

Országgyűlési Napló

*Jakab István, dr. Latorcai János,
Lezsák Sándor és dr. Oláh Lajos*
elnöklete alatt

Jegyzők: *Berki Sándor, Földi László,
Hiszékeny Dezső, Mihálffy Béla*

Tárgyai	Hasáb
Az ülésnap megnyitása	4971
A Paksi Atomerőmű meglévő blokkjai üzemidejének további meghosszabbításáról szóló határozati javaslat, valamint az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény és egykes kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslat együttes általános vitája a lezárásig.....	4971
Steiner Attila technológiai és ipari minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	4971
Felszólalók:	
Dr. Szeberényi Gyula Tamás , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	4975
Varju László , a DK képviselőcsoportja részéről	4978
Dr. Aradszki András , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	4981
Dr. Harangozó Tamás , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	4985
Gelencsér Ferenc , a Momentum képviselőcsoportja részéről	4989
Bencze János , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	4992
Szabó Rebeka , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	4994
Toroczkai László , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	4999
Dr. Keresztes László Lóránt , az LMP képviselőcsoportja részéről	5003
Dr. Harangozó Tamás (MSZP)	5014
Dr. Szeberényi Gyula Tamás (Fidesz)	5015
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	5016
Dr. Harangozó Tamás (MSZP)	5016
Steiner Attila technológiai és ipari minisztériumi államtitkár előadói válasza	5019
A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény, valamint a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	5022
Steiner Attila technológiai és ipari minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	5022
Felszólalók:	
Dr. Szeberényi Gyula Tamás , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	5023
Bencze János , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	5024
Dr. Aradszki András , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	5025
Tordai Bence , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	5027
Dr. Keresztes László Lóránt , az LMP képviselőcsoportja részéről	5030
Dr. Harangozó Tamás (MSZP)	5031
Varju László , a DK képviselőcsoportja részéről	5033
Steiner Attila technológiai és ipari minisztériumi államtitkár előadói válasza	5037
Egyes bányászati és gazdasági tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat ál- talanos vitája a lezárásig	5038
Steiner Attila technológiai és ipari minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	5039
Felszólalók:	
Dr. Szeberényi Gyula Tamás , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	5041
Varju László , a DK képviselőcsoportja részéről	5043
Dr. Juhász Hajnalka , a KDNP képviselőcsoportja részéről	5045
Z. Kárpát Dániel , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	5047
Tordai Bence , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	5050
Toroczkai László , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	5052
Steiner Attila technológiai és ipari minisztériumi államtitkár előadói válasza	5054
A 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programról szóló határozati javaslat ál- talanos vitája a lezárásig.....	5055
Dr. Raisz Anikó technológiai és ipari minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	5055
Felszólalók:	
Bencsik János , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	5057
Dr. Oláh Lajos , a DK képviselőcsoportja részéről.....	5059
Dr. Juhász Hajnalka , a KDNP képviselőcsoportja részéről	5063
Dr. Gurmai Zita , az MSZP képviselőcsoportja részéről	5066
Bencze János , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	5069
Dócs Dávid , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	5073
Dr. Keresztes László Lóránt , az LMP képviselőcsoportja részéről	5077
Dr. Juhász Hajnalka (KDNP)	5083
Dr. Oláh Lajos (DK)	5083

Nyitrai Zsolt (Fidesz).....	5084
Szabó Rebeka (Párbeszéd)	5084
Nacsa Lőrinc (KDNP)	5089
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	5092
Bencsik János (Fidesz)	5097
Dr. Oláh Lajos (DK).....	5102
Bencze János (Jobbik)	5103
Dr. Juhász Hajnalka (KDNP)	5103
Dócs Dávid (Mi Hazánk)	5104
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP)	5104
Dr. Raisz Anikó technológiai és ipari minisztériumi államtitkár előadói válasza.....	5105
A hulladékgyűjtéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	5108
Dr. Raisz Anikó technológiai és ipari minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	5108
Felszólalók:	
Bencsik János , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	5111
Dr. Oláh Lajos , a DK képviselőcsoportja részéről.....	5112
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	5115
Bencze János , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	5116
Dócs Dávid , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	5118
Dr. Raisz Anikó technológiai és ipari minisztériumi államtitkár előadói válasza.....	5120
Egyes foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	5122
Dr. Kutnyánszky Zsolt Krisztián technológiai és ipari minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	5122
Felszólalók:	
Szabó Zsolt , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	5126
Kordás László , a DK képviselőcsoportja részéről	5128
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	5131
Dr. Gurmai Zita , az MSZP képviselőcsoportja részéről	5135
Fekete-Győr András , a Momentum képviselőcsoportja részéről	5138
Sebők Éva , a Momentum képviselőcsoportja részéről	5140
Ander Balázs , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	5142
Novák Előd , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	5147
Ander Balázs (Jobbik)	5150
Nacsa Lőrinc (KDNP)	5151
Dr. Komáromi Zoltán (DK).....	5151
Sebők Éva (Momentum).....	5154
Nacsa Lőrinc (KDNP)	5156
Sebők Éva (Momentum).....	5157
Dr. Kutnyánszky Zsolt Krisztián technológiai és ipari minisztériumi államtitkár előadói válasza.....	5157
Egyes állami sportcélú közfeladatok ellátásának rendjéről és szervezeti kereteiről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	5159
Vargha Tamás honvédelmi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	5159
Felszólalók:	
Dr. Szabó Tünde , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	5160
Dr. Vadai Ágnes , a DK képviselőcsoportja részéről	5162
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	5167
Hiszékeny Dezső , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	5170
Sas Zoltán , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	5174
Novák Előd , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	5176
Dr. Vadai Ágnes (DK)	5180
Dr. Harangozó Tamás (MSZP).....	5181
Dr. Vadai Ágnes (DK)	5181
Nacsa Lőrinc (KDNP)	5186
Dr. Vadai Ágnes (DK)	5189
Hiszékeny Dezső (MSZP)	5189
Vargha Tamás honvédelmi minisztériumi államtitkár előadói válasza	5190

A Magyar Honvédség működésével kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	5191
Vargha Tamás honvédelmi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	5191
Felszólalók:	
Dr. Simon Miklós , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	5192
Dr. Vadai Ágnes , a DK képviselőcsoportja részéről	5193
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	5198
Dr. Harangozó Tamás , az MSZP képviselőcsoportja részéről	5201
Sas Zoltán , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	5205
Novák Előd , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	5207
Nacsa Lőrinc (KDNP)	5211
Dr. Vadai Ágnes (DK)	5212
Vargha Tamás honvédelmi minisztériumi államtitkár előadói válasza	5217
A NATO koszovói békefenntartó műveletében (KFOR) történő magyar katonai szerepvállalásról szóló beszámoló, valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig	
Vargha Tamás honvédelmi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	5218
Dr. Simon Miklós , a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság előadója, a napirendi pont előadója, a Fidesz képviselőcsoportja részéről	5219
Felszólalók:	
Dr. Vadai Ágnes , a DK képviselőcsoportja részéről	5220
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	5224
Dr. Harangozó Tamás , az MSZP képviselőcsoportja részéről	5225
Novák Előd , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	5226
Dr. Vadai Ágnes (DK)	5229
Sas Zoltán (Jobbik)	5230
Vargha Tamás honvédelmi minisztériumi államtitkár előadói válasza	5231
Napirend utáni felszólalás:	
Novák Előd (Mi Hazánk).....	5231
Az ülésnap bezárása	5234

Az ülésen jelen voltak:

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár, DR. KUTNYÁNSZKY ZSOLT KRISZTIÁN technológiai és ipari minisztériumi államtitkár, DR. RAISZ ANIKÓ államtitkár, STEINER ATTILA államtitkár.

Az Országgyűlés őszi ülészakájának
13. ülésnapja
2022. november 10-én, csütörtökön
(9.02 óra - Elnök: Lezsák Sándor
Jegyzők: Földi László és Berki Sándor)

ELNÖK: (A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.) Jó reggelt kívánok! Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés őszi ülészakájának 13. **ülésnapját megnyitom**. Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Földi László és Berki Sándor jegyző urak lesznek segítségemre.

Mindazokat köszöntöm, akik figyelemmel kísérik munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Paksi Atomerőmű meglévő blokkjai üzemidejének további meghosszabbításáról** szóló határozati javaslat, valamint az **atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat együttes általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztések H/1838. és T/1839. számokon a parlamenti informatikai hálózaton elérhetők.

Tisztelt Országgyűlés! Elsőként megadom a szót Steiner Attila úrnak, a Technológiai és Ipari Minisztérium államtitkárnak, a határozati javaslat és a törvényjavaslat előterjesztőjének. Öné a szó, államtitkár úr.

STEINER ATTILA technológiai és ipari minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Magyarország további fejlődésének egyik nagyon fontos előfeltétele a kiszámítható, biztonságos és karbonmentes energiaellátás. Az ukrajnai háború és a brüsszeli szankciók nyomán kialakult európai energia-veszélyhelyzet különösen felértékelte az energiabiztonság és az energiaárak kérdéskörét. Ugyanis minden ország azzal szembesül, hogy amennyiben hosszú távon megnyugtató módon szeretné biztosítani az energiaellátását, akkor olyan intézkedéseket kell hoznia, melyek csökkentik az energiakitettséget, és azt is elősegítik, hogy minél több energiát saját maguk tudjanak megtermelni. Ezért kiemelten fontos számomra is, hogy a tárgyalt törvényjavaslatot és a határozati javaslatot előterjeszhetem a tisztelt Ház elé, mivel a Paksi Atomerőmű működése jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a jövőben is kedvező áron tudjunk villamos energiát termelni a magyar emberek és az ipar működéséhez.

A háború és az elhibázott brüsszeli szankciós politika okozta drasztikus áremelkedés és az egész kontinentst sújtó energiahiány felértékelte az olyan erőművek szerepét, mint a Paksi Atomerőmű, amely biztonságosan, megbízhatóan már évtizedek óta alaperőművükként üzemel, és emellett belföldön költséghatékonyan állítja elő a villamos energiát. Ezt a szükségesszerűséget ismerte fel hosszas politikai vita után a német, illetve legutóbb pedig a lengyel kormány is, amikor az atomerőművek kapcsán döntéseket hozott.

A Paksi Atomerőmű ma az ország legolcsóbban termelő és rendkívüli kiszámíthatóságú közüzemi ellátást biztosító kapacitása. Az erőmű szerepe a hazai energiamixben megkérdőjelezhetetlen, a hazai villamosenergia-termelés felét és ha a belföldi fogyasztást nézzük, akkor a 36 százalékát biztosítja az erőmű.

Az energiaellátás biztonságának garantálása, az energiaárak szinten tartására, illetve a rezsicsökkenés eredményeinek megvédése érdekében a kormány a nyáron energia-veszélyhelyzetet hirdetett ki, és egy hétpontos akciótervvel állt elő, amely a háborús helyzetre kívánt gyors és határozott intézkedéseket bemutatni. Ennek egyik sarokpontja volt az egyébként biztonságosan és kiszámíthatóan termelő atomerőmű üzemidejének meghosszabbítása.

Az első atomtörvényt amúgy 1980-ban fogadták el Magyarországon, még a Paksi Atomerőmű első blokkjának üzembe helyezése előtt. Magát a Paksi Atomerőmű építését 1966-ban határozták el, és 1982 és 1987 között kezdte meg a négy mostani reaktor a működését. Eredetileg az atomerőművet 30 éves üzemidőre tervezték, a négy, jelenleg 500 megawatt teljesítményű blokk, ahogy említettem, 1982 és 1987 között épült, és a 30 éves üzemidő 20 évvel történő meghosszabbítása is megtörtént, így 2032 és 2037 között járnának le a blokk engedélyei. Bár ezek az időpontok még nagyon messzinek tűnhetnek így 2022-ből, azonban én azt gondolom, hogy hosszú távon kell terveznünk, és hosszú távon kell az ország villamosenergia-ellátásának biztonságát szavatolnunk. Úgyhogy emiatt is nagyon fontos, hogy ez a mai vita létrejött.

A további üzemidő-hosszabbítási projekt megvalósítását rendkívül gondos és sokéves felkészülési, tervezési és engedélyezési eljárás előzi meg, és ennek a bonyolult és hosszú folyamatnak a részeként egyeztetünk a szomszédos országok kormányzataival, nemzetközi tapasztalatokat szerzünk be, és tanulmányozzuk a fellelhető egyéb jó gyakorlatokat, illetve az eljárás végrehajtása során együttműködési megállapodást tervezünk kötni a Nemzetközi Atomenergia Ügynökséggel, amely képzési programok és közvetlen tapasztalatcsere révén segítheti a meghosszabbított működésre való felkészülést. Az üzemidő-hosszabbítási projekt eredményeként Magyarországon több, nem importból származó, hanem itthon előállított villamos energia állhat rendelkezésre a 2032-'37 közötti időszak után is. Így a Paksi Atomerőmű blokkjai 2032 után is részt vesznek majd a hazai villamosenergia-termelésben meglehetősen nagy aránnyal.

A megtermelt mennyiség egy nagyon fontos mutató, de természetesen nem feledkezhetünk meg a biztonsági kérdésekről sem. A nukleáris biztonság természetesen minden más szemponttal szemben elsőbbséget élvez. A nukleáris engedélyezési eljárásokat az önálló szabályzó szervként működő Országos Atomenergia Hivatal fogja lefolytatni az engedélyes kérelme alapján, és a hivatal blokkonként fogja megvizsgálni a további üzemidő-hosszabbítás feltételeit, és ezen vizsgálat eredményei alapján fog dönteni a további üzemeltetés időbeli hatályáról.

Bízom abban, hogy Brüsszelben is az atomenergia szerepét megfelelően fogják kezelni, illetve ott is felülkerekedik a józan ész, és mindenki belátja, hogy az atomenergia alkalmazása nélkül a 2050-es klímacélok nem fogjuk tudni teljesíteni, és így egy konstruktív párbeszéd elé nézhetünk, amikor a hosszabbítás feltételeit fogjuk letárgyalni.

Ha az energiapiaci folyamatokat nézzük, akkor azt tapasztalhattuk, hogy egy év alatt az áram ára több mint ötszörösére, a gáz ára pedig több mint hatszorosára emelkedett, és az ellátásbiztonság szempontjából további importenergia-függetlenedési projektekre is szükség van, és így a stratégiai célokkal összhangban a legköltséghatékonyabb megoldás a már meglévő, jól üzemelő erőmű üzemidejének meghosszabbítása, hogy az majd a Paks II.-beruházás új blokkjaival együtt tudjon megbízhatóan üzemelni.

A kormány elkötelezett amellett, hogy ezt az üzemidő-hosszabbítási projektet véghez vigye, és az is kiemelő, hogy az atomenergia már az Európai Unió szerint is fenntartható energiának tekinthető a taxonómiai rendelet értelmében, és pontosan ezt megértve és a geopolitikai helyzetet mérlegelve Lengyelország is épp a napokban jelentette be két új atomerőmű építését.

(9.10)

Fontos azt is kiemelni, hogy az európai zöldmegállapodás értelmében 2050-re az Európai Unió, illetve ahogy Magyarország is vállalta 2020-ban, Magyarország is karbonsemleges lesz 2050-re, és ennek egyik előfeltétele az, hogy az elektromos energiára minél nagyobb arányban tudjunk építkezni. Ehhez viszont értelemszerűen elektromos energiára van szükség.

Emellett, úgy gondolom, hogy Magyarország az egyik legattraktívabb befektetési desztináció Európában, a GDP-re vetített beruházási rátánk 29 százalék, ez rendkívül magas. A high-tech vállalatok, az elektromos autózás, a gépipar energiaigénye már most is rendkívül magas. Ha ezek a beruházások is megvalósulnak, akkor nagyon jelentős energiafogyasztás-növekedés várható, és ez főleg a villamos energia területén fog jelentkezni.

Tájékoztatom önöket arról is, hogy a kormány olyan beruházásokat is tervez, amelyek a határfok növeléséhez és az energiatárolás területén új megoldásokhoz - például akkumulátortelepek létrehozásához - is vezetnek; ez is nagyon fontos a villamosenergia-hálózat biztonságának fenntartása érdekében.

Szeretném felhívni a figyelmüket arra is, hogy a Paksi Atomerőmű további üzemidő-hosszabbítása esetén alapvetően nem törvényi előírás az Országgyűlés előzetes, elvi jóváhagyása, de úgy gondoltuk, hogy a projekt jelentőségére tekintettel, illetve az átláthatósága érdekében indokolt a tisztelt Ház tájékoztatása ebben a kérdésben.

Az atomerőmű üzemidejének meghosszabbításáról 2005 novemberében igennel szavazó képviselők tisztában voltak azzal, hogy az ország energiaellátásának biztosítása rendkívül fontos, pártérdekeken is átívelő ügy, és akkor még nem is volt háború, illetve

nem volt energia-veszélyhelyzet, illetve nem voltak elhibázott szankciók. Úgyhogy én most arra biztatnám önöket, hogy támogassák most is a Paksi Atomerőmű üzemidő-hosszabbításával kapcsolatos javaslatot.

Áttérve a törvényjavaslatokra: a tárgyalandó törvényjavaslat öt törvényt módosít. Az Országos Atomenergia Hivatal önálló szabályozó szervvé vált, és ez a jogállásváltozás eredményez több módosítást, ezzel összefüggésben három nemzetközi egyezményt kihirdető jogszabályt kell pontosítanunk. Emellett a 2022. évi XXII. törvénynek az atomenergiáról szóló törvényt érintő egyik módosítása nem lép hatályba a szakhatósági kijelölések tekintetében az eljáró hatóság megnevezésének változása miatt, arra tekintettel, hogy az érintett szövegrész a jelenlegi vita tárgyát képező javaslatban módosul.

Az atomenergiáról szóló törvényben technikai jellegű pontosítások kerülnek átvezetésre a hatósági eljárások során szerzett tapasztalok alapján, amelyek az atomenergia-felügyeleti szerv hatékonyabb feladatellátását segítik; illetve a korábban már bevezetett táv-adatszolgáltatás a későbbiekben kiterjed az atomenergia-felügyeleti szerv teljes tevékenységére, és így az információszerzés nemcsak az atomerőművekre vonatkozik majd, hanem más nukleáris létesítményekre és radioaktív hulladék-tárolókra is.

Fontos lépés továbbá, hogy a tervezet elfogadása esetén az Országos Atomenergia Hivatal részére benyújtott engedélykérelem vizsgálatának vonatkozásában meghatározásra kerül az első hiánypótlási felhívás kiküldésének határideje. Erre a kiegészítő szabályra azért van szükség, mert az Országos Atomenergia Hivatal eljárásaiban az eljárások összetettségére és az ügyintézési határidőre tekintettel a hiánypótlási felhívás kibocsátására több alkalommal is sor kerülhet. A módosítási javaslat így az első hiánypótlás kiküldésének határidejét definiálná és az ügyintézési határidő hossza alapján határozná meg.

Az atomenergia-felügyeleti szerv számára továbbá megteremti a lehetőséget a javaslat arra, hogy több folyamatban lévő eljárást egyesítsen együttes döntés céljából, amennyiben azok tárgya értelemszerűen összefügg egymással, és a kérelmet ugyanaz az ügyfél nyújtotta be; természetesen, hogyha célszerű ezen kérelmek egyesítése. Ezzel időt és költséget lehet megspórolni.

Az ellenőrzési és információs célú önkormányzati társulások támogatási elszámolása nagyon fontos, és erre vonatkozóan hatékonyabb eljárásrend kidolgozása érdekében pár pontosítást javaslunk annak érdekében, hogy a társulásoknak adható támogatásokra vonatkozó szabályok még egyértelműbbek legyenek.

Módosításra kerül továbbá a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap kezelőjének feladatköre is, méghozzá úgy, hogy az önkormányzati társulások számára adható támogatás felhasználási költségtervét ezentúl az energiapolitikáért felelős miniszter elé kell beterjeszteni jóváhagyás céljából, emellett pedig a törvényjavaslat pontosítja a kormányrendeleti szabályozás kidolgozására vonatkozó rendelkezéseket.

Az önálló szabályozó szerv feladatait törvényben kell szabályozni. A hivatal hatásköre kibővül a Paksi Atomerőmű tervezett üzemidő-hosszabbításával kapcsolatos hatósági feladatokkal, és alapvetően ez az, ami összeköti a most megtárgyalandó javaslatokat.

Fontos természetesen azt is kiemelni, hogy Magyarország az atomenergiát kizárólag békés célra alkalmazza, amelyet a biztonsági követelmények betartására létrehozott hatósági engedélyezés és a folyamatos, nagyon szigorú ellenőrzés és a felügyelet biztosít.

A világban és hazánkban végbement társadalmi és gazdasági átalakulások, valamint az atomenergia alkalmazásának biztonságára vonatkozó nemzetközi elvárások fejlődése teszi szükségessé a vonatkozó jogszabályok korszerűsítését, és mivel a hazai megnövekedett energiaigénynek biztonságos és kedvező árú szavatolásához szükségünk van az atomenergiára, ezért kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a törvényjavaslatot és a határozati javaslatot támogatni szíveskedjenek. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Steiner Attila államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Szeberényi Gyulának, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Ön a szó, képviselő úr.

DR. SZEBERÉNYI GYULA TAMÁS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Ahogy a Ház előtt fekvő törvényjavaslat általános indoklása is tartalmazza, az elmúlt időszak jogalkalmazási tapasztalatai alapján szükségessé vált az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény rendelkezéseinek pontosítása, kiegészítése, amely lehetővé teszi az atomenergia-felügyeleti szerv eljárásainak hatékonyabb lefolytatását, emellett összhangot teremt a törvény és a végrehajtását biztosító rendeletek között.

(9.20)

A tervezet módosítani szándékozik az ellenőrzési és információs célú önkormányzati társulásoknak nyújtott támogatásokra vonatkozó egyes törvényi szintű rendelkezéseket, valamint pontosításra kerülnek egyes nemzetközi egyezményeket kihirdető jogszabályok is az Országos Atomenergia Hivatal jogállásváltozására tekintettel. A módosítást követően a kormány az OAH-val közösen gondoskodik az egyezmények jóváhagyásáról. Az elmúlt évek során az OAH új hatásköröket kapott, feladatainak száma nagymértékben gyarapodott. Mára több mint 4 ezer engedélyest felügyel, közel 1500 engedélyt bocsát ki, és több mint ezer helyszíni ellenőrzést végez évente.

Az atomenergia biztonságos alkalmazásával kapcsolatos egyik fontos nemzetközi elvárás, hogy a nukleáris biztonságért felelős hatóság független legyen a termelői, a tulajdonosi és a szolgáltatói érdekektől. A paksi bővítési folyamat előrehaladásával jelentkező

kiemelt fontosságú feladatok maradéktalan és időben történő ellátása szükségessé tették az OAH-ra vonatkozó szabályozás felülvizsgálatát, a hatóság megerősítését. Ennek eredményeként 2022. január 1-jétől az OAH önálló szabályozó szerv, átalakítása garantálja a független, a megfelelő humán és pénzügyi erőforrásokkal működő, a feladatai ellátásában hatékony és önálló szabályozói és felügyeleti hatóság működését, amely felett az Országgyűlés biztosítja a legnagyobb felügyeletet.

Az átalakulás ötvözi a korábbi szervezeti felépítésből adódó előnyöket, kiegészítve az új jogállás biztosította lehetőségekkel. Ezáltal egy erős, gyors és hatékony szabályozó hatóság jön létre, amely megfelelő kompetenciával, erőforrásokkal, valamint önállósággal látja el a feladatait, megőrizve korábbi szigorú szakmai függetlenségét. Az OAH feladatai ellátása során kizárólag a jogszabálynak van alárendelve, a feladatkörében nem utasítható, feladatát más szervevtől elkülönülten, befolyásolástól mentesen látja el. A hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó, tervezett kiegészítő ágazati eljárási szabályok garantálják az OAH hatékony feladatellátását. Fő feladata, hogy biztosítsa az atomenergia biztonságos alkalmazását Magyarországon, így az új blokkokhoz kapcsolódó engedélyezési eljárások során is mindenekfelett álló szempont a nukleáris biztonsági követelmények maradéktalan teljesítése.

A törvénytervezet tartalmaz több részletszabályt is, melyek elsősorban a törvény hatálya alá tartozó tevékenységek, objektumok biztonságát szolgálják. Ilyen például az a rendelkezés is, amely a nukleáris és radioaktív hulladék-tároló létesítmények biztonságának garantálása érdekében megteremti annak lehetőségét, hogy a biztonsági övezeten belül folytatott engedélyköteles tevékenységre vonatkozó engedélyezési eljárás megindulásával az adott tevékenységgel érintett más nukleáris létesítmény és radioaktív hulladék-tároló engedélyese is megismerhesse a létesítményre potenciálisan hatással lévő tevékenységeket, valamint az ahhoz fűződő üzleti titkokat.

Azonban nemcsak egy törvényjavaslatról, hanem egy határozati javaslatról is döntenünk kell. A Paksi Atomerőmű blokkjait harmincéves üzemidőre tervezték. Az erőmű négy, egyenként eredetileg 440 megawattos reaktorblokkja 1982 és 1987 között kezdte meg működését. A 2000-es évek elején elvégzett módosításoknak köszönhetően a blokkok teljesítménye elérte - sőt, napjainkra meghaladta - az egyenként 500 megawattot. Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. az atomerőmű indulása óta a biztonságot, a versenyképességet és a fenntarthatóságot célzó fejlesztéseket valósít meg. A sikeresen lezárult üzemidő-hosszabbításnak köszönhetően a Paksi Atomerőmű továbbra is négy blokkal, több mint 2000 megawatt beváltott teljesítménnyel üzemel. A blokkok meghosszabbított üzemeltetési engedélye 2032 és 2037 között jár le. A hatályos engedélyben foglaltak alapján valamennyi blokk a tervezett harmincéves üzemidőn túl további húsz évig üzemelhet és vehet részt a villamosenergia-termelésben.

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 7. § (2) bekezdése szerint új nukleáris létesítmény létesítését előkészítő tevékenység megkezdéséhez, illetve meglévő atomerőmű további atomreaktort tartalmazó egységgel való bővítéséhez az Országgyűlés előzetes elvi hozzájárulása szükséges. Az üzemelő atomerőmű további üzemidő-hosszabbításához nem szükséges az Országgyűlés elvi jóváhagyását kérni előzetesen, azonban az Országgyűlés tájékoztatása az első üzemidő-meghosszabbítás megkezdéséről is megtörtént. A kormány ezért úgy döntött, hogy a Paksi Atomerőmű további üzemidő-hosszabbításáról szóló projekt megkezdéséről az Országgyűlést előzetesen tájékoztatja.

A Paksi Atomerőmű az elmúlt negyven évben, a meghosszabbított üzemideje alatt is, a magyar villamosenergia-ellátás alappillére. A hazai termelés fele, a felhasználás közel 36 százaléka innen származik. A magas, rendre 90 százalék feletti kihasználási adatok azt mutatják, hogy az atomerőmű termelése kiszámítható, megbízható. Villamosenergia-felhasználásunkat az elmúlt években átlagban 32 százalékban fedtük importból. Az importfüggőség mérséklésének kulcsa a hazai nukleáris kapacitások megújítása és a hazai, megújuló erőforrásokra épülő termelés ösztönzése. A nukleáris és megújulókapacitásokra alapozott erőművi mix kialakítása egyúttal dekarbonizációs célkitűzéseink eléréséhez is nagyban hozzájárul. Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése érdekében az a cél, hogy minden szektorban az energiafelhasználás lehető legmagasabb részaránya villamos energiával kerüljön biztosításra, természetesen nem fosszilis anyagok égetéséből származó villamos energiával. Ennek eredményeként már az elmúlt években is folyamatosan emelkedett Magyarország villamosenergia-felhasználása.

2022 januárjában 7396 megawattal elérte az országos rendszerterhelés a valaha mért legmagasabb értékét. Ugyanekkor a napi villamosenergia-fogyasztás is új csúcstot döntött 4470,9 gigawattórával. A magyarországi villamosenergia-piacon a nettó villamosenergia-fogyasztás növekedése várható, a hazai kínálat nem követi a villamosenergia-keresletet. A növekvő villamosenergia-fogyasztást nem lehetséges tisztán földgázbázison előállítani, stabil hazai villamosenergia-termelésre van szükség.

A 2050-ig előrettekintő nemzeti tiszta fejlődési stratégia 2030-ra 46 426 gigawattóra villamosenergia-fogyasztással számol, ami 20 százalékkal haladja meg a 2020. évi értéket. Ez az előrejelzés nem tartalmazza az új ipari beruházások megugró villamosenergia-igényét. Ezt is figyelembe véve a villamosenergia-felhasználás várhatóan mintegy 35 százalékkal fog növekedni 2030-ig 2020-hoz képest. Napjainkban felértékelődött azoknak az erőműveknek a szerepe, amelyek biztonságosan, megbízható alaperőműként üzemelnek, és belföldön, költséghatékonyan állítják elő az energiát. A Paksi Atomerőmű szerepe megkerülhetetlen az energiaellátásban, hiszen a legnagyobb hazai energiatermelő, a villamosenergia-ellátás alapját adja.

Tisztelt Képviselőtársaim! A most benyújtott törvényjavaslat és határozati javaslat tovább erősíti Magyarország energiabiztonságát, az atomenergia biztonságos felhasználását és a karbonsemlegesség mint cél elérését. Tovább erősíti azon törekvéseinket, mely szerint a jövő magyar gazdaságát fosszilis energiától és külpiazi hatásoktól mentes, környezetbarát alapokra kell helyezni. Kérem a javaslatok támogatását. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szeberényi Gyula képviselő úr. Most megadom a szót Varju László képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának.

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Elnök úr, köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Hát, eljutottunk odáig, hogy egy csendes őszi reggelén önök benyújtják a javaslatukat, és az előterjesztő felvezetésében két törvényből, illetve egy törvényből és egy határozattervezetből álló javaslatot hoztak a parlament elé. A Paksi Atomerőmű meglévő blokkjai üzemidejének további meghosszabbításáról szól a javaslatuk lényege, és ennek megfelelően erről kell beszélni.

Az előterjesztő mintegy tíz perc után - néztem az órát is - fogalmazott úgy, hogy jó, akkor most térjünk rá arra, hogy mi van valójában az előterjesztésben. Mindaddig egészen másról beszélt, aminek semmi köze nem volt ehhez, éppen ezért azt hiszem, van néhány dolog, amit érdemes tisztába tenni. Már csak azért is, mert államtitkár úr megfedekezett arról, hogy van önöknek egy 2016. évi rendeletük, amely szerint előzetes és utólagos hatásvizsgálatot kellene készíteni. Ezt a törvényt, illetve ezt a szabályt az önök kormánya hozta, és egy ilyen fontos, nagy jelentőségű javaslatnál nem éltek ezzel a lehetőséggel.

(9.30)

Mondhatnám, kötelezettségük volna az, hogy előzetes hatásvizsgálaton összefoglalja, az eredményeit röviden és áttekinthetően megjelenítő összefoglalót készítenek, információgyűjtő, elemző folyamatot folytatnak le, elsődleges célja a szabályozás hatékonyságának a növeléséről szólna, tehát mindaz, ami alátámasztaná az önök érveit, az ehhez tartozna. Erről megfedekeznek.

Majd tulajdonképpen az érveiben, a kezdeti érveiben azzal foglalkozik, hogy egy harminc éve üzemelő, nyolc éve ebben a témában új gondolatokat megfogalmazó folyamat után a háború működésével, kitérésével indokolja az önök előterjesztését. Hát, tisztelt államtitkár úr, ennél, azt gondolom, vannak jobb érvek, amelyek arról szólnak, hogy ezt a határozattervezetet érdemes volna támogatni, már csak azért is, mert egyébként korábban a Költségvetési Bizottság elnökeként jártam Pakson éppen az önök miniszterének meghívására, és önök is igyekeztek bemutatni, és éppen a paksi működés, az atomerőmű biztonságának érdekében a több évtizedes működés biztonságának a bemutatását elvégezni.

Az csak egy kicsi kitérő ebben a történetben, hogy ebben az iparágban, ami egy kicsit kapcsolódik ehhez, az uránbányászatban tíz évet töltöttem el, természetesen egészen távolról nézve dolgoztam a Mecseki Ércbányászati Vállalatnál, és ez is benne van azokban a tapasztalatokban, amelyeket a későbbiekben én szeretnék itt megfogalmazni. De önnel szemben van egy világos álláspontom, miszerint az atomerőművek üzemeltetése elsősorban nukleáris biztonsági kérdés, és nem ellátásbiztonsági kérdés, mint ahogy ön fogalmazott.

De nézzük, hogy ez a javaslat, amelyet önök ide beterveztettek, igazából mivel foglalkozik! A törvény kiterjeszti a távadat-szolgáltatás lehetőségét az atomenergia-felügyeleti szerv teljes felügyeleti tevékenységére, így a jövőben a távadat-szolgáltatás nem korlátozódik csak az atomerőműre, más nukleáris létesítmény és radioaktív hulladék-tároló esetében is lesz erre lehetőség. Itt társulások alakulnak, jönnek létre a tárolókhoz vagy a tervezett tárolóhoz kötötten a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapból, amelyeknek támogatás adható. Ez a támogatás tárolóként vagy tervezett tárolóként csak a társulásnak adható, és ez a támogatás tájékoztatási, ellenőrzési, működési és településfejlesztési célokra is felhasználható ezeken a színhelyeken. És tovább mondhatnánk, hogy az önkormányzati társulásoknak nyújtott támogatás szabályaival egyébként külön kormányrendeletben kívánunk foglalkozni, és hogy ez pontosan mit jelent, erre vonatkozóan van néhány megjegyzésük, de ebben nagyon sok a pontatlanság.

A módosítás alapján úgy látom, hogy a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap kezelőjének az önkormányzati társulások támogatásfelhasználási költségtervét szakbizottság előzetes állásfoglalásával együtt az energiapolitikáért felelős miniszter elé kell terjeszteni jóváhagyás céljából, tehát igazából a miniszter fogja jóváhagyni, még ha az éppen változik is, de mégiscsak ebben a felelősségi hatáskörben marad.

Ez a javaslat egyszerűsíti az eljárásokat, amit én egyébként ilyen szempontból örömdetesnek tartok, és megteremti az egyes eljárások egyesítésének a lehetőségét. Erre az egyesítési folyamatra akkor kerülhet sor, hogyha az atomenergia-felügyeleti szerv előtt folyik egyébként több olyan eljárás, amelyek tárgya egymással összefügg, és célszerű ezek együttes eldöntése. Én azt gondolom, hogy ez egy helyes megközelítés. A tárgyi összefüggés fennállása, az egyesítés szükségessége csak az egyes ügyek sajátosságai alapján állapítható meg, de ezt én örömdetesnek tartom a tekintetben, hogy a szakhatóságról beszélünk, azokról, akik egyébként ehhez a legtöbb információval rendelkeznek.

Az egyik oldalról tehát ez a javaslat, amely a törvényjavaslatra vonatkozik, ugye, a határozati javaslat mellett van, amelyre vonatkozóan a kormány július 13-án jelentette be, és ott is a gázválságra hivatkoztak, amit e tekintetben elfogadhatatlannak tartok, hogy a Paksi Atomerőmű üzemidejének meghosszabbítását kezdeményezik - ugye, itt a hivatkozás az, ami ebből a szempontból elfogadhatatlan; nyilvánvaló, hogy ez a 2030-as évek közepén lenne igazából esedékes, mivel

a reaktorok engedélyideje 2032 és '37 között jár le, így a hosszabbítás nem lehet érdemi hatással a jelenlegi válságra, tehát ez a hivatkozás hamis. Azonban az üzemidő meghosszabbításáról nem a kormány, hanem a széles nyilvánosság bevonásával nemzetközi értelemben is lefolytatandó környezeti hatásvizsgálat - amit hiányoltam egyébként - az eljárás és további engedélyezések után nukleáris biztonsági szempontból az Országos Atomenergia Hivatal dönthet, ezt ön is említette, az atomerőmű engedélykérelme alapján.

A határozati javaslat szövege szerint az Országgyűlés tudomásul veszi a Paksi Atomerőmű meglévő blokkjának további üzemidő-hosszabbítását, ami az ország energiaszuverenitási, klímavédelmi és ellátásbiztonsági céljait is szolgálja, és ebből a szempontból a paksi hosszabbítás ügyében jelen helyzetben a Demokratikus Koalíció is ezt teszi, támogatja. De csak úgy szabad ezt megvalósítani, ha szakmailag megfelelően bizonyítják, hogy ennek nincs biztonsági kockázata, a megfelelő szakmai előkészítés megtörténik, a dokumentumokat nyilvánosságra hozzák, és biztosítják a civil szervezetek számára való hozzáférést és egyébként a részvételüket is. Mivel a magyar Atomenergia Hivatal vezetésére egy hozzá nem értő pártkatonát neveztek ki, így csak a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség felügyelete alatt tartjuk mindezt elfogadhatónak.

Önök kényszerhelyzetet teremtettek az energiaellátás biztonságában, ezért nem lehet még kivezetni az atomenergiát, hiszen az Orbán-kormány csak késve tett érdemi lépéseket a megújuló energia irányába, aminek a lehetséges kockázatai egyébként sokkal kisebbek lennének, és így értelemszerűen beszélni kell az önök által elképzelt folytatásról is, hiszen a négy blokk üzemidejének meghosszabbítása mellett önök egy hosszú távra szóló szerződést kötöttek Paks II. megépítéséről.

Ha önök Paksról komolyan beszélni akarnának a társadalommal, akkor nem suttyomban, népszavazás nélkül írták volna ki az atomenergia használatának folytatását Oroszországgal, egy olyan komoly hitel-szerződést, amelyből a hírek szerint egyébként - mivel ezt önök titkosították - 180 napos vita után gyakorlatilag az orosz fél kifizetheti az egész hitelt, hogyha ebből egyébként az ország, Magyarország előbb ki akarna lépni. Ilyen helyzetben önök ehelyett a saját bevallásuk szerint is - éppen ezért mondtam - kényszerhelyzetet teremtettek, hiszen az egyik miniszterünk, Szijjártó miniszter úr elmondása alapján is nyolc éven át semmit nem tettek, és ami ebből a legnagyobb kár, hogy igenis azoknak az energiaberuházásoknak az ügyében, amelyek az alternatív lehetőségeket valószínűsítik meg, csak tétlenkedtek.

(9.40)

Éppen ezért igazából csak a geopolitikai kockázatok figyelembevételével tudom mondani, illetve kérdem államtitkár úrtól is, hogy Paks ügyét önök egyébként valóban összekötötték-e a gázár meghatározásával akkor, amikor a szerződést tárgyalták. És ha igen,

akkor miért tették ezt így? Mert az én olvasatomban igenis összefügghet az önök rezsihazugság-politikája, ami ebből a szempontból érthetővé válhat, hogy önök miért hozták meg ezt a döntést egyébként 2014-ben, amikor erről a szerződés megszületett.

Én magam továbbra is vallom, hogy Paks II.-t is szakpolitikai kérdésként kell kezelni, még akkor is, hogyha ez a szerződés, amit önök kötöttek, elfogadhatatlan. Ennek a hatása egyébként nemcsak Magyarországon vonatkozásában van meg, hanem nyilvánvalóan a szomszéd országokhoz is kapcsolódik, de azt, hogy önök szerint vagy ilyen szempontból is miért kell erről beszélni, azt itt már a törvénytervezet és az üzemidő meghosszabbítása kapcsán tett előterjesztésük is indokolhatja ebből a szempontból, azt gondolom.

Az önök kormányzása alatt, én úgy látom, hogy nem várható, illetve nem történt olyan gazdasági növekedés, fellendülés, amely erőltetett állami beruházások nélkül, tehát hogyha ezeket kivesszük belőle, az átmeneti időszak után az az energiaigény, amit egyébként ön is felsorolt itt, ne lenne pótolható egy újabb atomerőmű megépítése nélkül. Igenis erre megvan a lehetőség, hiszen az olcsóbb és egyébként környezetbarát energia az, ami erre a megoldást hozhatja, és mint ön is tudja: a fel nem használt energia a legolcsóbb energia.

A megújuló energiákban és közöttük kiemelten a geotermikus energiák terén hazánkban különleges lehetőségek vannak, és az elmúlt tíz év elvesztegetése után önök ezt a területet elhanyagolták. A most megjelenő kapkodásukat e vonatkozásban megkésettnek tartom, hiszen itt egy évtizedet veszítettek el.

Összefoglalva tehát az elmondottakat az ön által tett javaslatok vonatkozásában, az önök által előállított kényszerhelyzetben a határozati javaslatot támogatjuk, de az elvesztegetett tíz év felelőtlenségeiből származó következményekért önöknek kell viselni a felelősséget. Bízom benne, hogy lesz Magyarországnak olyan kormánya, amely egyébként megteszi azokat a lépéseket, hogy a megújuló energiák érdekében további lépéseket vagy új lépéseket, új kezdeményezéseket tegyen. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm, Varju László képviselő úr. Most megadom a szót Aradszki András képviselő úrnak, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. ARADSZKI ANDRÁS, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A most tárgyalt napirendnek két fő eleme van, egyrészt egy határozati javaslat arról, hogy az Országgyűlés járuljon hozzá elvi élel ahhoz, hogy a Paksi Atomerőmű jelenleg működő blokkjainak üzemidejét meghosszabbítsuk még további húsz évvel. A másik része ennek az előírásnak, ennek a javaslatnak, előterjesztésnek az atomenergiáról szóló törvény és a járulékos törvények módosítási javaslata.

Kezdjük azzal, hogy miről is szól és miért is került ide a Ház elé ez a határozati javaslat, amely indítványozza, hogy a Ház vegye tudomásul, hagyja jóvá a Paksi Atomerőmű üzemidejének hosszabbítását. Ennek elsősorban az az oka, hogy nyilvánvalóvá vált az utóbbi években, hogy Magyarország elektromosáram-felhasználási igénye jelentősen és fokozatosan növekedett. Ennek okai között elsősorban az szerepelt, hogy a magyar gazdaság fejlődése, a magyar beruházások növekedése jelentősen megnövelte az áramfelhasználási igényeket, és ellátásbiztonsági szakkérdéseket vetett föl az energia területén dolgozó termelők, illetve az energiapolitika részéről.

Fontos eleme még ennek a folyamatnak, hogy nagyon helyesen döntött úgy a kormány, hogy 2050-re az energiatermelés 90 százalékát karbonsemleges forrásból kívánja biztosítani, tehát a biztonságos és tiszta energiatermelés útjára irányítja a magyar energiaipart. Ehhez elengedhetetlen az atomerőmű kapacitásának a fenntartása, illetőleg a Paks II. megépítésével újabb kapacitások kialakítása és rendszerbe állítása is.

Az kétségtelen tény, és ma már tényekről beszélünk, hogy Magyarországon a megújuló energiaforrások közül a napelemes, illetve a napenergia-felhasználásban egyfajta fellendülés valósult meg. Itt az iparág már hatalmas lépéseket tett azért, hogy egy megfelelő alaperőművi hálózat mellett a megújuló energiából is komoly ellátásbiztonsági tényezőt tudjon kialakítani, és biztosítsa annak a célnak az elérését, amit az előbb is említettem, hogy 2050-re karbonsemleges legyen az energiatermelés.

Ehhez fontos lépés és fontos eszköz lesz és lehet az atomerőmű jelenleg üzemelő blokkjainak a megépítése. Erről már az előző üzemidő-hosszabbításkor is voltak tanulmányok, akkor is vizsgálták, hogy a 2032-'37 közötti időtartamig való meghosszabbítás, ami egy 20 éves időtartam-hosszabbítást jelent ténylegesen, ez a maximuma ennek az 1980-as évek elején átadott atomerőműnek, vagy lehetséges-e további hosszabbításra is gondolni.

Már akkor azt mondták a szakemberek, hogy a berendezések tulajdonképpen akár még 50 évet is tudnak üzemelni, és az ilyen szakmai alapokra alapozva is el lehet mondani, hogy az előttünk lévő határozati javaslat kellő szakmai alátámasztással, megfontoltan és az energiaellátás biztonsága érdekében szükséges lépés is az energiapolitika részéről.

Hozzá kell tennem azt is, amit lehet, hogy jelentéktelen dolognak tekintünk, de azért volt egy fukusimai atomkatasztrófa, aminek következtében jelentős biztonsági előírásokat, biztonsági beruházásokat kellett a világban működő atomerőművek szempontjából végrehajtani. Az atomerőmű a magyar beruházásokkal - a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség felügyelete mellett - a Paksi Atomerőmű mind a négy blokkjára végrehajtotta ezt, tehát most már nem azokról az atomerőművi blokkokról beszélünk a biztonság szempontjából, mint amik Fukusima előtt voltak, hanem sokkal biztonságosabb, kielégítőbb és megnyugtatóbb technológiai rendszerek, biztonsági rendszerek támogatják az atomerőmű működését.

Tehát ha ezt is figyelembe vesszük, és a szakmai tanulmányok álláspontját is értékeljük, akkor nyilvánvaló, hogy a növekvő energiaigény minél tisztább forrásból történő ellátása érdekében alátámasztottan és jól működtethetően üzemelő atomerőművekre szüksége van az országnak a Paks II. mellett is. Tehát az, hogy ez az üzemidő-hosszabbítás megtörténjen, ez az ország energiaellátásának biztonsága szempontjából rendkívül fontos.

Persze, ennek a döntésnek a megalapozottságához még hozzájárul az a sajnálatos körülmény, hogy a szomszédunkban háború tört ki, amely teljesen megbolygatta az energiapiacot, az energiaellátások biztonságát, a nemzetközi kapcsolatokat is.

(9.50)

Sőt, még arra a következtetésre lehetett jutni, hogy ma már az a gondosan és felelősen eljáró kormány, amelyik gondoskodik arról, hogy az adott ország energiaellátásának biztonságát lehetőleg minél nagyobb arányban korszerű, jól működő és tisztán termelő erőműveken, saját erőműveken keresztül lássa el.

Jelen pillanatban Magyarország áramimportja olyan 30 százalékot tesz ki, tehát a felhasználás 30 százalékát importból biztosítjuk. Az ehhez szükséges határkeresztesztő kapacitásokat az elmúlt tíz évben Szlovákia irányában, majd most Szlovénia irányában is megvalósította a magyar kormány. Tehát az import szempontjából nem jelent akadályt a határkeresztesztő kapacitások hiányossága vagy hiánya, de az import egy kockázat. Olyan szempontból kockázat, hogy ha és amennyiben az exportáló országnál valami nehézség, energetikai ellátási vészhelyzet alakul ki, vagy másfajta piaci körülmények determinálják, például nagyobb igény van az energiára, mint amennyi exportkapacitásra is igény van, akkor bizony az importáló országnak az energiaellátás-biztonsága csorbat szenved, azaz hiányosságot szenved. Ezért az a biztos, amit saját magunk termelünk meg, és az a biztos, hogy ez a termelés a meglévő eszközökkel sokkal hatékonyabban és olcsóbban hajtható végre.

Sokan vitatják az atomenergia szükségességét, bár európai szintre kitekintve ezek az ellentétek, ezek az ellentmondások egyre elhalkulóbbak már az Európai Unió szintjén is, de hozzá kell tennem, hogy minden országnak van egy sajátos helyzete az energiabiztonsága szempontjából. Egy Ausztriát nem lehet összehasonlítani Magyarországgal, mert Ausztriának az energiatermelésének 64 százalékát kitevő vízierőmű-kapacitása van, amely kapacitásokkal jobban, zöldebben ki tudja egyenlíteni az időjárásfüggő energiaforrások energiatermelésének hullámzását. Ilyen vízierőmű-kapacitás nálunk nem áll rendelkezésre, ezért kénytelenek vagyunk és meg kell oldanunk a tisztán, karbonmentesen termelő energiaforrások rendszerbe állítását és az ehhez szükséges alaperőmű biztosítását, ami jelen esetben Paksra vonatkozik, ezt Paks tudja biztosítani nagy mennyiségben, olcsó áron és folyamatosan, és a paksi bővítés mellett

ehhez nagyon hozzá tud járulni az üzemidő hosszabbítása is.

Nagyon helyesen tette a kormány az ügy fontosságára tekintettel és az energiapolitikai kihívásokra tekintettel is, hogy ugyan nem kötelező behozni a Ház elé ennek az előterjesztésnek a megvitatását, ennek az üzemidő-hosszabbításnak a megtárgyalását, de azért tette helyesen, mert komoly, kritikus és nehéz helyzetben van a magyar energiaellátás biztonsága egyrészt, másrészt meg ez egy olyan fontos dolog, amely hosszú távon meghatározza a magyar energiaellátás biztonságát is, és jó példát vettünk 2005-ből, amikor az akkori kormány szintén a paksi erőmű üzemidejének hosszabbítását hozta a parlament elé, és itt vitták meg az akkori képviselők, és támogatták ennek a hosszabbításnak a véghez vitelét. Nagyon örömmel hallom a DK-s képviselő úr álláspontját, hogy a DK támogatja az üzemidő hosszabbítását.

Az előterjesztésnek egy másik fontos része az atomenergia-törvény módosítása. Ebben vannak technikai módosítások, és vannak olyanok, amelyek bizonyos szempontból lényegesek is. Fontosnak tartom ezek közül kiemelni a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapból való támogatás rendszerének egy kiegészítését. Lényegét tekintve nem egy átalakításról, hanem egy kiegészítésről van szó, mert eddig ezeknek a társulásoknak, amelyeket az úgynevezett nukleáris hulladéktelephelyek környékén lévő települések hoztak létre, eddig is az volt a célja ezeknek a társulásoknak, hogy a Nukleáris Pénzügyi Alapból kapott összegekből ellenőrzési, tájékoztatási feladatokat lássanak el, ismerjék az ott élőkkel, hogy mi a helyzet az ott levő tárolóval. Ezenfelül mindig gondot jelent, hogy ezek a települések szívesebben fordítottak volna saját vagyoniuk és működésük fejlesztése érdekében összegeket ebből az alapból. Erre ad lehetőséget az újonnan beadott módosítás, hogy a felhalmozási és működési célú támogatást is el lehessen számolni az alap forrásaiból.

Emlékezetem szerint ezekre nyitottak voltak mindig a települési polgármesterek, települési vezetők, és mindig kérték, hogy ilyen célra is lehessen a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapból támogatást kapni. Ezt a nehézséget ez az új törvényjavaslat feloldja, és ellenőrizhető és az észszerűség alapján álló rendszert alakít ki annak érdekében, hogy ezek a támogatási összegek olyan célokra legyenek felhasználva, amelyek összhangban vannak más egyéb célokkal is, más egyéb elvárásokkal is, amit az építési szabályzatok meg az építési politika is tartalmaz.

Nagyon helyesnek tartom azt, hogy az első hiánypótlásra vonatkozóan határidőt állapít meg a jogszabály az Országos Atomenergia Hivatal számára. Ez kiszámíthatóbbá teszi az eljárást, és nem lehet ok nélkül elhúzni az időt, hanem nekik törvényi köteletségük van, hogy mikor kell az eljárásra fordítható időtartamtól függően az első hiánypótlást benyújtania vagy átadnia a kérelmező számára. Ez jogbiztonsági szempontból is fontos dolog, nem lehet indokolatlanul elhúzni egy eljárás lefolytatását.

Összességében azt tudom mondani, hogy indokolt a határozat elfogadása; mind energiapolitikai, mind el-látásbiztonsági szempontból, mind pedig a klímapoliti-kai célok elérése érdekében fontos lépés a Paksi Atom-erőmű üzemidejének meghosszabbítása, és az atom-energia-törvény módosító javaslatainak az elfogadása is segíti azokat az energiapolitikai célokat, amelyek egy biztonságosan működő, nukleáris energiával működő atomerőmű kialakítását és továbbműködését lehetővé teszik, úgyhogy támogatja a Kereszténydemokrata Né-párt az előterjesztésben foglaltakat. Köszönöm megtisz-telő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Aradszki András kép-viselő úr. Most megadom a szót Harangozó Tamás képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezér-szónokának.

DR. HARANGOZÓ TAMÁS, az MSZP képviselő-csoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Erről a törvényjavaslatról nem tud más szólásmondás eszünkbe jutni, mint hogy a hazug em-bert előbb utoléri, mint a sánta kutyát. Az elmúlt öt évben több alkalommal tettünk föl írásbeli kér-dést - Tóth Bertalan frakcióvezető úr - a magyar kor-mánynak azzal kapcsolatban, hogy miért nem viz-sgálja az Orbán-kormány, a Fidesz-kormány a Paksi Atomerőmű I. blokkjának üzemidő-hosszabbítási le-hetőségét. Hiszen a szakirodalom szerint ma már 60 évre, sőt 80 évre is terveznek új erőműveket, és nem egy esetben akár az 50 éves működési időt is meg lehet technikailag oldani, hogy meghosszabbítsák.

Erről nyilatkoztak energiapiaci szakértők, az MVM Zrt. korábbi vezérigazgatója, tehát Paks I. kis rá-fordítással gond nélkül működhetne 2047-ig, és bizto-síthatná azt a 12 forintos kilowattóránkénti árat, amit egyébként ma is biztosít. Ezzel együtt egyébként nem is lett volna indokolt Paks II.-vel ennyire kapkodni.

(10.00)

Most képzeljék el, hogy erre az az ostoba válasz érkezett minden egyes alkalommal a kormány részé-ről, idézem, azért nem folytatnak vizsgálatot arról, amiről ma itt önök tárgyalnak, és most indokolják meg érvelnek, hogy az milyen jó, mert: „arra a hatá-lyos jogszabályok nem adnak lehetőséget”. Tényleg, képviselőtársaim? Önök mondják azt, hogy azért nem tudnak valamit megoldani, mert a hatályos jogszabá-lyok nem adnak lehetőséget, akik egy nap alatt komp-lett iparágakat tesznek tönkre az egy-két napos tör-vényhozási eljárásaikkal?! Akik, mondjuk, a 3000 mil-liárdos magánnyugdíjvagyont egy tollvonással el tud-ták venni az emberektől?! Azokat is a hatályos jogsza-bályok gátolták volna. Egészen elképesztő, cinikus és hazug, de nyilván nemcsak ez a baj vele, hanem az, hogy ennek a következményeit a magyar emberek fi-zetik meg most meg a jövőben is.

Elhangzott itt az expozéban is, hogy 2005-ben tör-tént meg az Országgyűlés első olyan döntése, amivel a

most működő Paks I.-es blokkok üzemidő-hosszabbí-tását engedélyezte. Igen, képviselőtársaim, abban az átkozott időben, az átkozott szocialista kormányok alatt volt előre gondolkodás ebben a kérdésben. Csak szeretném önöknek mondani, ha ez akkor nem törté-nik meg, ma már nem működik a paksi atomerőmű. És ezek a csodálatos szólások, amiket önök itt most el-mondanak, hogy milyen fontos az atomenergia, meg milyen olcsó, meg milyen jó, arról már nem kellene be-szélgetnünk egyáltalán, mert már be kellett volna zárni ezeket az erőműveket. És nem is vagyunk ettől messze, hiszen, ha jól emlékszem, '32-'37 között most a jelenlegi állapot szerint is, a meghosszabbított üzemidő szerint is be kellene zárni, ezért kifejezetten indokolt, hogy er-ről itt egyébként beszélünk. Csak önök elvesztegettek megint csak az első írásbeli kérdés óta öt évet, de egyébként mondhatjuk, hogy minimum nyolc-tíz évet ebben a kérdésben is.

Egy-két tény egyébként a Paks I. működésével kapcsolatban, ami miatt az üzemidő-hosszabbítást is támogatjuk. A Paks I. blokkjai már megtérültek a mű-ködésének közel 40 éve alatt. Negyedével több áramot termel a Paks I., mint amennyit a magyar lakosság el-fogyaszt egy évben, és pontosan azért, mert az amor-tizáción ez az erőmű már túl van, a mai napig, de az elmúlt években is 11-12 forintos nettó áron adja el a megtermelt áram kilowattóráját, és emellett még, ez-zel együtt évi 10-15 milliárdos nyereséget meg is ter-mel magának az erőmű. Ez azért van, tisztelt képviselőtársaim, valóban, mert a Paksi Atomerőmű által előállított áramnak semmi köze nincs a világpiaci ár-hoz, és egyébként az infláció sem érinti ilyen szem-pontból, ettől függetlenül képes ezt a teljesítményt nyújtani, és egyébként 36,6 forintos kilowattórán-kénti lakossági árba még a rendszerhasználati díjak is kényelmesen beleférnek, meg az adó is, amit továbbra is 27 százalékon tart a nagylelkű kormányunk.

Itt szeretnék megállni, és még egyszer megkér-dezni, árulják már el nekünk, nem nekünk, az embe-reknek, hogy akkor ezt a 12 forintos áramot miért ad-ják 70-ért az embereknek, és miért adják 300-ért az önkormányzatoknak. Ezek nem gazdasági társasá-gok, nem vállalkozások, hanem a magyar embereknek nyújtanak szolgáltatást, és zárják be sorra a közintéz-ményeket, közművelődési intézményeket, óvodák, bölcsődék bezárásán vagyunk túl, meg ennek a híreit lehet egyre többször hallani. Miért kell a lakoságnak akár 6-7-szeres, az önkormányzatoknak meg 20-25-szörös áron adni ezt az áramot?

Elmondtam már, amikor a miniszterelnök úrral volt itt az azonnali kérdések órájában a beszélgetés, bár pont valamilyen rejtélyes oknál fogva erre a részére a kérdéseimnek nem válaszolt, hogy a Mátrai Erőművel együtt itt, Magyarországon 12, illetve 24 forintos kilo-wattóránkénti áron megtermelt árammal összességében majdnem a lakossági igények kétszeresét előállítják itt az országban - akkor miért kell 70 forintért adni az em-bereknek az áramot, és még egyszer kérdezem, miért kell 250-300 forintokért szerződést kötnie az önkor-mányzatoknak? A magyar kis- és középvállalkozókról

meg civil szervezetekről nem is beszélve, amelyeket egyébként ugyanúgy tönkretesz ez, amit önök csinálnak, teljesen indokolatlanul és hazug módon bármilyen szankcióra vagy nemzetközi folyamatokra mutogatva. Hiszen maguk mondták el, itt hallgattuk az előbb a Fidesz vezérszónokát meg a KDNP-ét is, hogy ez függetlenül mindenkitől így szépen termeli ennyi pénzért az áramot. Önök átverik az embereket, és a sokszorosát szedik be ennek a pénznek.

Végezetül: nyilvánvalóan a Paks I. üzemidő-hosszabbítása nem keverendő össze a Paks II.-beruházással, amit nem tudunk mi sem máshogy címkézni és megítélni, mint egy Orbán-Putyin-paktummal létrejött, egyébként gazdaságpolitikai, geopolitikai és nemzetbiztonsági szempontból is időzített bomba.

Tisztelt Képviselőtársaim! 2009-ben az Országgyűlés akkor még teljes egységben elfogadta az elvi engedélyt az új erőmű megépítésének, pont azért, mert ki lehetett számolni, hogy a Paks I.-et előbbutóbb be kell zárni. De ez az elvi engedély nem arról szólt, amit önök csináltak, hogy társadalmi egyeztetés, politikai egyeztetés és nyílt tender nélkül kimenjenek Moszkvába és lepacsizzanak Vlagyimir Putyin-nal meg Oroszországgal. *(Steiner Attila felé:)*

Ne mosolyogjon, államtitkár úr, mert semmi vicces nincs benne, mert semmi nincs! Én értem, látom az arcán, hogy sokan sok milliárdot visznek ebből haza, ez az önelégült mosoly látszik az arcán, de ettől függetlenül ennek semmi alapja nem volt, és azon kívül, hogy több száz milliárd forintot már az előkészítésre elherdáltak, a mai napig semmi értelme nincs, mert egy kapavágást nem csináltak ott. Én nem tudom, hogy önök mivel vannak képbem meg mivel nem, és én értem, hogy Szijjártó Péter napi vízálásjelentésként elmondja, hogy Paks II. épül - nem épül, képviselőtársaim, egy kapavágás nincs. A kiszolgáló épületek csarnokházai közül néhányat fölhúztak, de ott sem fizették ki a munkásokat, sem a magyart, sem a külföldieket. Egyébként ukrán és orosz vendégmunkások állnak ott hegyekben. Miről beszélnek, mire ez az önelégült mosoly, államtitkár úr, a Paks II.-beruházással kapcsolatban?! Szerintem csak szégyellhetik magukat ebben a tekintetben.

És ezek után önök, még egyszer mondom, pályázat nélkül az oroszokkal lepaktáltak. Egyébként olyan, magasabb kamattal írták alá a szerződést, amiről előadták, hogy milyen jó volt, mint az az átkozott IMF-hitel volt, ami miatt az előző kormányt mindennek elmondták, és ezt évtizedeken keresztül ezermilliárdos nagyságrendben fogja minden magyar ember visszafizetni, jelenleg már akkor is, ha nem épül meg az erőmű, mert, még egyszer mondom, már több száz milliárdot elpattintottak ebből a pénzből az előkészítésre, aminek így semmi értelme nem volt.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ha már... - ja, az volt a terv, hogy egy nemzetközi tenderen a mi geopolitikai és nemzetbiztonsági érdekeinknek is megfelelően a legolcsóbb és legjobb ajánlatot kiválasztjuk. Nyilvánvalóan ezt ugrották át önök, és ahogy mondtam, egyszerűen lepacsiztak az oroszokkal.

Geopolitikai és nemzetbiztonsági szempontból is teljesen egyértelmű, hogy a szomszédunkban dúló, az oroszok által indított, Ukrajnát lerohanó háború után már ez egymagában arra kellene készítse a kormányt, hogy átgondolja, hogy viszi-e tovább ezt az országot ebbe az irányba, és hozzáköti-e hazánkat minden szempontból, gazdaságilag és ellátásbiztonság szempontjából a következő akár 80 évre Oroszországhoz.

Képviselőtársaim! Azért azt önök is tudják, ugye, hogy az orosz, legalábbis a jelenlegi vezetés konkrétan Ukrajnát Oroszország területének tekinti, ezért indult el fegyverrel, a közép-európai térséget meg a volt gyarmatának tekinti, minket is. Ha ez nem lenne világos, Putyin erről nemegyszer beszélt évekkkel ezelőtt is már nemzetközi porondon is. Ilyen helyzetben azt mondani, hogy trillala, semmi gond, dőljön a pénz, nekünk most éppen jó lesz, aztán hogy 80 meg 20 meg 30 év múlva a gyerekeinkkel meg unokáinkkal mi lesz, az kit érdekel - ez szerintem a lehető legnagyobb bűn, amit egy kormány ilyen szempontból el tud követni.

Úgyhogy azt mondjuk mi, amit mondtunk eddig is, hogy Paks II. szerződését az oroszokkal fel kell mondani, kell egy társadalmi egyeztetés, kell népszavazás arról, hogy valóban az atomenergiát - most II.-ről beszélek - a továbbiakban is kívánjuk-e használni, teszem hozzá, szerintem szólnak mellette érvek, tehát nem magát az atomenergiát kérdőjelezem meg én sem, és ha ezek mind megvannak, akkor egy nemzetközi tenderen olyan beruházót kell választani, amely egyébként hosszú távon az ország biztonsága szempontjából is megfelelő üzemeltetési körülményeket tud biztosítani.

Tehát a Paks I. üzemidő-hosszabbítását támogatjuk, a Paks II.-t jelen formájában nem, és elvárjuk a kormánytól, hogy a 12 forintos paksi áramot 12 forint plusz a szükséges költségek mellett mint állambiztosítsa a polgárainak és az önkormányzatainak, és ne nyereszkedjen a magyar embereken, és ne tegye tönkre az önkormányzatokat és a közszolgáltatásokat azzal, amit egyébként most művel.

(10.10)

Visszatérve egy mondattal Paks II.-re: pont ez az üzemidő-hosszabbítás, amely gyakorlatilag az '50-es évekig biztosítja, hogy Paks I. működhessen, ha technológiai szempontból sikerül megoldani, ad elég időt arra ennek az országnak, hogy az általam elmondott, higgyék el, nagyon is fontos és súlyos kérdéseket végiggondolja, és ha mégis az új atomerőmű mellett dönt, akkor azt egy normális menetrendben, a szövetségi rendszerünkön belüli technológiával oldja meg. Ha valakinek kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy mondjuk, az oroszot érdeklí, hogy az általa vagy az ő technológiájával üzemeltetett atomerőművek egy ország területén vannak, tessék már megnézni, hogy mit művelnek Ukrajnában ezen a területen. Semmilyen biztonságot vagy védelmet ez nyilvánvalóan nem fog jelenteni vagy nem jelentene, ha ne adj' isten, egyszer még jobban elgurulna a gyógyszer az azoknak, akik ezeket a döntéseket meghozzák.

Végezetül, ami ehhez hozzátartozik még, tisztelt képviselőtársaim, mielőtt rátérnénk a személyeskedésre, én egyet tanultam meg, mert voltam a Paksi Atomerőmű igazgatósági tagja, akkor mondjuk, Süli Jánosnak hívták a vezérigazgatót és Pónya Józsefnek az igazgatóság elnökét. Mind a kettő kizárólag az erőműben, ezen a területen dolgozó, évtizedes tapasztalattal, sőt azt gondolom, nemzetközi tekintéllyel rendelkező szakember volt. Az atomenergia nem játék! Az atomenergia használata, az erőmű üzemeltetése vagy egy új erőmű beruházása körül politikának meg üzleti érdekeknek nincs keresnivalójuk. A Paks II. vezérigazgató-cseréje pedig, hogy egy eximbankos vezérigazgatót tesznek oda, hogy felgyorsítsa az eseményeket, kifejezetten megrémít minket, akik Tolna megyeiként, paksiként, szekszárdiként valójában haszonélvezői vagyunk ennek a beruházásnak, de viseljük is a kockázatát, mert ha valami történik abban az erőműben, akkor az első körben és visszavonhatatlanul a mi családtagjainkkal fog működni. Ott csak a szakma és az üzembiztonság lehet az egyetlen szempont, amely a döntéseket megalapozza, és ebből a szempontból az utóbbi időben, akár mondhatom azt is, hogy Süli János távozásával, illetve a vezérkar lecserélésével ezeket a folyamatokat kifejezetten veszélyben látjuk.

Mindezzel együtt a határozati javaslatot támogatni fogjuk, pont azért, mert évek óta ezt kértük, a törvényjavaslatra viszont nem tudunk igennel szavazni két pont miatt. Az egyik az, hogy a civil szervezetek, szakmai szervezetek kifogásait ezzel a javaslatmal most majd össze lehet vonni és egy tollvonással lehet őket eldönteni, ez szerintünk nincs rendben. Tehát tessék minden egyes aggályt kivizsgálni és megfelelően megválaszolni, amennyiben van rá válasz! Ez is ugyanaz a kategória, amit az előbb mondtam. Másrészt nem pontosan értjük, hogy kinek és minek az érdeke a Paks I., Paks II. közti üzletititokcsere-egyezmény ügymond.

Amíg ez a kettő benne van, addig a törvényjavaslatra nem tudunk igennel szavazni, a határozati javaslatot pedig természetesen meg fogjuk szavazni és támogatjuk azt. Kérem, hogy legalább gondolják végig azt, amit elmondtam. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Harangozó Tamás képviselő úr. Most megadom a szót Gelencsér Ferenc képviselő úrnak, a Momentum képviselőcsoportja vezetőjének.

GELENCSÉR FERENC, a Momentum képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Házelnök Úr! Tisztelt Ház! Nagyon kevés olyan ügy van ma Magyarországon, amiben egyet tud érteni a Momentum a kormány álláspontjával. Ez a helyzet persze nem független attól, hogy milyen árusításokon ment keresztül az egykori Fiatal Demokraták Szövetsége, a liberális önmeghatározástól a polgárin keresztül a konzervatív, keresztény-konzervatív vagy immár euroszeptikusig, és attól sem független, hogy önök a

nyugati szövetségeseiktől eljutottak az orosz autokrata mintáig és a kommunista Kína előtti hajbókolásig.

Azért még akad pár olyan kérdés, amiben akár egyet is tudunk érteni a kormánnyal. Ilyen például az, hogy a Momentum elismeri, hogy Magyarország hosszú távú villamosenergia-ellátásában meghatározó szerepe van a Paksi Atomerőműnek. A Momentum megalakulása óta azt képviseli, hogy a hazai energiámixben jelenleg igenis szükség van atomenergiára. Álláspontunk szerint amíg nincs különös műszaki, energiabiztonsági vagy környezeti ok, addig igenis szükséges a Paksi Atomerőmű meglévő blokkjainak az üzemidejét meghosszabbítani.

Ezen a ponton azonban szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy Mártha Imre, az MVM volt vezérigazgatója már 2018 őszén szorgalmazta a paksi bővítésért felelős tárca nélküli miniszterhez, Süli Jánoshoz írott levelében Paks I. további üzemidő-hosszabbítását. Akkor önök Paks II. gyors megépítésében bízva még halogatták ezt a lépést, örvendetes azonban, hogy mára belátták, hogy az üzemidő hosszabbítása elkerülhetetlen lépés. Ezzel egyébként egyúttal beismerték azt is, hogy ebben az évtizedben már nem fog megépülni Paks II. Mártha Imre Süli Jánoshoz írott levelében komoly érveket felvonultatva azt is megírta, miért problémás és rendkívül előnytelen nekünk, magyaroknak az Orbán-Putyin-paktum alapján orosz gigahiteltől és alapvetően orosz technológiával megvalósítani a tervezett Paks II.-beruházást.

Orbán Viktor 2014-ben társadalmi vita nélkül a nyilvánosság teljes kizárásával, továbbá tender, vagyis nemzetközi verseny nélkül, lényegében zsebszerződés keretében kötelezte el hazánkat a birodalom visszaépítésében gondolkodó Putyin és nem mellékesen a Roszatom technológiája mellett. Ráadásul ez egy 12,5 milliárd eurós projekt, amiről beszélünk. Ez egy már-már értelmezhetetlenül nagy szám. Ha belegondolunk, 12,5 milliárd eurót kell felszorozni a mai áron 405-410, olykor 440 forinttal, attól függően, hogy mit nyilatkozik Matolcsy György, hogy lássuk ennek a beruházásnak az összegét. Ez több mint 5000 milliárd forint. Mi a Fidesz-felár, kérdezem én, ha nem ez.

Ráadásul, Orbán Viktor zárt ajtók mögött abba is belement Putyinnál, hogy orosz hiteltől valósuljon meg ez a gigaberuházás. Kérdezem, tudják-e, hogy ez mit jelent. Ez azt jelenti, hogy Orbán Viktor 2014-ben évtizedekre elzárta hazánkat. Ez a jövőfelélés minősített esete. Ezzel a szerződéssel ugyanis Orbán Viktor és a Fidesz vezette kormányok a következő generációkat végzetesen eladósították, kiszolgáltatottá tették Oroszországnak. Az, hogy ez egy befejezett tény lesz-e vagy nem, csak azon múlik, hogy önök belátható időn belül készek-e felülvizsgálni ezt a végzetes döntést, és hogy belátható időn belül kivezetik-e ebből a csapdahelyzetből hazánkat.

A kormánytól független szakértők szerint az eddig megismert szerződés rendelkezései nem tartják szem előtt a magyar emberek érdekeit. A volt MVM-vezér egyenesen úgy fogalmaz, hogy a Roszatommal megkötött szerződéskupac egy orosz diktátum lett.

Továbbra sincsenek teljeskörűen rendben az engedélyek. Érdemes itt megjegyezni, hogy a szintén a Roszatom által, Finnországban tervezett testvérprojekt esetében is ezer baj volt a tervezési folyamatokkal és a hatósági eljárásokkal. Végül a finnek, nem függetlenül az oroszok által indított háborútól, idén májusban a Roszatom leányvállalatának megbízhatatlanságára hivatkozva felmondták a szerződést.

Magyarországon a 2014 óta eltelt nyolc év alatt nem sikerült olyan minőségű terveket készíteni, ami egy európai uniós színvonalú eljárásban jóváhagyható. Ettől talán nem független: önök több ponton módosítják az atomenergiáról szóló hazai szabályozást annak érdekében, hogy a kormány egyszerűsíteni és gyorsítani tudja Paks II. engedélyezési eljárását. Óvatosságra intjük önöket, az atomenergia, ahogyan korábban is elhangzott, nem játék, különösen orosz kézben nem az.

Önök az előterjesztett javaslatukban tovább szigorítják az üzleti titok megismerésének feltételeit is. Ez önöktől nem szokatlan, a Momentum számára viszont elfogadhatatlan. Paks I. további tíz évre történő üzemidő-meghosszabbítását támogatjuk, de az imént kiemelt és kifogásolt javaslatokat nem. Hangsúlyozni szeretném, hogy az üzemidő-hosszabbítással a Paks I. reaktorai várhatóan 2042-2047-ig üzemben lehetnek. Ez egy újabb ok arra, hogy ne építsük meg Paks II.-t orosz hitelből, orosz módra, hiszen a párhuzamos üzemeltetéssel, a meghosszabbított Paks I.-gyel nem indokolt, továbbá 2024-re az ország energiamixét már teljesen át kell alakítani megújuló energiaforrásokra.

(10.20)

A Vlagyimir Putyin és Orbán Viktor között létrejött megállapodás alapján Paks II. megépítése a Momentum álláspontja szerint ellentétes hazánk érdekeivel, a rendkívül előnytelen Paks II.-megállapodás mára egyértelműen az orosz befolyásérvényesítés legfontosabb eszköze. Ez a projekt az agresszív orosz geopolitikai célokat szolgálja, tovább erősíti a magyar kormány és a jövőbeni magyar kormányok kietettségét, kiszolgáltatottságát Moszkvának. Ez a projekt átláthatósági szempontból kritikus, és nem más, mint árulás. Ez a megállapodás lemondás hazánk szuverenitásáról, amit önök olyan sokat emlegetnek, pénzügyi, energiabiztonsági és külpolitikai területen egyaránt. Ha ez a projekt megvalósul, akkor befejezté teszi hazánk elzalogosítását az éppen terjeszkedő vagy terjeszkedni próbáló - hála a Jóistennek, kevéssé sikeresen - orosz birodalomnak; nem gyengíti, hanem felerősíti az orosz nukleáris függőségünket az energiaellátás területén, és ez így együtt bizony rendkívül komoly nemzetbiztonsági kockázat.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ideje lenne mindezzel szembenézni. Ahelyett, hogy éppen sunyi technikákkal próbálják blokkolni Finnország NATO-csatlakozását, szerintem végre le kellene ülni velük, és tanácsot kérni a Roszatom-szerződés mielőbbi felmondása érdekében.

Meggyőződésem: minél előbb jövünk ki Putyin nukleáris függőségi és hitelezési csapdájából, annál olcsóbban ússzuk meg ezt a kalandot. Köszönöm. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Gelencsér Ferenc képviselő úr. Most megadom a szót Bencze János képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

BENCZE JÁNOS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Országgyűlés! Itt egy határozati javaslatról és egy törvényjavaslatról van szó, ami előttünk van. A határozati javaslattal könnyű dolgunk van. Én abban a körzetben élek, annak a körzetnek vagyok az országgyűlési képviselője, ahol Paks is található, az a székelylünk, az a központunk, testközelből ismerjük az atomerőművet, és a Jobbik és jómagam is elköteleztünk vagyunk az atomenergia mellett.

Paks I. az az egyetlen üzem Tolna megyében, amely túlélte a rendszerváltást, és azóta is töretlenül üzemel, és egy kistérségnek biztosít egyfajta jólétet. Mi eddig csak az atomenergia pozitív hatásait ismertük és ismerjük is az erőmű által, tehát eddig nekünk csak jót hozott.

Igaz, amit Harangozó Tamás említett: ott kell ahhoz élni, hogy megismerjük az árnyoldalait is. Nálunk minden hónap első hétfőjén, biztos, ami biztos, szólnak a szirénák. Mi megtanultunk ezzel együtt élni, de tudjuk, hogy egy olyan üzem közelében élünk, aminek vannak veszélyei, és ennek most majd Paks II.-nél lesz jelentősége.

Paks I. biztosított nekünk jövőképet, látható fejlődést és egyfajta jólétet Pakson. Tehát létrehozott egy térségi központot - ez köszönhető az előttünk járók terveinek, a jövőképeinek és a folyamatosságnak. Mindenképpen támogatjuk azt, hogy nukleáris energiára szükség van; és Paks I. üzemidejét meg kell hosszabbítanunk, csak az fogja biztosítani Magyarország energiabiztonságát a jövőben, legalábbis részben, amíg ez az erőmű termelni képes. És ez biztosít a környékünkön munkahelyeket. Úgyhogy ezzel semmiféle problémánk nincs.

Viszont a Paks II.-téma. Paks II. maga a kérdések halmaza, Paks II. már ahogy eleve indult, és ahogy folytatódott. Paks II.-nél nagyon nehéz jó döntést hozni, ugyanis Paks II. maga a titkosítások halmaza. Egy letitkosított anyagról, amelynek nem ismerjük a hatásait, nem ismerjük a további folytatását, hogyan hozunk így döntést? Hogyan biztosítjuk azt, hogy a választópolgárok számára azt tudjuk mondani, hogy igen, jó döntést hoztunk? Én nagyon kétlem, hogy a velem szemben ott ülő fideszes képviselők ezt tudják biztosítani, önök sem ismerik.

Több dolog elhangzott itt végig Paks II. környékén, és én úgy érzem, hogy maga a törvényjavaslat Paks II.-ről szól, hogy meg kell könnyíteni, fel kell gyorsítani az engedélyeztetési eljárást, hogy Paks II. gyorsabban épüljön meg.

Mi látjuk Paks II. árnyoldalát. Kezdjük azzal, hogy mit hozott Paks II. a térségnek. Először ünnepeltük, kiálltunk mellette, és a mai napig kiállunk mellette, hogy kell Magyarországra legalább még egy atomerőmű, ha energiabiztonságot akarunk adni az országnak, csak nem mindegy, hogy ki és milyen módon építi meg.

Most mondom, hogy a paksiak szemszögéből, az ott élő átlag választópolgárok szemszögéből és a környékén élők szemszögéből mit hozott Paks II. Esméletlen magas ingatlanárakat. Az átlag paksi ember képtelen ingatlant vásárolni Pakson, ugyanis a spekulánsok és a strómanok az égbe felhajtottak mindent. Eddig nem hozott semmi jót, mert nem hozott munkahelyeket. A helyiek azt mondják, annyit értek el vele, hogy nyolc év alatt hét év késést hoztak össze. A Paks II. erőmű blokkjainak az első adatok szerint 2025-26-ban termelnie kellett volna, elektromos áramot kellett volna adnia az országnak, az építésnek munkát kellett volna adnia a térségbe érkezőknek, jólétet kellett volna hozni a térségben élőknek, ehelyett bizonytalanságot hozott.

Kismillió olyan oldalága van a Paks II.-beruházásnak, ami a térséget elkezd negatívan érinteni. És az önök strómanjainak köszönhető. Itt van például Madocsa példája. A parlamentben is elhangzott, ott kint is naponta elhangzik, ugyanis a háttérben mozognak a strómanok, és egy sóderbányát akarnak nyitni Paksnak. Magyarán szólva, szét akarják bányászni a falu fél határát. Ezt úgy hívják, hogy településrombolás. Fel is fogjuk tenni írásban a kérdést, hogy mi történik Madocsán. Ha Paks II. megépül akármilyen módon, Madocsa számíthat-e arra, hogy elpusztítják a termőföldjeit, akár kiemelt beruházásnak minősítve? Ugyanis a törvény lehetőségét ad rá. Ez is egyfajta gyorsítást jelentene.

Ami itt a legnagyobb kérdést jelenti nekem, és itt már többen is jelezték, hogy Paks II.-t egy szakembergárda kezdte el vezetni.

És megütötte a fületem a mondat: indokolatlanul elhúzott eljárás. Könyörgöm, ez egy atomerőmű terén mit jelent? Mi az, hogy indokolatlanul elhúzott? A stróman nem jut hozzá a hasznához? Nem tud építeni? Mit akar építeni? Amit ő szeretne, vagy amit az előírások mondanak?

Azt is hozzá kell tenni, hogy az összes pozícióban, kulcspozícióban Magyarországon az önök emberei ülnek, ezt 12 év alatt elérték. Elmondom, hogy ez az egy szem mondat mit jelent a mi szemünkben. Paks II.-nél, és ezt megtapasztalva, a strómanok, a politika és a korrupció harcolt a szakemberekkel. A szakemberek útban voltak, lemondtak, el lettek távolítva, maradt az első három játékos, tehát maradtak a strómanok, a politikai érdekek és maga a tömény korrupció. De ezt jelezték már mások is. Ez veszélyes játék lesz. Ugyanis atomerőművet akarunk építeni, ez nukleáris biztonsági kérdés, itt nem lehet a strómanok érdekei szerint dönteni, nem lehet a végtelenségig lekönnyíteni, hogy mit csináljanak. Mit fognak mondani? Nézd, Bandi, ez eldurant? Vagy mit? Mivel fogják indokolni, ha sikerül elrontani? Tudom, nukleárisenergia-szakemberek megnyugtattak, két verzió van: vagy nem fog működni, ha

túlkönnyítik, vagy soha meg nem épül. De egy soha meg nem épült Paks II. atomerőmű Magyarország második Bős-Nagymarosa lesz, amit a lakosság fog fizetni évtizedeken keresztül, de ha jól sikerült elrontaniuk, akkor egy évszázadon keresztül is.

Mit akarnak önök tenni? Mert azt látjuk, hogy Paks II. nukleáris Luca széke lett, épül, készül papíron, de ha valaki odamegy - én jártam ott -, istenigazából kerítés van, kiszolgálóépületek, atomerőműnek nyoma sincsen. Szakemberek szerint itt a könnyítésnél volt ilyen ötlet, megjelent a hírekben, a talajvízszintig megnyitják a munkagödört. És? Hogyan tovább? Hogyan fejezik be? Mi fog történni? Az összes szakember, akit megkérdeztünk, legyen az mélyépítő mérnök, legyen az atomerőművi szakember, azt mondta, hogy ez lehetetlen ötlet, ez egy dologról szól, hogy a Fidesz-közeli vállalkozókat végre ki tudják fizetni a lakosság kárára. A nagy büdös semmire, magyarán szólva - elnézést!

Itt, ahogy végignéztük: mire cserélték a Paks II.-vezérkart? Bankárra, politológusra, focicsapat-tulajdonosra. Ha nem az Országgyűlésben lennének, és nem Tolna megyében élnék, akkor ha ezt elolvasnám egy irományban, hogy szakembereket ezekre a, nevezzük úgy, szakemberekre cserélnék, nem tudnám eldönteni, hogy ezt a novellát Örkény István írta, vagy a Monty Pythonból származnak ezek a mondatok. Ez istenigazából egy megfoghatatlan dolog a számunkra, hogy miért kellett a szakembereket eltüntetni onnét. Nem is tudok mit mondani.

És itt a végén még egy dolog van, ami nekünk úgymond megütötte a szemünket, hogy ki fogja Paks II.-t építeni. Azt mindannyian látjuk és tudjuk, hogy a Paks II.-nek ez az iránya, hogy oroszok építik orosz hitelből, az nyolc év alatt nem vezetett semmire. Hallani a nukleáris világban, hogy folynak háttértárgyalások, és van egy párhuzam, és én itt rá is kérdeznék: van-e rá esély, hogy nem az oroszok építik, hanem a franciák? Ugyanis az a törvénytervezet, ami előttünk van, francia párhuzamokat mutat az adat-szolgáltatással kapcsolatban, az összes többivel, ugyanis Franciaországban nemrég beadták, előterjesztették ennek a testvérét. Tehát felteszem a kérdést, van-e rá esély, hogy francia beruházók fogják építeni Paks II.-t, akár egy európai politikai alku kapcsán, és akkor nevezzük úgy, hogy Magyarországot a franciák valahogy kihúzzák a csávából egy ilyen biznissz fejében. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps az ellenzéki padsorokból.)*

(10.30)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Bencze János képviselő úr. Most megadom a szót Szabó Rebeka képviselő asszonynak, a Párbeszéd képviselőcsoportja vezérszónokának.

SZABÓ REBEKA, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Az a helyzet, bár ezt némi iróniával

mondom nyilván, hogy nem irigylem olyan nagyon államtitkár urat meg a kormánypárti hozzászólókat, vezérszónokokat, amikor itt nagyívű szónoklatokat kellett mondaniuk arról, hogy milyen szuper minden a magyarországi atomenergia területén, és hogy majd Paks II. is milyen szépen meg fog épülni, de addig is klasszul meghosszabbítjuk a Paks I.-blokkok üzemidejét.

Szeretném mondani, szerintem önök is tudják, de államtitkár úr biztosan tudja, a képviselő urak, nem tudom, mennyire tájékozottak, de nyilvánvaló, hogy Paks II., ugye, nem lesz. Tehát ahogyan többször elhangzott, a Paks II.-beruházást igazság szerint... - Még 2014-ben írta alá Orbán Viktor erről a szerződést Vlagyimir Putyinnal. Az is elhangzott, és teljesen egyetérttek azzal, hogy ez egy hatalmas hiba, sőt több mint hiba, bűn volt, mert erről minimum meg kellett volna kérdezni például akár egy népszavazással a magyar lakosságot; ugye, a Párbeszéd ezt követelte is.

Azt is többször elmondtuk, hogy nagyon sok szempontból ellenezzük a Paks II.-megállapodást és szerződést, de ettől függetlenül azóta eltelt elég sok év, és semmi nem épült Paks II. területén, és önök azért akarják most meghosszabbítani a Paks I.-es blokkok üzemidejét, mert látják ezt, tudják ezt. Nyilván roppant kínos lenne ezt önöknek bevallani, ezért itt összevissza hadoválnak arról, hogy jaj, de jó ez, milyen jól folyamatban van, meg nem tudom, majd Putyin elvtárs újra és újra mondott erről valami biztatót, de egészében önök is tudják, hogy nem lesz; nagyon kilóg a lóláb. És mivel a megújuló energiaforrásokat valamilyen furcsa okból kifolyólag nem igazán sikerült fejleszteniük az utóbbi 12 évben, ezért próbálnak most kapkodni fűhöz-fához, és újra meghosszabbítani a Paks I.-blokkokat. Ezt csak szeretném az elején leszögezni, hogy legyen világos mindenkinek, hogy miről beszélünk, merthogy erről beszélünk.

De akkor nézzük meg még egy kicsit pontosabban magukat az önök javaslatait! Általában egyébként is akkor szoktak a nukleáris szabályozáshoz hozzányúlni, amikor megpróbálják fellazítani a szabályokat, hogy az orosz Roszatom könnyebben tudjon engedélyeztetni valamit, amit egyébként az európai előírások alapján, mondjuk, egy uniós tagállam területén föl sem lehetne építeni. Másrészt megpróbálják megkönnyíteni, hogy az önök által kedvezményezett mindenféle csoportok, Fidesz-közeli oligarchák, az önök NER-es cégei jobban hozzáférjenek a nukleáris beruházás céljára rendelkezésre álló pénzhez. Ugye, ez szokott lenni a másik érdek, ami miatt hozzányúlnak a nukleáris jogszabályokhoz. Ez a mostani törvényjavaslat mind a két irányt tartalmazza, plusz van egy harmadik is, az üzemidő-hosszabbítás előkészítése.

Nézzük meg, hogy ezek hogyan mutatják meg azt, hogy az önök kormánya hogyan gondolkozik a nukleáris biztonságról, a közpénzekről és úgy általában Magyarország energiabiztonságáról és a jövőjéről, mert egyébként államtitkár úr hiába mondta el az elején, hogy itt ez a javaslat mennyire szolgálja az energiabiztonságot, én azt gondolom, hogy ez nem így van, és a

végén azt is elmondom, hogy véleményem szerint ezt hogyan kéne Magyarországon megvalósítani.

Azt már nem nagyon igyekeznek titkolni, hogy a Roszatom nem képes a magyar és az uniós szabályoknak megfelelő engedélyezési dokumentációt benyújtani. Gyakorlatilag a Roszatom mint egy katonai ipari konglomerátum működik. Finnországból már kiszorult az orosz agresszió miatt, de valamiért Orbán Viktor és kormánya az egyetlen, akik a szomszédunkban dúló ukrán háború, ami Putyin agressziója miatt történik - Putyin agresszióval lerohanta Ukrajnát -, és Magyarországon mi még mindig ott tartunk - nem mi, bocsánat, a magyar kormány -, a Fidesz még mindig ott tart, meg Orbán Viktor, hogy nekünk az oroszok fognak atomerőművet építeni. Ez már önmagában teljes abszurditás a szomszédunkban dúló háború fényében. De egyébként sem tudta a Roszatom eddig sem tartani a határidőket, és az építkezést finanszírozó orosz bank az Unió szankciós tiltólistáján van. Tehát, higgyék el, ez az egész teljes képtelenség! Ebből teljesen nyilvánvaló, hogy sajnos önöknek az a fontos, hogy a Putyinnal kötött atompaktum titkos megállapodásai valahogyan ne sérüljenek. Ezt próbálják önök minden módosítással elérni, és nem azt, hogy valóban mi lesz Magyarország energiabiztonságával.

Tulajdonképpen megint enyhítik a szabályozást, és az indoklásba bele is írták: „Az atomenergia-felügyeleti szervhez benyújtott engedélykérelem, a kérelmet megalapozó dokumentáció lényegesen nagyobb terjedelmű és összetettebb annál, hogy azt a hatóság teljes terjedelmében tudja vizsgálni.” Most szeretném megkérdezni, hogy ez valami vicc-e. Tehát itt nem egy buszmegállót építünk vagy valami kis viskót, hanem egy atomerőművet, mármint hogy önök szeretnék építeni. Ha a Roszatom a szerződés aláírása után nyolc évvel sem képes olyan dokumentációt benyújtani, amely alkalmas az érdemi elbírálásra, akkor el kéne talán köszönni tőle - nem? Tehát akkor valószínűleg nem alkalmasak arra, hogy építsenek egy új atomerőművet. Vagy ha esetleg a nukleáris hatóság nem képes a dokumentáció érdemi vizsgálatára, akkor ezt a már eddig is 300 milliárd forintunkba került felelőtlen atomkalandot gyorsan talán be kéne fejezni. És Szijjártó Péter magyar-szovjet barátságügyi miniszternek sem kéne olyan nyilatkozatokat tennie, hogy minden akadály elhárult a bővítés előtt. Józan magyar ember bármerre néz, nem lát mást, csak akadályokat, ahogyan én azt az előbb itt felsoroltam.

De nézzük, mi a helyzet a pénzköltéssel! Hónapok óta látjuk, hogy milyen komoly problémát okoz a kormánynak, hogy a Holdról is látszó fideszes korrupció miatt elapadtak az uniós támogatások, és nincs mivel etetni Mészáros Lőrincet és a többi nagyüzemi pénzeltüntetőt. Vajon honnan lehetne forrásokat találni az önök holdudvarának a további táplálására? És meg is találták az egyik lehetőséget, ezt a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapot, amelyben a Pakson termelt áram árának egy része gyűlik. Ez az alap jelenleg

az atomerőmű működésének 40. évére alig negyeddannyi pénzt fog tartalmazni vagy tartalmaz, mint amennyibe Paks leszerelése majd kerülni fog. Tehát ennek a pénznek egyébként nem az önök kegyeltjeit kéne finanszírozni, nem mindenféle fideszes cégcsoportokat, hanem a nagy aktivitású, sugárzó hulladék biztonságos eltárolását.

Jelzem egyébként, ez egy igen nagy feladat, és majd a végén még erre is kitérek, szóval, hogy amikor önök azt hajtogatják, hogy az atomenergia mennyire tiszta, ezzel két probléma is van: az egyik az, hogy sem szén-dioxid-kibocsátás szempontjából nem tiszta, sem az atomhulladék szempontjából nem. Ez azért egy kis probléma. Most Európában egyébként a finnek próbáltak egy elképesztő, szuper, mély sziklákba vajt atomhulladék-tárolót építeni, de még az sincs teljesen kész, és még azzal is vannak kérdések. Tehát szeretném jelezni, hogy azért ez nem egy olyan kis probléma.

Mindenesetre úgy tűnik, hogy önök ezt a pénzt, ami ebben az alapban van, a Nukleáris Pénzügyi Alapban, szét akarják osztani különféle önkormányzati társulásoknak, amelyek hajlandóak lennének befogadni az atomtetőt. Ezt most tényleg jól értem? Én azt gondolom, hogy itt van egy kis bökkenő, mert az ország településeinek döntő többsége nem akar valahogy a kertje végében egy atomtetőt, és ha esetleg akarnának is - bár mondom, ezt kétkedem -, akkor biztosan nem olyat, amelyet Mészáros Lőrinc vagy az orbáni udvartartás valamelyik másik Mekk mestere épít.

Láttuk egyébként, mi történt az egyik lehetséges helyszínnek kijelölt Boda környékén. Évek óta megy a trükközés, nehogy a szomszédos Pécs lakossága is beleszólhasson, akarnának-e esetleg a következő pár százezer évben egy sugárzó hulladékupac közelében élni. És egyébként szeretném jelezni, hogy valóban, helyben nagyon sérelmezik az emberek, a pécsiek, a bodaiak és a környéken élők, hogy nem kapnak megfelelő tájékoztatást. Egyébként ők elutasítják a hulladéklerakóval szemben, és megdöbbenéssel figyelik azt, hogy a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. 2020 elején kiírt egy új pályázatot, és folyamatosan fúrásokat végeznek, méréseket végeznek, de nincsen igazi, érdemi párbeszéd a helyiekkel, és van egy bizonytalanság. Én úgy látom egyébként, hogy a környéken élők - tényleg pártállástól függetlenül - elutasítják ezt az ötletet. A Párbeszéd is elutasítja, tehát szeretném jelezni, hogy nem tartjuk jó ötletnek ezt a módosítást sem.

Nézzük a meglévő atomerőmű üzemidő-hosszabbítását! Erről már elmondtam, ez egy nyílt beismerése annak, hogy Paks II. soha nem fog felépülni, hiszen, ha felépülne, akkor nem lenne feltétlen szükség az üzemidő meghosszabbítására. A régi blokkok közül a legidősebb üzemideje a jelenlegi szabályok szerint 2032-ben jár le, és ez az a legkorábbi időpont, amelyre eredetileg Paks II. elkészülhetett volna, illetve amire elkészülhetne, ha most, azonnal elkezdnék építeni, de nyilvánvalóan nem fogják elkezdni sem most, sem később. Tehát ez igazából már egy vesztett fejsze nyele. Egyébként még korábban az MVM

mutatta ki egy tanulmányban, hogy Paks I. és Paks II. tartós, párhuzamos működése egyébként is megoldhatatlan lenne. Tehát teljesen nyilvánvaló, hogy önök gyakorlatilag nyíltan beismerik ezzel a mostani törvényjavaslattal, hogy Paks II.-ről teljesen lemondtak, és ezt soha nem fogják megépíteni. Ezt azért mondom el ilyen sokszor, mert szeretném, ha ezt a közvélemény valahogy hallaná, és szeretném, ha átlátnának az önök elképesztően durva hazugságain, amivel itt etetik a magyar embereket évek óta.

Tehát tulajdonképpen, ha összefoglalom, akkor egyrészt lazítani szeretnék a nukleáris beruházások engedélyezési eljárásain, hogy úgy csináljanak, mintha a Roszatom tényleg tudna itt atomerőművet építeni.

(10.40)

Szeretnék elkezdni elkölteni a nagy radioaktív hulladék tárolására még egyébként össze sem gyűlt pénzt, mert a brüsszeli pénzstop miatt, az önök korrupció működése miatt konkrétan nincs elég pénz, amit a különböző saját érdekcsoportjaiknak kifizethetnének, és ezért akarnak még tíz évet adni annak a Paksi Atomerőműnek, amit eredetileg 30 évre terveztek, de egyszer már kapott 20 év hosszabbítást, és egyébként azért vannak vele problémák, megoldatlan a nyári hűtés - egyébként a klímaválság kapcsán a Duna mint hűtővíz problémáját sem igazán tudják érdemben kezelni. Úgyhogy azt gondolom, hogy ez az egész csomag így nem igazán elfogadható.

Így a végén akkor még szeretném elmondani, hogy tulajdonképpen azért megoldás lenne vagy lett volna. Egyrészt rendkívül fontosnak tartom újra és újra elmondani az „energiahatékonyság” szót. Tehát itt nem arról kéne önöknek beszélni, hogy mennyivel fog majd nőni az ország energiaigénye, és ezért még mennyivel több áramra lesz szükség, nem. Önöknek arról kéne beszélni, hogy hogyan tudjuk úgy lecsökkenteni az ország energiaigényét, hogy egyébként biztonságosan éljünk, működni tudjunk, nyilván az ipar is működjön, az emberek is jól érezzék magukat, de az energiahatékonyság irányába tegyünk lépéseket.

Ezzel az Orbán-kormány nem foglalkozik. Nem foglalkozik! Ez teljesen nyilvánvaló, nem adták oda az EU-s pénzeket a lakások felújítására, nem újítják fel a középületeket, hosszan sorolhatnám, ezzel nem foglalkoznak. Továbbá nem foglalkoznak a megújuló energia fejlesztésével. Most tiltották meg, hogy a lakossági napelemekből betáplálják az áramot az energiahálózatba. Nem foglalkoznak a szélerőművek fejlesztésével se. Pedig ez az, ami a megoldás lenne, tehát az otthonok energiahatékonysági korszerűsítése és a zöldenergia. A Párbeszéd nem véletlenül folytat ennek kapcsán is kampányt meg aláírásgyűjtést.

Még annyit, hogy mindig azt mondják, hogy az atomenergia tiszta energia. Nem tiszta! Ezt szeretném egyébként elmondani, hogy nincsen teljesen tiszta energia. Minden energia előállításának van egy ára. Egyrészt vannak létesítmények, amiket fel kell építeni, működtetni kell. Ez persze természetes, hiszen

nyilván költség-haszon elemzést kell végezni, de azért szeretném jelezni, hogy az atomerőműnek is van szén-dioxid-kibocsátása, nem az uránhasadás során, hanem a felépítés során, a fűtőelemek tárolása, utaztatása során. Különböző számítások vannak erre, sok tanulmány foglalkozik ezzel, hogy körülbelül 70-110 gramm szén-dioxid/kilowattóra, ha a teljes életciklusát nézzük egy atomerőműnek; ennyi szén-dioxid/kilowattóra a kibocsátása. Ez körülbelül 3,5-szer több, mint a napenergia, és 13-szor több, mint a modern szél-erőművek szén-dioxid-kibocsátása, ha mindegyiknek a teljes életciklusát nézem.

Tehát ne próbálják azt eladni, hogy az atomenergia itt az egyetlen fenntartható meg karbonsemleges energia, mert ez nem igaz. Ez nem azt jelenti egyébként, jelzem, és a Párbeszéd sose mondott ilyet, hogy mi, mondjuk, szeretnénk, ha Paks I. nem működne. Mi azt gondoljuk, hogy ha már van Paks I., akkor rendben, működjön, termeljen áramot; hozzá kell tennem, hogy jó lenne, ha valóban az olcsón megtermelt áramot. Pont Orbán Viktor mondta most, azt hiszem, talán múlt hét hétfőn, hogy Magyarországon a legdrágább energia a zöldenergia, a legolcsóbb meg az atom. Ez egy akkora butaság! Én nem is értem, hogy mondhat ilyet egy miniszterelnök. Tehát egyrészt, bár most viszonylag olcsón termel Paks, önök ezt az áramot drágán adják oda az embereknek, és még drágábban az önkormányzatoknak, akik ezt a bölcsődék, óvodák fűtésére használják. Ez már önmagában gyalázat. De magának az atomerőműnek a felépítési költsége, ha megint nézünk egy teljes energiacyklust és mérleget, jóval nagyobb, mint egyébként a megújuló energia, akár a geotermikus, a napenergia vagy a szélenergia létrehozása.

Tehát szeretném jelezni, hogy egy hatalmas tévút, ha önök azt gondolják, hogy pusztán atomerőművekkel megoldható Magyarország energiabiztonsága és a klímasemlegessége, mert ez nem így lesz. Ezért továbbra is nyomatékosan azt kérem, hogy a Roszatom kiszolgálása meg Putyin kiszolgálása helyett a megújuló energiaforrásokba fektessenek be és azokat fejlesszék, és remélem, hogy ezek előbb-utóbb fel tudják majd váltani a paksi blokkokat is. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szabó Rebeka képviselő asszony. Megadom a szót Toroczkai László képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezetőjének.

TOROCZKAI LÁSZLÓ, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Egy rendkívül fontos nemzetstratégiai ügyről van szó. Ehhez képest azonban ez az országgyűlési határozati javaslat, ez az előterjesztés mindössze gyakorlatilag egy, maximum két mondatból áll, amit elképesztőnek tartunk. Szó szerint úgy szól, hogy „Az Országgyűlés tudomásul veszi a Paksi Atomerőmű meglévő blokkjai további üzemidő-hosszabbítását, ami az ország energiaszuverenitási, klímavédelmi és ellátásbiztonsági céljait szolgálja.”

Ezzel több problémánk van. Az egyik az, hogy a Paksi Atomerőmű 2020-ban tízéves üzemidő-hosszabbítás megvalósíthatósági tanulmányára írt ki közbeszerzési eljárást, és ennek fényében mindenképpen pikáns vagy inkább durva, hogy különösebb alátámasztás, hatástanulmány vagy megvalósíthatósági tanulmány nélkül kerül az Országgyűlés elé egy ilyen fontosságú előterjesztés.

Aztán nem szerepel még az sem benne, hogy mondjuk, az üzemidő-meghosszabbításnak mi az időtartama. Ezért mi egy olyan nyilatkozatot vagy akár egy határozati javaslatot tudnánk elfogadni, ami úgy szólna, hogy az Országgyűlés kinyilvánítja szándékát a Paksi Atomerőmű meglévő blokkjai további 20 éves üzemidő-hosszabbítására, ami az ország energiaszuverenitási, klímavédelmi és ellátási biztonsági céljait szolgálja.

Egyébiránt az egy-két mondatos határozati javaslat indoklásában sem túl sok konkrétum szerepel. Az, hogy egyébként a felmérések vagy a közvélemény-kutatások szerint a lakosság hány százaléka támogatja az atomerőműveket, az semmiféleképpen szakmai alátámasztásnak nem tekinthető.

A kormány tipikusan jellemzően ad hoc módon kormányoz, és ez látszik ebből az előterjesztésből is. Az elmúlt években, az elmúlt évtizedben inkább számos alkalommal hallottunk arról, hogy szükség van Paks II. megépítésére, amit a Mi Hazánk Mozgalom az első pillanattól kezdve támogat, és mi is azt gondoljuk, hogy szükség van az atomerőművekre, hiszen nemzeti zöldpártként mi azt valljuk, hogy olyan stratégiára van szükség, ami egy hibrid energiapolitikáról szól, tehát van benne megújuló energia, van benne zöldenergia, és a hagyományos atomerőművekre is ugyanúgy támaszkodik, mint ahogy az elmúlt években azokról a vadliberális zöldelképzelésekről - mondjuk, Brüsszel irányából - mára kiderült, hogy mindenféle delibábas elképzelések voltak, amelyek kivezettek volna a nukleáris energiát a különböző energiaforrások, a lehetőségek közül.

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Gyakorlatilag már öt évvel ezelőtt lehetett azt látni, hogy ez hova fog vezetni. Még jó, hogy kapóra jött nekik az ukrajnai háború, amire most rá lehet fogni, hogy az energiakrízisnek kizárólag az ukrajnai háború az oka. Valójában az elhibázott, szélsőséges klímapolitika és energiapolitika is az oka annak, hogy megpróbálták konstans energiát termelni, mondjuk, megújuló energiából vagy akár a szélenergiából, miközben tudjuk, hogy ez lehetetlen. Szükség van tehát az atomerőművekre, ami megfelelő biztonsági követelmények és előírások mellett, azt kell mondjuk, hogy egyébként klímabarát és környezetkímélő is lehet; de nem úgy, ahogy a kormány ezt a kérdést is kezeli.

Hiszen miközben Paks II.-re szükség lenne, hiszen Paks I.-et 1982-1987 között építették, lejárt az eredetileg tervezett üzemidő, aközben látjuk, hogy nem halad Paks II., valami miatt csúszik, és ami kifejezetten felháborító és vérlázító, hogy a kormány a

szerződést és szinte mindent Paks II.-vel kapcsolatban folyamatosan titkosít, tehát nem is tudhat meg a közvélemény részleteket sem az anyagi kondíciókról, a kölcsönről, sem arról, hogy egyébként mi a fő oka ennek az elképesztő csúszásnak, késlekedésnek. Ki kell mondanunk, hogy ez indokolja az üzemidő-meghosszabbítást. Erre sem hivatkozik egyébként az indoklás ebben az előterjesztésben. Ha Paks II. működne, ha Paks II. termelne, akkor nyilván nem lenne szükség kockázatos üzemidő-meghosszabbításra.

Azért mondom, hogy kockázatos, mert bár az indoklásban szerepel, hogy számos nemzetközi példa bizonyítja, hogy más országokban is van példa az üzemidő-meghosszabbításra, de ez önmagában minket, magyarokat itt nem nyugtat meg. Tehát minket nem az Egyesült Államok érdekel vagy nem Oroszország érdekel, minket Magyarország érdekel, és nyilván a Paksi Atomerőmű érdekel minket. De ha már szükség van arra, hogy az üzemidőt meghosszabbítsuk, akkor nagyon fontos lenne ehhez azt is hozzátenni, hogy az csak abban az esetben lehet támogatandó, ha a nukleáris biztonság semmiféleképpen nem kerül veszélybe.

(10.50)

Ebből a szempontból, bár bízunk a magyar szakemberekben, és ezért meg is fogjuk szavazni ezt a határozati javaslatot, tudjuk támogatni, de csak azzal a feltétellel, ha a kormány végre az ad hoc kormányzás helyett elkezd végre komolyan tervezni, és eldönti, hogy most akkor lesz Paks II. vagy lesz Paks III., vagy akkor az üzemidőt akarjuk még száz évig hosszabbítani.

A nukleáris biztonság kérdése tehát nem megkerülhető, és nagyon fontos ebből a szempontból, hogy bár a határozati javaslat általános indoklása viszonylag részletes ismertetést is tartalmaz a jelenlegi nemzetközi gyakorlatról, ahogy azt az előbb említettem, ugyanakkor számos feltételt és feltételezést tartalmaz, amit azért ilyen súlyos kérdésekben nyilván nem tudunk elfogadni; például a nemzeti politika és nemzeti program, valamint az RHK Kft. közép- és hosszú távú terveinek módosítása vagy a kiégett kazetták átmeneti tárolójának bővítése annak érdekében, hogy a további üzemidő-hosszabbítás során a Paksi Atomerőműben keletkező kiégett kazetták átmeneti elhelyezése biztosított legyen.

De például a további üzemidő-hosszabbítás időszakára a nukleáris üzemanyag biztosítását is az Euratom Ellátási Ügynökség előzetes jóváhagyásával lehet megkötni, ami azért kérdéses, hiszen azért mégiscsak az Európai Unió egyik szervéről beszélünk, amely javaslatokat tesz az Európai Bizottságnak. Márpedig a nukleáris üzemanyag biztosítása a további üzemidő-hosszabbításhoz egy elengedhetetlen része ennek a kérdésnek. És azt is tudjuk, hogy kőkérményen átpolitizált ma már a nukleáris energia kérdése, tehát ha mondjuk, Oroszország felől nem tudunk majd számítani bármilyen pótlásra, akkor nagyon nagy kérdés, hogy akkor kikre számít ebben az esetben a kormány, vagy ha esetleg politikai okokból akadályozná az Európai Bizottság akár a nukleáris

üzemanyag biztosítását, akkor majd mit fog tenni a kormány. Erről, ugye, nem hallottunk.

Aztán arról is kellene beszélni, hogy ha már üzemidő-hosszabbítást szeretne a kormány, és valóban, ha nincs Paks II., akkor erre rászorulunk, akkor nagyon fontos kérdés az is - nem hallottunk ezzel kapcsolatban egyértelmű vagy legalábbis elfogadható válaszokat -, hogy a 12 forint/kilowattórás áramot, ugye, nettó árról beszélünk, miért ennek sokszorosaként értékesíti maga az állam. Hiszen még akkor is, ha ebbe szeretne az állam időnként bevonni kormányközeli magáncégeket, ez mégiscsak az állam kezében van. Mi ennek az oka? Az önkormányzatok, a vállalkozások miért kapnak ilyen elképesztően magas számlákat, ha már van egy ilyen nagyon fontos nemzetstratégiaileg kiemelt intézményünk, mint a Paksi Atomerőmű. Tehát várjuk a kormánytól a válaszokat, és nyilván a támogatásunk mellett nyitottságot, transzparenciát várunk el a kormánytól, ahogy az előbb mondtam Paks II.-vel kapcsolatban. Egyrészt a szerződést illetően, másrészt pedig a csúszás, a késlekedés felelőseinek megnevezésével még adós a kormány a magyar közvélemény felé.

Ahogy mondtam, a Mi Hazánk Mozgalom azért tudja támogatni mégis mindezen kritikáink mellett a határozati javaslatot, mert Magyarországnak nincs más választási lehetősége. De azt kérjük a kormánytól, hogy az elmúlt 12 évnyi elhibázott energiapolitika, a trükközés és a szemfényvesztés helyett végre legyen valamilyen következetes, egyértelmű, koherens politikája, amiből látjuk azt, hogy tulajdonképpen mit is szeretne. Hiszen mi elmondjuk, hogy mi mit szeretnénk, mi hibrid megoldást szeretnénk, amiben a kormány, ugye, az előbb elmondtam, hogy az atomenergiaval kapcsolatban milyen mulasztásokat követett el, de például, ha már ilyen óriási rendszerhasználati díjat fizettet az emberekkel, akkor a rendszert is fejlesztené, hogy ne álljon elő az a lehetőség, ami most például előállt, hogy egy konkrét szektort tesz tönkre azzal, hogy megtiltja vagy legalábbis szabotálja a visszatáplálást a napelemek, a napenergia esetében.

Ha a kormány foglalkozott volna azzal, hogy a rendszert fejlessze, hogy tárolja az energiát, akkor egészen más lenne most a helyzet, akkor nem kellene azt a 200 ezer magyar háztartást - akik jelenleg is egyébiránt azon dolgoznak, hogy napenergiát vezessenek be a saját háztartásukba - sújtani egy ilyen döntéssel, és nem tántorítaná el az embereket attól, hogy zöldenergiát, megújuló energiát akarjanak használni. Ez mind azért következett be, mert a kormánynak az elmúlt 12 évben, ahogy mondtam, nem volt egyértelmű és jól nyomon követhető energiapolitikája, ehelyett mindenféle ad hoc intézkedéseket hoz. Ez a mostani határozati javaslat gyönyörűen tükrözi ezt a politikát.

Azt kérjük tehát a kormánytól, hogy a jövőben a kérdéseink megválaszolása után tegyen le az Országgyűlés elé egy olyan egyértelmű stratégiát, ahol dátumok szerepelnek. Tehát tudjuk azt, hogy milyen évben mit szeretne megvalósítani, Paks II. mikor készül el, hol áll Paks II., történt-e valóban bármiféle előrelépés Paks II. ügyében, lesz-e jövője a Paksi Atomerőműnek,

vagy a következő száz évben üzemidő-hosszabbításokban gondolkodik a kormány, mert nyilvánvalóan ez előbb-utóbb a nukleáris biztonságot veszélyeztetné Magyarországon.

Ha tehát a kormány komolyan gondolja azt, hogy energiafüggetlenséget szeretne, amit a Mi Hazánk Mozgalom nagyon tudna támogatni, akkor lássuk az erre irányuló munkát, lássuk azt, hogy nem ad hoc intézkedések vannak, lássuk azt, hogy a nukleáris biztonságot semmi nem fenyegeti, lássuk azt, hogy akár Brüsszel vagy bárki más nem tud ebbe beleszólni, nem tudja megakadályozni ezt a politikát. Ennek is szeretnénk látni a garanciáit, és amennyire lehet, az energiafüggetlenséget a szuverenitásunk érdekében meg kell teremteni. Ennek érdekében természetesen több lábon kell állni, ennek lehet, sőt nem is lehet, hanem kell hogy legyen az egyik lába az atomenergia, az atomerómű. De még egyszer mondom, akkor a nettó 12 forintos áron értékesítse egy ilyen krízis idején a magyar vállalkozások, a magyar emberek és az önkormányzatok számára ezt a villamos energiát.

Mindezekkel együtt tehát és ennek fényében, remélve a legjobbakat és remélve azt, hogy válaszokat kapunk a konkrét kérdéseinkre, csak ilyen feltételekkel, de nyilván a magyar nép és Magyarország érdekében tudjuk tehát támogatni ezt a határozati javaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a Mi Hazánk sorából.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, frakcióvezető úr. Szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat. Folytatjuk a vezérszónoki felszólalásokat. Az LMP képviselőcsoportjának vezérszónoka Keresztes László Lóránt képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Valóban egyetértek az előttem szólóval azzal kapcsolatban vagy a tekintetben, hogy nemzetstratégiai jelentőségű kérdésekről van szó. Ugye, itt energiabiztonságról, energiapolitikáról beszélünk, nukleáris biztonság kérdéséről beszélünk olyan körülmények között, hogy, ugye, most itt egy miniszternek kellene helyet foglalni, és egy miniszternek kellett volna egy előterjesztést megtenni.

De amikor ilyen kérdésekről beszélünk, azt sem tudjuk, hogy akkor most valójában van-e a témának a kormányban felelős minisztere vagy nincs. Ugye, tegnap felröppent a hír, hogy lemondott Palkovics László miniszter, azóta a kormány, úgy látom, hogy egy egészen szűkszavú közleményt adott ki, miszerint, ha valami változás lesz, akkor majd tájékoztatják a közvéleményt. Hát, most nem látjuk itt miniszter urat, úgy látjuk, hogy a munkahelyén nem jelent meg a mai napon. Én kérdezném államtitkár urat - mint aki, ugye, képviseli miniszter urat -, hogy van-e főnöke jelenleg. Van-e az energiapolitikának minisztere Magyarországon? Van-e a nukleáris biztonságnak minisztere Magyarországon?

ELNÖK: Képviselő úr, hivatalosan ön nem kaphatott semmiről sem az eddigiekben tájékoztatást, úgyhogy arra kérem, hogy az energetikai témáról kezdjen el beszélni, mert ez a párbeszéd nem a témához illeszkedik.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Én köszönöm szépen a hozzászólását, tisztelt elnök úr, nagyon bízom benne, hogy az a témához tartozik, hogy...

ELNÖK: Ez nem hozzáfűzés és hozzászólás volt, hanem figyelmeztetés az ön számára.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Értem, értem, tisztelt elnök úr, akkor én konstatom azt, hogy jelenleg nem tartozik a témához az, hogy a témának van-e minisztere. Ugye, egy kormány-előterjesztésről van szó. De akkor nézzük meg akkor...

ELNÖK: Képviselő úr, ne haragudjon, olyat állít, amiről semmiféle egyértelmű információ, csak egy sajtóhír röppent föl. *(Szabó Rebeka: Csak?)* Majd amikor ez konkretizálódik, én úgy gondolom, Palkovics miniszter úr hivatalban van, és ha ez önnek nem elegendő, ő az energetikáért felelős miniszter is. Parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Házelnök úr, nem tudom, mennyire tekinthető hivatalosnak, de ez az első hivatalos közlés a tegnapi sajtóhírek óta az ügy kapcsán, csak azért tettem fel a kérdést, mert nincs itt a munkahelyén, ugye, ez is munkahelye a miniszter úrnak.

De akkor nézzük meg, hogy milyen körülmények között beszélünk itt a nukleáris biztonságról, energiapolitikáról! Ugye, válságos körülmények között - éghajlati válság, energiapolitikai válság, energiaválság, vízválság terén, ezen válságok közepette - kell egy olyan kérdéstről beszélnünk, ami, úgy gondolom, hogy kitermelt minden kormányzati hibát, és bemutatott minden kormányzati hibát itt az elmúlt 12 évből, ami aláhúzza, és hogy úgy mondjam, bebizonyítja, hogy Magyarország miért van ennyire kiszolgáltatott helyzetben ilyen válságos időkben, a válságok korában, akár az energiapolitika, akár egyébként a környezetpolitika, az éghajlatváltozással kapcsolatos lépések terén is.

(11.00)

Azt gondolom, hogy ebben a kérdésben - és ezt már hangsúlyozták képviselőtársaim, hangoztatták képviselőtársaim is - nem megkerülhető a világos beszéd, nem megkerülhető az átláthatóság, nem megkerülhető az, hogy válaszokat kapjunk a kérdésekre. Alapvetően nem nekünk tartoznak, tisztelt államtitkár úr, válaszokkal, hanem a magyar embereknek, úgyhogy én is úgy fogom feltenni a kérdéseimet - igen sok kérdést fogok a mai vitában feltenni -, hogy azokat a

válaszokat alapvetően szeretném, ha a magyar embereknek, a magyar nyilvánosságnak címezné. S én azt gondolom, az nem is lesz és nem is lehet vita tárgya, hogy a nukleáris biztonság kérdésében a teljes átláthatóság az elfogadható.

Én magam egyébként ennek érdekében tettem lépéseket. A Fenntartható Fejlődés Bizottságának elnökeként körülbelül egy hónappal ezelőtt vagy másfél hónappal ezelőtt meglátogattam az Országos Atomenergia Hivatal elnök asszonyát, és felkértem arra, hogy nyilvánosan, tehát egy sajtónyilvános bizottsági ülésen adjon lehetőséget, hogy őt kérdezni lehessen akár Paks II. kérdéséről, akár az atomtemető ügyéről, Paks I. üzemidő-hosszabbításáról, tehát minden olyan kérdésről, ami összefüggésbe hozható a nukleáris biztonsággal és az atomiparral. Erre lehetőséget biztosított, jelezte elnök asszony, hogy lehetőséget biztosít, és a jelen állás szerint a jövő hétfőn lesz is egy ilyen bizottsági ülés, ahol jelen lesz egyébként elnök asszony is. Mi nagyon bízunk benne, hogy ott a kérdéseinkre, amikre a minisztérium vagy a kormány nem tud válaszolni, ő majd meg fog felelni.

Ez azért is fontos, mert látható, hogy igencsak hektikus vagy hogy úgy mondjam, nehezen átlátható a kormány működése. Itt megint csak gondolok Palkovics miniszter úrra, ő talán másfél hete bejelentette, hogy a szélenergiát nem fogja tovább korlátozni Magyarország Kormánya. Én a múlt héten szerdán kérdeztem a miniszterelnök urat, ő pedig cáfolta a saját miniszterét. Tehát én azt gondolom, az minimum aggodalomra ad okot, hogy ilyen igen erőteljes ellentmondások húzódnak meg egy energiaválság idején a kormányzati kommunikációban. Tehát a miniszterelnök gyakorlatilag itt, az Országgyűlés ülésén, a múlt héten szerdán megcáfolta az energiapolitikáért felelős miniszterét. Nagyon bízom benne, hogy államtitkár úr olyan felhatalmazással érkezett a mai ülésre, hogy valamennyi kérdésre válaszolni fog. De van lehetősége egyébként a vita közben is szót kérni, tehát időkereti korlátok nincsenek.

Én azt gondolom, fontos arról is beszélni, hogy valójában milyen körülmények között folytatjuk le ezt a vitát, tehát hogy valójában miről is van szó, vagy mik a valódi kihívások, mik a valódi feladatok, és mik a céljai, mik kellene hogy a céljai legyenek Magyarország Kormányának és az Országgyűlésnek. Én azt el tudom mondani, hogy az LMP - Magyarország Zöld Pártja - mint nemzeti alapon gondolkodó zöldpárt - Magyarország biztonságát, a magyar emberek biztonságát, a magyar emberek jövőjét, a gyermekeink jövőjének a biztonságát tartja legfontosabb szempontnak, és nyilván a természeti kincsek megőrzését, Magyarország élhetőségének és a Kárpát-medence élhetőségének a megőrzését; s természetesen az energiabiztonságot is, hiszen ez hozzátartozik a biztonságunkhoz. Tehát itt kiszámíthatóságra, előrelátásra, a körülmények ismeretére és minden egyébre szükség van ahhoz, hogy a nemzet jövőjét tudjuk szolgálni az energiapolitikával kapcsolatos döntések esetében is.

Ezért is tartom nagyon-nagyon rossz irányynak, hogy a javaslat indoklásában a jelenlegi energiapolitikai problémákról, az energiaválságról beszélnek, holott pontosan tudjuk, hogy egy 2032 és 2037 között leállítandó erőmű pótlásának a kérdését hozták önök ide. Ennek, hogy úgy mondjam, semmi köze nincs vagy nincs túl sok köze a jelenlegi energiaválsághoz. Tehát a jelenlegi helyzetre semmilyen módon Paks II. sem és ez az üzemidő-hosszabbítás sem adhat választ.

Itt szó esett államtitkár úr részéről, illetve a kormánypárti, egész pontosan a fideszes vezérszónok részéről a szankciós politikáról, az elhibázott szankciókról. Én azt gondolom, ha ez elhangzik, akkor mindig, minden esetben tisztáznunk kell, hogy ezeket a szankciókat, amik ellen önök konzultációt indítottak, kizárólag Orbán Viktor miniszterelnök szavazta meg Magyarország nevében. Azt mindig tegyük hozzá, hogy ha önök elhibázott szankciókról beszélnek, akkor érdemes megemlíteni, hogy az elhibázott szankciók, amelyeket a miniszterelnök úr megszavazott.

Hasonlóképpen az atomenergiával kapcsolatos szankciókkal kapcsolatban érdemes visszaemlékeznünk, hogy nem is olyan régen, néhány hónapja az Európai Parlamentben volt egy vita, és ott a Fidesz európai parlamenti képviselői is elfogadtak egy olyan szankciós indítványt, egy olyan javaslatot, vagy ez csak egy ajánlás volt az Európai Parlament részéről, ami tartalmazott egyébként a nukleáris iparral kapcsolatos szankciókat. Ezt Deutsch Tamás és a többi európai parlamenti fideszes képviselő is megszavazta.

Azt is mindenképpen érdemes megemlítenünk, amiről már azért részben volt itt szó, ha jól emlékszem, egy vagy két mondatban említette államtitkár úr a Paks II.-projektet. De azt lássuk be, hogy teljesen egyértelmű beismerése ennek az előterjesztésnek és az elmúlt hónapoknak vagy talán az elmúlt szűk egy évnek, hogy mivel ennyire előtérbe került az üzemidő-hosszabbítás kérdése, az valóban azt jelenti, hogy önök már nem hisznek abban, hogy Paks II. meg fog épülni.

Az teljesen egyértelmű, hogy itt mindenféle helyzettől függetlenül a Paks II.-projekt ellehetetlenült, és alapvetően azért nincs sehol ez a projekt, amit egyébként az LMP - Magyarország Zöld Pártja mindig is nagyon hevesen és következetesen ellenezett, mert az önök által pályázat nélkül helyzetbe hozott orosz partner sok-sok év csúszással a mai napig sem tudott letenni egy olyan tervdokumentációt az asztalra, amely megfelel a vonatkozó magyar szabályozásoknak. Ezért nincs még meg az engedélye a Paks II.-projektnek. Ugyan kiadták a létesítési engedélyt, de nagyon-nagyon fontos elemeit ennek - biztonsági jelentést meg miegyebet - nem adták ki. Ez egyértelmű jelzés, hogy nem alkalmasak az önök partnerei arra, hogy ezt a munkát elvégezzék.

Még mindig időznöm kell egy kicsit a kormányzati ellentmondások és önellentmondások terén. Most idézném az ön elődjét, államtitkár úr, Kaderják Péter államtitkár urat. Én több alkalommal is, látva azt, hogy a kormány egyre inkább bizonytalanává válik, a kormányzati kommunikáció Paks II. ügyében,

világos kérdést intéztem Kaderják államtitkár úrhoz, hogy mit gondol a kormány az üzemidő-hosszabbításról. 2020 novemberében válaszolt nekem államtitkár úr, az akkori energiapolitikáért felelős államtitkár, s azt mondta, hogy a kormánynak nem ez a politikája; tehát az üzemidő-hosszabbításról volt szó. A kormány politikája a Paks II.-projekt végrehajtása, és ha a személyes véleményemre kíváncsi, akkor azt gondolom, hogy a Paks II.-projekt és a Paks I.-blokkok élettartam-hosszabbítása együtt lehetetlen. Ezeket lehetetlen megvalósítani, már csak pénzügyi okokból is, és értelme sincs, tehát a kormány álláspontja határozottan az, hogy Paks II.-projekt, kapacitásfenntartás, de nem tiltjuk meg a gondolkodást természetesen semmiről, amiről valaki gondolkodni akar. Tehát ez volt a kormány hivatalban lévő energiapolitikai államtitkárnak az álláspontja.

Egy kicsit korábban Kósa Lajos képviselő úr is egy vita során, amikor szintén rákérdeztem erre, annyit mondott itt az Országgyűlésben 2019 júniusában, hogy: csak annyit bátorkodom mondani, hogy Paks II. megépítésére többek között pont azért van szükség, mert a Paksi Atomerőmű, ami azért ma a magyar energiatermelés 40 százalékát adja megbízhatóan, már régen az eredetileg tervezett életkora fölött működik, s ezt nyilvánvalóan nem lehet tovább tolni. Tehát nem arról van szó, hogy két erőművet építünk, hanem Paks II.-vel szeretnénk Paks I.-et leváltani. Ezt pedig Kósa Lajos mondta.

Tehát hogy úgy mondjam, ha nagyon finoman is fogalmazunk, itt igen súlyos ellentmondások feszülnek egymásnak, ami egy olyan kérdésben, mint az energiapolitika, az energiabiztonság vagy a nukleáris biztonság, semmiképpen nem lehet megnyugtató senki számára.

S ha már üzemidő-hosszabbítás, itt felmerült a nukleáris biztonság kérdése. Én többször, sőt mondhatjuk, hogy sokszor kérdeztem rá az előző ciklusban is arra, hogy mi okozza a jelenleg működő atomerőműblokkok esetében a rengeteg előre nem tervezett leállást, és mit tud erre mondani érdemben a kormány. Azt megelőlegezem államtitkár úr - ugye, ön nem annyira régóta van hivatalban államtitkárként -, hogy az előző ciklusban az ön elődjei nem igazán tudtak ezekre a kérdésekre választ adni. De én azt gondolom, hogy ha ilyen kérdésekről beszélünk, és elhangzott több irányból is, hogy a nukleáris biztonság kérdése az elsődleges szempont - és ez nyilvánvalóan így is van -, akkor azért mindenképpen mondjuk el, és a jegyzőkönyv kedvéért is rögzítsük, hogy az elmúlt évben az atomerőmű, a paksi jelenlegi működő erőmű esetében a közzétett, az erőmű által közzétett adatok alapján 38 darab olyan üzemi esemény történt, ami valamilyen meghibásodáshoz köthető. Tehát határozottan hangsúlyozom, hogy itt nem előre tervezett karbantartások vannak.

Kigyűjtötték nekem a kollégáim, hogy 2022-ben négy darab ilyen leállás is volt. Július 31-én egy olyan helyzet volt, hogy a Duna vízhőmérséklete indokolta azt, hogy vissza kellett terhelni 60 százalékkal a blokkokat. Július 5-én gépészeti berendezés

üzemképtelensége miatt kellett visszaterhelni. Május 21-én villamos védelmi működés miatt kellett 50 százalékkal visszaterhelni. Április 24-én szintén villamos berendezés meghibásodása miatt kellett az első blokk teljesítményét visszaterhelni. S még sorolhatnám hosszan-hosszan. Ismétlem, az elmúlt öt évben 38 előre nem látott üzemi esemény miatt kellett a Paksi Atomerőmű egyes blokkjait visszaterhelni, leállítani, s a többi. Ezzel kapcsolatban mit tud mondani, államtitkár úr?

Én azt gondolom, ha behozzák az Országgyűlés elé az üzemidő-hosszabbítás koncepcióját, akkor föl-készültek ezekkel a kérdésekkel. A kormány nyilván felelősen áttekintette a jelenlegi működő atomerőmű üzembiztonságára vonatkozó összes jelentést, a különböző üzemi eseményeket, és úgy készült a mai ülésre államtitkár úr is, hogy ezekkel kapcsolatban részletes tájékoztatást fog tudni adni, hogy mi okozta ezt a sok-sok különböző, előre nem látható leállást, meghibásodást.

(11.10)

Nos, és akkor áttérve egy kicsit általánosabb megközelítésre - amiről egyébként beszéltek képviselőtársaim, és amit indokol az is, hogy, ugye, itt nemcsak egy határozati javaslatról, de egyébként egy törvényjavaslatról is vitázunk -, az LMP abban a szerencsés helyzetben van, hogy mindig következetesek voltunk, tehát mi az atomenergiát nem tartjuk sem nem olcsónak, sem nem biztonságosnak, sem nem tartjuk zöldnek, és számunkra egyébként teljesen független ez attól, hogy most éppen oroszok építik vagy amerikaiak, tehát mi következetesek voltunk, mi amerikai atomerőmű építését sem szeretnénk, ebben a kérdésben nekünk nem ilyen jellegű problémáink vannak. Ugyanakkor - ugyanakkor! - azért nem mehetünk el a jelenlegi háborús konfliktus mellett, és nem mehetünk el azok mellett a szörnyű események mellett, amelyeknek idén sajnos mindannyian tanúi voltunk. Tehát hangsúlyozzuk, hogy mi nem attól tesszük függővé az atomenergiával kapcsolatos általános állásfoglalásunkat, hogy ki éppen egy projektnek a megvalósítója vagy a gazdája, de jelenleg, ugye, önöknek a putyini Oroszország a partnere, a Roszatom a partnere, és hát, láthattuk a döbbenetes eseményeket, amelyek az orosz agresszió nyomán kitört háború kapcsán láthatóak voltak, és, ugye, ott Aszódi Attila, korábbi államtitkár úr, professzor úr nagyon világos és kőkemény blogbejegyzéseket tett - ezzel kapcsolatban is kérdezném az államtitkár urat, hogy mi az állásfoglalásuk erről.

Ugye, Aszódi Attila professzor március 4-én egy blogbejegyzésben nagyon világosan idézte, hogy az ENSZ Nemzetközi Atomenergia Ügynökség Közgyűlése 2009-ben elfogadott egy határozatot, amely kimondja: a békés célokat szolgáló nukleáris létesítmények elleni fegyveres támadás és fenyegetés az Egyesült Nemzetek alapokmánya, a nemzetközi jog és a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség alapokmánya elveinek megsértését jelenti.

Azt is írja Aszódi professzor, hogy a támadás azért is különösen fájdalmas, mert Oroszország az elmúlt években a nemzetközi nukleáris szakma elismert tagja volt, rengeteg nemzetközi nukleáris szervezetben vesznek részt orosz szakemberek, orosz cégek, számos nemzetközi projektben működnek közre, készítenek elő és valósítanak meg többek között atomerőmű-építéseket Európában, s a többi, az ukrainai atomerőműveket - ugyan a szovjet időkben - de orosz tervek alapján készítették. És akkor azt végképp nem érti, írja Aszódi professzor úr, hogy Oroszország hogyan akar a jövőben bármilyen országban atomerőművi projektet megvalósítani, ha jelenleg alapvető nemzetközi egyezményeket sem tart tiszteletben. Mi a mesterterv - idézem Aszódi professzor urat, mi a mesterterv -, hogyan gondolják, hogy bármely ország lakossága el fog majd a jövőben fogadni egy orosz építésű atomerőművet? És mi volt a mesterterv, hogyan fogjuk tudni fizikailag megvédeni a nukleáris létesítményeket, ha egy olyan nukleáris nagyhatalom, mint Oroszország, nem tartja tiszteletben az atomerőművek védelmének és biztonságának alapelveit?

Tehát ez is egy kérdésem, tisztelt államtitkár úr, hogy ezzel a helyzettel kapcsolatban, amit láthatunk - ugye, itt konkrétan katonai cselekmények voltak atomerőműveket érintően, egyébként nukleáris-hulladék-tározókra hullottak rakéták -, mi az állásfoglalásuk, az álláspontjuk egyébként az önök partnerének, az önök pályázat nélkül helyzetbe hozott partnerének a megítélésében.

Nos, tehát mi azt mondjuk, hogy az atomenergia nem zöld, nem is olcsó - egyébként erről már szó esett, ugye, Szabó Rebeka képviselő asszony ezt már részletesen elmondta -, és mi azt gondoljuk, hogy 2037-ig működik a jelenlegi atomerőműnek az utolsó blokkja, bőven lenne Magyarországon idő arra, hogy egy valódi zöldátállással, egy zöldenergia-fordulattal valódi lépéseket lehessen tenni Magyarország energia-önellátásának a biztosítására úgy, hogy a természeti, a fenntarthatósági szempontokat is maradéktalanul érvényesítjük.

Egyébként én itt az előttem szóló néhány képviselőtársamhoz képest szigorúbb lennék, mi azt gondoljuk, hogy nem tett érdemi lépéseket a kormány az elmúlt időszakban a megújuló energia terjedése irányába, sőt most, akár az elmúlt hetekben is egészen elképesztő hátraarcot látunk még ahhoz képest is, amit egyébként még megpróbált részben megtenni a kormány, és ahhoz képest pedig főleg, amiről egyébként itt hétről hétre jellemzően egyébként Palkovics miniszter úr helyettesétől, Koncz Zsófia államtitkár asszonytól hallunk, miszerint mennyire fontosnak tartja Magyarország Kormánya a zöldenergiát. Hát, éppen ellentétes a tendencia, továbbra sem kívánja a kormány feloldani a szélerőművek használatának a tiltását, és látható, hogy milyen korlátokat gördített egyébként a lakossági napelem-, napenergia-használat terén.

Mi tehát azt gondoljuk, hogy igenis a zöldenergia az alternatíva, nem az újabb atomerőmű építése, és

éppen ellentétes egyébként ez a tendencia, hiszen ha új atomerőműben gondolkodnak, az egészen másfajta rendszerkiépítést, rendszer-átalakítást igényel, tehát gyakorlatilag önök a zöldenergia terjedésével ellentétesen irányítják Magyarországot egy ilyen függőségbe, és hozzáteszem, az nem tekinthető energia-önellátásnak, hogyha mondjuk, az orosz fűtőelemekre vagy bármilyen fűtőelemekre rá vagyunk szorulva, tehát az ugyanúgy nem tekinthető saját energiaforrásnak.

És akkor itt muszáj beszélünk azokról a kérdésekről, amelyek, ugye, sokkal inkább tartoznak itt az összevont vita másik indítványához, ahhoz a bizonyos törvénymódosításhoz, és részben már szóltak róla képviselőtársaim, de tartozik egyébként az üzemidő-hosszabbításhoz is, hiszen hogyha mondjuk, van Paks II., van üzemidő-hosszabbítás, akkor nagyobb mennyiségben fognak keletkezni kiégett fűtőelemek, nagy aktivitású radioaktív hulladékok, amelyeknek a végleges elhelyezését a jelenlegi jogszabályi környezetben a használó országnak biztosítania kell, amellet természetesen, hogy a jelenlegi nagy aktivitású hulladékoknak és a kiégett fűtőelemeknek a végleges eltárolása is Magyarország kötelessége. De azt pontosan tudjuk, hogy nincs a világon sehol elfogadott, megépített végleges tárolója a nagy aktivitású radioaktív hulladéknak, sehol nem voltak még képesek arra, hogy ilyet megnyissanak. Tehát átmeneti tárolók vannak, ugye, itt Pakson is vannak az átmeneti tárolók, és ahogy említette képviselőtársam, Finnországban, illetve egyébként Svédországban tartanak a legelőrébb ezekkel a projektekkal, de nem tudták ezeket megoldani, és egyébként ezekben a skandináv országokban történt meg, hogy a környezetvédelmi bíróság semmisítette meg az engedélyt egy ilyen atomtemetőnek, egy nagy aktivitású radioaktív hulladék tárolójának, mert nem tudták bebizonyítani azt, hogy a különböző csomagolási, tárolási eljárások száz évnél tovább alkalmasak lesznek arra, hogy ezeknek a rendkívül veszélyes anyagoknak az elzárását megvalósítsák.

Egy olyan kihívásról beszélünk tehát, ami egyébként nyilván nemcsak Magyarországon kihívás, nemcsak Európában, az egész világon, hogy nincs rá megoldás sem technológiai, sem finanszírozási, sem pedig egyébként a helyszínválasztás kérdése szempontjából. Ez tehát egy megoldatlan kérdés, és ezt vizsgálni kell akkor, amikor döntés születik egyébként üzemidő-hosszabbításról vagy éppen új atomerőmű építéséről. Itt a gyermekeink jövőjéről van megint csak szó, ugye, nekünk kell olyan felelősségteljesen meghoznunk ezeket a döntéseket, amivel nem zálogosítjuk el úgymond a gyermekeink jövőjét.

És itt bizony, mint ahogy itt a törvényjavaslat is kiter erre, és már szó is esett ezekről a különböző ilyen önkormányzati tájékoztatási társulásokról, fut egy projekt Magyarországon, amely a '90-es évek elején indult el, ez a nagy aktivitású radioaktív hulladékok elhelyezésének a nemzeti programja, amely egyébként 2013 környékén gyorsult fel, ugye, akkor épült

meg a bátaapáti kis és közepes aktivitású tároló, és, ugye, akkor szabadultak fel úgymond az RHK Kft. kapacitásai, és akkor gyorsult be az atomtemető-projekt, ami, ugye, az én otthonomtól, Pécs várostól ilyen 8-10 kilométerre történik. Ugye, itt az történik, hogy született egy döntés, amit az Országgyűlés egyébként már elfogadott, ebben a bizonyos nemzeti programban megszületett, hogy kell Magyarországon építeni egy mélygeológiai tárolót, tehát magyarul egy atomtemetőt, és az is benne van ebben a döntésben, hogy ezzel kapcsolatos kutatások a Bodai Agyagkő Formációt érintően folynak csak. Tehát amikor ezekről a kérdésekről vitázunk, és azt mondja a kormány, hogy nem igaz, hogy erről születtek döntések, akkor én azt tudom mondani, hogy de, születtek, az Országgyűlés elfogadott egy ilyen nemzeti programot, amelyben az, hogy lesz atomtemető, benne van, és az is, hogy kizárólag a Bodai Agyagkő Formációban kutatnak, az is benne van.

Ugye, annak idején mi kérdést szegezünk Orbán Viktor miniszterelnöknek, aki több fórumon és Pécssett is konkrétan személyesen elmondta azt, hogy egyetért azzal, hogy egy ilyen nukleáris objektum nem épülhet meg anélkül, hogy Pécs és térsége, illetve a Pécs és térségében élő emberek ehhez ne adnák a hozzájárulásukat. Tehát egy világos állásfoglalást tett a miniszterelnök úr talán 2015-ben, hogy igenis joguk van a Pécssett élő embereknek elmondaniuk, hogy akarnak-e atomtemetőt a városuk közelében - ez nyilván érvényes a Pécs közelében lévő településekre is. Majd ezt követően a város akkori kormánypárti polgármestere is megerősítette, hogy 2018-ban lezárul egy kutatási szakasz, ugye, itt az atomtemetőt érintően, és akkor majd megkérdezik az embereket. Hát, nem kérdezték meg az embereket, annak ellenére, hogy erre mindig felhívtuk a figyelmet, még népszavazást is kívántunk indítani, amit megsemmisítették, hogy nem lehet erről helyi népszavazást indítani, ami elképesztő.

2019 tavaszán Bodán, egy közmeghallgatáson az Országos Atomenergia Hivatalnak az akkori főigazgatója elismerte, hogy itt bizony nagyon komoly társadalmi problémák vannak egy nagy aktivitású tároló megépítésével kapcsolatban, amit ő továbbítani fog a döntéshozóknak. Ugye, ez egy izgalmas kérdés, hogy van egy hatóság, az Atomenergia Hivatal, az engedélyezésért felelős hatóság, amelynek a főigazgatója mondta azt '19 tavaszán, hogy a döntéshozók felé jelzi ezt a problémát – hát, kik a döntéshozók egy ilyen ügyben, ha nem hatóság? Na, és ennek ellenére, hogy elismerte ott ezt a problémát, megszületett az engedély, az úgynevezett telephelykutatási engedély, és megy tovább ez a projekt. Na, erre az atomtemető-projektre, a nagy aktivitású radioaktív hulladékok tárolóival kapcsolatos projektre rengeteg pénzt, több mint 10 milliárd forintot elköltöttek itt az évek során úgy, hogy elismerte a miniszterelnök, hogy nem történhet meg egy ilyen tárolónak a megépítése a helyiek hozzájárulása nélkül, ennek ellenére nem kérdezték meg az itt élőket. Itt tehát önök egy zsákutcás projektet futtatnak, rengeteg-rengeteg milliárd forint felhasználásával.

(11.20)

Az is elhangzott, valóban, hogy itt nem oly régen véget értek a mélyfúrások. Három helyszínen történtek mélyfúrások, egyébként természetvédelmi területen is - több alkalommal megnéztem személyesen ezeket a mélyfúrásokat -, hónapokig elképesztő mélységbe, volt, hogy 1200 méter mélységbe fúrtak le. Ehhez képest most szeizmológiai vizsgálatok folynak. Egy lengyel céget bízott meg az RHK Kft.

Tehát öntik ki a hatalmas mennyiségű forrást egy zsákutcás projektre, aminek egészen biztosan nem lesz a vége az, hogy az üzemidő-hosszabbítás által is vagy a Paks II. által megnövekedett mennyiségű radioaktív hulladékot el tudják majd tárolni. Ez egy súlyos felelőtlenség. De itt is kérdésem merül fel, államtitkár úr, hogy mikor teljesítik a miniszterelnök személyesen tett ígérését, mikor kérdezik meg a Pécssett élő embereket, a Pécs térségében élő embereket, hogy akarnak-e atomtemetőt a városunk határaitól 5-8-10-12 kilométerre. Azt gondolom, hogy itt vállalnia kell a politikai felelősséget mindenkinek, aki futtatja ezt az ügyet, egy gyakorlatilag zsákutcás projektet, önti ebbe a hatalmas mennyiségű pénzt, a milliárdokat úgy, hogy pontosan tudják azt, hogy Pécs lakossága elutasítja ezt a beruházást. Egyébként 2019-ben Pécs önkormányzata az LMP képviselőinek indítványára el is fogadott egy határozatot, hogy nem akar atomtemetőt és nem akar uránbányát a város határaitól néhány kilométerre. Tehát itt világos válaszokat szeretnénk kapni mi, pécsiek.

Egy másik kérdés, ami kapcsolódik megint csak az atomiparhoz - és itt is már szó esett róla, egyébként meg Varju képviselő úr is említette -, az uránbányászati ügye. Egyértelmű, hogy annak az uránbányászati tevékenységnek, ami volt egykor Magyarországon, annak gazdasági relevanciája semmilyen szinten nem volt; ez geopolitikai és alapvetően háborús célokat szolgált, és rejtett-fedett projekt volt, ami gazdaságilag nem releváns.

Ugyanakkor azóta sem tettek le róla, hogy a már réges-régen bezárt uránbányát újraindítsák. Pontosan tudjuk, hogy az egykori uránbányászati tevékenység olyan környezetpusztítást okozott, amit teljes mértékben helyreállítani nem lehet. Elképesztő mennyiségű forrást, eddig már több mint 20 milliárd forintot költöttek el a rekultivációra, de folyamatosan az egykori uránbányászati miatt védeni kell Pécs vízbázisát, hogy ne szennyeződjön el, mert annak, ugye, beláthatatlan következményei lennének. Ez rengeteg munkát, rengeteg közpénzt igényel, soha véget nem érő feladatról van szó. Aki tehát ezt látja, és aki járt már Kővágószőlős térségében, aki ismeri ennek az uránbányászati tevékenységnek a történetét, a hatásait, egyébként a hatásait azokra az emberekre, akik részt vettek ebben, hogy milyen súlyos betegségeket okozott, milyen családi tragédiákat okozott, illetve látják azt, hogy milyen környezeti tragédiát és katasztrófát okozott, az nem mondja azt, hogy az atomenergia zöld. Mert azt látnunk kell,

amikor az atomenergiáról beszélünk, hogy milyen hatásai vannak a teljes üzemanyagciklusnak; tehát az uránbányászattól kezdve a fűtőelemek legyártásán át, a fűtőelemek elhelyezésén át, az atomerőmű működése után, annak leszerelésén keresztül, az ott képződő nagy aktivitású hulladékok és a kiegészítő fűtőelemek elhelyezésén keresztül milyen hatásai vannak, ennek mennyi kibocsátása van, milyen költsége van, és milyen brutális környezetpusztítással jár. Aki a teljes folyamatot látja, az nem beszél arról, hogy az atomenergia zöld. Egyébként, ugye, Brüsszelben mi történik? Brüsszelben gyakorlatilag győzött az atomlobbi, és egyébként még a Paks II.-projekt is Brüsszel rákacsintásával történhetett meg.

Mi tehát azt mondjuk, hogy ezeket a kérdéseket látnunk kell. Viszont itt is kérdésem van, államtitkár úr, hogy amint azt a térségben élők, amint azt a pécsiek kimondták, tudomásul veszik-e önök azt, hogy nem akarunk uránbányát a városunk közelében, a városunk alatt. Ugye, egy olyan uránbányászati tevékenységet terveznek, amit ilyen mélyfúrásokkal Pécs lakott területei alá fúrnának be lejtős aknákkal, és ott tíztonnás gépszörnyek termelnék ki egyébként az uránlencsékben lévő anyagot úgy, hogy egyébként munkahelyet nem is teremtenének, viszont ismét a város lakott területe alatt elképesztő környezetpusztítást és környezeti kockázatokat jelenthetne ez a kérdés. Elfogadják-e a pécsiek akaratát, hogy nem lehet újabb uránbányát nyitni? Mert az konkrétan a város stratégiájával, jövőképevel és mindenféle releváns elfogadott dokumentumával, és ami a legfontosabb, az ott élő emberek és a természeti környezet érdekével, állapotával, állapotminőségének céljával ellentétes.

A következő kérdés, ami megint csak összefügg az előttnk fekvő törvényjavaslattal, és érintőlegesen erről is volt már szó, ez a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap kérdése. Ugye, amikor önök arról beszélnek, hogy az atomenergia olcsó, akkor önök soha nem veszik figyelembe a leszerelés költségeit, nem veszik figyelembe az eltárolás költségeit, egy végleges tároló költségeit, ugyanakkor az úgymond figyelembe vett, tehát a papírra már leírt költségeket sem fedezi a jelen tudásunk, illetve információink szerint az az összeg, amit befizetnek a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapba. Tehát miképpen és hogyan kívánják ezt a kérdés kezelni; tehát hogyan tudják megoldani azt, hogy legyen finanszírozása azoknak a tevékenységeknek, amelyek az atomenergia békés célú használata mellett elkerülhetetlenek? Tehát a különböző nukleáris biztonsági intézkedések, a leszerelés költségei, a kis és közepes, illetve nagy aktivitású hulladékok kezelése és eltárolása. Hogyan tudják biztosítani, hogy a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapba megfelelő befizetések legyenek?

Egy másik vonatkozó kérdés. Jelenleg a már említett nagy aktivitású atomtetemő projektjének ügyében van egy önkormányzati tájékoztatási társulás, amiből egyébként kihagyták Pécs városát, kihagyták Szentlőrinc városát, kihagyták Bicsérd települést, Pellérdet, s a többi, tehát a térség sok települését. Ugyanakkor talán 10-12 település tagja ennek a társulásnak.

Az ő számukra juttatott összegekről van szó, de kérdés, hogy miért nem vonják be legalább a tájékoztatás szintjén a térség városait, mondjuk, Pécs városát miért nem vonják be.

Azt gondolom, hogy ezekben a kérdésekben a transzparencia, a társadalmiasítás, az ott élő emberek érdekeinek közvetlen képviselésének lehetősége megkerülhetetlen. Hogyha ezekről a kérdésekről beszélnek vagy az itt kifizetendő támogatásokról, akkor miért nem gondolnak a teljes térségre, és miért nincs például joga Pécs városának részt venni ebben a tájékoztatási társulásban, miért nincs joga egyébként hivatalosan kifejezni Pécs városának a véleményét?

És hozzáteszem, az atomtörvényt is olyan módon módosították az elmúlt időszakban, hogy talán 500 méterben határozták meg a korábbi szabályozásokkal szemben egy ilyen nukleáris objektum védőtávolságát, tehát gyakorlatilag aki 500 méteren belül lakik, az lehet ügyfél, tehát jogilag hivatalosan Pécs városa nem is lehet ügyfél.

És nagyon-nagyon szűkös már az időm, de még egy kérdésre szeretnék rákérdezni, tisztelt államtitkár úr. A napokban a sajtóban olvashattuk, hogy Bataapátiban, ahol a kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékok tárolója van, egy problémát fedeztek föl. Ugye, egy beruházás indult, ahol egyébként a Mészáros-érdekkörbe tartozó cégnek az a feladata, hogy az úgynevezett feltételesen radioaktív csurgalékvizek gyűjtésére szolgáló tartályokat felújítsák, javítsák, és itt a munkálatok akadályba ütköztek, ugyanis hibát fedeztek föl ezekben a tartályokban. Tehát ismétlem: a feltételesen radioaktív csurgalékvizek gyűjtésére szolgáló tartályokban. És az egyik tartály után a másik két tartályban is problémákat érzékeltek. *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)* Elmentem a helyszínre, érdeklődtem, de azt látom, hogy nem kap érdemi tájékoztatást az RHK Kft.-től a térség önkormányzata. Én kerestem a céget, nekem is ígértek egyébként visszahívást. Nagyon bízom benne, hogy most kaphatunk államtitkár úrtól tájékoztatást, jövő héten pedig az Atomenergia Hivatal elnökétől is. Köszönöm szépen elnök úr türelmét. *(Szórványos taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most van lehetőség kettőperces felszólalásokra. Harangozó Tamás képviselő úr kért szót, parancsoljon!

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Hogyha állítani vagy véleményt formálni nem, talán kérdezni azért mégiscsak lehet.

Hiszen ma konkrétan egy olyan törvényjavaslattal, határozati javaslatot tárgyalunk, ami évtizedekre fogja meghatározni Magyarország mozgásterét, energiabiztonságát, jövőjét, és szerintem ebből a szempontból tényleg nem elhanyagolható kérdés az, hogy a magyar kormány szerkezetében nem csak a személyi kérdés a dolog. Hiszen azt egyébként, elnök úr, a kormány nem cáfolta hivatalos közleményében, sőt,

ugye, azt írta le, hogy amennyiben szerkezeti változás lesz, majd fognak minket tájékoztatni, magyarul szerkezeti változás lesz. És a hírek szerint konkrétan az energetikát, ami a törvény tárgya, fogják egy külön tárcához vinni. Azt kérdezném államtitkár úrtól, hogy tudja-e ezeket cáfolni vagy megerősíteni, illetve, hogy milyen befolyása lesz a Paks I. üzemidő-hosszabbításra vagy a Paks II.-beruházásra az, hogy most, miközben egy ilyen horderejű törvényt és határozati javaslatot tárgyalunk, ezt a területet a kormány éppen átalakítja, van-e emögött, lehet-e emögött olyan stratégiai változás is, ami egyébként ellentétes mindazzal, amiről ma itt beszélgetünk. Várom majd válaszát. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ugyancsak két percre kért felszólalási lehetőséget Szeberényi Gyula Tamás. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. SZEBERÉNYI GYULA TAMÁS (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Két dolog miatt kértém szót. Egyrészt az LMP vezérszónoka megszólított bizonyos értelemben, hogy a vezérszónoki felszólalásomban említettem az elhibázott brüsszeli szankciókat. Elég gyakran említjük a brüsszeli szankciókat és azok elhibázott voltát, de én ebben a vezérszónoki felszólalásomban ilyenről nem beszéltem.

Az elhúzó háború és a brüsszeli szankciók miatt egész Európában drasztikusan emelkednek az energiaárak. Ezt talán még az ellenzék sem vitatja, hogy ennek az energiaár-emelkedésnek ilyen okai vannak.

(11.30)

Harangozó képviselő úrra is szeretnék egy gondolatban reagálni. Említette ezt a szerintem egyébként végtelenül demagóg megközelítést a 12 forintos nettó áramárral kapcsolatosan és a 70 forintos lakossági árral kapcsolatosan. Nem akarok ebbe a vitába részletesen belemenni, hiszen szakmailag ezt majd eldöntik, de azt szeretném tőle megkérdezni, hogy még az MSZP-kormányok idején, amikor 40 forintnál magasabb volt az áram ára, és nyilván akkor is alacsony ráfordítással állította elő Paks az áramot, akkor miért adták olyan magas áron a lakosságnak az energiát, hogyha ennyire így gondolja.

Nyilvánvaló, hogy itt egy csomó olyan tényező is belejátszik az energiaárba, az áram árba, ami nem vezethető le pusztán a paksi 12 forintos termelésből. Tehát ezt kormányoktól függetlenül nem lehet így számolni, és nem számolta így az MSZP-SZDSZ-kormány sem annak idején. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mind a két jelentkezőnek csak ismételt felszólalás keretében tudok szót adni, mert két percre nincs lehetőség. Ha ismerik a házszabályt, akkor nem is két percre jelentkeznek be, úgyhogy kérem a két percet törölni, és bejelentkezni ismételt felszólalásra. Úgyhogy megadom a szót Keresztes László Lóránt képviselő úrnak.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Elnézést, hogyha rossz gombot nyomtam meg, csak képviselő úrnak a kétperces felszólalására szeretnék reagálni.

Elnézést, hogyha ön nem tartotta ezeket a szankciókat elhibázottnak, és nyilván mindenkinek lehetősége van véleményt nyilvánítani, csak általában véve a kormányzati kommunikáció igen erős ebben a kérdésben. Nem olyan régen folytattunk egy hosszú vitát, és akkor az ön egyik képviselőtársa eszement szankciókról beszélt. Én akkor is felhívtam a figyelmet, hogy azokat a szankciókat, amiket az ön képviselőtársa eszementnek hív, azokat a miniszterelnöke szavazta meg, tehát Magyarország nevében kizárólag Orbán Viktor miniszterelnök szavazott meg szankciókat. És hogy mennyire központi kérdés a Fidesz-KDNP oldaláról ez a szankciós politika, erről önök még egy konzultációt is elindítottak, ismétlem, azt követően, hogy a miniszterelnök megszavazta.

Igen, nagyon nehéz helyzetben vagyunk egy energiaválság idején, amelynek keretei között Magyarország súlyosan kiszolgáltatott helyzetben van. Én erre igyekeztem nem túl hosszan, de azért markánsan utalni, hogy azért vagyunk ennyire kiszolgáltatott helyzetben, mert a miniszterelnök úr kormányának a politikája nem volt előrelátó, felelőtlen volt, és nem tette meg azokat az intézkedéseket, amelyekre egyébként 2010 óta, amióta az LMP - Magyarország Zöld Pártja a magyar Országgyűlésben dolgozik, felhívtuk rá a figyelmet, és amivel kapcsolatban egyébként javaslatokat fogalmaztunk meg.

Egyébként még a nyár végén bizakodtunk abban, hogy ilyen súlyos mulasztások, ilyen sok-sok elhibázott döntés után és egy ilyen nehéz helyzetben is, de legalább részben korrigál a kormány, ezért örültünk Palkovics miniszter úr nyilatkozatainak a szélerőművek engedélyezése, a szélerőenergia tiltása helyett a támogatása kapcsán. És örültünk egyébként annak a talán október 27-én elmondott beszédének is, amit elmondott akkor miniszter úr, gyakorlatilag bejelentette, hogy engedik a szélerőenergia használatát. Hát, ezért is volt csalódás nekem múlt héten szerdán miniszterelnök úr cáfolata, és ezért is érdeklődtem egyébként, hogy van-e ennek a témának minisztere, és tud-e esetleg államtitkár úr arra reagálni, hogy ezekre a kérdésekre mi a válasz, illetve mi az ellentmondás tárgya. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ugyancsak ismételt felszólalásra Harangozó Tamás képviselő úrnak adok szót. Parancsoljon!

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Valóban elfelejtettem, kiment a fejemből, hogy a régi szép időkhez képest itt most már kétperces valódi politikai vitára vagy gyors vitára nincs lehetőség a házszabály módosítása miatt. Egyébként azt gondolom, hogy mindenképpen színesítette, feldobta a régi szép időkben a parlamenti vitát, hogy lehetett ilyen gyorsan, rapidan egymásra reagálni.

De akkor érdemben mondanám képviselőtársamnak, hogy a demagógia meg a populizmus vádját egy fideszes képviselő szájából egészen nehezen fogadja az ember, egy olyan helyzetben például, amikor az elektromos áram áráról beszélünk, és önök ezt egyszavas vagy kétszavas brüsszeli szankciózással rendezik el, miközben önök tudják a legjobban, ismételve képviselőtársamat, hogy egyrészt a miniszterelnök szavazta meg ezeket, másrészt jelenleg egyetlen szankció nincs se az elektromos áramra, se a földgázra.

A helyzet persze nem ez, és persze, bonyolultabb, abban igaza van, de azért mégiscsak úgy kezdődött, hogy február 24-én Oroszország lerohanta Ukrajnát. Nem úgy kezdődött, hogy az elhibázott brüsszeli szankciók tönkretették a magyar embereket - nem! És nem is az a valódi oka.

De ha már a konkrét kérdésre visszatérhetünk, a 12 forintos áramárnál nincsenek békeidők: egész nap arról beszélünk, hogy veszélyhelyzet van kihirdetve, rendeleti kormányzás van. Önök arról beszélnek, és azzal ámítják az embereket, hogy megvédik mindentől, és azért kell önöknek a rendkívüli felhatalmazás meg minden, hogy a piaci folyamatokat is átívelően vagy azokat meghazudtolva, önök garantálják a magyar emberek megélhetését, miközben most mondom, hogy becsapják őket, mert igenis ott van a lehetőségük, hogy ennyiért adják, de az biztos, hogy az nem indokolt, hogy 6-szoros meg 25-szörös áron adják például az elektromos áramot.

Szeretném önöknek mondani akkor, fel is olvasnám majd ezt a konkrét idézetet, főleg ha hirtelen megtalálom, hogy milyen következménye van annak, amiről itt egyébként beszélünk. Most jött ki ez a hír, amíg itt ültünk, hogy a tankerület levélben értesítette Siófok polgármesterét, ezt felolvasom önöknek. *(A telefonjáról olvassa:)* „Tisztelt Polgármester Úr! Ezúton kívánjuk tájékoztatni, hogy a jelen gazdasági helyzetre való tekintettel 2022. december 1. napjától nem tudjuk biztosítani a melegvíz-ellátást a siófoki köznevelési intézmények és konyhák részére. A továbbiakban az önkormányzat feladata a melegvíz-ellátás biztosítása. Kérjük a fentiek szíves tudomásul vételét!” - oszt' jó napot!

Elveszik az iskolákat az önkormányzatoktól, elveszik az önkormányzatok adóbevételeit, kiveszik őket a védett fogyasztói körből, tehát piaci áron kell nekik is mindent megvenni, majd fogja magát a magyar állam, és odalök egy ilyen féloldalas e-mailt, hogy innentől kezdve teszünk rá, hogy a siófoki gyerekek megfagynak-e az iskolában vagy nem, december 1-jétől ezt befejeztük. Hát, miből fizetné ki ezt Siófok önkormányzata?! Gondolom, nem ez lesz az első és utolsó levél ezen a területen.

Képviselő úr, igenis becsapják az embereket, és ez összefüggésben van többek közt a paksi áram kérdésével is, amit elmondtam, mert igenis az önkormányzatoknak és a lakosságnak tudnának biztosítani sokkal alacsonyabb áron áramot. De tekintsük úgy, hogy költői a kérdésem, hogy ön is megkapja a választ: azt,

ugye, tudja, képviselő úr, hogy erre a kérdésre Gulyás Gergely Budapest főpolgármesterének érdemben már válaszolt, és akkor figyeljen, mert akkor ön is tudja, hogy miért van ez. Nem azért, mert nem lehet olcsóbban adni, Gulyás Gergely leírta: olyan drágán vesszük a gázt az oroszoktól, hogy azon annyi veszteség termelődik, hogy azért kell drágábban adni az áramot, hogy azt visszafinanszírozzuk. Ezt leírta a miniszter.

Magyarul, minden egyes háztartás, önkormányzat, magyar cég azért kapja drágábban az áramot, hogy az MVM-nek a rettenetesen drágán vásárolt orosz gázon termelődő veszteségét kompenzálják, miközben a miniszterelnök múlt héten azt mondja itt nekem, hogy minden pluszbevétel is a rezsicsökkentésre megy. Most akkor ki nem mond igazat, képviselő úr? Itt is elmondtam, hogy 2600 milliárd forint pluszbevétele lett az államnak csak szeptemberig, ebből csak az áfa, amit mindenki nap mint nap fizet a megemelt élelmiszeráron, a megemelt megélhetési költségeken, egyébként a rezsiaáron... Tegnap jött ki az adat, hogy 60 százalékos infláció van ezen a területen, 40 százalékos a... *(Az elnök kikapcsolja a szónok mikrofonját.)*

ELNÖK: Képviselő úr, nem erről a törvényjavaslatról folyik a vita! *(Dr. Harangozó Tamás: De, abszolút erről...)* De, képviselő úr, minden lehet mindennel kapcsolatban, de most a Paksi Atomerőmű élettartamának meghosszabbításáról és az atomenergiáról szóló törvényről vitatkozunk. Eddig teljes mértékben hagytam mindenkit, hogy elmondja, bár Keresztes képviselő úr is meghatározóan nem erről beszélt a felszólalásában. Világos, hogy minden mindennel összefügg, de ebből a szempontból én úgy gondolom, hogy erre a törvényre próbáljon koncentrálni. Parancsoljon, folytassa! *(Dr. Szeberényi Gyula Tamás tapsol.)*

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Külön köszönöm, hogy ön tapsol, mert ezt a hozzászólásomat azért kezdtem el és azért igyekszem befejezni, ha csak ki nem tiltanak emiatt a parlamentből, mert elmondom a véleményemet, mert ön demagógiával vádolt engem vagy a mi pártunkat egy tizenkét évvel ezelőtti helyzet miatt, aminek aztán végképp semmi köze nincs ehhez a törvényhez, mégis elmondhatta. Én meg nem hagyom szó nélkül!

Azzal szeretném befejezni, képviselő úr, hogy ha igaz az, amit a miniszterelnök mond, és minden pluszbevétel a rezsicsökkentésre megy, akkor a továbbiakban sem tudom elfogadni, hogy iskolákban zárják el a fűtést, hogy az embereknek hatszoros áron kelljen az áramot fizetni, az önkormányzatoknak meg 25-szörös áron kelljen azt az áramot fizetni, amit a törvény tárgya alapján a Paksi Atomerőmű egyébként megtermel, és reméljük, még hosszú éveken keresztül meg fog termelni. Énszerintem meg az a demagógia, amit önök csinálnak, de nemcsak demagógia, hanem rohadt drága is minden egyes magyar embernek. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Dr. Keresztes Lóránt László tapsol.)*

(11.40)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki még felszólalni a vitában. *(Nincs jelzés.)* Jelentkezőt nem látok, az együttes általános vitát lezárom.

Most megkérdem Steiner Attila államtitkár urat mint előterjesztőt, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

STEINER ATTILA technológiai és ipari miniszteriumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Szeretném megköszönni a képviselőknek a hozzászólásokat, illetve az elhangzott támogató szavakat is, illetve a szakmai indíttatású hozzászólásokat.

Engedjék meg, hogy alapvetően a mostani javaslat tárgyára koncentrálni reagáljak bizonyos felvetésekre. Azt gondolom, hogy nem választható el az ellátásbiztonság kérdése a Paks I. üzemidő-hosszabbítás kérdésétől, és igenis, a mostani helyzet az, amely rávilágított arra, hogy az ellátásbiztonságnak mekkora szerepe van. Ha arról beszélünk, hogy szeretnénk az ellátásbiztonságot hazánkban hosszú távon is biztosítani, akkor igenis most meg kell hozni olyan döntéseket, amelyek ezt lehetővé fogják tenni.

Ebben az esetben, illetve általában az energetikában, ha infrastrukturális beruházásokról beszélünk, akár 5-10 éves átfutása is lehet egy-egy projektnek. Emiatt azt gondolom, hogy nagyon racionális és egyértelműen megalapozott, hogy ellátásbiztonsági szempontból erről a kérdéstről most beszéljünk. Ez nem jelenti azt, hogy a nukleáris biztonság kérdése nem fontos, teljesen egyetértek azokkal a hozzászólásokkal, hogy nukleáris biztonság mindenekelőtt, de ez a mostani helyzet igenis ráirányítja a fókusz arra, hogy az egy nagyon nagy érték, ha vannak jól működő, hazai üzemeltetésű és hazai tulajdonú erőművek Magyarországon. Azt gondolom, hogy nagyon sokan ugyanazt a döntést hozzák, mint Magyarország, hogy szeretnék ezeket a meglévő létesítményeket, amelyek már bizonyítottak, minél hosszabb ideig használni, és értelemszerűen emellett még olyan fejlesztéseket megtenni, ami ahhoz kell, hogy az ország energiaellátása még biztosabb kezekben legyen. Ez egy nagyon jó alapot jelent a jövő szempontjából.

Az, hogy lemegy ez a mai vita, nem jelenti azt, hogy itt már minden eldőlt. Lesznek engedélyeztetési eljárások természetesen a projekt kapcsán. Lesz egy nemzetközi környezetvédelmi engedélyeztetési eljárás is például, de emellett még rengeteg engedélyt be kell szereznie majd a projektnek, és értelemszerűen, ha ezek az engedélyek megvannak, csak akkor mehet tovább a projekt. Úgyhogy azt gondolom, hogy a mostani törvényi keret, ami ehhez rendelkezésre áll, megfelelő fékeket és ellensúlyokat biztosít. Természetesen ezeket a törvénymódosítási javaslatokat meg kellett küldeni Brüsszel számára is. Ezeket kötelező Brüsszelnek notifikálni, és Brüsszel erre reagálni fog, hogy ezek a módosítások elfogadhatóak-e, illetve

az Euratom-szerződés szellemének megfelelőek-e. Azt kell hogy mondjam, eddig is mindig megtettük ezt a notifikációt, és eddig Brüsszel minden ilyen javaslatunkat elfogadta, és ennek megfelelően lépett hatályba az adott módosítás.

Cáfolnám azt, hogy elvesztegetett évekről beszélünk. Nagyon-nagyon sok minden történt az elmúlt 10-12 évben a hazai energiapolitikában, nagyon sok interkonnektorunk épült. Azt is szeretném megjegyezni, hogy majdnem két paksnyi megújulóenergia-termelési kapacitással rendelkezünk Magyarországon; majdnem két paksnyi, közel 4 ezer megawattnyi csak napelemes kapacitás van a magyar hálózaton. Ez az elmúlt években lódult meg ennyire, előtte a napelemek még elég drágák voltak, különböző támogatási rendszerek dolgoztunk ki, és ezeknek köszönhetően nagyon szépen előrehaladtunk a napelemek tekintetében. Az Európai Unió belüli az első öt országon belül vagyunk az új napelemes kapacitások kapcsán. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy a hálózatot nem kell fejleszteni, különös tekintettel arra, hogy már ilyen mennyiségű megújulóenergia-kapacitás fönt van a hálózaton, úgyhogy hálózatfejlesztési programba is kezdtünk párhuzamosan, ez a program is elkezdődött, és ezek a beruházások is már folynak.

Azt is szeretném megerősíteni, hogy ez a mai határozati javaslat a Paks I.-projektről szól, ez a Paks II.-projekttel kapcsolatosan semmilyen döntést nem eszközöl, úgyhogy alapvetően én is a hozzászólásomban a Paks I.-projektről beszéltem, és ezt az elkövetkezendő időszakban is szeretném így tartani, és szeretném tartani a tárgyat ennek a vitának.

Szeretném még azt is kiemelni a KNPA-pénzek kapcsán, ez egyáltalán nem egy új jogintézmény, hogy a társulások számára valamilyen forrást biztosítunk, támogatási forrást biztosítunk különböző célokra. Ugye, itt vannak tájékoztatási célú feladatok, vannak területfejlesztési feladatok, úgyhogy alapvetően ami most változik a mostani javaslat alapján, az ezeknek a támogatásoknak az elszámolási módja. Azt gondolom, eddig is bizonyítást nyert, hogy ezek a támogatások célt értek és megfelelő célokat szolgáltak, most azt szeretnénk, hogy az elszámolási mód még egyértelműbb legyen.

A nukleáris hulladék kapcsán is nagyon sok minden elhangzott. Én szeretném azért arra felhívni a figyelmet, hogy ez a finn és svéd projekt, amit képviselő úr említett, ezek haladnak előre. Itt arról beszélünk, hogy természetesen ezek hosszú projektek, mert nagyon megfontoltan kell körüljárni mindent, minden műszaki kérdést körbe kell járni, ennek van egy időigénye, de igenis, ezek a projektek haladnak előre. Mindenféleképpen javaslok képviselő úrnak is, hogy bízzon az innovációban, ugyanis az innováció nagyon sok kérdést megold, és ebben az esetben is azt gondolom, hogy az innováció nyújthat megoldást.

Egyetértek Toroczkai képviselő úrral abban, hogy az atomenergia és a megújuló nem egymás ellenségei, hanem a két energiaforrás nagyon jól ki tudja egymást egészíteni, és nukleáris biztonsági szempontból az is

egyedülálló Magyarországon, hogy mi kétévnyi nukleárisfűtőanyag-készlettel rendelkezünk. Azt gondolom, ez ellátásbiztonsági szempontból egy nagyon jó hír. Emellett, ahogy említettem, a rendszerfejlesztési kérdésekben is nagyon komoly programot indított el a kormányzat.

Keresztes képviselő úr kérdései kapcsán szeretném felhívni arra a figyelmet, hogy igen, a zöldenergiával szeretnénk előrehaladni, és ahogy már említettem, mi már majdnem két paksnyi kapacitással rendelkezünk csak napenergia területén, de emellett a kapcsolódó feltételrendszernek is olyanak kell lennie, hogy ezen az úton tovább tudjunk haladni. Ehhez mi kell? A kiegyenlítő energia kérdését kell megoldani, ugyanis általában a megújulóenergia-termelő egységek Magyarországon időjárásfüggőek. Amikor éppen nem fúj a szél vagy nem süt a nap, akkor is kell a kiegyenlítő energiáról gondoskodni, és ennek a költségei is most nagymértékben megugrottak. Azt gondolom, hogy ez egy nagyon komoly elem, amivel foglalkoznunk kell, illetve a hálózatfejlesztési kérdéskör az, ami kapcsán egy nagyon átfogó programot kell indítanunk, de ez a munka elkezdődött, és ezek a projektek már megindultak.

Említette képviselő úr a nem tervezett leállásokat. Azt is szeretném hangsúlyozni, hogy nem tervezett leállások nem csak nukleáris létesítmények esetében vannak. Ahol erőművekről beszélünk, legyen az gáztüzelésű erőmű vagy egyéb bármilyen más technológia, ott is vannak nem tervezett leállások, és azt gondolom, hogy a Paksi Atomerőmű esetében lévő nem tervezett leállások még messze nagyon jó számok nemzetközi átlagban, a Paksi Atomerőmű átlagos kihasználtsága 90 százalék feletti, ami nemzetközi szinten is rendkívül magasnak mondható.

Továbbá szeretném még azt is kiemelni, hogy értelemszerűen az, hogy egy energiaválság van Európában, nem a kormányzati intézkedéseknek, illetve az ön által fogalmazott: meg nem tett intézkedéseknek az eredménye. Ez annak az eredménye, hogy Európa alapvetően egy nyersanyag-szegény kontinens, és valahogyan ezeket a nyersanyagokat be kell szerezni. Alapvetően a szankciós intézkedések - ha megnézik az árakat, amikor bevezették a szankciókat, és hogy hogyan alakultak az energiaárak ehhez képest egy idővonalon, azt tapasztalhatjuk, hogy akkor ugrottak meg az energiaárak. Miért? Mert kevesebb energiaforrásból tudunk gazdálkodni az egész Európai Unióban, és ez értelemszerűen feljebb tolja az árakat.

(11.50)

A KNPA kapcsán szeretném kiemelni, hogy talán ebben az évben vagy az előző év végén már volt egy vitánk erről itt a Házban, amikor azt biztosítottuk, hogy a KNPA-befizetések értékállóságát biztosítjuk, és ezt az Országgyűlés is támogatta, úgyhogy olyan mechanizmus került beépítésre a KNPA-forrásokhoz, ami biztosítja azt, hogy ezeknek a forrásoknak az értéke még az infláció ellenére se csökkenhessen.

Javaslom, hogy Bátaapáti kapcsán, a konkrét felvetése kapcsán írja meg a konkrét kérdését, és értelemszerűen az érintett szervek válaszolni fognak. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik a **villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény, valamint a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/1843. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Elsőként megadom a szót Steiner Attila államtitkár úrnak, a Technológiai és Ipari Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

STEINER ATTILA technológiai és ipari minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Az ukrajnai háború régóta nem látott energia- és földgázválságot okozott, és ezt az elhibázott brüsszeli szankciós politikák csak tovább fokozták. Magyarországon is pontosan emiatt egy energia-veszélyhelyzet van érvényben, hiszen a kormány számára kiemelten fontos a családok biztonságos energiaellátása, és ehhez rendkívüli intézkedések szükségesek.

Azt gondolom, a kormány Európában is egyedülálló módon döntést hozott azzal, hogy a magyar emberek védelmében létrehozta és fenntartotta a rezsi-csökkentés intézményét. A földgáz- és a villamosenergia-ellátás válsága azonban mindannyiunkat érint. Az előttünk álló javaslat két törvényt módosít: a földgázellátásról szóló törvényt és a villamos energiáról szóló törvényt, amelyek tartalmát, engedjék meg, hogy nagyon röviden ismertessem.

A villamos energia ellátásáról szóló törvény módosításának célja, hogy az átviteli rendszerirányító a legkisebb költség elvének érvényesítése mellett tudja beszerezni az átviteli hálózaton megjelenő hálózati veszteség pótlásához szükséges villamos energiát. Ennek a villamos energiának az ára nagyon megemelkedett. Úgy gondolom, hogy az energiaválság során kialakult magas árak miatt elengedhetetlen, hogy az átviteli rendszerirányító számára minden eszköz rendelkezésre álljon annak érdekében, hogy az üzemeltetéshez szükséges, az üzemeltetésből adódó kapcsolódó költségeket optimalizálni és minimalizálni tudja.

A földgázellátásról szóló törvény módosítása alapvetően pontosítja a törvényi definíciókat, és erre azért volt szükség, hogy összhangba kerüljünk az Európai Unió energia-válsághelyzeti szabályozásával. Ezenfelül a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal részére további új feladatokat javasolunk telepíteni, amelyek az ellátásbiztonság erősítését, illetve a gázszektor dekarbonizációját, a megújuló és

alacsony kibocsátású gázok - és ideérttem a hidrogént - megjelenését is biztosítsák szabályozott és ellenőrzött, rendkívül biztonságos szabályozási és műszaki környezetben.

Ezen túlmenően a törvényjavaslat az európai szabályozással összhangban a föld alatti gáztárolók feltöltési ütemére, illetve az európai ellátási válsághelyzet esetén a gázkereslet csökkentésére vonatkozó szabályozási keretet hozza létre a hazai jogban.

Továbbá tájékoztatnám önöket, hogy a kormány folyamatosan figyelemmel kíséri az energiahordozók beszerzésének és tárolásának alakulását az Európai Unióban, és az uniós és a magyar jog összhangjának elősegítése minden esetben komoly egyeztetéseket igényel. A jelen előterjesztésnek az a célja, hogy a földgáz és a villamos energia továbbra is megfelelő mennyiségben és megfelelő áron biztosított legyen Magyarországon.

A kormány ennek tükrében is továbbra is elkötelezett a magyar emberek védelme, illetve az ország energiaellátás-biztoságának szavatolása érdekében, és kérem a képviselő hölgyeket és urakat, hogy a törvényjavaslatot támogatni szíveskedjenek. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Szeberényi Gyula képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. SZEBERÉNYI GYULA TAMÁS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A tisztelt Ház asztalán fekvő, a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény, valamint a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény módosításáról szóló T/1843. számú törvényjavaslat célja az elmúlt időszak jogszabályváltozásainak és jogalkalmazási tapasztalatainak beépítése a törvényekbe, valamint az időközben hatályba lépett jogszabályokkal való összhang megteremtése.

A törvényjavaslat a Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal energetikai szabályozási teszt-környezetet működtető hatáskörének törvényi feltételeit teremti meg. Az új szabályozás célja, hogy ösztönözze és támogassa olyan energetikai innovációs teljesítmények elterjedését, piacra lépését, amelyek elősegíthetik a földgáz-infrastruktúra fenntarthatóságának, költséghatékony működtetésének, a fogyasztói igények megfelelő ellátását vagy az ellátásbiztonság növelését, továbbá a hidrogénbetáplálást a működő földgáz-infrastruktúrába, valamint a tiszta hidrogén-hálózatoknak a működő földgáz-infrastruktúrán alapuló fejlesztését, fejlődését.

A módosítás révén biztosított, hogy az átviteli rendszerirányító a legkisebb költség elvének érvényesítése mellett tudja beszerezni és a többletet értékesíteni az átviteli hálózaton megjelenő hálózati veszteség pótlásához szükséges villamos energiát. A módosításra azért van szükség, hogy a kialakult rendkívül

magas villamosenergia-árak miatt az átviteli rendszerirányító számára minden eszköz rendelkezésre álljon a hálózat üzemeltetéséhez kapcsolódó költségek visszaszorítása érdekében.

A módosítások további célja az európai uniós szabályozásnak megfelelő definíciók beemelése a hazai joganyagba, valamint az európai uniós gázellátás biztonságának érdekében a föld alatti gáztárolók feltöltési szintjére és a gázkereslet-csökkentésre vonatkozó európai uniós előírások hazai jogszabályba történő átültetése.

Tisztelt Országgyűlés! A témához kapcsolódóan fontos kiemelni, hogy Magyarország energiaellátása biztosított, teljes mértékben felkészült a télre. A Török Áramlat gázvezetékén keresztül az orosz gáz folyamatosan, minden gond nélkül érkezik Magyarországra. Ez mára az egyetlen olyan vezeték, amely teljes kapacitáson működik. Minden család tud majd fűteni a tél során. A gazdasági, illetve ipari szereplők számára szintén biztosított lesz az energia a téli hónapokban is, munkahelyek emiatt nem kerülnek veszélybe.

Az orosz-ukrán háború következtében energiaválság dúl Európában. Így újra virágkorukat élék azok az infrastruktúra-fejlesztési projektek, amelyek a magas gázárak és az orosz források csökkenése miatt alternatív forrásokat jelentenek a térségünk számára. A MEKH közleményéből kiderül: a közelmúltban több fejlesztés ért a végső szakaszába. Ezek az idei gázévre már hatással vannak. Ezenkívül több projekt megvalósítása is elindult. Ezek az infrastruktúra-fejlesztési projektek Magyarország és a kelet-közép-európai régió földgázellátás-biztonságára is kedvező hatást gyakorolnak

Az új gázévvél kereskedelmi üzembe helyezett görög-bolgár és lengyel-szlovák összekötő vezetékek, valamint a norvég gázt Lengyelországba szállító vezeték lehetővé teszik, hogy a közép-kelet-európai régió, ezen belül is különösen Magyarország és a tengerparttal nem rendelkező más országok diverzifikálják beszerzési útvonalait.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Összegzésként elmondható, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslat előremutató rendelkezéseket tartalmaz. Ezért kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy az elhangzottak ismeretében a Fidesz-frakcióhoz hasonlóan támogassák a javaslatot. Köszönöm a figyelmüket.

(12.00)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Következne Varju László képviselő úr a DK részéről, de nincs jelen, ennek megfelelően a házszabály szerint a felszólalása visszavontnak tekinthető. Utána helyettesítve következne Harangozó Tamás képviselő úr, aki szintén nincs jelen, így a felszólalása a házszabály szerint visszavontnak tekintendő. Viszont jelen van Bencze János képviselő úr, akinek meg is adom a szót. Parancsoljon, képviselő úr! A képviselő úr a Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka.

BENCZE JÁNOS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Én azért

fontosnak tartottam, hogy felszólaljak, bár a jogszabály-módosítás, amelyet tárgyalunk, nagyrészt technikai pontosításokat tartalmaz, de tény és való, hogy igyekszik azokat a célokat szolgálni, amelyek ki vannak benne tűzve.

Mi a Jobbikban a napi problémák kapcsán szeretnénk pár dologra felhívni a figyelmet. Nagyon dicsérendő, hogy javítani akarunk Magyarországon több ponton is akár az elektromosenergia-, akár a földgázellátáson, de ha kiérünk a valóságba, kilépünk az utcára, a magyar elektromos hálózat per pillanat ott tart, hogy aprócska napi áramszünetekkel rendelkezünk, ez látszik a készülékeken, ami nem használ nekik. A lakosságból többen jelezték, hogy a nagy dolgokon túl ezen is próbáljunk javítani, ez nagyon fontos lenne.

Innovációk. Nagyon örülök neki, hogy Magyarország úgy áll hozzá, hogy jövőbeli innovációkat fektetne be mind az elektromos hálózatba, mind a gázrendszerbe, hogy nőjön az ellátás biztonsága. Én hozzátenném, hogy gyakorlati tapasztalat alapján a jelenlegi szabályozás igen kritikus az innovációkkal szemben, tehát nem megengedő. Mire gondolok itt pontosan saját példából okulva? Napelemes, sziget üzemű rendszerre is alkalmas rendszert próbáltunk létrehozni, rövidre zárva azonban közölték velünk, hogy amennyiben sziget üzemben üzemeltetünk akkumulátortelep napelemet háznál, levágnak minket a rendszerről, mert nem lehet rendszerbe kapcsolni. Nagyon remélem, hogy ezek az előttünk fekvő jogszabály-módosítások, és szeretnék nagyon pozitívan hozzáállni javaslatokkal is, ezeket a dolgokat át fogják hidalni, ugyanis Magyarországnak nagyon nagy szüksége van smart energiarendszerekre a smart városokhoz. Remélem, ez a jövőképünk, mert biztosítani fogja, hogy a megújuló energiaforrások, az innovatív, új energiaforrások úgy lesznek becsatornázzák a rendszerbe, hogy azok a valóságban használhatók lesznek, nem változnak home projectekké, és nem a strómanok érdekeit szolgálják. Köszönöm szépen. Mi ezt tudjuk támogatni.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Aradszki András képviselő úr.

DR. ARADSZKI ANDRÁS, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Az előttünk fekvő két törvényjavaslat alapvetően technikai jellegű módosításokat tartalmaz, de azért alá kell húznom, hogy ezek a technikai módosítók fontos megoldások részletszabályait tartalmazzák, nevezetesen a tekintetben, hogy a magyar energiarendszerben vannak vagy lehetnek olyan tartalékok, amelyek elősegítik, hogy az elhibázott brüsszeli szankciós politika miatt fennálló energiaválságot jobban tudja a magyar gazdaság, a magyar energiaipar kezelni elsősorban a fogyasztók javára.

Ennek egyik fontos eszköze a villamos energiáról szóló törvényben annak biztosítása a MAVIR számára, mint az átvitelrendszer-irányító számára, hogy

az átvitelrendszer-irányítás során az átviteli hálózati veszteség pótlására szükséges árammennyiség megvásárlásával, illetve a felesleges árammennyiség értékesítésével kapcsolatban kereskedelmi jellegű tevékenységet folytathasson, azaz értékesíthesse a felesleget, illetve megvásárolhassa ezeket a többletlehetőségeket, többletkapacitásokat. Ez hozzájárul annak a főszabálynak az erősítéséhez, amely az árszabályokban már nagyon régen, 2010 elejétől megjelenik Magyarországon, vagyis hogy a hálózatrendszer-irányító a legkisebb költség elve mellett köteles működtetni a rendszerét. Egyebek mellett a legkisebb költség elve biztosította számunkra annak a rezsicsökkentésnek a háttérét is, amelyet 2013 óta tartunk fenn, amikor 25 százalékkal csökkentettük az abban az időben érvényes energiaárat az egyetemes lakossági fogyasztók számára. Csökkentettük mind az áram, mind pedig a gáz árat, amely rezsicsökkentést az elhibázott brüsszeli szankciós politika ellenére is sikerül a mai napig is fenntartanunk azzal, hogy az átlagfogyasztásig változatlanok az energiaárak. Ezzel minden egyes magyar állampolgárnak minden egyes fogyasztási helyhez kötődően havi 180 ezer forint támogatást, kedvezményt tudunk nyújtani. Ennek a megalapozását, helyesebben erősítését, hozzáadott értékét jelenti ez a törvénymódosítás, amit ezúton is csak üdvözölni tudunk.

Fontosnak tartom megjegyezni, hogy a földgázellátásról szóló törvényjavaslat is abba az irányba mutat, hogy az innovációs elképzelések, az új energiaforrások, amely lehet a biogáz vagy például a hidrogén is, tesztüzemben való alkalmazását, annak a szabályozási jogkörét kapja meg a Magyar Energetikai Hivatal, ezzel biztosítva azt, hogy megalapozott döntések és lehetőségek nyílnak meg az innovatív megoldások irányában is. Ezt nagyon fontosnak tartom, mert mind a biogáz-, mind pedig a hidrogénfelhasználás is egy olyan kapunyitási lehetőséget ad az energiarendszerben, amely előbbre viszi Magyarországot annak a célnak az elérésében, amit úgy fogalmaztunk meg, hogy 2050-re az energiatermelésünk 90 százaléka klímasemleges lesz. Tehát egy ilyen lehetőség biztosítása és annak az értékelése, a feltételrendszer megteremtése, mindenképpen előremutató, és a magyar ipar, a magyar gazdaság és a magyar lakosság érdekét tudja szolgálni.

Más további szabályozások inkább technikai jellegűek a földgázról szóló törvény tekintetében is. Azoknak a krízishelyzeteknek a kezelését követi, ami az európai uniós szabályozásból ránk hárul, és aminek a bevezetése szükséges ahhoz, hogy részt tudjunk venni az európai szolidaritáson alapuló és a vészhelyzeteket kezelő gázellátási helyzetek megoldásában.

Osszességében: a bemutatott törvényjavaslatok jelentősek, és az abban foglalt jogi megoldásokkal és célokkal egyetértve a KDNP támogatni tudja a benyújtott javaslatok elfogadását. Köszönöm a megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Párbeszéd képviselőcsoportjának vezérszónoka Tordai Bence képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

TORDAI BENCE, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Polgártársak! Azt látjuk, hogy energiaügyekben az elmúlt 12 évben a tökéletes hozzá nem értés és a kaotikus kapkodás uralkodott. Nemhogy fenntartható, megbízható, olcsó zöldenergiákra nem sikerült átállnia Magyarországnak 2010 óta, ahogy a Párbeszéd és minden józan zöldgondolkodású ember, szakértő javasolta, hanem még az ellátásbiztonságot sem sikerült garantálni. Tehát míg 2010-ben még energiaexportőrök voltunk, most már a villamos áram 30 százalékát importból kell hogy fedezze az ország.

Azok a módosítások, amelyek előttünk vannak, nagyon kevésbé érintik az energiapolitika lényegét, legyen szó akár villamos energiáról, akár földgázról. Sokkal többet tudunk meg a mai magyar valóságról abból, hogy egyrészt mik nincsenek benne ezekben a módosító javaslatokban, másrészt abból, hogy mi történik a kormányban az energiapolitika tekintetében. Tegnap hírt, hogy az illetékes miniszter, bár suttymban, titkolva, de lemondott, benyújtotta a miniszterelnöknek a lemondását. Még azt nem bírták elárulni, hogy Orbán Viktor elfogadja-e az eddigi energetikai erős emberének távozását vagy sem, de azt látjuk, hogy milyen káosz, milyen kapkodás, milyen torzsalkodás, milyen amatőrizmus áll a mögött a folyamat mögött, amely Palkovics miniszter lemondásához vezetett.

Nézzük csak a nem is annyira lazán kapcsolódó atomenergia kérdését, amiről az előző törvényjavaslatok kapcsán már elég sok szó esett. A fideszesek Brüsszelben megszavazzák a Roszatom elleni szankciókat, majd idehaza elmondják, hogy vidáman építik, tervezik tovább Paks II.-t a Roszatommal kart karba öltve.

(12.10)

Aztán azt mondják, hogy ez az újabb csodálatos atomerőmű egészen biztosan meg fog épülni már a harmincas évek elejére, de azért biztos, ami biztos, most benyújtanak egy olyan törvényjavaslatot, ami a harmincas években lejárt Paks I.-blokkok üzemidejét nem is tíz, de húsz évvel meghosszabbítaná. Tehát azért menjünk végig a sztorin, egy harminc évre tervezett, a harmincas években már ötvenéves atomerőművet akarnak további húsz évre működésképesre bírni, anélkül, hogy bármilyen kockázati vagy gazdaságossági hatástanulmányt mellékelnének. Hogy is mondjam? Nem annyira megnyugtató ez a magyar energia-biztonság és a nukleáris biztonság nézőpontja felől szemlélve. Nyilván ezt sem lehet a jó megoldások közé sorolni.

Amikor pedig, meghallva a zöldpolitika szavát, a jövő szavát mégis úgy tűnik, hogy tennének néhány tétova lépést újabb megújuló energiák hasznosítása, jelesül most a szélerőenergia hasznosítása irányába, akkor az ez irányba tapogatózó minisztert gyorsan partvonalra teszik, és elveszik tőle az energiaportfóliót. Ugye, ez történt most, Palkovics miniszter néhány-szor elkottyantotta, hogy mégiscsak lenne értelme a szélerőműveknek, annak ellenére, amit itt önkéntől

hallottunk, hogy nem mindig fúj a szél, ami egy örületes felfedezés, köszönjük szépen, hogy megosztották velünk az ez irányú tudásukat, de van, amikor fúj a szél, és olyankor gyakorlatilag zéró költséggel és gyakorlatilag ingyen, ha a marginális költségeket nézzük, termelnek a szélerőművek megújuló energiát. Nem tudom, hogy pontosan milyen vitáik vannak önöknek belül, ugye, a kormányzásuk se nem átlátható, se nem szakmailag megalapozott, tehát tényleg ilyen kremlinológiai jellegű találgatásokba kell bocsátkozni, de úgy tűnik, hogy az észszerűsége, a józanságra egy kicsit is nyitottabb irányzat ismét vereséget szenvedett az önök politikai beharcaiban. Csak az a probléma, hogy ezeknek a fideszes kormányon belüli beharcoknak a magyar polgárok isszák meg a levét, és a magyar adófizetők állják a számláját.

Csak ha megnézzük, hogy az önök zseniális hosszú távú gázszerveződése mit eredményezett a magyar fogyasztók számára: tavaly szeptemberben kötötte meg az Orbán-Szijjártó-álompáros Vlagyimir Putyinnal ezt a tíz- plusz ötéves gázszerveződést, az azóta eltelt időszakban 1500 milliárd forint veszteséget szenvedett el Magyarország ezen a szerveződésen. Ezt az 1500 milliárd forintot, ami beláthatatlan hatalmas összeg, megint csak a magyar adófizetők fogják állni. Az, hogy önök hétszeresére emelik a földgáz árát, az pontosan abból következik, hogy sikerült ezt a végtelenül elbaltázott, az évszázad egyik legrosszabb üzletként jellemezhető gázszerveződést megkötni, ahol nem ötödáron, de időnként, például most ezekben a hónapokban ötszörös áron vásárolják a háborús bűnös Vlagyimir Putyintól a földgázt, fenntartva az elnyomó rendszerét és a háborús hadigépezetét. Tehát amikor ezt a végtelen, nem is tudom, szolgalelkűséget, megalkuvást, hazaárulást vagy egyszerűen hozzá nem értést látjuk, akkor azért felmerülnek komoly kérdések, hogy vajon biztonságban van-e Magyarország energiaellátása; és tényleg akkor még nem is beszélünk arról, hogy mindez milyen áron és mennyire fenntartható, környezetileg mennyire biztonságos, az emberek egészségét mennyire figyelembe vevő módon biztosítható az önök által előállított körülmények között.

A miniszter lemondásán túl egy másik fontos beismerése az önök energiapolitikai kudarcának, amiről megint csak nem szól, aminek az orvoslását megint csak nem adja meg ez a törvénymódosító javaslat, az a gáztárolók töltöttsége. Ugye, meglehetősen szakmai botrány keveredett abból, hogy Magyarország második legnagyobb gáztárolójából ki akarják nyerni a párnagázt, ami arra szolgál, hogy egyáltalán fenntartsa a tároló működésképesességét. Orbán Viktor ezt saját maga is megerősítette, hogy valóban, Hajdúszoboszlón a tárolóból 800 millió köbméter párnagázt fognak kivonni a téli időszakban, ami, ha jól értjük a szakmai megállapításokat, akkor ennek a tárolónak az összeomlásával fenyeget, ami pedig egy többmilliárdos kapacitású gáztároló. Nem kell magyarázni, hogy ezekben a nehéz időkben, az ilyen súlyos, Orbánék által fenntartott orosz kitétség idejében, egy háborús helyzetben mennyire felelőtlen dolog összeomlasztani a második legnagyobb magyar gáztárolót.

De az is az önök kudarcát, kapkodását és hozzá nem értését mutatja, amit a nem hagyományos szénhidrogénkészletek kinyerésével kapcsolatban elkövetnek. Ez a valami miatt Corvinus-projekt névre keresztelt történet, hogy Békés megyében, Nyékkpusztán palagáznak is mondott, de precízebben nem hagyományos szénhidrogénkészletek kitermelésébe kezdenének bele. Amit ezzel kapcsolatban porhintést, homálykeltést, kavarást előadtak, azért az is vicckönyvekbe illő. Én kérdeztem, illetve közérdekűadat-igénylés és írásbeli kérdés keretében próbáltam a megyei kormányhivatalnál, illetve a felelős minisztériumnál megtudni, hogy akkor mégis mi a turo van ezzel a projekttel.

És egymásnak tökéletesen ellentmondó válaszokat adtak: Koncz államtitkár asszony azt mondja, hogy gyakorlatilag már meg is kezdődtek a próbafúrások, a kormányhivatalban meg azt mondták, hogy semmilyen engedélyezési eljárás ezzel kapcsolatban nem indult el. Na most, akkor vagy az egyik hazudik, vagy engedély nélkül kezdtek el rétegrepesztéses technológiával fúrásokat végezni. Én nem tudom, melyik a rosszabb, tehát ha írásba adja az államtitkár, hogy hazudik a kormányhivatal, vagy fordítva, a kormányhivatal cáfolja meg az államtitkárt, vagy ha önök engedély nélkül, így tényleg ötletszerűen elkezdik furkálni a földet egy olyan technológiával, ami nem csak hogy elképesztő vízigénnyel bír - tehát itt több száz millió liter ivóvizet kell felhasználni, amit aztán különböző vegyszerekkel mérgeznek meg, és sajtolnak bele a földbe, ezzel veszélyeztetve amúgy az ivóvíz-készleteket is, egy olyan régióban, ahol amúgy is elképesztően aszályos, vízhiányos a környezet. Tehát szerintem, ha elmondják ott Békésben az embereknek, hogy ugyan ivóvíz nem lesz a következő nyáron, de majd néhány év múlva fúrunk nektek szép gázkutakat, nem hiszem, hogy megtapsolnák önöket.

De a helyzet az, hogy olyan környezeti és egészségügyi kockázatokat rejt ezen felül is ez a nem hagyományos szénhidrogénkészlet-kitermelés a rétegrepesztéses technológiával, hogy gyakorlatilag minden komolyan vehető európai országban ezt egyszerűen betiltották, Németországban, Franciaországban, Nagy-Britanniában, és folytathatnánk a sort, egyszerűen törvény tiltja ennek a technológiának az alkalmazását. Tehát esetleg megfontolandó lenne, ha felelős, hosszú távon fenntartható módon akarják a magyar energiaigényeket kielégíteni, akkor egy ilyen módosításban például nyugodtan tiltsák be az ilyen típusú palagázkészletek kinyerését, merthogy ez túl magas kockázattal és tegyük hozzá, túl magas költségekkel jár, ráadásul néhány éven belül ebből nem is származik kézzelfogható eredmény, ez nem fogja megoldani a rövid távú gázkrízist, ez legfeljebb arra jó, hogy közép-, hosszú távon elégessen egy csomó pénz, és ezen keresztül még jobban hozzáláncolja Magyarországot ahhoz a fosszilisenergia-függőséghez, amibe maguk manőverezték hazánkat Vlagyimir Putyin készséges segédelmével.

Úgyhogy ezek csupa olyan ügyek, amelyekre lehetett volna megoldást adni. Ez a törvénymódosítás

egy csodálatos lehetőség lett volna arra, hogy megágyazzanak a zöldenergetikai fordulatnak, hogy megágyazzanak annak az átmenetnek, ami a biztonságos, olcsó és jövőbarát zöldenergiákra, megújuló energiákra való átállásról szól, és amit a Párbeszéd már tíz éve javasol, vagy éppen megágyazzanak annak az energiahatékonysági átmenetnek, ami a valódi, örök rezsicsökkentés garanciája lehet, és ami nem politikai termékként, hanem kézzelfogható valóságként jelenne meg a magyar családok számára.

Önök elhibázták ezt a lehetőséget, önök nem értenek az energiapolitikához, önöknek fogalma sincs arról, hogy mit jelent a felelős zöld-energiapolitika, és ebben a kérdésben, illetve az önök kormányzati összeomlásában ez az elmúlt napokban, hetekben, hónapokban tökéletesen megmutatkozott. Itt lenne a legfőbb ideje annak, ha már nem értenek hozzá, ha már segíteni nem tudnak, akkor legalább ne ártsanak, adják át a terepet azoknak, akik szakmai alapon tudják irányítani Magyarország energiapolitikáját, vagy legalább hallgassák meg azokat a konstruktív, előre-mutató és megalapozott módosító indítványokat, sőt tulajdonképpen egy 180 fokos fordulatra felszólító indítványokat, amiket a Párbeszéd és más zöld vagy kevésbé zöld ellenzéki pártok tesznek.

Úgyhogy én azt javaslom államtitkár úrnak meg az egész minisztériumnak, vagy most nem is tudjuk már, hogy ki felelős ezért a területért végső soron ebben a furcsa fideszes káoszkormányban, hogy vonják vissza, jegeljék ezt a módosító indítványt, és inkább oldják meg azokat a problémákat, amelyek valóban feszítőek, akár a magyar családok pénztárcája, akár az egészségünk, akár a hosszú távú környezeti érdekeink felől nézzük. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

(12.20)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az LMP képviselőcsoportjának vezérszónoka Keresztes László Lóránt képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Az iménti törvényi vitában, Paks I. üzemidő-hosszabbítása, illetve az atomtörvény módosítása kapcsán én igen részletesen elmondtam a kritikámat, úgy érzem, egyébként utaltam a szerintem fontos, kapcsolódó kérdésre, a kormány energiapolitikájával kapcsolatos súlyos mulasztásokra, illetve rossz döntésekre, ugyanakkor ennél a konkrét, viszonylag rövid törvényjavaslatnál most igyekszem nagyon szikáran fogalmazni és célratoró lenni.

Mi úgy látjuk, hogy ugyan valóban jogos mindig, minden ilyen esetben a kormány kritikája, hiszen a kormány politikája miatt vagyunk ennyire kiszolgáltatott helyzetben, de ezek a módosítások, mi úgy gondoljuk, megfelelőek. Valóban, az innovációra kinyitják a teret. Részben egyébként mi támogatjuk az

innovációt - visszautalva államtitkár úr iménti felszólalására -, s mi úgy gondoljuk, hogy a jogharmonizációs lépések is fontosak, úgyhogy konkrétan ezt a javaslatot mi támogatni fogjuk. Sajnos elkerülhetetlen lesz, a környezetvédelmi programról szóló vitában viszont majd vissza kell térnem a kormány energiapolitikájára, de ez a javaslat rendben van részünkről. Köszönjük szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most van lehetőség további képviselői felszólalásokra, és azoknak a képviselő uraknak is a felszólalására, akik hivatalos ügyük elfoglaltsága miatt lekésték a vezérszónoki felszólalást. Elsőnek Harangozó Tamás képviselő úrnak adok szót. Parancsoljon, öné a szó.

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. A törvényjavaslat valóban alapjaiban támogatható részeket tartalmaz. A villamos energiáról szóló törvény például lehetővé teszi, hogy az átvételi hálózati veszteség pótlásával összefüggésben a MAVIR, a szervezet a villamosenergia-piacon ne csak vásárolhasson, hanem értékesíthessen is, a földgázellátásról szóló törvény tekintetében pedig kifejezetten előremutató lehet az a megoldás, ami a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal energetikai szabályozási tesztkörnyezetét működtető hatáskörének törvényi feltételeit teremti meg. Az új szabályozás célja, hogy ösztönözze és támogassa olyan energetikai innovációs teljesítmények elterjedését, piacra lépését, amelyek elősegíthetik a földgáz-infrastruktúra fenntarthatóságának, költséghatékony működtetésének, a fogyasztói igényeknek megfelelő ellátását vagy az ellátásbiztonság növelését, továbbá a hidrogén betáplálását a működő földgáz-infrastruktúrába, valamint a tisztahidrogén-hálózatoknak a működő földgáz-infrastruktúrán alapuló fejlesztését, fejlődését. A továbbiakban átültetik a hazai joganyagba az európai uniós gázellátás biztonságának érdekében a föld alatti gáz-tárolók feltöltési szintjére és a gázkereslet csökkentésére vonatkozó európai uniós előírásokat is.

Kevésbé támogatható, sőt kifejezetten furcsa, főleg a története miatti, szabályozási pont, az FGE Zrt. jogászainak hibás jogértelmezéséből következő jogsértő gyakorlat miatt az FGE Zrt. által elbukott munkaügyi per miatti pontosítás, ami a törvénybe bekerült. Az FGE Zrt. miatt az operatív irányítást ellátó személy fogalmának a meghatározását és a személyek munkaviszonyának megszüntetésére vonatkozó előírásokat módosít a törvény. Ha valakinek nem lenne ez tiszta, ez megint egy név szerinti jogalkotás, tehát egy olyan ügyről van szó, ahol egy korábbi kolléga távozása utáni munkaügyi pert a cég elbukott, és ennek öröme akkor most a törvényt átírják, hogy több ilyen ne fordulhasson elő.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ami a törvényjavaslatban - ezt leszámítva - benne van, az alapvetően támogatható lenne, de miután mégiscsak a földgáz- és az

energiaellátásról szóló törvényeket módosítjuk, muszáj vagyok elmondani, hogy mik azok, amik nagyon hiányoznak ebből a törvényjavaslatból, és amiket ma itt, novemberben, 2022-ben ennek az Országgyűlésnek ezen törvények megnyitása során szerintünk igenis tárgyalniuk kéne. Most mondom képviselőtársaimnak, hogy nem demagóg felvetések lesznek, legalább gondolják meg, hogy ha már megnyitják ezt a törvényt, akkor ezekről a kérdésekről valamit mondjanak.

Ilyen az, hogy nem tartalmazza azokat a garanciákat a törvény, hogy a lakóhelyén mindenki hozzáférjen a létfenntartáshoz szükséges áramhoz és gázhoz. Nem tartalmazza annak a lehetőségét, amit számtalanszor elmondtunk - ha már megnyílt ez a törvény -, hogy az önkormányzatok, költségvetési szervek, kis- és középvállalkozások és közhasznú civil szervezetek kerüljenek vissza a védett ellátási körbe. Nem tartalmazza a törvény az ingyenes, előrefizetős mérőórák felszerelésének és ellátásba történő ingyenes visszakapcsolásának a szabályait, amire nagyon-nagyon sokan számítanak; még többen fognak a következő hónapokban. Nem tartalmazza a palackos PB-gázok általános hatósági árszabályozás alá vonását, hiszen önök is tudják, hogy a szolgáltatók egyszerűen becsapják az embereket, és egy rossz szabályozásnak köszönhetően húzzák le a bőrt nap mint nap azokról a honfitársainkról, akik esetleg PB-gázzal főznek, ne adj' isten, fűtenek.

Nem tartalmazza ez a törvényjavaslat, egyik része sem azt az alapvető, általunk javasolt módosítást, hogy az egyetemes szolgáltatásoknak mind az áram, mind a földgáz esetében az áfakulcsát 5 százalékra le kéne szállítani. Az nem normális dolog, ahogy az imént említettem, hogy a tegnapi nap kijön az adat, hogy mind az áram, mind a földgáz esetében 60 százalék az infláció mér a Központi Statisztikai Hivatal, és az ilyen szinten megemelt többletköltségekben a 27 százalék áfa továbbra is ott van benne. Elképesztő mennyiségű pluszpénzt szednek be az emberektől, még egyszer mondom, nemcsak az alapdíj megemelésével, hanem az arra pluszban rárakódó, közel egyharmados áfával is. Ha tényleg segíteni akarnának ma, az energiaválság idején a lakosságnak, a cégeknek, hogy ne menjenek tönkre, az önkormányzatoknak és akár a közintézményeknek, hogy ne fagyoskodjanak benne az emberek, akkor ez egy nagyon nagy előrelépés lenne.

Nem tartalmazza azokat a részletszabályokat, amelyeket megígért a kormány a rezsicsökkentés megszüntetésekor, a bejelentése után. Kormányinfón is elhangzott, ha jól emlékszem, Gulyás Gergely szájából, hogy fognak külön szabályokat hozni azokra, akik kizárólag áramot használnak, és azzal világítanak és fűtenek is; megígérték, nem tették meg. Nagyon sok olyan ember van az országban, aki most kétségbeesetten néz ki a fejéből, hogy vele vajon a következő időszakban mi fog történni.

És nem tartalmazza végezetül, hogy őszinte legyenek, magához a földgáz- és áramellátáshoz direktben szabályozási szempontból nem kapcsolódó, de az energiaválságot alapjaiban megszüntető vagy csökkentő - bocsánat - azon javaslatunkat, amit évtizedek óta

mondunk, sőt az MSZP-kormány ebben komoly lépéseket is tett, azt a lakásszigetelési programot, ami a legjobb és leghosszabb távú megoldás lenne. Az el nem használt energiánál olcsóbb energia nincs. A panel-program leállítása óta, gyakorlatilag 12 éve ebben semmilyen előrelépés az országban nem történt. 1,4 millió úgynevezett Kádár-kocka van a falvainkban, kisvárosainkban, és közel 1,4 millió társasházi, szövetkezeti lakás van, amelyben élőknek valóban 30-40 százalékos folyamatos és fenntartható költségsökkenést jelentene, ha erre a programra a kormány akár az általam már egyszer a mai napon említett több ezer milliárdos pluszáfa- és egyéb más bevételből azonnal valamilyen programot elindítana.

Arról nem beszélve, tisztelt képviselőtársaim, önök is tudják, hogy az építőipar a válság hatására az összeomlás szélére került, kerül, munkahelyeket teremthetnének, munkát adhatnának itt, az építőiparban dolgozó saját honfitársainknak, és a végeredmény minden egyes állampolgár tekintetében kisebb rezsizsámla lenne, és magasabb értékű ingatlan lenne.

Sajnos, miután ezek a javaslatok nem kerültek bele, mi azt gondoljuk, hogy az energiaválság tekintetében a kormány nem veszi komolyan a valóban fontos problémákat. Amint említettem, egyébként a törvényjavaslat személyre szóló részén kívül a benne lévő javaslatok legalábbis egyszer majd hosszú távon még akár hasznosak is lehetnek, de meg nem közelítik azokat a tényezőket, amiket az előbb felsoroltam, és hiányoznak belőle. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A DK képviselőcsoportjából Varju László képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

(12.30)

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Elnök Úr! Köszönöm szépen a megértését és a lehetőséget arra, hogy mindazt a véleményt, ami megfogalmazódott bennünk, azt most akkor elmondhatom. Ezt három olyan témakörben szeretném elmondani a tisztelt Háznak, amely három témakör foglalkozik alapvetően azzal, hogy mi az, amit nem csinált meg a kormány, és mi az, amire szükség volna, mi az, amit benyújtott, és mi az, amit be kellett volna nyújtania azért, hogy valóban érdemi előrelépés lehessen, történhessen egy ilyen időszakban, mint amiben most élünk.

Ennek az időszaknak az előállítása természetesen, bármire is hivatkoznak önök, alapvetően az önök kormányzásának következménye, hogy nehéz helyzetbe kerültek családok, önkormányzatok, vállalkozások, amelyeknek segítségre van szükségük, de önök e tekintetben nem tesznek semmit sem. Nem tesznek érdemi lépést sem, mert amikor a 15 ezer forintos gázszámla átalánya 65 ezer forintra emelkedik, és ez nagyon sokaknál megtörténik, akkor bizony nem tudom, hogy önök ilyen szempontból hogy gondolják, hogy ezt az egyedül élő nyugdíjasok finanszírozni tudják.

De ha már azt ígértem önnek, tisztelt államtitkár úr, három tételben szeretném a véleményemet elmondani. Amikor ebben a javaslatban benyújtják - és itt csatlakozom képviselőtársamhoz -, amelyben megfogalmazzák, hogy ösztönözze és támogassa olyan energetikai, innovációs teljesítmények elterjedését, piacra lépését, amelyek elősegíthetnek fontos folyamatokat, akkor ennél a pillanatnál mi volna jobb, mint most, hogy igenis készítenek egy olyan hatástanulmányt, amely ezt bemutatja, egy olyan információs csomagot, amely minden képviselő számára rendelkezésre áll, és meggyőz mindenkit arról átláthatóan, hogy valóban a fenntarthatóság, a költséghatékonyosság, a fogyasztói igények megfelelő ellátását fogja mindez szolgálni.

De önök annak ellenére, hogy egy ilyen szabályt önmagukra nézve is hoztak, és ehhez a törvényhez is - mint ahogy az előzőhöz - kellett volna csatolni, önök ilyet nem csinálnak, hanem ehelyett inkább, mondhatnám azt kijelentő módon, hogy ideteszik a törvényt, és úgy gondolják, hogy a kormányzati többséggel élve ezt azonnal elfogadtatják, és ilyen értelemben azt a hatásvizsgálatot, ami egyébként akár több döntési változatot is felsorolna, a várható előnyöket, hátrányokat összegyűjtené, és érdemi döntési helyzetet állítana elő, na, ezt megspórolják, és nem képesek számunkra ezt benyújtani.

Ilyen helyzetben kell törvényeket, jelen esetben a villamos energiáról szóló törvényt is és a földgázellátásról szóló törvényt módosítani, és ilyen környezetben kell megítélni azt, amit most önök elének terjesztettek. Ami benyújtásra kerül, az annak a látélete, hogy az elmúlt tíz évben önök mit mulasztottak el. Ma annak a rendszernek a fejlesztése, amely akár a Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zrt. tevékenységére keretében megjelenik, az önmagában megjelenhetett volna már évekkel ezelőtt, azzal a felkészüléssel, hogy a rendszert felkészítik az új egyensúly fenntarthatóságára, amikor egyébként kiserőművek helyből igenis betáplálásra is nemcsak képesek, hanem fogadóképz is maga a rendszer. Az ennek az egyensúlynak a fenntartásához szükséges fejlesztések elvégzésének vagy azok el nem végzésének a következményeit látjuk, amikor a napelemeket használó, az energiaköltségek növekedése elől menekülő családok, vállalkozások beruházásait teszik tönkre azzal, hogy egyébként a korábban vállalt, valóban nem kötelezettséget, hanem lehetőséget elhárítják, és most pedig kijelentik, hogy egyébként nem is csatlakozhatnak fel, akik október 31-e után ilyen szándékkal rendelkeznének.

Szóval, egy ilyen helyzetet előállítani, azt gondolom, hogy óriási felelőtlenség, és annak a meggondolatlanságnak része, hogy nem készítették fel sem az országot, sem a rendszert, sem a vállalkozásokat, sem a családokat arra, hogy a villamosenergia-ellátásuk korszerű igénybevételi lehetőségeit hogyan valósíthatják meg. Ebben komoly károkat okoztak önök.

Ezzel együtt, ha utólagosan is, az európai uniós szabályozásoknak megfelelően próbálnak ennek utánamenni - és hozzáteszem, nemcsak az európai uniós

források terhére, hanem hazai források terhére, sőt a szolgáltatók kötelezettségeként megjelenő fejlesztésekkel -, azt gondolom, hogy önöknek már szorgalmazni kellett volna ezt elindítani. Mind ez idáig ez nem történt meg, és ezért áll elő az a helyzet, amiről korábban beszéltem.

A MAVIR tevékenységének bővítése első látásra, akár egyébként éppen az előbb említett okok miatt, indokolható is lehet, ugyanakkor hiányoznak azok a garanciák, amelyek az áram eladási és vételi ügyleteit átláthatóvá, ellenőrizhetővé tennék. Az elmúlt időszakban - mondhatnám, akár évekre visszamenőleg - pontosan látjuk, azaz pontosan nem látjuk, hogy mi történik, azaz átláthatatlanság jellemzi. Már csak azért is, mert a MAVIR, hasonlóan számos más kormányhivatalhoz, gyakran nem a gazdasági szükség-szerűség és az elemi logika alapján tevékenykedik, hanem a Fidesz-kormány politikai célkitűzéseihez lojális, és éppen annak megvalósításával foglalkozik.

Találkozunk persze olyan naperőművekkel, amelyek zavartalanul működnek több település határában, és emellett pedig, amint említettem, azok a családok, vállalkozások, akik itt az új helyzetre reagálni akartak, próbálnak saját maguk érdekében tenni, őket pedig megakadályozzák mindenben.

Példa erre, hogy az idén júliusban egyébként az ukrán állam jelentkezett mint új eladó a magyar árampiacon, de az importot felügyelő MAVIR eddig visszautasította ezt az ukrán lehetőséget is. Miközben az onnét érkező áramra, azt gondolom, hogy szükség lehetett volna, sőt akár ennek érdekében még a segítséget is megadhatták volna.

Sajtóhírek szerint egyébként augusztusban a magyar fél elzárkózása miatt teljesen megszakadtak ezek a tárgyalások az ukrán hálózatot irányító szervezettel. Iparági források alapján politikai döntés is lehet a háttérben, de bízom benne, hogy államtitkár úr majd ezt vagy megcáfolja, vagy megerősíti, de a MAVIR annak idején reagált a sajtóhírekre, és azt állította, hogy folynak magyar-ukrán egyeztetések, és a technikai problémák megoldása hátravan. Hol tartanak, tisztelt államtitkár úr, ebben az ügyben?

A harmadik csomagban szeretném szóba hozni azt, képviselőtársam már említette, hogy sajtóhírek szerint a hajdúszoboszlói gáztárolóban azonnal megkezdik a párnagáz letermelését. Tisztelt Államtitkár Úr! Legyen szíves egyértelműen kijelenteni, hogy nem csinálnak ilyet! Számos szakember egyértelműen felhívta a figyelmet, hogy micsoda károkat tudnak ezzel okozni. Bízom abban, hogy éppen azért, mert az Európai Unió tagállamai között gyakorlatilag a földgáz-hozzáférhetőség tekintetében teljes az átjárhatóság, a gáztározók feltöltése gyakorlatilag megtörtént, ennek az a következménye, hogy ilyen típusú felelőtlenségre nem kerül sor, nincs rá szükség, és ilyen értelemben ez a pánikdöntésük vagy -kijelentésük nem valósul meg. Nem javasolom, és nem is szeretném, ha ez megtörténne.

Ebben a csomagban szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a törvényjavaslat beterjesztése lehetőséget adott volna azokra a lehetőségekre, amelyek

családoknak, vállalkozásoknak módot adtak volna a túlélésben való támogatásra.

(12.40)

Őszintén szólva nagyon-nagyon csodálkozom, hogy a munkahelyek megtartására vonatkozó támogatási rendszerüket - amely az energiaköltségek vonatkozásában a rezsiköltségek csökkentésére, a vállalkozások támogatására megjelent - ennyire szerényen határozták meg. S ebbe beletartozik az, hogy kiválasztott ágazatokra fókuszálnak ahelyett, hogy a következő néhány hónapra általános, valamennyi ágazatra kiterjedő támogatást biztosítanának.

Tisztelt Államtitkár Úr! Ez a megoldása annak, hogy embereket ne bocsássanak el, hogy ne legyen jelentős munkanélküliség, és a vállalkozások ne veszítsék el azokat a munkatársaikat, akiket egyébként nem szeretnének elbocsátani. Számosan nyilatkoztak arról, hogy decemberig megpróbálják valamilyen módon megtartani őket, de azt követően ez a kockázat fennáll. Az önök felelőssége lesz az - s az árnyékkormány ezért beszélt arról, hogy többek között ez az egyik legfontosabb eszköz arra -, hogy a munkahely-megtartással foglalkozzanak.

Őszinte megdöbbenésemre ad okot az, amit önök az önkormányzatokkal elkövettek. Ahelyett, hogy segítették volna akár egy közös beszerzéssel azt, hogy állami és önkormányzati intézmények megfelelő áron juthassanak gázhoz, önök ettől elzárkóztak, magukra hagyták az önkormányzatokat, és nemcsak a földgáz árának a megfizetésénél, hanem ezen túlmenően a távfűtésnél is. 17-szeres rezsínövekedés jelentkezik - megint mondom önnek egy konkrét példát - azoknál az újpesti háziorvosai rendelőknel, ahol az önök elhibázott távfűtésiár-meghatározásának következtében előállt helyzetben 17-szeres árat kellene nekik megfizetni.

Ebben a helyzetben az önkormányzat, jelen esetben az újpesti önkormányzat lépett, és decemberig vállalt ebben felelősséget, de lehetetlen az, hogy miközben önök évtizede a háziorvosok támogatását és az ő bevételi lehetőségeiket nem bővítették, aközben az ő költségeiket, köztük a rezsiköltséget a 17-szeresére emelik. Azt gondolom, hogy önök lépési kényszerben vannak. S ahogy mondtam, az ebben a törvényben nem szerepel, hogy a bevételeiket - jelen esetben szélesebb értelemben az önkormányzatokra gondolok - nem elvonni kell, hanem őket segíteni kell, vagy pedig vállalják át az ilyen módon megjelenő költségeket. Az önök felelőtlensége igen komoly kockázatokat jelent tehát mind a vállalkozásoknak, mind a munkahelyeknek.

Végezetül ott maradtak a családok, akiket magukra hagytak valami furcsa módon. Egyetlen példát mondom önnek, államtitkár úr. Tiszaföldváron az ügyfélszolgálatot a postahivatal látja el. Az a fogyasztó, aki a 15 ezer forintos átalánydíja után 65 ezer forintos számlát kapott, szerette volna megtudakolni, hogy pontosan miért történt ez. Tiszaföldváron a postahivatalban hetente két nap sorszámossal kell sorba állni, hogy sorra kerülhessen valaki. Az idén erre már nincs

lehetőség. Karcagra kell utazni, ahol először sorszámmot kell kérni, majd utána állnak vele szóba. Ilyen körülmények között emberek kiszolgáltatottságát állították elő, ami elfogadhatatlan, és ebben a törvényben kísérletet sem tesznek arra, hogy ezt módosítsák. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdem tisztelt képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki felszólalni a vitában. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Most megkérdem Steiner Attila államtitkár urat, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Steiner Attila: Igen.)* Igen, kíván. Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

STEINER ATTILA technológiai és ipari minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm szépen az alapvetően támogató hozzászólásokat a javaslat kapcsán. Pontosan emiatt nem is szeretnék élni Tordai Bence javaslatával, hogy vonjuk vissza a javaslatainkat. Azt gondolom, hogy ezek nagyon fontos javaslatok. Technikainak tűnnek, de ahogy több képviselő is utalt rá, nagyon fontos ellátásbiztonsági módosításokat eszközölünk ezekben a javaslatokban, amelyek összhangban vannak az európai uniós irányokkal és az uniós szabályozással annak érdekében, hogy ezt a telet Európa és Magyarország minél könnyebben át tudja vészelni.

(Az elnöki széket Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Szeretném azt is kiemelni, hogy ez az uniós szabályozás feltöltési célértéket és egy feltöltési ütemtervet ír elő a tagállamok részére a föld alatti gáztárolás kapcsán. Szeretném tájékoztatni az Országgyűlést, hogy ezeket a célértékeket Magyarország sikeresen teljesítette, sőt túl is teljesítette. 35 százalékos fogyasztásarányos betárolási kötelezettséget ír elő ez az uniós rendelet, mi pedig a 35 százalékot jócskán meghaladtuk. Több mint 50 százalékos fogyasztásarányos töltöttségi szint van Magyarországon, és ezzel a top 3-ban vagyunk, a három legjobb érték egyikével rendelkezünk egész Európán belül, úgyhogy felkészültünk a téli időszakra.

Az innovációval kapcsolatos észrevételeket is szeretném a képviselőknek megköszönni. Én is úgy gondolom, hogy ez a szabályozási tesztkörnyezet olyan lehetőséget teremt, ahol kicsiben, de tudjuk vizsgálni azt, hogy a biogáz, illetve a hidrogén olyan elemek, amelyek a hagyományos földgáz- és fosszilizáltatottságot csökkentik, és azokat hogyan lehet még nagyobb mértékben alkalmazni, s mindezt úgy, hogy közben a meglévő infrastruktúrát használjuk ki minél jobban. Köszönöm szépen a támogató hozzászólásokat e tekintetben.

Végezetül, bár csak indirekt módon kapcsolódik a mostani javaslathoz, de engedjék meg, hogy Varju

képviselő úr felvetésére és hozzászólására is reagáljak. A villamosenergia-hálózat-fejlesztés kapcsán szeretném leszögezni, hogy eddig is folytak nagyon komoly fejlesztések a rendszerben. Épültek interkonnekktorok. Szlovákia irányában például az év elején adtunk át két interkonnekort, és a szlovén irányú összeköttetés is megépült. Emellett az átviteli-hálózat-üzemeltetők, illetve az elosztói hálózat üzemeltetői egy tízéves hálózatfejlesztési terv projektjein dolgoznak folyamatosan. Ezek a tízéves hálózatfejlesztési tervek a brüsszeli átviteli hálózati szervezettel, az ENTSO-E-vel is le vannak egyeztetve, mert európai szinten értelemszerűen összhangban kell lenniük ezeknek a hálózati fejlesztéseknek.

Tehát nem arról beszélünk, hogy nincs fejlesztés, hanem a mostani fejlesztéseket szeretnénk még inkább felgyorsítani, és szeretnénk erre hazai költségvetési forrásokat felhasználni, sőt már fel is használunk. Azokat a projekteket, amelyeket RRF-forrásból szeretnénk finanszírozni, a magyar kormány előfinanszírozta, pontosan abból a célból, hogy ne kelljen megvárni, amíg majd azok a források ténylegesen megérkeznek. Egy 103 milliárd forintos programmal már elindultunk, és ezek a projektek már folyamatban vannak. Azt gondolom, ez egy nagyon-nagyon komoly program. Ha a 103 milliárd forintnak megfelelő projektek meg fognak valósulni - ez a támogatási része az egész projektcsomagnak -, akkor ez lehetővé teszi, hogy további 2 ezer megawattnyi megújulóenergia-termelő kapacitás csatlakozzon a hálózathoz. Így tudunk szépen fokozatosan előrehaladni.

Azt is szeretném még kiemelni, hogy Magyarország az ukrán villamosenergia-hálózatot rekordidő alatt, két hét alatt szinkronizálta az európai hálózathoz. Ez egy másfél-két éves átfutási idővel tervezett projekt volt, és ezt a MAVIR két hét alatt sikeresen lebonyolította. Jelenleg a meglévő ukrán energiahálózat körülbelül 40 százaléka nem működőképes, úgyhogy most pont fordított a probléma: hogyan tudna az európai rendszer minél több energiát eljuttatni Ukrajnába. Alapvetően erről folynak az egyeztetések a MAVIR-os kollégák és az ukrán kollégák között.

(12.50)

Ezek az egyeztetések folyamatban vannak, mindez az európai átviteli hálózati szabályozó koordinációjában. Úgyhogy én azt gondolom, hogy ezen a téren is szépen haladunk előre.

Köszönöm szépen a figyelmet, és kérem még egyszer önöket, hogy támogassák az itt lévő javaslatot. Köszönöm, elnök úr. *(Taps a kormánypartok sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Steiner Attila államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **egyeb bányászati és gazdasági tárgyú törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a

lezárásig. A kormány-előterjesztés T/1844. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Steiner Attila államtitkár úrnak, a Technológiai és Ipari Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének.

STEINER ATTILA technológiai és ipari minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az egyes bányászati és gazdasági tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat alapvetően két szabályozási tárgykört érint: egyrészt a bányászattal és azon belül is a geotermikus energia kinyerésével, valamint a szénhidrogén kitermelésének ösztönzésével kapcsolatos normákat pontosítja; másrészt pedig a fiatalok védelme érdekében a hevítéses technológiával fogasztható, növény-, illetve gyógynövénytartalmú termékek használatának káros hatásai miatt a dohánykereskedelmre vonatkozó szabályokat módosítja.

Elsőként a bányászati tárgykörben kitézett célok elérése érdekében tett javaslat legfontosabb változásaiból szeretnék néhányat kiemelni. Magyarország geológiai adottságai a geotermikus hő-hasznosítás szempontjából rendkívül kedvezőek. A földkéreg vastagsága itt kevesebb mint egyharmada az európai átlagos kéregvastagságnak, ennek köszönhető többek között az is, hogy hazánkban rengeteg világszerte is ismert termálfürdő működik, és a geológiai fejlődéstörténetnek köszönhetően térségünk jelentős mennyiségű hévíztározóval is rendelkezik.

Az ukrajnai háború és az elhibázott brüsszeli szankciók miatt egész Európában egy energiaválság alakult ki, és ebben a helyzetben az energiaszuverenitás megvalósítása sürgetőbb, mint bármikor valaha volt, és a technológiai fejlesztéseknek hála mára rendelkezünk olyan, a fosszilis energiaforrásokkal felváltó, biztonságos és tiszta technológiákkal, mint a geotermia, amellyel nemcsak a hő- és energiaellátás folyamatos biztosítása érhető el, de a természeti környezetünket is védelemben tudjuk részesíteni.

A geotermikus energia hosszú távon támogathatja hazánk energiaszuverenitását, ennek érdekében azonban szükséges kialakítani egy kiszámítható és ösztönző szabályozási keretet. Alapvetően Magyarországon a távhőrendszerekben már jelenleg is jelen van a geotermia, de én úgy látom, hogy ezen a területen rendelkezünk a legnagyobb potenciállal, és a potenciál kiaknázásával 2030-ra éves szinten akár 1-1,5 milliárd köbméter földgázfogyasztás-csökkentést lehetne Magyarországon elérni, és helyette geotermikus energiával állítani elő ezt a mennyiségű energiát.

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításával a bányafelügyelet hatáskörébe kerül a geotermikus energia kutatásának, kinyerésének és hasznosításának engedélyezése. A bányászatról szóló törvény így új alcímmel bővül, amelyben a geotermikus energia kutatására és hasznosítására vonatkozó szabályok kerülnek megállapításra. A geotermikus energia kutatását a bányafelügyelet engedélye alapján lehet végezni, amely engedélynek feltétele a pénzügyi

biztosíték nyújtása, ezzel kizárva az alkalmatlan vállalkozások működését és az indokolatlan területfoglalásokat.

A bányafelügyelet közhiteles nyilvántartást vezet majd a geotermikus kutatási területekről, és a geotermikus energia kinyerése és hasznosítása csak a bányafelügyelettel kötendő határozott idejű, de legfeljebb 20 évre szóló szerződés alapján történhet, amelyet egy alkalommal, legfeljebb 15 évvel lehet meghosszabbítani. A szerződés megkötésének egyik feltétele a kijelölt védőidom, amely a geotermikus energia kinyerésének jogi határait biztosítja, ezen túl pedig a bányavállalozónak rendelkeznie kell majd olyan jognyilatkozattal, amely a kinyerni tervezett geotermikus energia hasznosítási célnak megfelelő hasznosítását biztosítja, valamint vállalnia kell azt is, hogy az adott felhasználási célra tervezett geotermikus energia éves mennyiségét ki is fogja nyerni.

Mivel a bányafelügyelet hatáskörébe kerül a termálfelkutatással történő geotermikus energia kinyerésének és hasznosításának engedélyezése, ezért a vízgazdálkodásról szóló 1955. évi LVII. törvény bizonyos rendelkezéseit is módosítani szükséges annak érdekében, hogy a jogbizonytalanságot és a jogszabályok kollízióját el tudjuk kerülni.

A törvényjavaslat másik része az egyes dohánykereskedelmekkel kapcsolatos törvényeket módosítja. A jogalkotó elsődlegesen az újonnan elterjedt, úgynevezett hevítéses technológiával fogasztható, növény- és gyógynövénytartalmú termékek használatának a káros hatásaival szemben szeretne fellépni, és fokozottabb védelmet nyújtani a fiatalok számára. Ennek érdekében a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény módosítása mellett a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény módosításával teremtené meg a szabályozási keretet. A gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény módosításával pedig a szabályozott termékek reklámozásának kereteit teremti meg a javaslat, ugyanis a reklámok világa rendkívüli módon megváltozott az elmúlt években, és az országoknak gondosan felül kell vizsgálniuk és ki kell terjeszteniük a jogszabályaikat az új dohány-, dohányzási, illetve nikotintermékekre a lakosság egészségének fokozott védelme érdekében. A reklámok befolyásoló erejéről számtalan tanulmány született, és a fiatalok egészségének védelme érdekében ezért fontosnak tartjuk, hogy a dohánytermékek reklámozását is a lehető legszűkebb keretek közé szorítsuk.

Mindezekre tekintettel kérem az Országgyűlés valamennyi frakcióját, hogy támogassák a javasolt módosításokat. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Steiner Attila államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor, egyenként 15 perces időkeretben. Elsőként megadom a szót Szeberényi Gyula

képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezér-szónokának.

DR. SZEBERÉNYI GYULA TAMÁS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az elmúlt időszak az európai gazdaságpolitikában az energiahordozók szerepének növekedéséről szólt. A gazdasági szakembereket és a laikusokat is az foglalkoztatja a legjobban, hogy lesz-e és milyen áron szükséges energia a gazdaság működtetéséhez, illetve a lakossági igények kiszolgálásához. Ennek megteremtése, feltételeinek biztosítása minden kormányzat elsődleges feladatává vált. Az előtünk fekvő törvényjavaslat egyik célja ennek biztosítása, az ágazatban tevékenykedők segítése, illetve Magyarország energiabiztonságának szavatolása.

Fontos megújuló energiaforrása hazánkban a geotermia. A termálvíz-kitermeléssel történő geotermikus energia kinyerésének és hasznosításának engedélyezése a bányafelügyelet hatáskörébe kerül, ezért a vízgazdálkodásról szóló törvény egyes rendelkezéseit módosítani szükséges, ezzel kiküszöbölve a jogalkalmazás bizonytalanságát, és a jogszabályok közötti kollíziókat is sikerül elkerülni.

Szükséges megállapítani a bányafelügyelet geotermikus energia kutatására, kinyerésének és hasznosításának engedélyezésére vonatkozó hatáskörét.

(13.00)

A javaslat elfogadása után egyetlen hatóság végzi az engedélyezést, ami a jogalkalmazás egységességét biztosítja.

A kitermelt víz visszasajtolási kötelezettsége is változik, az új szabályozás a földtani és technikai lehetőségekhez képest kívánja meg a teljes visszasajtolást, tehát van mozgástér, továbbá a vízgazdálkodásról szóló törvény módosításával a vízkészletjárulékból a visszasajtolásra fordított költségek leírhatók.

A vízgazdálkodásról szóló törvény 15/C. § (8) bekezdése csak az adóévben felmerült visszasajtolási költség beszámíthatóságát biztosítja a vízkészletjárulék mértékéig. A visszasajtolással kapcsolatos legmagasabb költség a visszasajtoló kút létesítésével merül fel, amely költség lényegesen meghaladja a visszasajtolás megkezdését követő egy adóévben fizetendő vízkészletjárulék mértékét. A visszasajtolás ösztönzését az jelentené, ha a visszasajtoló kút és kapcsolódó létesítmények létesítésével kapcsolatos teljes költség beszámítható lenne. Így, bár több évre elosztva, a visszasajtolással kapcsolatos költségeket a bányavállalkozó visszakaphatná. A teljes visszasajtolás elérése, így a felszín alatti vízkészletek megőrzése fontosabb cél, mint a viszonylag kis összegű éves vízkészletjárulék költségvetési befizetése.

A tervezet a fogyasztónak biztosít bejelentési lehetőséget a szolgáltatás, illetve a bányavállalkozó nem teljesítése esetén. A szabályozás biztosítja a bányafelügyelet számára, hogy teljeskörűen vizsgálja a bejelentés megalapozottságát, és csak a bányavállalkozó felróható magatartása esetén, más intézkedési

lehetőség hiányában éljen a szerződésfelmondás lehetőségével.

A módosítás lehetővé teszi, hogy a szénhidrogénre megállapított bányatelek jogosítottja zárt területen, ha azt geológiai vagy termelési szempontok alátámasztják, koncesszió nélkül kutatási engedélyt kaphasson, ha a bányatelkét vertikálisan, illetve horizontálisan bővíteni szeretné legfeljebb egy kutatási blokknyi területtel. Bányavállalkozói igényként fogalmazódott meg a költséghatékony szénhidrogén-kutatás, -kitermelés biztosítása sajátos esetekre, amikor azonos lelőhely tekintetében rendelkeznek különböző bányavállalkozók bányászati jogosultsággal.

Foglalkozik a jogszabály a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény módosításával is. A törvény a dohányzási célú gyógynövénytermékek definícióját kiegészíti úgy, hogy abban a hevítéssel történő fogyasztás is szerepeljen, ezzel is megteremti az összhangot a dohányzás definíciójával.

A gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény módosításában a reklámozási tilalmat kiterjeszti a dohányzási célú gyógynövénytermékekre.

A jogszabálytervezet foglalkozik a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény módosításával is. A javaslat legfőbb célja az egységes szabályozás megteremtése és ezáltal az eredeti cél érvényesítése: a fiatalok minél kisebb számban váljanak a dohányzás rabjává. A törvény tárgyi hatályát kiterjeszti a hevítéssel fogyasztható dohányzási célú gyógynövénytermékekre annak érdekében, hogy azok forgalmazására csak a dohánytermék-értékesítési helyeken kerülhessen sor. A törvénycsomag célja világos. Ezt a termékkört a már szabályozási körbe tartozó ártalomcsökkentett termékek helyettesítőjeként kezelik a fogyasztók anélkül, hogy azok tényleges egészségügyi hatásai, kockázatai megállapíthatók lennének, részben azért, mert a szabad hozzáférés miatt a fogyasztók és a fogyasztás volumene nem ismert. A nikotint tartalmazó hevítőrudak a fogyasztók függőségi hajlamának erősítésében is közrejátszanak.

Nagyfokú látenciáról lehet beszélni, ami nemcsak az egészségügyi kockázatokat illeti, hanem a fogyasztói réteget is. Azáltal, hogy a termékek bárki által bárhol, például webshopból, benzinkúton, hírlapboltban beszerezhetők, így piacra kerülési előnnyel bírnak, és torzíthatják a dohánytermékek piacát. A fogyasztói kör életkora hitelt érdemlően nem igazolható, így fennáll a fiatalok védelmét célzó törekvéseink sérelme. Kiemelendő, hogy a szabályozás hatálya alá bevonnai tervezett nikotintartalmú termékek nem tekinthetők dohányzásról leszokást támogató eszköznek, sőt azok inkább a függőség kialakulását és fenntartását szolgálják. Ezen kockázatok kezelésére való felkészülést a legjobban az szolgálja, ha a forgalmazás minél előbbi szabályozásával a fogyasztók köre és a fogyasztott termékek mennyisége

ismertté válik. A szabályozási igény éppen a látenciából fakad, a jogalkotó az elővigyázatosság elvére tekintettel kíván normát alkotni a dohányzási célú gyógynövénytermékek beemelésével a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló törvény valamennyi érintett szakaszába.

Tisztelt Képviselőtársaim! A most benyújtott törvényjavaslat tovább erősíti Magyarország energiabiztonságát, a megújuló energia és a szénhidrogénmentes energia arányának növekedését, illetve tovább erősíti azon törekvéseinket, amivel az ország fiatalok lakosságát szeretnénk megvédeni a dohányzás ártalmaitól. Mindezekre figyelemmel kérem a javaslat támogatását. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Szeberényi Gyula képviselő úr. Most megadom a szót Varju László képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának.

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr, a szót. Tisztelt Ház! Államtitkár úrral most a harmadik törvényben fogunk itt egymás mellett vagy egymás mögött véleményt cserélni, és így lassan-lassan hozzászokhat ahhoz, hogy számonkérjem önöket vagy legalábbis megjegyezze, hogy ezekhez a javaslatokhoz önöknek hatásvizsgálatot kellett volna benyújtani, legalábbis a saját szabályaik szerint. Mivel ezt önök nem tették meg, így ezért szeretném emlékeztetni arra, hogy ezekért, ennek a hatásvizsgálatnak a benyújtásáért önök felelnek, tehát mint előterjesztőnek kellett volna megcsinálni.

Önöknek írja ezt elő a saját szabályuk kötelezettségként, és nagyon sajnálom, hogy nem éltek ezzel a lehetőséggel. Mondhatnám, jogszabályt szegtek, és ilyen módon nem juthatunk ahhoz hozzá, hogy a szabályozás előkészítője nem választotta ki azokat a jelentős következményekkel járó érdemi szabályozási elemeket, amelyek következményeinek elemzésére kiterjed az előzetes hatásvizsgálat. Pedig itt és ebben az esetben - mondok rá néhány példát is, hogy miért lett volna rá szükség - olyan gyakorlatot folytat a kormány önmagában különböző területeken, akár itt az előterjesztésben az egyes bányászati és gazdasági tárgyú törvények módosítására vonatkozó törvényjavaslatnál, aminél ez teljesen indokolt volna.

A második gondolatkörben arról, hogy salátatörvény keretében a bányászatot és a dohányzást itt egymás mellé emelik, most, azt gondolom, hogy nehéz szót ejteni is, önmagában láthatóan annak a kapkodó kormányzásnak a következménye, amikor a különböző ügyeket itt megpróbálják ilyen módon összekötni. Mégis ilyen értelemben mindkét terület fontos, de kezdjük az elsőt, amihez mondhatnánk azt is - a geotermikus hőhasznosítás feltételeinek javítására szoruló kezdeményezés -, hogy halleluja. Végre felfedezték azt a csodát, ami évszázadok óta Magyarország számára rendelkezésre áll, és önök is most úgy érzik, hogy ebben végre tenni kell valamit.

Azok a lépések, amelyek a megújuló energiák hasznosítása felé való lépés lehetőségét illetik, erre korábban említettem már önnek, hogy tíz évet e tekintetben elvesztegettek. Tíz évvel ezelőtt én magam is részt vettem olyan ceremónián, ami az eredménye, illetve egész pontosan a végeredménye volt annak, hogy Szentés környezetében, Szentesen olyan fűtőberendezés került átadásra, amely használva a geotermikus energiát, igenis több ezer négyzetméternyi lakás, iroda fűtését oldotta meg. Most önök ezeket a lehetőségeket az elmúlt időszakban teljesen kizárták, de nem ez az egyetlen terület, hiszen a szélenergia is ugyanebbe a kategóriába tartozik, önök kizárták ennek a lehetőségét.

(13.10)

Az indoklás szerint az energia egy ösztönző szabályozási keretben, hosszú távon támogathatja hazánk szuverenitását. Erre mondom, hogy önök ennek a lehetőségét, mint az Európában lévő országok közül néhánynak általánosan rendelkezésre álló lehetőséget nem használták és nem használják ki.

A kiszámítható szabályozási környezet megteremtése érdekében a bányafelügyelettel és rajta keresztül akarják ezt megoldani. Tisztelettel jelzem, hogy a felügyeleten keresztül eddig megvalósult vagy más ügyleteknél sajnos nem mindig vagyunk az átláthatóság szempontjából abban a helyzetben, hogy tudnánk azt, hogy egészen pontosan mi történik. Számos kérdés merül fel. A javaslat szerint részletezik a termásvizek kutatására, feltárására vonatkozó részletes technikai engedélyezési eljárást. Ez öröndetes, de nem akkor, amikor eljutnak odáig, hogy önmagában, amikor a hőhasznosítás feltételeinek javítása megtörténik, ez a szándék megvan, de ezt olyan módon akarják tenni, hogy a kiemelt jelentőségű beruházással nyilvánítás lehetőségét is melléteszik.

Ha most az elmúlt időszakot figyelembe veszem, amikor önök tulajdonképpen sport-, vendéglátóipari vagy közlekedési fejlesztéseknél, mezőgazdasági fejlesztéseknél egymás után rendelték el a kiemelt jelentőségű beruházás státuszát, aminek jelentős része magánérdeket szolgál, akkor ezt, azt gondolom, hogy ebben a helyzetben vagy ezen a területen is ugyanúgy feltételezhetjük, és nem tudunk egyetérteni azzal, hogy ezzel ebben a formában láthatóan a barátaiknak kívánnak kedvezményt adni.

Az Orbán-kormány 2010 óta gátlás nélkül alkalmazza ezt a megoldást, és az ilyen beruházások egyfajta törvényenkívüliséget élveznek. Megengedhetetlen, hogy a törvény, amelyet 2010 óta negyvenszer módosítottak egyébként, egyre több területen, egyre gyakrabban szolgálja presztízsbetűzés, és ahogy mondtam, magánberuházások gyorsított, feltűnés nélküli végrehajtását és a hozzá kapcsolódó közmű- és közlekedési fejlesztések akadálytalan lebonyolítását.

De hozzátehetem azt is, hogy önmagában a geotermikus hőhasznosítás feltételeinek javítása, ahogy mondtam, támogatható, ugyanakkor egyedül nem

oldja meg a problémát. Hosszú távon is fenntartható, kiegyensúlyozott energiamix kialakítására van szükség, amelyben egyre nagyobb arányban részesednek a különböző megújuló energiaforrások, ez az, amit önök az elmúlt időszakban elmulasztottak. Tíz elvesztegetett év után vagyunk, miközben önök egyelőre változatlanul az orosz eredetű földgáz használatát priorizálják, és nemcsak a szélenergia kiaknázását, hanem éppen néhány héttel ezelőtt a napelemek beépítését is lehetetlenné tették. Mindez azt mutatja, hogy itt az önök lépése, amely egy lépés, de úgy tűnik, hogy megint csak a kiválasztott kedvezményezettek irányába kívánnak menni.

Végezetül pedig engedjék meg nekem, hogy a salátatörvényből a másik témakört, az elektromos cigaretták fogyasztását is említsem, és ilyen szempontból mondjak hozzá egy mondatot. Ez lényegében azt jelenti, hogy ahelyett, hogy bármely termék fokozatos visszaszorítása érdekében lépnének fel, ennek a törvénykezési lépésnek logikus magyarázata csak az lehet, hogy a dohányüzletben meglévő lehetőségek kiaknázása, a kedvezményezett vállalkozók - az önök trafikrendszerének kedvezményezettjei - további támogatása fontosabb a kormánynak, mint az emberek egészsége.

Így akármelyik területet nézem, ennek a törvénytervezetnek a támogatása nem lehetséges a részünkről. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmet. *(Szórványos taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Varju László képviselő úr. Megadom a szót Juhász Hajnalkának, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. JUHÁSZ HAJNALKA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Nagyon szépen köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Sajnos az energiaválság korában élünk, melyet az elhúzódó ukrán-orosz háború, valamint az elhibázott uniós szankciós politika okozott. Ilyen körülmények között még jobban felértékelődik egyrészt az energiaszuverenitás, másrészt pedig az energiabiztonságunk kérdésköre.

Hazánk - geológiai adottságainál fogva - kedvező lehetőséggel rendelkezik a geotermikus energia kinyerésére és felhasználására, mely hosszú távon is tudná támogatni hazánk energiaszuverenitásának biztosítását. A törvény indoklásában is megjelenő adat alapján a geotermikus energia felhasználásának köszönhetően 2030-ra ez akár 1-1,5 milliárd köbméter földgázzal csökkentené hazánk energiakitettséget éves szinten. Ez egy óriási dolog. Ehhez egy kiszámítható és ösztönző szabályozási rendszer kialakítása szükséges, melyhez a keretet a geotermikus energia kinyerésére, valamint hasznosítására a bányafelügyelettel megkötött szerződés biztosítaná a javaslat értelmében. Ez az engedélyezési forma kellő rugalmasságot tenne lehetővé mind az állam, mind pedig a bányavállalkozó számára.

Fontos az erőforrás fenntartható használata, és az, hogy a felszín alatti vizek, a geotermikus potenciál

védelmében a szerződés kiterjedjen a geotermikus-energia-kinyerés céljára, hasznosítási formájára és a víz visszasajtolási kötelezettsége teljesítésének módjára is. Ez rendkívül fontos része a javaslatnak.

Mindezek alapján az előttünk fekvő törvényjavaslat az egyes bányászati és gazdasági tárgyú törvények módosításáról számos törvény módosítását vonná maga után, ahogy államtitkár úr és képviselőtársam is ezt bemutatta. Eríntené egyrészt a vízgazdálkodásról szóló törvényt és a bányászatról szóló törvényt, hiszen a javaslat értelmében a bányafelügyelet hatáskörébe kerül a termálfelkutatással történő geotermikus energia kutatásának, kinyerésének és hasznosításának az engedélyezése is. Így a tárgyi törvényeket ennek megfelelően módosítani szükséges a jogalkalmazási bizonytalanság elkerülése végett. Az előbb felsorolt tevékenységekre vonatkozó hatósági szerződés részletszabályainak megalkotására a bányászati törvény módosítása értelmében felhatalmazást a hatóság elnöke kapna.

A törvényjavaslat további célja a bányászat témakörében a szénhidrogén-kitermelés ösztönzése is, valamint módosításokat tartalmaz a szénhidrogén kitermeléséhez kapcsolódó infrastrukturális beruházások gyorsítására is. Ennek fényében a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló törvény hatálya kiterjedne a szénhidrogén-kutatáshoz és -termeléshez kapcsolódó beruházásokra is.

Továbbá a törvényjavaslat elfogadása maga után vonná a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló törvény módosítását is. E tekintetben a hatóság a hatósági feladatokat ellátó személyek számára a jövőben szolgálati igazolványt állít ki bányafelügyelethez kapcsolódó tevékenységek elvégzése során.

Volt szó a dohánytermék vonatkozásában a dohánytermék-kiskereskedelem és a dohánytermékeket érintő további változás, a hevítéses technológia kérdésköréről is, amely fogyasztható növény- és gyógynövénytartalmú termékek forgalmazásának és reklámozásának megfelelő jogi keretbe foglalása. A cél elsődlegesen a fiatalok védelme e termékek káros hatásaival szemben, így fontos szempont a szankciórendszer átalakítása, különösen és kiemelten a fiatalok sérelmére elkövetett jogsértések tekintetében.

A változások ebből kifolyólag érintik a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló törvényt, valamint a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló, a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló törvényt is. Beemeli a hevítéses termékek fogalmát a törvénymódosítási javaslat a jogi szabályozásba, és meghatározza, hogy e termékek csak a dohánytermékek értékesítési helyén forgalmazhatók.

(13.20)

Érdemes megemlíteni még a jövedéki adóról szóló törvény módosítását, a hevített termékek kérdésén adójogi szempontból is szabályozza, aminek keretében e

termékek külön kategóriába kerülnek, és a jövőben jövedékiadó-köteles termékeké válnak. Én azt gondolom, hogy egy ilyen helyzetben, amikor az energiaszuverenitásunk és az energiabiztonságunk kiemelten fontos, nem lehet kérdés, hogy ezeket a módosításokat és a törvényjavaslatot támogatni kell. A KDNP támogatja. Köszönöm a megtisztelő figyelmet. *(Taps a kormány pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Juhász Hajnalka képviselő asszony. Megadom a szót Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Érdeklődéssel hallgattam az előttem szólók szavait, a KDNP vezérszónok asszony amúgy szimpatikusan felvezetett előadását is. Egy pontjával vitatkoznom kell. Ez a javaslat lényegében három, kicsit összefüggő vagy össze sem függő területet próbál szabályozni, és ha tényleg az lett volna a cél, hogy az ellenzékieket jóhiszeműen támogassák, akkor ezt a hármat szépen szétszálalták volna, és külön-külön került volna a Ház elé, hiszen egészen biztos, hogy másfajta szinkront tudunk elérni a dohánytermékek esetén, és megint más a közmegegyezés lehetősége, ha mondjuk, a geotermikus energia hasznosításáról beszélünk.

Kezdjük azzal, ahol én még nyitottabb tudok lenni, és abszolút üdvözlöm azt, ahogy beszéltek, hogy végre megmozdult valami a geotermikus energia terén. Mi jó másfél évtizeddel ezelőtt ezt már szorgalmaztuk. Csalódottak voltunk amiatt, hogy akkoriban és 2010 után az első kormányzati ciklusban sem sikerült érdemi elmozdulást elérni, és mindig azt szoktam mondani, hogy az a fájó nekem ezekben, és az élelmiszeripar területén is ezt érzem, hogy a nyugodt békeévekben nem mozdulunk meg. Tehát a nemzeti örendelkezés érdekében ezek a kormányok nem tettek eleget, és most, amikor egy káoszhelyzet köszönt be, és jön egy válságidőszak, akkor hirtelen elkezdünk kapkodni, hogy hát, hoppá, azért a Kárpát-medence közepén igazából van nekünk rengetegféle aranytartalékunk.

És ezt éreztem akkor is, amikor az élelmiszerárak elrobbannak, elszállnak, és egy mezőgazdasági alapú országban szégyenszemre a hazai előállítású bizonyos élelmiszerfajtákból hiány mutatkozik. Ezt érzem az energetika terén is, hogy 12 év állt volna rendelkezésre, hogy azt az egészen egyoldalú függőséget, amely a magyar energiapolitika terén azért még mindig fennáll, oldjuk. Bizonyos területeken ez még súlyosbodott is az elmúlt években, és nagyon csalódottan látom azt, hogy most kezdünk el kapkodni olyan területeken, ahol a kész beruházások birtokában, tehát ha a 12 év alatt ezeket megvalósítjuk, most éppen sokkal könnyebben vészelnénk át egy nemzetközi szintű válsághelyzetet, mint mondjuk, a szomszédos országok vagy az érintett országok. Tehát azt, hogy megmozdul valami, én üdvözlöm.

A geotermia kapcsán, hogy a bányafelügyelet hatáskörébe kerül a történet, és ezt lényegében azzal indokolják, hogy egyfajta szabályozás érvényesüljön a terület fölött, és ez jogalkalmazói szempontból mennyivel könnyebb, ezt én vitatom. Tehát ha nincsenek ott a szükséges kontrollmechanizmusok, amelyek akár környezetvédelmi, akár rekultivációs kérdésekben biztosítékokat adnak, hogy az öröklött természeti kincseink, amelyeket egyébként az unokáinknak szeretnénk továbbadni, csorbíthatatlanul tudják átvészelni ezeket az éveket, ha ez nem garantált, az nagyon nagy baj.

És itt a visszasajtolás - egyébként nagyon helyesen - kötelezettsége kapcsán is meg kell jegyezzem azt, én nem feltétlenül üdvözlöm azt, hogy itt lesz mozgástér. Én azt mondom, hogy akkor lehessen és olyan körülmények között lehessen ilyen típusú energiaforrást hasznosítani, ahol a közeg megóvásának a lehetősége százszázalékosan rendelkezésre áll. Ha vannak olyan objektív okok, amelyek ezt lehetetlenné teszik, akkor ne egy most és ilyen módon meghatározott mozgástéren belül dőljön el az, hogy mi lesz az adott területtel, hanem egyértelmű kötelezettség legyen, relativizálhatatlan kötelezettség arra, hogy óvjuk meg azt, ami egyébként a mienk, és amit tovább akarunk adni.

A visszasajtoló kutak tekintetében a teljes költségnek lényegében a pár év alatti leírhatóságát én tudom támogatni. Még jobban támogatnám azt, hogyha a nagy és megacégek esetében, ahol nincs rászorultság ilyen támogatásra, ott ebben kevésbé gondolkodnánk, viszont azon belátható méretű és jellemzően magyar tulajdoni háttérű vállalkozások esetén, amelyek valóban értelmes tevékenységet folytatnak, bizonyos üzemméret alatt sokkal kiemeltebb, sokkal terjedelmesebb támogatást lehetne, és álláspontom szerint kelene is adni. Ennyit tehát a geotermikus kérdésekről.

Ugyanakkor ne menjünk el egy szó nélkül amellett, hogy a Magyar Cement-, Beton- és Mészipari Szövetség az utóbbi hetekben komoly kiállást tanúsított a bányajáradék eltörlése érdekében, tehát olyan beavatkozások érdekében, amelyek egyébként megint csak két irányban kedvezhetnek: kedvezhetnek oligarcháknak, olyan személyeknek Magyarországon, akiknek üzleti érdekeltségek kizárólagosan a kezükbe kerültek és örületes profitokat hajtanak, és legyünk őszinték, természetesen kedvezhetnek olyan cégeknek is, amelyek belátó, tisztességes tevékenységet folytatnak. Még az importőrök versenyelőnyének a ki egyenlítésében is partner tudnék lenni, más módozatokban persze, de az alapfilozófiát nem vitatom.

Ami előtt viszont elképedve állok: ha tényleg az a célunk, hogy legyen egy magyar termelő és alapanyagot beszállító háttér, akkor mi történt az elmúlt 12 évben? Mi történt akkor, amikor engedték leépülni, és egyébként nemcsak 2010 óta, hanem azelőtt is a történelmi termelőkapacitást? Hol voltak akkor, amikor elképesztő importszükséglet és -függőség alakult ki majdnem a teljes építőipari alapanyagok területe? Hol voltak akkor, amikor ezek az alapanyagok úgy elszálltak, hogy még a kormány által kitalált támogatási formák értékét is lefelezték? Gondoljunk

csak a tetőtér-beépítési programra: mire azt érdemben igénybe lehetett venni, addigra az alapanyagárak elszállása azt a helyzetet idézte elő, hogy a megítélt támogatási összegnek már csak a felét érte az, ami eredetileg hozzáférhető volt.

2010 környékén elhangzott egy ígéretük, ami arra vonatkozott, hogy épületszigetelés tekintetében akár évente az ingatlanállomány 10 százalékát tudják támogatni abban, hogy érdemi hatékonysági beruházások induljanak el. Ha tartották volna a szavukat, akkor egy-két évvel ezelőttre tulajdonképpen a teljes magyar ingatlanállomány támogatott módon megújulhatott volna. Úgy mentünk volna bele egy válsághelyzetbe, hogy az önkormányzatok költségvetésének nem szakadtak volna ilyen szinten a magyar polgárok nyakába, de sem a panelprogram, sem érdemi megújulóprogram nem került a horizontba, sőt gondoljunk csak a napenergia teljes kivézetésének az esetére, ahol támogatott program, bár korlátozott módon, de rendelkezésre állt, de amikor az árak, a költségek elszálltak, akkor a kormány a költségkiegyenlítéshez érdemi segítséget már nem nyújtott. Amikor pedig ez érdemi költségvetési forrásokat emésztett volna fel, akkor a betáplálási lehetőség megszüntetésével tömegek kedvét vették el attól, hogy egyáltalán bármilyen szinten részt vegyenek ebben az egészben, tehát a megújuló energiaforrásokkal szembeni magatartást tanúsítottak.

És továbbra is várjuk azt, hogy mikor lesz egy építési feltételekkel kikötött panelprogram. Abszolút jó megoldások lettek volna erre. Én nem vagyok a rajongója annak, hogy közösségi forrásokat kutassunk minden ilyen területhez, hiszen a magyar költségvetésnek is lett volna mozgástere, mondjuk, egy állami háttérű bérlakásprogramhoz, de kimondottan az épületek energiahatékonysága az a terület, ahol lett volna közösségi forrás, és a magyar kormányzatnak lehetősége lett volna a magyar emberek felé kinyitni ezt az egészet, mégsem tette meg. Azt mondta, hogy a közintézmények felújítására ad ebből a forrásból, a lakosság számára már nem. És ez nagyon káros döntés volt. Most a válságidőszakban bizonyosodik be, hogy hány száz milliárdba kerül ez az elhibázott kormányzati döntés.

Harmadsorban pedig a javaslat szól a hevítéses termék fogalmáról. Ezeket lényegében megpróbálja úgy beteretelni a dohányboltokba, hogy a kormányzat egy felismerésén alapulva megpróbálnak kannibalizálni egy piacot. A helyzet ugyanis az, hogy rájöttek, hogy ezekből a hevítéses termékekből jövedékiadó-bevételt nem lehetett realizálni, mert nyilván ez azokkal versenyző termék, amiket a dohányboltokban árusítanak. Mi a megoldás? Nem feltétlenül a polgárok egészségének a védelmére irányulva, de mindenképpen az, hogy bővíti a dohányboltok portfólióját, és úgy módosítanak a törvényeken, hogy ezután a keletkező adóbevétel már a kormányznál csapódjon le, az árusítás utáni bevétel pedig a dohányboltosoknál.

Tehát átgondolásra javaslok ezt az egészet, hiszen ha tényleg az egészség megőrzése a cél, akkor valószínűleg a reklámtörvényhez is egészen máshogy, sokkal drámaibb módon kellett volna, lehetett volna

nyúlni. A helyzet az, hogy sokkal keményebb üzleti érdekeltségnek való útcinálás érhető tetten ahhoz, hogy portfólióbővítést érhessenek el az érintett nemzeti dohányboltok.

Nem tudom, később mi következik majd, hogy ételt, italt is korlátok nélkül fognak ott árusítani, teljes falvakat esetleg majd onnan akarnak ellátni, ahol éppen most bezárják a postát, az orvosi ügyelet éppen most megszűnik az új terveknek megfelelően. Lehet az egyetlen dohánybolt lesz ott, ahol majd önök fognak kiszolgálni mindenkit mindennel. Ez nyilván nem egy csábító jövőkép, éppen ezért javaslok azt, hogy gondolják át ezt a javaslatot, és mivel előttünk ebben a csomagban háromféle fajsúlyos, nagyon komoly terület fekszik, és sajnos egyiket sem sikerült úgy kivitelezni, ahogy ez élből és csípőből elfogadható lehetne egy ellenzéki képviselő számára, az a kérés, hogy tervezzék újra ezt az egész csomagot, mert vannak nagyon komoly részei.

Tehát én a geotermikus energia térnyerését korrekt, tisztességes feltételek között nagyon-nagyon tudnám, tudom támogatni, az összes többi esetben viszont nagyon-nagyon komoly aggályaink vannak. Köszönöm a figyelmet.

(13.30)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Z. Kárpát Dániel képviselő úr. Most megadom a szót Tordai Bence képviselő úrnak, a Párbeszéd képviselőcsoportja vezérszónokának.

TORDAI BENCE, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Polgártársak! Akár örömmel is nyugtázhatnánk, hogy a kormánypártok végre belátták a zöldenergetikai fordulat szükségességét és a megújuló energiák felé fordultak, hiszen az előttünk álló törvényjavaslat a geotermikus energia újraszabályozásáról is szól. De a szomorú helyzet az, hogy ezt is olyan kapkodó, hozzá nem értő, amatőr módon teszik, mint általában a zöldenergiával kapcsolatos intézkedéseiket. Amilyen indokolatlan és előkészítetlen volt a szélenergia betiltása vagy éppen a napelemek korábbi megadóztatása, most pedig a hálózatra kapcsolásuk ellehetetlenítése, ugyanolyan hályogkovács módon állnak hozzá a geotermikusenergia-kapacitás kiaknázásának megkönnyítéséhez is.

Mi értjük azt, hogy ebben az országban mostanában úgy történnek a dolgok, ahogy azt Orbán Viktor szereti látni, ahogy ő azt elképzele, csak az a szomorú helyzet, hogy ő sem ért mindenhez. Az ismeretei jelentős részét ebben a témában, attól tartunk, hogy akkor szerezte, amikor iskolába járt, utoljára a nyolcvanas években, és tudjuk, hogy a nyolcvanas években még az volt a lemez, hogy az energia az orosz atomreaktorban terem, vagy ha geotermikus energiát használunk, akkor az úgy néz ki, hogy a termálkútból felhozunk a magas ásványianyag-tartalmú vizet, azt

így-úgy használjuk, aztán majd szétlocsoljuk a földeken, vagy beleengedjük a folyóvizetekbe, tavakba. Csak az a helyzet, hogy azóta eltelt 40 év, és változott a világ, előrébb jár már a tudomány, a technológia, és szerencsére a környezetvédelmi szempontok is sokkal nagyobb súllyal esnek latba a hasonló döntések meghozatalakor.

Például, ha van önök között valaki, aki meg mer mondani Orbán Viktornak ilyen típusú új fejleményeket, akkor szólhatna, hogy vannak ilyen dolgok, hogy hőszivattyúk, tehát már nem csak ez az „old school termálkút” nevű dolog létezik, úgyhogy érdemes lenne nem ez utóbbiakra optimalizálni. De az önök kormányzása idején, mindeddig legalábbis tiltva volt az, hogy a termálvizes távfűtőrendszerekre a lakosság rácsatlakozhasson. Most is van olyan dunántúli város, ahol a teljes településen körbemegegy a gyógyfürdő hulladékvizét használó távfűtőrendszer, csak éppen tiltva van, önök által törvényileg lehetetlenné van téve, hogy a háztartások, a magánlakások, családi házak is rácsatlakozhassanak erre a környezetbarát, megújuló energiával működő távhőrendszerre.

Szólnék önöknek arról is, hogy bár nem szokták betartani, de még mindig hatályban van a jogalkotási törvény is, a környezetvédelmi törvény is. Előbbivel kapcsolatban éppen mindenféle gesztusokat próbálnak tenni az Európai Bizottságnak, szigorítanak rajta, társadalmi egyeztetésről most újra lehet hallani. Szólnék, hogy van olyan, hogy hatástanulmányokat kell végezni egy ilyen típusú törvénymódosítás előtt. Nem nagyon látjuk ezt a hatástanulmányt, tessék meglobogtatni, szerintem a levezető elnök úr el fogja nézni ezt, nem tiltott szemléltetőeszköz használatának fogja tekinteni, hanem egy megnyugtató fejlemény bizonyításának, hogy van valahol hatástanulmány, csak biztos elsikkadt a sok teendőjük között, amire, tudjuk jól, hogy Brüsszel kényszeríti önöket, és ezért nem tudnak megfelelő minőségű és mennyiségű jogalkotási tevékenységet végezni. Nagyon sajnáljuk, de szívesen segítünk, ha megvan a környezeti hatástanulmány, akkor örömmel feltöltjük akár önök helyett mi is egy nyilvánosan elérhető felületre.

A környezetvédelmi törvény pedig arról rendelkezik, hogy ha hasonló alternatívák állnak rendelkezésre, akkor azok közül mindig a kisebb környezeti kárral járó kell támogatni, és itt is akkor nem kellene megnyitni a lehetőségét annak, hogy a termálvíz visszasajtolása nélküli megoldásokat, tehát a geotermikus energia legortodoxabb használatát engedélyezzék ebben a törvénymódosításban. Jó lenne tényleg felfigyelni arra, hogy mi van a naptárban, nem 1982., hanem 2022. az év, amit írunk.

Ilyenkor, mondjuk, jó lenne figyelni akkor nemcsak arra, hogy felhasználják ezt a valóban jelentős, energetikai kitétséget csökkentő geotermikusenergia-kapacitást, ami Magyarországnak szerencsénkre rendelkezésre áll, hanem arra is, hogy közben figyeljünk a felszíni vizeink védelmére és a termőföldjeink védelmére, mert ezek legalább olyan válságos helyzetben vannak, mint általában a teljes ökoszisztéma.

Úgyhogy kérem, hogy akkor az ilyen típusú módosításokat vezessék át, és ne az elsősorban, sőt gyakorlatilag kizárólag a fosszilis energiahordozókat érintő energiaválságra való tekintettel kapkodva alkossák meg a vonatkozó törvényeket. Merthogy ebben a formájában ez a törvénymódosítás egy jogalkotási selejt, Orbán Viktor nyolcvanas évekbeli középiskolai tudásszintjéhez igazodik, és nem felel meg az alapvető jogalkotási és környezetvédelmi elvárásoknak sem. Úgyhogy, ha visszatérünk az iskolás példára, ilyenkor azt szokták mondani: ülj le, lányom, fiam, egyes!

De nemcsak a geotermikus energiákról szól, hanem a hazai forrású szénhidrogén-kitermelés újraszabályozásáról is. Ezzel kapcsolatban az előző felszólalásomban már elmondtam, hogy milyen alapvető problémákkal küzd az önök energiapolitikája, úgyhogy ezt most nem ismételni el, a Facebook-oldalamon vissza tudják nézni azok, akiket ez érdekel. Ugyanígy most nem mennek bele a teljesen ide nem tartozó dohánytermékek szabályozásába. Őszintén szólva, nem tudom, hogy a bányászati törvények módosításához hogy illeszkedik ez a javaslat, miért akarnak mindenáron salátatörvényeket csinálni, akkor is, ha ez nem egy ilyen nagyon vegyes saláta, csak egy kételemű, két összetevőből álló saláta.

Könyörögve kérem, szokjanak le erről, nyújtsanak be nyugodtan egy külön törvényjavaslatot, elbíra a ParLex rendszere, semmi értelme nincs ennek, amit ebben a műfajban alkotnak. Úgyhogy azt szeretném kérni, hogy tartsák be az alapvető jogalkotási elveket, végezzék el az eddig ellazsált munkát, csinálják meg a házi feladatot, és akkor visszajöhetnek ide az előterjesztéseikkel az Országgyűlés színe elé. Köszönöm a figyelmet. (Varju László tapsol.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Tordai Bence képviselő úr. Most megadom a szót Toroczkai László képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezetőszónokának.

TOROCZKAI LÁSZLÓ, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Az a helyzet, hogy szerintem vitára alkalmatlan ez a törvényjavaslat, hiszen itt nyilván egy olyan salátát látunk, amiben teljesen érthetetlen módon került össze a bányászati célú előterjesztés; mondjuk, a nemdohányzók védelméhez nem tudjuk, hogy hogy jön, illetve a reklámtevékenységeket sem nagyon értjük. De azért beszéljünk egy picit arról, hogy miért is tartjuk, miért gondoljuk attól függetlenül elutasítandónak ezt a törvényjavaslatot, hogy ilyen furán néz ki.

Először is, ha a nemdohányzókat szeretnék megvédeni, akkor ne a trafikok piros-fehér-zöldre, nemzeti színűre való festésével kezdjék, vagy ne azzal, hogy ha az úgynevezett hevítéses termékek esetében fölfedezték azt, hogy egyre többen térnek erre rá, akkor ezt be kell vinni a profítképzés reményében ide, ezekbe a nemzeti színűre festett dohánytrafikokba, nem ezzel fogják megvédeni a nemdohányzókat, hanem egészen mással. Gazdasági reklámtevékenységekről pedig akkor tudnak majd velünk tárgyalni, ha

végre meghallják azt, hogy digitális adót kellene bevezetni a nagy globális techcégekre, mert valamiért a kormány velük nem mer továbbra sem foglalkozni.

Ami érdemi vitára esetleg alkalmas ebből az egész, egyébiránt alkalmatlan salátatörvényből, az a geotermikusenergia-hasznosításra vonatkozó szabályozás. Ezt azért tartjuk fontosnak kiemelni, mert a kormánynak az elmúlt 12 esztendőben is rendkívül fontos feladata lehetett volna, hogy felfedezze azt, hogy Magyarország és az egész Kárpát-medence adottságai kifejezetten alkalmasak arra, hogy komolyabban elkezdjen a kormány gondolkodni a geotermikusenergia-hasznosításról. Ehhez képest ugyanazt az ad hoc kormányzást látjuk a kormány részéről, mint néhány órával ezelőtt, amikor a Paksi Atomerőműről beszélünk. Nem látunk semmilyen komoly koncepciót, nem látunk stratégiát, hanem kapkodást látunk, és ilyen salátatörvényeket látunk.

Miért tartjuk nagyon fontosnak azon túl, hogy jók a természeti adottságaink, miért tartjuk ennyire fontosnak a geotermikusenergia-hasznosítást?

(13.40)

Többek között azért, mert éppen a jelenlegi energiakrízis idején látjuk azt, hogy mennyire fontos az, hogy legyen független energiapolitika, legyen mire alapozni, és ha egyszer természeti adottságaink alapján lehetett volna sokkal jobban kiaknázni a geotermikus energiát, akkor nagyon jó lett volna, hogyha az elmúlt 12 évben is sok haszontalan program, például a 6000 milliárd forintot elherdált romaprogram helyett lehetett volna a geotermikusenergia-hasznosítással foglalkozni. Örülünk annak, hogy Palkovics miniszter úr október 24-én Brüsszelben például kijelentette azt, hogy 2050-re harmadára szeretnék csökkenteni a jelenlegi földgázfelhasználásunkat. Ezzel mi egyébként egyet tudunk érteni, meg azzal is, hogy minél több legyen a hazai kitermelés.

De nagyon fontos emellett akkor beszélni arról, hogy a geotermikusenergia-hasznosítás esetében mi itt egyvalamit nagyon-nagyon hiányolunk. A 21/C. § (6) bekezdése szerint úgy írják, hogy a bányavállalkozó a kitermelt vizet a technikai és földtani lehetőségekhez képest teljes mértékben visszasajtolja. Ezt a feltételes módot nem tartjuk elegendőnek. A vízkészleteink és különösen a termálvízkészleteink védelmében szükségesnek tartjuk a kitermelt és visszasajtolt termálvíz különbözete után olyan mértékű járulékfizetési kötelezettség megállapítását, ami motiválja és érdekeltté teszi a bányavállalkozót a minél teljesebb mértékű visszasajtolásra. Pontosan tudjuk, hogy ha ezt nem így határozzuk meg, hanem csak ilyen feltételes módban hagyjuk benne a szövegben, akkor nyilvánvalóan nem kerül általában majd visszasajtolásra a kitermelt termálvíz, ami aztán a felszíni vizeinkbe kerülve nyilvánvaló hőterhelést és károkat okozhat, miközben pedig eljártsszuk a jövőt. Tehát a visszasajtolási kötelezettséget rendkívül fontosnak tartjuk.

Szeretnénk, hogyha minél több olyan példa lenne, ami a kormányzattól jön, nemcsak önkormányzatoktól jövő kezdeményezés, hanem kormányzattól jövő kezdeményezés, amely akár egész települések energiaellátását lehetővé tudja tenni. Van erre egyébként jó példa, ott van Miskolc példája. Úgy tűnik, a Miskolc város lakótelepeinek jelentős részét használati meleg vízzel, illetve hőenergiával ellátó, geotermikus energiát hasznosító miskolci geotermikus projekt elég jól működik. Nagyon szeretnénk, hogyha nem 2050-ig, hanem már a következő években elkezdjenek ilyen, akár országos projekteket megvalósítani. Ha az Európai Uniótól megérkezik a várva várt forrás, megérkeznek a várva várt pénzek, amiért a kormány, úgy tűnik, hogy bármire hajlandó, és lefekszik Brüsszel előtt, akkor nagyon fontos lenne, hogy ilyen jellegű koncepciókat, konkrétan évekre lebontva a stratégiát, hajtson végre, és ne pedig ilyen ad hoc kormányzás legyen, és akkor talán nem születnek majd ilyen saláta-törvényjavaslatok, amelyet ebben a formájában mi sem tudunk támogatni. Köszönöm szépen. (*Taps a Mi Hazánk soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Toroczkai László képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most kétperces felszólalások következnek, de jelentkező nincs. További képviselői felszólalások következnek. (*Nincs jelentkező.*) Jelentkező nincs. Kérdezem, kíván-e valaki élni a felszólalás lehetőségével. (*Nincs jelzés.*) Jelentkező nincs.

Akkor, tisztelt Országgyűlés, az általános vitát lezárom, és megadom a szót az előterjesztőnek, Steiner Attila államtitkár úrnak, aki nyilván válaszolni kíván a vitában elhangzottakra.

STEINER ATTILA technológiai és ipari miniszteriumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Szeretném megköszönni az elhangzott szakmai indíttatású hozzászólásokat. Én azt gondolom, hogy napjainkban az energiaszuverenitás kérdése egy nemzetstratégiai és nemzetbiztonsági kérdéskör, és éppen ezért a kormány mindent megtesz annak érdekében, hogy ez energiabiztonságunkat megerősítsük és értelemszerűen a magas energetikaiimport-függőségünket csökkentjük.

Terveinkben van a hazai energiahordozó-készletek még fokozottabb hasznosítása. Ez fogja azt lehetővé tenni, hogy egy diverzifikált energiamixünk legyen, vagyis Magyarország több lábon tudjon állni az energiahordozók tekintetében.

Mi úgy látjuk, hogy a geotermikus energia fokozottabb alkalmazása jelentősen erősítheti hazánk önellátását, és enyhíthetjük azt a nyomást, hogy hogyan csökkentjük az importkitettségünket.

Szeretném azt is kiemelni, hogy az elhangzottakkal ellentétben Magyarország igenis már most is az európai uniós élvonalba tartozik a geotermikus energia felhasználása kapcsán, már most is a negyedik legnagyobb geotermikusenergia-felhasználók vagyunk. És az sem igaz, hogy az elmúlt 12 évben nem történt

semmi, ugyanis az elmúlt 12 évben megduplázódott a geotermikus energia használata Magyarországon. Itt különböző projekteket támogat a kormányzat mind a távhőszektorban, hogyan lehet a geotermikus energiát még jobban bevonni a távhőrendszerekbe, illetve van egy 6 milliárd forintnyi keretösszegű támogatási programunk arra, hogy hogyan lehet a geotermikus fúrások kockázatát jelentősen lecsökkenteni. Úgyhogy én azt gondolom, hogy ezek is már nagyon fontos intézkedések voltak, de a most önök előtt álló javaslat még inkább fel fogja gyorsítani ezt a folyamatot, és szeretnénk, hogy a geotermikus energia még nagyobb teret nyerjen az elkövetkezendő időszakban.

Alapvetően a visszajelzési kérdéskörben is én azt gondolom, hogy egy előremutató változás van a jogszabályban, és a főszabály ténylegesen a visszajelzés előírása lesz.

A dohánytermékek kapcsán szeretném jelezni, hogy a törvénymódosítási javaslatot megküldtük az Európai Unió részére is, és az Európai Bizottság jóváhagyta ezt a módosítási javaslatot, ami azt jelenti, hogy az Európai Unió is egyetért azzal a céllal, hogy hogyan csökkentjük az addikciót, illetve hogyan védjük a kiskorúakat ebben az esetben. Ugyanis azt látjuk, hogy nagyfokú látenciáról lehet beszélni, ami nemcsak az egészségügyi kockázatokat illeti, hanem a fogyasztói rétegeket is, ugyanis jelenleg az a helyzet, hogy a termékeket bárki bárhol is beszerezheti, és alapvetően a fogyasztói kör életkoráról nincs hiteles információ, így fennáll Magyarország fiatalok védelmét célzó törekvéseinek a kockázata is. Úgyhogy ezt a helyzetet szeretné ez a törvényjavaslat kezelni és ezt a szabályozási rést úgymond bezárni.

Úgyhogy mindezek tekintetében kérem a képviselő hölgyeket és urakat, hogy támogassák a javaslatot. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Steiner Attila államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőségünk.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programról** szóló határozati javaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés H/1834. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Raisz Anikó asszonynak, a Technológiai és Ipari Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének.

DR. RAISZ ANIKÓ technológiai és ipari minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Megtisztelő kötelezettségemnek teszek eleget, amikor önök elé terjesztem a 2026-ig szóló, immár 5. nemzeti környezetvédelmi programot, illetve az annak elfogadását kimondó országgyűlési határozati javaslatot.

Napjaink legfőbb kihívásai, a koronavírus-járvány, a szomszédunkban zajló háború és a régóta nem

tapasztalt rendkívüli aszály fémjelezte klímaváltozás mellett figyelmet kell fordítani a környezet- és természetvédelemre is. Éppen ezért tartom nagyon fontosnak, hogy az Országgyűlés az Alaptörvénynek való megfelelés érdekében a környezetvédelem törvényi szabályozása alapján időről időre átfogó képet kap hazánk környezeti állapotáról, és ennek alapján a mindenkori nemzeti környezetvédelmi program keretében azonosítja a következő időszak legfontosabb kihívásait, és kijelöli tennivalóinkat.

A program a környezetügy átfogó stratégiai dokumentuma, amely meghatározza az ország ezzel kapcsolatos céljait és az azok eléréséhez szükséges feladatokat, eszközöket, figyelembe véve hazánk adottságait, a társadalom hosszú távú érdekeit és jövőbeni fejlődési céljait, valamint a globális felelősségből, a nemzetközi együttműködésből és az EU-tagságból fakadó kötelezettségeket.

(13-50)

A környezetügy összetettségéből adódóan a program horizontális jellegű, a társadalom és a gazdaság egészét érinti, a fenntarthatóság hatékony érvényesítésére törekszik minden területen. Az előző időszakot meghatározó 4. környezetvédelmi program lezárult, amelynek legfőbb eredményeiről az összefoglaló jelentést a kormány az új programmal együtt benyújtotta a parlamentnek.

Tisztelt Ház! Az 5. nemzeti környezetvédelmi program átfogó célkitűzése Magyarország környezeti állapotának javítása és a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása. Ezt az átfogó célt négy stratégiai és két horizontális célkitűzés keretében kívánja elérni. Ezek közé tartozik az emberi egészség és életminőség környezeti feltételeinek javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése, a természeti értékek és erőforrások megőrzése, illetve a társadalom környezettudatosságának növelése. A program épít az elmúlt időszakban elért eredményekre, hiszen számos területen történt előrelépés, többek között a körforgásos zöldgazdaság irányába.

Az előző, a 2015 és 2020 közötti időszakra szóló 4. program időszakában nőtt a keletkezett hulladék hasznosítási aránya, és csökkent a lerakott hulladék aránya. Bővültek a zöldközlekedési lehetőségek, és növekedett a környezettudatos fogyasztás iránti igény, javult a kémiai ivóvízminőség, és csökkentek az ivóvízszennyezők miatt fennálló egészségi kockázatok, nagymértékben nőtt a csatornahálózatba kötött lakások és a megfelelően tisztított szennyvíz aránya. Közel két és félszeresére nőtt az ökológiai gazdálkodásba bevont mezőgazdasági területek nagysága. A természetközeli élőhelyeknek számító területek kiterjedése több mint 36 százalékot fed le hazánkban. Természeti értékeink nemzetközi összehasonlításban is kiemelkedő jelentőségűek. Növekedett a környezeti nevelési és szemléletformálási programok köre. Jelenleg hazánkban minden negyedik gyermek zöldóvodába és minden harmadik tanuló ökoiskolába járhat.

A program megoldásokat javasol a meglévő, illetve várható új környezeti kihívásokra, mint például az éghajlatváltozás hatásaira való felkészülésre. A program végrehajtásának eredményeként erősödik a gazdaság és a környezetvédelem közti összhang, ami hozzájárul a zöldátállás előmozdításához. A zöldátállás a környezet állapotának javítása mellett az erőforrás-függőség csökkentése, illetve a versenyképesség és a foglalkoztatás növelése tekintetében is kedvező hatású. A program végrehajtása emellett hozzájárul a pandémia okozta gazdasági visszaesés mérsékléséhez és a háborús veszélyhelyzet kockázatainak kezeléséhez is.

Mindezeket figyelembe véve az 5. program központi elemei az egészséges környezet megteremtése, illetve az erőforrások takarékos és hatékony használata, amelyek együttesen növelik a társadalom és a gazdaság ellenálló képességét. Az 5. nemzeti környezetvédelmi program céljainak elérését segítik az Európai Unió 2021-27-es hosszú távú költségvetési periódusainak forrásai. A '21-27 közötti ciklusban a tervek szerint jelentős összeget fordítunk a vízgazdálkodásra és a katasztrófakockázat csökkentésére, a körforgásos gazdasági rendszerek kialakítására és a fenntarthatóságra, a megújulóenergia-gazdálkodásra, valamint a környezet- és természetvédelem egyéb kiemelt területeire.

Az önök előtt lévő határozat alapvető küldetése a következő időszakra vonatkozó nemzeti környezet- és természetvédelmi célok meghatározása és azok elérését szolgáló intézkedések megalapozása. Egyúttal a dereguláció jegyében visszavonja a lezárult 4. programról szóló korábbi határozatot. Kérem a tisztelt Házat, hogy a benyújtott határozati javaslatot megvitatni és elfogadni szíveskedjék. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Raisz Anikó államtitkár asszony. Tisztelt Országgyűlés!

Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor, egyenként 15 perces időkeretben. Elsőként megadom a szót Bencsik János képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

BENCSIK JÁNOS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Államtitkár asszony! Az eltérő egyéni ágazati nemzetgazdasági szempontok és érdekek közös nevezőre hozása, továbbá egységes társadalmi érték- és érdekmezőben történő szintetizálása szinte lehetetlennek tűnő feladat, de a nemzeti környezetvédelmi programnak ötévenként mégis kísérletet kell tennie erre. Mindehhez az Alaptörvény biztosít egy kis kapaszkodót, feltéve, hogy mi magunk is alapértéknek tekintjük a nemzet közös örökségét képező természeti erőforrások és biológiai sokféleség védelmét.

A teremtett világnak ezek a legfontosabb sarokpontjai, melyek meghatározzák a magunk és az eljövendő nemzedékek létfeltételeit és alapvető életkörülményeit. A beterveztett NKP gyakorlatilag egy

stratégiai tervdokumentum, egy vezérfonal azoknak a természeti erőforrásoknak a megőrizhetősége és fenntartható, tartamos használata érdekében, melyeken a velünk együtt élő fajok sokaságával osztozunk. Egy olyan keretrendszer, amelyben a környezeti, a társadalmi, a gazdasági szempontokat együttesen vizsgáljuk, de ezzel együtt is a létfeltételeinket biztosító környezeti szempontok különös megvilágításban szerepelnek.

Tisztelt Képviselőtársaim! Olyan stratégiai dokumentumot tartunk most a kezünkben, amely a környezethasználat helyes módjára, a személyes felelősségvállalásra, az eltérő társadalmi és gazdasági érdekek átlátható módon történő harmonizálására, a holisztikus megközelítésre, a rövid, a közép- és hosszú távú szempontok egyidejű figyelembevételére, a fenntartható társadalomra, a társadalmi igazságosságra, a helyi erőforrások fenntartható hasznosításának elvére hívja fel mindannyiunk figyelmét.

Az NKP kísérletet tesz arra is, hogy a hazai kormányzati és parlamenti stratégiaalkotási keretrendszerbe illeszkedve hatékonyan kapcsolódjon a már meglévő ágazati stratégiákhoz, és fő célkitűzéseit igyekszik érvényre is juttatni azokban. Itt valóban a lét a tét: egyszerre biztosítani az egészséges környezethez való jogot, a megélhetést biztosító foglalkoztatási szint fenntarthatóságát, az erőforrás-takarékosságot, kordában tartani az energiaköltségeket, csökkenteni az ország energiafüggőségét, elősegíteni a természetes élőhelyek helyreállítását, támogatni a természetközeli gazdálkodás elterjedését, értékelhető lépéseket tenni az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásaihoz történő sikeres alkalmazkodás érdekében.

Tisztelt Országgyűlés! Mit jelent mindez a gyakorlatban, mit kell tenni annak érdekében, hogy a fenti alapelvek a mindennapokban is érvényre jussanak? Most mondhatnám rövidre zárva azt is, hogy el kell fogadni az elénk terjesztett nemzeti környezetvédelmi programot. Minden bizonnyal erre is sor fog majd kerülni, de előtte érdemes meghallgatnunk az egymástól eltérő és sok esetben egymás álláspontjával megegyező szempontokat is, számba vennünk a cél eléréséhez vezető lehetséges utakat, megértenünk, hogy egy-egy részérdek sarkított módon történő kiemelése ugyan hasznos lehet a bonyolult keretrendszer teljes körű megértéséhez, de az ahhoz történő csökönös ragaszkodás ellehetetlenítheti a fenntarthatóság felé való átmenet apró, időnként fájdalmas lépéseinek megtételét.

Mi a Fidesz képviselőcsoportjában úgy látjuk, hogy erősíteni kell a gazdaság és a környezetvédelem közti összhangot, mely elősegítheti a magyar gazdaság zöldátállását, azaz anyag- és energiatakarékos technológiák elterjedését, a körforgásos gazdaságra történő átállás folyamatának felgyorsítását. Figyelemmel kell lennünk a légköri szennyező anyagok mértékének csökkentésére, a biológiai sokszínűség fenntartására, a károsodott környezet rehabilitációjára, továbbá a nemzetközi kötelezettségeink arányos teljesítésére.

(Földi Lászlót a jegyzői székben Mihálffy Béla,
Berki Sándort Hiszékeny Dezső váltja fel.)

Kérdésként merülhet fel, hogy mindez mibe kerül a jelen társadalmának. Kétségtől megállapítható, hogy az átállásnak komoly terhei is vannak, ezért annak ütemét a társadalom teherbíró képességének figyelembevételével kell meghatározni. Úgyelni kell az átállás szociális hatásaira, az új környezetbarát technológiák térnyerésével sokszor együtt járó költségnövekedésre, és számításba kell venni azok ellensúlyozásának költségeit is. Bátorításként ezzel együtt az is kijelenthető, hogy alacsonyabb mértékű többletforrásigény merülhet fel akkor, ha az NKP célkitűzéseinek megvalósításához már rendelkezésre álló pénzforrásokat koordináltan, ebből kifolyólag hatékonyan és a stratégiai célokhoz igazítva használjuk fel.

Tisztelt Képviselőtársaim! A Fidesz-frakció megvitására és elfogadásra alkalmasnak ítéli a 2026-ig terjedő időszakra szóló nemzeti környezetvédelmi programot. Köszönöm a megtisztelő figyelmet. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm, Bencsik János képviselő úr. Megadom a szót Oláh Lajos alelnök úrnak, képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának.

(14.00)

DR. OLÁH LAJOS, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Asszony! Nagyon szép szavak hangzottak el itt a kormány és a Fidesz-képviselőcsoport részéről, és ez a Ház sok mindent elbír, de mihelyt az ember kimegy az utcára, szembejön a valóság, és azt látjuk, hogy Magyarország nagy bajban van, és a környezetvédelem tekintetében azóta van nagy bajban, mióta önök kormányon vannak.

Itt van ez a törvényjavaslat. Ki a betervezője? Induljunk el innen! Semjén Zsolt, a kormány fővárosa a természetvédelem tekintetében próbál törvényjavaslatot betervezni, illetve Palkovics, most óvatosan mondom, miniszter úr, nem miniszter úr - ezt nem tudjuk pontosan -, az ipari lobbik egyik legjelesebb képviselője, aki nagyon gyakran szöveg ellenében kerül azzal, ami a törvény kimondott, ki nem mondott célkitűzése.

De hát hogy is indultak önök? Egy erős rúgással rátörték az ajtót a környezetvédelemre, és úgy döntöttek, hogy megszüntetik a Környezetvédelmi Minisztériumot. Azt gondolom, amikor arról beszélnek, hogy mennyire fontos a környezetvédelem, megszüntetni a minisztériumot, az önmagában kicsit, mondjuk így, ellentmondásos. Mindemellett ez nem volt elég, azt gondolták, ha elindultak ezen az úton, akkor szüntessék meg a zöldombudsman intézményét is, mert minnek is kell zöldombudsman ebbe az országba, hisz mindent megtehetünk, amit szeretnénk zöldtémában. Önök tönkretették a jól működő hatósági felügyeleti

rendszer, sokkal kevésbé hatékonyan működik az önök által felállított, új struktúra.

Struktúráról beszélünk, de hol is van a környezetvédelem? - kérdezhetnénk. Melyik tárcánál? Ki a fő felelőse ennek a területnek? Az agrárium, aki nem is volt betervezője ennek a történetnek? Hogy lehet, hogy az agrártárcától nincs itt senki, amikor környezetvédelemről van szó?! Hol van itt az erdőgazdálkodás? És sorolhatnám még tovább. Egy ember van itt az egyik tárcától, de önök szétszörták a környezetvédelmet, ez önmagában működési problémát vet fel, nem lehet ezt így normálisan működtetni.

Betervezték ezt a törvényjavaslatot, miközben azt halljuk, hogy lehet, hogy Palkovics miniszter úr azért mondott le, mert hogy a kormány nem hajlandó a zöldenergia irányába elmozdulni? Az látszik, hogy a kormányban olyan szinten gyűlölik a zöldenergiát, hogy az akár egy miniszter felállításába is kerülhet? Mind egy, hogy miért mondott le, egy viszont tény: önök ellehetetlenítették néhány héttel ezelőtt a napelemet, miközben most az 5. nemzeti környezetvédelmi programról beszélünk. Ezelőtt néhány héttel önök az energiaválság közepeén olyan szabályokat hoztak, amelyek ellehetetlenítik a napelemet. A DK azt a javaslatot terjesztette be, hogy a napelem tekintetében legyen nullaszázalékos az áfa, a termékdíjat szüntessük meg, engedélyezzük a plug-in rendszereket, és komoly uniós forrásokkal támogassuk a hálózatfejlesztést. Önök ezt egyszerűbben megoldották: megtiltották a visszatáplálást, azaz azt mondták, hogy ne legyen Magyarországon napelem.

Sokan a napelem komplementerének tekintik a szélenergiát - önök, amióta kormányon vannak, tiltják. Ezért mondom, hogy amióta önök kormányoznak, azóta a környezetvédelem nagy bajban van Magyarországon. Talán megérjük azt, hogy elindítják, hisz a szél sok esetben pont akkor tudna energiát termelni, amikor kevésbé tudunk a napelemekre hagyatkozni. Önök azt mondták, hogy nem jó a hatásfoka, de ez konkrétan nem igaz! A működő szélenergia-parkoknál nagyjából ez 20-25 százalék, a napelemeknél ez 15-18 százalék, tehát az az indoklás, amit önök mondtak, nem állja meg a helyét.

Menjünk tovább! Mi történik? Itt vannak a nagy tavaink. Önök arról beszélnek, hogy környezetvédelmi program, miközben azt látjuk, hogy a tatai tónál szállodát építenek, azt látjuk, hogy a Fertő tónál gyakorlatilag nem lehet megközelíteni hatalmas partszakaszokat, csónakkal osztrák oldalról lehet bemenni. Ehhez képest önök arról beszélnek, hogy környezetvédelmi program. A Velencei-tónál lezárnak egész területeket, Tihanynál már a harmadik különböző beépítési programot próbálják elindítani, hogy gyakorlatilag Tihanyban se maradjon életben egyetlenegy fa se. Aligánál egy egész sétányt - voltam ott, javasolom, jöjjenek el, de szívesen elviszem oda államtitkár aszszonyt - parcelláznak fel, és nem tudják megközelíteni a helyi lakók a Balaton-partot, mert önöknek mennyire fontos a part, hogy még a sétányokat is be kívánják építeni.

Elveszik a nagy tavainkat az emberektől, és önök környezetvédelmi programot terjesztenek be?! Egyszerűbb lenne, ha végignéznék az elmúlt időszak botrányait, azokat először orvosolnák, és utána jöhetnének ezek a programok, és akkor talán azt is észreveszik, hogy nem biztos, hogy normális, ha a Nemzeti Bank üdülőjébe bevezetik a Balaton vizét egy kis csatornában, mert olyan jól néz ki. Tisztelt Államtitkár Asszony! Kérem, írja fel ezeket a dolgokat, egyszer szánjanak rá egy picit időt, és nézzék meg ezeket a botrányokat; szerintem érdemes.

De nemcsak a tavainkat rabolják el tőlünk szép csendben, hanem Magyarország erdői is veszélyben vannak: a pár hónapja alkotott jogszabály, amely lehetővé teszi az erdeink tarvágását, egyenlő a természetpusztítással. A védett állami erdők kivágása ellen már akkor is tömegek mozdultak meg tiltakozva, hátha a kormány észbe kap, és nem engedi ezek kivágását. Önök elrabolják a polgároktól közös kincseinket, a természetet. Talán ön előtt is ismeretes a Velencei-hegységben történő erdőlezárás. Képzeld el, van egy település, amelynek a 26 százalékát kerítéssel elzárják, nem mehetnek oda! Ja, igen, egy vadászterület, és a rajta működő vadászház meg állami támogatást is kap, és minderről az önkormányzat csak később, a médiából szerzett tudomást, mert önök arra sem méltatták őket, hogy leüljenek, és egyeztessenek velük.

Remek stratégiájuk van, különösen a civilek számára, hisz folyamatosan kivéreztek a környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezeteket ahelyett, hogy partnerként tekintenének rájuk. A világon számtalan olyan hely van, ahol a civil szervezetek kvázi állami feladatokat is el tudnak látni a környezetvédelem ügyében.

Tisztelt Államtitkár Asszony! Nem tudom, feltűnt-e önnek és a fideszes-KDNP-s képviselőknek, hogy a 4. nemzeti környezetvédelmi program megvalósulásáról a javaslatot azután nyújtották be, miután mi megkaptuk az 5.-et. Hát, normális dolog az, hogy arról beszélünk, hogy mi az 5., és nem beszélünk arról, hogy mit tudtak megvalósítani, mi történt, milyen forrásból, a felelősök megcsinálták-e azt, ami rájuk van bízva!? Úgy beszélünk az 5.-ről, hogy nem tárgyaltuk meg, hogy mi történik a 4.-ben, mik az eredmények! Ilyenkor egy normális kormány visszavonja ezt a javaslatot, megtárgyalja, hogy mi történt a 4.-ben, és utána majd jövünk, és beszélünk az 5.-ről, de ha nem fontos persze a környezetvédelem, csak le kell darálni az egészet, akkor akár egyszerre is csinálhatnák az egészet, mert nem számít ez a történet.

Hogy mondjam, megértem, ha nem annyira fontos a 4., hiszen most is azt látjuk, hogy egy nagyon nagy anyagot kaptunk - nagyon sok tekintetben egyébként részletesen, mélyen kidolgozott anyag -, de mi hiányzik belőle? Felelős, határidő, forrás. Ezek az apróságok nincsenek benne. Hát, így bizony nehezen értelmezhető ez a program, amit önök letettek az asztalra, mert ez azt jelenti, hogy van egy kép, valaki bement a minisztériumba, rajzolt valamit, aztán majd lesz belőle valami, és majd ha beterjesztik a 6.-at, ennek a véleményését beterjesztik utána, úgysem tűnik fel senkinek,

hogy nem történt ebben semmi-semmi dolog az égegyadta világon.

Engedje meg, hogy csak néhány pontot említsek az anyaggal kapcsolatban! Megállíthatatlanul fogy a termőterület, miközben a kormányzat büszkén jelenti be az újabb és újabb zöldmezős beruházásokat. Ma már a legjobb minőségű talajok sincsenek biztonságban, lásd: az ország egyik legjobb minőségű területén létesül a BMW-gyár. Hol vannak a tervezett intézkedések, amelyekkel a folyamatos termőterület-fogyatkozást önök képesek lennének megállítani?

A nagy tavak tekintetében monitoringrendszerrel beszélnek. Szuper! Ön mindennap kap egy monitoringjelentést, hogy itt is nádat vágtak ki, ott épül egy épület - nem ez kellene! A nagy tavaink nem monitoringrendszer működtetésével lesznek megfelelő környezeti állapotban, hanem akkor, ha abbahagyják azok lerablását, a partot visszaadják a lakosságnak, ha megszüntetik a nádpusztító tevékenységet, ha felhagynak a Fertő tóra tervezett értelmetlen, megalomán beruházással, amelynek keretében maga az álam is szállodaépítésben gondolkodik.

(14.10)

De folytathatnánk a gyepterülettel is: '97-ben 12,3 százaléka volt az ország területének, most 8,1 százaléka. Hogyan akarják megőrizni a gyepterületeket, ha a legutolsó ötéves ciklusban azok kiterjedése folyamatosan csökkent? Hogyan lehetséges, hogy a gyepekre napelemparkok létesítését engedélyezték? Hogyan akarják megőrizni a magyar nyílt legelő tájat, ha folyton csak az állattartó telepekről beszélnek, mintha azok lennének a legelő állatok élőhelyei? A teljes anyagból hiányzik a gyepekkel kapcsolatban átfogó, minden területre kiterjedő gondolkodás és cselekvés.

Volt itt szó ökológiai gazdálkodásról. Nagyon nemis célkitűzés - hogyan akarják megvalósítani? Úgy, ahogy tudatosan tönkretették a kishantosi biogazdaságot? Mert más megoldást nem látunk az önök anyagában.

Azt látjuk, hogy önök a stratégiai területeken engedélyezik a fakivágást, ennek jegyében kormányrendeletben engedélyezték természeti területeken és Natura 2000-es területeken is a kivágásokat. Milyen természetvédelmi jellegű javulást lehet kimutatni a hazai erdőterületeken, ha a nemzeti parkok területén található fokozottan védett erdőkben a mai napig is fakitermelést folytatnak? Tervezik, hogy változtassanak ezen?

A magyar kormány még mindig nem hajlandó felismerni az özönfajoknak, e növény- és állatfajoknak a terjedésével járó veszélyeket és az általuk okozott kárt. Cselekvés helyett az EU száz legveszélyesebb inváziós faját tartalmazó listán szereplő amerikai akácot hungarikummá minősítették inkább.

Tisztelt Államtitkár Asszony! Az látszik, hogy mióta önök kormányon vannak, Magyarországon a környezetvédelem veszélyben van. Önök megszüntették a környezetvédelmi minisztériumot; szétdarabolták a környezetvédelmet, különböző tárcákhoz helyezték

el; leépítették a hatóságot; megszüntették a zöldombudsman; úgy terjesztették be ezt a törvényt, hogy előtte az előző öt éves törvénnyel nem számoltak el, és most behoznak egy javaslatot, amelyik nagyon sok fontos, fajsúlyos kérdésre nem ad választ. Én azt tudom önöknek javasolni, hogy ezt a javaslatot vonják vissza, először tárgyaljuk meg, hogy mi történt a negyedikben, folytassanak le egy érdemi egyeztetést, és ehhez az anyaghoz írjanak felelősöket, határidőket és forrásokat. Jöjjenek vissza, és folytassunk érdemi párbeszédet! Köszönöm szépen. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Oláh Lajos alelnök úr, képviselő úr. Most megadom a szót Juhász Hajnalka képviselő asszonynak, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. JUHÁSZ HAJNALKA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Nagyon szépen köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Asszony! Mielőtt a környezetvédelmi programra rátérnék, azért hadd reagáljak Oláh képviselőtársam felszólalására: hosszú beszéd, aminek a fele sem igaz. Miért jelentünk ki olyat, hogy Magyarországon be vannak tiltva a szélerőművek? Ez nem igaz! Akkor, gondolom, kapásból tudja, hogy Magyarországon hány darab szélerőmű van. Hány darab? *(Dr. Oláh Lajos: 12 kilométeres körzetre tudom! - Az elnök csenget.)* Hány darab szélerőmű? 180 darab szélerőművünk van, amelynek 320 megawatt a kapacitása. *(Dr. Oláh Lajos: Hány engedélyt adott ki a Fidesz? - Az elnök csenget.)* Egy szélerőmű 2 megawatt kapacitás alatt teljesít - én meghallgattam önt, és remélem, ön is meghallgat engem -, ezek régi típusú szélerőművek. És egyébként maga a minisztérium, ha elolvasta volna államtitkár asszony vagy kollégái felszólalását, foglalkozik a témával.

A másik pedig: az újak telepítésére vonatkozóan is szeretném megjegyezni, hogy az sincs betiltva, csak a szabályozást szigorítottuk.

És ha már arról beszélgetünk, hogy Magyarországnak milyen környezetvédelmi eredményei vannak: azt sajnos nem tudtam és nem hallottam, vagy lehet, hogy az én figyelmemet kerülte el, hogy hazánk elsők között ratifikálta a párizsi megállapodást. Ezt valahogy nem sikerült kiemelni. Másrészt pedig elsők között vállaltuk azt is, hogy a 2050-re vonatkozó klímasemlegességet magunkra nézve jogilag kötelező erővel fogjuk teljesíteni. 2030 és a Fit for 55 céljai: elsők között vagyunk azon tagállamok között, akik a fenntarthatóságban, a körforgásos gazdaságban és a környezetvédelmi célokban a legkomolyabb erőfeszítéseket tesszük.

És rátérve a nemzeti környezetvédelmi programra: államtitkár asszony széleskörűen bemutatta, én néhány pontját szeretném röviden kiemelni. Ugye, ez az 5. hat éves nemzeti környezetvédelmi program, amelynek célja, hogy hazánk környezeti céljait, valamint az ezek eléréséhez szükséges intézkedéseket, valamint eszközöket kiemelt hangsúllyal kezelje, és kiemelt hangsúlyt fektessen a környezetvédelem horizontális jellegére.

Ahogy államtitkár asszony is hangsúlyozta, a programban négy stratégiai cél kerül megfogalmazásra, melyek megvalósítását 22 stratégiai terület és az e területekhez kapcsolódó meghatározott célok és intézkedések segítik. Emellett kilenc stratégiai eszköz járul hozzá a meghatározott cselekvési irányok kivitelezéséhez.

Az első stratégiai cél, amit kiemelnék, az az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése, azaz a jó életminőség és az egészséges élet közvetlen környezeti feltételeinek a biztosítása. A program megvalósításának köszönhetően csökkenne a környezeti terhelés, például a levegőminőség javításával, hiszen a jó minőségű levegő szükséges alapfeltétele az egészséges környezetnek.

Hasonló fontosságú az Alaptörvényünkben is rögzített jog, az egészséges ivóvízhez való hozzáférés. Ez rendkívül fontos, így ennek biztosítása szintén jelentős stratégiai terület. Az ivóvízellátás, -szolgáltatás színvonalának és biztonságának növelése mellett figyelmet kell fordítanunk - és a program figyelmet is fordít - a hálózati veszteségek csökkentésére, a másodlagos ivóvízminőség-romlás megelőzésére, valamint a lakosság tudatos vízfelhasználásának az erősítésére is. Az életminőség javításához és javulásához hozzájárul a zöldfelületeink védelme, a zöldinfrastruktúra fejlesztése is, mely nemcsak környezetvédelmi és esztétikailag növeli egy adott település értékét, hanem az ezzel járó előnyök javítják annak versenyképességét, népességmegtartó és egészségmegőrző erejét is. Ezek a feltételek hatással vannak a városklímára, a levegő minőségére és a talaj vízháztartására is. E pozitív hatások jelentette különbségeket különösen érzékelhetjük a nyári hőhullámok alatt, ezért is fontos cél a zöldterületek fenntartható módon való kialakítása, gondozása, valamint a zöldinfrastruktúra állapotának javítása is.

Fontos e stratégiai cél megvalósítása, hiszen a környezet terhelésének csökkentése céljából megvalósított e tevékenységek végrehajtása következtében mérséklődik a légköri szennyező anyagok, az üvegházhatású gázok kibocsátása, és javul a víziközműszolgáltatás biztonsága és színvonala is.

Hazánk természeti gazdagsága kiemelkedő értékeket képvisel, ahogyan ezt államtitkár asszony is hangsúlyozta, így nem meglepő, hogy a második stratégiai cél a természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata, hiszen ezen értékek védelme magában foglalja a biológiai sokféleség megőrzését, a természet- és tájvédelem erősítését, a talajok és a vizeink védelmét és fenntartható használatát, valamint a környezetikár-mentesítést. E cél teljesítése nyomán fejlődés várható a biológiai sokféleség védelme terén, javulna a jó állapotú vizek aránya, valamint sikereket érhetünk el a károsodott környezet helyreállításában is.

Harmadik és szintén fontos stratégiai célként jelenik meg az erőforrás-takarékosság és -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének

erősítése is. Átfogó cél a tudatosság erősítése és a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás támogatása, mely alkalmas a környezetszennyezés megelőzésére.

Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a lakosság jólétének javulása ne járjon együtt növekvő környezeti terheléssel, valamint a termeléssel és fogyasztással kapcsolatos környezeti nyomás csökkentésére, így támogatni kell a környezetbarát technológiák elterjedését.

(14.20)

Mindezek fényében a program megvalósítása során erősödne a gazdaság és a környezetvédelem közötti összhang, és ez nagyon fontos. Nagyobb hangsúly kerülne a zöldszempontokra a beruházások során, és bővülne a környezetbarát lehetőségek és technológiák sora. E stratégiai célhoz is számos terület tartozik, többek között az energiatakarékosság és a hatékonyság javítása, és a megújulóenergia-hasznosítás növelése is, ahol kiemelt fontosságú, hogy a hazai energiaszükséglet kielégítése során figyelembe vegyünk a fenntarthatósági és környezeti szempontokat is. Az energiahatékonyság, az energiatakarékosság és a megújulóenergia-termelés arányának növelése is segít megerősíteni az energiabiztonságunkat, és csökkenti az energiainportunk arányát is egyben, ami a jelenlegi háborús veszélyhelyzetben, valamint az Európai Unió elhibázott szankciós politikája nyomán kialakult energiaválsággal terhelt energiahelyzetben kiemelt fontosságú.

De fontos szerepe van az erőforrások takarékos felhasználásában és az erőforrások hatékony felhasználásának növelésében a hulladékgazdálkodásnak is. Ez már a 2020-as klíma- és természeti akciótervben is megmutatkozott, ahol kiemelt figyelmet kapott az illegális hulladéklerakók felszámolása, vagy éppen az egyszer használatos műanyagok beszüntetése is. Szintén fontos prioritás, hogy megelőzzük a hulladékképződést, fokozzuk az elkülönített hulladékgyűjtés arányát és ezen hulladékok újrafelhasználási lehetőségeit.

A körforgásos gazdaságra történő átállással csökken a képződött hulladék mennyisége és növekszik a hasznosítás aránya. Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése szempontjából óriási jelentősége van a globális szinten történő kibocsátáscsökkenés mellett a nyelőkapacitások növelésének is. E téren fontos a változó klímához való alkalmazkodás. A klímaváltozás hatásainak csökkentésében, az ahhoz történő alkalmazkodásban az erdőgazdálkodás is kiemelt szerepet kap, erre tekintettel a nemzeti erdőstratégia, a nemzeti erdőtelepítési programunk vagy az országfásítási programunk. A stratégia célja az erdő- és fás területek kiterjedésének növelése, és 2050-re a cél a jelenleg optimálisnak tartott 26-27 százalékos borítottság. Ez egy óriási előrelépés és cél.

A környezetbiztonság javítása a negyedik kiemelt fontos stratégiai cél, azaz a lakosság megóvását célozza a szélsőséges természeti jelenségek és katasztrófák által okozott károktól, illetve az ipari balesetekből

és gazdasági tevékenységekből eredő károk kivédését és az esetleges károk mértékének csökkentését. Mindezzel elkerülhetővé válnak a környezetet és az emberi egészséget károsító hatások.

A dokumentum a stratégia egyik legfontosabb célkitűzése mellett két horizontális célkitűzést is meghatároz. Egyrészt ilyen cél, ami mindannyiunk célja: a társadalom környezettudatosságának az erősítése, hiszen a széles körű szemléletformálás és környezeti nevelés előrelépést jelent a fenntartható fogyasztás és az életmódra történő átállásban, abban, hogy a környezettudatosság és a környezeti felelősségvállalás minden szinten beépüljön az életünkbe és a tevékenységünkbe. A másik horizontális cél az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képességünk javítása, mely szintén minden szektort és minden társadalmi réteget érint.

Végezetül a célok kapcsán felsorakozó cselekvési irányok és intézkedések széles körű feladatokat jelölnek meg annak érdekében, hogy reálissá váljon a program hosszú távú környezeti jövőnkben ábrázolt Magyarország, a mi szép és csodálatos hazánk. A program szempontjából igen fontos, hogy ez nem csak egy szemszögből vizsgálja a cselekvési lehetőségeket, hiszen ahogyan az előttünk fekvő program mottójában egy David Attenborough-tól származó idézetben is szerepel: a földi élet jövője attól függ, hogy képesek vagyunk-e cselekedni. Sokan egyénileg is megtesznek minden tőlük telhetőt, ám valódi sikert csak akkor érünk el, ha gyökeres változások mennek végbe a társadalomban, a gazdaságban és a politikában.

Ezért is kiemelt fontosságú a program. Köszönöm szépen államtitkár asszonynak, a minisztérium valamennyi dolgozójának, aki ebben részt vett, és támogatjuk a KDNP részéről. Köszönöm a megtisztelő figyelmet. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Juhász Hajnalka képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót dr. Gurmai Zita képviselő asszonynak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. GURMAI ZITA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Asszony! Kedves Képviselőtársaim! Hazánk környezetpolitikai céljainak és intézkedéseinek átfogó keretét a hatéves időtartamokra készülő nemzeti környezetvédelmi programok jelentik. A 2015-2020 közötti időszakra szóló negyedik nemzeti környezetvédelmi program lezárult, ennek megfelelően szükségessé vált egy új környezetvédelmi program kidolgozása.

A negyedik nemzeti környezetvédelmi program fő stratégiai célkitűzései megegyeznek a mostani ötödik program céljaival, ami természetesen lehet jó is. Azonban a negyedik program már egy szélesebb látókörű stratégia volt, mint az azt megelőző, de a teljes megvalósításhoz szükséges kormányzati szándék hiányzott az elmúlt évek során. Én bizakodó vagyok, államtitkár asszony, hogy ez talán most működni fog.

A negyedik program legtámadhatóbb pontja a környezetvédelmi hatóságok kormányhivatalokba történő integrálása volt. Az elmúlt öt évben be is bizonyosodott ennek a központosítási iránynak a negatív hatása. Számos, a helyi lakosság tiltakozását is kiváltó beruházás kapta meg az engedélyt a kormányhivataloktól. Oláh Lajos képviselőtársam korábban beszélt a Fertő tavi beruházásról. Ez egy súlyosan környezetromboló hotelépítés, csakúgy, mint a rendkívül zaj- és környezetszennyező komáromi akkumulátorgyár, vagy a jelenleg Debrecenbe tervezett másik akkumulátorgyár, amely rendkívüli környezeti károkat okozó kínai gigaberuházás. Az akkumulátorgyártás rendkívül víz- és energiaigényes iparág, ugyanakkor éppen vízből nem áll rendelkezésre elég, még a lakossági igények kiszolgálására sem. De gondolhatunk a Debrecen melletti Vekeri-tóra, amelynek a vize gyakorlatilag elpárolgott idén nyáron, a tó pedig egyszerűen eltűnt.

A negyedik és az ötödik program átfogó célkitűzése ugyanaz, ahogy azt említettem, Magyarország környezeti állapotának és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítása. Stratégiai céljai között szerepel az emberi egészség és életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése, a természeti értékek és erőforrások védelme és természetesen a gazdaság zöldítése. Bár az ötödik program is átfogó vállalásokat tesz, mégsem tűnik megnyugtató megoldásnak a kormány elmúlt években tanúsított hozzáállása. Az egyébként valóban fontos célkitűzések mellett erősen megkérdőjelezhető a kormány elkötelezettsége a környezetvédelem ügye mellett. Az elmúlt években ugyanis éppen azt láttuk, hogy mennyire nem érdekli a kormányt az emberi egészség és életminőség környezeti feltételeinek javítása. Természetvédők, helyi közösségek, választópolgárok kénytelenek az ellenzéki pártokhoz, gyakran az MSZP-hez fordulni segítségért. *(Nacsá Lőrinc: Nagyon gyakran...)* Hosszan lehetne sorolni az ebbe a kategóriába tartozó ügyeket. Megtisztelő, ha utána mondja el kétpercesben a véleményét. Köszönöm.

A természetes vizeink védelme érdekében az MSZP kezdeményezésére mondta ki az Alkotmánybíróság, hogy a part menti sávok beépítését korlátozni kell. Elértük, hogy nem tudnak minden egyes négyzetméterre lakóparkot építeni a vízparton, sem a Balatonnál, sem máshol. Márpedig a kormány ezt is szívesen lehetővé tette volna, sőt gyakran maga adott felmentést egy-egy kormányrendelettel a helyi építési szabályzatok és más korlátozások alól. Még azt is az Alkotmánybíróságnak kellett kimondania, hogy az Alaptörvényben foglalt alapjogok alóli kivételszabályt kizárólag törvényi szinten lehet szabályozni, azokat a kormányrendelettel nem írhatja felül.

A zsámbéki hulladéklerakó területén hónapokon keresztül napi 20-30 teherautónyi hulladékot borítottak le, amit aztán földdel takartak be. A törvénytelen gyakorlat miatt egyszer már bezárták a telepet, de később újra folytatódott a helyi lakosságra is veszélyt jelentő hulladéklerakás. A hivatalos monitoringkutakból vett minták ugyanis komoly szennyezést mutattak,

ezért a helyiek aggodalma megalapozott a kialakult egészségügyi kockázatok miatt. 2021 áprilisában Szél Bernadett feljelentése nyomán eljárás is indult. Azóta már több mint egy év telt el, sajnálatos módon mégsem történt előrelépés. Ezért én magam is írásbeli kérdést nyújtottam be az ügyben, melyre érdemi választ nem kaptam.

(14.30)

A ferihegyi repülőtér által generált légtérzaj ügyében sokáig ugyancsak nem foglalkoztak a választók panaszaival, drasztikusan alábecsülték a légi forgalom megnövekedését, mégis éveket kellett várni arra, hogy egyáltalán foglalkozzanak a problémával. Az MSZP felvállalta a XIV. és XVIII. kerületi lakosok képviseletét - rendkívüli módon elégedetlenek voltak -, és talán ezt követően fordítottak nagyobb figyelmet az esti és éjszakai gépekre a zajterhelés visszaszorítása érdekében. Később pedig egy nyílászárócsere-programmal is sikerült kiegészíteni a városrész lakóinak védelmét.

Hasonló problémát jelent a jogi környezet alkalmatlansága, amelyre egy friss alkotmánybíróági határozat mutatott rá leginkább. A zuglói önkormányzat meg kívánta védeni az itt élők egészséges környezetét a mindent beépíteni kívánó állammal szemben, az Alkotmánybíróság álláspontja szerint azonban az egészséges környezethez való jog nem jelent Alaptörvényben biztosított jogot az önkormányzat számára, amelyre megalapozottan hivatkozhatna. Ez röviden azt jelenti, hogy az önkormányzat nem védheti meg a helyi közösség jogát az állammal szemben.

A tatai Öreg-tó partjánál tervezett beruházás ellen a helyi civilek népszavazást kellett hogy szervezzenek, hogy mindenki megértse az itt élők akaratát. Én jómagam is személyesen találkoztam velük, örülök, hogy itt van képviselőtársam is, aki helyben is találkozott a civilekkel - Bencsik Jánosra gondolok -, ő is pontosan tudja, hogy több mint 8 ezer ember vett részt a népszavazáson, és eléggé egyértelműen megmondták, hogy nem kérnek az ide tervezett luxusberuházásból. A Velencei-tavat hagyták majdnem kiszáradni, a kormány mégsem tett eleget a megmentése érdekében.

Már ez a néhány ügy is jól mutatja a program vállalásainak problémáit. Innentől kezdve enyhén szólva is kétséges, hogy miként kívánja a kormány elérni a természeti értékek és erőforrások védelmét. Megszámlálhatatlan problémával állunk szemben, aminek ügyében a kormány szándékosan keveset tesz, vagy éppen a környezetrombolók oldalára áll. A problémát erősíti a kormány közérdekű adatok kiadásával kapcsolatos hozzáállása, rendkívül nehéz ugyanis a természeti értékek védelméhez szükséges közérdekű adatokhoz hozzájutni. A kikényszeríthetőség lehetősége nélkül pedig a program célkitűzései rendkívül bizonytalanná válnak, a hatékony küzdelemre keves esély mutatkozik.

Összességében azt kell mondanom, hogy a kormány kötelezettsége biztosítani azokat a garanciákat, amelyek a törvényi szabályok és a környezet védelmének lehetőségét valóban megteremtik, ezek a garanciák azonban még mindig hiányoznak. Sajnos azt látjuk, hogy hiába támogathatók az alapvető célkitűzések, ha ezek a garanciák a jövőben is hiányozni fognak, és a kormány továbbra is mostohagyermekként fogja kezelni a környezetvédelmet. Szükség lenne egy önálló környezetvédelmi minisztériumra, de szerintem ezzel ön is tisztában van, államtitkár asszony. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Bencze János képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

BENCZE JÁNOS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Ház! Elolvastuk az anyagot többször is. Megmondom őszintén, magával az anyaggal semmiféle problémánk nincs először. Nagyon jól megírt, szakemberek által megírt anyag, tényleg tökéletes egy ideális országban, amely per pillanat nem Magyarország. Tehát ez az anyag... *(Nacsza Lőrinc: Mi azért szeretjük.)* Tessék? Én nem szoktam közbevágni, ezt a tiszteletet én is megkérném. *(Az elnök csenget.)* Ha a Fideszben ez dívik, akkor legyen így! Tehát egy ideális országban, ahol minden rendben van. Azt mondtuk, ez egy szép, rózsaszín anyag, ami habos, narancsszínű álmok között született. Végig lehet lapozni az egészen, de akkor kezdjük a legelőjén!

Mit tett a Fidesz az elmúlt 12 évben a környezetvédelemmel? Leépítette az egész intézményrendszert annak érdekében, hogy a NER-es oligarchákat maximálisan kiszolgálja. Ennek nap mint nap a szemtanúi vagyunk. Lehet tagadni a beruházásoknál, lehet tagadni bárhol, de a való élet ezt hozta. Nagyon jó alapvetések vannak benne, csak nem valósulnak meg, mindig van kivétel. Itt kivétel a gyevi bíró, itt kivétel Mészáros Lőrinc, kivétel bármelyik oligarcha, bármit megcsinálhatnak ma Magyarországon gyakorlatilag, semmilyen korlát nincs rajtuk, majd valamiféle kivételt kapnak az egész alól.

Az egész szabályozást fellazították. Én örülnék neki, ha ez szigorú lenne, örülnék neki, ha mindenkit egyformán terhelne, mert mindannyiunknak egyforma érdeke, hogy ez az ország szép és élhető maradjon, egészséges környezettel, s ezzel a környezeti értékeinket veszélyeztették mindenhol. Tehát végigolvastva az anyagot, és akkor kitérek úgy végig, hogy végig lehessen nézni, össze lehessen hasonlítani a valósággal, hogy mi történt.

Az első stratégiai terület: levegőtisztaság javítása. Abban az országban, ahol az emberek a legalacsonyabb bérért dolgoznak szinte a közép-európai régióban, hogyan várhatjuk el tőlük, hogy abból a bérből modern tüzelőeszközökkel, környezetbarát módon

fűtsenek? Menjenek el vidékre, menjenek el kistelepülésekre, és most esténként megérik a nyomor szagát, ami minden, csak nem környezetbarát. Ég ott minden, a pillepalacktól az autógumiig bármi. Milyen megoldást lehet itt javasolni? Tisztességes béreket, akkor majd lehet erről beszélni.

Ég egészséges ivóvíz biztosítása. Álljanak ki egy magyar kistelepülésre! Álljanak ki a Tolna megyei Szederesen, mondjuk, a János-majornál, álljanak ki Berettyóújfaluban, és mondják el, hogy biztosítják az egészséges ivóvizet! Nyissanak meg egy csapatot! Azért mondom, az anyag maga jó, de az álmok rózsaszínűek. Meghatározatlan színű trutyimó folyik legtöbbször a csapokból, adják be ezt úgy az embereknek, hogy ez működik! Én nagyon szeretném, hogy megvalósuljon.

Szennyvízelvezetés, -tisztítás, szennyvíziszap-kezelés, -hasznosítás. Ebben látok rációt, ugyanis az önök kormányzása idején ömlött hozzánk a horvát szennyvíziszap. A szép Magyarország egy másik ország szennyvíztelepe lett. Önök ezt valamiféle hasznosításnak hívták, lett is belőle botrány, hál' istennek, megállították.

Szennyvízelvezetés, szennyvízpályázatok. Nettó lehúzás volt mindenhol. Magunk is részt vettünk ilyen ügyekben. Egy dolog volt, hogy az uniós pénzek elnyerése érdekében lehúzzák a lakosságot, majd amikor kirobbantak a botrányok, akkor a jól-rosszul megvalósult szennyvízügyek mellé odaálltak. Ezért köszönet is jár, de mi lesz azokkal a területekkel, ahol önhatalmilag, egyszerűen az adott területnek a felelőse - legyen az polgármester, legyen a helyi víziközmű-társulat - elfelejtett bizonyos részeket bevonni a szennyvízprogramba. Simontornyán is van ilyen érintett rész a szülővárosomban. Egyszerűen kitalálták, hogy ott az emberek úgysem fizetik be, nem fogják megkapni. A mai napig szennyvízcsatorna nélkül vannak, a XXI. században, egy ilyen anyag mellett.

Zöldfelületek védelme, zöldinfrastruktúra-fejlesztés. Ez nagyon-nagyon szép, nagyon-nagyon jó, itt láttuk, hogy történtek lépések is, csak amikor az ember kiér a magyar határba, akkor azt látja, hogy tarra vágnak mindent. És itt nem az erdőkről beszélek a tűzifa miatt, a mezővédő erdősávokról, a biodiverzitást biztosító erdőrészekről, bozótosokról. Azért tüntetik el őket, hogy nagyrészt a NER-es nagygazdák, illetve a zöldbárok kimaximalizálják a támogatást, amit kapnak.

Ehhez kapcsolódik a biológiai sokféleség megőrzése, a természet- és tájvédelem. Sokan tudják rólam, én méhész vagyok. Én közel harminc éve a természettel együtt élek. Harminc év alatt, az elmúlt harminc évben olyan katasztrófális változások következtek be a magyar határban, hogy volt rá egy élő példa, kivitték az agrárminiszterünket, és mondták, hogy na, mit hall? Mondta, hogy semmit. Ez a baj! Harminc év alatt sikerült kiirtani lényegében az egész rovarvilágot a határból, a beporzókat és nem beporzókat az ész nélküli vegyszerezéssel, a nagyüzemi gazdasággal. Ez nem a biodiverzitás megőrzése! Ezért tényleg tenni kellene, és ezt jónak is látom az anyagban, csak tegyünk érte, ne statisztikákat gyártsunk!

Talajok védelme, fenntartható használata. Ha egy kisember követ el valamit, kimarkol egy tómedret, rossz helyre teszi a tavi iszapot, halálba büntetik, ha ugyanezt teszi egy oligarcha, az megússza filléres büntetéssel; személyes tapasztalat.

Vizeink védelme és fenntartható használata. Milyen vizekről beszélünk? El kell menni a magyar Alföldre, a homokhátságokra. Én most nem az üdülőövezetéről beszélek, én a mezőgazdasági vizeinkről. Én voltam kinn, a valamikori felszíni itató 8 méter mélyen van, addig mélyítették a vadászok meg mindenki, hogy az állatok vízhez jussanak, mert oda jutott le a talajvíz. 8,5 méteres talajvízcsökkenés van az adott területen. Védhetjük mi a vizeket statisztika szerint és programban, de a valóságban nem történt semmi. Én szeretném, hogy megtörténjen, szeretném, hogy önök is felébredjenek, melléálljanak, és ez valósuljon meg.

Környezetikár-mentesítés. Itt tudok mondani egy pozitívumot, a környezetünkben is történt ilyen, a simontornyai bőrgyár területén, ezért tényleg köszönet jár. Remélem, minél több helyen megtörténik, és az egész országra ki fog terjedni, mert a szocializmus igen komoly átkot hagyott ránk, azokban az üzemekben, ahol hanyag módon tárolták a hulladékot, ott ez fennáll. Tehát itt is lenne még mit lépni, és számtalan olyan terület van Magyarországon, ahol ez megjelent, illetve megjelenik most is. Van rá egy élő példa. A szomszédos Tamásiban - Keresztes Lóránt ott ül - találkoztak egy olyan dologgal, műanyag-hulladék-újrahasznosítás, amit egy stróman cég csinált. Gigantikus mennyiségű műanyag hulladékot lerakott egy városközpont-közel telephelyen, majd eltűnt. De képzeljék el, milyen csoda történt ugyanebben a körzetben! Egy kis településen, Tolnanémediben, egy volt barnamezős telephelyen, a volt Temaform telephelyén, ahova az önök képviselője beruházásokat ígért és csodát, ugyanez a műanyag hulladék jelent meg lezárt ipari épületekben. Valaki hatalmasat kaszált rajta.

(14.40)

Az ilyenek ellen kellene tenni, hogy ez ne jelenjen meg, akkor ez a program nagyon hiteles lenne.

A környezettudatos termelés előmozdítása. Megmondom őszintén, ezt nem tudom értelmezni nagyüzemi körülmények között. Nagyüzemi körülmények között, ahol Magyarország nettó mezőgazdasági nyersanyagtermelővé változtatta magát, itt csak ipari módszerekkel lehet, ipari vegyszerekkel. Az hozta meg azt a hatást, hogy lényegében a magyar határban kipusztult az élővilág.

Energiahatékonyság, -takarékoság javítása, megújulóenergia-hasznosítás növelése. Könyörgöm, azok az emberek, akik Európa egyik legrosszabb bérét kapják, önök szerint reális, hogy meg tudják csinálni? Gondoljuk csak végig! Jöjjünk egy élő példával: Kádár-kocka. Tízszer tíz méter, 100 négyzetméter durván bruttóban. Ki lehet számolni, hogy egy Kádár-kockát Magyarországon mennyiből lehet energiahatékonnyá tenni, viszonylag, mint elavult épületet. Ez

üti a 20 millió forintot. Egy vidéken élő magyar fiatal, idős, bárki, főleg egy nyugdíjas, kétszer 80 ezer nyugdíjból, vagy legyen 200 kettejük nyugdíja, ennek a kamatmentes hitelét nem tudja kifizetni. Tehát álmodhatunk ilyet, csak tegyük mellé valamit! Én örülök, hogy álmodnak ilyeneket, és nagyon szeretném, hogy megvalósuljon.

Hulladékgazdálkodás. Az illegális hulladéklerakók felszámolása. Nekem mint határt járó embernek, ez a legnagyobb örömömre szolgált, és ez tényleg megvalósult. Csak hát a magyar embernek van egy olyan rossz tulajdonsága, talál egy üres helyet, újra lerakja. Tehát itt megoldást kellene rá találni, hogy az a hulladék, illetve annak az utódja ne kerüljön oda vissza.

Meg tudom mutatni önöknek is akár, hogy hol számolták fel, honnét tűnt el, de újra létrejött, mert ezek stratégiai helyek az illegális hulladékot lerakók számára. S ahogy nézem, a büntetésre sem mód, sem lehetőség nincsen, mert az egész határt nem lehet be-kamerázni. Vannak olyan települések, ahol megcsinálták, csináltak saját települési hulladékudvart, ahova istenigazából, ami nem veszélyes hulladék, mindent le lehet rakni. Megindokolhatják azzal, hogy úgymond a kukaholdingnál, a szemétszállító cégnél is lehet igényelni konténert hulladékszállításra, de mi rendeltünk ilyet. Én tréfásan azt tudom mondani, hogy amit szívesen látnak: arany, ezüst, drágakövek, állampapír meg készpénz - azt rakhatjuk a konténerbe, mert lényegében minimális dolgot szabad be-lerakni. Ezen változtatni kellene, és ehhez meg anyagi forrás kellene, hogy a lakosság befizetett termékdíjával olyan szolgáltatáshoz jusson, hogy ne csak az adott szemétszállító edényt szállítsák el, hanem időnként, évente egyszer kötetlenül lerakhassa a hulladékát egy hulladékudvarba. Már nem lenne akkora probléma az illegális hulladéklerakás a határban.

Ide még becsatornáznám az autóabroncsokat, mert abból gigantikus mennyiségű jelenik meg. Amióta a gumisműhelyeknél fizetni kell a használt abroncs leadásáért - nagyon sok helyen bevezették ezt a gyakorlatot -, azóta az emberek elviszik, nem fizetnek ki abroncsként 1-2 ezer forintot, hanem kidobják az út mellé. Ennek utána kell járni, és ezt meg kell akadályozni, mert az egy soha el nem bomló anyag.

Üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, felkészülés az éghajlatváltozás hatásaira. Az éghajlatváltozásról a mezőgazdaságban harminc éve beszélnek. Úgy kezdték, hogy elsivatagosodás, amit mondtam az elején. A homokhátságban egy 8 méteres kráter mélyén van most már a vaditató. Ez ellen tenni kell, ezt maximálisan tudom támogatni. Csak tegyük is érte! Ne statisztikák legyenek, ne működésképtelen szervezetek, hanem valós cselekvés! Olyan vízgazdálkodóknál jártam, akik amatőrben megoldották, nevezzük úgy, hogy ott a felszín alatti vizeket terelgetik. Jó példát mutatnak, politikafüggetlen emberek, de a hatóságokkal folyamatosan ütköznek. Egyszerű mezőgazdászok, akik megélni akarnak. Én arra kérem önöket, hogy ebben a sorban ezeket az embereket mindenképpen támogassuk.

Agrárgazdaság aspektusai - végigvettük őket.

Erdőgazdálkodás. Én, megmondom őszintén, nem osztom a tarvágási pánikot. Én számtalan erdőszel tartom a kapcsolatot. Az erdőgazdálkodás egy komoly szakma, a legnagyobb múltra tekint Magyarországon. Egy dolgot kérek önöktől és bárkitől: ezt bizzuk az erdészekre. Bizzuk azokra az erdészeti szakemberekre, akik szívvel-lélekkel csinálják, és együtt élnek, lélegeznek az erdővel. Akkor nem lesz problémánk. Ők meg fogják oldani, és tudni kell, hogy a magyar erdők nagy része kultúrerdő.

Végigmehetünk sok helyen. Ásványkincsekkel való gazdálkodás környezeti szempontjai. Itt ismét előhozom a Paks II.-nél felvetett témát, Madocsát. Világosan látszik a szándék, hogy kormányközeli strómanok, nevezzük őket üzletembernek akár, bármit megtehetnek. Madocsán a bányaugedélyezés a mai napig zajlik. Tehát csak egy papírra várnak, és Madocsa mellől el fogják bányászni a határt. Rajtra készen, készenlétben állnak. Ha komolyan gondolnák, ezek a papírhalmozatok, kutatási engedélyek létre sem jönnének. Egyszerűen nem tudná az illető, hogy mit kezdjen az adott területtel. Akkor lenne realitása.

Úgyhogy végignézhetjük mi az egészet. Arra kérem önöket, hogy gondolják komolyan. Ne úgy gondolják komolyan, mint az előzőt, hogy először megkapjuk az újat, és a régit ki sem elemeztük. Úgy érzem, ebben jómagam és a Jobbik maximálisan partnerek vagyunk. Én annak ellenére, hogy ennyi minden hibát felsoroltam, ezt javító szándékkal tettem, szeretném, hogy kijavítsuk, és elfogadásra javasolom nálunk ezt. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Bencze János képviselő úr. Megadom a szót Dócs Dávid képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának. *(Dócs Dávid a pulpitusra lép.)*

DÓCS DÁVID, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Köszönöm a szót. Úgy gondolom, hogy a téma fontosságára való tekintettel innen szeretném elmondani a vezérszónoki beszédemet.

A természet- és környezetvédelem az egyik legfontosabb összetársadalmi feladatunk lenne annak érdekében, hogy a jövő generációinak is egy élhető országot, egy élhető bolygót hagyjunk örökül, annál is inkább, mivel a méltán találó mondás szerint a Földet nem nagyapáinktól örököltük, hanem az unokáinktól kaptuk kölcsön. Így a felelősök mi vagyunk, rajtunk múlik az ő jövőjük is. Ahhoz, hogy egy egészséges, környezettudatos, természetközeli életet élhessenek ők is, már ma, de inkább tegnap kellett volna lerakni az alapokat.

Azt gondolom, hogy a politika a természet- és környezetvédelemben megkerülhetetlen, hiszen mind a szemlélet kialakításában, mind annak átadásában a megteremtésében, valamint a hosszú távú fenntarthatóság jegyében született döntések betartásában elengedhetetlen szerepe van.

A szemléletet már egészen kis kortól szükséges plántálni, hiszen jórészt csak ez esetben fog a felnövekvő generációkban felelősség kialakulni a természet iránt. Jó tükör az adott kor adott emberéről az, ahogyan a természethez viszonyul, s jó tükör az adott kor adott kormányáról is az a tény, ami szerint a témához viszonyul, a törvényhozásban eljár, szabályozza a környezetvédelemmel kapcsolatos kérdéseket.

Az biztosan kijelenthető, hogy a jelenlegi kormány nem élharcosa ennek a jövőnk szempontjából elengedhetetlenül fontos közös ügynek, hiszen minden, ami szükséges lenne hozzá, az vagy nincs, vagy épphogy még van. A megfelelő mértékű természetvédelemhez nem elég pusztán egy terv, egy nemzeti környezetvédelmi program, ennél lényegesen többre lenne szükség, s bár a most elemzett programnak rendkívül sok jó része van, azok gyakorlati megvalósítása sajnos már a legtöbb esetben elmarad vagy nem a megfelelő módon történik.

Láthattuk a Sajó szennyezésénél tapasztalható késlekedést és bénázást, mely a probléma megoldását semmivel nem vitte előrébb. Láthattuk, hogy egész egyszerűen ez azért lehetett, mert nem volt megfelelő hatóság erre a célra. Éppen ezért szükség lenne például egy önálló minisztériumra. De nekünk nemcsak környezetvédelmi minisztériumunk, de egészségügyi vagy oktatási sincs, s ez meg is látszik mindhárom, a jövőnk szempontjából rendkívül fontos ágazaton. A meglévő 14 minisztérium mellé ezek a nemzetünk számára megkerülhetetlenül fontos ügyek is megérdemeltek volna egy-egy önálló tárcát. Ehhez képest a környezetvédelem sínylődik, az egészségügy haldoklik, az oktatásból pedig nem a diákok, hanem a tanárok bukhatnak ki, s ez mind meg is látszódik nemzetünkön, a magyar társadalmon. Igaz, olyan országban nincs szükség környezetvédelmi minisztériumra, ahol felújítás nélkül lehet óshonos erdőket letarolni, ahol a természetvédelmi területeket is áruba lehet bocsátani, ahol a kormány azt éli meg sikerként, hogy minél több olyan külföldi multival és cégóriással köt stratégiai partneri viszonyt, melyek tevékenységüket sok esetben a saját országukban nem végezhetik, s a természetre gyakorolt negatív hatásuk mindennél szembevetőbb.

De mit is várhatunk akkor, ha mezőgazdasági alapokkal rendelkező országgént nem az agrár-, hanem az akkumulátor-nagyhatalom státuszra törekszünk kormányzati szinten; ha nem a magyar vállalkozásokat segítjük az adóforintokkal, hanem a külföldi multikat milliárdokkal?

(14.50)

Nos, ettől sok jót biztosan nem várhatunk, hiszen ezek a tevékenységek hosszú távon nyomják le súlyos ökológiai lábnyomukat szeretett hazánk földjére; arra a földre, melyen igaz apáink vére hullt, de az unokáinknak már csak a könnye fog, hiszen lelakjuk, feléljük, beszennyezzük azt, nem gondolva sem a mára, sem a jövőre.

Kiemelt beruházásokként a helyiekkel ellentétben Magyarország Kormánya annak örül sajnos, hogy egy rendkívül kártékony és káros anyagokkal dolgozó Samsung települ le, mondjuk, Gödön, ha egy újabb akkumulátorgyár létesül Győrben, ha Debrecenben az ország legjobb termőtalajából pazarlunk el újabb 400 hektárt a BMW kedvéért, vagy ha ezer hektárokat vonunk ki a mezőgazdasági termelés alól újabb és újabb naplemparkok végett, melyek a megújuló energia jegyében vannak telepítve a termőföldre, ami így végképp elveszti eredeti funkcióját. Ennek köszönhetően az előbb emlegetett ökológiai lábnyom olyanok fog tűnni, mint ha egy Big Foot hagyta volna hátra.

Erre adhat következtetést az a már most tapasztalható sajnálatos tény, miszerint az ivóvízbázisunk nagy része minőségileg inkább rossz, mintsem jó minőségű, és ezen a jövőben az sem fog sokat javítani, hogy például a Debrecen mellett most telepített akkumulátorgyár, mely újabb 221 hektárt emészt fel, nem csupán a termőterületeinket, de a vízünket is felémészti, hiszen a technológiájához óránként ezer köbméter víz szükséges, és annak a természetbe való visszajuttatása után inkább többet árt, mintsem használ.

Az alapvető hiba az előbb felsoroltak mellett az, hogy a stratégiai célok kijelölésénél nem az a szemlélet szerez érvényt, miszerint mi vagyunk a földért, hanem vadkapitalista módon inkább az, hogy a föld van értünk. A Mi Hazánk, ahogy ezt pártunk neve is mutatja, elkötelezett hazánkért s annak jövőjéért, ezért kiemelt fontosságot tulajdonít annak hosszú távú megmaradása és fenntarthatósága végett, éppen ezért kiemelt feladatunknak tartjuk, hogy a természeti értékeinket megőrizve, az erőforrásainkat fel- és nem kihasználva egy olyan országot őrizzünk meg az utókor számára, melyben mi is mindannyian szívesen élnénk.

Mi nem csak a kritika hangján szeretnénk megszólalni, de szakmai kabinetjeinknek köszönhetően javaslatokat is szeretnénk nyújtani. Az idei év megmutatta, hogy víz nélkül nincs élet, nincs termés, nincs élelmiszer. A legfontosabb feladatunk tehát, hogy az ország vízgazdálkodását, de inkább vízkormányzását tegyük helyre az elsők között, hiszen óriási hiba, hogy amikor minden csepp víz számít, mi akkor a Kárpát-medencéből, mely a víz törvényét követve, a gúnyhatárokat nem ismerve, továbbra is a mi medencénk, több vizet engedünk ki, mint amennyi befolyik. Ezt az óriási hibát csak tetézi, hogy a meglévő vizeinkkel sem tudunk megfelelően bánni, hogy a vízügyi igazgatóságok még akkor is az árvízvédelemre készülnek, amikor az évszázad aszályát éljük. Sok szakmabeli szerint, ha hazánkban a szakmaiatlanság fájna, akkor a zajterhelés szintje is határérték fölé emelkedne, és átlépné az egészséges értéket.

A víz után a föld kérdése az, ami legalább ugyanannyira égető téma. Nem szeretném a holnapi napirendek témáját már ma ellőni, de uniós megállapodások ide vagy uniós megállapodások oda, gyalázatos, hogy alaptörvény-ellenesen, annak is a P) cikke ellen vétve, jogházagokat és komoly jogharmonizációs hibákat vétve, több mint 30 évvel a rendszerváltásnak

nevezett módszerváltás után tovább zajlik a privatizáció, csak most nem gazdasági érdekeltségek, hanem maga az országunk az, amit kótyavetyére tettek fel. Hiszen azé az ország, akié a föld, föld nélkül pedig egyetlen állam sem létezik. A nyugati tőkeerős réteg pedig kapva kap az alkalmon, s az 1920-as gyalázatos országcsönkítést tovább folytatja, teljesen háborítatlanul, a környezetvédelemre ügyet sem vetve, hiszen csak gazdatestként tekint szeretett földünkre. A mi sziklaszilárd álláspontunk, hogy a magyar föld nem eladó sem gazdasági társaságok mögé bűjt idegeneknek, sem külföldi állampolgároknak, akik mindkét esetben is csak kizsákmányolják, lelakják azt, elszenyvezik, terméseit pedig elhordják, sok esetben megkerülve az aktuális szabályozást is.

Véleményünk szerint a magyar föld a magyar embereké, s azt nekik is kell megőrizni, azon nekik kell dolgozni, nekik kell boldogulni, az azon megtermelt javakból pedig nekik kell részesedni. Nem a monokulturális, nagyüzemi, kizsákmányoló mezőgazdasági termelés az, amely megtartja szeretett szülőföldünk, hanem a családi gazdaságokon alapuló, természetbarát és ökológiailag fenntartható irány az. Ehhez szükséges az állam segítő keze, hogy egy több ezer hektáros birtok ne egy-két ember kezében legyen, hanem megannyi magyar családot segítsen. Kell hozzá - ahogy erre a program is kitér, de a valóság távol áll tőle - megfelelő minőségű oktatás, mely környezettudatos, az életre nevelő tanterven alapul, s kellenek hozzá motivált, pályaeorientált tanárok is. Az ő feladatuk nem kevesebb, mint hogy egy olyan generációt neveljenek ki, akik már egy környezettudatos szemlélettel rendelkeznek, akik nem eldobálják, hanem felszedik a szemetet, akik nem eltávolodnak a magyar földtől, sok esetben elhagyva azt, hanem szinergiában élnek azzal, s megőrzik azt az utókor, unokáik számára is.

Viszont nem elég csak az emberi tényezőket újra-gondolni, egy adott léttér eltartóképességét is figyelembe kell venni, így nem elég az urbanizálódást, a helyenként megnövekedett robbanásszerű lakosságnövekedést és az ezzel járó környezeti terhelést orvosolni, de fontos a természeti egyensúly fenntartása is.

Vadászként, szakemberként és gazdálkodóként külön üdvözlöm a nemzeti környezetvédelmi program vadgazdálkodást érintő szakaszát, mely az eddigi, teljesen szakmaiatlan és hibás gazdálkodásra világít rá, így különösen arra, miszerint a vadlétszám állománysűrűségét jelentősen apasztani szükséges, hiszen egyes vadfajok az esetükben megszokott élőhelytől eltérő helyeken is honosultak. Így például a sík területeken vissza kell szorítani a nagyvadállományt, különös tekintettel a vaddisznóállományt, vagy a muflonok és szarvasfélék esetében jelentős állomány-szabályozásra van szükség a hegyvidéki élőhelyek tekintetében, hiszen ezek a vadfajok veszélyeztetik az erdők megújulását, rosszabb esetben pedig a már meglévő újulatot teszik teljesen tönkre, ami visszaüt a kívánatos és célként kitűzött környezeti tényezők megvalósulására.

Emellett pedig kiemelten szükségesek az apróvad-fajok védelmében meghozott intézkedések, melyek a természetes élőhelyük védelmét írják elő. Az őshonos fajok védelmének érdekében szükséges visszaszorítani az invazív, nem őshonos fajok elterjedését is. Igaz ez a rendkívül fontos halgazdálkodásra is, ahol törekedni kell az őshonos halállomány védelmére és a szükséges helyeken a rekonstrukciójára is ennek az állománynak.

A Mi Hazánk Mozgalom országunk hosszú távú fenntarthatósága, a természeti értékeink védelme és a környezetünk javításának céljából igyekszik mindent megtenni annak érdekében, hogy ezek a kedvező folyamatok minél előbb megvalósuljanak és bekövetkezzenek, így az életszerűsége alapuló kritikáink ellenére támogatjuk a nemzeti környezetvédelmi programról szóló határozati javaslatot, és reméljük, hogy megéljük azt az igazán környezetudatos lépést, amikor nem a technológiai és ipari, hanem a környezetvédelmi miniszter fogja jegyezni a következő ilyen programot. Köszönöm szépen a szót. *(Taps a Mi Hazánk soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Dócs Dávid képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most megadom a szót Keresztes László Lórántnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Asszony! Azt gondolom, hogy a mai eddigi vitából kiérezhető, hogy minden felszólaló képviselő fontosnak érzi a környezet ügyét, és minden felszólaló képviselő átérzi, látja azt, hogy nem vagyunk könnyű helyzetben ez ügyben, és óriási kihívások tornyosulnak előttünk. Válságok korába léptünk, és a válságok korában kell élnünk, elképesztő, milyen krízisekkel szembesülünk, az éghajlatváltozás hatásai, a környezetpusztítás hatásai, ugye, a víz kérdése, a vízválságé, az energiaválságé, ez mind-mind összefüggésben van azzal, hogy nem helyesen bánunk a természeti kincsekkel.

Azt tudjuk mondani itt azért most már jó pár éve, hogy ha, mondjuk, 2010-et számoljuk, amikor az LMP - Magyarország Zöld Pártja az első zöldpártként bekerült a magyar Országgyűlésbe, nagyon komoly vitákat folytattak megelőző frakciók, illetve még az előző ciklusban mi is arról, hogy bizony ez a kormány mostohagyerekként kezeli a környezetvédelem ügyét, és nem jelenik meg ez a fajta felelős gondolkodás a gazdaságpolitikában, társadalompolitikában és egyáltalán a cselekvésben.

(15.00)

És azt láthatjuk egyébként, hogy ugyan mint-hogyha a retorika szintjén is egyébként részben, még kisebb részben a cselekvés szintjén is az elmúlt években jelentek is meg jó irányok vagy lépések, vagy tapasztaltunk ilyeneket, most, hogy ezek a válságok így

összességében, egyszerre támadtak ránk, vagy egyszerre kerültek úgymond a felszínre, azt látjuk, hogy a kormány először enged ezekből a kérdésekből. Először áldozza fel, először kész feláldozni a természeti kincseinket, és hogyha kompromisszumot kell kötni, azonnal azt a természeti kincset és egyébként a gyermekeink jövőjének rovására vagy ennek felélését kockáztatva teszi meg.

Úgyhogy azt tudom mondani, én magam is elolvastam ezt a környezetvédelmi programot, hogy nyilván a legtöbb gondolattal, ami meg van fogalmazva, nem is kell vitatkozni, különösebben nincs jelentősége, bár nekem kritikám van. Sok minden hiányzik belőle, de itt a probléma az, hogy ezt a programot, amit egyébként a minisztérium elénk terjesztett, a kormány konkrétan felülírja, a kormány politikája, mondhatjuk így, virtuálisan kettétépi ezt a programot, és lehetetlenné teszi, hogy az itt megfogalmazott célok megvalósuljanak.

Az, hogy milyen mostohahelyzetben van Magyarországon a környezetvédelem, azt az aktuális helyzet is aláhúzza. Nem tudom, hogy van-e olyan képviselőtársam itt a teremben, aki tudja, hogy most van-e éppen hivatalban környezetvédelemért felelős miniszter Magyarországon, vagy éppen nincs. Ugye, tegnap hallhattuk a lemondás hírét. Nem igazán hallottunk még reakciót arra vagy egy érdemi megerősítést, hogy hivatalban lenne egyébként Palkovics László, de önmagában egyébként azt gondolom, hogy nagyon jogosak és relevánsak azok a kritikák, amiket hallhattunk, hogy a Technológiai és Ipari Minisztériumban nincs jó helyen a környezetvédelem ügye, és az sem helyénvaló, hogy a környezetvédelem és a természetvédelem ügyét kettéválasztották, szétválasztották a kormányzati struktúrában.

De ha van is vagy nincs is igazából ilyen szempontból ennek óriási jelentősége, nincs éppen hivatalban miniszter, azt láthatjuk, hogy az általa elmondottakat bármikor kész felülírni a kormányzat.

(Az elnöki széket Jakab István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Egy példát említek. Október 27-én talán Palkovics László végre-valahára bejelentette, hogy a szélenergiák építésének ellehetetlenítését - ezt Juhász Hajnalka képviselő asszonynak mondom, hogy ezek korlátozásával kizárták az építést - feloldja a kormány. És arról beszélt egyébként több alkalommal is Palkovics miniszter úr, hogy valóban szükség van arra, hogy Magyarország investáljon a szélenergiába.

Mi nagyon régóta küzdünk azért, hogy ez megtörténhessen, és ezeket az értelmetlen korlátozásokat feloldják. Ezt bejelenti a miniszter, majd egy héttel később, múlt héten szerdán, amikor kérdezem miniszterelnök urat, akkor ő kategorikusan cáfolja mind a szélenergia engedélyezésére vonatkozó felelős miniszteri kijelentést, és olyan néhány mondatot, olyan politikai paneleket mondott el, ami tökéletesen szembe megy azzal, amit akár itt hónapok óta hallgatunk

Koncz Zsófia államtitkár asszony részéről, hogy mennyire fontos a kormánynak a zöldenergia.

Most azt hallok egyre inkább a kormányzat kommunikációjából, hogy a zöldenergia drága, problémát okoz, és mintha egy teljes hátraarc valósulna meg. Azt gondolom, hogy ez rendkívüli mértékben aggasztó. Holott egyértelmű, hogy a tét nem kisebb, mint a gyermekeink jövője, tudjuk-e a természeti kincseinket átörökíteni, tudunk-e vigyázni akár hazánkra, de a Kárpát-medencében közös természeti kincseinkre annak érdekében, hogy élhetően hagyjuk itt a jövő generációk számára ezeket a természeti kincseket. Azt gondolom, hogy nagyon-nagyon súlyos kihívásokkal kell szembesülnünk, és a kormánynak a látott politikája hiteltelenné teszi ezeket a programokat és ezeket a dokumentumokat.

A programról el lehet mondani - ahogy már említettem - azt, hogy nagyon sok helyes, releváns megállapítás van benne, látszik, hogy akik készítették, akik ezt feladatuk kapták, szorgalmasan forgatták a különböző szakirodalmat, könyveket, arra is törekedtek, hogy az összes létező menedzsmentábrát beleszuszakolják; nagyon szép, színes lett az anyag.

Azt is megjegyzem egyébként, dicséretként lehetne ezt felfogni, hogy még a helyzetértékelés is sok szempontból túlmutat azon, amit a kormánytól általában meg szoktunk tapasztalni, tehát vannak benne olyan helyzetértékelési elemek, amikről azt gondolom, hogy előremutatóak, csak tényleg az a baj, hogy a kormány ezt keresztülhúzza.

És akkor nézzük egy kicsit tematikusan ezt a kritikát, amit megfogalmaztam, és azt is, hogy mit kellene tenni, milyen módon kellene, mondjuk, szembe-menni bizonyos tervekkel, és mit kellene tennünk közösen azért, hogy ezeknek a közösen megfogalmazott céloknak és a dokumentumokban megfogalmazott céloknak meg tudjunk felelni.

Elolvastunk itt két szlogent, hogy a gazdaság és a környezetvédelem közötti kapcsolat erősödik. Ugye, ez a program céljaként jelenik meg, illetve hogy a beruházások esetében erősödik a környezetvédelmi szempontok figyelembevétele.

Egy szimbolikus példát hadd mondjak el! Említették már képviselőtársaim az intézményrendszer lebontását, tehát hogy a kormányhivatalokba került az intézményrendszer. Idén tavasszal környezetvédelmi engedélyt adtak ki egy olyan beruházásra Balatonvilágos, Aliga területén, ami azt célozta, hogy a beruházói érdekek kiszolgálása érdekében, hogy nagyobb építési telkeket lehessen kialakítani, le lehet pusztítani az aligai, balatoni magaspártot. Tehát arra adtak környezetvédelmi engedélyt Magyarországon, hogy közös nemzeti kincseinket, egy nemzeti szimbólumot meggazdálhassanak azért, hogy befektetők nagyobb telkeket tudjanak kialakítani, és még nagyobb profitra tudjanak szert tenni. Erre környezetvédelmi engedélyt adtak. Hála istennek, hogy ebből a beruházásból, ennek a módozatából kifarolt ez a befektető, de ez nem a magyar államigazgatáson múltott, nem a kormányon múltott. Önökön annyi múltott, hogy ez megkaphatta a környezetvédelmi engedélyt.

De a másik, hogy erősödnek a környezetvédelmi szempontok. Szó esett ma már az akkumulátorgyártásról. Az mennyire felelős, mennyire zöld, mennyire fenntartható, és mennyire nemzeti álláspont, hogy Magyarországból akkumulátorgyártó nagyhatalmat akarnak csinálni? Mit látunk? Elképesztő mennyiségű, százmilliárdos nagyságrendű támogatásokat adnak idegen cégeknek azért, hogy ők felhasználhassák a vízkincsünket, felhasználhassák gyermekeink vízkincsét, unokáink vízkincsét úgy, hogy egyébként jellemzően nem is helyi, nem is magyar munkaerőnek adnak lehetőséget, és amikor már megjelenik - Göd esetéről beszéltünk - a környezetpusztítás jele, tehát az akkumulátorgyártáshoz használt veszélyes anyagot már mutatják a különböző monitoringkutakban, akkor nem azonnali beavatkozás történik a kormány részéről, hanem a vízgazdálkodás felett döntési jogkörrel rendelkező Belügyminisztérium megtagadja az adatok kiadását, pereskedni kell érte. Nem a helyi közösség, nem a magyar emberek mellé állnak, hanem az idegen érdekek mellé, az idegen profitot innét környezetpusztítás által elvinni szándékozó beruházó mellé.

Azt pontosan tudjuk, hogy milyen elképesztő energiaigényt jelentenek ezek az akkumulátorgyárak. Palkovics miniszter úr az október 27-ei beszédében összevethetőnek tartotta ennek a gigantikus kínai, Debrecenbe tervezett gyárkapacitásnak az energiaigényét az egyik működő paksi blokk energiaigényével. És azt is elmondta, hogy a vízigénye ennek a gyárnak összemérhető Debrecen város vízigényével. A vízkincsünket adják oda önök, állami támogatást is juttatva idegen munkaerő foglalkoztatására, hogy a profitot kivigyék az országból, és elrabolják a vízkincsünket. Na, ezek után, ilyen körülmények között, környezetvédelmi programról beszélünk.

Azt gondolom, hogy ez a néhány példa jól mutatja ennek a helyzetnek a fonákságát, és hogy mennyire tekinthető hitelesnek a kormány környezetvédelmi szempontból. Azt gondolom, hogy semmi esetre sem.

Olvashatjuk a programból, hogy tovább javul a víziközmű-szolgáltatás biztonsága és színvonala. Tisztelt Képviselőtársaim! Még miniszterelnök úr sem vonta kétségbe, hogy nagy a baj a víziközműszektorban. És tőlem jót nem hallhattak a 2010 előtti balliberális kormányok politikáját érintően, hogy mit kezdtek a víziközművekkel vagy vízbázisok védelmével, de az egyértelműen látszik, hogy a tendencia rossz. Akkor is rossz volt a helyzet, de azóta megduplázódott a csőtörések, a meghibásodások száma, és statisztikák mutatják, hogy 80 százalék a vízrendszerekből a kockázatos vagy kiemelten kockázatos vízrendszer. Hatékonyan bánunk a vízkincsünkkel? 25 százaléka megtermelt ivóvíznek elfolyik felhasználás nélkül, annyira rossz állapotban vannak a közművek.

A helyzet nem javul, hanem a helyzet romlik, tisztelt képviselőtársaim, tehát tényszerűen nem igaz, hogy tovább javul a víziközmű-szolgáltatás, mert éppen összeomlik Magyarországon a legfontosabb közszolgáltatás, az ivóvízellátás, és a vízkincsünk, a vízbázisunk védelme. És ezt nem én állítom, hanem például

2017-ben a Megyei Jogú Városok Szövetsége által megrendelt dokumentum úgy fogalmaz, hogy válságos helyzetben van ez a szektor, és akkor 3000 milliárd forintba becsülték a hiányzó forrásokat. Szerintem minimum meg lehet duplázni, hogy mennyi hiányzik, és a kormány füle botját sem mozgatja. Nem tett érdemi lépéseket, nem biztosítja éves szinten a plusz több száz milliárdot, ami szükséges ahhoz, hogy az ivóvízellátást biztosítani lehessen, és a vízkincsünk, a vízbázisaink védelmét meg lehessen valósítani. És azt pontosan tudjuk, hogy ha sérülnek a felszín alatti vizek, sérülnek a vízbázisok és láthatjuk az anyagból, hogy jelentős részében, kétharmad részben sérülékenyek ezek a vízbázisok, akkor visszafordíthatatlan környezetpusztítás történik. Ezt helyrehozni utána nem lehet.

És a Vodafone-tól kezdve minden fontosabb, itt százmilliárdokról beszélünk, mint hogy érdemi forrásokat biztosítsanak a víziközműrendszer fenntartásához. És egyébként megint csak nem én fogalmaztam meg, hanem például Debrecen fideszes polgármestere, hogy nem lehet átadni az önkormányzatoknak a víziközművagyonot, mert az egy olyan fontos stratégiai ágazat.

(15.10)

És azt leírta egyébként Debrecen fideszes többsége egy közgyűlési döntésben - nem adták át, nagyon helyesen -, leírta a fideszes többségű debreceni önkormányzat, hogy semmilyen garanciát nem látnak arra, hogy a kormány egyáltalán tudna mit kezdeni a finanszírozás szempontjából a víziközművek kérdésével.

Tehát egyáltalán nem lehet azt mondani, hogy itt bármiféle előrelépés történt a vízbázisunk, a vízkincsünk védelme kapcsán sőt itt összeomlásközeli helyzet van. Ki kell mondani, hogy Magyarországon közléptávon veszélybe került az ivóvízellátás, és veszélybe került a vízkincsünk, a vízbázisaink védelme.

És igen, felmerült az, hogy milyen szemléletű vízgazdálkodás van ma Magyarországon. Konkrétan, igen, elhangzott az is képviselőtársunktól, hogy lényegesen több víz folyik ki az országban, mint amennyi beérkezik, konkrétan három Balaton vízmennyiségének megfelelő a veszteség azért, mert még mindig az az elhibázott vízgazdálkodás érvényesül, hogy minél előbb el kell vezetni a vizeket. Tehát most Magyarország lecsapolása folyik, Magyarország kiszáradása folyik, és ennek bizony megvan a következménye; beszélt másik képviselőtársunk az aszályhelyzetről, hogy milyen drasztikus mértékben megy lefelé a talajvíz. Tehát ha itt nem történik egy alapvető, érdemi szemléletváltás, és hogyha a vizek elvezetése helyett nem a víz megtartása, a víz tájban történő megtartása történik meg, ha nem fordulunk abba az irányba, hogy az egykori ártereken, az egykori vízjárta területeken tartunk meg a vizeket, akkor annak beláthatatlan, katasztrofális következményei lesznek: évtizedes távlatban az elsivatagosodást, azt a folyamatot fogjuk tapasztalni az egész Alföldön, amit most egyébként a homokhátságon láthatunk.

És bizony megtaláljuk még ebben a dokumentumban azokat a mondatokat, amik a helyzet teljes félreértelmezésére utalnak: fokozódó aszályos és vízhiányos időszak... - tehát igen, egyszerre írja le, hogy az árvízzel és a belvízzel is meg kell küzdeni, holott itt egy szemléletváltásra lenne szükség, és a nagyvizek idején a többletvizeket kellene megfelelően, a megfelelő helyen elhelyezni, és akkor már egy érdemi lépést lehetne tenni.

És az is elfogadhatatlan, tisztelt képviselőtársaim, ha maradunk a vízkincseknél, hogy ha látunk egy ilyet, hogy a gigantikus gödi akkumulátorgyár környékén megjelennek a szennyezőanyagok, és ezt perekkel sem lehet kikényszeríteni, a helyiek nem tudnak érdemben küzdeni a saját érdekeik érvényesítéséért, akkor mi benyújtunk egy határozati javaslatot, ami reflektál arra, hogy a kormány akkumulátorgyártó nagyhatalmat akar csinálni, kerüljön amibe kerül, és a vízkincsünket is feláldozza. Benyújtunk egy olyan javaslatot, hogy ha egy ilyen gyár esetében elkészülnek a kötelezővé tett monitoringvizsgálatok, azokat közzé kelljen tenni; és hogyha nem teszi közzé egy gyár, akkor be kelljen zárni egy gyárat. Ezt nem fogadják el, tehát nem hoznak olyan döntéseket, amikkel ilyen esetekben - amik gyakorlattal alátámasztott esetek - mérsékelni lehet legalább a környezetpusztítást és a kockázatokat.

Én azt gondolom, hogy ez óriási probléma, és ez nem jelenik meg. Hozzáteszem, az egész környezetvédelmi programban az „akkumulátor” szó nem szerepel, az akkumulátorgyártás nem szerepel, holott azt mondhatjuk, hogy az mindent felülír, ami itt vízgazdálkodás. Tehát egyrészt kiszáradtunk Magyarországot, elfolyatjuk a vizeket, valóban elveszítjük a vízkincseinket, tönkremegy a víziközműrendszer, nem tudjuk megvédeni a szennyezéstől a vízbázisainkat, és amikor már konkrétan látható ivóvízellátási problémák merülnek fel, akkor odaadjuk úgy idegen érdekekért a vízkincsünket, hogy még fizetünk is érte támogatást.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ez nem környezetvédelmi politika, és ez nem nemzeti politika. Én azt gondolom, hogy ezekkel a kérdésekkel szembe kell tudni nézni, és mi a magunk részéről ezt meg is fogjuk tenni.

És hogy valóban cselekedni kell: annak érdekében, hogy valamiféle párbeszéd elindulhasson a vízgazdálkodásról, én egy rendkívüli bizottsági ülést kezdeményeztem, és innen is köszönöm Nagy István miniszter úrnak, hogy eljött erre a bizottsági ülésre, és meg tudtuk azt teremteni, hogy ezeket a gazdálkodókat, a vízváltó kezdeményezést képviselő szakembereket, egyébként egyetemi professzort, és a többi, le tudtuk ültetni, és én azt gondolom, hogy itt legalább néminemű irányváltás talán már megkezdődött ezen az ülésen.

Én azt gondolom, mindannyiunk felelőssége, függetlenül attól, hogy kormánypártiak vagy ellenzékiek vagyunk, hogy felismerjük ezeket a kríziseket, és közösen cselekedjünk annak érdekében, hogy a gyermekeink jövőjét biztosítani lehessen. Köszönöm, elnök úr. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Köszöntöm képviselőtársaimat. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most kettőperces felszólalások következnek. Megadom a szót Juhász Hajnalka képviselő asszonynak, KDNP-képviselőcsoport.

DR. JUHÁSZ HAJNALKA (KDNP): Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Elkötelezettek vagyunk a környezetvédelemben, persze, fejlődni mindig van hová, de büszkék lehetünk. Aki a környezetvédelemmel foglalkozik, az tudja, hogy a cambridge-i egyetem minden évben kiadja a fenntarthatósággal kapcsolatos éves jelentését. Ebben a világ 21. legfenntarthatóbb országa vagyunk - a 21.! Ez egy óriási eredmény. Három év alatt négyet lépett előre hazánk. Az Amerikai Egyesült Államok egyébként a 41. helyen van ezen a listán.

A másik dolog: 1990 óta 34 százalékkal csökkent az üvegházhatású gázok kibocsátása.

A harmadik: 2021-ben Magyarország villamosenergia-termelésének 60,8 százaléka karbonsemleges; karbonsemleges a nukleáris energiában, amit oly sokat támadtak, és a naperőműveknek köszönhetően. És mióta átvettük a baloldaltól a kormányzást, 2010 óta 4 ezer hektárral növeltük a védett természeti területeinket. Legyünk büszkék erre, és dolgozzunk a környezetvédelemért! Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Oláh Lajos képviselő úrnak, DK-képviselőcsoport.

DR. OLÁH LAJOS (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Az előbb Juhász Hajnalka képviselőtársam olyan büszkén mondta, hogy Magyarországon működik szélerőmű. *(Dr. Juhász Hajnalka: Büszke is vagyok...)* Hát persze, hát hogyan működne! Mert mi megcsináltuk. Nem azért, mert ön bármit csinált, vagy a Fidesz-kormány bármit csinált volna, hanem azért, mert korábban megkapták az engedélyeket; az önök kormánya alatt egyetlen engedély nem került kiadásra. *(Dr. Juhász Hajnalka közbeszól.)* Csak ezt fontos rögzíteni, hogy egyetlen engedélyt nem adtak ki önök.

És tudja, mi a faramuci szituáció? Hogy 12 kilométerre nem lehet lakott területtől. Magyarországon több olyan település van az osztrák határ mellett, ahol néhány kilométerre egyébként szélerőmű van, de magyar oldalon ugyanezeket nem tudjuk megépíteni. Tehát szeretném akkor csak megerősíteni: igaza van, működnek szélerőművek, mert a mi kormányunk ezt lehetővé tette, az önök kormánya pedig ellehetetlenítette, mert 12 kilométert írt elő, és egyetlen engedélyt nem adtak ki. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Nyitrai Zsolt képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport, két percben. Öné a szó.

NYITRAI ZSOLT (Fidesz): Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Köszönöm szépen a szót és a lehetőséget. Kétperces hozzászólásomat az LMP képviselőjének a beszéde indukálta. Hogyha már vízről beszélünk és a zöldügyekről beszélünk, környezetvédelemről, természetvédelemről, ha úgy tetszik: természetvédelemről beszélünk, akkor mindenféleképpen fontos hangsúlyozni ezen a ponton is, hogy Magyarország Kormánya a közéleti munkát a párbeszédre alapozza.

Ezen a területen is megkérdeztük az emberek véleményét, egy online zöldkonzultációt indítottunk nem is olyan régen, amelynek a címe: „Magyarország zöld úton jár!” Ez egy évvel ezelőtt volt, és ebben több mint 70 ezer polgártársunk mondta el a véleményét. Hangsúlyozom itt, a magyar Országgyűlésben, hogy a kormányzat által indított konzultációk sosem maradnak következmények nélkül, azokat mindig követi egy kormányzati vagy egy országgyűlési döntés. Azt gondolom, így volt, így van és így lesz ez a zöldügyek tekintetében is.

Ezen napirendnél is kimondhatjuk, hogy Magyarország Kormánya az - az ellenzékkel ellentétben -, amely nemcsak beszél a környezetvédelemről és a zöldügyekről, hanem konkrétan intézkedéseket és döntéseket is hoz ebben a témakörben. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Mivel további kétperces felszólalásra senki nem jelentkezett, most a normál időkeretben jelentkező képviselőknek adom meg a szót. Felszólalásra következik Szabó Rebeka képviselő asszony, Párbeszéd-képviselőcsoport. Parancsoljon!

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! Én örülök neki, hogy ilyenekről beszélgetünk itt a Házban. Örülök neki, hogy legalább néha van egy ilyen törvényi kötelezettség, hogy ezt a környezetvédelmi programot elkészítse a kormány, mert akkor legalább a kormány munkatársai is kénytelenek erről a témáról beszélgetni. Bár sajnos az a benyomásom, hogy abban lehet, hogy jó is, hogy tulajdonképpen az egy jó dolog, hogy még vannak a minisztériumokban olyan tisztviselők, akik ilyen anyagok megírására képesek, és ezt mindenképpen örömmel látom, hiszen ebben az anyagban vannak nagyon jó dolgok.

Viszont, ahogyan egyébként már el is hangzott, azért a megvalósítás terén elég komoly problémák vannak, és őszintén szólva nem irigylem azt, akinek meg kell csinálni egy ilyen programot, nyilván akár több munkatárs is az, aki ezt összerakta, hiszen pontosan tudják, hogy ebből semmi nem fog teljesülni, és elég rossz lehet így dolgozni, hogy az asztalfióknak gyártják ezeket a programokat meg a stratégiákat.

Az egyik nagyon alapvető probléma, hogy ezt most az Ipari és Technológiai Minisztérium nyújtja be tulajdonképpen, és muszáj elmondanom, hogy továbbra is nagyon nagy gondnak látom, hogy nincsen

Magyarországon környezetvédelmi minisztérium. A természetvédelmi rész - van egyébként az anyagban egy csomó természetvédelmi vonatkozású rész is - az Agrárminisztériumnál van, de csupán egy államtitkárság formájában. Szeretném jelezni, hogy ha azt mondom akár, hogy környezetvédelemmel, klímavédelemmel vagy élővilág-védelemmel foglalkozó minisztérium, az Magyarországon kívül a világon egyedül Szomáliában, Tanzániában és Szaúd-Arábiában nincs, de az Európai Unió országában mindenhol van.

(15.20)

És szeretném jelezni, hogy ez már önmagában egy jelzés a Fidesz részéről, hogy hiába... Értem, hogy önök azt mondják, hogy mennyire fontos önöknek a környezetvédelem, de hát akkor minisztériumi szinten kéne képviselgetni magát, ami ugye, nem történik meg. És egyébként a széttagoltsága, majd amikor arról is beszélek, hogy mi a vízzel a helyzet, ott pedig a Belügyminisztériumnál van a vízügynek egy jelentős része, és már ez is nagyon megnehezíti azt, hogy hatékony vízgazdálkodás és igazán fenntartható vízgazdálkodás legyen Magyarországon.

Tulajdonképpen jól hangoznak tehát a célok, de azt látom, hogy az elmúlt 12 évben - és sajnos azt feltételezem, hogy van okom feltételezni, hogy a jövőben is ez lesz - igazából a politikai érdekek felülírják a környezetvédelmi érdekeket és célokat, és erre szeretnék néhány példát mondani az anyagból.

Ugye, egyrészt azt mondják, hogy az elmúlt években a környezetvédelmi állami intézményrendszer a kormány céljaival és a bürokrácia csökkentésének irányával összhangban változott - ez van benne az anyagban. Ugye, már jeleztem, hogy ennek véleményem szerint ellentmond az, hogy nincsen környezetvédelmi minisztérium, elaprózódik ez a stratégiai fontosságú terület, megnehezíti a koordinációt, és egyáltalán nem csökkenti a bürokráciát. Nincsen önálló környezetvédelmi hatósági rendszer, a kormányhivatalokba integrálták ezeket, ott a környezetvédelmi hatóságért felelős hivatalnokok sokszor komédiába illő szakvéleményekre bólintanak rá, legyen az akár egy értékes természeti terület beépítése, mint a Fertő tónál vagy Salgótarjánnál, vagy akár Tihanyban, vagy egy szennyező akkumulátorgyár építése, mint Gödön és Debrecennél, ugye, erről is hallottunk már. Tehát gyakorlatilag mindenre kiadják a környezetvédelmi hatósági engedélyt, amit a kormány szeretne. Ma Magyarországon ez a környezetvédelmi hatóság, és ez nem jó, egyáltalán nem jó így.

Aztán azt is írják a programban - most tényleg csak néhány dolgot emelek ki, mert egyébként erről önmagában órákat lehet beszélni -, önök írják, hogy az utóbbi években fokozatosan teret nyertek a folyamatos erdőborítást biztosító erdőművelési módok, illetve az erdő gazdasági szerepének elismerése mellett előtérbe kerültek az erdő környezet- és természetvédelmi, közjóléti és esztétikai funkciói. Hát, ez sajnos nem így van a valóságban. (Nacs Lőrinc: De!) Nem így van, ez a

helyzet. Rengeteg tarvágás van Magyarországon, sajnos... (Varga Gábor: Nincs!) Hát, esetleg menjenek el kirándulni, és nézzék meg! (Varga Gábor: Mi ott élünk!) Sajnos, az erdeink több mint 90 százalékán, a védett és a Natura 2000-es területeken is ez a hagyományos vágásos üzemmódú erdőgazdálkodás folyik (Nacs Lőrinc: Zuglóban?), sajnos ennek következtében a természetes erdeink is egykorúak, kevés fafajból állnak, kevés bennük az idős fa, gyakran hiányzik a cserjeszint, és az erdő immunrendszerének szerepét betöltő holtfa is hiányzik nagyon sok erdőből, tehát ezeknek az erdőknek nem jó a természetessége, és egyáltalán nem igaz az, hogy fokozatosan teret nyert a folyamatos erdőborítást biztosító erdőművelési mód.

Van ilyen, létezik ez az országban, és az egy nagyon jó dolog, és még azt is el tudom képzelni, hogy esetleg ez egy növekedő tendencia, de elképesztően lassan növekszik, és az a helyzet, hogy a kormány azokkal az intézkedéseivel, mint amelyek, ugye, most a nyáron a tűzifarendelelet kapcsán elhíresültek, amelyben, ugye, megengedte mind a tarvágást, mind a vegetációs idő alatti vagy a madarak fészkelése alatti fakitermelést, azt, ugye, megengedte, ez ezeket nagyon-nagyon visszaveti. Ezt utána egy kicsit enyhítették, és végül is, ugye, jelezték, hogy az állami erdőkben ezt mégsem engedik meg, csak a magánerdőkben, de ez is nagy probléma, mert nagyon sok magánerdő van Magyarországon, és a magánerdők is lehetnek akár védettek vagy Natura 2000-esek.

Gyakorlatilag tehát a kormány saját maga lazította fel ezt az egyébként sem túl szigorú és nem jól működő szabályozást, hiába volt a civil tiltakozás, ez eddig még továbbra is érvényben van, tehát már ez is önmagában ellentmond ennek a környezetvédelmi programnak, ami ebben van.

Aztán, ugye, a környezetvédelmi program szerint az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodás érdekében nagyobb figyelmet kell fordítani a vízmegtartó művelési módok elterjesztésére és az ezzel összefüggő ökológiai szempontú vízkormányzás alkalmazására. Hát, ezt mi a Párbeszéd részéről nagyon üdvözlölnénk, ha így lenne, tényleg, tehát erről nagyon sokat beszélünk, hogy mennyire fontos lenne most, amikor egész nyáron elképesztően durva aszály volt, nagyon kevés volt a csapadék, az Alföld gyakorlatilag - nem most kezdte - folyamatosan elsivatagosodik, az elmúlt 12 évben nem tettek hatékony intézkedést arra, hogy ezt legalább valahogyan ellensúlyozni próbálják, ha teljesen megállítani sajnos valószínűleg már nem is lehet. Úgyhogy attól tartok, hogy ez a megállapítás, amelyet itt leírnak, ez is csak a papírlapon fog maradni, és nincs mögötte valós szándék.

Gyakorlatilag meg kéne végre valósítaniuk azt, ugye, hogy a tájban raktározzák el azokat a pluszvizeket, amelyek esetleg tél végén vagy tavasszal keletkeznek a tájban, de nem látjuk az ezekre vonatkozó határozott lépéseket. Nem látjuk azt, hogy egyébként az Agrárminisztérium leülne a Belügyminisztériummal, és megbeszelnék, hogy amit esetleg az agrárminiszter úr elmond, azt utána a vízügy is a magáénak érezze,

és, ugye, folynak például ilyen beruházások, mint a Mezőhegyesi Ménesbirtok melletti főcsatorna rekonstrukciója, amelynek keretében Mészáros Lőrinc munkásai 22 milliárd forintért építenek vonalas öntözőrendszert az ökológiai szempontok teljes figyelmen kívül hagyásával. Megint csak azt látom tehát, hogy ha Mészáros Lőrincről és az érdekeltségeiről van szó különösen, vagy más Fidesz-közeli cégsoportokról, akkor hiába vannak szép dolgok leírva ezekben a programokban, erre igazából már senki sem figyel oda, mert akkor azonnal bejönnek persze ezek a pénzügyi érdekek.

És akkor, ha már a vízről beszélünk, akkor meg kell említenem az akkumulátorgyárakat. Egészen háborzongató, hogy Magyarországot ilyen akkumulátornagyhatalommá szeretnék tenni. Elhangzott már, de muszáj nekem is megemlítenem, hogy maga Palkovics miniszter úr is mondta, hogy Debrecen mellett az ő tervei szerint - bár ugye, ő most már lehet, hogy nem is miniszter, úgyhogy nem tudom, hogy ezzel a projekttel mi lesz, de tartok tőle, hogy azt a kormány továbbra is folytatni fogja - óránként ezer köbméter vizet is használ majd az az akkumulátorgyár, amely adott esetben Debrecen mellett felépülhet, és erre a kormány körülbelül 250 milliárd forintot szán. Tehát az hagyján, hogy tönkretesszük a környezetünket, de még a saját közpénzünket is fordítjuk erre. Szerintem ez egy katasztrófa, és ez teljesen ellentétben áll azzal, amit leírnak ide a környezetvédelmi programba.

Ugye, itt szerepel egyébként a programban az is, hogy a Velencei-tó vízszintjének szabályozásához szükséges műszaki feltételeket biztosítják, de közben nem tudom, hogy mikor lesz erre tényleges kormányzati akarat. A tavalyi évben számos írásbeli kérdést is feltettem ez ügyben az illetékeseknek, és nekem úgy tűnik, hogy a Velencei-tó kapcsán is tervek vannak; néha persze megemelkedik a vízszint, akkor örülnek, néha pusztulnak a halak, akkor nem, de valódi egységes cselekvést nem igazán lehet látni.

Aztán szerepel a programban az is, hogy a Balaton egy nagyon sérülékeny ökológiai rendszer, hogy nagyon nagy figyelmet igényel a vízminőség fenntartása, a természeti értékek védelme, és azt is leírják a programban, hogy a Balaton turisztikai kihasználásának fokozása, új vízparti lakóparkok, a beépítése, kikötők építése, fejlesztése, a megnövekedő vitorlásforgalom a természeti környezet, a tó ökológiai rendszerének növekvő terhelését eredményezi. Én remélem, nem rúgják ki azt a munkatársat, aki ezt leírta, mert őszintén szólva ez annyira ellentétben áll a Fidesz-kormánynak a politikájával, hogy nem is értem, hogy hogy mer ilyet leírni egy tisztviselő. De én innen is gratulálok neki, köszönöm szépen, én egyetértek ezzel a mondattal, csak azt nem értem, hogy akkor miért építik be az egész Balatont.

Tehát akkor hogy van az, hogy ugye, Balatonaligán engedélyezik, hogy letarolja egy szállodaberuházás a magaspartot? Hogy van az, hogy engedélyezik, hogy ott konkrétan az egész parti sétányt beépítsék luxusingatlanokkal? Hogy lehet az, hogy Balatonakarratyan a Magyar Nemzeti Bank alapítványa tulajdonában álló cégnek egy gigaépítkezése zajlik, rengeteg

fát vágnak ki, betonmonstrumokat építenek? Hogy lehet az, hogy Tihanyt felvásárolja Mészáros Lőrinc? Hogy lehet az, hogy más Fidesz-közeli vagyonos emberek Tihanyban mindenféle gazdasági épületeknek mondott luxusvillákat építenek, és letarolják a fél szigetet? Hogy van az, hogy Keszthelyben Tiborc-közeli cégsoportok fejlesztenek luxuslakóparkokat, vagy azt a városközpontot, amelyet egyébként terveztek, és amire építész doktoranduszhallgatók csináltak szuper tervet, amely beleilleszkedett az adott településbe, és nem bántotta a helyi ökoszisztémát, azt egy tollvonással áthúzzák, és megint valamilyen természetromboló beruházást építenek oda? Tehát akkor ez hogy lehet, hogyha egyébként a programban meg leírnak ilyen szép szavakat?

Aztán, ugye, írnak arról is, hogy a közüzemi vezetékes ivóvízhálózattal mi van. Még valami őszinteség van az anyagban, merthogy elismerik, hogy a rekonstrukció elmaradása a szolgáltatott ivóvíz szennyeződését okozhatja, illetve a fogyasztói kockázatot növeli vagy meghibásodásokhoz vezet, de arról igazából már nem esik szó, hogy a víziközmű-rekonstrukció elmaradása gyakorlatilag már a válságos szinthez közeledik. Ma Magyarországon az átlagos hálózati veszteség 22 százalék, tehát ennyi víz folyik el, hogyha az ország átlagát nézzük.

Egyébként van egy Víz Koalíció nevű civil szervezet, és nagyon szuper adatok és tanulmányok érhetőek el, ezt esetleg ajánlom az államtitkár asszonynak is, hogy talán érdemes megnézni. Nagyon szép térképet, összehasonlító tanulmányokat csinálnak, és ebből gyakorlatilag kiderül, de amit egyébként nagyon sok ember, aki Magyarországon él, pontosan érzi, hogy nyáron vízhiányok vannak, hogy a csatornarendszer működése nem kielégítő. Rengeteg ivóvizet veszítünk így, és ez egy nagy probléma, amire így megint csak nem tér ki a program.

(15-30)

Aztán azt írják, hogy Magyarország átlagos légszennyezés-terheltségi szintje nemzetközi összehasonlításban a középmezőnyben helyezkedik el. De egyetlen szó sem esik arról, hogy közben a levegőszennyezés miatt Magyarországon évi 13 ezer ember hal meg idő előtt, és a légszennyezés nem csupán a várható élettartamot csökkenti, hanem növeli a szív-és érrendszeri, légúti megbetegedések kockázatát, és hogy nagyon fontos lenne emiatt a levegőminőség javítása, és az is, hogy a szilárd tüzelésű technikák ne okozzák még több ember halálát és megbetegedését.

Aztán így a végéhez közeledve még szeretném megemlíteni az energiahatékonyságot, hiszen azt is említik, hogy a helyi megújuló energiaforrásokat kéne használni. Itt visszatérek erre a szélenergia-vitára. Most sajnos Juhász Hajnalka már nincs bent, aki elmondta, hogy de vannak szél erőművek Magyarországon. De 2016 óta a Fidesz-kormány szigorítása következtében nem lehet szél erőművet létrehozni. Ez most már hat év, és hat év alatt már nagyon sokat fejlődhetett volna ez az iparág,

manapság már nem 2 megawattos, hanem 3-4 megawattos egy-egy szél-turbina, és ez kiegyensúlyozhatná a naperőművek áramtermelését mind akár éjszaka, mind akár télen.

Nagyon sok szakértő elmondja, hogy ez a fajta komplex energiamix lenne az előnyös. Na most, önök ezt nem úgy oldják meg, hogy akkor a napenergia mellett segítenek létrehozni a szélenergia-termelést is, hanem a napenergiát is tönkreteszik. Nem így gondoltuk, hanem pont fordítva, szeretném jelezni. Tehát az nem jó megoldás, hogy se napenergia, se szélenergia ne legyen, hanem inkább legyen mind a kettő. Tehát ha leírnak egy programban ilyet, hogy legyen energiahatékonyság meg megújuló energiaforrás, akkor ezzel nem fér össze, hogy maguk még mindig, hat éve beszélgetnek arról, hogy vajon legyen-e szélenergia Magyarországon. *(Nacs Lőrinc: Mert van!)* A Párbeszéd mint zöldpárt azt szeretné, hogy igen, legyen. Legyenek újak, ne csak a régiék, amelyek már egyébként egy régebbi technológiát képviselnek.

A biológiai sokféleség védelméről is írnak. Nem tudom, akkor miért akarják eladni a védett területeinket, nem tudom, hogy miért nem támogatják eléggé a nemzeti parkokat. Nincs elég kapacitás a nemzeti parkokban, és már mondtam, a hatóságokban, hogy ellenőrizzék majd azt a kárt, amit az önök által privatizált védett területeken majd az új tulajdonosok elkövetnek.

Tulajdonképpen azt kell hogy mondjam, hogy ebben az anyagban a célok szépek, de nincsenek benne számszerűsíthető, számonkérhető kötelezettségvállalások, nincsenek indikátorok, nincsenek monitoringszempontok, és nincs elszámolás a korábbi hasonló környezetvédelmi programok eredményeiről sem. Tehát ezt így megírják, berakják a fiókba, jól hangzik, de az a helyzet, hogy ez így nettó zöldre festés. Ez a Fidesz-kormány zöldre festése, ami csak azért nem működik egyébként eléggé, mert olyan nagyon sok ember nem is fog róla tudomást szerezni. Mi itt beszélgetünk róla, de sajnos ez így egy fióknak gyártott dokumentum lesz, amit én így ebben a formában ezek miatt az okok miatt nem tudok támogatni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Nacs Lőrinc képviselő úrnak, KDNP-képviselőcsoport, normál időkeretben. Parancsoljon!

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az elmúlt időszakban felmerült egypár kérdés, arra szeretnék válaszolni. Szabó Rebeka képviselő asszony úgy kezdte a felszólalását, hogy milyen jó, hogy ilyen témákról lehet itt az Országgyűlésben beszélgetni. Sokkal könnyebb lenne ez a beszélgetés, ha a képviselő asszony is némi tényalapot és valóság alapot behozott volna a felszólalásába, mert akkor még könnyebben lehetne ilyen kérdésekről beszélgetni és vitatkozni.

Csak hogy megvédjem Juhász Hajnalka képviselőtársamat, ő arra reagált, hogy Oláh Lajos azt mondta,

hogy be vannak tiltva a szélerőművek Magyarországon, miközben ha valaki autózik az M1-es autópályán példának okáért, akkor pontosan látja, hogy ez nem így van. Erre reagált képviselő asszony.

Keresztes László Lórántnak szeretném a figyelmébe ajánlani, hogy van önöknek egy európai pártcsaládja, a zöldek pártcsaládja - mi mérgezöldeknek is szoktuk magunk között hívni időnként -, ott az egyik legnagyobb tagpártjuk, a német zöldek jelenleg kormányon vannak. Ez az a német kormánypárt - a másik pedig a szocialisták, a DK pártcsaládjában ülnek, a német szociáldemokraták -, ez az a pártcsalád, amely jelenleg azt a kormányrendeletet adta ki a nyáron, hogy a szénszállító vonatok elsőbbséget élveznek a személyszállító vonatokkal szemben. Tehát késhetnek a vonatok, amelyek embereket szállítanak munkába, késhetnek azok a vonatok, amelyek kórházba szállítanak időseket, mondjuk, elővárosból vagy külvárosból, ha éppen egy szénszállító vonat arra jár, mert az újraindított szénerőművek, a mostani energiaválság miatt a zöld kormány azt az intézkedést hozta, hogy elsőbbséget élveznek ezek a járművek, és elsőbbséget kell adni még a személyszállítás előtt is, tisztelt képviselőtársam. Hát, ön tag volt a Régiók Bizottságában, megvannak a kapcsolatai a Zöld Pártban, egy tiltakozást azért legalább megért volna szerintem ez az ügy, hiszen önök közösséget vállalnak például ezzel a német testvérpárttal.

Ön azt is állította, hogy Palkovics miniszter úr és Orbán Viktor miniszterelnök úr ellentmondásba keveredett egymással a szélenergia ügyében. Érdekes még egyszer elolvasni pontosan. Nem így van, ahogy a képviselőtársam állítja. Teljes mértékben azonos az elhangzott tartalom, más oldalról megfogalmazva, de természetesen ha figyelmesen elolvassa a tisztelt képviselőtársam a nyilatkozatokat vagy a beszédeket, akkor világos, hogy ugyanazt az álláspontot képviseli a kormány.

Ön most már nagyon sokadszorra, most már országgyűlési ciklusokon átívelően hozza ide Balatonliga ügyét, de erre is több alkalommal itt a kormány tagjai válaszoltak önnek, és tisztába tették ezt a kérdést. Ön ugye, most úgy tesz, mintha erről még nem lett volna itt szó, és nem kapott volna választ akár itt, a parlamentben, akár írásbeli kérdés formájában a balatonligai kérdésre.

Ön felhozta a költségvetés ügyét is, érdemi források. Folyamatosan növeljük a környezetvédelmi kiadásokat azokban a költségvetésekben, amelyeket önök rendre nem szavaznak meg, és egyben teljesen igaz van: minden költségvetési tételt lehetne növelni. Egyébként növeljük is az elmúlt években az oktatásra szánt költségvetést, az egészségügyre szánt költségvetést, a környezetvédelemre szánt költségvetést, a megújuló energiaforrásokat támogató beruházásokra szánt költségvetést. Nagyon kevés olyan dolgot tudok mondani a magyar költségvetésben, amiről ne tudnám elképzelni, hogy többet is költsünk. Az ellenzéki pártok támogatásának a sora jut esetleg eszembe, mert ezt Amerikából úgyis megoldják, de egyébként minden más költségvetési sor olyan sor,

amely érdemi, és persze, hogy lehet többet. Játshatjuk ezt a játékot, hogy ki tud nagyobb számot mondani, de tény, ami tény, mi növeltük ezeket a költségvetéseket, és elköteleztük magunkat, ahogyan itt a stratégiában is látszik, hogy tovább növeljük ezeket a költségvetési forrásokat.

Többen is felvetették, Szabó Rebeka képviselőtársam és Oláh Lajos is, jobbikos képviselőtársam is az önálló környezetvédelmi minisztérium ügyét. Önöknek ez egyfajta ilyen vesszőparipája, minden területet úgy akarnak megoldani, hogy önálló minisztériumot akarnak rá létrehozni. Ezt mondták önök az oktatási vitában itt a múlt héten, ezt mondták az egészségügyi vitában pár héttel ezelőtt. Mindenféle vitában önök ezt mondják, mintha ez valamiféle megoldás lenne, hogy bürokráciát növelünk, tehát akkor megoldódik az ügy.

Lehet itt statisztikákat mondani, hogy hány országban van környezetvédelmi minisztérium, mondok két példát. Magyarországon volt Munkaügyi Minisztérium, 12 százalékos volt a munkanélküliség. Magyarországon volt Oktatási Minisztérium, és 15 ezer tanárt bocsátottak el. Mind a kettő a Gyurcsány-kormány idején volt. Tehát megold-e valamit az, hogy van-e valaminek önálló minisztériuma? Szerintem nem, hiszen volt Munkaügyi Minisztérium, és 12 százalékos volt a munkanélküliség, és volt Oktatási Minisztérium, és 15 ezer tanárt bocsátottak el, és 381 iskolát zártak be. Tehát szerintem nem megoldás egy problémára, ha önálló minisztériumot hozunk létre. Inkább egyébként az önök által is dicsért programot kell létrehozni és aztán végrehajtani.

Önök úgy jönnek ide egy következő időszakra szóló program tárgyalására, hogy számonkérjük, hogy az még miért nincs megvalósítva. Egyetértettünk célokban, egyetértettünk olyan irányokban, amelyeket itt az előttünk fekvő környezetvédelmi program leír, és önök számonkérjük azt, hogy miért nincs már 2026. Önök megint választásokat akarnak, de hát mindegy.

Ez a program a jövőről szól, hogy ezekben a lépésekben működünk együtt, legyenek kormányzati előterjesztések, azokat szavazzák meg, mert az előző program után végrehajtásra idehozott törvényeket nem szavazták meg, tisztelt képviselőtársaim. Tehát joggal kérdezhetem akkor én, hogy mi a garancia arra, hogy most, ha egyetértünk a megfogalmazott célokkal, akkor majd a következő időszakban, a parlament tavaszi ülészakáján, jövő ősszel idehozott törvényjavaslatokat meg fogják-e szavazni, amelyek ennek a stratégiának a végrehajtását szolgálják, ami programot egyébként önök is - és ezért le a kalappal államtitkár asszonyék előtt - megdicsérték még itt többen is, elmondták, hogy nagyon-nagyon szép, ami le van írva, de azért nem szavazzuk meg. Tehát odáig azért nem merészkednek, hogy megszavazzák, pedig szép dolgok vannak leírva.

Mielőtt még elmegy Szabó képviselő asszony, a tarvágások, a fakivágások ügyéről szeretnék beszélni, mert ebben is történt egy fordítás, tehát Natura 2000-es területen nem lehet tarvágást végezni, természetvédelmi területen nem lehet. Tessék elolvasni a 444

helyett a Magyar Közlöny nevű újságot, az is érdekes olvasmányokat tartalmaz. Nagy István agrárminiszter úr rendelete megtiltotta azt, hogy ezeken a területeken... (Szabó Rebeka: Nem tiltotta meg!), de megtiltotta, hogy ezeken a területeken tarvágást végezzenek. (Szabó Rebeka: Nem tiltotta meg! - Zaj. - Az elnök cseppet.)

Tisztelt Képviselő Asszony! Ön előtt is ismert az az energiaválság, amiben benne vagyunk, és pontosan ezért van szociális tűzifa-program, ezért van hatósági tűzifaár, és ezért nagyobb az erdők kitermelése, igen, de nincsen tarvágás (Szabó Rebeka: De van!), és főleg nincsen Natura 2000-es vagy természetvédelmi területen tarvágás, tisztelt képviselő asszony.

(15.40)

Útjára is bocsátjuk a képviselő asszonyt, mert máshol fontosabb dolga van, mint a környezetvédelmi program vitáján. (Szabó Rebeka távozik az ülésről.)

Azt szeretném összegzésként mondani, tisztelt képviselőtársaim, hogy önök mindannyian - majdnem mindannyian, Oláh Lajos mindig kivétel, vagy a DK mindig kivétel ezekből, de önök mindannyian - úgy kezdték a felszólalásaikat, hogy számos támogatható, értékes, fontos elem van ebben a stratégiában, ebben a programban. Ezzel mi is egyetértünk.

Önök azt is mondták, hogy fontos, hogy ezeket a lépéseket, legyen az vízgazdálkodási kérdés, legyen az légszennyezettségi kérdés, legyen az a fenntartható gazdaság kérdése, ezeket jó lenne közösen megvalósítani Magyarországon. Juhász képviselőtársam mondta, hogy egyébként számos területen léptünk előre az elmúlt időszakban. Nem mi mondjuk ezt magunkról, Cambridge-ben mondják rólunk, meg Brüsszelben mondják rólunk, meg Washingtonban mondták rólunk különböző nemzetközi környezetvédelmi rangsorokon. Én a mostani helyezésünkkel sem vagyok elégedett, de elismerem azt, hogy számos helyen előrelépés történt.

Tehát ha egyetértünk, hogy jó ez a program, ha egyetértünk, hogy a benne foglaltakat meg kell valósítani, és ez ügyben egyébként mi idehozunk önöknek törvényeket, költségvetést, amiben az ennek a programnak a megvalósítására szánt költségek vannak benne, akkor már csak egy dolog maradt, hogy önök támogassák ezt, szavazzák meg, és a következő, ezt követő törvényeket is szavazzák meg, és rögtön ilyen szempontból közösen tudunk ezen a fontos ügyön dolgozni. Én csak ezt kérem önöktől. Köszönöm szépen. (Taps a kormánypártok soraiban.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Keresztes László Lóránt képviselő úrnak, LMP-képviselőcsoport.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Nacsa képviselő úr, szerintem a vita jó,

előrevisz, és most egy olyan kérdésről beszélünk, egy olyan kérdésről folytatunk vitát, ami alapvetően meghatározza gyermekeink jövőjét, tehát szerintem fontos is. Nagyon örülök, hogy felszólalt képviselő úr, felszólalt Juhász Hajnalka képviselő asszony, Nyitrai képviselő úr, és azt gondolom, hogy ez talán indíthat most egy pozitív vitát, hogy legalább megpróbáljuk a közös nevezőket meghatározni, hogy feltárjunk egy közös valóságértelmezést.

Tisztelt Képviselő Úr! Azt idéztem ide, hogy október 27-én Palkovics miniszter úr, aki felel a környezetvédelemért, felel az energiapolitikáért, bejelentette, a Hír TV élő adásában lehetett ezt követni, hogy a magyar kormány megváltoztatja azokat a szabályokat, amelyek jelenleg lehetetlenné teszik szélturbinák építését. Én erre rákérdeztem a múlt héten, szerdán itt, talán jelen volt, miniszterelnök úrnál, aki azt mondta, hogy nem igaz, nem született ilyen döntés. Segítsen feloldani ezt az ellentmondást!

Ez azt jelenti, hogy nem született olyan döntés, hogy azóta talán van-e ismerete képviselő úrnak, hogy azóta már született ilyen döntés, tehát igazából nem bírálta fölül miniszterelnök úr, csak azt mondta, hogy esetleg az ütemezésben nem teljesen fedték át egymást a nyilatkozatok. Lehet-e majd a jövőben Magyarországon szélerőműveket építeni vagy nem? A felelős miniszter azt mondta, hogy lehet, bejelentette, miniszterelnök úr néhány nappal később cáfolta.

Aliga ügye. Lehet, hogy még nagyon sokszor el fogom mondani ezt a kérdést, ugye, még nem oldódott meg a probléma. Az az egyetlen rész, az az egyetlen részlet oldódott meg, hogy környezetvédelmi engedélyt adtak egy olyan pusztításra, ami ezt a több millió éves geológiai képződményt lepusztította volna. Egyetlenegy kormányparti képviselő, kormánytag, senki nem adott erre választ, hogy ez miért történt meg, és hogy egyetért-e azzal, hogy ez megtörtént. Tisztelt Képviselő Úr! Akkor beszéljünk egymással, vitázzunk! Ön szerint elfogadható, hogy környezetvédelmi engedélyt adnak egy nemzeti szimbólumunk ledózerolására? Hogy nagyobb befektetők nagyobb területhez jussanak? Itt a lehetősége, tud rá válaszolni, és azt gondolom, akkor tisztázni tudjuk ezt a kérdést.

De ugyanúgy szeretném tisztelt képviselő urat megkérdezni: akkumulátorgyártás. Nekem van kritikám ezzel a programmal, amellett, hogy sok dologgal egyetértek. Nem szerepel benne az a jövőről szóló programban, ami lehetetlenné teszi annak a programnak a megvalósítását. Rendben van-e ön szerint, aki az úgymond nemzeti oldalhoz tartozik, hogy százmilliárdos állami támogatással idecsalogatunk idegen gigantikus cégeket, akik felhasználják az energiát és felhasználják a vízkincsünket, és amikor a környezetpusztítás, a szennyezés jeleit tapasztaljuk, akkor a magyar kormány lehetetlenné teszi, hogy a magyar emberek, a helyi közösségek ezt feltárják és küzdjenek ellene.

Ez így rendben van-e? Csak azért kérdezem, mert ez összefüggésben van ezzel a programmal, ugyanis

ott a programban a vízkincs védelméről beszélünk, egy szó sincs arról, hogy akkumulátorgyártó nagyhatalom lesz Magyarország. Már részletesen beszéltünk arról, hogy milyen kihívásokkal küzdünk a vízügyek terén, és így ellentmondásba kerülünk a valósággal, ha ezt a programot így elfogadjuk. A véleményére vagyok kíváncsi, Nacsa képviselő úr, hogy ez az akkumulátorgyártónagyhatalom-elképzelés, a vízkincsünk áruba bocsátása a nemzet érdekei szerint történik-e.

Struktúra, minisztériumi struktúra, holisztikus szemlélet, felelősségvállalás. Beszéltünk itt a vízkormányzásról, beszéltünk itt az elhibázott vízgazdálkodásról, az aszálykárokról. Agrárminiszter úr - megköszöntem neki, és egyébként egy nagyon konstruktív vita bontakozott ki - eljött a Fenntartható Fejlődés Bizottság ülésére, és ott szembesülhetett egy egyetemi professzor előadásával, és elismerte ott miniszter úr, hogy sokkal rosszabbak a forgatókönyvek, mint azt ő gondolta, a tekintetben, hogy hogyan veszítjük el a vizeinket. Úgy látom egyébként, hogy elindult valami ezzel kapcsolatban.

Azért legyünk világosak, nem 2010-ben kezdődött ez a fajta vízgazdálkodás, hogy elfolyatjuk a vizeinket, és nem is 1990 után, tudjuk jól, hogy ez az egykori folyamatszabályozások, folyószabályozások nyomán alakult ki, hogy gyakorlatilag kiszárítottuk az egykor vízjárta területeket. Annak ellenére egyébként, hogy tíz éve Ángyán professzor úr is letette az asztalra azt a koncepcióját, azt a vidékstratégiát, ami szorgalmazta az ezzel való szembenállást, tehát itt volt már az a dokumentum, nem történtek meg a lépések. Én nagyon boldog leszek, ha most tudunk közösen cselekedni. Minden olyan lépést, ami a felelős vízgazdálkodást, a vizeink megtartását támogatja vagy ebbe az irányba mozdul, én meg fogom szavazni. Ugyanúgy egyébként, ahogy most az interpellációs kérdésemre adott választ megszavaztam az államtitkár úrnak. Ebben a kérdésben nem nézhetjük, és higgye el, hogy én nem nézem a pártpolitikai szempontokat, én a nemzet érdekeit, a gyermekeink, unokáink jövőjét nézem, hogy ezt tudjuk-e biztosítani.

De ugye, az Agrárminisztériumról beszéltünk ezzel összefüggésben, a Technológiai és Ipari Minisztériumhoz tartozik nemcsak a környezetvédelem, hanem a víziközművek rendszere. A Belügyminisztériumhoz tartozik a vízgazdálkodás, és szó esett már itt a Sajó ügyéről, de beszélhetnénk egyébként azokról a rendkívül súlyos kockázatokról, ami a Tisza erdélyi mellékfolyóit érinti, és nyilvánvaló, hogy beszélünk itt a Sajóról, a Tisza mellékfolyóiról, az az anyaországi természeti kincseket is érinti. És ott tartunk valóban, én háromszor voltam már a Rozsnyói járásban, ott, ahol ez a szörnyű szennyezés megtörtént, nem tudom, hogy volt-e ott a kormány egyik bármelyik tagja Alsósajó település mellett a Siderit nevű egykori bányauzlemnél, a mai napig még folyik be a szennyeződés. Azt gondolom, hogy lépéseket kell tudni tenni annak érdekében, hogy ezeket a szennyezéseket megállítsuk, én ezt hiányolom.

Nyitrai képviselő úr arról beszélt, hogy a kormány nem beszél, hanem cselekszik. Segítsenek nekem, bármelyik kormányparti képviselő segítsen nekem abban,

hogy a víziközművek rendszerének az összeomlása tekintetében mit cselekedett a kormány. Én idéztem önöknek azt, hogy 2017-ben a Megyei Jogú Városok Szövetsége - amiről múltkor kiderítettük, hogy két ellenzéki polgármesteren kívül csupa kormánypárti polgármesterekből áll - úgy fogalmazott, hogy válságos helyzetben van a szektor, tehát összeomlik a víziközműrendszer. Azóta a helyzet folyamatosan rosszabb lett. Önök mit tettek ez ügyben?

Olvashatjuk egyébként, mondjuk, a TÖOSZ-nak, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége elnökének, Tab fideszes polgármesterének a közleményeit is, ő is elmondja sokszor egymás után, nagyon hangosan a kritikáit. Önök nem tettek semmit, nem volt szemléletváltás, nem biztosították a forrásokat, és egyre gyorsuló ütemben mennek tönkre ezek a csővezetékek, mennek tönkre ezek a vízrendszerek, és egyre nagyobb veszély leselkedik a vízkincsünkre, és egyre komolyabb kihívásokkal küzdünk a vízgazdálkodás, az ivóvízellátás terén.

Egyébként megint csak egy fideszes képviselő mondta el kérdésként egy nyilvános fórumon, hogy ő nagyon reméli - és ezt így fogalmazta meg, hogy nagyon reméli -, hogy a mostani államosítási folyamatot, ami megbicsaklott a jelentős önkormányzati ellenálláson, nem az követi majd ezt az államosítást, hogy harmadik személynek átadják a víziközművagyonot. Ha államtitkár asszony vagy bármelyik kormánypárti képviselőtársam megerősíti, hogy nem, tartják azt a fontos alapvetést, hogy a víziközmű-infrastruktúrájának nemzeti kézben, alapvetően önkormányzati és állami kézben kell maradni, ez nagyon fontos lenne, hogy nem lehet ezt kiszervezni. De azt gondolom, hogy az intő jel mindenki számára, amikor egy fideszes polgármester mondja azt, hogy reméli, hogy így lesz.

Néhány dologról még engedjék meg, hogy ilyen megközelítésben beszéljek! Illegális hulladéklerakók felszámolásáról volt szó, felmerült a tamási eset, tamási helyzet. Itt mi történt? Olaszországból származó műanyag hulladékot elkezdtek behordani kamionszámra egy telephelyre, ami Tamási város belterületén van. Gigantikus mennyiségű, hatalmas hegyekben állt ez a hatalmas nagy szemétkupac. Mi több bejelentést tettünk, én feljelentést tettem az ügyben, és utána, hogy megállapította egyébként a kormányhivatal, hogy az előzetes engedélyben szereplő tárolási feltételeknek nem tesz eleget, aki ezt műveli, három hónapig nem állították meg a szemétnak az ideszállítását, tehát szállították ide a külföldi szemetet.

(15.50)

Természetesen itt is a jól bevált recept érvényesült, hogy az a biznisz ebben, hogy idehozzák a szemetet külföldről, majd eltűnnek a felelősök vagy el akarnak tűnni. Én kétszer tettem az ügyben feljelentést. Olyan jelzéseket kaptam, hogy nem fogja megúszni az elkövető ennek az ügynek az elkövetését.

De ennek van a másik oldala, hogy hogyan engedélyezhette ezt a kormányhivatal, mert ez kétoldalú

felelősség, hogy a kormányhivatal engedélyt ad arra, hogy gigantikus mennyiségű külföldi műanyag szemetet deponáljanak egy város belterületén? És ott megállapította a katasztrófavédelem, hogy elképesztő tűzveszélyt okoz ez. El tudják képzelni, hogy ez a hatalmas, 6-7 méter magas, hatalmas műanyag szeméthegey tüzet fog, hogy annak milyen következménye lett volna? Hála istennek, most már elszállították. Nagyon érdekel egyébként, nem tudom, hogy államtitkár asszony tud-e segíteni, hogy mit kezdtek vele, igaz-e, hogy Cikóra szállították. Mi lett azzal a szeméttel, és mit kezd vele a kormány? De itt nem is ez a lényeg most - ugye, ez is nagyon fontos -, hanem hogy hogyan lehet módosítani azokat a jogszabályokat, amelyek lehetővé tennék, hogy megállítsuk a külföldi szemét beszállítását, és hogy szigorú, kőkemény büntetést kapjanak azok, akik ilyet elkövetnek, akik azt gondolják, hogy ide lehet szállítani a szemetet.

A közösségi közlekedésről is szól a program. De egyébként leírja önkritikusan a program, hogy milyen mértékben csökkent az utaslétszám a helyközi közlekedésben és a helyi közlekedésben is, és mégis fontos a közösségi közlekedés. De hát ezzel ellentétes lépések születnek. Éppen a Covid alatt megvonták a vidéki városok helyi közlekedésének az állami támogatását. Ez nem fenntartható. Hasonlóképpen egyébként hiányzik, késik az a közlekedési reform, amit nagyon-nagyon régóta szorgalmazunk.

Még egy dologról muszáj beszélni, az önkormányzatok működéséről, a városi zöldpolitikáról. Én azt gondolom, hogy az egyértelmű mindenki számára, hogy az éghajlatváltozás, a környezetpusztítás hatásaival szembeni küzdelem fő terepei a városok, az önkormányzatok. Mi azt látjuk folyamatosan, hogy miközben egyre komolyabb kihívásokkal szembesülnek, volt a koronavírus-járvány, az ehhez kapcsolódó gazdasági válság, láthatjuk a mostani válságot, növekednek az önkormányzati feladatok, a forrásaik pedig csökkennek. Tehát a kormányzati megszorítások miatt egyre kevesebb gazdasági mozgástere lesz az önkormányzatoknak, miközben egyre súlyosabbak a kihívások. Ilyen egyébként a csapadékvíz-elvezetés kérdése, ilyen a közműkérdés, bármiféle közszolgáltatás, helyi tömegközlekedés kérdése, ami alapvetően meghatározza a városi levegő minőségét, a zajterhelést, a zsúfoltságot, a balesetveszélyt, miegyebet. Tehát nem lehet tudni megfelelni ezeknek a programban leírt céloknak, hogyha az önkormányzatok nem minél több forrást kapnak, hanem minél kevesebbet.

Még egy ügyre engedjék meg, hogy utaljak. Az energiapolitikáról beszélünk. Én nagyon bízom benne egyébként, hogy a felszólalásomat Nacsa képviselő úr felszólalása követi, és bejelenteti azt, hogy valójában Palkovics miniszter úrnak volt igaza, és a szélenergiának zöld utat ad a kormány. De lesz-e ilyen szemléletváltás az épületenergetikai korszerűsítések terén? Varga Mihály miniszter úr fogalmazta meg, hogy nem elégségesek az eredmények, Magyarország sajnos a sereghajtók között van az Unióban a lakásállomány szigetelésében. Azt pontosan tudjuk, hogy ez

hatalmas lehetőség is egyébként, hogy ha erre a kormány érdemi forrásokat biztosít, évente akár százezer lakás szigetelését, átfogó korszerűsítését meg lehetne valósítani, és több tízezer munkahelyet lehetne ezáltal teremteni. Itt valóban lehetne csökkenteni az energiafelhasználást, Magyarország energia-önrendelkezését lehetne erősíteni. Ez megjelenik-e majd a kormányzat működésében, a kormányzat elképzelései között?

Zárásként valóban azt szeretném mondani, nem akarok túl hosszan beszélni erről a kérdésről, hogy itt valóban azt gondolom, hogy lehet egy releváns elképzelés, hogy legyen környezetvédelmi minisztérium Magyarországon. De azzal én egyetértek, hogy nem ez a perdöntő, nem az fogja eldönteni, hogy helyes-e egy kormány politikája, hogy van-e egy ilyen nevű minisztérium vagy nincs, ugyanis a környezetvédelem nem lehet egy csövégi megoldás. Tehát nem lehet az a cél, hogy valami történik, a gazdaság valahogy működik, és van egy minisztérium, amely azért felel, hogy a gazdasági működésnek a környezetpusztító hatását megpróbálja kezelni. Akkor lesz érdemi változás, akkor fog érvényesülni a fenntarthatóság, hogyha áthatja a fenntarthatóság, áthatja a környezetvédelem és a természeti kincsek védelme egy adott kormányzat működését, valamennyi minisztériumáét, és az a szemlélet érvényesül, és valóban nem csak beszélünk róla, valóban a körkörös gazdaság felé fordulunk, valóban megpróbáljuk minimalizálni a hulladéktermelést, és valóban olyan módon próbáljuk felhasználni egyébként a különböző erőforrásokat, nyersanyagokat, hogy ne az amúgy erőteljes kibocsátás, bányászat, és a többi volumenét kelljen növelni.

Tehát én azt gondolom, hogy a fenntarthatóság-szemlélet egy teljes kormányzati struktúrában, egy teljes kormányzati működés során kell hogy érvényesüljön. Akár jelenthet is jól, ha van egy külön környezetvédelmi minisztérium, de ez a lényeg, hogy ez tudjon érvényesülni. Ha ez nem működik, akkor tegyük hozzá, teljesen hiába van olyan minisztérium, amit környezetvédelminek hívnak, az nem fog tudni segíteni. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Bencsik János képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoporthoz. Parancsoljon, képviselő úr!

BENCSIK JÁNOS (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Lássuk be, hogy fiatal képviselőtársunk, Nacsa Lőrinc elvárása nem teljességgel reális és megalapozott a tekintetben, hogy az ellenzéki képviselőknek minden egyes kormányzati előterjesztést támogatniuk kellene itt az ország házában. Én már azzal az elégedett vagyok, hogy a vita során a vezérszónoki felszólalók többsége jelen van a teremben, és megtiszteljük egymást a kölcsönös figyelemmel, és megtiszteljük államtitkár asszonyt, illetve a nemzeti környezetvédelmi programot előkészítő minisztériumi munkatársakat, a mögöttük lévő szakértőket, ez a legfontosabb, hogy kialakult egy kölcsönös figyelmen alapuló, hogy mondjam, érdeklődés és tisztelet és párbeszéd.

Ezzel együtt néhány fölmerült kérdésre szeretnék reagálni. Oláh képviselőtársam jelezte, hogy elégtelen a magyar környezetvédelmi intézményrendszer kormányzati szinten. Azért azt rögzítsük, hogy nem teljes a hiátus, hiszen van egy természetvédelmi államtitkarság. Lehet mondani azt, hogy külön van a környezetügy, külön van a természetügy; két külön kérdésről beszélünk. Nem akarok itt ilyen filozófiai magasságokba emelkedni a vita során, de a természetvédelem alapvetően a természeti erőforrásokhoz kapcsolódik, a természeti erőforrások pedig teljességgel körüben az Agrárminisztériumban vannak, mind a termőföldek, mind a nemzeti parkok, mind pedig az erdőgazdaságok, tehát az állami erdőgazdaságok. Alapvetően ezek jelentik a természeti erőforrások gerincét. Én annak kifejezetten örülök, hogy végre ezen a területen van egy önálló államtitkarság. Volt egy kicsi lökdösődés a kormányalakítás során, hogy kell, nem kell, lehet, nem lehet; egy jó döntés született: van.

Az, hogy a környezetvédelem a Technológiai és Ipari Minisztériumban kapott helyet, önmagában, azt gondolom, hogy lehet jó is, meg lehet elégtelen is, ez az ott folyó munkának a minőségén és hatékonyságán múlik, hiszen magának a környezetnek, annak a környezetnek, amelyben éljük az életünket, van maga a természetierőforrás-rendszer és azon belül pedig van az a szűkebb-tágabb környezet, amelyben mint emberi populáció éljük az életünket, annak az állapota milyen irányba megy, az alapvetően össze van kapcsolva a gazdasággal, elsősorban az iparral, élelmiszerüggyel, amelyek a reális igényeinket próbálják kielégíteni. A lényeg az, hogy ezek, ha lehetséges, akkor takarékos anyagfelhasználással, energiafelhasználással garantálják a mi igényeink kielégítését. Ha ez így van, akkor nem jelenthet különösebb problémát, hogy maga a környezetügy, a környezetvédelem pont ott van, abban a minisztériumban, ahol egyébként meg kell regulázni azokat a nagy kibocsátókat, potenciális szennyezőket, amelyek nem feltétlenül csak a reális igények kielégítésére törekszenek, hanem a minél nagyobb profitra.

Az állampolgári jogok biztosának van egy helyettese, az a jövő nemzedékekért felel. Tehát a biztosi intézményen belül továbbra is garantált a jövő nemzedékek érdekeinek az érvényesítése. Egyébként az ombudsmanhelyettes úr rendszeresen segíti a Fenntartható Fejlődés Bizottsága munkáját is, nemcsak az ellenzéki, hanem a kormánypárti, sőt a kormányzati szinten tisztséget viselők munkáját is azokkal az észrevételekkel, amelyek egy törvénytervezettel kapcsolatosan akár aggályként vagy egy jobbító javaslatként fogalmazódnak meg. Nagyon helyes.

A megújulóenergia-technológia nem egyenlő a környezetvédelemmel. Tehát az, hogy vannak olyan technológiák, hála istennek, amelyek akár még előre is vihetik a környezetügy és a természeti erőforrásokkal való takarékos, hatékony gazdálkodás ügyét, ez még nem jelenti azt, hogy az a környezetet teljes egészében védi és annak az épségét szolgálja.

(16.00)

A szélérőművekkel kapcsolatosan is vannak azért aggályok. Vannak pozitív oldalai és vannak hátrányai is, vagy legalábbis aggályai. Ilyenek például azok, hogy az agráriumban a termőföldeken helyezkednek el ezek a létesítmények, s valamiféle zajhatásuk is van. Én most a tájképi kérdésekről nem is szeretnék beszélni, de higgyék el, hogy ez a mi vidékünkön, a Tattai-medencében, ahol zárul a kisalföldi szélcsatorna, ahol ez a 170 vagy 180 szélérőmű működik, azért ez egy tájképi kérdés is. Ezzel együtt elviseltük és elviseljük mind a mai napig ezeknek a jelenlétét. De meg kell kérdezni azokat a madárvédőket, a Madártani Egyesület képviselőit, akik azért rendszeresen föl hívják a figyelmet arra, hogy milyen elhullások történnek a szélturbinák környezetében, és a magyar gólyaállományt igen jelentős mértékben tizedelik azok a propellerrek, amik oda föl helyezésre kerülnek.

Az a kérésem, hogy amikor nézünk egy technológiát, egy jövőbe mutató technológiát, akkor annak a hasznosságát, a közhasznúságát, a fenntarthatóságát és a hátrányait is vegyük figyelembe, és ez alapján hozzuk meg a döntéseket. S ugyanez vonatkozik a napelemekre is. Akkor persze lehet mondani az ellenzéki képviselőtársak részéről, hogy nem kellett volna engedni olyan mértékben a napelemek elterjedését, hogy az értékesebb termőföldeket is föl lehessen használni erre a célra. Éppen ezért korlátozó rendelkezések születhetnek meg az önök segítségével, támogatásával is, hiszen a következő ülésnapon az ezzel kapcsolatos törvény megvitatására kerül sor, amely ezeket a telepítési feltételeket szigorítani fogja.

Ugyanakkor azt is kell látniuk, hogy a napelemek önmagukban jók, a fotovoltaika jó, fontos, de kiegészítő szerepet tud betölteni Magyarország villamosenergia-biztonságának a garantálásában, az ellátásbiztonság területén, és látni kell azt is, hogy a szabályozásnak költségei vannak, technológiai követelményei vannak, és a technológiai követelmények között például mint lehetséges megoldás a kiszabályozásra éppen az akkumulátorok jöhetnek szóba. Nekem ez a kétarcúság az, ami nem igazán tetszik, amikor ilyen vitákat folytatunk akár bizottsági szinten vagy különböző szakmai fórumokon, hogy úgy nyilatkozunk meg egy-egy szakmai, szakpolitikai kérdésben, hogy nem vesszük a fáradságot arra, hogy mögé nézzünk, és megnézzük annak a feltételrendszernek a teljes egészét, és az alapján árnyaltan nyilatkozunk.

Mert jó, igen, persze telepítsük a napelemeket, csak ezzel párhuzamosan az azzal járó többletköltségeket is le kell finanszírozni, mert a többletköltségekkel lehet csak fejleszteni azt a hálózati rendszert, ami képes üzembiztosan befogadni ezeknek a megújulóenergiás technológiáknak a jóvoltából előállított villamos energiát. S akkor ennek megfelelő ütemtervet kell kialakítani, nem szabad előreszaladni, mert bármennyire is jónak tűnik a fotovoltaikus technológia minél nagyobb arányban történő beépítése a hazai villamosenergia-termelésbe és -ellátásba, azért a másik

oldalon ez egy komoly rendszer-üzemeltetési kockázatot is jelenthet, és mondhatjuk azt, hogy a lakosság 5-10 százaléka ebből tud profitálni, a másik 90 százalék viszont azt szeretné, ha biztonsággal hozzáférne a villamos energiához a nap minden szakában. Erre is oda kell figyelni.

A Tattai-tóról is esett szó. Ott nem épül szálloda. Amikor három évvel ezelőtt felmerült, hogy egy ötcsillagos nagy gigahotel épüljön a tóparton, akkor a nyilvánosság előtt elmondtam, kötve hiszem, hogy egy ekkora beruházás ott megvalósulhat, meg tud valósulni. Amikor két évvel ezelőtt világossá vált a befektető előtt, hogy az önkormányzat nem fogja módosítani a helyi építési szabályzatot, és az akkor és jelenleg is érvényben lévő szabályozás szerint építhet, akkor kiszámolta, hogy ez legfeljebb egy 50-60 szobás butikhotelnek a megépítését tenné lehetővé, és azt mondta, hogy nem érdeklí az a befektetési lehetőség és elállt a befektetéstől. Hála istennek! Csak világosan és egyértelműen kell a helyi közösség elvárásait bemutatni egy befektető számára, hogy ha azt vállalja, akkor vállalja, ha meg nem vállalja, akkor nem fogja megvalósítani a beruházást. Így két évvel ezelőtt eldőlt ez a kérdés.

Ugyanakkor számos olyan fejlesztés és beruházás valósult meg ezen a területen az Öreg-tó környéki vizes élőhelyek rehabilitációjával, de nemcsak az Öreg-tó, hanem a Réti-tavak vizes élőhely-rehabilitációjával, az egész Által-ér mint vízgyűjtő terület rehabilitációs programjának a kiteljesítésével, madármegfigyelő várta a Fényes-forrásoknál tanösvény kialakításával, amelyek éppen azt mutatják, hogy nem elrökölni akarja a kormány a természetet a természetjáróktól, hanem segíteni akarja őket abban, hogy még inkább tudjanak hódolni ennek a szokásnak, ennek a kedvtelésnek. Turistautakat, kerékpárutakat, turistaházakat épít, újít föl, ökoturisztikai látogatóközpontok jönnek létre, tehát tulajdonképpen az ökoturisztikai és turisztikai infrastruktúra megújításával azt szeretnénk elősegíteni, hogy az emberek, a városi emberek is jussanak ki a természetbe és tudjanak tölteni.

Az ökológiai gazdálkodásról: akácfa. Képviselő úr, azért valljuk be, hogy az akácfa 300 éve, mióta Tessedik az első akácfát elültette Szarvason, az Alföld elég nagy hozadéka és jötevője. Mert nyárfából mi nem építettünk sose tartós karámot a tanyán, mindig akácfából építettük, mert azt a mangalicának nem tudta két nap alatt tönkretenni, hanem tartósan tudtuk használni. Tehát mi fontosnak tartjuk, és ha hungarikum, akkor hungarikum. Igen, az akácfa fontos ebből a szempontból.

Gurmai Zita képviselőtársam felszólalásával kapcsolatosan: hogy az Alkotmánybíróság időközönként az Alaptörvényre hivatkozva mondja azt, hogy valamit szabad vagy nem szabad a környezetügy területén tenni, az azt mutatja, hogy egy erős Alaptörvényt alkottunk meg. Sajnos önök nélkül, de a kormány többség egy erős Alaptörvényt alkotott meg, s erre támaszkodva az Alkotmánybíróság tulajdonképpen segíti a fenntarthatósági átmenet rögzítését az előrehaladást mind a döntéshozóknak, mind pedig a döntéshozóknak.

Bencze János képviselőtársamnak és Keresztes Lóránt képviselőtársamnak is szeretném mondani azt, hogy az ivóvízhálózat rekonstrukciójában azért vannak szigetszerű előremozdulások. Az én választókerületemben, a Tatai-medence területén egy 250 ezer ember vízellátását biztosító regionális vízműrendszer működik több mint ötven esztendeje azbesztcement-gerinchálózat kiépítéssel. Ennek a cseréjére éppen most kerül sor, ezekben a hónapokban, vagy mondhatom, hogy években, mert azért ez egy jelentősebb beruházás. Tataháza, Tata, Oroszlány központtal a szennyvíztisztító technológia korszerűsítésével, kapacitásbővítéssel összességében egy 72 milliárdos fejlesztésről beszélünk, a két bányászati technológiával működő vízakna teljes körű rekonstrukciójával együtt.

Vízvisszatartás és vízmegtartásos gazdálkodás. Alelnök úr a megmondhatója, hogy a hajdú-bihari öblözetek részletes helyreállítása mint mintaprogram elindult, foktavakat alakítanak ki, és holnap szintén az agrártörvények vitája során erre vonatkozó bekezdés is bekerül a földhasználattal kapcsolatos szabályozásba annak érdekében, hogy minél több helyen lehessen ezt a fajta vízvisszatartásos, -megtartásos, vízszétvezetéssel kapcsolatos gazdálkodási módot alkalmazni, és ez ne legyen hátrányára a gazdálkodónak, aki földet valamennyit is az intenzíven művelhető területéből. De az élelmezésbiztonságra is oda kell figyelni, és azt is meg kell nézni, hogy ha fokozatosan áttérünk vagy ebbe az irányba is elmozdulunk, akkor az hogyan érinti az ország élelmezési alapját, hogy ne csak az ott gazdálkodóknak legyen betevő falatja, hanem a városiaknak is jusson, mert ez is egy fontos kérdés.

(16.10)

Ipari együttműködések - mit kell csinálni a gyakorlatban? Keresztes képviselő úr, olyasmi dolgokon kell dolgozni, és belátom, hogy ez egy képviselőnek többletelfoglaltságot jelent, hogy egy ipari parkban keressük meg a befektetőket, az ipari üzemeket, beszéljük rá őket arra, hogy a hulladékot a helyi távhőszolgáltatóval közös beruházásban gyűjtsük össze, a technológia során keletkezett felesleges hőenergiát tápláljuk be, hogy a másik, amelyiknek szüksége van rá, felhasználhassa. Ugyanígy a víztakarékos technológiák esetében is, ha valahol tisztítási, mosási célra használják a vizet, mondjuk, a fecskendőgyárban, a szomszédban vagy néhány száz méterre pedig egy olyan gyár működik, amely hűtővizet igényel, ezeket egy rendszerben kezelve tudjuk integráltan biztosítani a vizet, és ne kelljen kétszer annyit felhasználni, hiszen ugyanazt a vizet lehet erre a célra is és arra a célra is használni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Azt gondolom, hogy ezek az apró változások, amelyek itt a törvényhozásban is elindultak, és az ágazati törvényekben, jogszabályokban is megjelenhetnek az elkövetkezendő hetekben, azt mutatják, hogy a nemzeti környezetvédelmi program nemcsak egy szép ívű városi romantika, hanem a vidéki, két lábbal a földön álló embereknek, gazdálkodóknak a

jövőtervezését is szolgáló program lehet. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Oláh Lajos képviselő úrnak, alelnök úrnak, DK-képviselőcsoport. Parancsoljon!

DR. OLÁH LAJOS (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Nacsa képviselőtársam azt mondta, hogy az axióma, hogy soha egy jó szó nem hangzik el a számból, a DK képviselőinek szájából egy előterjesztéssel kapcsolatban. Óvatosan mondom, nehogy újratervezést kelljen csinálni, hogy elmondtam, hogy kifejezetten jó célok vannak benne. Nincs baj, ezt meghallotta, ugye? Nyugtasson meg! *(Nacsa Lőrinc mosolyogva szét-tárja a kezét.)* Szóval, nagyon jó célok vannak benne, de ezeknek a nagy részét olvastuk az előző tervben is.

Tehát az a baj, hogy mindaddig, amíg az előző tervet nem nézzük végig, nem elemezzük ki, és mindaddig, amíg ebben a tervben nincsenek határidők, feladatok, felelősök, források, addig mindig szép szavak lesznek ebben a történetben, és nem látjuk, hogy ezek a szép szavak hogyan fognak a nap végén megvalósulni.

A minisztérium egy bürokráciát jelent. Nem jelent nagyobb bürokráciát, ha egy egységbe tartozó történet több különböző tárcánál van, nem is csak kettőnél, hanem még több tárcánál van szétdarabolva? Szerintünk ez nagyobb bürokráciát jelent. De igaz van képviselőtársamnak, hogy egyébként ez egy technikai dolog. Mi azt gondoljuk, egy fontos üzenet az országnak, ha külön környezetvédelmi tárca van, fontos üzenet lenne az országnak, hogy ne egy rendőr vezesse az egészségügyet, ne egy rendőr felügyelje az oktatásügyet. Szerintem ezek fontos üzenetek, de persze lehetne így is jó a környezetvédelem, de nem jól működik, az a baj. Háttha összevonva talán még akár jobban is működhetne.

Sajnos, a hozzászólásokból az látszik, hogy önök nem akarják a szél turbinát, elkenik a dolgot. Lehet, hogy Palkovics exminiszter még akarta, de a hozzászólásokból az látszik, hogy a nap végén önök ezt nem akarják. Ezt kifejezetten sajnáljuk, hiszen hatékonyabban működnek, mint a napelemek, és egyébként pedig pont kiegészítője lehetne - Bencsik képviselőtársam mondta, hogy oda kell figyelni a megfelelő mixre -, pont egyfajta kiegészítője lehetne a szélenergia a napelemnek. Ezért arra biztatjuk önöket, mégis csak tegyék meg, hogy módosítanak a szabályozáson, hogy végre az önök kormánya is kiadhassa az első ilyen engedélyt.

Nemetszággal kapcsolatosan azt szeretném, ha még egy mondatot mondana Nacsa képviselőtársam, mégpedig azt, hogy becsüli azért ezt a baloldali zöld német kormányt, hogy 2030-ra a teljes energiamix 80 százalékát *(Nacsa Lőrinc: Majd meglátjuk!)* megújulókból kívánják megvalósítani. *(Nacsa Lőrinc: Meglátjuk!)* Ha Nacsa képviselőtársam erre azt mondja, hogy rendben van, én is örülnék, hogy egyszer ő is

tudna pozitívat mondani. Köszönöm szépen. (*Taps a DK padsoraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalások következnek. Megadom a szót Bencze János képviselő úrnak, Jobbik-képviselőcsoport. Parancsoljon!

BENCZE JÁNOS (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Igen rövid lesz a hozzászólásom. Én azt látom, hogy végre egy igazi szakmai vita közepébe csöppentünk, emberi és tisztességes hangon zajlott az egész, apróbb odacsipegetésekkel. Nacsa és Bencsik képviselőtárs szavaira reagálva, szeretném kérni, hogy mutassuk meg mi is azt, hogy politikai trükköktől mentesen tudunk támogatni valamit. Ennek a javaslatnak a tárgyalása ne egy salátatörvénybe kerüljön bele. Ne az legyen, hogy hat nem elfogadható törvény mellé berakják hetediknek, hanem legyen önálló. Akkor nem következhet be az a politikai trükk, hogy önök el tudják mondani, hogy hiába mondtuk a szép szavakat, nem szavazták meg. Ennyit kérek önöktől a tisztesség jegyében. Köszönöm. (*Taps a Jobbik padsoraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Juhász Hajnalka képviselő asszonynak, KDNP-képviselőcsoport.

DR. JUHÁSZ HAJNALKÁ (KDNP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Oláh képviselő úr szavaira reagálnék. Muszáj megértenünk! Az Unió Green Dealje a diverzifikáció irányába megy. Tehát azt nem szabad mondani, hogy a szélerőmű hatékonyabb, mint a naperőmű, mert a diverzifikációnak pont az a lényege, hogy ezeknek a különböző, egymást erősítő és kiegészítő képességeit kell erősítenünk.

Még egy dolog: azt tudomásul kell vennünk, hogy Magyarországnak van egy földrajzi adottsága: 100-150 méter felett ez az ország szélgyenge ország. Vannak bizonyos területei hazánknak, ahol a szélerőmű hatékonyan működik, de vannak olyan területek, ahol nem. Van régi típusú szélerőmű és van új típusú. Van az üveglapátos, amely adott esetben, ha szétszerelik, rendkívül környezetkárosító hatása van, és van a szénszálas, új típusú szélerőmű. Tehát itt két típusú szakmai irány van. Nyilván abban az esetben, ha a magyar kormány a szélerőművek kapacitásának bővítésében gondolkodik, akkor az új technológiájú szélerőművekre fogunk koncentrálni, mert ott a kapacitások között óriási különbség van. A meglévők hatékonysága és az új típusúak hatékonysága között rendkívül nagy a különbség, majdnem kétszeres. Két megawattot ér el a régi típusú üvegszálas, és 4 megawattot egy szénszálas szélerőmű.

Ezek szakmai kérdések, de nem szabad a szakmai vitát, amit Keresztes képviselőtársam is mondott, szakmailag nem megfelelő irányba vinni, mert a diverzifikáció azt jelenti, a 27 tagállam pontosan arról beszél, hogy naperőmű, szélerőmű, fenntartható nukleáris

energia. Ezeknek a kiegészítésével leszünk képesek mi, 27 tagállam 2030-ban és 2055-ben elérni a klímasemlegességhez vezető utat. Nem szabad ezek között különbséget tenni, különösen pártpolitikai irányba nem szabad vinni, mert a környezetvédelem rólunk szól, Magyarországról. (*Taps a kormánypárti oldalon.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Megadom a szót Dócs Dávid képviselő úrnak, Mi Hazánk képviselőcsoportja.

DÓCS DÁVID (Mi Hazánk): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! Rendkívül örülök annak, hogy teljesen mindegy, hogy kormányzati képviselőktől avagy az ellenzék köréből hallhattunk szakmai érveléseket, mert azok talán közelebb vittek minket a megoldáshoz. Viszont azt el kell mondanom, mert az egyik kormánypárti képviselő azt mondta, zöldúton jár Magyarország, hogy én ezzel ellentétben azt látom, hogy tévúton jár Magyarország. Mindannyian elismertük az ellenzék padsoraiból is, hogy az a nemzeti környezetvédelmi program, amely most az asztalra lett téve, egy szakmailag nagyon stabil és jó program és nagyon jó lenne, ha valóban ez lenne megvalósítva Magyarországon, de ezzel szembemegy, hogy a jövőbeni célkitűzések egész egyszerűen nem passzolnak és valahogy nem hasonlítanak a jelenben végrehajtott intézkedésekhez.

Hallhattuk, hogy a profitéhes nagyvállalatokat gyakorlatilag meg kell rendszabályozni, de a magyar kormány nem megrendszabályozza ezeket a nagyvállalatokat, hanem jelenleg magyar adóforintokból igen busás állami pénzekkel letelepíti az országunkban. Azt gondolom, hogy ha itt a szélerőművek lapátjainak a hosszú távú környezeti terhelését mérlegeljük, akkor arra is ki kell térni szerintem, hogy ezek az óriás nagy profitot egyébként behajtó és nem nekünk behajtó cégek milyen környezeti terheléssel bírnak. Egész egyszerűen most, a letelepedésük után pár évvel is már érezhető ez a terhelés. Mi lesz tíz vagy akár húsz év múlva? Arról nem is beszélve, hogy valóban nem a magyar embereknek adnak munkát többnyire, hiszen most már a külföldi munkaerő jelent meg, és egész egyszerűen nem a magyar emberek dolgoznak ezekben a gyárakban. Tehát nem értem, hogy nekünk erre mi szükségünk lenne, hiszen tönkreteszik a magyar földet, tönkreteszik a magyar vízkészletet, elveszik a magyar emberektől a munkát, és kiviszik a profitot. Köszönöm szépen a szót. (*Taps a Mi Hazánk képviselői részéről.*)

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! A kétperces felszólalások végére értünk. Keresztes László Lóránt képviselő úr kért szót normál időkeretben. Oné a szó, parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Ígérem, nagyon rövid leszek. Igazából kérdést szeretnék feltenni, most már nem először, Juhász Hajnalka képviselőtársamnak. Felmerült, hogy itt egyfajta szakpolitikai vita folyik a

szélerenergia hasznosításáról. Nagyon régóta szorgalmazzuk, hogy ez történjen meg, és ez a vita legyen valamilyen módon átlátható. Nyilván vannak érvek, vannak ellenérvek, vannak megoldások.

Összességében úgy látjuk, hogy az egyenleg pozitív, ez segítené Magyarországot, hogy a zöldirányba növelje az energia-önellátást.

(16.20)

Miniszterelnök úr is még talán jó másfél hónapja úgy nyilatkozott - itt képviselőtársam kérdezte -, hogy vita van a kormányon belül, és ő örülne, ha a parlament megvitatná ezt a kérdést. Mi már valamikor a nyáron beterjesztettünk egy határozati javaslatot, akkor a Gazdasági Bizottság azzal az érveléssel szavazta le, hogy nem veszi tárgysorozatba, hogy a kormány még nem döntött. Tehát akkor hogyan lehetne tisztán látni ebben a kérdésben? Most Palkovics miniszter úr tett egy bejelentést, miniszterelnök úr kategorikusan azt mondta, hogy nem született ilyen döntés. Folyamatban van még ez a vita a kormányoldalon? Mi van emögött még, tehát milyen szakmai szervezetek bevonásával történik? Mert amiket mi látunk, ezeket a szélterképeket, azt mutatják, hogy pont a 150 méteres magasságban az ország területének a túlnyomó részén már működnének, egyébként állami támogatás nélkül, rentábilisan ezek a szélerőművek.

Hol tart ez a folyamat? Nyitva van-e még a kérdés a kormány részéről, hogy utat enged a szélerőművek használatának. És hol pattog a labda, tehát hol kell várni még arra, hogy ez a döntés megszülessen? Azt gondolom, hogy ez nemcsak minket foglalkoztat, hanem nagyon sok embert Magyarországon. Köszönöm szépen előre is, hogy egy kicsit közelebb juthatunk a megoldáshoz. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nem érkezik jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem államtitkár asszonyt, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen. Öné a szó.

DR. RAISZ ANIKÓ technológiai és ipari minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Szeretnék én is röviden reagálni az elhangzottakra. Először is, köszönjük szépen mindazokat, amiket hallottunk. Köszönöm szépen Bencsik János képviselő úrnak és Juhász Hajnalka képviselő asszonynak a feltétlen támogatást az indítvány tekintetében. És köszönöm szépen a képviselő hölgyeknek és uraknak a hozzászólásait is, részben ahol kaptunk támogatást, részben ahol kaptunk dicséretet, ez különösen kedves volt a szívünknek. Köszönjük a kollégák nevében is, és köszönjük a konstruktív hozzászólásokat is.

Erről az oldalról is, részemről is hadd járjon köszönet a kollégáknak, akik nemcsak a mi minisztériumunkban ülnek, hiszen ez a dokumentum egy széles

körű együttműködés során született. Tárcaközi és nemcsak tárcaközi, hanem civilekkel és a társadalom egyéb szereplőivel folytatott egyeztetés folyamánként van önök előtt ez a dokumentum, és ezért kérjük majd ennek elfogadását.

A 4. nemzeti környezetvédelmi program értékelése szerepel az 5. környezetvédelmi program első részében. Most a jogtechnikai kérdésekről nem nyitnék vitát, úgyhogy hadd hívjuk fel a figyelmet még néhány kérdésre, amit egyébként az expozeban nem említettünk.

Mi mindent tett ennek a programnak a megvalósításáért a kormány az elmúlt időszakban? Először is, jelentős támogatást nyújtott az energiahatékonyság tekintetében, ugye, az otthonok energiahatékonyságának a növeléséhez, és így több százezer család számára segítette a rezsiterhek csökkentését.

Ha már annyit beszéltünk a megújuló energiaforrásokról, nagyon helyesen, akkor ne menjünk el szó nélkül amellett, hogy a 2020-ig kitűzött európai uniós célt mi elértük a megújulók tekintetében, sőt azóta már meg is haladtuk, és a mai nap folyamán már többször volt szó azokról az eredményekről, amelyek ezen a téren születtek az elmúlt időszakban.

A természetvédelmi kérdésekről is sok szó esett. Itt azért a 4. program kapcsán igen aktív természetvédelmi intézkedések történtek, élőhely-rekonstrukciós beavatkozásokra került sor, és fajmegőrzési tevékenységeket is végzett a kormány, éppen a biodiverzitás megőrzése érdekében, amit mindannyian közösen tényleg rendkívül fontosnak tartunk.

Illetőleg szó esett a szemléletformálásról is. A fenntarthatóságra való nevelésben, azt hiszem, szintén letett az előző program végrehajtása sok mindent az asztalra. És a lakosság körében is növekedett a környezetbarát termékek iránti kereslet. Illetőleg itt elhangzott a képviselő urak részéről a magyar lakosság tudatosságára vonatkozó kifejezés. Igen, mindig lehet növelni, de azért a magyar lakosság tudatosságát szerintem nem érdemes így, ezekkel a szavakkal méltatni, igenis a tudatosságot észrevehetjük a magyar lakosságban is.

A fakivágásról is többször tettek említést a képviselő hölgyek és urak. Azért ne felejtjük el, hogy most létezik az a program, amely minden újszülött után tíz fát ültet. Azért ez egy átfogó, holisztikus szemlélet, amit a magyar kormány e tekintetben bevezetett. Ez olyan szemléletet mutat, amely szerint valóban fontos nekünk a fenntartható fejlődés, és fontos nekünk az utánunk jövő generációk helyzete, és próbálunk tenni annak érdekében, hogy többek között ez az erdők tekintetében is fennálljon. Ne felejtjük el, 2010 óta 45 millió köbméterrel több az élőfaállományunk. Ez azért jelentős szám, úgy hiszem.

A programban egyébként szerepelnek stratégiai irányok, kihívások, célkitűzések, és szerepel benne finanszírozás is. Úgyhogy ezt megtalálhatják benne azok, akik erre kíváncsiak.

A hatóságról is volt többször szó, meg az engedélyekről, azt hiszem, néhány dolgot meg kellene még említeni. Az engedélyezési eljárás terén szintén széles

körű az együttműködés. Tehát igenis teljes körű vizsgálatot végeznek a környezetvédelmi hatóságok. Itt a katasztrófavédelemtől a népegészségügyön keresztül, örökségvédelem, természetvédelem, számos társszerv csatlakozik ahhoz, hogy ezek az engedélyek megszülessenek. És ha megszületik egy engedély, mert úgy látták jónak, hogy ennek megvannak a feltételei, akkor pedig azt be kell tartani. Úgyhogy ebből a szempontból hadd nyugtassak meg mindenkit, hogy a kormányhivatalok végzik a tevékenységet.

Örülök egyébként, hogy annyi képviselő hölgygel és úrral egyetértettünk abban, hogy a célok helyesek és azonosak, és még egyszer köszönjük a dicséreteket, amelyeket kármentesítés - vagy zaj vagy levegő - kapcsán kaptunk. És a levegővédelem tekintetében azért azt is meg kell említeni legalább egyszer, hogy Magyarországra 30 százalékkal szennyezettebb levegő érkezik, mint ami távozik. Úgyhogy ezt is érdemes ebben a körben megemlíteni.

A Sajó-szennyezésről is volt szó. Hadd hangsúlyozzuk még egyszer: felajánlottuk a segítséget a szlovák kormányának. A magyarországi szakaszon nem volt szükség beavatkozásra. A vízügyi hatóságok még mind a mai napig folyamatosan monitorozzák a vízminőséget, és egyetlenegyszer sem lépte túl a határértéket. Ebben az ügyben is egyébként kiváló volt az együttműködés a különböző hatóságok és a különböző minisztériumok között. Úgyhogy hadd nyugtassak meg mindenkit abból a szempontból, hogy ez igenis lehetséges.

A nemzeti ivóvízminőség-javító program keretében egyébként igen jelentős előrelépés történt. Ugye, van öt prioritás, arzén, bór, fluorid, ammónium, illetőleg nitrit, ezek tekintetében 2012-höz képest - ugye, ez a kiindulópontunk - 280-ról 10-re tudtuk csökkenteni azon települések számát, ahol ezt még nem sikerült a határérték alá vinni. Folyamatosan dolgozunk ezen is, mint ahogy dolgozunk akár a zaj-, akár a levegővédelem tekintetében is.

A hulladékról csak röviden essék szó. Itt azért a „Tisztítsuk meg az Országot!” program, a „TeSzedd!” program vagy akár a HulladékRadar applikáció eredményeit hadd tegyük az asztalra. Csak a HulladékRadar applikáció kapcsán 150 ezer illegálisan elhagyott hulladék elszállítására került sor. *(Sic!)* Volt olyan képviselő úr, aki meg is dicsérte ezt az eredményt. Dolgozunk azon, hogy még tovább folytatódjék ez a munka, és minél tisztább, élhetőbb országban éljünk.

Mindenképpen a gazdaság és a környezetvédelem összhangja az, amely ki tudja jelölni számunkra azt a követendő utat, amit az elkövetkezendő években, különösen itt a program által meghatározott időkeretben követnünk kell. A jelenlegi helyzet, ami különösen az erőforrások szűkösségére vonatkozik, még jobban emeli ennek a programnak a jelentőségét. A magunk részéről köszönjük, ha ennek kapcsán támogatást kapunk, és ahogy Nacsa képviselő úr is mondta, majd a végrehajtásában is fogunk támogatást kapni az önök részéről.

Még a víziközműről: az integrációs programot, azt hiszem, ne hagyjuk szó nélkül, hiszen ez miniszterelnök úrnak is szerepelt a hozzászólásában is. Elindítottuk,

egyébként nem most, hanem már tavaly indult, most kibővült ez a program, és ott ugyanúgy, mint a többi területen, folyamatosan dolgozunk azon - ez az egyetlen cél -, hogy fenntartható, a magyar lakosság számára biztonságos ivóvizet biztosító környezetet és körülményeket tudjunk teremteni. Úgyhogy mi köszönjük, ha ezt a munkát önök is tudják támogatni. Köszönöm szépen még egyszer, elnök úr, a képviselő uraknak is. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

(16.30)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Megköszönöm államtitkár asszony válaszait. A módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Mielőtt folytatnánk munkánkat, ülésvezetési kérdésben kell döntenie az Országgyűlésnek. Oláh Lajos alelnök úr az imént felszólalt az általános vita során. Az alelnök képviselői felszólalása esetén az önálló indítvány további tárgyalása során csak akkor vezetheti az ülést, ha ehhez az Országgyűlés hozzájárul.

Kérdezem tehát a tisztelt Országgyűlést, hogy hozzájárul-e ahhoz, hogy Oláh Lajos alelnök úr az előterjesztés további tárgyalása során vezethesse az ülést. Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. *(Novák Előd: Azért, ha gombnyomással szavaztunk volna, határozatképtelenek lennénk!)*

Megállapítom, hogy az Országgyűlés látható többsége az indítványomat elfogadta.

Megtisztelő lenne, ha ezt a későbbiekben során vitatnák meg alelnök úrék, ez a házszabály rendelkezése során következik be.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **hulladékgazdálkodással összefüggő egyes törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/1848. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Raisz Anikó asszonynak, a Technológiai és Ipari Minisztérium államtitkáranak, a napirendi pont előterjesztőjének. Öné a szó, államtitkár asszony.

DR. RAISZ ANIKÓ technológiai és ipari minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A jövő építése közös feladatunk, ezért a kormány olyan gazdaságpolitikai intézkedéseken dolgozik, amelyek összekapcsolják az ökonómiai fejlődést az ökológiai fejlődéssel. Ennek érdekében 2023. június 1-jétől új időszak veszi kezdetét a hulladékgazdálkodásban. Úgy alakul át a hazai hulladékgazdálkodás, hogy abban az állam helyett egy magáncég lesz a főszereplő. Az új koncessziós modell a rezsicsökkentés eredményeinek fenntartása és az uniós célértékek határidőre történő teljesítése mellett egységesen magas színvonalon biztosítja a szolgáltatást valamennyi magyarországi településen.

A magyar állam által kiírt koncessziós pályázatot a MOL nyerte el, a Nemzeti Koncessziós Iroda ennek

megfelelően megkötötte a társasággal a 35 évre szóló szerződést. A jövőben a társaság látja el az állami hulladékgazdálkodási közfeladatot, a háztartások és a gazdálkodó szervezetek évente mintegy 5 millió tonna hulladékának gyűjtését és kezelését, illetve a kapcsolódó létesítmények fenntartását, üzemeltetését, fejlesztését. A szakmai tevékenységet kormányzati oldalról a hulladékgazdálkodásért felelős tárca felügyeli. A koncessziós társaság felel majd a települési és a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerbe tartozó hulladékáramok gyűjtéséért, szállításáért, előkezeléséért, kereskedelméért és kezelésre történő átadásáért.

A forprofit tevékenységet végző társaságok a koncessziós tevékenység körébe nem tartozó feladatokat - mint például a hasznosítás vagy az ártalmatlantítás - továbbra is végezhetik. Ezenfelül a koncesszió jogosultjával történő együttműködés keretében koncesszori alvállalkozóként a koncesszió körébe tartozó tevékenységeket vagy azok részeit is végezhetik. A modell biztosítja a hulladékgazdálkodás magas színvonalát, teret enged a magánfelek innovációjának, a költséghatékony működésnek, a rezsicsökkentés vívmányai megőrzésének és az európai uniós elvárások teljesülésének.

Örömmel tájékoztatom önöket, hogy a kormányzati intézkedéseknek köszönhetően hazánkban a hasznosított hulladék aránya 2010-hez képest több mint kétszeresére nőtt. Szeretném kiemelni, hogy az Európai Unió 2035-ig a települési hulladék 65 százalékos újrahasznosítását írja elő, a hulladéklerakókba pedig csupán a hulladék 10 százaléka kerülhet. Ennek megfelelően a MOL feladata lesz az újrahasznosítás arányának és a hulladékválogatás hatékonyságának a növelése, valamint olyan technológiai megoldások kialakítása, amelyek még több hasznos anyag kinyerését teszik lehetővé a hulladékból. Az átalakított, kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerben a gyártó viseli a pénzügyi felelősséget a termék hulladékká válását követően a hulladékkezelésért. A hulladékgazdálkodási kötelezettségek teljesítését a gyártók által fizetendő pénzügyi hozzájárulásból pedig a koncessziós társaság valósítja meg.

Jelenleg a termékdíjből származó bevételek teremtik meg a termékdíjas termékekből keletkezett hulladékok gyűjtésének és hasznosításának finanszírozási alapját. Az ezzel kapcsolatos állami feladatokat az állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet látja el. A koncessziós rendszerben működő kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer indulásával ez az állami szerepvállalás megszűnik. Ezzel összefüggésben a termékdíj elveszti jelenlegi, hulladékhasznosításra irányuló forrásteremtő funkcióját, az a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerbe kerül át.

A környezetvédelmi termékdíj kizárólag gazdasági szabályozó eszközként a kereslet befolyásolására, a fogyasztói szokások alakítására irányul, mivel a termékdíj azokra a termékekre került megállapításra, amelyek nagy mennyiségük miatt vagy környezetre veszélyes jellegük folytán komoly kihívást jelentenek a hulladékgazdálkodásban.

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal a hulladékgazdálkodás koncessziós rendszerében az állam oldaláról központi feladatot lát el. Díjelőkészítő, díjszabályozó és díjfelügyeleti tevékenysége az egyik pillére a koncessziós rendszer jogszerű és hatékony működésének. A módosítás a jogalkotással kapcsolatos határidők pontosításával lehetővé teszi, hogy a MEKH a feladatait még gördülékenyebben láthassa el. Az új rendszerben továbbá jelentős feladat, hogy biztosítani kell a jogviszonyok folytatásának, létrejöttének kereteit az átmenet időszakában, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási és a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység vonatkozásában egyaránt.

A javaslat ezt meghaladóan a jogellenesen elhelyezett vagy elhagyott hulladékok esetén szükséges eljárások és a hulladéklerakási járulékkal kapcsolatos előírások vonatkozásában kívánja elősegíteni a hulladékgazdálkodási hatóság hatékony jogalkalmazását. Sor kerül a hulladékgazdálkodási hatóságok hatáskörét, valamint eljárásait érintően egyes eljárási határidők módosítására. A hatósági döntésben kötelezett személynek a jogellenesen elhelyezett vagy elhagyott hulladék elszállítására a jelenlegi 15 nap helyett a jövőben 30 nap áll rendelkezésére. Egyértelműbbé válik, hogy a hulladéklerakási járulék adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

A fémkereskedelemtől szóló 2013. évi CXL. törvény módosításának célja a fémkereskedelmi engedélyköteles termékek vonatkozásában elkövetett jogsértések visszaszorítása, a fémkereskedelmi hatóság ellenőrzési gyakorlatának, valamint a jogkövető fémkereskedők működésének segítése.

A törvényjavaslatban szereplő további módosítások a jogszabályi rendelkezések összhangjának biztosítását, a rendelkezések pontosítását, valamint a termékdíjas rendszer egyszerűsítését célozzák. Jelentős egyszerűsítés a megfelelési véleményezés intézményének megszüntetése, az országos hulladékgazdálkodási közszolgáltatási terv kivezetése, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítési, engedélyezési eljárásának kivezetése a vonatkozó törvény deregulációjával, s annak kimondásával, hogy a környezetvédelem elért védelmi szintjét ebben az esetben is fenn kell tartani.

Tisztelt Ház! Mint expozém elején is mondtam, a kormány célja, hogy összekapcsolja a gazdasági fejlődést az ökológiai fejlődéssel. Meggyőződésem, hogy ez a törvényjavaslat ebből a szempontból is előremutató változásokat tartalmaz.

Kérem, hogy az elmondottak szellemében támogassák a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Tisztelt Országgyűlés! Most vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Bencsik János képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

BENCsik JÁNOS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Asszony! Képviselőtársaim! Joggal merülhet fel a kérdés, hogy miért van szükség félévente módosítani egy jogszabályt. Nos, egy közszolgáltatásra épülő gazdasági ágazat 35 éves időtávra történő átalakítása fokozatos és szakaszonként egymásra épülő fölkészülést igényel. Amennyiben az átállás időszakában korábban nem látott, új szempontok merülnek fel, továbbá változik a külső közösségi szintű szabályozási környezet, akkor a szükséges korrekciókat el kell végezni, továbbá az ország nemzetközi kötelezettségeit is figyelembe kell venni. A hulladékgazdálkodással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló T/1848. számú törvényjavaslat a fenti elvárásokkal összhangban született meg.

Tisztelt Országgyűlés! A törvénymódosítás központi eleme a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer átalakítása, melynek keretében a gyártót terheli a felelősség a termék és a technológia, a termék előállításához alkalmazott technológia jellemzőinek megválasztása során, amelynél elsődleges szempont a megelőzés és a hulladékgazdálkodás követelményeinek történő megfelelés, ideértve a felhasznált alapanyagok kiválasztásáért, a termék külső behatásokkal szembeni ellenállóképességének, élettartamának, újrahasznosíthatóságának, javíthatóságának, továbbá a termék előállításából és felhasználásából származó, illetve magából a termékből képződő hulladék ártalmatlanításának és hasznosításának megtervezéséért.

(16.40)

Olyan megfogalmazások ezek, amelyek 50 esztendővel ezelőtt teljesen normálisak és kézenfekvőek voltak. Latorcai képviselőtársam, alelnök úr is a saját környezetében gyerekkorában azt tapasztalhatta, hogy olyan gyártóktól, olyan termék-előállítóktól vásároltunk és olyan termékeket, amelyekre szükségünk volt, és meg voltunk győződve arról, hogy az a termék-előállító a legnagyobb odafigyeléssel, a legjobb alapanyag felhasználásával, a legtakarékosabban, az újrahasználat és újrahasznosítás feltételeit is magában hordozó portékával lásson el bennünket. Gyakorlatilag most ugyanerről beszélünk 50 év elteltével. Abba az irányba kellene vinni magának a gyártási technológiának, magatartásnak, hozzáállásnak, morálnak az alakulását, amely magában foglalja a fenntarthatósági szempontok érvényre juttatását is.

Ezen alapelv szerint ugyancsak a termék előállítója viseli a felelősséget a visszavitt termék visszaváltásáért, visszavételéért, a termékből származó hulladék átvételéért, gyűjtéséért, valamint a környezetvédelmi termékdíjról szóló törvényben meghatározott további hulladékgazdálkodási tevékenységek elvégzéséért is, amelyek az ezen tevékenységekért vállalt pénzügyi felelősséget is magukban foglalják, mert mindenki, akár gyártó, akár vásárló, alapvetően a zsebén keresztül kezd el felelősségteljesebben gondolkodni.

Mindezen előírások ugyan elsődleges felelősként a gyártót nevezik meg, de a fogyasztó sem mentesül a

környezetéért viselt felelősség alól. De még egyszer, a pénzügyi felelősség jelentős hányada alapvetően a gyártóra terhelődik. A termékdíjtétel az új rendszerben úgy kerül megállapításra, hogy a jelenlegi egységnyi termékdíjtételből levonásra kerül az adott termékre megállapított egységnyi kiterjesztett gyártói felelősségi díj, így a gyártónak a különbözetet kell csak megfizetnie termékdíjként, tehát itt többletköltség-növekedésre nem kell számítani, ugyanakkor átláthatóbbá válik magának a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer keretében előállított vagy megképződött pénzügyi alapnak a sorsa, amely a koncesszor irányába indul majd el a továbbiakban. A kiterjesztett gyártói felelősségrendszer keretében a termékek előállítói érdekeltté válnak így a takarékos anyag- és erőforrás-használatban.

A környezetvédelmi termékdíj kizárólag kereslet-befolyásoló funkcióját tartja meg, de gyakorlatilag gazdasági szabályozó eszközként a fogyasztói szokások alakítására irányul, ha tudatosabban vásárol a vásárló, akkor látja a termékdíj mértékét, s ez alapján tudja befolyásolni, alakítani a saját döntését is, hogy az adott portékát megvásárolja vagy sem, valóban valós igényeket akar-e kielégíteni vagy nem. Ez a fogyasztó döntési kompetenciájába fog tartozni, ugyanakkor zsebre menően, tehát érezni fogja ennek a pénzügyi hatását is.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslat továbbá erősíteni kívánja az Országos Hulladékgazdálkodási Hatóság ellenőrzési jogosítványait, és az intézkedéseinek a hatékonyságát is. Ennek következtében lehetőség nyílik arra is, hogy egy adott ingatlanon képződött, jogellenesen gyűjtött hulladék felszámolásával összefüggésben a hulladékgazdálkodási hatóság jelzálogjog-bejegyzésre irányuló kérelmet nyújthasson be az ingatlanügyi hatósághoz.

Összességében az előttünk fekvő törvényjavaslat megerősíti a koncessziós rendszer alapkövetelményeinek teljesíthetőségét, a lakossági rezsi-csökkentés fenntarthatóságát, továbbá az európai uniós kötelezettségek és célértékek teljesíthetőségét, így mindezek figyelembevételével a Fidesz képviselőcsoportja támogatja a törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm szépen a szót. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Oláh Lajos képviselő úrnak, alelnök úrnak, a DK képviselőcsoportja vezetőjének. Parancsoljon!

DR. OLÁH LAJOS, a DK képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Asszony! A hulladékgazdálkodás elválaszthatatlan a környezetvédelem ügyétől. Hogy mit tettek a környezetvédelem érdekében, arról a mai napon már értekeztünk, így ezt kihagynám itt a jelenlévőkre való tekintettel.

Önöknek azonban sajnos a hulladékgazdálkodás tekintetében is sikerült lejjebb vinni a színvonalat. Az újrahasznosítható hulladéknak szerte Európában van egy normálisan működő piaca. Több mint 15 év alatt jutott el Magyarország oda, hogy kialakult egy több tíz

milliárdos hulladékgazdálkodási iparág, fokozódó versennyel, emellett jelentősen csökkenő árakkal, javuló hatékonysággal. Ekkor döntött úgy a kormány, hogy lehajolnának ezért a pénzért, és államosították az egész szektort. Gyakorlatilag ma már saját bőrünkön érezzük ennek a döntésnek az indokolatlanságát.

Emlékezetes továbbá, hogy 2021 februárjában a kormánypárti képviselők itt az Országgyűlésben megszavazták a hulladékgazdálkodás átszervezéséről szóló törvényt. Annak ellenére tették ezt, hogy Áder János akkori köztársasági elnök, majd az Alkotmánybíróság is kifogást emelt a javaslat ellen. De hogy is folytatták le önök ezt a koncessziós eljárást? Emlékszünk, csak egy pályázó vett rajta részt, nevezetesen a MOL, az illetékes miniszter napokkal korábban a Mathias Corvinus Collegiumban mondott beszédében azt sem rejtette véka alá, hogy az egész tulajdonképpen az olajvállalat kezdeményezésére történt. Tehát nem azért, mert önök azt gondolták, hogy ez egy jó irány, hogy erre van az előre ebben az országban, hanem érkezett egy vállalat, tett egy kezdeményezést, önök pedig befogadták ezt, szétverve a korábban kialakult normális versenypiacot. Ebben nem a MOL a hibás, ő tett egy kísérletet, hanem a kormány, amelyik ezt így, ilyen módon elfogadta.

Az ágazatban óriási volt a felháborodás, számos hulladékgazdálkodási szakember szerint a MOL által felkínált együttműködési lehetőség egyoldalú és szakmaiatlan volt, melyet a témában jártas felelős vezető nem írhat alá. Elmondásuk szerint nehéz úgy árazni, hogy nem ismerhetik a feladat pontos paramétereit, honnan hová, milyen gyakorisággal kellene például a hulladékot elszállítaniuk. A szakmabeliek a legkritikusabb megjegyzéseikben úgy fogalmaztak, hogy a koncesszió, az egységes ajánlati felhívás, a szerződés-minta, ami a szakmát, a feladatokat besorolná, egyszerűen nem életszerű.

Kérdezem ezért, hogy kikkel egyeztettek szakmai szempontokról, meghallgatták-e érdemben azokat az iparági szereplőket, akiknek attól kell tartaniuk, hogy majd kiszorulnak a szakmából, mert csak az a partner kap lehetőséget, aki önökhöz közeli. Már az egész iparág háromszor drágábban működik, a rezsi-csökkentéshez kapcsolódó áremelési tilalommal veszteségbe hajszolt közszolgáltatók a csőd felé robognak, és az újrahasznosítás se jól szerepel.

De nézzük meg a mai napon tárgyalt törvényjavaslatot más szempontból is! A hulladékgazdálkodással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló javaslat jogos klímapolitikai célja az volt, hogy kevesebb legyen a gazdaságban az anyagkibocsátás, minél több hulladék kerüljön vissza a körforgásos gazdaságba, továbbá hogy az eddigi, minden hatékonyságot mellőző magyar allokációs rendszert megreformálja. A visszagyűjtési arányokkal ugyanis nagyon rosszul állunk. Az EU ötévente szigorodó beszédségi arányokat fogalmaz meg műanyagra, fára, sorolhatnám még tovább, s mindenben el vagyunk maradva a célszintektől.

Az önök törvényjavaslata azonban aggályos nemcsak a gyakorlatban való kivitelezés szempontjából,

de jogilag is egymást kizáró ellentmondásokat tartalmaz. Az a koncepció, hogy az EPR-rendszer bevezetése után továbbra is megmarad a termékdíjas rendszer, jogilag is értelmezhetetlen, ugyanis a két rendszer sok szakember szerint egymást kizáró opció. Erre a tényre maga a koncesszió szövegezése is utal a következő módon. „A koncessziós rendszerben működő kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer indulásával a korábbi állami szerepvállalás megszűnik, és ezzel összefüggésben a termékdíj elveszti jelenlegi hulladékhasznosításra irányuló forrásteremtő funkcióját, az a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerbe került át.”

A jogi aggályokon túlmenően gyakorlati szempontokból is van egy terület, ahol megkerülhetetlen lenne egy érdemi társadalmi párbeszéd. A jogalkotó a termékdíj emelésével kívánja befolyásolni az anyagáramok forgalmának mennyiségét. Ugyanakkor vannak olyanok, akik azt mondják, hogy a termékdíj-változtatás a kínálati oldalt kevésbé tudja befolyásolni, keresleti oldalról pedig várhatóan rövid távon sem a fogyasztói szokások, sem az FMCG-kereskedői gyakorlatok radikális megváltozása.

(16.50)

De van még más probléma. Teljesen érthetetlen és elfogadhatatlan, hogy akkor, mikor a koncesszornak minden lehetősége megvan arra, hogy az eddig működő intézményi résztevékenység feladatait ellássa, sőt tervezetten ő maga lesz az EPR- és a visszaváltási rendszerrel kapcsolatos koordinátor, akkor miért veheti gyakorlatilag szabadon igénybe a piaci szereplők szabad kapacitásait az intézményi hulladékgazdálkodási feladat ellátására. Az állam döntött a közszolgáltatási feladatok koncesszióba adásáról, ezt a koncesszor kizárólagos joggal megkapta, emellett viszont a koncesszor szabadpiaci szereplő is. Hangsúlyozom, hogy itt olyan kapacitásokról van szó, melyeket a koncesszor szabadpiaci versenytársai használnak. A kérdéses szabályozás amellet, hogy versenyellenes, még a megmaradt szabadpiaci szereplők kapacitásainak szabad használatát, a tulajdonjogi rendelkezés, továbbá a kapacitások fejlesztési lehetőségét is korlátozza. Önök szerint elvárható, hogy a szabadpiaci szereplők ezt követően magántőke-felhasználással fejlesszék, mikor a szabadpiac „szabad” kapacitásait egy versenytársuk, a koncesszor gyakorlatilag szabadon bármikor hatósági áron használhatja a koncesszió teljesítéséhez?

A törvényjavaslatban önök részletesen foglalkoznak a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi törvény módosításával, a termékdíjat érintő módosításokkal. A koncepciót leszámítva a tervezett EPR-rendszerrel, annak működéséről, a díjakról gyakorlatilag kevés információval szolgál. Mi értelme egy olyan törvényjavaslatnak, melyben sem a szabályokról, sem a rendszer működéséről érdemi teljes információt nem kapunk? Érdemi társadalmi egyeztetés kell az EPR-rendszerre vonatkozó szabályokról és törvénytervezetről, mégpedig azonnal és párhuzamosan.

A két rendszer együttes véleményezése, társadalmi egyeztetés szükséges, az egyik rendszerre vonatkozó szabályokat nem lehet elfogadni a másik rendszerre vonatkozó szabályok teljes körű ismerete nélkül. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr, alelnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Asszony! Az előttünk fekvő, a hulladékgazdálkodással összefüggő törvényjavaslat-csomag kilenc törvény módosítását tartalmazza, melyből két törvényben hoz létre érdemi módosításokat, ahogy már szó volt róla, a környezetvédelmi termékdíjról szóló törvényben és a hulladékról szóló törvényben. Véleményem szerint a többi módosítás inkább jogharmonizációs jellegű és kiegészítést céloz.

A környezetvédelmi termékdíjról szóló törvény módosítását elsődlegesen a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer átalakítása indokolja. A 2023. július 1-jén induló koncessziós rendszer keretében működő átalakított, kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerben a gyártó viseli a pénzügyi felelősséget a termék életciklusa során a hulladékká válást követően a hulladékkezelésért. A hulladékgazdálkodási kötelezettségek teljesítését a gyártók által fizetendő pénzügyi hozzájárulásból a koncessziós társaság valósítja meg. Ennek érdekében módosítani szükséges az ezzel kapcsolatos rendelkezéseket a környezetvédelmi termékdíjról szóló törvényben. A módosítás megteremti a lehetőséget arra, hogy az Országos Hulladékgazdálkodási Hatóság ellenőrizni tudja azt, hogy az érintett gazdálkodók eleget tettek-e maradéktalanul hulladékgazdálkodási kötelezettségeiknek.

Az újrahasználat támogatásaként biztosítja, hogy a külföldön történő újrahasználatra történő előkészítés esetében nem keletkezik termékdíj-kötelezettség az újrafutózás során külföldön hozzáadott anyagmennyiségre. A hulladékról szóló törvény módosításával rögzítésre kerül, hogy az illegális hulladéklerakás elleni fellépés és a korszerű, környezetvédelmi szempontokat előtérbe helyező hulladékgazdálkodás kiemelten fontos nemzeti cél, állami feladat. A törvényjavaslat minden korábbinál több jogot és lehetőséget biztosít az illetékes hatóságok számára a jogsértő személyekkel szembeni fellépésre. Szerintünk az illegális hulladéklerakások tekintetében elrettentő mértékű jogszabálymódosításra van szükség, és olyan jogkörökre, amelyeket a hatóságok hatékonyan tudnak felhasználni annak érdekében, hogy minél kevesebb ilyen illegális hulladéklerakás keletkezzen az országban. Hiszen Magyarország számára kiemelten fontos nemzeti cél a tiszta, természetes környezet, vagy ahogy mi, kereszténydemokraták nevezzük: a teremtett világ védelme.

A fogyasztói társadalom által termelt túlzott hulladék önmagában is elég nagy probléma, ugyanakkor

az illegális hulladéklerakás mindannyiunk életét megkeseríti. Magyarországon évente átlagosan 328 ezer köbméter illegális hulladék keletkezik; ha ideképzelnék a Kossuth térre, hat méter magasan borítaná be a Kossuth teret ez a mennyiség.

Az illegális hulladéklerakás elleni fellépés mindannyiunk közös felelőssége és feladata, az egyén, a család, a közösség is sokat tehet a megelőzésben szemléletformálással, edukációval, jó példával, ugyanakkor az állam feladata az illegális hulladéklerakók felkutatása, tettenérése, büntetése, illetve az oda lerakott hulladék eltávolítása.

A kormány 2020-ban meghirdetett klíma- és természetvédelmi akciótervében külön programot is létrehozott „Tisztítsuk meg az országot!” címmel az illegális hulladék felszámolása elleni küzdelem jegyében. Ezzel párhuzamosan nem elég csupán az illegális hulladéklerakással foglalkozni, hanem magát a hulladék mennyiségét is csökkenteni kell, valamint, ahol csak lehet, az újrahasznosítást, a szelektív hulladékgyűjtést kell támogatni. Ennek megfelelően a tavalyi évben betiltottuk az egyszer használatos műanyagokat, ma már a gyorséttermekben, üzletekben a környezetromboló, egyszer használatos műanyag szívószálak, poharak, tányérok, bevásárlószatyrok helyett újrahasznosított, természetes vagy lebomló anyagokból készült termékekkel találkozhatunk. Helyes és fontos lépések ezek, ugyanakkor még sok teendőnk van ezen a területen.

A mostani törvényjavaslat a mi véleményünk szerint hozzájárul az illegális hulladéklerakás elleni küzdelemhez, így a KDNP-frakció támogatja azt. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

ELNÖK: Üdvözlöm képviselőtársaimat, folytatjuk munkánkat. A Jobbik-képviselőcsoport vezérszónoka Bencze János képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

BENCZE JÁNOS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Ház! Egy nagyon komplex anyagot láthatunk, nagyon szerteágazó és nagyon kettős az én számomra. Egyszerűen látom benne azt a jó szándékot, hogy Magyarországon hathatósan megoldjuk a hulladék problémáját, de az élettapasztalat azt mondja, hogy látnom kell mellette Gólemet vagy Frankenstein, amit létrehozta a MOL által. Ugye, egy kézbe adnak mindent. Itt majd az idő fogja eldönteni, hogy a döntés jó volt-e, és mire szolgál, és mivel senki sem polihisztor, én sem vagyok az, ezt kiadtuk különböző szakértői csoportoknak átnézésre, és megérkeztek a kérdések.

Az illegális hulladéklerakók felszámolása mindenképp egy nagyon jó dolog, és mindenképp egy kiemelten kezelendő téma lesz. De amit előzőleg is elmondtam: arra is kell törekednünk, hogy ezek az illegális hulladéklerakók ne jöjjenek egyáltalán létre, tehát a

már megtisztított területen vagy új területen ne kerüljön kihelyezésre illegális hulladék. Ha valaki járt ilyen helyen, és vett részt ilyen programban, az pontosan láthatja, hogy az illegális hulladéklerakókba azok az anyagok kerülnek, amit a honpolgár egyszerűen tisztességes, értelmes módon nem tud máshol elhelyezni. Próbálkozik vele mindenki, de az elszegényedett magyar lakosságnak vagy nincs rá pénze, vagy nincs meg hozzá a környezeti kultúra, hogy ő ebben lépjen, és egyszerűbb neki leborítani valahol a határban, valamelyik gazdatársnak a földjének, erdejének szélében, és ha az illető gazdálkodó nem lép időben, akkor még ő is kaphatja a büntetést, mert soha nem fogja bebizonyítani, hogy nem ő rakta le oda. Ebben mindenképp én is érdemi lépést szorgalmaznék.

A Jobbik javaslata az lenne, hogy az a tapasztalat, nem 12 éve, több mint harminc éve, hogy ezek a hulladékok mindenképp lerakásra kerülnek. Akármit szenvedtek rajta a magyar kormányok, ezek mindig kikerültek valahová. Itt egyetlen üdvözítő megoldás lenne, ha már befolyik a termékdíjából a pénz, ha már befolyik különböző adókból, hozzanak létre olyan települési hulladékudvarokat, ahová valamiféle mennyiségi korláttal, nem iparszerűen, lerakható ez a hulladék. Gondoljuk végig, például az előbb említettem a Gólemet, ez a Gólem azt látja, benne a MOL, hogy vannak olyan anyagok, amik nagyon jó árérték arányúak. De mi lesz azokkal, amik terhet jelentenek, amit a világon sehol nem oldottak még meg? Mondták itt az üvegszálas termékeket a szélterelőművek kapcsán, máshol is vannak ilyenek. Gumiabroncsok, kismillió olyan termék van, amire megoldást kell találni, és nagyon remélem, hogy fogunk is rá megoldást találni, pontosabban a kormánynak kell erre megoldást találni, hiszen neki van kétharmada, mindenre is lehetősége.

De nagyon fontos kérdések az államtitkár asszonyhoz, hogy lesz-e lehetőség települési hulladékudvarok létrehozására, hogy megoldjuk az illegális hulladéklerakás problémáját, mert ha kell, hozok Magyarországról jó példát, ahol ezt az önkormányzat megcsinálta, és működik. Megszűnt az illegális hulladéklerakás, igaz, hogy költségekkel jár az elszállítás, de mégis jobban jártak, mert így is, úgy is el kell szállítani.

Akik még megkerestek minket e törvénymódosítás kapcsán, az egy szakmai kérdés volt, ezek az autóbontósok voltak, ugyanis amiket ők átvesznek, az fémhulladéknak minősül.

(17.00)

Itt a kérdés az államtitkár asszonyhoz, hogy hogyan és miképp fog ez rájuk vonatkozni, hogyan és miképp fog ez működni. Ez egy komplett szakma, ez egy komplett ágazat hatalmas szaktudással, és azt tudomásul kell venni, hogy Magyarországnak a gépjárműállománya igen öreg, az átlagéletkor 12 év, de ha a legszegényebb vidékeken szétnézünk, közelít a 20 évhez. Azok az emberek, akik ezekkel az autókkal járnak, ezzel jutnak el orvoshoz, iskolába, bevásárolni,

nem azért nem vesznek új autót, mert rosszindulátúak, nem akarják a GDP-t hajtani, egyszerűen nincs rá pénzük. És ha példaképp kiemelünk innét egy Suzukit egy 1,3-as motorral, ha felújítatja valaki a motorját, az 600 ezer forint lesz, ha egy bontóstól vesz hozzá egy motort, az csak 60 ezer forint lesz, újrahasznosította, és ment vele tovább. Az a kérdés, hogy ez a fajta újrahasznosítás megmarad-e tovább valamilyen formában, vagy a MOL nettó nyersanyag-hulladékként fogja kezelni az autókat, és beindítja az illegális autóbontást, amire lehet vadászni majd, de nem tudom, mit hoznak erre, külön kommandókat? Mert a magyar ember megold okosba' mindent, ahogy az önök kormánya is, tehát ott a másik oldal is.

Úgyhogy arra kérném, hogy ha itt ez nincs szabályozva, vagy nem gondolták alaposan végig, akkor ezt, kérem, gondolják végig, és üljenek le a szakmai szervezetekkel beszélni, mert rossz döntések esetén el fognak lehetetleníteni vele családokat, vállalkozásokat, dolgozó embereket, akik tisztességesen dolgoznak a gépjárműbontós szakmában. Veteránosok szerzik be innét az alkatrészeket, autóépítősök, terepjárósok, akik a pénzüikkel igenis hozzájárulnak a magyar gazdaság működtetéséhez, mert olyan hobbira költenek, ami pénzigényes, és bármi, amit vesznek, üzemenyagot, új alkatrészt, egyéb eszközöket, az az adók által a magyar gazdaságot hajtja. Tudom, hogy egy kicsi szegmens, de érdemes ezért is lehajolni, hogy ne a MOL kezébe jusson, hanem bennmaradjon a körforgásban.

Ez a legnagyobb szakmai kérdés, és erre szeretnék választ kapni, és amennyiben lehetséges, akkor én az államtitkár asszonnyal, az államtitkársággal szeretnék ezen túl egy beszélgetést folytatni személyesen, mert felmerültek egyéb kérdések, amelyeket nem a nagy plénum előtt szeretnénk előtagárni, és szerintem nem is annyira fontosak, hogy itt hangozzanak el. Köszönöm. *(Taps a Mi Hazánk és a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Mi Hazánk képviselőcsoportjának vezérszónoka Dócs Dávid képviselő úr. Parancsoljon, ön é a szó.

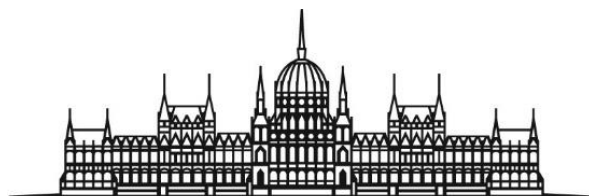
DÓCS DÁVID, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Tisztelt elnök úr, köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Asszony! Az idézet szerint ha kidobunk valamit, nem szabadulunk meg az egészségügyi kockázattól, csak áttoljuk egy másik országba, mondhatnám, hogy lásd a Tiszán az Ukrajnából érkező szeméthegeket, melyek elöntik országunkat; illetve nemcsak másik országba, de egy másik korba is áttoljuk, hiszen a dédunokáink dédunokáinak hagyjuk itt ezt a szemetet, hiszen az a műanyag, amit mi most előállítunk, körülbelül akkor fog lebomlani.

(Folytatás 38/2-ben!)

2022-2026. országgyűlési ciklus Budapest, 2022. november 10. csütörtök 38/2. szám

Országgyűlési Napló

Az előző napirendi pont is érintette a témát, hisz a nemzeti környezetvédelmi program - nagyon helyesen - egyik meghatározó pontja kell hogy legyen a hulladékképzés visszaszorítása, hiszen egy évben több Fertő tó terjedelmű hulladékot termelünk, így a kezelés és az azzal való gazdálkodás is óriási feladat. Éppen ezért nem is ecsetelném hosszan a témával kapcsolatos álláspontunkat, hiszen szakmailag igen sokrétű és terjedelmes ez a törvényjavaslat, ezért csupán pár szemléltető példát szeretnék kiragadni annak érdekében, hogy szemléltessem, hogy ez a törvényjavaslat is sokszor életszerűtlen sajnós.

Véleményünk szerint a jövőben arra kell törekedni, hogy minél kevesebb, ne pedig évről évre növekvő mennyiségű, hanem csökkenő tendenciát mutató hulladék képződjen hazánkban. A környezetünk megőrzése érdekében nagyon helyes volt az egyszerű használatos műanyagok - mint például a műanyag evőeszközök, egyszerű használatos edények és a szívószál -, műanyag termékek kivételése a forgalomból, és helyette ezen árucikkek környezetbarát anyagból való gyártására való átállásra történő áttérés. A másik legnagyobb számban keletkező hulladéktípus a PET-palack, amelyeket betétdíjassá kéne tenni annak elkerülése érdekében, hogy azok a vizeinket, a földjeinket, az erdeinket vagy a lakókörnyezetünket tovább szennyezhessek.

És ha már a lakókörnyezetnél tartunk, akkor, tisztelt kormánypárti képviselők, az önök határozatának már az elején található az a bekezdés, miszerint a települési önkormányzat a környezet- és települési egészségügyi feladatok körében gondoskodik a köz-tisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról, ennek körében a közterületek tisztán tartásáról, a közterületről összegyűjtött települési hulladék kezeléséről. Ezzel csak az az egy probléma van, hogy még egy kistelepülés polgármestereként éltem át, amikor elvonták az önkormányzatok saját bevételeinek a nagy részét, amikor új terheket róttak a nyakunkba, amikor megtapasztalhattam, hogy a normatíva helyett a kötelező feladatok költségei emelkedtek, és ez az új önkormányzatokra osztott feladat is csak annyira hiányzott a rezsimegszorításokkal küszködő, épp az utolsókat rúgó településeknek, mint púposnak egy újabb púp a hátára, hiszen az önkormányzatok nem pluszkötelezettségeket, hanem pluszforrásokat kértek és szerettek volna.

Viszont azok a természetes személyek sem járnak sokkal jobban, akiknek az ingatlanán harmadik személyek hulladékot helyeznek el, hiszen a mostani kiegészítés következtében komoly problémával kerülhetnek szembe. Ugyanis a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 12. §-a a következő bekezdéssel egészül ki: ha a hulladéktermelő vagy a természetes személy nem teljesítette a hulladékgazdálkodási hatóság végleges döntésével elrendelt hulladékfelszámolási kötelezettségét, és a hulladékgazdálkodási hatóság a 78/E. § (1) bekezdés b) pontja szerint végrehajtást foganatosít, a hulladékgazdálkodási hatóság a magyar állam javára a végrehajtási cselekményekkel összefüggő követelés és kamatai összegéig jelzálogjoggal terheli

meg a kötelezéssel érintett ingatlant; az ingatlanügyi hatóság a hulladékgazdálkodási hatóság megkeresésére a hulladékgazdálkodási hatóság véglegessé vált határozata alapján a jelzálogjogot az ingatlan-nyilvántartásba soron kívül bejegyezi. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az életben már számtalan példával igazolt esetben, amikor legfőképp a kialakult no-go zónák környékén gombamód szaporodó szeméthalmoknak nem a lerakói, hanem az elszennvedői kerülnek bajba, halmoznak fel adósságot vagy veszítik el az ingatlanjaikat, a területeiket.

A törvényjavaslat, bár kitér arra, hogy az ingatlanhasználatot meg kell vitatni, és vitatott az, hogy ki annak a tulajdonosa és ki a használója, a vitás helyzet rendezésére szolgáló javaslatnak ez a módosítása, amely alapján az ingatlan használata és a használó személye tisztázásra kerülhet, de a legfőbb kérdés nem az kell hogy legyen, hogy ki az, aki használja vagy ki az, aki birtokolja az ingatlant, hanem a kérdés az, hogy ki volt az, aki illegálisan elhelyezte rajta a hulladékot. Ennek elkerülése és a probléma megoldása érdekében az illegális személtelők és hulladéklerakók büntetési tételének a drasztikus növelése lenne a preventív, helyes és szükséges megoldás, hogy ne fussunk a probléma elől, hanem menjünk annak elébe. Éppen ezért arra kérjük a tisztelt kormánypárti képviselőket, hogy erre helyezték a hangsúlyt, hogy szeretett országunk ne Közép-Európa szemétdombja, hanem annak - méltán - ékköve lehessen. Köszönöm szépen a szót. *(Taps a Mi Hazánk és a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdezem tisztelt képviselőtársaimat, hogy kíván-e valaki még felszólalni a vitában. *(Senki nem jelentkezik.)* Jelenkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Most megkérdezem Raisz Anikó államtitkár aszszonyt, a napirendi pont előterjesztőjét, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Dr. Raisz Anikó jelzésére:)* Igen, kíván. Parancsoljon, öné a szó.

DR. RAISZ ANIKÓ technológiai és ipari miniszteriumi államtitkár: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Ismét csak röviden, talán még rövidebben szeretnék reagálni az elhangzottakra. Bár én személyesen nem tudom, hogy ötven évvel ezelőtt pontosan mi hogyan zajlott, de Bencsik képviselő úrnak igaza van, ugyanazt vagy legalábbis hasonlót szeretnénk elérni.

Köszönöm szépen a támogató nyilatkozatokat, és köszönjük szépen a konstruktív kritikákat, hozzászólásokat is. Talán úgy kellene meghatároznunk ezt az egész kérdést, mint egy rendszert, tehát rendszer-szintű megközelítéssel talán nem is inkább a hulladékgazdálkodásról önmagában, hanem a körforgásos gazdaságról, illetőleg az arra való átállásról, annak a kialakításáról kellene beszélnünk, mert csak így tudjuk értelmezni ezt az egész törvényjavaslatot is.

Ugye, a hulladékkoncesszió vitája már lezajlott, tehát én azt nem nyitnám újra, nem kezdenék ebbe bele, ezen már önök túl is vannak, mi most már azt a

részét csináljuk, amikor a törvényi, illetőleg a kormányrendeleti kereteket megteremtjük ehhez; egyébként a társadalmi egyeztetést sem hagytuk ki ennek keretében sem, és természetesen a végrehajtási rendeletre is sor fog kerülni a részletszabályokkal. Ezek mind egy fokozatos átalakításnak a részei, ahogy azt már Bencsik képviselő úr is mondta, ezt nem lehet egyszerre csinálni, mégiscsak 35 évről van szó, fokozatosan kell megtenni ezeket az átalakító lépéseket, és a normatakarékosság és a normavilágosság szempontjait figyelembe véve haladunk előre ezen az úton.

(17.10)

Az EPR kapcsán köszönöm szépen a megjegyzéseket, és azt is, hogy képviselő úr egyébként, ha jól emlékszem, szó szerint idézte képviselő urat és engem is. Itt valóban a lényeg az, hogy a termékdíj más funkciót kap; pontosabban: a kettős funkciójából egy funkció marad a következőkben.

Ez nem ördögtől való dolog, ez a kormánynak a környezetvédelmi, a körforgásos gazdaságra, a teremtett világ védelmére vonatkozó politikájába tökéletesen illeszkedik, és emellett figyelünk arra is, hogy a piac, a gazdasági szereplők tekintetében is óvatosan és gondossággal járjunk el.

Az egyeztetéseket többen említették. A szakmai egyeztetéseket egyébként lefolytattuk, többek között ezekkel a szervezetekkel is, akik ezeken a területeken aktívak, és természetesen nyitottak vagyunk újabb egyeztetésekre is. A fémhulladékokra kellett válaszolnom. Az egy vegyes kérdés: egy része a koncessziós rendszerbe tartozik, egy másik része, az építési-bontási hulladékokból származó fémek pedig ezen kívül esnek. Tehát autó igen, az a koncessziós társaság tulajdona, az azon kívüli, tehát építési-bontási hulladékból származó fém pedig nem tartozik ide.

Egyébként a MOL szolgáltatási díjat fog majd fizetni, tehát nem használhatja szabadon a piacot, illetőleg ott is csak a szabad kapacitásokat használhatja majd, ennek tehát azért megvannak a jogilag biztosított fix keretei.

A települési hulladékudvarokat említették már a képviselő urak és hölgyek egyébként már az előző vitában is. Ezeknek a kialakítása folyamatos, kormányzati támogatással, uniós projektekből már épült jó néhány, mi is tervezzük, és a koncesszor is tervezi további hulladékudvarok építését. Mi is úgy gondoljuk, hogy ezeket a jövőben is fejleszteni fogjuk.

És ha már az illegális hulladékról annyi szó esett nagyon helyesen és annak az újraképződésével teljesen egyetértünk, a megelőzés az a cél, amelyet ki kell tűznünk a felszámoláson túl magunk elé, és azt a megelőzést mi egy intenzív szemléletformálással próbáljuk elérni jelenleg is, illetőleg kiterjeszteni kívánjuk ezt a jövőben is, hiszen valóban a közös célunk az, hogy Magyarország tiszta országgá váljon.

Így tehát a jövőben mi valóban az innováció ösztönzésével, egy minőségben más hulladékgyűjtési, hulladékgazdálkodási koncepcióval és rendszerrel, a

gazdaság bevonásával és a társadalom együttműködésére számítva próbáljuk kialakítani ezt a rendszert. Ennek újabb lépése ez a törvényjavaslat, és ebben kérjük majd a tisztelt Ház támogatását. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Tisztelt Országgyűlés! Képviselőtársaim! A módosító javaslatok benyújtására holnap, pénteken 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Ház! Mielőtt folytatnánk munkánkat, ülésvezetői kérdésben kell döntenie az Országgyűlésnek. Oláh Lajos alelnök úr az imént felszólalt az általános vita során. Az alelnök képviselő felszólalása esetén az önálló indítvány további tárgyalása során csak akkor vezetheti az ülést, ha ehhez az Országgyűlés hozzájárult. Kérdezem tehát a tisztelt Országgyűlést, hogy hozzájárul-e ahhoz, hogy Oláh Lajos alelnök úr az előterjesztés tárgyalása során vezethesse az ülést. Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! *(Szavazás.)* Szemmel látható többség.

Megállapítom, hogy az Országgyűlés látható többsége indítványomat elfogadta.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **egyes foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/1845. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Most megadom a szót Kutnyánszky Zsolt Krisztián államtitkár úrnak, a Technológiai és Ipari Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének, aki felszólalását a pulpitus emelvényrészéről fogja elmondani, a szöszékről. Öné a szó, államtitkár úr. Parancsoljon!

DR. KUTNYÁNSZKY ZSOLT KRISZTIÁN technológiai és ipari minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A kormány továbbra is elhivatott a családok kiemelt támogatásában, és minden tőle telhetőt megtesz a munkaalapú társadalom megvédéséért is.

Az önök előtt lévő foglalkoztatási törvényjavaslat olyan változtatásokat tartalmaz, melyek elősegítik a munka és a magánélet összehangolását, emellett kiszámíthatóbbá és átláthatóbbá teszik a munkafeltételeket a magyar munkahelyeken. A gazdasági fellendüléssel párhuzamosan a munkaerőpiacon is bekövetkezett a fordulat az elmúlt időszakban. 2010 óta vitathatatlan sikereket ért el a hazai foglalkoztatáspolitikai.

Egymillióval többen dolgoznak, mint tizenkét évvel ezelőtt. Már hónapok óta 4,7 millió fő felett van a foglalkoztatottak száma hazánkban. A foglalkoztatási ráta meghaladta a 80 százalékot, ami már több mint 5 százalékponttal meghaladta az Unió 27 tagállamának átlagát, holott 2010-ben még a sereghajtók között voltunk ebben a mutatóban.

Az álláskereső száma is rekordalacsony, a munkanélküliségi ráta pedig az egyik legkisebb az Európai Unióban. Csakúgy, mint a munkaerőpiacon, a magyar kormány a családpolitikában is kimagasló sikereket

ért el. A családokat többek között adókedvezményekkel, otthoneremtési és rezsitámogatásokkal, illetőleg kedvező jogi szabályozással is segíti. A magyar családtámogatási rendszer világszinten is példaértékű, Európában pedig a legtöbb támogatást biztosítja. A kormány célja ezzel, hogy minél több gyerek szülessen hazánkban, hiszen ez alapozza meg Magyarország jövőjét.

Tisztelt Képviselők! A polgári kormány a 2010-es családbarát fordulat óta azon dolgozik, hogy Magyarországon egyre könnyebb legyen családot alapítani, gyermeket vállalni és nevelni. A kormányt minden döntésénél az az elv vezérli, hogy a választás szabadságát megadja a családoknak, hogy úgy szervezhessék meg életüket, ahogyan az számukra a legideálisabb.

Ehhez nagy szükség van arra, hogy olyan munkajogi szabályozás legyen hazánkban, ami elősegíti a munka és a magánélet összehangolását. A most önök előtt lévő törvényjavaslat ezt is elősegíteni hivatott. Célja a férfiak és a nők foglalkoztatásával kapcsolatos esélyegyenlőség és egyenlő munkahelyi bánásmód biztosítása, a munkavállaló szülők vagy gondozók munkája és a család élete összehangolásának megkönnyítése révén.

A javaslat szerint a munka és a magánélet egyensúlyáról szóló uniós irányelv nemzeti jogba való átültetésével duplájára emelkedhet az apanapok száma. Az érintettek így gyermekük születése után tíz munkanappal rendelkezhetnek, ami érdemben megkönnyítheti a születéskor felmerülő feladatok ellátását a család számára. Az apasági szabadságot az apa kérésének megfelelő időpontban, legfeljebb két részletben kell biztosítani.

A gyermek hároméves koráig ezentúl 44 munkanap szülői szabadság is megilleti a munkavállalót, amit kérésének megfelelő időpontban adhat ki a munkáltatója. A szülők külön-külön és akár párhuzamosan is jogosultak a szülői szabadság vagy a gyermek gondozását célzó fizetés nélküli szabadság igénybevételeire.

A munkajogi szabályok így még inkább ösztönzik az apákat arra, hogy minél egyenlőbb arányban vegyék ki részüket gyermekük gondozásában, nevelésében. A fizetett apasági szabadság és a szülői szabadság törvényjavaslat szerinti szabályozása érdemben hozzájárulhat ahhoz, hogy a szülők több, a gyermekükre és családjukra fordítható szabadságot vehessenek ki, így a család is több időt tudjon együtt tölteni.

A javaslat a nők és a férfiak közötti egyenlőséget megerősíti, segít a munka és a gyermeknevelés közötti összhang megteremtésében. A törvényjavaslat emellett rugalmasabb munkafeltételeket is biztosít a kisgyermekesek számára. Ennek megfelelően a gyermek nyolcéves koráig a szülők kérhetik a munkavégzési helyük és a munkarendjük módosítását, a távmunka keretében vagy részmunkaidőben történő foglalkoztatásukat. A változtatás időpontját is megjelölő, indoklással ellátott írásos kérelmükre a munkáltató köteles 15 napon belül írásban válaszolni. Utóbbi érdemben erősíti a munkavállaló jogait, emellett növeli a munkavégzés rugalmasságát is.

(17.20)

A törvénytervezet rendelkezik a gondozói szabadság átültetéséről is, ennek értelmében a munkavállaló, akinek hozzátartozója vagy a vele egy háztartásban élő személy súlyos egészségügyi okból gondozásra szorul, öt munkanapra mentesülhet a rendelkezésre állási és a munkavégzési kötelezettsége alól. Az intézkedés elősegíti a szociális biztonság erősítését, a hozzátartozóknak pedig lehetőséget biztosít a kellő intézkedésekre baj esetén.

A javaslat kiegészíti a felmondási tilalmak esetköreit is, azaz a munkáltató felmondással nem szüntetheti meg a munkaviszonyt az apasági szabadság, a szülői szabadság és a gondozói munkaidő-kedvezmény tartama alatt, ami nagyfokú védelmet jelent a munkavállalók számára.

Tisztelt Országgyűlés! A javaslat tartalmazza az átlátható és kiszámítható munkafeltételekről szóló irányelv átültetésével kapcsolatos jogharmonizációt is, amivel reagál a demográfiai változások, a digitalizáció és az új foglalkoztatási formák által előidézett munkaerőpiaci változásokra és kihívásokra. Ezzel összefüggésben a törvényjavaslat tartalmazza a foglalkoztatási jogviszonyok tekintetében az információnyújtási kötelezettség és a próbaidő kikötésére vonatkozó új szabályokat. A munkáltatóknak ezután rövidebb határidőkkel részletesebb információkat kell majd nyújtaniuk, így például a foglalkoztatás feltételeit tartalmazó tájékoztatót a jelenlegi 15 helyett már 7 napon belül át kell adniuk, az esetleges változásokról pedig legkésőbb annak napján értesíteniük kell a munkavállalót.

A javaslat szerint egy évnél nem hosszabb időre létesített, határozott idejű munkaviszony esetén a próbaidő hosszát arányosítani kell a szerződés várható időtartamára és a munka jellegére figyelemmel, valamint korlátozza az azonos felek között az ismételt próbaidő kikötését.

Az irányelvnek való megfelelést szolgálják a munkaidő-beosztás módosításával kapcsolatos garanciák is, amik hozzájárulnak a munkavállalók kiszámíthatóbb és biztonságosabb foglalkoztatási formára való áttéréséhez. A munkavégzés kiszámíthatóságát növeli a törvénycsomagnak az a rendelkezése, amely szerint a korábban közölt munkaidő-beosztás kollektív szerződéssel is csak legkésőbb a munkakezdés előtt 48 órával változtatható meg. Új elemként jelenik meg a javaslatban, hogy a munkáltatónak ingyenesen kell biztosítania a munkaköri feladatok teljesítéséhez szükséges, jogszabály alapján kötelező képzéseket, amiknek bele kell számítaniuk a munkaidőbe, adott esetben a munkaidőben is sor kerülhet ezekre.

Tisztelt Országgyűlés! Az egyéb rendelkezések tekintetében is előremutató a törvényjavaslat. Ennek megfelelően módosul a munkavédelemről szóló törvény is, ami elősegíti a munkavállalók hatékonyabb védelmét. A munkabalesetek és a foglalkoztatási megbetegedések megelőzésének alapját a kockázatértékelés képi, ezért e tevékenység ezentúl több esetben is

felsőfokú végzettséghez lesz kötve. A munkavédelmi ellenőrzés során még eredményesebb és még hatékonyabb lehet a szabálytalanságok egyértelmű bizonyítása.

További garanciális feltételeket vezet be a törvényjavaslat annak érdekében, hogy magasabb színvonalon legyen ellátva a munkavédelmi szaktevékenység, emellett bővíti a munkáltató bejelentési és nyilvántartási kötelezettségét is az olyan vegyi anyagokkal kapcsolatban, amelyek káros hatással lehetnek a dolgozókra vagy utódaikra. A módosítás célja a munkavállalók egészségének védelme, a foglalkoztatási eredetű egészségkárosodások megelőzése, valamint az uniós szabályoknak való megfelelés.

További eleme a javaslatcsomagnak, hogy elektronikus úton is bejelenthetik az álláskeresők az adataikban és a körülményeikben bekövetkezett változásokat, ezzel csökken az álláskeresők személyes jelenlétét igénylő adminisztratív kötelezettség is. A szakképzésben részt vevő tanulók munkaerőpiaci helyzete is erősödhet, mivel a duális szakképzésben tanulók munkaviszonya a módosítást követően álláskeresési ellátást keletkeztető időnek fog majd minősülni.

Az ágazati párbeszéd bizottságokról és a közép-szintű szociális párbeszéd egyes kérdéseiről szóló törvény módosítása kapcsán is jelentős és előremutató lépéseket tesz a törvényjavaslat. Az ágazati párbeszéd bizottságok alapítására vonatkozó, a hatályos eljárási szabályokban rögzített hat hónapos alapítási tilalom eltörlése hozzájárul ahhoz, hogy a szociális partnerek könnyebben és időbeli korlátozás nélkül tudják kezdeményezni az ágazati párbeszéd bizottság létrehozását. A módosítással a kollektív szerződések ágazatra történő kiterjesztésének feltételei a szociális partnerek számára jobban átláthatók lesznek.

Tisztelt Országgyűlés! A munka törvénykönyvével kapcsolatos módosításokat a kormány a szociális partnerekkel történt egyeztetést követően nyújtotta be az Országgyűlés elé, a további törvénymódosításokat pedig egyeztetette a társadalmi partnerekkel. A jogalkotási tervek a munkavállalók, családok érdekei mellett figyelembe veszik a költségvetés teherbíró képességét és a vállalkozások lehetőségét, mozgásterét is.

A javaslat egyértelműen bizonyítja, hogy a kormány kiemelten kezeli mind a családpolitikát, mind a foglalkoztatáspolitikát, amik a társadalompolitika alappilléireit képezik. A törvényjavaslat új passzusai parlamenti elfogadásuk esetén 2023. január 1-jétől léphetnek majd életbe.

Tisztelt Országgyűlés! Köszönöm a figyelmüket. Bízom benne, hogy egyetértenek a törvényjavaslat által tartalmazott módosításokkal. Kérem, hogy szavazatukkal majd támogassák a törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm. *(Taps a kormánypártok padsorai-ból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Szabó Zsolt képviselő úr. Parancsoljon, oné a szó.

SZABÓ ZSOLT, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk található, látható T/1845. számú törvényjavaslat az egyes foglalkoztatási törvények európai uniós irányelv szerinti átültetését tartalmazza. Mintegy 37 jogszabály módosul, ami egy elég tág kategória, azonban úgy gondolom, hogy az alapelvek minden esetben ugyanazok.

Magyarország Alaptörvénye, együtt a munka törvénykönyvével, olyan paragrafusokat és olyan előírásokat tartalmaz, amelyek egyértelműen kimondják, hogy a család és a munka összeegyeztethető kell hogy legyen, és mindenképpen együtt kell hogy működjön. Elsősorban munkavállalói szempontból, de munkáltatói szempontból is egyértelmű és határozott pontosságokat tartalmaz a jogszabálytömeg.

Úgy látjuk tisztán ennek a jogszabálynak az alapját, hogyha visszatekintünk az elmúlt időszakra, és áttekintjük az elmúlt években történt dolgokat. Az idén áprilisban a Statisztikai Hivatal által kiadott információk és számok alapján egyértelműen megállapítható, hogy az előző évi áprilishoz képest csökkent a munkanélküliek száma, és a két évvel korábbi áprilisi adatokhoz képest is sokkal szebb számokat láthatunk. Az elmúlt mintegy 12 évben egymillió új munkahely, egymillió új foglalkoztatás jött létre, és 2010-hez képest harmadára csökkent a munkahelykeresők száma, ami, úgy gondolom, hogy nagyon fontos irányelv, amit a kormány képvisel.

A magyar kormány főleg két dologban látja a feladatot, egyrészt a meglévő munkahelyek megtartásában, másrészt új munkahelyek létrehozásában támogatásokkal, és látszik, hogy akár a vírus időszaka alatt, akár most, az energiaválság és a háborús helyzet alatt is, ez a gondolkodásmód egyértelműen sikeres. Ezt kiégésztve az adó- és járuléktörvény-módosításokkal, folyamatosan új munkahelyek teremődnek. Soha ennyien nem dolgoztak Magyarországon, mint ahogy államtitkár úr is megjegyezte.

Ha visszatekintünk egy összehasonlító elemzéssel, akkor megállapíthatjuk, hogy voltak Magyarországon olyan járások, amelyek 12 évvel ezelőtt - és ezek szintén ténytámadások - 20 százalék fölötti munkanélküliségi rátával rendelkeztek. Volt olyan időszak, amikor országosan is közel 12 százalék volt a munkahelyet, állást keresők száma az összlakosságon belül. Azt lehet mondani, hogy mind az ifjú, tehát mind a fiatal korosztályban, mind a teljes aktív, munkaképes korú lakosság korosztályában ezek a számok hasonló szinten mozogtak, és mára szép eredményeket tudunk felmutatni.

Az elmúlt időszakban az volt a célunk, hogy minél több munkahelyet tartsunk meg, minél több munkahelyet teremtsünk, és ez a jogszabálycsomag egybeesik a magyar kormány szándékával, hogy ezt a folyamatot tovább tudjuk vinni.

Államtitkár úr nagyon sok tényezőt említett már, csak néhány dolgot szeretnék én is említeni. Egyrészt egyértelmű garanciát jelent ez a jogszabálycsomag mind a munkavállalók, mind pedig a munkáltatók

számára, olyan garanciákat és pontosításokat, amikkel a munka és a magánélet közti összhang megállapítható és fejleszthető, előrevihető.

(17.30)

Rendkívül pontos és előnyös szabályokat tartalmaz nagyon sok szempontból, akár a gyermekvállalás támogatásával, tehát más jogszabályokra való kimutatással és utalással kapcsolatban is. Fontosnak tartom az úgynevezett apanapok bővítését, hiszen kétszeresére emelkedett, tíz napra az apaszabadság, és a gyermekük születése után vehető ez igénybe, nem megváltható pénzügyileg. Ehhez mindenképpen ki kell venni, és mindenképpen el kell vele számolni; rendkívül kedvező, szabályozott körülményeket teremt ezen a területen.

Ugyancsak fontosnak tartom a gyermek hároméves koráig a 44 munkanapban meghatározott szülői szabadság időszakot, időtartamot, amivel kapcsolatban szintén a munkáltatóknak el kell számolni, azt ki kell adni, és oly módon, ahogy a szülő azt mindenképpen igényli. Talán az egyik legfontosabb terület azok segítése, akik családtagjukat, hozzátartozójukat ápolják. A gondozói szabadság meghatározását és az öt nap megadását, rendelkezésre bocsátását mindenképpen egy fontos jogszabályi paragrafusmódosításnak tartom a magam részéről.

A kisgyermekes szülők esetében egy rugalmas biztosítási rendszer kerül bevezetésre. A gyermek nyolcéves koráig a munkavégzés helye, a munkarend módosítása, a távmunkakeret, a részmunkaidő témájában a szülő kérvényt adhat be, kérvényt nyújthat be, és a munkáltató köteles 15 napon belül írásban válaszolni erre a kérelemre, biztosítva a szülőnek azt a jogát, hogy a gyermekét tudja nevelni.

Átlátszó és kiszámítható munkafeltételeket szab az az irányelv-módosítás, amely egyértelműen kimondja azt, hogy a foglalkoztatás feltételezett tartalmát, az előírásokat, az elvárásokat nem 15, hanem 7 napon belül írásban köteles a munkáltató megadni a munkavállaló részére, és ezáltal biztosítva azt, hogy olyan paraméterekkel és olyan feltételekkel tudja a munkáját végezni, mint ami a szóbeli megállapodásban is megtörtént.

Könnyítés a munkavégzés szempontjából, hogy az eltérő munkakezdés előtt 48 órával szükséges, kötelező közölni a munkavállalóval azt, akár van kollektív szerződés, akár nincs, hogy milyen műszakban és milyen rendben kerül besorolásra, illetve meghatározza a jogszabálysomag, hogy éjszakai műszakban megfelelő pihenőidővel lehet elrendelni munkavégzést, ezt a pihenőidőt pedig mindenképpen meg kell adni a számára.

Ez a 37 jogszabály-módosítás mindenképpen tartalmazza azokat a biztosítékokat, amelyeket a munkavállalók megkapnak a következő időszakban. Továbbra is a folyamat lényege, hogy erősítsük a munkahelymegtartást, a munkahelyteremtést úgy, hogy az gazdaságilag sem a központi költségvetést adójog szempontjából, sem pedig a munkavállalókat vagy a

munkáltatókat ne terhelje, és az harmonikusan tudjon működni.

Amennyiben a tisztelt Országgyűlés elfogadja ezt a jogszabálysomagot, január 1-jétől életbe tud lépni, ezzel eleget tudunk tenni mind az európai uniós előírásoknak, mind pedig a saját hosszú távú gazdasági stratégiánknak. Én arra kérem a tisztelt frakciókat, hogy a jogszabálysomagot támogassák, és ezt a törvényt fogadják el. Tisztelt Ház! Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Kordás László képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

KORDÁS LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Hosszan sorolta azokat a pozitív eredményeket, amelyeket ez az előttünk lévő törvényjavaslat tartalmaz. Hadd világítsam meg talán egy kicsit munkavállalói szemüvegen keresztül, hogy hogyan is látja ezt egy munkavállaló!

Először is, a Demokratikus Koalíció egy olyan magyar, európaiságot magában foglaló párt, amelynek fontos célkitűzése az, hogy a magyar munkavállalók is legalább olyan körülmények között éljenek, mint nyugat-európai társaik, legalább olyan feltételek között, legalább olyan bérezéssel, legalább olyan lehetőségeket kapjanak meg, mint európai társaik. Szentül hisszük azt, hogy az ő munkájuk, a magyar munkavállalók munkája sem ér kevesebbet, mint bármelyik más, Európában élő munkavállaló munkája.

Éppen ezért érdekes az, hogy a most előttünk lévő törvénytervezet gyakorlatilag két európai uniós direktíva átvételével foglalkozik. Igazából ez azt jelenti, hogy 176 oldalon 258 paragrafust módosít ez a jogszabálytervezet, ez a salátatörvény, ami azt jelenti, hogy ennek a két irányelvnek ennyi pontján nem felel meg a mai szabályozás. Tehát annak az európai szellemiségnek, annak az európai gyakorlatnak, amit már ma is élvezhetnek az európai munkavállalók, annak a magyar jogszabályok nem tesznek eleget, sőt a mostani gyakorlat szerint, amit államtitkár úr is mondott, ezeknek az irányelveknek a minimumértékeit próbálja meg becsempészni a magyar jogszabályokba. Tehát összességében azt tudjuk mondani, hogy mi ezeknek a minimumértékeknek az alkalmazásával nem értünk egyet. Mi azt gondoljuk, hogy többet érdemelnek a magyar munkavállalók, és ezért módosító javaslatot is fogalmaztam meg ehhez a törvényjavaslatához, amit kérem, hogy támogassanak.

Nézzük a módját és a végeredményét ennek a törvényjavaslatnak! A módja gyakorlatilag az, amit önök megígérték egyébként az Európai Uniónak, hogy társadalmi egyeztetést fognak folytatni a partnerekkel. Államtitkár úr is jelezte, hogy lefolytatták ezeket az egyeztetéseket. Nos, megkérdezném én azt így halkán, hogy a munkavédelmi törvény, amit ön idézett, az Országos Munkavédelmi Bizottsággal volt-e egyeztetve megfelelő mélységben, megfelelő

szakmai tartalommal, illetve az üzemegészségügy részét az orvosszakmai szakszervezetekkel egyeztetete-e a tárca. Azt hiszem, mind a kettőre nemleges válasz fog érkezni.

De ha már az egyeztetésnél tartunk, önöknek két éve volt arra, kettő éve, hogy ezt az irányelvet a hazai jogba átültessék. Ezzel szemben az történt, hogy augusztus 2-án lejárt ez a kettő év, majd sebtében összeraktak egy javaslatot, elküldték a szociális partnereknek, majd egy nap múlva kérték a véleményüket arról, hogy 258 paragrafuson keresztül mi az ő véleményük.

Úgy látszik, hogy önök nem igazán értik, hogy hogy működnek a szociális partnerek. Sem a szakszervezeteket nem értik, hogy hogyan működnek, sem pedig a munkáltatói oldalt nem értik, hogy hogy működik, de megpróbálok ezt elmagyarázni. Nemrég még az egyik ilyen szövetségnek az elnöke voltam, és szeretném azt mondani, államtitkár úr, hogy az a másfél napnyi lehetőség, amelyet a szakszervezetek álláspontjának kialakításához adtak önök, illetve a munkáltatóknak adtak önök, az mérhetetlenül kevés.

Még egyszer mondom, kettő évük volt erre, hogy ezt az irányelvet átültessék a hazai jogrendbe, kettő év alatt nem futotta önöknek arra, hogy egyeztetést folytassanak, miközben másfél évvel ezelőtt a tárgyalópartnerek közül a szakszervezeti oldal egységes álláspontot tett le az önök asztalára annak érdekében, hogy hogyan kellene az apaszabadságról, a szülői szabadságról gondolkodnia a kormánynak, és milyen javaslatai vannak a munkavállalói oldalnak. Önök másfél évig egy betűt nem tettek hozzá, még csak napirendre sem vették a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumán. Tehát ennyit arról, hogy önmagában az egyeztetés hogyan zajlott.

A probléma ezzel az, hogy eltérően attól, hogy ahogy önök gondolkodnak sokszor a szociális partnerekről, ott, akik ezekben a tárgyalásokban részt vesznek, három munkaadói és három szakszervezeti tisztségviselő, nem a saját véleményüket képviselik ezeken a tárgyalásokon. Ez a mandátum és az egyeztetett vélemény úgy alakul ki, hogy megkapnak a kormánytól egy törvényjavaslatot, azt nyilván a szövetségek megbeszélnek az ágazati szakmai szakszervezetekkel, majd ők elvégzik a munkahelyi tisztségviselőkkel való egyeztetést, és ezt követően, ezt szintetizálva nyújtják vissza a kormánynak mint véleményt és mint megfogalmazandó javaslatokat.

(17.40)

Ezzel szemben önök, még egyszer mondom, egy napot adtak a szakszervezeteknek, hogy ezt a munkát elvégezzék, és a munkáltatói szövetségeknek is, nyilván kevés sikerrel. Tehát én azt gondolom, hogy az egyeztetés mélysége, kiterjedtsége semmiképpen sem volt megfelelő ahhoz, hogy ezt a törvényt ilyen módon itt most tárgyaljuk.

De térjünk rá a lényegre, a tartalomra. Államtitkár úr említette a munkavédelmi törvény módosítását. Nagyon sok törvényt módosít ez a salátatörvény,

nem is térnék ki mindegyikre, de azokra a törvényekre, amiket államtitkár úr az expozéjában elmondott, reflektálnék.

Az egyik ilyen törvény a munkavédelmi törvény. Ha végignézzük az elmúlt 12 évet - ha már ezt említette államtitkár úr az expozéjában -, akkor nézzük meg, hogy mi is történt a munkaügyi ellenőrzés és a munkabiztonsági ellenőrzés terén. 2011-ig volt egy önálló Munkaügyi és Munkabiztonsági Főfelügyelőség önálló, országos hatáskörű szervezetként, területi képviseletekkel, körülbelül nyolcszáz munkaügyi ellenőrrel. Önök megszüntették ezt a hivatalt, majd 2012-ben úgy módosították az erről szóló jogszabályokat, hogy a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat alá beolvasztották, és ott már csak egy főigazgató-helyettes felügyelte ezt a két területet. De ez sem volt elég, és még tovább csökkentették ennek az intézménynek a presztízsét, és ma a minisztériumban, illetve a kormányhivatalokban egy főosztályvezető vagy egy főosztályvezető-helyettes foglalkozik ezzel a területtel.

Eközben a munkabiztonsági ellenőrzések tapasztalatai alapján azt látjuk, hogy mind a csonkulásos balesetek, mind pedig a halállal végződő balesetek száma nőtt az elmúlt időszakban. Azt gondolom, ez nagyban összefügg azzal a kormányzati intézkedéssel, ami gyakorlatilag olyanná tette ezt az országos hatáskörű szervezeti egységet, hogy csökkentek a munkaügyi ellenőrzések és a munkabiztonsági ellenőrzések, és ezzel szemben nőtték a szabálysértések. Én a magam részéről nem tudok elképzelni rosszabbat, mint ha egy apuka vagy anyuka elmegy reggel dolgozni, és nem tér vissza többé a családjához. Ezt jelenti ez a folyamat! Ha már a munkavédelmi törvény benne van ebben a salátatörvényben, miért nem próbálják megerősíteni? Mint ahogy e két irányelv szellemiségéből is következik, hogy megerősíteni a munkaügyi hatóságot, és több ellenőrzést folytatni, jobban odafigyelni a jogszabályok betartására és betartatására.

De ha már itt tartunk, akkor nézzük meg az apaszabadságok kérdését, amit ugyancsak ez az irányelv rögzít. A baloldali kormányok vezették be ezt az intézményt, az apaszabadság intézményét a munka törvénykönyvében, akkor öt nappal és százszázalékos távolléti díj-fizetési kötelezettséggel. Ez az irányelv azt fogalmazza meg most, hogy minimum tíz napra kell emelni, és legalább a társadalombiztosítási ellátásnak megfelelő díjazásban kell részesíteni a munkavállalót. Önmagában tehát ez a tíz nap vonatkozásában még teljesül is. De ha azt vesszük alapul, hogy az első öt napra százszázalékos távolléti díj jár, de a második öt napra - amit önök most hozzátesznek a baloldali kormányok által létrehozott intézményhez - már csak a távolléti díj 40 százaléka jár, akkor kérdezem én, önök szerint ki az az apuka, aki feláldozza majd a fizetésének a 60 százalékát azért, hogy otthon tudjon maradni? Nem lesz ilyen apuka! Egyszerűen nem fogják igénybe venni ezt a második öt napot.

Ezzel szemben a szakszervezeti javaslat az, hogy egy gyermek születése esetén 15 napos apaszabadság járjon a munkavállalóknak, ikerszületés esetén pedig

20 nap, és százszázalékos távolléti díjjal fizessék ezt a teljes időszakot. Erről szól az én módosító javaslatom is, mert a Demokratikus Koalíció és Dobrev Klára árnyékkormányja támogatja a szakszervezetek ilyen irányú törekvését, és azt szeretnénk elérni, hogy ezt a 15, illetve 20 napot százszázalékos távolléti díjjal díjazza a jogalkotó.

Összességében, ha azt nézzük, hogy ennek a két irányelvnek az átültetése a magyar jogrendbe megtörténik-e, akkor én azt mondom, hogy a minimumszinteken talán, de összességében semmiképpen sem illeszkedik ez a javaslat a két irányelv szellemiségébe, és annak az iránynak a követésébe, amit az jelent, hogy egyre jobban tudjanak élni a munkavállalók, és egyre jobb, európaibb környezetben tudjanak élni a magyar munkavállalók. Köszönöm szépen a figyelmet, köszönöm a szót. *(Taps a DK és az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Nacsa Lőrinc képviselő úr. Parancsoljon!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Államtitkár Úr! Ki fogok térni Kordás árnyékminiszter úr mondanivalójára is, hiszen számos pontban nem értek vele egyet, és fölmerültek itt kritikák, amikre szeretnék válaszolni. Ugyanakkor szeretném megközelíteni a törvényt egy általános keretben is, és aztán a konkrétumokról is szívesen beszélgetek önökkel, még a Momentum-frakcióval is, amelynek az elmúlt másfél nap egyetlen vitája sem volt olyan fontos, hogy bejőjön, pedig volt itt közadatvita, volt itt vagyongazdálkodási vita, egyházi és számos vita.

De legalább most tudunk egy jót vitatkozni a foglalkoztatási tárgyú törvényekről, hiszen ez egy fontos kérdés, a munkaügy mindig fontos kérdés, a gazdasági kérdések mindig fontosak, főleg azért, mert nekünk feltett célunk volt 2010-ben, és ehhez most is ragaszkodunk, hogy munkaalapú társadalmat építünk. Éppen ezért kezdtük el 2010-ben azt a gazdasági fordulatot, azt a szemléletváltást, ami a munkára épülő gazdaság megteremtésére és nem a munkanélküli-segély osztogatására épült. Mindannyian emlékezhetünk rá, hogy 2010-ben, a Kordás képviselő úr által már említett baloldali kormányzás végén 12 százalékos volt a munkanélküliség Magyarországon, és több mint 1 millió munkaképes felnőtt ember kényszerült megalázó munkanélküli-segélyből élni. Ezt nem sorolta fel a baloldali kormányok eredményei között Kordás képviselő úr, pedig ilyen is volt sajnos.

A 2010-es évektől az elmúlt 12 évben a Fidesz-KDNP kormányzása idején sikerült 1 millió új munkahelyet létrehozni, és tartósan 4 százalék alá vinni a munkanélküliségi rátát. Ezt a magas foglalkoztatottságot és alacsony munkanélküliséget, a 4 százalék alatti arányt kisebb kilengésekkel, de még a Covid-válság idején is sikerült megőrizni, és a mostani háborús-szankciós-inflációs időkben, valamint a tomboló energiaválság közepette is egyelőre úgy néz ki, hogy

sikerül megőrizni a munkahelyeket. Mi azon dolgozunk, hogy legyen ez így továbbra is. Tehát a céljaink változatlanok, a munkahelyek megőrzése, új munkahelyek létrehozása, nem pedig a baloldali segélyelvű gazdaságpolitika művelése.

A munkahelyek megőrzése érdekében folyamatosan hozunk döntéseket, és minden lehetséges eszközzel támogatjuk a munkaadókat és a munkavállalókat. A mostani energiaválságban például a munkahelyek megőrzése céljából a kormány több programot is indított. Az energiaintenzív kvv-k számára energiatamogató programok jöttek létre, amelyben az energiaár-robbanás hatásainak leginkább kitett feldolgozóipari kis- és középvállalkozások vehetnek részt. A cégektől az október, november és december havi áram- és gázköltség növekményének felét vállalhatja át az állam. Emellett a kormány gyármotó programot is indított, amely a nagyvállalatok számára nyújt vissza nem térítendő támogatást energiahatékonysági és energiatermelő beruházásokhoz.

Az új munkahelyek létrehozásának és a munkahelyek megőrzésének másik fontos módszere az adócsökkentés, hiszen a Fidesz-KDNP az adócsökkentések kormányza. 2010 óta nyolcvan alkalommal csökkentettünk adót. Talán épp ma jelent meg, hogy a versenyképességi rangsorban az OECD-országok előkelő első tíz helyezettje között van Magyarország az elmúlt évek adócsökkentéseit tekintve, hiszen a 2010 óta megtett adócsökkentésekkel a GDP 4-5 százalékát kitevő mértékben csökkentek az adóterhek. Emlékszünk rá, hogy önök sokszor javasoltak az elmúlt években akár a költségvetési törvényben, akár az adótörvényekben adóemeléseket. Korábban az önök idejében 27 százalék volt a szociális hozzájárulási adó, ez most a jelen pillanatban éppen 13 százalék. Összehasonlításképpen: az önök adórendszerében a béreket terhelő munkáltatói adóterheket ötféle adónem sújtotta, melyek teljes összege 33,5 százalék volt, ez most 13 százalék. Talán még a szakszervezetek is és Kordás képviselő úr is elismerheti ennek az eredményét és jótékony hatását. A személyi jövedelemadó ma egységesen 15 százalék, míg önöknél 36 százalék volt a legmagasabb kulcs, és 18 százalék volt a legalacsonyabb kulcs. *(Kordás László: De nálunk adómentes volt a minimálbér!)*

(17.50)

Kordás képviselő úr pont szóba hozta a minimálbért a beszédében is és aztán most bekiabálva is, önök 23 500 forinttal emelték a minimálbért, és 75 ezer forint volt a minimálbér 2010-ben. Most 200 ezer forint a minimálbér, tisztelt képviselő úr. 23 500 forint az, amit nyolc év alatt... - ön államtitkár volt, pontosan tudja, 23 500 forinttal emelték nyolc év alatt, nem egyik évről a másikra. A mi időszakunk alatt volt olyan év, hogy ennél nagyobb mértékben emelkedett egy év alatt a minimálbér, önök nyolc év alatt voltak képesek erre a teljesítményre, szomorú dolog. Ebből is látszik, hogy a munkavállalók kire számíthatnak. Ráadásul a 25 év alatti munkavállalók, valamint a

négygyermekes édesanyák teljes mértékben szja-mენტességet élvezhetnek.

A mostani törvényjavaslat számos módosítást tartalmaz, amely előnyösen érinti az álláskeresőket és a foglalkoztatást. A munkavállalók számára előnyös, hogy a duális szakképzés keretében kötött szakképzési munkaszerződés esetén létrejött munkaviszony az álláskereső járadék megállapítása során jogosító időként figyelembe vehetővé válik, ez korábban nem volt így.

A törvényjavaslat továbbá előírja az apasági szabadság biztosítását, amennyiben a közalkalmazottnak 2022. augusztus 2. és december 31. között született gyermeke, vagy fogadott örökbe gyermeket. A szabadságra való jogosultság szempontjából a szülői szabadság, a gondozói munkaidő-kedvezmény és az apasági szabadság munkaidő-töltött időnek számít. Az apának gyermek születése esetén 10 munkanap apasági szabadságot kell biztosítani. Államtitkár úr is beszélt már arról és képviselőtársam is, hogy uniós irányelvről van szó, illetve az apasági szabadság biztosítja, hogy az apa gyermeke születése esetén legkésőbb a születést, illetve örökbefogadás esetén az örökbefogadást engedélyező határozat véglegessé válását követő második hónap végéig 10 munkanap időtartamban apasági szabadságra jogosult.

Képviselő asszonnyal itt mellettem pont arról beszélgettünk, hogy amikor nekem születtek a kisgyermekeim, akkor sajnos nem volt ilyen intézmény, sajnos nem volt 10 nap apaszabadság, sajnos nem voltak ilyen lehetőségek. Bár mivel az én gyermekeim már a 2010 utáni időszakban születtek, jóval több mindenre voltunk jogosultak, mint egyébként 2010 előtt, ahol a gyeset kettő évre csökkentették három helyett, ezt visszaemelték, így beszélhetünk itt... *(Kordás László közbeszól. - Az elnök csejnet.)* Láttam a szakszervezetek közleményében is a négy hónapi szülési szabadságot, nálunk 36 hónap a szülési szabadság, tehát nem négy, meg nem kettő, nem erről folyik a vita, hanem 36 hónap. Ez volt az önök idejében kettő év.

Itt különböző jogosultságok vannak: fél évig jár egyébként a csed, képviselő úr talán tudja, mennyi a csed, és mennyiről lett megemelve mennyire, tudja az összegét, hogy hogyan segítjük, az hat hónap, és már a gyermek születése előtt egy hónappal is igénybe lehet venni a hat hónapos csed időtartamát, és utána is az állam biztosít ellátást. Sőt, tisztelt képviselőtársam, a gyed extrával már a munkavállalás lehetősége is megnyílik, és nem veszíti el a gyermek után járó ellátásokat az édesanya vagy az édesapa, attól függően, hogy ki veszi igénybe, mert az önök idejében, tisztelt képviselő úr, amikor valaki visszament a munkába a gyes lejártá előt, akkor elvesztette a jogosultságát a gyermek után járó ellátásokra.

Biz'isten kerestem az ön elhatárolódó nyilatkozatait az akkori döntések ellen, de nem találtam, ön támogatta ezeket a döntéseket, sőt az előkészítésükben is részt vett, hogy az önök kormánya elvette a kismamáktól, elvette a gyermeket nevelő szülőktől, ha munkába álltak, a gyermek utáni ellátások jelentős részét.

Az a helyzet, tisztelt képviselőtársam, hogy segíteni kell a gyermeket nevelő szülőket, édesapákat és édesanyákat, mert szerintem - nyilván én erről az oldalról tudok beszélni - ejtsünk szót ilyenkor az édesapákról is. Egyre több helyen van, hogy bizonyos időtartamra a gyesre az édesapák mennek el, és nagyon fontos, hogy az édesapák is kivegyék a részüket a gyermeknevelésből, amikor csak tudják, és amikor csak lehetséges, mert ez nem kizárólag édesanyai feladat. Nagyon fontos a közös feladatvállalás, a közös felelősségvállalás a gyermek nevelésében, életében, minden feladatra kiterjedően, fürdetéstől kezdve a pelenkázáson át mindenben vállaljon részt az édesapa, mi abszolút ezt támogatjuk.

A munkavállalót gyermeke hároméves koráig 44 munkanap szülői szabadság illeti meg, és erről beszéltem, hogy hogyan terjesztettük ki a különböző, gyermekek utáni ellátást az elmúlt években. Hiszen ha megnézzük a 2010-es családbarát fordulatól számítva mostanáig, most már eljutottunk odáig, hogy a GDP 6,2 százalékát költjük családtámogatásokra. Míg az önök utolsó költségvetésében nem érte el az 1000 milliárd forintot a családoknak juttatott támogatás összege, addig most már jóval 3000 milliárd forint fölé megy ez az összeg, amit a családokra költünk minden évben, tisztelt képviselő úr, például a családi adórendszeren keresztül, mert a családi adókedvezmény az, amit a jogosultak 97-98 százalékban vesznek igénybe. A legszeleesebb kört eléri a családi adókedvezmény, ezáltal is csökkentve a befizetett adójukat, ezáltal is több pénz marad a gyermeket nevelő családoknak.

Részben értem is az önök kritikáját, de ez egy vékony és nehéz egyensúly: a családok támogatása és a foglalkoztatás megőrzése a munkaalapú társadalomban. Mind a kettő fontos, ez a két alappillére egyébként a kormányzásunk alapelveinek, a családokat támogatjuk, és a munkavállalást is támogatjuk. Kordás képviselő úr fölvetette azt, hogy több munkahelyi baleset történt szám szerint. Képviselő úr, egymillióval többen dolgoznak! Tehát a nagy számok törvénye alapján több munkahely és több munkavállaló... - sajnos, és én minden egyes munkahelyi balesetet sajnállok, és mindent meg kell tenni, hogy megelőzzük a munkahelyi balesetet nyilvánvalóan.

Mondhatnék egy ellenstatisztikát, az önök idejében egymillióval kevesebben dolgoztak, ezért dupla ennyi volt az elkövetett bűncselekmények száma, tisztelt képviselő úr. 400 ezer fölött volt a regisztrált bűncselekmények száma egy évben, 420 ezer környékén volt, ha emlékezetem nem csal, ez most 190 ezer alatt van. Tehát 420 ezer regisztrált elkövetett bűncselekmény, most 190 ezer elkövetett regisztrált bűncselekmény van. Ezt önnek jobban kellene tudnia, de szerintem szoros összefüggés van a munkába állás és a bűnözés lecsökkenése között. *(Kordás László közbeszól.)* Mondom, több munkahely, több munkavállaló, egymillióval több munkavállaló, tisztelt képviselő úr. 1920-nál több autóbaleset is van az idei évben, mert sokkal több autó is jár, tisztelt képviselő úr, mint száz évvel ezelőtt, így működik ez a világban.

Nekünk mégis az a dolgunk, hogy mindent megtegyünk annak érdekében, hogy minél kevesebb munkahelyi baleset történjen, hogy mindenki betartsa a munkavédelmi szabályokat, hogy a cégek is betartsák a munkavédelmi szabályokat, hogy a munkavállalók is betartsák a munkavédelmi szabályokat. Az a közös cél, és olyan keretrendszer kell alkotni, ahol mindenki, az összes szereplő betartja ezeket a munkavédelmi szabályokat. Sajnálom, hogy ön ezt nem veszi figyelembe.

2010 óta folyamatosan bővülő és rendkívül széles, Európa legbőkezűbb és legszélesebb családtámogatási rendszere van Magyarországon, hiszen mondtam, a családtámogatásra fordított összegek a GDP arányában már a 6 százalékot is meghaladták. Ez az EU-s átlag duplája, tisztelt képviselőtársaim. Ezzel nemcsak az Unió, hanem az egész világ éllovasai is vagyunk. A gyermekvállalásra fordított összegeket folyamatosan emeljük, az elfogadott költségvetésünkben ez már több mint 3300 milliárd forint.

Mindezeket összefoglalva a törvényjavaslat az uniós irányelvek átépítése és átültetése mellett jogharmonizációs és technikai, valamint pontosító rendelkezéseket is tartalmaz. Mi az uniós irányelvek átültetésében megtegyük a kötelességünket, ezért a KDNP-frakció támogatni fogja a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Gurmai Zita képviselő asszony. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

DR. GURMAI ZITA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Úr! Kedves Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő salátatörvény-javaslat 37 törvényt módosít, ebből 14-ben kerülnek átvezetésre az európai uniós jognak megfelelés értelmében az apasági szabadság, a szülői szabadság, a gondozói szabadság, valamint a rugalmas munkafeltételekre vonatkozó szabályok.

Bár a kormány látszólag egyeztetett a szociális partnerekkel a javaslat benyújtása előtt, de a tervezett módosítások véleményezésére összesen csak 30 órát adtak. Ez nem más, mint az együttműködést imitáló kormányzati színjáték. Az ilyen formában megvalósuló egyeztetés valójában csak látszategyeztetés. A törvényjavaslatban az EU-s irányelvek átültetésén túl olyan módosítások is szerepelnek, amelyek nincsenek szoros kapcsolatban a kötelező jogharmonizációval.

(18.00)

Ilyen például a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvények módosítása vagy a szövetkezetekről szóló törvényeké. A foglalkoztatási törvényt ráadásul már más, a parlament előtt lévő törvényjavaslatban is megnyitotta a kormányzat. Ilyen például a T/1623. számú törvényjavaslat, melyet 2022. október 18-án nyújtottak be az egyes felsőoktatással, szakképzéssel és felnőttképzéssel összefüggő

törvények módosításáról. A kormány ezt akkor azzal indokolta, hogy a jelenlegi háborús helyzet okozta munkaerőpiaci kihívások kezelésére vonatkozó gyors beavatkozási képesség megteremtése a cél. A most előttünk fekvő törvényjavaslatot 2022. november 2-án nyújtotta be a kormányzat, vagyis a két törvénymódosítás között mindössze 15, vagyis 15 nap telt el, ráadásul mindkét jogszabály-módosítást a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter terjesztette elő.

Nem tudom eléggé hangsúlyozni, hogy a különböző salátatörvényekben történő jogszabály-módosítás milyen mértékben ássa alá Magyarország jogbiztonságát, és milyen jelentős nehézségeket okoz a jogszabályok alkalmazóinak. Ráadásul a törvényjavaslatban vannak olyan elemek, amelyekben még mikroszkóppal sem lehet felfedezni semmilyen kormányzati jó szándékot. Ilyen például az apasági szabadság és a szülői szabadság uniós irányelve szerinti módosítás, amelynek rendezésére három éve volt a kormány-nak, de még a 2022. augusztus 2-ai végső határidőt sem sikerült betartaniuk. A kormány a vonatkozó törvénymódosítást csak idén novemberben nyújtotta be.

Tisztelt Képviselőtársaim! Önök úton-útfélen azzal dicsekednek, hogy ez a kormányzat mennyire családbarát, ez azonban nem igaz. Nem igaz, mert a Fidesz-kormány azzal, hogy három évig nem vette át az apaszabadságra vonatkozó uniós irányelveket, három évig minden megszületett kisgyermektől elvett öt napot, amit az édesapjával tölthetett volna, és megerősítem, amit Nacsa képviselő úr mondott, hogy igenis rendkívül fontos az, hogy a kisgyermek tölthessen minél több időt az édesapjával, amikor megszületik.

Önök állítólag azt akarják, hogy több gyerek születessen, de három évig semmit nem tettek azért, hogy ehhez kedvező körülményeket teremtsenek. Micsoda álságos, hazug magatartás ez! Ráadásul a Fidesz-kormány most is csak az uniós irányelv szerinti lehető legkevesebb apaszabadságot kívánja biztosítani a magyar családoknak, évenként öt plusz öt napot. Ezen napok közül az első öt napra 100 százalékos munkabért ír elő a törvény szövege, a következő öt napra viszont önök már csak a munkabér 40 százalékát adnak az apáknak. A szülői szabadság idejére pedig mindössze 10 százalékos munkabért állapítanak meg úgy, hogy ebből még levonják a gyermekgondozási díjat és a gyermekgondozást segítő ellátás összegét.

Itt szeretném megemlíteni, hogy az apaszabadság intézményét a Medgyessy-kormány vezette be éppen 20 évvel ezelőtt. Akkor ez öt nap volt, és 100 százalékos. A Fidesz-kormány ezt most csak azért emelte meg plusz öt nappal, mert ez most európai uniós kötelezettség. Ennyit arról, hogy önöknek mennyire fontosak a családok.

De nézzük tovább, hogyan szúr ki a Fidesz a magyar családokkal! A megemelt apaszabadságot, apaszabadságot csak két részletben lehet kivenni. Eddig nem volt ilyen szabály. Az volt a gyakorlat, hogy egy napot kivettek a dolgozók akkor, amikor megszületett a gyermek, rögtön, közvetlenül a születéskor, aztán a többi négy napot pedig akkor, amikor a babát

hazaadták a kórházból, hiszen addig, amíg az édesanya és a gyermek a kórházban vannak, minnek legyen otthon az apuka. Az uniós irányelv szerint lehetőséget kell adni az apának, hogy az apaszabadságot akár a szülés kiírt dátuma előtt egy nappal igénybe vegye. Ez a magyar szabályozásban nem szerepel. Miért?

Egyébként csöndben megjegyzem: azzal, hogy két adagban lehet ezt kivenni, az első 100 százalék, a második csak 40, onnantól kezdve nem fogják igénybe venni ezt az öt napot, legalábbis jó eséllyel ez fog történni.

Az uniós javaslat szerint a gyermek 8 éves koráig négy hónap pluszszabadságot (*Zaj a kormányparti sorokban. - Az elnök csenget.*) kellene adni, ezzel szemben a Fidesz-kormány a gyermek 3 éves koráig adna összesen 44 napot. Ennyire szereti a Fidesz a magyar családokat. Ráadásul ezt a 44 napot az édesanya sem tudja igénybe venni, mert Magyarországon a gyermekellátási időtartam eleve három év. Nem lenne így, ha ez a szabadság a gyermek 4 éves koráig járna, de önök láthatóan vigyáztak, hogy se az apa, se az anya ne kaphasson több szabadságot a gyermekével, bár lehet ezt még módosítani.

Ezért erre tekintettel módosító indítványban kezdeményeztem, hogy a kormány az apaszabadság idejére a most bevezetett plusz öt napon a 40 százalék helyett 100 százalékos illetményt, illetve távolléti díjat biztosítson az érintettek számára. A Vállalkozásfejlesztési Bizottság tagjai közös levelet kaptak a SZEF-től és a MASZSZ-tól, hogy támogassák ezt az indítványt. Én bizakodó vagyok... (*Közbeszólás a kormányparti sorokból. - Az elnök csenget.*) Bizakodó vagyok, hogy ezt meg fogják tenni, van esély rá, hogy segítik ezt a módosítót. Ez egyébként egybeesik a magyar családok érdekével, a szakszervezetek követelésével, valamint még családbarát is lenne, ellentétben az önök hozzáállásával.

Ezenfelül az MSZP a legteljesebb mértékben egyetért a Magyar Szakszervezeti Szövetség kritikájával, amely szerint többek között az apasági szabadság legyen legalább 15 munkanap, ikrek esetében 20, és egy része pedig legyen már a szülés előtti napokban is igénybe vehető. Legyen összesen négy hónapos a szülői szabadság, járjon tisztességes díjazás a szülői szabadság és a gondozási szabadság tartamára.

Ugyanakkor amellet sem tudunk szó nélkül elmentni, hogy a törvényjavaslatban több furcsaság is felbukkan, például a köznevelésről szóló törvény módosítása kapcsán, illetve az, hogy a képzésre való tagállami jogszabályi kötelezés a kötelező pedagógus-továbbképzésről való tájékoztatási kötelezettségre nem terjed ki. Ez egyben azt jelenti, hogy a kötelező továbbképzések elmaradnak, illetve ahol ezt a munkáltató előírja, ott a munkavállalónak kell a képzés költségeit teljes mértékben megfizetnie. A korábbi gyakorlat szerint ezt a költséget a munkáltató teljes egészében vagy megegyezés alapján nagyobb részben átvállalta. Ez volt a reális, hiszen a kötelező továbbképzést törvény írja elő.

Kérdezem önöket, mi az oka ezeknek a kedvezőtlen változtatásoknak, miért akarnak önök szándékosan kiszűrni a családokkal, az apákkal, a pedagógusokkal.

Érdeklődéssel várom a válaszukat. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Momentum képviselőcsoportja jelezte, hogy a frakciójuk véleményét két előadójuk ismerteti. Elsőnek megadom a szót Fekete-Győr András képviselő úrnak. Parancsoljon!

FEKETE-GYŐR ANDRÁS, a Momentum képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Kedves Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Én néhány hónapja vagyok az új politikai generáció képviselője a parlamenti képviselő, és én hiszek abban vagy hinnék abban, hogy vannak olyan közös témáink és közös ügyeink, amiben félre tudjuk tenni a politikai nézeteinket. Tehát önök fideszes képviselők, én momentumos képviselő vagyok, de ha végignézek önökön, akkor feltételezem vagy látom azt, hogy sokan itt édesapák önök közül. Én is édesapa vagyok, és én úgy jöttem erre a vitára, hogy a pártpolitikai szemüvegemet otthon hagytam, és azzal a céllal jöttünk egyébként Sebők Éva képviselőtársammal erre a vitára, hogy igyekezzünk egy egyébként jó irányú európai irányelvet átültető magyar jogszabályt még jobba tenni. Tehát ez a mi célunk, és én a következő hetekben, ameddig le nem zárul majd a szavazás itt a parlamentben, arra fogok törekedni, hogy értsük meg egymás szempontjait, és legyen egy közös megegyezés.

Kicsit személyesebb vagy spirituálisabb vizekre evezve: szerintem nincs szerelem annál, mint amikor megszületik a gyermekünk. Mindannyiunk nevében talán elmondhatom azt, hogy az egyetlen lény, akiért gondolkodás nélkül feláldoznánk az életünket, az a gyermekünk. A gonosz brüsszeli bürokraták azt akarják, hogy a magyar édesapák tölthessenek több időt a gyermekeikkel. Szerintem ez egy jó cél és egy jó irány.

Én nem is olyan régen váltam édesapává, és mindjárt szembesültem azzal, hogy az első hetek meg az első időszak mennyire nehéz és megterhelő tud lenni. Nyilván ez egy olyan időszak, ami egyszerre a legboldogabb időszaka az édesapának meg az édesanyának, de egyszerre a legemberpróbálóbba időszaka is a szülőknek. És amikor azon vitatkozunk, hogy öt nap vagy tíz nap legyen, akkor szerintem mindannyian, akik benne voltunk ebben a helyzetben, tudjuk, hogy azért az is nagyon kevés, öt nap is meg a tíz nap is iszonyatosan kevés, amikor az első boldog időszakról beszélünk.

(18.10)

A mi problémánk az önök javaslatával leginkább annak szűkmarkúsága. Felmerült, hogy az első öt nap után 100 százalékos bértámogatást adnának, de a második öt nap után már csak 40 százalékot. Attól nagyon félek, hogy ez nem fogja arra ösztökélni a magyar édesapákat, hogy otthon maradjanak a családjukkal, az édesanyával meg a gyermekükkel a második öt napra is. Biztosan lesznek, akik otthon fognak maradni, akik ezt megengedhetik maguknak, de sokan lesznek, akik

nem. Ha ezt elfogadjuk kiindulópontnak vagy konkúzióknak, akkor azt is el kell fogadnunk, hogy nem éri el a magyar kormány javaslata azt a célt, amit az EU-s irányelv is megfogalmaz, nevezetesen, hogy egy harmonikus családi egységet biztosítsunk a magyar családoknak.

Ezért van egy javaslatunk, amely szerintünk jobb ennél. Államtitkár úrra nézek, hogy legyen szíves ön is megfontolni ezt. Azt mondjuk, hogy legyen 10+10 nap az apaszabadság időtartama. Az első 10 napban fizessünk 100 százalékot az édesapáknak, a második 10 napban pedig 50 százalékos bértámogatást adjunk nekik. Utánaszámoltunk, hogy ez mennyibe kerülne a magyar államkasszának, és körülbelül 7-7,5 milliárd forintba kerülne. Szerintem ez nem sok pénz. Nyilván lehetne sok példát hozni, nyilván önök képen vannak a magyar költségvetés nagyságával kapcsolatban és azt is tudják, hogy ez egy gombostűnyi méretű vagy még akkora kiadás sem lenne, mert például a nyáron a magyar kormány tízmilliárd forintot adott a Magyar Labdarúgó Szövetségnek, vagy több mint tízmilliárdot költöttek el kormányzati tájékoztatási kampányra. Ehhez képest ennél kevesebb összegről beszélünk, amikor a családi egységről és a harmonia biztosításáról beszélünk. Tehát 10+10 nap és 100 százalék plusz 50 százalék, ez a mi konstruktív javaslatunk.

Mik a szempontok emögött, ezt önök, képviselőtársaim ismerik, miért kell az, hogy legalább egy hónapig megadjuk a lehetőséget az édesapáknak, hogy otthon maradhassanak? Van sok olyan édesanya, akinek császarmetszéssel segítenek a gyermeke világrajövetelében. Vannak nehezen gyógyuló sebek, amelyeknek nyilván idő kell, ami alatt segítség kell az édesapától az édesanya mellé. Aztán ott van a szülés utáni depresszió, ami sokakat érint, a kutatások szerint 50-80 százaléknál jelentkezik, csak általában spontán elmúlik egy-két hét után, nyilván a többségnél, de akinél nem, ez probléma tud lenni. Aztán van, ahol több gyerek van egy családban, és odaérkezik egy újszülött kisbaba, nyilvánvalóan ez extra terhet jelent a szülőknél, tehát jó az, ha nemcsak 10 napig, hanem, mondjuk, 20 napig, tehát egy hónapig ott tud lenni az édesapa. Beszélhetünk az első ol-tásról, amit négy hét után szoktak a csecsemőknek beadni. Ez is egy olyan időpont tud lenni, aminél meg lehetne húzni ezt a határt, a gyermekágyi szakasról nem is beszélve. Az orvosok azt mondják, hogy az édesanyának a szülés után 4-6 hét regenerálódási időre van szüksége, itt Szabó Tünde képviselő asszonyra nézek. Szóval, 4-6 hét kell ahhoz, hogy újra fittebb legyen az édesanya, addig pedig segítségre szorul. A nagyszülők nem mindig tudnak ebben segíteni.

A valóság úgy néz ki, hogy az édesanyák nem parancsra gyógyuló, problémamentes szülőgépek, az édesapák nem pénzkereső robotok, akik alig várják, hogy visszamehessenek a munkaerőpiacra, az újszülöttek pedig nem olyanok, mint a kormányzati plakátokon stockfotókon visszamosolygó békés kisdedek. A valóság ennél sokkal komplexebb, ezért ez az egyik javaslatunk az apaszabadság tekintetében, hogy ez legyen családbarátabb, ha úgy tetszik.

Van még egy, ez pedig az apahónapok. Az apahónapok tekintetében nagyon keveselljük azt a 10 százalékos bértámogatást, amit az önök javaslata tartalmaz, két hónap után. Ezt szerintem nagyon kevesen vennék igénybe. Ezért a mi javaslatunk az, hogy az édesapák kapjanak 2+1 hónapot. A két hónapot az édesanyával párhuzamosan is ki tudják venni és otthon tudják tölteni a család egységében és békességében. Ez után 70 százalékot fizetne az állam a javaslatunk szerint és plusz 1 hónap járna az édesapának, amit viszont csak az egyik szülő vehet igénybe. Természetesen ez után is 70 százalék járna neki. Amikor az édesanya visszamegy a munkaerőpiacra, ez egy komoly segítség tud lenni; bölcsődei megfázások, betegségek s a többi, de az édesapa be tud segíteni akkor.

Úgyhogy a mi kiindulópontunk egy békés, harmonikus családmódel, ebben hiszünk. A mi javaslatunk szerintünk fontos előrelépés lenne ebbe az irányba. Nagyon bízom benne, hogy önök ezt megfogadják, és a két hét múlva tartandó zárószavazáson, vagy nem tudom, mikor lesz pontosan, meg tudjuk szavazni azt, amit az új politikai generáció behoz ebbe a vitába. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Momentum képviselőcsoportjának vezérszónoklatát Sebők Éva képviselő asszony folytatja. Parancsoljon!

SEBŐK ÉVA, a Momentum képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! Tisztelt Államtitkár Úr! Kedves kormánypárti politikustársaim, nem tudom, önök miért nem szeretik az édesapákat, de hogy nem szeretik, az egészen biztos. *(Nacsa Lőrinc: Egész biztos?)* Ebből a javaslatból semmilyen más következtetés nem vonható le. *(Nacsa Lőrinc: Egészen biztos!)* Az irányelv által meghatározott minimumokat sem sikerült beletenni a javaslatba. *(Nacsa Lőrinc: Ez nem igaz!)*

Beszéljünk először az apahónapokról, illetve arról, ami a „szülési szabadság” nevet kapta! Ez egy új dolog lesz Magyarországnak, de nekünk, momentumosoknak nem az, hiszen egy, az irányelv szellemiségéhez egyébként sokkal jobban igazodó elképzelést nem sokkal a megalakulásunk után, évekkel ezelőtt letettünk az asztalra. Mi ezt apagyednek vagy apahónapoknak neveztük el. Ennek a lényege, hogy a gyermek születését vagy örökbefogadását követően mindkét szülő korai szakaszban érdemi időt tudjon tölteni a gyermekével.

Van egy tanács, amely minden házban anyáról lányára öröklődik, legalábbis minden általam ismert házban, ez pedig az, hogy nem számít, hány gyermeket szülsz, arra készülj fel, hogy saját magadnak szüld, bármilyen szent eskü vagy nagy ígéret hangozzon el előtte. Ahol nem hangzik el ez a tanács, ott pedig élőben nézhették végig a lányok felnövekedve ezt a jelenséget. Tudják, a mi korosztályunk egyre inkább elutasítja azt az életet, ahol ez a tanács érvényes, az utánunk jövő korosztályokban pedig ez egyre inkább igaz lesz. Mi olyan családokban akarunk élni, ahol anyának joga van nem egyedül maradni a gyermekvállalás

mindennapos terheivel, ahogyan apának is joga van nem kimaradni a gyermekvállalás mindennapi szépségeiből. Ennek eléréséhez rendkívül fontos eszköz a komolyan vehető apahónapok intézménye, amely ráadásul számtalan egyéb előnnyel bír. A valódi, komolyan vehető apahónapok intézménye gyakorlatilag mindenkinek jót tesz, és ezt most be is bizonyítom.

Nézzük először a szülők közötti párkapcsolat minőségét! Több helyen rég bevezették már az apahónapokat, nem vakon repülünk, amikor erről beszélünk. Izlandon 8,9 százalékponttal, a kanadai Québecben 7 százalékponttal volt alacsonyabb a válások száma azokban a házasságokban, ahol az apa igénybe vette az apahónapokat. Sőt, az apahónapok igénybevétele enyhén, de növelte a házasságkötési szándékot azokban a családokban, ahol a szülők nem voltak házások a gyermek érkezésekor. Szinte minden olyan házasságban, ahol igénybe vették az apahónapokat, a házasság boldogsági indexe a felmérések alapján mérhetően magasabb volt. Hogy ennek milyen arányban tartják okának vagy következményének, hogy ezekben a házasságokban több és jobb szexről számoltak be a házaspárok, azt önökre bízom, mindenesetre ezt is az apahónapok számlájára lehet írni.

Ahol bevezették, ott a nőknek is jót tettek az apahónapok. Ma Magyarországon minden ellene szól, hogy az apák tényleg aktívan részt tudjanak venni a gyermekük hétköznapi életében; a munkaerőpiac felépítése, a munkakultúra és a kulturális nyomás mellett az állami ösztönzők is. Ez ahhoz vezet, hogy jelenleg az országban a munkaerőpiac a gyermekvállalás miatti munkából kiesés kockázatát kizárólag a nőkhöz köti. Ez értelemszerűen csökkenti a nők munkaerőpiaci értékét, lényegében leértékelve őket. Ennek nem kellene így lennie, a gyermekvállalásnak nem kellene mumusnak lennie. Ehhez pedig nincs másra szükség, mint hogy az apák egyenlően részesüljenek a „munkából való kilépés kockázata” jelenségben, ekkor normalizálná a munkaerőpiacon azt, hogy egy munkavállaló kiesik a munkából egy rövid időre, mert gyermeke született.

A nőknek más szempontból is jót tennie az apahónapok komolyan vehető bevezetése. Egyre több fiatal pár válik családdá a fejlett világban, tudatosan úgy döntve, hogy a háztartással kapcsolatos nem fizetett teendőket egyenlően osztják meg a pár tagjai egymás között. Azonban ez a tudatos tervezés, tudatos élet az első gyermek érkezését követően szétesik, és soha nem is áll már vissza, kivéve, ha az apahónapokat érvényesítették.

(18.20)

Van egy harmadik következmény is, amely azt mutatja, hogy fontos a nőknek a komolyan vehető apahónapok bevezetése, ugyanis azokban a családokban, ahol igénybe vettek érdemi apahónapokat, csökken a szülés utáni depresszió esélye és súlyossága, valamint kevesebb esetben szükséges az anyáknál szorongásgátló gyógyszerek alkalmazása.

De nemcsak a nőknek jobb a komolyan vehető apahónapok bevezetése, hála az égnek egyre több férfiban fogalmazódik meg a belső igény arra, hogy maga is pár hónapot a család legifjabb tagja mellett töltsön. Szép lassan magunk mögött hagyjuk azt a világot, amikor az volt az általános álláspont, hogy egy férfinak leg hamarabb akkor van érdemi dolga és lehetősége a gyermeke mellett lenni, amikor már lehet vele focizni. A fiatal férfiak egyre inkább tudják, hogy a korai, intenzíven együtt töltött hónapok egy mélyebb és intenzívebb kötődést tudnak kialakítani apa és gyermeke között, és ez a kötődés sziklaszilárd lesz, függetlenül attól, hogy anya és apa élethosszig egy párként folytatják, vagy pedig kevésbé szerencsésen alakul a kapcsolatuk.

A vita további részében részletesebben is további érveket fogok hozni, viszont zárásul szeretnék egy nagyon fontos dolgot elmondani. Azt, hogy ezeket az irányelveket hogyan fogjuk a magyar rendszerben megvalósítani, az erről szóló javaslatot, azt, amiről most vitázunk, bajszos bácsik írták, akik 40-50 éve túl vannak a családalapításon; akik az ideális családot úgy képzelik el, ahogy az 300 évvel ezelőtt volt, ott is csak az arisztokráciánál, ahol apa évente párszor találkozott érdemben a gyermekeivel, és a nevelőnő hetekig gyakoroltatta a gyerekeket a találkozóra, ahol az apák csak frissen vasalt, keményített, makulátlanul tiszta ünneplős ruhában látták ijedten jól viselkedő, szelíd hangú gyermekeiket. Meg is látszik a javaslaton, hogy ilyen bácsik írták, meg is látszik.

Mi a Momentumban évekkal ezelőtt letettük az asztalra a programunkat, amely valóban a magyar családok érdekeit tartja szem előtt. Ezt az eredeti formájában most nem tudjuk és akarjuk benyújtani, mert túlterjedő lenne, viszont egy kivonatolt módosítót ez alapján benyújtottunk. Ennek elemeit Fekete-Győr András képviselőtársam részben már ismertette. Ez a csomag valóban segít a stabil és boldog családok létrejöttében. Ez egy olyan csomag, amely valóban a gyermekek érdekeit szolgálja. Kérem, hogy a jövőben majd támogassák. A vita során pedig még kitérünk rá. Köszönöm. *(Taps a Momentum soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Ander Balázs képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr!

ANDER BALÁZS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Nos, az előttünk fekvő törvényjavaslatot a Jobbik frakciója meg fogja szavazni, ezt így előre szeretném bocsátani. Még akkor is, ha a munkavállalói jogok megerősítése elég haloványan történik, akkor is, ha a munkavédelem megerősítése sokkal hangsúlyosabb lehetne, és akkor is, ha a munka és a család összeegyeztetése szintén pregnansabban szerepelhetne ebben a törvényjavaslatban, ugyanis meg kell hogy állapítsam, önök az EU-s irányelveket, bizony azt kell hogy mondjuk, nagyon minimalista módon veszik át és alkalmazzák az ilyen pozitív területeken is. Éppen ezért elég erőteljes lesz a

kritika, illetve annak felvázolása, hogy milyen helyzetben vagyunk most, és miért kellene éppen ezért sokkal fokozottabban odafigyelni erre a területre. Ennyi kritikát azért talán majd még Nacsa képviselőtársam is megenged innen nekünk az ellenzék soraiból.

Valószínűleg annak a szociopata, neoliberális dogmának az apostola - Parragh Lászlóról van szó, Orbán Viktor jó barátjáról -, amikor olvasta adott esetben ezt a törvényjavaslatot, akkor csikorgatta a fogait, mert nem az ő szája ízének megfelelő az a változtatáscsomag, ami itt szerepel. Egészen más versenyképességi modellben gondolkodtak önök, meg gondolkodnak még mindig, ő ezt el is árulta - ugye, hogy van, aki meri mondani, valaki meg nem -, hogy a versenyképességünk még mindig az olcsó béreken alapszik Magyarországon, és hozzá lehet tenni, hogy ezen filozófia mentén nemcsak az olcsó bérek jelentik itt Magyarországon a versenyképességet, hanem a munkavállalói kiszolgáltatottság is. És ha összevetjük azt, amit 2014-ben Rijádban egy arab-magyar befektetői konferencián Orbán Viktor mondott, nevezetesen, hogy a minőségéhez képest milyen alacsony a magyar munkavállalók bére, és mennyire rugalmas a munka törvénykönyve, akkor, kérem, válaszoljanak arra adott esetben a kormánypárti padosorokból, hogyan lehet ezt összeegyeztetni az 1891-es XIII. Leó pápa-féle Rerum novarummal, amelyben kimondatott, hogy rút és embertelen dolog embertársainkat a pusztá haszonszerzés eszközeként használni. Bizony, sehogy nem lehet összeegyeztetni, és ennek meg is lett egyébként Magyarországon az eredménye. Milyen eredményét látjuk ennek? Például az a Nyugatra történő exodus, ami egymillió honfitársunkat elűzte Magyarországról, még akkor is, ha miniszterelnök úr korábban azt nyilatkozta ezzel kapcsolatosan, hogy aki erről beszélni mer, az csak jajong; aztán Kósa Lajosnak volt ezzel kapcsolatosan olyan észrevétele, hogy az elképzelhetetlen, hogy innen a rettenetes munkahelyi meg bérvizonyok meg a kilátástalanság űzi el az embereket; aztán volt önöknek olyan önkormányzati képviselője is, aki azt mondta, hogy a kitántorgó magyarok tulajdonképpen csak bulinak fogják fel a kintlételet, meg amúgy is füves sütin élnek.

No, a valóság azonban nem így néz ki. A valóság úgy néz ki, hogy sok esetben a magyar munkavállaló valóban egyfajta ilyen eldobható biorobotnak tekintették, tekintik még most is. És lehet arról beszélni, hogy itt ez az ellenzéki képviselő nem tudja, hogy miről szól, hiszen munkaerőhiány van, és jóformán most már a feltételeket a munkavállalók diktálják. Akkor azért szeretném elmondani, hogy vannak Magyarországon belül olyan halmozottan hátrányos helyzetűvé nyomorított megyék - és azt is hozzáteszem, nem biztos, hogy ez csak az önök 12 év munkálkodásának az eredménye, mert volt előtte 8 év meg azt megelőzően még jó néhány nagyon súlyos, nagyon kemény évtized -, például Somogy megyében egyetlenegy üres álláshelyre majdnem 11 álláskereső jut. És adott esetben, ha ezeket a számokat egymás mellé rakjuk, akkor mindjárt egyértelművé válik, hogy milyen kiszolgáltatott helyzetben vannak a magyar munkavállalók az

ilyen területeken, mert nemcsak Budapestből áll az ország meg nemcsak Nyugat-Magyarország egyes prosperáló régióiból, hanem bizony vannak ilyen leszakadt területek is, ahol valóban megtapasztalhatja azt a magyar munkavállaló, hogy mi az a Latin-Amerika, itt, Európa kellős közepén.

A nemzeti humántőke-állomány brutális leépítése zajlott az elmúlt években Magyarországon. Önök az offshore lovagok ellen harcot hirdettek, aztán közben meg azt látni, hogy adott esetben offshore állomokkal is felveszik a versenyt a multipátolygatás során. És ennek megett a negatív hozadéka a munkavállalók helyzetében is. Pedig még ellenzékben önök mellszélességgel kiálltak amellett, hogy ez nem jó paradigma, aztán, amikor kormányra kerültek, akkor viszont gőzerővel fújni kezdték ezt a neoliberális nótát - hozzáteszem, hogy sajnós -, ami úgy szól, hogy a versenyképességi modell Magyarországon nem más, mint az alacsony bérek, a bérvisszafogás, illetve mindent építsünk akkor a külföldi tőkére. Ennek megfelelően alakult aztán a magyar munkavállalók helyzete.

Az, hogy a munkaerőpiac úgymond rugalmassá lett téve, az egy ordas álarc, mögötte rengeteg emberi tragédia és családok megnyomorodása áll. Amikor a munkavállalói jogokat leépítették, vagy éppen a munkaügyi ellenőrzéseket meglazították, gyakorlatilag felszámolták Magyarországon, akkor ezt eredményezte, ezeket az áldatlan állapotokat bizony a munkajognak, hogy neoliberális füleknek kedvenc szót használják, a deregulációja.

Mit tettek 2010 után? Az első lépésük az volt, hogy az érdekvédelem fundamentumát, a sztrájkjogot teljesen tönkretették, gyakorlatilag ezt kicsinálták, eltiporták a jogszerű munkabeszüntetés lehetőségét, és Magyarországot így vált aztán a multik gyarmatává és a saját oligarcháiknak egyfajta tartományává.

A szakszervezeti lefedettség egy nagyon érdekes szám, mondjuk, a 2000 környéki 20 százalékról mostanra 9 százalék alá süllyedt Magyarországon. Talán nem véletlen, még egyszer, hogy ilyen áldatlan állapotokkal találkozhatunk, hozzáteszem, akkor, amikor OECD-felmérések szerint az egyik legkeményebben dolgozó nemzet pontosan a magyar, éves vonatkozásban olyan 1900 órányi átlagos munkateljesítménnyel, szemben a német 1400 órával.

(18.30)

Képviselőtársaim! Képviselő Urak, Hölgyek! Ez a valóság, ez a magyar rögvalóság, meg az, hogy mondjuk, egy harmincas éve elején álló munkavállaló Magyarországon 11 nappal kevesebb szabadnapban részesül, mint mondjuk, finn sorstársa. No, ez a valóság, ebből indulunk ki, és akkor nézzük azt, hogy ezek a halovány, mondjuk úgy, hogy módosítások és javítások milyen állapotban találják, mondjuk, a munkaügyet Magyarországon.

Akkurátusan egyébként kigyűjtöttem a támogató pontokat. Engedtessek meg, hogy azért agyon ne dicsérjem ezt a törvényjavaslatot, de találtam benne jó

néhányat, ami azt mondatja velünk, hogy igen, ezt el kell fogadni, még akkor is, ha halovány előrelépés.

Ha már munkahelyi balesetekről volt szó, és Nacsa képviselőtársam itt ezt azzal tromfolta tulajdonképpen le: hát, de nőtt a foglalkoztatottság. Képviselőtársam, 2012-ben 17 ezer bejelentett munkahelyi baleset volt, aztán ez 2017-re 41 százalékkal nőtt. Azért 41 százalékkal nem gyarapodott a munkavállalók száma Magyarországon! 24 ezerre ugrott a munkahelyi balesetek száma 2019-re, és akkor jött a Covid, akkor volt egy visszaesés, de azt tapasztaljuk, hogy 2021-ben ez már megint 21 600-as számon van. Úgyhogy a 2012-es bázisévhez viszonyítva ez 27 százalékos növekedés, és 2022 első fél évében - 2021 első fél évéhez képest - 3,5 százalékos volt a munkahelyi balesetek növekedése - sajnos, hozzáteszem - Magyarországon. Ez mind-mind családi tragédiát takarhat, elvesztett édesanyákat, édesapákat, gyermekeket.

És a magyar állam is rossz példát mutatott. Volt korábban olyan írásbeli beadványom, amire aztán válaszoltak. Hogy a magyar állam hogyan mutat rossz példát? 170 cégben többségi tulajdonos a magyar állam az MNV Zrt.-n keresztül, és még ha a Közútkezelőt nézzük, ott a vizsgált időszakban megduplázódott a halálos balesetek száma. Úgyhogy, ha egy kicsit jobban odafigyeltek volna erre a területre, a munkavédelem területére, akkor ilyen számokkal nem találkozhattunk volna.

Ugyan most mintha rákapsoltak volna, és a mostani első fél évben a tavalyi első fél évhez képest plusz ezer munkaügyi vizsgálatot folytattak le, összességében 4500-as számmal találkozhatunk, de hogy milyen elborzasztó állapotok vannak, jól mutatja az a szám is egyébként, hogy a 4500 vizsgált esetből 3250 esetben valamiféle szabálytalansággal találkoztak. Ha a munkavállalókat nézzük - ugye, 142 ezer munkavállalót fedett le eddig ez a vizsgált tömeg az első fél évben -, akkor azt tapasztaljuk, hogy a fele esetében, 50 százalékuk esetében problémák akadtak. Ha fősorozzuk a munkavállalók számával ezt az egész vizsgálatmenyiséget, illetve ha azzal elosztjuk, akkor azt kell mondani, hogy 16 esztendő kellene hozzá, hogy a munkaügyi ellenőrök mindenhova odaérjenek.

Tehát, amíg ilyen laza az ellenőrzés Magyarországon, addig lehet itt egyébként ilyen támogatandó törvényjavaslatokat a tisztelt Ház elé hozni, amit - akkor még egyszer szeretném hangsúlyozni - mi el is fogunk fogadni, csak állami részről is sokkal hathatósabban kellene odafigyelni, hogy ezeket a tragédiákat, ezeket a baleseteket meg tudjuk akadályozni. Mert bizony ezekben az embernyűvő munkakörökben sok esetben, ha valaki megbetegszik, vagy éppen baleset éri, akkor nagyon könnyen egy egzisztenciális vágóhídon találhatja magát, ahonnan adott esetben nincsen visszatérés, és ha ilyen szűkmarkúan állapítják meg, mondjuk, a gondozói szabadságot, ami a korábbihoz képest talán azért mégiscsak egy kicsi előrelépés, de továbbra is egyfajta mohósággal - vagy nem tudom, hogyan fogalmazzak -, ellenzéki mohósággal csak azt tudjuk mondani, hogy ez kevés, képviselőtársaim. Egy ilyen

egészségi állapotban lévő nemzet esetén, ilyen elborzasztó munkaügyi statisztikák mellett ez mindenképpen kevés.

Ne nekem higgyenek egyébként, hanem mondjuk, Selye Jánosnak vagy éppen Kopp Máriának - akit nagyon tisztetek -, hogy adott esetben a munkahelyi viszonyok - és itt nemcsak a fizikai munkaviszonyokra gondolok, hanem az ottani légkör - milyen pusztító hatást tud gyakorolni. És ha mi azt tapasztaljuk, hogy egy törvényjavaslatban csak egy kicsi előrelépés is van, akkor éppen ezért támogatni tudjuk ezeket a javaslatokat, mert ott vannak azok az elborzasztó számok, hogy például a magyar férfiak háromötöde meg sem éri a nyugdíjkorhatárt, vagy ha elérnek a nyugdíjig, akkor azt is meg kell vizsgálni - állandó kérdésem -, hogy hány egészségben eltöltött évre számíthatnak még.

Hozzá tudjuk tenni azokat a hihetetlenül rossz egészségügyi statisztikai számokat, amelyek azt mondják, hogy hatvanéves kor fölött a magyar polgárok 10 százaléka valamiféle fogyatékossgal kénytelen élni az életét, 40 százalékuk krónikus betegséggel küszködik. És amikor itt azt látjuk, hogy 5 nap a gondozói szabadság, és arra egy fillér nem fog járni, akkor, képviselőtársaim, ugye, önök is belátják, ha egy kicsit a magyar rögvalósággal szembesítik saját magukat, hogy ez édeskevés lesz ahhoz, hogy itt érdemi előrelépés legyen.

A családügyi pozitív változások kapcsán azért azt el kell mondani, hogy óriási összefüggés van a demográfia és a munka, valamint a család összeegyeztetése között. Ha demográfiáról beszélünk, akkor azt is ki kell mondani, hogy mondjuk, Magyarországon volt az az Aczél György, aki azt mondta, hogy ha valaki a népesedési problémát pedzegeti, az egy káros dolog, mert az nacionalizmushoz vezet. Márpedig mi itt, a Jobbik frakciójában ki merjük mondani, hogy a legfontosabb nemzetstratégiai terület lenne a demográfiai egyensúly helyreállítása Magyarországon, mert a társadalom jövőjébe való legbiztosabb befektetés ez.

Ha soroljuk azokat a számokat, amelyek itt is alátámasztják, hogy ennél sokkal többet kellene tenni, azt, hogy gyakorlatilag 1958 óta a teljes termékenységi arányszám alatta van a reprodukciós szintnek, ha hozzátesszük, hogy 1962-ben Magyarország lett az első ország, amelyik a földön azt az elborzasztó számot produkálta, hogy lakosságszám-arányosan itt született a legkevesebb gyermek, ha hozzátesszük azt, hogy csupán négy esztendőben tudta a magyarság saját magát reprodukálni itt, a csonka Magyarországon - 1974-75-76-77-ben volt ez a négy esztendő -, akkor látni kell, hogy bizony további előrelépésekre van szükség, mert 1980 óta számszerűleg is egymillióval lett kevesebb hazánk lakossága. És ha ilyen pozitív előrelépések lesznek, hozzáteszem, kevés, kicsi ez a lépés, akkor azt is el kell mondjuk, hogy látjuk, igen, a globalista, neoliberális társadalom- és gazdaságfilozófia bizony nehéztüzérséggel lövi a családot mint olyat, rombolja, ahogy csak lehet.

Arra kérem önöket, tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, hogy akkor valamiféle neoliberális dogma

fogyaként ne tegyék meg nekik azt a szívességet, hogy ilyen minimalista módon vezetik át ezeket az EU-s irányelveket, legyenek bőkezűbbek! Elhangzott itt előbb, egyébként nagyon helyesen, hogy néhány milliárd forintról van szó, mondjuk, az apasági szabadság kapcsán. Nem hiszem, hogy a magyar költségvetés, akár milyen helyzetről legyen szó, ne engedhetné meg magának, hogy itt érdemi előrelépés legyen.

Köszönöm szépen a figyelmüket, folytatni fogom egyébként innét.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Mi Hazánk képviselőcsoportjának vezérszónoka Novák Előd képviselő úr. Parancsoljon, ön é a szó.

NOVÁK ELŐD, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A foglalkoztatási törvény 180 oldalas, 37 jogszabályra kiterjedő módosítása nemhogy a Covid-diktatúra visszaéléseire nem hoz gyógyírt, de sajnos megtartja hazánk sereghajtó helyzetét az EU-n belül az apaszabadságok terén is, az álságos kormányzati kommunikáció ellenére is. Ne csodálkozzunk, ha a gyermekvállalási kedv helyett inkább a népességfogyás fog tovább fokozódni!

Az apanapok és a szülőknek, gondozóknak járó szabadnapok vonatkozásában kitűnik, hogy a kormány névlegesen az EU-s irányelveknek való megfelelést tűzte ki célul, azonban a maga sajátos és a munkavállalóknak egyáltalán nem kedvező módon. Az eddig is meglévő 5 nap apaszabadságon felül további 5 napban a távolléti díjnak csak a 40 százaléka jár a munkavállaló részére. Ez a szabály tehát teljesen szembemegy a kormány családok védelmével kapcsolatos politikájával és kommunikációs fogásaival. Nem biztosít jelentős segítséget a jogosultak számára. Ez a 40 százalék a fizetés nélküli szabadsághoz közelebb van, mint a valódi szabadsághoz.

Az Európai Unióban, mint annyi más területen, sajnos Magyarország az alap-apasabadságok vonatkozásában is a sor végén kullog. Az Európai Parlament adatai alapján jelenleg Spanyolország biztosítja a leghosszabb apaszabadságot, 16 hetet teljes fizetés mellett; Magyarország ehhez képest 5 napot. A listán utánuk - a spanyolok után - következik Finnország és Hollandia 11 és 5 héttel, aztán Ausztria, Észtország, Franciaország, Litvánia, Szlovénia és Portugália egy hónap szabadságot ad még mindig 80-100 százalékos fizetés mellett ebben az időszakban.

(18.40)

Ehhez gondoljuk akkor hozzá, hogy Magyarország még a jövőben is csak 5+5 napot fog, a második öt napot inkább fizetés nélküli szabadságnak tekinthetjük. Az irányelvben meghatározott tíz napot pedig már teljesítette Bulgária, Ciprus, Csehország, Dánia, Írország, Belgium, Luxemburg, Lengyelország, Olaszország is előttünk jár az apaszabadság tekintetében. A lista végén Magyarország és Románia

áll öt munkanappal. Pedig ahogy például Spéder Zsolt, a KSH Népeségtudományi Kutatóintézetének vezetőjeként is elmondta, többször felhívta rá a figyelmet, talán a legfontosabb intelmeként, hogy a demográfiai fordulathoz, a népességfogyás megállításához az apák bevonására volna szükség a gyermeknevelésben.

Ebben nekünk is felelősségünk van, hogy a XXI. században trendivé, divattá, normává tudjuk-e tenni, és be tudjuk-e mutatni, hogy igenis a legférfiasabb dolog apának lenni. Sokan azt gondolják, hogy apának lenni legfeljebb annyit jelent, hogy együtt birkózunk, focizunk, esetleg Kitorés-túrára megyünk, ki mit szokott csinálni gyermekeivel, de én büszkén vállalom azt is, hogy több mint 5 ezerszer pelenkáztam eddig gyermekeimet. *(Nacsá Lőrinc: Én nem számoltam!)* A piszkos munkát a nőkre hagyni, az anyákra hagyni kizárólag, szerintem nem valami lovagias tett.

És amikor azt mutatják ki, hogy a kívánt gyermekek száma körülbelül három a közvélemény-kutatások, felmérések, fiatalok körében való kutatások szerint, akkor miért van az, hogy ennek csak a töredéke, a fele, vagy leginkább annyi sem születik meg, főleg, ha a cigányság népességrobbanását még levesszük, akkor gyakorlatilag generációként megfelelődik a magyarság, hiszen 1 körül van valójában a mutató. Akkor szembe kell nézni azzal, hogy ennek az oka valószínűleg az, hogy bár azt mondják a fiatal hölgyek is, hogy ők szeretnének két-három gyermeket, de azért valahogy úgy tűnik, hogy az első gyermek után köszönik, de ebből nem kérnek többet.

Hát, ezért kellene igenis például az apákat is nagyobb mértékben bevonni a gyermekvállalással és gyermekneveléssel kapcsolatos teendőikbe, és éppen ezért kellene az állam is jó példát mutasson az apaszabadsággal, már rögtön a legelején, hiszen ez az öt nap, vagy az 5+5 nap fizetés nélküli szabadság is nem évente, hanem pusztán a születéskor jár tehát óvatosan bánjunk egyáltalán a „szabadság” kifejezéssel.

De ha már szabadság: a Covid-őrület idején is megnehezítették különösen a szülők életét, ami miatt is nemcsak, mondjuk, kárpótlást illene adni a jogtalanul elbocsátottaknak - jogtalanul elbocsátott oltatlanoknak különösen -, hanem pótszabadság kellene a szülőknek, hiszen a szünetelő intézmények, illetve az otthoni oktatás miatt a kisgyermekes szülők rengeteg pluszfeladatot kellett - és sajnos lehet, hogy még kell is, ha így marad ez a Covid-politika - ellássanak, a szabadságok pedig többnyire kimerültek a lezárások miatt. Ezért azt gondolom, hogy a gyermekként jelenleg járó évi két nap pótszabadságot a Mi Hazánk szerint jelentősen meg kellene toldani az intézményi zárvatartások idejére. Bár ne adja isten, hogy megint ezt tegye a kormány, de a munkáltatók állami költségvetési kompenzálásával kellene ráadásul, tehát nem a munkáltatókra terhelve ezt természetesen, ha már állami, illetve közfeladatot látnak el, például a köznevelési intézmények feladatainak átvételével a kisgyermekes szülők.

A mi korábban benyújtott határozati javaslatunk egyébként költségvetési forrásként javasolta a cigány

integrációba mint feneketlen kútba öntött és szétlöpött milliárdokat. Elvégre a dolgos cigányok is kapnának pótszabadságot.

A szülőket a covidos lezárások idején hátrány éri a többi munkavállalóval szemben, és csorbulnak a szabadságra vonatkozó alkotmányos jogaik is, ugyanis nem dönthetnek szabadon az éves fizetett szabadságuknak sem az időpontjáról, sem a szabadság eltöltésének módjáról. Gyakorlatilag állami feladatot kell ellássanak az intézmények helyett szabadságuk jogcímén a covidos lezárások alatt.

A törvényjavaslat viszont a munkavállalói jogok biztosítása érdekében helyesen kötelezi a munkáltatókat a tájékoztatási kötelezettség korábinál szélesebb körű teljesítésére. Tehát hadd méltassam is egy kicsit azt, amit lehet ebben a törvényjavaslatban. A tájékoztató tartalma sokkal részletesebb lesz az eddiginél, az átadási határideje is lerövidül az eddigi 15 napról hétre, sőt munkaszerződés-módosítás esetén haldéktalan átadási kötelezettségre, tehát ezt kétségkívül méltathatjuk.

Üdvözlendő a törvénymódosítás abból a szempontból is, hogy a kormány növelni kívánja a munkavállalók munkavédelmi jogait, és javítani a munkaegészségügyi körülményeit. Ebből a szempontból tehát támogatandó a javaslat. Azonban a módosító javaslatok között szerepel olyan, amely nehezen értelmezhetően javítja a munkavállalók helyzetét. Ilyen például, hogy a 39. § szerint a munkavédelmi hatóság jogosult az ellenőrzés helyszínén található biztonsági berendezések által rögzített felvételek és a munkavégzés területére való be- és kilépést rögzítő berendezések adatainak megismerésére, azokról másolat készítésére is. Ez a rendelkezés szerintem finoman szólva kevésbé szolgálja a munkavállalók érdekeit és jogaik megővését, mintsem az állam túlzott belépését a hétköznapiakba; inkább hasonlít egyfajta Nagy Testvér megvalósulásához.

A nyugdíj előtti álláskeresői segélyre és egyéb állami szociális támogatásokra vonatkozó módosító javaslatok nagy részére azért van szükség, mert már teljesen átláthatatlan a jogszabályi környezet. Nem csoda, hogy folyton módosítani kell a törvényeket, mert amilyen megállás nélküli törvényalkotás van folyamatban, egyszerűen képtelenség lekövetni a néhol minden logikát nélkülöző módosításokat.

Végül, a külképviseleti dolgozók részére juttatható árfolyam-kompenzáció ebben a salátatörvényben rendkívül eldugott helyen, alig észrevehető rendelkezésként jelenik meg, azonban kifejezetten fontos következtetéseket lehet sajnos levonni belőle. Hiszen kérdésként merül fel, hogy ezzel az intézkedéssel a kormány kvázi elismeri-e, hogy a forint további időszakban mutatott gyengülésével hosszú távon sem tud mit kezdeni, és a gazdaságpolitikája gyakorlatilag csődöt mondott.

Mivel miniszteri rendeletben az árfolyam-kompenzációnak további szabályai fognak megjelenni, egy olyan intézkedésről van szó, ami arra enged következtetni, hogy a kormány hosszú távra kezd berendezkedni

az elszálló euró- és dollárárfolyamokkal szemben. Én azt kérem, hogy ne tegyék ezt. Köszönöm figyelmüket. *(Taps a Mi Hazánk soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most van lehetőség kétperces felszólalásokra. Megadom a szót a Jobbik képviselőcsoportjából Ander Balázs képviselő úrnak. Parancsoljon!

ANDER BALÁZS (Jobbik): Tisztelt Képviselőtársaim! Olyan világban élünk, amikor igaz annak a tengerentúli zsidó-konzervatív társadalomtudósoknak a megállapítása, hogy nincs az a szatíra, ami versenyre kelhet a progresszív kreténséggel. És éppen ezért kérjük azt innét, a Jobbik soraiból is, hogy az ilyesféle törvényeket ne minimalista módon alkalmazzák. Szükség van a család intézményének a megerősítésére, a társadalmi szövetrendszer helyreállítására, képviselőtársaim.

Elhangzott az, hogy Spanyolországban 16 hét, és száz százalékosan állam által finanszírozott az apaszabadság időtartama. Azt kérjük, hogy ne legyenek ilyen szűkmarkúak. Ne 10 nap legyen Magyarországon, és ne ilyen fukar módon finanszírozva. Adunk be módosító indítványt ehhez kapcsolódóan. Bizony hasznosnak tartanánk, ha jelentősen megnövelnék, a költségvetési forrásokat ehhez pedig egyébként látjuk.

Az apák bevonása eredendően fontos lenne ahhoz, hogy a társadalom meg tudjon erősödni, hogy a családok visszanyerjék a régi fényüket. Elég talán arra utalnom, hogy mondjuk, Richard Rohr, az a ferences szerzetes Amerikában, aki a családokkal nagyon sokat foglalkozik, mit mondott akkor, amikor azt mondta, hogy az apanélküliség hihetetlen rombolást végez a világban; és ha mellérakjuk, mondjuk, Zimbardo „Nincs kiút” című művét, ahol leírja azt, hogy milyen iszonyatos társadalmi pusztítást okoz az, hogy egész generációk nőnek fel apa nélkül. Vagy éppen a konzervatív feketeamerikai Thomas Sowellt említeném, aki szintén bemutatja, hogy milyen káros az, amikor családok esnek szét, amikor nincs ott az apafigura. És azt az apafigurát nem biztos, hogy ilyen XVIII-XIX. századi patriarkális módon kell értelmezni, hanem ilyen modern formában, de nincs ott az édesapa az édesanya vagy éppen a megszületett gyermek mellett.

Arra kérem önöket, képviselőtársaim, gondolkodjanak el ezen, és tegyék lehetővé azt, hogy azok, akik át szeretnék élni *(Az elnök a csengője megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)*, a maga teljességében szeretnék megélni az apaság első időszakának ezt az örömét, élni tudjanak ezzel a lehetőséggel. Köszönöm. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

(18.50)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Azért arra kérem tisztelettel a képviselő urat, hogy nem biztos, hogy szükséges - hogy mondjam? - egy általános amerikai tétel bejelentésénél megjelölni a nemzeti-ségi hovatartozást vagy éppen a faji hovatartozást.

(Ander Balázs: *Büszkén vállalják! Nem szégyellik!*) Nem, nem erről van szó, hanem egy idézetben nem biztos hogy ez a meghatározó rész. Köszönöm szépen.

Két percre jelentkezett a KDNP-ből Nacsá Lőrinc képviselő úr.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Novák Előd képviselő úrra csak annyit reagálnék egyelőre, hogy én is sokat pelenkáztam, én nem szenvedtem, meg nem számoltam közben, tehát hogy ilyen szempontból nincs is végeredményem, de egyetértek önökkel abban, hogy az édesapának részt kell vennie a gyermeknevelésben.

Nem értek egyet azzal a cinikus képpel, amit Sebők Éva képviselő asszony itt fölfestett vasalt ingekről és futballozó gyerekekről, vagy hogy az édesapák csak díszbédékkor találkozzanak a gyermekeikkel; e törvény előtt és e törvény után sem így működik a világ sem Magyarországon, sem máshol. Ugyanakkor annak örülök, hogy máshol is nő a házasságkötések száma és csökken a válások száma. Képviselő asszony, Magyarországon az elmúlt tíz évben duplájára nőtt a házasságkötések száma és 20 százalékkal csökkent a válások száma. Ez egy fontos eredmény, amit, azt gondolom, tovább kell segítenünk. Ez a kormány családpolitikájának az eredményeképpen jött létre. Nemcsak Kanadában, vagy nem tudom, Izlandon történik ez, Magyarországon is ez történik, képviselő asszony, hogy nő a házasságkötések száma és csökken a válások száma.

Ander képviselő úrnak mondanám, hogy sosem hallott tőlünk olyan mondatot, hogy elértük azokat a demográfiai vagy népesedéspolitikai célokat, amelyeket kitűztünk magunk elé, soha, soha nem (*Ander Balázs: Nem is fogjuk!*), és egyetértünk abban, hogy számos tennivaló van még. A miniszterelnök úr is azt mondta, hogy további intézkedésekre van szükség, a miniszterelnök úr is azt mondta, hogy a demográfia, a népesedéspolitika egy kiemelt, nemzetstratégiai terület, éppen ezért növeltük a családokra költött költségvetési összeget minden évben. Ön már jó régóta képviselő itt, minden évben láthatta, hogy nőtt ez az összeg, és folyamatosan nyújtottunk be családbarát javaslatokat. Arra a matematikai számításra meg, hogy a munkahelyi balesetek száma, ugye, 21 százalékot mondott (*Ander Balázs: 41!*) növekedést a bázisponthoz képest (*Ander Balázs: 41!*), 21 százalékot - 25 százalékkal nőtt a munkavállalók száma. Én tehát csak ezért mondtam ezt önöknek. Egy is sok, előzzük meg az összeset, ezzel szerintem egyetérthetünk, csak elmondtam, hogy ha több autó van az utakon, akkor több autóbaleset is lesz sajnos. (*Az elnök csenget.*) Előzzük meg az összeset! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Folytatjuk a vitát. A DK képviselőcsoportjából Komáromi Zoltán képviselő úr jelentkezett felszólalásra. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. KOMÁROMI ZOLTÁN (DK): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Ebben a

T/1845-ös törvényjavaslatban egészségügyi szakmai megfontolásnak nem sok nyoma lelhető fel, és ez szerintem nem véletlen. A munkavédelmi törvény módosításának anyagát a Technológiai és Ipari Minisztérium készítette, az a minisztérium, amely Magyarországon a munkavédelmi hatóságot működteti, azt a hatóságot, amelynek a minisztériumban kettő fő, a húsz kormányhivatalban pedig egy, azaz összesen egy egészségügyi szakembere van. Ez szakmaikompetencia-hiány, meg is látszik az előterjesztés egészségügyet érintő részében.

Kiemelten problémás, hogy egy munkaegészségügyi, azaz egészségügyi vonatkozású jogszabályt nem az egészségügyért felelős minisztérium egészségügyi szakemberei készítik, sőt azt vélelmezhetően nem is látták, ahogyan a szakmai kamarák sem és a munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szerv sem. Ez is mutatja, hogy a munkaegészségügyi jogszabályok előkészítése rossz kezekben van, hiszen olyan minisztérium felelős érte, amelynek sem megfelelő szakértője, sem elég információja nincs a szakterületről, a mindennapi feladatokról.

Rendkívül fontos, hogy a munkaegészségügyi feladatok kodifikációjáért és szakirányításáért az egészségügy többi területéhez hasonlóan az egészségügyért felelős miniszternek kellene felelősnek lennie, és akkor nem szembesülnénk ilyen tervezetekkel.

Részleteiben. Koncepcionális hibának tartom, hogy a tervezet egy jelenleg szakorvosi kompetenciát alacsonyabb végzettségű szakembereknek ad át. Egy foglalkozás-orvostan szakorvos hat év egyetem után négy év szakképzésben tanulja meg a szakmát, tehát tíz évig tanul, majd ötéves ciklusokban vizsgával terhelt továbbképzésre kötelezett. Ezzel szemben a közegészségügyi felügyelők négyéves egyetemi képzést kapnak, kérdés, hogy ennek mekkora része a munkaegészségügy és a kockázatértékelési gyakorlat. Ez olyan, mintha egy egyetemen frissen végzett általános orvos megcsinálhatna egy szem- vagy agyműtétet, hiszen hát tanult róla az egyetemen. De ha valaki harminc éve látott utoljára ilyet, harminc éve tanították neki, továbbképzésen ilyen témakörben nem volt, mert nem kellett lennie, akkor nem kellene részt vennie ebben. De ha ez azon múlik, hogy a munkáltató ilyen megoldást választ-e, illetőleg hogy neki van megfelelő önbizalma, akkor bizony ez a szituáció létrejöhet.

Az sem érthető, hogy az előterjesztés alapján - itt idézet jön - az alapszolgáltatást biztosító szolgálat orvosa jóváhagyásával, idézőjel nélkül, kvázi engedélyével végezheti csak a közeg- vagy népegészségügyi felügyelő ezeket a tevékenységeket. Itt viszont azok a kérdések merülnek fel, hogy honnan tudja az orvos, aki felelős ezért a munkáért, hogy az adott személy aktuálisan mire kapott képzést. Ezek a képzések nem egységesek az egyetemeken jelenleg sem, ráadásul az elmúlt harminc évben rengeteget változott a curriculum is. Honnan tudhatja az orvos, hogy az illető mennyi gyakorlati képzést kapott az egyetemen? Honnan tudhatja, hogy van-e tapasztalata az adott területen, akár az adott iparágban annak a felügyelőnek? Honnan tudja, hogy milyen minőségi munkát fog ellenőrizni? Ki ellenőrzi ezeket a szakembereket szakmai szempontból? Viszont ha ezeket nem tudja, akkor mi

alapján nyilvánítson megalapozott véleményt, hogyan adjon engedélyt erre? Hogyan vállaljon felelősséget, szakmai felelősséget és jogi felelősséget ezért? Mert ez a része a munkavédelmi törvénynek nagyon nagy mértékben befolyásolja a később esetleg bekövetkezendő munkahelyi baleseteket.

A harmadik pont, hogy az sem tetszik nekem, hogy ha a munkáltatónak van saját foglalkozás-egészségügyi orvosa, aki minden szaktudással rendelkezik ezen feladatok elvégzésére, akkor miért kell egy alacsonyabb, talán elavult tudású szakemberrel végeztetni ezt. Ez tényleg a munkavállalóknak az érdeke, ez a munkavállalók biztonságát fogja szolgálni? Én nem hiszem.

És az utolsó pont, amely megint csak megütötte a szememet, hogy egyszerűen nem értem, hogy az előterjesztés 27. §-ában miért és milyen alapon akar a munkavállaló egészségügyi és hozzájuk kapcsolódó személyes adataihoz hozzáférést adni egy külső szolgáltatónak, mindezt úgy, hogy ezt a jogkört közben nem adja meg a saját munkavédelmi szakemberének. Az egészségügyi személyes adatokhoz még más orvos sem férhet hozzá, csak a kezelőorvos vagy sürgősségi esetben a sürgősségi osztály vagy a mentőszolgálat orvosa, de ezeket meg is kell indokolni, és naplózzák; itt meg egy külsős, nem is egészségügyi szakemberre bízna ezeknek az adatoknak a kezelését? Hogyan illeszkedik ez az egészségügyi személyes adatok védelméről szóló törvényhez? Mit fog hozzá szólni az adatvédelmi hatóság? És milyen alapon vagy milyen módon fog jogosultságot kapni az adatokhoz való hozzáféréshez? Hiszen ehhez orvosi azonosító pecsét és egy külön beléptető kód szükséges.

Összefoglalva: összességében véve nem tudok egyetérteni a munkavédelmi törvény ez irányú módosításával, mert átgondolatlan, egészségügyi szempontból szakmaiatlan, veszélyezteteti az egészségügyi személyes adatok kezelését, és szerintem a munkavállalók számára is káros. De akkor mire jó? Kinek az érdeke? Mert sem az orvosoké, sem a munkáltatóké, no pláne nem a munkavállalóké! Én azt javaslom, hogy ezt az előterjesztést ne támogassuk, tegyünk lépéseket abba az irányba, hogy az egészségügyi tárgyú törvényeket és rendelkezéseket egészségügyi szakemberek készítsék el; ez nem pártpolitikai, hanem szakmai kérdés, sőt szerintem a józan paraszti ész is ezt követeli.

És végezetül két adat. Ma Magyarországon közel 4 millió 800 ezer szervezett munkavállaló van. Jelenleg 2800 foglalkozás-órástani szakorvos rendelkezik hatályos működési engedéllyel. Ebben az aspektusban nem érthető a részletes indoklás 19. §-ra vonatkozó tétele, hogy a munkaegészségügyi szakterületet is érintő orvoshiányt figyelembe véve szeretnének ilyen intézkedéseket hozni.

(19.00)

1700 munkavállaló jut átlagosan egy szakorvosra, a nagyvállalatoknak függetlenített foglalkozás-egészségügyi szolgálata van, tehát ezt a mai napon Magyarországon dolgozó foglalkozás-egészségügyi szakemberek el

tudják végezni hiba nélkül. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a DK soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ismételt felszólalásra Sebők Éva képviselő asszony következik, a Momentum képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

SEBŐK ÉVA (Momentum): Köszönöm a szót. Én visszatérnék egy kicsit az alapokhoz, és államtitkár úr figyelmét szeretném egy pár apróságra felhívni. Nekem úgy dereng, hogy a vitában még nem hangzott el egy alapvető tény. Az elhangzott, hogy augusztusban ezeknek már hatályba kellett volna lépniük, de az nem, hogy ez önmagában egy kötelezettségszegési eljárást már megalapoz. De nem ez az egyetlen dolog benne, ami ilyen eljárást megalapoz.

Nem sikerült megfelelően megszövegezni a javaslatot, így például nem derül ki az apanapok esetén, hogy a tíz nap gyermekenként jár vagy pedig születésenként jár. Amennyiben születésenként jár, abban az esetben viszont önök megkárosítják a jelenlegi állapothoz képest az ikres apákat. Ez egy második kötelezettségszegési eljárás.

A harmadik pont, ahol szintén nem sikerült megfelelni a minimumelvárásnak, az az, hogy azt írja a javaslat, hogy legalább egy éve az adott munkahelyen kell dolgoznia az apának. Ilyet nem lehetne előírni. Ez lesz a harmadik eljárás.

A negyedik eljárás, amit sikerült a szövegezésbe betenni, az pedig... - Igen, a késedelem, az egyéves előírás, az ikres apák megkárosítása, és eszembe fog jutni a negyedik. Igen, a gyermek fogalma, amit sikerült úgy megfogalmazni, hogy csak az a gyermek fog az apa szempontjából gyermeknek minősülni, akivel egy háztartásban laknak. A való élet nem ilyen, a való életben születnek gyermekek olyan párkapcsolatokból, amelyek nagyon ideiglenes jellegűek: egyéjszakás kalandok, beborozós barátságok, párkapcsolatot lezáró búcsúlevegőtől is fogannak gyerekek. Ez nem zárja ki azt, hogy ott két, remekül együttműködő tagja jöjjön létre egy szülőpárnak, kiváló, egészséges, jó körülmények között nevelkedő gyermeket hoznak a világra, önök mégis egy ilyen szülőpári kapcsolatban lévő apát kizárnak az apaság fogalmából.

Ezt nem tehetnék meg, nemcsak morálisan, de az irányelv sem engedi ezt meg önöknek. Úgyhogy négy kötelezettségszegési eljárást sikerült magába a javaslatba eldugni.

És akkor egy kicsit visszamennék a politikai érveléshez. Azt tudni kell rólam, hogy én a pályám első 12 évében rengeteg csesed, gyedes, táppénzes esetet dolgoztam fel, a „rengeteg” alatt azt értem, hogy tízezres léptékű dolgozói létszámról beszélünk. Ezen idő alatt összesen volt... - a két kezemen meg tudom számolni, hogy hány olyan apukám, aki rendszeresen ment el gyermekápolási táppénzre a gyermekével. Mindig az anya ment el, és összesen meg tudom szám szerint mondani, négy olyan esetem volt, hogy az apa bármennyi időre gyedre ment volna. Ebből két esetben

egyedülállóság miatt ment az apa gyedre, az egyik esetben özvegyesség miatt. Önök ennek ellenére elének hoztak egy olyan javaslatot, hogy, ugye, az apanapok esetében a második öt nap 40 százalékos térítést adna, a szülői szabadság pedig 10 százalékos térítést adna.

(Az elnöki széket Jakab István,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Kedves Kormánypárti Képviselőtársak! Tisztelt Államtitkár Úr! Én nem szeretném megsérteni az önök intellektusát azzal, hogy azt feltételezem, hogy önök nincsenek tökéletesen tisztában azzal, hogy ilyen feltételekkel az apák nem fognak elmenni, nem fogják igénybe venni a második öt napot, nem fogják igénybe venni a szülői szabadságot. Én nem értem, hogy lehet ennyire cinikusan megfogalmazni egy javaslatot, ennyire cinikusan a magyar jogrendbe próbálni tenni egy EU-s előírást. Én úgy gondolom, hogy itt nem az államtitkár úr a felelős, úgyhogy ezt nem is neki szánom, de a kedves kormánypárti képviselőtársakat és különösen Semjén Zsoltot részemről a rosseb egye meg (*sic!*) emiatt.

ELNÖK: Képviselő asszony, nagyon szépen megkérem (*Sebők Éva: Én is nagyon sok mindent szeretnék kérni.*), ebben a Házban a káromkodás még nem volt divat (*Sebők Éva: Én nagyon sok mindent szeretnék kérni.*), kérem szépen, nagy tisztelettel, nagy tisztelettel...

SEBŐK ÉVA (Momentum): Én nem értem, hogy önök tényleg miért gyűlölik ennyire a magyar apákat, miért gyűlölik ennyire a magyar családokat. Nacsa úr! (*Nacsa Lőrinc tiszteleg.*) Egy anekdotikus példát hadd hozzak önnek! Van egy számomra nagyon kedves barátom, egy kétgyerekes kismama, aki párkapcsolatban él, jegyességben konkrétan, a vőlegénye a két gyermek édesapja. Nemrég meghívtam, hogy jöjjön el velem egy városi rendezvényre, konkrétan egy bálra, tartsunk egy csajos estét. Az egyik gyerek négyéves, a másik most lesz három. Nem tudott eljönni velem, mert nem tudta egy estére, hat óra hosszára otthon hagyni a két gyereket a saját apjukkal. Egész egyszerűen nem rázódott bele az elmúlt négy évben az apuka annyira a gyermekgondozásba, hogy ezt be tudja vállalni. Én ritkán szoktam Novák Előddel egyetérteni, de most egyetérték velem. Szükség van olyan apukákra, akik az ilyesmit be tudják vállalni. És önök állíthatnak akármit, nem ez a magyar átlag.

A kormánypárti képviselők jelentős többségéről nem hiszem el, hogy képes lenne hat órát a saját háromévesével otthon egyedül tölteni. (*Nacsa Lőrinc: Ugyan már!*) Nem hiszem el amiért, amiket Kóvér nyilatkozott az elmúlt években, nem hiszem el, amiket dr. Varga István nyilatkozott 2012-ben, nem hiszem el amiatt, amit sokszor Deutsch Tamástól hallani. (*Nacsa Lőrinc: Képviselő asszony, hány gyereke van?*) Ezt a kérdést nem szeretné nekem feltenni, nagyon higgye el ezt nekem!

Önök eldönthetik most, hogy azt szeretnék, hogy ez valóban egy családbarát ország legyen, ami a családok érdekeit tartja szem előtt, vagy önök azt szeretnék, hogy ez egy középkori ország legyen, ami a középkori családmodelleket tartja szem előtt.

Államtitkár úr, a módosítóink egy része javítja azokat a hibákat, amelyek a javaslatba belekerültek, nyilván azt nem tudjuk javítani, hogy a választási törvénykezés fontosabb volt, mint az irányelvnek való megfelelés, de én kérem, hogy javasolja a kormánynak, hogy a módosítóinknak legalább azt a részét, ami a szövegezési hibákat javítja, azt fogadják el. Köszönöm szépen. (*Fekete-Győr András tapsol.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Kétperces felszólalások következnek, megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, KDNP-képviselőcsoport.

NACSA LŐRINC (KDNP): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Képviselő asszony, a kormánypárti képviselők is édesapák, a nevükben szeretném kikérni azt, hogy bennünket sérteget azzal, hogy mi nem tudunk vigyázni a saját gyermekeinkre. Többgyermekes apukák ülnek itt a padosorainkban, akik lelkiismeretesen és becsületesen mindent megtesznek annak érdekében, hogy a lehető legtöbbet tudjanak a gyermekeikkel lenni, még akkor is, hogyha, mint látjuk, ez nem mindig a szokásos munkaoórákban zajlik, és éppen önt hallgatjuk, ahelyett, hogy a gyerekünkkel játszánánk, de ez a kötelességünk, ez a munkánk. De ne vonja kétségbe az édesapák és egyébként a kormánypárti édesanyáknak azt a tevékenységét, amibe a gyermeknevelésben befolynak. Ön az első felszólalásában már sértegette azokat a kormánytisztviselőket, akik egyébként ennek a törvénynek a megalkotásán dolgoztak.

(19.10)

Én dolgoztam a központi közigazgatásban. Úgy zajlik egy ilyen törvényalkotás, hogy szakmai és jogi főosztályok pályakezdői, középkorúak, nyugdíj előtt álló férfiak, nők közösen. Ön lebajszosbácsizott mindenkit, főosztályon dolgozó embereket, édesanyákat, édesapákat, egyedülállókat, nyugdíj előtt állókat és pályakezdő jogászokat, akik dolgoztak ezen a törvényen, tisztelt képviselő asszony.

Csak azt kérem, hogy ne sértegetsen, hiszen párttársa, Fekete-Győr András olyan nagy felütéssel kezdte itt a beszédét, hogy ő most otthon hagyta a pártpolitikai szemüveget, meg ő csak szakmailag meg érzelmileg szeretne beszélgetni erről a törvényjavaslatról. Állunk elébe, ennek is van módja, csak ön a kormánytisztviselőket, a kormánypárti édesapákat sértegeti.

Én azt kérem, hogy ne ez legyen a módja a Momentumnál, ha már az elmúlt másfél napban egyetlenegy törvényhez nem gondolták úgy, hogy vezérszóonkot kellene állítani, és egyetlenegy törvényről nem gondolták úgy, hogy a magyar emberek életére hatással

van, és fontos, hogy a Momentum elmondja a véleményét. Akkor legalább most ne úgy jöjjön be ide, hogy sérteget mindenkit lényegében, aki ezen a törvényen dolgozott, vagy éppen a kormánypárti képviselőket. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Megadom a szót Sebők Éva képviselő asszonynak kettő percben, Momentum-képviselőcsoport. Parancsoljon!

SEBŐK ÉVA (Momentum): Köszönöm szépen. Nacsa úr, hadd emlékeztessenem a Külügyminisztérium működésére! Nem emlékszem, hogy az előző ciklust megelőző ciklusban vagy a legelső kétharmados ciklusban volt az az eset, amikor átszervezték a Külügyminisztérium működését, és panaszkodtak az ott dolgozók, hogy nem jutnak el a saját gyerekeikért az óvodába. Amire Szijjártó úr annyit válaszolt, hogy akkor nem kell a Külügyminisztériumban dolgozni.

És akkor beszéljünk arról, hogy ki hogyan bánik a kormánytisztviselőkkel. *(Nacsa Lőrinc: Jó.)* Köszönöm szépen. Egyébként ez az önök családmodellje.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, kíván-e még valaki felszólalni az adott napirendünk keretében. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem Kutnyánszky Zsolt Krisztián államtitkár urat, kíván-e válaszolni az elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen. Államtitkár úr, ön a szó.

DR. KUTNYÁNSZKY ZSOLT KRISZTIÁN technológiai és ipari minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Röviden szeretnék reagálni a vitában elhangzottakra.

Legelőször is megköszönöm Szabó Zsolt úr, illetve Nacsa Lőrinc képviselő úr támogatását, amiről biztosított minket, illetőleg megköszönöm a további ellenzéki részéről elhangzott szakmai hozzászólásokat is. Szeretném kiemelni, hogy a kormány célja a magyar emberek megélhetésének biztosítása, a foglalkoztatáspolitikát pedig 2010 óta a teljes foglalkoztatást szeretné elérni.

A kormány egymillió új munkahely teremtésével kapcsolatos vállalása teljesült. A háború és a szankciós válság dacára mindeddig példa nélküli módon, rekordérték felett van a foglalkoztatottak létszáma. A bérek folyamatos emelkedése megkérdőjelezhetetlen. 2022 júliusában 500 ezer forint volt a teljes munkaidős alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete.

A korábbi baloldali kormány nyolc év alatt mindösszesen 23 500 forinttal emelte meg a minimálbért. 2010-ben Magyarországon a minimálbér összege 73 500 forint volt. *(Dr. Vadai Ágnes: Unjuk! Unalmas!)* 2022-ben viszont már 200 ezer forintra emelkedett. *(Közbeszólások a DK padsoraiban. - Az elnök csenget.)*

Magyarország Kormánya a családok kormánya. *(Nacsa Lőrinc: Fáj az igazság? - Dr. Vadai Ágnes: Orbán, Mészáros! - Az elnök csenget.)*

ELNÖK: Képviselőtársaim! Tudom, hogy nagyon nehéz, de legyenek kedvesek... *(Közbeszólások.)* Államtitkár úr, parancsoljon!

DR. KUTNYÁNSZKY ZSOLT KRISZTIÁN technológiai és ipari minisztériumi államtitkár: Köszönöm. A családtámogatásra fordított összeg a GDP arányában Magyarországon 5 százalékot tesz ki, ez az EU-átlag felett van, annak a duplája. A 2022. évi költségvetés szintén a kormány családbarát politikáját bizonyítja. A családok támogatására fordított összeg mintegy 3000 milliárd forint, ami a 2010-es ráfordításnak közel a háromszorosa.

Kordás képviselő úr felszólalására: felhívnam a figyelmet arra vonatkozóan, hogy a törvényjavaslat több irányelv átültetését is szolgálja, nemcsak a munka és a magánélet egyensúlyáról vagy az átlátható és kiszámítható munkafeltételekről szóló irányelvnek való megfelelést, hanem más uniós jogszabályokban való megfelelést és egyéb technikai módosításokat is tartalmaz.

A munkavédelmi törvény módosítása kapcsán tájékoztatom a képviselő urat, hogy a törvényjavaslatot az Országos Munkavédelmi Bizottság munkaadói, munkavállalói oldala is véleményezte úgy, hogy a bizottságban számos foglalkoztatás-egészségügyi szakértő részt vett.

A munkaügyi hatóság szervezeti kérdései bár nem érintik a törvényjavaslatot, tisztelettel felhívom a figyelmet arra, hogy éppen a jogvédelem garantálása céljából a 2020-21. évben a munkajogi szabályok ellenőrzésére vonatkozó szabályrendszer felülvizsgálata történt meg.

Gurmai képviselő asszony felszólalására: tekintettel arra, hogy számos jogállási törvényen kellett átvezetni a módosításokat, így szükségszerűen a módosítások kezelése egy csomagban történt. A törvény-csomag lényege, hogy különböző törvények egyes pontjait módosítja azonos szabályozási tárgykörben.

Az apasági szabadságra vonatkozó felvetések kapcsán korábban már jeleztem, hogy az önök előtt fekvő törvényjavaslatban foglalt módosítások szükségszerűen figyelembe kell hogy vegyék a munkavállalók, a családok érdekei mellett a költségvetés teherbíró képességét, a vállalkozások lehetőségét és mozgásterét is.

Mindezek mellett is megállapítható, hogy a törvényjavaslatban foglaltakkal összefüggésben a kormány kiemelten kezeli mind a családpolitikát, mind pedig a foglalkoztatáspolitikát.

Mind az időtartam, mind pedig a díjazás kérdése kapcsán kiemelendő, hogy e kérdésben a munkavállaló és a munkáltató megállapodhat eltérően is, azaz az apai szabadság időtartamára a felek közös meg egyezése alapján magasabb összegű díjazás járhat, és további szabadnapokat is biztosíthat a munkáltató.

Még egyszer köszönöm szépen a vitában elhangzott szakmai hozzászólásokat, és tájékoztatom önöket, hogy a benyújtott képviselői javaslatokat megvizsgáljuk. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár úr választát. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következnek az **egyes állami sportcélú közfeladatok ellátásának rendjéről és szervezeti kereteiről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/1836. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Vargha Tamás úrnak, a Honvédelmi Minisztérium államtitkárának, miniszterhelyettesnek, a napirendi pont előterjesztőjének. Miniszterhelyettes úr, ön é a szó.

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A gyermekeink és az unokáink a mi közös jövőnk, és ennek a jövőnek fontos része az ő egészségük, és elengedhetetlen része a testmozgás.

A magyar kormány célul tűzte ki, hogy hazánk jelentős sportolónemzetté váljon, és célul tűzte ki azt is, hogy Magyarország méltó házigazdája legyen nagy és jelentős nemzetközi sporteseményeknek.

A 2010 óta eltelt időszakban, kormányzásunk időszakában a hazai sportlétesítmény-fejlesztés terén eddig nem tapasztalt mértékű növekedés volt megfigyelhető. 2014-ben kezdődött az ország minden járását érintő és a teljes országos lefedettséget célzó tanuszoda-, tornaterem- és tanterem-építést és -bővítést biztosító program.

Azzal, hogy a kormány stratégiai ágazatként nevezte meg a sportot, egyértelműen állást foglalt a korábban elhanyagolt, sok esetben romló állapotú infrastruktúra megújítása és korszerűsítése mellett. Az elmúlt időszak kiemelkedő munkájának köszönhetően utolértük és sok tekintetben meg is előztük a környező országokat sportinfrastruktúra terén. Hogy ezt a munkát folytatni tudjuk, szükséges, hogy az érintett ingó és ingatlan vagyonelemek az állam tulajdonában maradjanak.

A kizárólagos állami tulajdonban álló Nemzeti Sportügynökség Nonprofit Zrt. az elmúlt években az állam által finanszírozott nemzetközi sportesemények legnagyobb szervezője volt. Annak ellenére, hogy kiemelkedő sporteseményeket rendezhettünk, esetenként nehézségeket okozott az együttműködés hiánya. Szükség van egy egységes rendszerre, hogy a jövőben hazánk a sportági világversenyek mellett multisporteseményeket is eredményesen tudjon rendezni.

Ennek az átalakításnak a legfontosabb eleme a Nemzeti Sportközpontok által ellátott feladatkörök felülvizsgálata. A nemzeti sportközpontok tevékenységébe tartozó feladatok a törvényjavaslat alapján a jövőben a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség keretében valósulnak meg.

(19.20)

Ezen ügynökség feladatainak ellátására az NSÜ Zrt. kerül kijelölésre, így az állami sportcélú ingatlanok üzemeltetési feladatainak az NSÜ Zrt. részére történő átadásával, a létesítményhasználattal, rendezvényszervezéssel kapcsolatos egyes alapfeladatok a szervezeten belül fognak megvalósulni.

A kormány programján belül kiemelt szerepet kap a jövő építése, az ifjúság és a sport támogatása. A szabadidősport és a minőségi sport, az élsport támogatása egymással összefonódó fogalmak. A sportéletet támogató beruházások a következő nemzedékek egészségéhez és neveléséhez járulnak hozzá.

A kormány fontosnak tartja, hogy az ország minden részén európai színvonalú sport- és szabadidő-létesítmények legyenek és működjenek, hiszen ezek alapját jelentik a versenysportnak és az utánpótlás-nevelésnek, az iskolai sportnak és a helyi szabadidősportnak is. Arra törekszünk, hogy mindenki számára elérhetővé tegyük a mozgás, a sportolás lehetőségét, és hogy rendszeres testmozgásra ösztönözzük a gyermekeinket, fiataljainkat és az idősebbeket is.

Mindezek fényében arra kérem önöket, hogy támogassák az előttünk fekvő törvényjavaslatot. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterhelyettes úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Szabó Tünde képviselő asszonynak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. SZABÓ TÜNDE, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Az egyes állami sportcélú közfeladatokat ellátó és rendeltetésszerűen ellátásra kerülő törvényjavaslat *(sic!)* ténylegesen meghatározza azt, amit szerettünk volna az elmúlt időszakban is, és egy új állami sportirányítási koncepciót fog tudni létrehozni. Mint tudjuk, az elmúlt időben és években a kormányzat jelentős figyelmet fordított a sport területére - ez jelenleg is így van -, és ezen belül is kiemelten a nemzetközi sporteseményeknek volt szerepe, hiszen ez meghatározta az utánpótlás-nevelést, az élsportot és egy-egy nagy esemény Magyarországra hozatalának a sportszakmaiságát is megkérdőjelezhetetlenül támogatta, és annak magas szintű megrendezése is sok szervezetet tudott támogatni.

Ennek köszönhetően 2010 után a sporttevékenységek folyamatos támogatásokban, infrastrukturális fejlesztésekben részesültek. Az így létrejött vagyon az állami sportlétesítmény üzemeltetésével foglalkozó, közfeladatokat ellátó költségvetési szerv, az NSK a nemzeti sportközpontok általi üzemeltetésbe került, amelynek portfóliójában jelenleg több mint száz sportingatlan szerepel, amelyek száma folyamatosan bővül.

Az elmúlt időszakban a kiemelkedő munkánknak és a kormány támogatásának köszönhetően utolértük - ahogy államtitkár úr is fogalmazott -, sok esetben meg is előztük a környező országokat a sportinfrastruktúra-fejlesztések terén. Azonban a költséghatékony üzemeltetés csak akkor tud még erőteljesebben megvalósulni, ha figyelmet fordítunk a létesítményeink kihasználtságára. Kormányzati célkitűzés a stratégiai és az állami feladatellátáshoz közvetlenül szükséges ingó és ingatlan vagyonelemek állami tulajdonban

tartása, illetve egy egységesített tulajdonosjog-gyakorlási rendszer létrehozása az állami tulajdonú ingatlanok tekintetében, amely alól csak meghatározott időtartamra vagy egyedi célhoz kötötten engedhető kivétel. Az olyan speciális ingatlanok esetében, mint az olimpiai központok, a kiemelt sportlétesítmények, a tanuszodák, egyértelműen megállapítható a hivatkozott egyedi cél.

Ez a javaslat azért támogatandó, mert az állami sportingatlan-kezelés, -fenntartás, -üzemeltetés és -fejlesztés területén tartalmaz költséghatékony módosításokat, s ennek érdekében került az benyújtásra. Alapvető célja az állami sportingatlan vagyon hatékony, gazdaságos, értékmegőrző, értéknövelő, egységes elveken alapuló kezelése és fenntartása úgy, hogy az a társadalmi igényeknek és elvárásoknak is megfelelően valósuljon meg.

A mindennapok nehéz kihívásai megkívánják, hogy az állami sportingatlan vagyon folyamatos működtetése, hasznosítása, fejlesztése minél hatékonyabb tudjon lenni. Az átalakítás legfontosabb eleme tehát az NSK által ellátott feladatkörök felülvizsgálata, az olimpiai központok, valamint a sportlétesítmények üzemeltetésének, fenntartásának, hasznosításának és a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség működésének összekapcsolása egy egységes szervezetben.

Ahogy azt az előterjesztésben is olvashattuk, a törvény meghatározza a szabályozási körébe tartozó sportingatlanok körét, amely lefedi az NSK költségvetési szerv által jelenleg hasznosított, üzemeltetett, valamint a jövőben állami tulajdonba kerülő és a törvénnyel létrehozott ügynökség részére átadásra kerülő sportcélú ingatlanokat és létesítményeket. Az állami sportingatlan vagyon folyamatos működése, hasznosítása, fejlesztése érdekében ez a törvényjavaslat létrehozza a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökséget, melynek részére átadásra kerülnek a sportcélú ingatlanok és létesítmények. Az ügynökség ezzel átveszi az NSK által kezelt állami tulajdonú vagy december 31-éig más jogszabály alapján állami tulajdonba kerülő létesítményekkel kapcsolatos feladatokat. Amennyiben mindezen sportingatlanokat nézzük, akkor az előterjesztés összesen 153 állami sportingatlant tartalmaz, amelyek január 1-jétől az ügynökség tulajdonosjog-gyakorlása alá kerülnek.

Az új szabályozás alapelve, hogy az egyes állami tulajdonú sportingatlanok üzemeltetése, fenntartása, hasznosítása más szervezeti keretek között, ügynökségi modell alapulvételével történjen. Az ügynökség tulajdonosjog-gyakorlóként, a gördülékeny üzemeltetés feladatainak ellátásán túl megkönnyíti a felmerülő karbantartások, fejlesztések lebonyolítását, hasznosítási szerződések megkötését, az előterjesztések pedig pontosan fogják meghatározni, hogy az ügynökség a tevékenysége végzése során mentesülhessen egyes köztelherviselési kötelezettségek alól.

A törvényjavaslat meghatározza továbbá a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség szervezeti kereteit, és kinyilvánítja, hogy annak feladatait állami tulajdonban álló gazdasági társaság látja el. Az ügynökség a közfeladatok megvalósítása során az állam javára és

nevében jár el. A működési költségek finanszírozásához szükséges forrást a költségvetés fogja biztosítani.

Az ügynökség közfeladatként látja el továbbá a sportingatlanokkal összefüggésben végzett általános ingatlanüzemeltetési tevékenységeket, az ingatlan hasznosításával kapcsolatos feladatokat, az ingatlan rendeltetésszerű működését és más törvény hatálya alá nem tartozó tevékenységeket, valamint az egyes beruházások előkészítői, építetői feladatait.

Hangsúlyos pont, hogy a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség a tulajdonosjog-gyakorlása alá tartozó állami vagyon tulajdonjogának átruházására, továbbá vételi jog, elővásárlási jog szerződéssel történő alapítására, annak biztosítékul szolgáló adására és más módon való megterhelésére nem jogosult. Ezen tevékenységek végzésére az állami vagyonról szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. a jogosult.

A törvényjavaslat célja tehát a nemzeti sportingatlan vagyon üzemeltetésével, hasznosításával kapcsolatos feladatok ügynökségi formában történő ellátásának biztosítása úgy, hogy létrehozásra kerül az önálló költségvetési forrással rendelkező Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség, amely feladatainak ellátására kijelölésre kerül egy százszázalékos állami tulajdonban álló gazdasági társaság. Az ismertetett koncepció legfontosabb stratégiai pillére, hogy a közösség érdekeit és a létesítmények hasznosságát, kihasználtságát tekinti a legfontosabbnak.

Fontos kiemelni, hogy ez a törvény a sport területét szolgálja azzal, hogy a jövőben minél kedvezőbb helyzetbe kerüljenek az állami sportingatlanok kezelési, fenntartási, üzemeltetési és fejlesztési lehetőségei. Az NSK ennek érdekében költségvetési szervként megszűnik, feladatait az ügynökség részére adja át, mely átalakulás jogszabályi feltevéleit teremti meg ez a törvényjavaslat.

(19.30)

Összefoglalva, ennek az új indítványnak köszönhetően a jelen gazdasági környezetben a sportlétesítmény-állomány gazdaságos és hosszú távon fenntartható üzemeltetése biztosított lesz. Ezt a célt szolgálja a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség létrehozása és az előttünk fekvő törvényjavaslat.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Ennek alapján elmondható, hogy a törvényjavaslat előremutató rendelkezéseket tartalmaz, éppen ezért a Fidesz képviselőcsoportja a törvénytervezetet támogatja, és ezúton is tisztelettel kérem képviselőtársaimat, hogy a törvényjavaslatot szintén támogatni szíveskedjenek. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Vadai Ágnes képviselő asszonynak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. VADAI ÁGNES, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Megmondom önöknek őszintén,

nem gondoltam volna, hogy a honvédelmi tárca előterjesztésében sportszakmai kérdésekkel is kell majd foglalkozni, mindenesetre megpróbálunk akkor ebbe beletanulni. Az államtitkár úrnak nem sikerült négy percet beszélnie előterjesztőként, láthatóan tőle is idegen még ez a terület. *(Nacsa Lőrinc közbeszól.)*

Nem is lepődöm meg ezen, hiszen az elmúlt időszakban azt láttuk, hogy a honvédelmi tárca egyre kevésbé azokat a feladatokat látja el, amelyek leginkább a feladatai lennének egy normálisan működő kormányzatban. Most a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség létrehozásával kapcsolatos törvényjavaslatot tárgyaljuk, egészen pontosan az egyes állami sportcélú közfeladatok ellátásának rendjéről és szervezeti keretéről szóló T/1836. számú törvényjavaslatot.

Mielőtt azonban nagyon konkrétan a törvény egyes részleteiről beszélnék, engedjék meg, hogy elmondjam önöknek, hogy rendkívül elszomorító és egyben megdöbbentő az a tény, hogy a honvédelmi tárca politikai vezetése milyen gyorsan és lényegében ellenállás nélkül elfogadta az elmúlt években azt, hogy a honvédelmi politikáért felelős tárcaként mennyire jelentéktelenné válik. Orbán Viktor vezénylő tábornokként kiszervezte és maga köré gyűjtötte a hadsereg ügyeivel foglalkozó szervezeti egységeket és feladatokat, a tárca előző és jelenlegi vezetése pedig ehhez gyönyörűen és simán asszisztált. *(Nacsa Lőrinc: Ez nem erről szól!)*

Ha végiggondoljuk, az előző ciklusban a sport ügye még nem tartozott ide, ellenben már nem tartozott a honvédelmi tárcához például a katonai beszerzések kérdése, mert azt megkapta akkor Maróth Gáspár. Önök felszámolták akkor a civil kontrollt, megszüntették az integrált vezérkart, és lényegében egy székesfehérvári duplikációt hoztak létre. Az idéntől pedig már a védelmi-igazgatási feladatok sem a tárcához tartoznak, Rogán Antal október elsejétől Védelmi Igazgatási Hivatalt hozott létre, és a Rogán-féle minisztériumban van a Nemzeti Eseménykezelő Központ is.

A hadiipari fejlesztések sem a honvédelmi tárcához tartoznak. Most már nem tudom eldönteni, hogy Palkovics miniszter úr-e a felelős még ezért a területért. Az elmúlt 24 órában igen sok hír keringett erről, de a sportért felelős miniszternek külön „ciki esemény” bejelentése volt, amikor november 5-én megjelent az a hír, hogy Palkovics miniszter úr meghívta Csák János kulturális és innovációs minisztert, valamint a honvédelmi minisztert Zalaegerszegre a Rheinmetall leendő Lynx gyárához. Ezek mind a Magyar Honvédséghez és a honvédelmi tárcához köthető tevékenységek.

Végül, a tegnapi napon létrejött a Miniszterelnök Katonai Irodája, amely ellátja a miniszterelnök által meghatározott, a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség feladatainak végrehajtásával és működésének nyomon követésével kapcsolatos feladatokat, valamint figyelemmel kíséri a haderő- és védelmiipar-fejlesztési stratégiák és programok vezetői szándék szerinti megvalósulását. Lényegében jelentéktelen politikai vezetéssel és mostanra gyámság alá helyezett katonai vezetéssel állunk szemben.

Maradt tehát a sport. Az 1836. számú törvényjavaslatról, amelyet, még egyszer mondom, a tárca államtitkára 3 percen és talán 50 másodpercen foglalt össze, azonban ne gondolják azt, hogy valami önálló alkotás. Megengedték önöknek, hogy ezt benyújtsák, megírják, és aztán itt a parlamentben így estefelé, amikor viszonylag már kevesen nézik a parlament adását, közösen megvitassuk. Ez, ahogy említették, létrehozta a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökséget.

Ha megnézzük ennek az ügynökségnek a feladatát, akkor a következőt látjuk: általános ingatlanüzemeltetési tevékenység, ingatlan hasznosításával kapcsolatos feladatok, ingatlan rendeltetésszerű működtetése, a más törvény hatálya alá nem tartozó építési, felújítási, átalakítási, bővítési, helyreállítási, korszerűsítési, fejlesztési, bontási tevékenységek *(Nacsa Lőrinc: Nem tudják leírni!)*, a gyógyfürdőnek minősülő sportingatlanban járóbeteg-gyógyító szakellátás, valamint terápiás célú gyógyfürdő és kapcsolódó szolgáltatás nyújtása, a sport és testnevelés területén történő múzeumi tevékenység végzése, a magyar sport országos szakmúzeumának fenntartása és egyes beruházások előkészítő-építetési feladatainak, ingatlanos, muzeológus, és néhány, azt tudom mondani, talán még egészségüggyel foglalkozó tevékenység. *(Nacsa Lőrinc: Hadd írják le!)* Ezért, azért valljuk be, képviselő hölgyek és urak, szorosan azért mégse kapcsolódnak a haza védelméhez, különösen nem a honvédelmi tárcához.

Értem, hogy valamit a nap végén kellett adni a honvédelmi tárcának, ez nyilván a sport maradt. És azt azért még egyszer hangsúlyozzuk, hogy egy percig se gondolják, hogy ezekhez a tevékenységekhez, különösen, amelyik az ingatlannal kapcsolatos és ahol pénz van, ahhoz önöknek bármi köze lesz. Ennek az ügynökségnek a létrehozása nem szolgál más célt, mint hogy újabb pozíciókat lehessen elrejtetni, a haveroknak, a rokonoknak, ismerősöknek jól fizető állásokat lehet adni. Ami pedig az előkészítő, építetési feladatot, a bontási, fejlesztési és egyéb korszerűsítési tevékenységet illeti, azokról meg mindannyian tudjuk, hogy az önök házi építőipari beruházójához, Mécsáros Lőrinchez fognak kerülni, ahogy nagyjából eddig is kerültek.

Azonban, ha alaposabban tanulmányozzuk ezt a törvényjavaslatot, akkor látunk egy olyan pontot, amelyben a törvényjavaslat hangsúlyozza, hogy a Nemzeti Sportügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság a villamos energiáról és a távhőszolgáltatásról szóló törvény szerinti külön kezelt intézménynek minősül.

Mit jelent ez, tisztelt képviselőtársaim? Ha előveszük a 421. és a 419/2022-es kormányhatározatokat, már akkor is meghatározták a prioritásokat a fűtés tekintetében. Mindig is tudtuk, hogy a sport az önök számára kiemelt fontosságú, nem a tömegsport, nem a választópolgárok, nem a magyar polgárok sportolási lehetőségeinek a megteremtése *(Nacsa Lőrinc: De!)*, hiába mondja Nacsa képviselő úr, sok mindenkinek jutott sportlétesítmény az elmúlt időszakban, bizonyos, egyébként a kormányhoz köthető egyházakhoz,

haveroknak, rokonoknak, barátoknak, ismerősöknek, de a tömegsporttal kapcsolatosan azt kell hogy mondjam, hogy túlságosan nem erőltették meg magukat. Ez a két kormányhatározat egyébként az önök hibás gazdaságpolitikájának és teljesen téves helyzetértékelésének köszönhetően azzal foglalkozik, hogy a sportlétesítményekben milyen magas hőmérsékletet lehet tartani.

Az önök számára ez nagyon fontos volt, ezért külön kormányhatározatot hoztak, kormányhatározatot arra is, hogy egyébként a nem profitorientált, de a sporteseményekhez köthető szállások esetében is tartható ez a 18 fok fölötti hőmérséklet. Az teljesen világos, hogy ezek az intézmények, amelyek idetartoznak - még egyszer mondom, a 419. és 421/2022. számú kormányhatározat alá -, olyan külön kezelt ingatlanok, ahol 18 fok fölött lehet a hőmérséklet, és éghet a villany az adófizetők pénzén. *(Nacsa Lőrinc közbeszól.)* Az nem számít, hogy bizonyos más intézményekben, ahol magyar állampolgárok ülnek, netalán 14-18 év közötti állampolgárok ülnek, ott milyen hőmérséklet van, az nem számít! Ott lehet 18 fok; itt mindenképpen 18 fok fölött kell lenni, és égnie kell a villanynak.

Összefoglalva, tisztelt képviselőtársaim, azt tudom önöknek mondani, hogy igen érthetetlen és a honvédelmi tárca elmúlt sok-sok éves tevékenysége szempontjából megalázó az, hogy a honvédelmi tárca államtitkára 3 perc 50 másodpercben beszél a sportlétesítményekkel kapcsolatos ingatlanos tevékenységről, építésről, felújításról, és a Honvédelmi Minisztérium államtitkára egyszer nem beszél a Magyar Honvédségről, egyszer sem! Az ő dolga egyébként az lenne *(Nacsa Lőrinc: Akkor házszabályt sértene! - Vargha Tamás: Nem erről szól!)*, hogy a Magyar Honvédségről beszéljen.

Az, hogy a sportot beemelték ide, az azért van, államtitkár úr, mert az elmúlt években, ahogy bemutattam, sorra kerültek el azok a területek a honvédelmi tárca politikai vezetésétől, az infrastrukturális haderőfejlesztéstől, a haditechnikai beszerzéstől, a hadiipari kérdésektől, de most már látható, hogy a miniszterelnök tegnapi döntésével lényegében irányítási jogkörök is elkerültek onnan, tehát ezen azért érdemes lenne elgondolkodniuk, hogy tulajdonképpen megkapták a sportot. Értem, hogy valakit ez nem zavar a honvédelmi tárcánál. Ahogy elnéztem, a honvédelmi miniszter legfőbb tevékenysége az, hogy kipróbálja a Magyar Honvédség járműparkját, leginkább a helikoptereket és a légi járműveket, értem, ez egy jó szórakozás. Vett már magának a magyar állam pénzén megfelelő gyárat, ahol megfelelő repülőgépeket gyártanak erre az igényre, szerintem használja azt.

(19.40)

A honvédelmi tárca politikai vezetése, ezen törvényjavaslat alapján világosan látható, hogy teljesen felesleges, hogy egyáltalán itt üldögél. Önök, Nacsa képviselő úr, már régen feleslegesek. A 135 fideszes képviselő egyetlenegy dologra kell Orbán Viktornak,

hogy időről időre önök megszavazzák a rendeleti kormányzást. Ezért kellene! Karmelita-kormányzás van, ezt mindannyian tudjuk. Önök bejönnek, megnyomják a gombot, aztán fönt, a Karmelitában, nem önök, mert önöknek sem véleményük nem lehet, sem kérdésük nem lehet, no pláne nem háborodhatnak fel egy-egy döntés kapcsán, hanem szépen, szolgálai végrehajtják a döntéseket, megnyomogatják a gombokat, mindig úgy, ahogy elmondják önöknek. Kevésszer hallottam azt, hogy önálló véleményt formáltak volna bármilyen dologban.

A miniszterelnök immáron intézményesíti azt, hogy ő egy személyben a honvédelmi miniszter, a leendő - most majd új nevet kap - vezérkari főnök és a Magyar Honvédség főparancsnoka is. Tehát minden is ő egyszerre, olyannyira, hogy olyat ritkán lehet látni, hogy a honvédelmi tárca előterjesztésébe tartozó ügyeket egyáltalán nem tárgyalja a Honvédelmi Bizottság, márpedig most ez történt, hiszen ez a Kulturális Bizottság volt, amelyet kijelöltek erre a tevékenységre, tehát teljesen idegen az, hogy ezzel a területtel a honvédelmi tárca foglalkozzon. Még egyszer hangsúlyozom, értem, hogy oda kellett adni a sportot, mert minden mást már elvettek a honvédelmi tárcától.

Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség néven pedig, ahogy említettem, csak egy újabb kifizetőhely jön létre egyrészt a haveroknak különböző pozíciókra. Láttunk ilyet. Egyébként fura módon sportösszefüggésben azt látjuk, hogy szinte nincs lassan olyan minisztérium, ahol ne lenne valamilyen sportért felelős személy, aki leginkább haver, rokon, barát, és vannak közöttük bizony olyanok, akik lényegében semmilyen feladatot nem végeznek. Természetesen az ügynökség, miután láthatóan mindenféle ingatlanos és építőipari tevékenységet is fog folytatni, nyilvánvalóan folytatódik azoknak a pénzeknek a kiáramlása, amit az elmúlt 12 évben tapasztaltunk akkor, amikor önök infrastruktúra-fejlesztésről beszéltek.

És ami a külön felháborító, hogy az kevésbé izgatja önöket az elmúlt időszakban, hogy egyébként hogyan oldják meg az önkormányzatok a közvilágítást. Nem izgatja önöket különösebben, hogy hogyan oldják meg az iskolákban a megfelelő hőmérséklet, és mondjuk, ha nem 18, hanem 20 fok, vagy egy picikét annál magasabb hőmérséklet biztosítását, a tankerületek nem egy helyen simán ledobják magukról ezt a feladatot, és mondják, hogy oldja meg ezt valaki.

Önöket nem nagyon zavarja az, hogy ma Magyarországon a Holdról is látható, most már lassan ennél messzebbi bolygóról is látható *(Nacsa Lőrinc: Az nem bolygó!)* infláció van kibontakozóban. Hogy a KSH 21 százalékról beszél, emellé hozzátesszük, hogy az élelmiszer-infláció mekkora, ezek az ügyek nem zavarják önöket. Ezzel nem kell foglalkozni, erről nem kell tárgyalni, de arról, hogy ezekben a létesítményekben, amelyek önök számára fontosak, egyébként 18 Celsius-fok fölött legyen a hőmérséklet, az egy fontos kérdés.

Nem hallottam, hogy önök bármilyen olyan programot itt előterjesztettek volna, ami az Európában is kirívó élelmiszer-infláció ügyét kezelte volna.

Nagyon kérem önöket, tényleg, őszintén szeretném megkérni önöket, bár maga a kormányhatározat, hogy ha valaki megnézi, akkor éppen az még nincsen benne, hogy Brüsszel, de érik, és nyilvánvalóan Nacsa képviselő úr fog erről beszélni, hiszen ő a szószólója a brüsszeli szankciónak (*Nacsa Lőrinc: Isten ments!*), ehhez semmi köze sincs a brüsszeli szankciónak, semmi köze sincsen!

Az, hogy mekkora Magyarországon az infláció, ahhoz nincs köze Brüsszelnek, ahhoz önöknek van köze és az önök elhibázott gazdaságpolitikájának. Ahhoz sincsen köze Brüsszelnek, hogy az önök számára a honvédelmi kérdések mit jelentenek. Nincs ahhoz sem Brüsszelnek, sem senkinek köze. Egészen pontosan ez itt nem feltétlenül igaz, Keletnek talán lehet ahhoz köze, hogy önök hogyan szervezték ki az elmúlt években szisztematikusan a honvédelmi tárca alól egyébként a hadsereget, a haza védelmét érintő kérdéseket, és szervezték át a miniszterelnök közvetlen környékébe, amelynek csúcspontja, azt tudom mondani, a tegnapi Miniszterelnöki Katonai Iroda, ahol immár kézi vezérléssel egy személyben, még nem tudjuk, hogy ki lesz ennek a katonai irodának a vezetője, de azért van egy-két sejtésem, de mindenesetre a miniszterelnök maga köré gyűjtötte mind a hadiipari fejlesztésekkel, mind a Magyar Honvédség működésével kapcsolatos kérdéseket. Így megmaradt a Honvédelmi Minisztériumnak a sportügy, úgyhogy lassan lehetne a HM-et tulajdonképpen sportügyi minisztériumnak hívni, ezzel foglalkozni.

Őszintén azt gondolom, tulajdonképpen csak azért nem számolta fel a miniszterelnök a honvédelmi tárcát, mert az már mégiscsak ciki lett volna. Az nem zavarta önöket, hogy nincs környezetvédelmi minisztérium, az nem zavarta önöket, hogy nincsen oktatási minisztérium, az nem zavarja önöket, hogy nincsen egészségügyi minisztérium. Egy olyan militáns szóhasználatot és sokszor politikát folytató miniszterelnök, mint amilyen Orbán Viktor, nyilván fontos számára, hogy legyen a Balaton utcában egy olyan ingatlan, amelyre ki van írva, hogy Honvédelmi Minisztérium, amelyről aztán most nem tudjuk, hogy költözik-e vagy sem, mert az önök miniszterének, honvédelmi miniszterének leginkább ez a második nagy projektje, hogy kiszorítson gyűjteményeket bizonyos ingatlanokból, hogy aztán a Várban pózolhasson. Sokkal jobban örülnék, hogy ha a miniszter úr inkább nemet mondott volna a sportügyekre, mondta volna, hogy köszöni szépen, de a honvédelmi tárcának nem ez a dolga, hogy ingatlanosként, építettként, bontóként foglalkozzon ezekkel az ügyekkel, hanem az a dolga, hogy a haza védelmével foglalkozzon. Köszönöm szépen. (*Taps az MSZP soraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt

Országgyűlés! Vadai Ágnes már számos alkalommal minősített engem, ugyanakkor ez volt a legalja, mert azt mondta, hogy a brüsszeli szankciók szószólója vagyok. Hát, isten ments, hogy a brüsszeli szankciók szószólója legyek! Ellenzője azonban vagyok a brüsszeli szankciónak. Ezt szerettem volna a képviselő asszony figyelmébe ajánlani.

Én mégis úgy érzem, hogy az államtitkár úr 3 perc 50 másodperce értékesebb volt, mint az ön 15 perce, tisztelt képviselő asszony, mert mondjuk, az legalább a témáról szólt, és nem sértett házszabályt. A honvédelem ügyével, a HM működésével és a honvédség működésével kapcsolatban a következő napirendi pontban szerintem lesz lehetőségünk eleget vitatkozni, úgyhogy én a válaszaiban az ön felszólalásának a legnagyobb részét kitevő, a Honvédelmi Minisztérium működésével kapcsolatos kritikáira majd ott szeretnék válaszolni, hiszen lesz egy ilyen napirendi pontunk, ami erről szól, tisztelt képviselő asszony, ezért oda való ez a kritika vagy ezek az észrevételek.

Azt szeretném kérdezni tisztelt képviselő asszonytól, hogy Gyurcsány Ferenc jó ifjúsági és sportminiszter volt-e ön szerint. (*Dr. Vadai Ágnes: Igen!*) Erre a válasza számítottam, azt mondja, hogy Gyurcsány Ferenc egy jó ifjúsági és sportminiszter volt. Nem olyan régen Gyurcsány Ferenc egy interjúban azt nyilatkozta, hogy ez egy vicc volt, ahogy ő ifjúsági és sportminiszter volt. Tehát az egy vicc volt, ahogy Gyurcsány Ferenc ifjúsági és sportminiszter volt, azért valljuk ezt be. Ha már a különböző minisztériumoknál dolgozó haverokról van szó, amikor Gyurcsány Ferenc miniszter volt, Dobrev Klára a Fejlesztési Hivatal elnökhelyettese volt, tehát ha már nepotizmusról beszélünk, tisztelt képviselő asszony, meg haverokról, meg minden egyébről, akkor tisztazzuk a múlt rejtelmeit.

Őn azzal is próbált bennünket sértegetni, hogy olyan feleslegesek vagyunk, és hogy úgy szavazunk, ahogy mondják nekünk. Ugye, ezt mondta ön szó szerint, hogy úgy szavazunk, ahogy mondják nekünk. A tévé nem mindig közvetít teljes képet a szavazásokról, vagy a parlamenti közvetítések nem mindig közvetítenek teljes képet, ezért szeretném elmondani, hogy is működik egy parlamenti szavazás a DK-frakcióban. Vadai Ágnes az, aki feláll a szavazások közben, és a kezével jelzi, hogy hogyan kell szavazni a frakciónak. Van nagyon sok videófelvétel is erről, tisztelt képviselő asszony, ahogy a kollégáinak jelzi, hogy igennel vagy nemmel érdemes szavazni egy-egy törvényjavaslatról a DK-frakción belül, ön ezzel sokat foglalkozik, de hát ezt megszoktuk, tisztelt képviselő asszony.

A Honvédelmi Minisztérium és a sport területe. Ha már ön itt Vargha államtitkár urat kritizálta, azt mondta, hogy meggyőződés nélkül és hozzáértés nélkül adta elő, hát Vargha képviselő úr egy olyan körzet egyéni képviselője, amely a sportról híres. Egy olyan város egyéni képviselője, ahol jégkorong, kosárlabda, foci van, most nem épp annyira foci, de jégkorong és kosárlabda mindenképpen, de természetesen a futballnak is nagy hagyománya van, egy sportoló város, egy sportváros Székesfehérvár. Képviselő asszony

mindenkibe megpróbált belerúgni, és mindenkit megpróbált sértegetni, az előző sportvezetést, a mostani sportvezetést, a miniszterelnök urat körülbelül 19-szer említette a 15 perces beszédében, pedig most egy sportcélú közfeladatok ellátásának rendjéről és szervezeti kereteiről szóló törvényjavaslat vitáján vagyunk itt.

A módosítás szükségességét az adja, hogy a kormány a sportokhoz köthető infrastrukturális háttérrel az elmúlt években felépítette vagy felújította, így az előttünk fekvő javaslat ezt a hátszínre organozálja, költségkímélőbbé és hasznosabbá teszi, összefésüli a különböző területeken a megtett erőfeszítések eredményeit, és azok pozitív hatásait egy irányba összpontosítja. Szerintem erről szól ez a törvény, egy kicsit ilyen rendezőként, egy kicsit a hátszínre kialakítása után egyfajta összerendezőként szolgál ez a törvényjavaslat.

(19.50)

Hiszen mindannyian tudjuk, hogy energiaválság van, a szomszédban háború van, és brüsszeli szankciók nehezítik az európai gazdaságot, így ebben a mostani gazdasági helyzetben kritikus fontosságú, hogy az állam a feladatait hiánytalanul, ugyanakkor gazdaságosan oldja meg a szolgáltatás minőségét fenntartva. A módosítás, ez a mostani módosítás tehát felhasználói oldalról nem hoz változást, viszont az állam és a szektor számára kifejezetten előnyös, a közösség érdekei, a létesítmények hasznossága és optimalizálása szerintünk nemzeti érdek.

A baloldal kormányzása alatt volt olyan, hogy a sportügyek, tisztelt képviselő asszony - most tessék nagyon figyelni, volt olyan az önök kormányzása alatt, hogy a sportügyek -, az önkormányzati minisztérium hatáskörébe tartoztak. Azt miért nem kritizálta akkor, hogy hogy illik az önkormányzati hatáskörbe a sportügy? *(Dr. Vadai Ágnes közbeszól.)* Nyugodtan, tudom, hogy ön is össze tudja kapcsolni, bármit lehet. Ugye, ön azt mondta, hogy az önálló minisztériumoknak milyen nagy hatása volt. Nem volt itt egy korábbi vitában, volt önöknél önálló munkaügyi minisztérium is, aztán mégis 12 százalék volt a munkanélküliség. Volt önöknél önálló oktatási minisztérium, aztán mégis 15 ezer pedagógust hagytak az út szélén és rúgtak ki. Tehát az, hogy valaminek van-e önálló minisztériuma vagy nem, pont az önök példájából látszik, hogy az nem garancia semmire.

Az önök önkormányzati minisztériumából került át nemzetstratégiai ágazattá, és 2010-től indult tényleges fejlődésnek a sportágazat. Ha megnézzük, a Fidesz-KDNP-kormányok ideje alatt a sportfejlesztések kifejezetten sikeresnek mondhatók. Hogy három nagyot említsek, a Puskást, az MVM Dome-ot vagy éppen a Duna Arénát. Elég csak megemlíteni, milyen színvonalas világhírű versenyek, mérkőzések vagy akár például az MVM Dome-ban koncertek is kerültek megrendezésre az elmúlt időszakban. Hiszen az elmúlt években több rangos sporteseménynek is házigazdája volt Magyarország, illetve lesz is a következő

években. Ezek jó szolgálatot tesznek Magyarországnak, mind a turisztikának, mind a Magyarország-brandnek, és a gazdasági hozadékuk sem elhanyagolható. A FINA vizes-világ bajnokság, a futball-Európa-bajnokság társrendezése, európai Szuperkupa-döntő, Európa-liga-döntő majd a jövőben, vagy éppen atlétikai világ bajnokság rendezése is kiemelkedő eredmény, amelyből hazánk rengeteget profitálhat.

Magyarország a világelső között áll az egy főre jutó olimpiai és paralimpiai érmek számát tekintve, és a világelithez tartozik a modern kori olimpiákon elnyert érmeivel. Magyar sportvívóknak tekinthető a mindennapos testnevelés intézménye is, és olyan fontos és sok esetben regionális egyedülálló kezdeményezések történhetek meg, mint a Nemzeti Ovi-Sport, a Diákolimpia vagy a „Léc fölött” minősítési rendszer, a magyar leleményesség pedig megalkotta a teqballt, azt a sportágat, ami most már az olimpiai bekerülés szélére is jár.

A sportfejlesztések társadalmi szempontból is hasznosak, kutatások bizonyítják, hogy csökkentek ezzel összefüggésben az egészségügyi költségek, az ifjúkori bűnözési arány, terjed a fair play szelleme, és erősödik a társadalmi közösségi kohézió. A sportsikerekből adódóan pedig nő a nemzeti identitástudat, a civil és nemzeti büszkeség és a nemzetközi elismertség is Magyarországnak.

Megálltam, hogy nem reagáltam a honvédséggel kapcsolatos kritikáira és vádjaira, mert erre lesz egy napirendi pontunk, ahol hárszabályszerűen ezt megtehetjük, éppen ezért kérem, hogy ne kérje számon az államtitkár urat, hogy miért nem arról beszélt, hiszen az államtitkár úr azt tette, ami a kötelessége, arról a törvényről beszélt, amelynek a Honvédelmi Minisztérium az előterjesztője, mert csak ezt tehette meg alkotmányos kereteink között itt a parlamentben, és lesz lehetőségünk vitatkozni a továbbiakról is, ott majd akkor fogok reagálni képviselő asszony képtelen állításaira. Addig szeretném jelezni, hogy a frakciónk támogatni fogja ezt a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hiszékeny Dezső képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

HISZÉKENY DEZSŐ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Képviselőtársaim! Miniszterhelyettes Úr! Magam vállaltam el ennek a napirendi pontnak a vezérszónokságát a frakción belül, kétfajta kötődésem van ehhez a napirendhez. Az egyik az, hogy korábbi életemben foglalkoztam ingatlanokkal, és szeretem azt, ha az ingatlan vagyonnal kapcsolatban olyan elképzelések vannak, amelyek rendezett kereteket teremtenek.

A másik pedig a sporthoz való kötődésem. Világéletemben sportoltam, és most itt Nacsa képviselőtársam jelezte, hogy miniszterhelyettes úrnak is van ilyen kötődése, egyéni választókerülete Székesfehérvár, amit sportos városnak nevezett. Én pedig egyéni

képviselő vagyok a főváros XIII. kerületében, ahol két jelentős sportegyesület is található: az egyik a Honvéd, a másik pedig a Vasas, amelyik különösen közel áll a szívemhez, és ez az egyesület az, ha nem tévedek, amely talán a legtöbb olimpiai érmet szerezte. Ebben a környezetben nőttem fel, és ezért gondoltam azt, hogy fontos nekem ez a napirend.

Aztán nemcsak én, hanem azok a kollégák is, akikkel erről beszélgettünk, több meglepetést éltünk át. Az egyik meglepetés az volt, hogy a honvédelmi tárca hozza ide ezt a kérdést, de erről Vadai képviselőtársam már hosszabban beszélt. Higgyék el nekem azt, hogy egy köznap ember számára, de még a sportot kedvelő emberek számára is ez egy meglepetés, és nem nagyon értik azt, hogy ez hogyan meg miként került oda. *(Nacs Lőrinc közbeszól.)* Akkor is így van ez, lehet erre vállvonogatni, lehet erre mosolyogni, minden egyebet, általában az emberek ezt nem értik. Kérdezzék meg önök is az embereket, hogy mi a véleményük arról, hogy a honvédelmi tárca foglalkozik a sportüggyel. Meglepne, ha más következtetésre jutnának a beszélgetés után, mint amire én jutottam. Ez volt az első számú meglepetés.

A második pedig az, hogy arra tudok következtetni, hogy önök úgy gondolták, hogy valami nem jól működik, hiszen azért kell változtatni. Ami nem jól működik, azon változtatni szeretnének. A probléma az, mármint az önök szemszögéből, hogy most nem tudnak elmúltnyolcévezni. *(Nacs Lőrinc közbeszól.)* Ezt a törvényt önök hozták, amit módosítanak most. Önök találták ki ezt az irányítási rendszert, ha jól emlékszem, Balog miniszter úr 2013-ban hozta ide a parlament elé. Most eltelt - jé, lehet, hogy ez is nyolc év? - nyolc esztendő vagy majdnem kilenc, és önök úgy gondolták, hogy ezt ismét végig kell gondolni, mert valami nem jól működik, erre tudok én gondolni.

Aztán kicsit továbbgondolva ezt az egész kialakult környezetet, arra a következtetésre jutottam, hogy nyilván ennek van másfajta előzménye is. Ha jóindulatú vagyok, akkor arra tudok gondolni, hogy talán az elmúlt évek eseményei azok, amelyek arra sarkallták önöket, hogy változtatni kellene a sportingatlanok működtetésének irányító rendszerén. Az elmúlt évek egyrészt egy több mint kettő esztendeig tartó pandémia-időszak volt, ahol nyilván a különböző sportlétesítmények, az ingatlan vagyon ezt a két esztendőt nagyon megsínylelték, hiszen kihasználatlanul álltak ezek az intézmények, nem nagyon tudták használni önök ezeket.

Ezt követően pedig jött az, amit ma is mindannyian átélünk, ez pedig a rezsikáosz, és nyilván önök is nagyon pontosan és jól érzékelték azt, hogy nagyon nehéz működtetni ezeket az ingatlanokat azok miatt az árak miatt, amelyek egyszerűen fogalmazva kifizethetetlenek, és ezért olyan brutálisak, hogy önöknek is végig kellett gondolni ezeknek az ingatlanoknak az üzemeltetését. Tehát ha az ember jóindulatú, akkor erre a két következtetésre tud jutni, hogy ezek voltak az okai annak, hogy önök úgy gondolták, hogy újra kell szabályozni ezt a területet.

Azt is érzékelnem a leírtakból, hogy az önök célja bármi áron, de működtetni ezeket az intézményeket.

Az már most jól sejthető, hogy ez irgalmatlan mennyiségű közpénzt fog fölemészteni. A későbbiekben majd idézek az előterjesztésből, ahol ezt elég nyíltan megfogalmazzák. És itt van egy érdekesség: az egész ország ebben a környezetben él, az egyszerű emberek a saját ingatlanukkal vannak ugyanabban a problémában, amiben ezek a sportcélú ingatlanok is.

De nem csak az emberek vannak ebben a problémában; az önkormányzatok is, a saját szociális és egyéb intézményeiket, sportlétesítményeiket nem tudják működtetni a jelenleg kialakult rezsikáoszban. Ugyanígy vannak a kis- és középvállalkozások, akik azon gondolkodnak, hogy hogyan tudják működtetni a jelenlegi helyzetben a saját vállalkozásaikat. Tehát nagyon sokan, az egész ország ilyen helyzetben van. És itt van akkor egy furcsaság: hogy lehet, hogy néhány ezer embernek a hangját meghallotta a kormány? Mert nem többről, néhány ezer emberről van szó, itt élsportról van gyakorlatilag szó, és az ő hangjukat meghallotta a kormány, és azonnal beterjesztett egy intézkedést ide a parlament elé.

(20.00)

Ez érdekes. Akkor több millió embernek meg nem hallják a hangját? Nem hallják az oktatásban dolgozók hangját? Nem hallják a gyermekeink, unokáink hangját? Ők 18 fokos tantermekben ülnek. Nem hallják a kultúrában dolgozók hangját? És nem hallják a szociális ellátó intézmények lakóinak a hangját? Ők a szüleink, nagyszüleink, 18 fokos intézményekben vannak, senki nem foglalkozik velük. Miért nincs egy előterjesztés erről? - erről meg van. Ez egy érdekesség, gondolják végig önök is! Meg lehet hallani néhány ezer ember hangját, és nem hallják több millió ember hangját.

Egyébként meg találkoztam olyan véleményt formálókkal, idézem is, mert olyan érdekes a mondat, aki azt nem érti, hogy „programszerűen utáltatják meg a sportolókat a magyar emberekkel”. És aztán belegondoltam ebbe a mondatba, és ebben van valami. Tehát az, hogy ilyen kivételezett, rendkívül kivételezett helyzetbe hozzák az élsportolóinkat, nagyon sok ember számára azt jelenti, hogy nehezzé teszi azt, hogy szeressék őket.

Elgondolkodtam azon, hogy az elmúlt 12 esztendőben nagy mennyiségű sportlétesítményt hoztak létre, úgy is lehetne mondani, hogy irgalmatlan mennyiségű sportlétesítményt építettek szerte az országban. És akkor elgondolkodtam, hogy ha most ilyen problémák vannak ezekkel a létesítményekkel, hogy lehet az, hogy az építés során egyszer sem, egyetlenegy esetben sem foglalkoztak ezeknek a létesítményeknek a fenntarthatóságával. Ennek alap gondolatnak kellene lenni, sőt szerintem van is ilyen előírás. Önök ezen nem gondolkodtak.

Ha belegondolnak, akkor azt is érzékelhetik, hogy az elmúlt néhány esztendőben hány olyan nagy sportlétesítmény volt, amit átadtak, mondjuk, nagy vidéki megyeközpont város futballcsapatának a stadionját, ahol lasszóval kergették az üzemeltetőket, és

nem találtak. Hát, hogy lehet úgy valamit megépíteni, hogy a fenntartásáról előre nem gondoskodnak, és most szembesülünk vele, hogy hát, nem lett volna baj, ha ezt előtte végiggondoljuk. Most gondolkodunk azon, hogyan kellene kihasználni, nem a tervezésnél, abban a szakaszban kellett volna ezzel foglalkozni, amikor ezeket kitalálták, hogy egyáltalán meg kell valósítani. Nem volt szempont a fenntarthatóság. Ez elég komoly probléma. Azt gondolom, hogy a világ boldogabbik felén akkor, amikor ezeket építik, ezzel foglalkoznak és gondolkodnak, és valahogy ott nincsenek ilyen problémák a stadionok és sportlétesítmények üzemeltetésével, mint amivel mi évről évre szembesülünk. Fenntarthatatlanok ezek az ingatlanok, nyilván ezért készült ez az előterjesztés.

Szokatlanul sok ingatlanról van szó: 153. 153 olyan ingatlan van ma Magyarországon, ami most a honvédelmi tárca irányítása alatt valamilyen megoldást próbál keresni arra, hogy hogyan lehet ezeket az ingatlanokat fenntartani, működtetni és üzemeltetni.

Az a véleményem, hogy az jó gondolat, hogy meg kell teremteni a különböző vagyonelemek működtetésének a rendezettségét, ez jó gondolat, az erre született javaslat viszont nem. Rossz az irány. Eddig is volt olyan szervezet, amelynek az volt a feladata, hogy működtetnie kell ezeket a vagyonelemeket. Ez a szerv költségvetési szervként működött, közalkalmazottakat foglalkoztatott, és törvényben előírt szigorú szabályok szerint működött. Például ilyen szigorú szabály volt a közbeszerzések története.

Miről szól ez az előterjesztés? Hát, létrehozunk egy olyan szervezetet, amely mindezekről a köztársaságtól megszabadul. Szabad a gazda: mi lesz ez, mit jelent ez? Az eddigi működésüket figyelembe véve finoman szólva legalizálják a pénzszerzést.

Idézek az előterjesztésből: „Az ingatlankör fenntartása jelentős állami forrásigénnyel társul.” Ez az, amire én utaltam, hogy előrevetítik azt, hogy itt irgalmatlan mennyiségű közpénz fog megjelenni. A legtöbb esetben ez azt jelenti, hogy pénzügyi szempontból nem lehet megtérülésről beszélni, és az üzemeltetés szempontjából is nehezen definiálható azok költséghatékonysága. Gondolják már ezt végig! Leírják azt, hogy egyszerűen nem lehet meghatározni azt, hogy ezt hogyan lehet ideálisan működtetni, sok pénz kell, aztán majd nagyon ügyesen meg fogjuk csinálni. Erre mondtam én azt, hogy ez finoman szólva a legalizált pénzszerzés.

És akkor még van egy mondat, amivel megfejelek: „Célszerű, hogy az ügynökség e tevékenysége során mentesüljön egyes közteheresítési kötelezettségek alól.” Nagyon sokan küzdenek ma az országban, szinte mindenki, hogy hogyan tudja az ingatlanát fenntartani. Ott is kellene egy ilyen mondat, hogy a közteheresítési kötelezettségek alól neki is valamilyen mentességet kellene adni vagy mondjuk, legalább kicsit az áfát csökkenteni. Biztos tudnának örülni.

Ha finoman azt mondtam, hogy ez a legalizált pénzszerzés lesz az én olvasatomban, durvábban úgy hangzik, hogy ismét a törvényesített lopás jelenik majd meg, szabad rablás lesz közpénzből, és ebben mi nem lehetünk

partnerek. Köszönöm a figyelmüket. (Dr. Vadai Ágnes és dr. Harangozó Tamás tapsol.)

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Sas Zoltán képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

SAS ZOLTÁN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! A törvényjavaslat a sportcélú közfeladatok ellátásának megváltoztatásáról szól, arról, hogy a kormány egy ügynökség létrehozásával kívánja megoldani a jövőben a sport üzemeltetési, fenntartási, fejlesztési feladatait. A törvény szövege szerint létrehozandó Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség feladatainak elvégzésére kijelölésre kerül egy százszázalékos állami tulajdonban álló gazdasági társaság.

Tisztelt Képviselőtársaim! A javaslat több eleme komoly kérdéseket vet fel, tekintettel arra, hogy már korábban is alakítottak át nagyon összetett ellátórendszereket úgy, hogy az nem az ország és nem a magyar emberek érdekeit képviselte. Az első problémás pontja ennek a törvényjavaslatnak az, hogy egy állami költségvetési szervet átalakítanának egy zrt.-vé. Miért van erre szükség? Én nagyon remélem, és bízom benne, hogy nem azért, mert így sokkal nehezebb lesz átlátni a közpénzek mozgását a sportban is, ugyanis egy zrt.-nek nem ugyanazok a szabályok mentén kell működnie, mint egy állami költségvetési szervnek, és ha visszaemlékszünk, hogy nagyjából kettő nappal ez előtt itt az Országgyűlésben folytattunk vitát arról, hogy az Európai Unió tanácsára, kérésére, indítványára a költségvetési szervek működésének szigorúbb ellenőrzése szükséges, akkor az egy érdekes párhuzam lehet, hogy itt pedig egy átszervezés történik.

A következő probléma a javaslattal, hogy nem taglalja, hogy mi lesz azokkal a létesítményekkel, amelyeknek a vagyongazdálkodási jogát elvették, majd odaadták valamelyik sportegyesületnek. Azt gondolom, ez egy nagyon fontos kérdés, és ebben a kérdéskörben még utalás szintjén sem találtam a javaslatban erre választ. Ezentúl azoknak a működését is az állam fogja finanszírozni, az egyesület pedig szabadon hasznosíthatja továbbra is? Vagy mi lesz azokkal a létesítményekkel, amiket már korábban, az építkezéskor megkapott egy-egy egyesület? Például az MVM Domeot tudnám mondani önöknek. Azt gondolom, ez is rendkívül fontos kérdés, tisztázásra szorul.

Ez egy olyan törvényjavaslat, amelynek a konkrét részleteit nem dolgozták ki megfelelően, alapvető problémák megoldásait nem taglalták benne még előrelátás szintjén sem.

De haladjunk tovább, képviselőtársak! Eddig az NSK oldotta meg az üzemeltetést és a hasznosítást is. A mostani változtatással az üzemeltetésre és a hasznosításra két külön részleg lesz kijelölve? A rendezvényszervezés tekintetében az nem konkrét kiszervezést jelent? Miért gondolja az állam, hogy mindent neki kell csinálni? A rendezvényszervezés nem egy állami feladat. Persze, az egy magyarázat lehet, ha vannak olyanok,

akik esetleg már most konkrétan tudják, hogy minden NSÜ-rendezvény szervezését melyik cég fogja végezni.

(20.10)

A következő problémás pontja ennek a javaslatnak, hogy már nem csupán a közpénzekkel való bűvészkedés és az átláthatóság teljes hiánya látszik, hanem konkrétan már a magyar emberek munkájával és megélhetésével játszanak. Mi lesz azokkal a munkavállalókkal, akik a közalkalmazotti jogviszonyukat egyik napról a másikra el fogják veszíteni? Mit fognak velük csinálni? Önök szerint az normális dolog, hogy olyan törvényjavaslatot nyújtanak be, amelyben erre az égetően fontos problémára még csak javaslat szintjén sem térnek ki? Semmilyen választ nem kaptunk ebből a javaslatból.

Tisztelt Képviselőtársak! A harmadik sportszakmai részleg alatt mit kell érteni? Esetleg azt, hogy kikerül a szakma a MOB-tól? Vagy talán azt, hogy kikerül a szakma a szövetségek alól? Remélem, hogy ezt senki nem gondolja komolyan! Nézzünk egy konkrét példát! A vívó-világbajnokság megrendezésénél ki fog tárgyalni? Az NSÜ képviselője vagy az NSÜ képviselője és a hazai szövetség közösen? Ebben az esetben úgy tűnik, hogy van egy pluszszerelő közbeiktatva.

A többi gond a törvényjavaslattal, hogy nem foglalkozik azzal, hogy az NSÜ mely rendezvényeket fogja szervezni, esetleg azon eseményeket, amelyekben nagy pénz van, és csak bizonyos cégek képesek megszervezni. Ez így fenntarthatatlan lesz, képviselőtársak, a munka a szövetségé, a pénz különféle cégeké.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslat említi az utánpótlás- és a lakossági sport támogatására létrejött helyszíneket, konkrétan felsorolja a Duna Arénát, a Puskás Ferenc Stadiont és az MVM Dome-ot. Árulják már el nekem, hogy ezek közül melyikben lehet lakossági sportot úzni? Vagy talán ezekben lenne az utánpótlásport jelenléte? Nem igazán jellemző egyik sem. Mondják meg konkrétan, hogy lakossági sportot úzni a módosítóban felsorolt helyszínek közül hol lehet! Én nem találtam ilyet. *(Hiszékeny Dezső: Egyikben sem!)*

Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy ez a javaslatban is szerepel, ha egy uszoda, sportcsarnok vagy stadion vagyongazdálkodási joga átkerül egy egyesülethez, akkor miért az állam finanszírozza a fenntartását? Miért az állam oldja meg ezeket a kérdéseket? Ne haragudjanak, de a törvény alapján teljes mértékben úgy tűnik, hogy önök lemondanak a magántőke bevonásának lehetőségéről a sportba, és így visszatérünk az 1980-as évekbe, amikor az állam felügyelte a sportot és viselte annak minden vonzatát.

A törvény elkészítője beismeri, hogy vannak olyan területek, amelyeket nem lehet gazdaságosan üzemeltetni. Nem tér ki részletesen az indoklás rá, de tudjuk, hogy egy uszoda vagy akár egy jégpálya működtetése veszteséges - általában, legjobb esetben nullás. Most viszont a javaslattevő részéről nem meghatározott ez a terület, így gyakorlatilag bármelyik területre ráhúzható, hogy nem gazdaságos az üzemeltetése, innentől kezdve bármennyi pénzt bele lehet önteni ebbe a feneketlen

kútba, aminek jelentős része az elmúlt évek tapasztalatai alapján magánzsebekbe fog vándorolni. Ez minden, csak nem a sportvilág támogatása. Ez különböző jól behatárolható gazdasági körök támogatásáról szól.

Tisztelt Országgyűlés! Az új ügynökség tervezi-e a sportlétesítményeket üzemeltető munkatársak bérrendezését? Hosszú-hosszú évek óta probléma az alulfizettség ezen a szakterületen is. És ebben a törvényben semmilyen konkrétumot nem írnak erről. Az ügynökség mekkora összegből fog működni? Az NSK-nál volt egy költségvetési sorban meghatározott összeg, most három területet akarnak egy szervezet alá beintegrálni. Ez azt jelenti, hogy a három szervezetnek az összege összeadódik, és ez lesz a költségvetése? Az új ügynökség vezetői kik lesznek?

Képviselőtársaim, ez a törvényjavaslat nem megoldás erre az összetett problémára, kizárólag egy központosítás iránti célt elégít ki, jelen formájában nehezen lehetne támogatni. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a DK és az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Novák Előd képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, öné a szó.

NOVÁK ELŐD, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! E sportcélú közfeladatokról szóló törvényjavaslat szerint a magyar családok rezsitámogatása helyett fontosabb, hogy a pályafutás üzemeljen a stadionokban. A húszoldalas törvényjavaslat a közfeladat ellátásának köntöse mögé bújtatva költségvetési pénzből finanszírozna számos magántulajdonban lévő sportlétesítmény fenntartását is.

Az üzemeltetési és rezsitámogatásokat olyan létesítmények is megkapnák, ahol az előnyöket élvező klub, tehát a létesítményt használó hazai csapat döntően idegenlégiósokat alkalmaz, a magyar sportolókat kiszorítva. Ezen sajnos csak a Mi Hazánk Mozgalom szeretne változtatni, nem is jelentkeztek felszólalásra a történelemben..., a testnevelésből, de hát a történelemből is felmentett momentumosok, a Párbeszéd és az LMP képviselői sem, pedig egy nagyon fontos téma volna. E törvényjavaslatból ugyanis kitűnik, hogy a kormány hevesen vakarózik az elmúlt évek sokszor ész nélküli, meggondolatlan beruházásai miatt, melynek nyomán jöttek létre olyan alacsony kihasználtságú stadionok és sportlétesítmények, mint például az 1600 lakosú Felcsút községben 2014-ben átadott 4 ezer férőhelyes, 4 milliárd forintból létrehozott stadion, melynek a kihasználtsága olyan 40 százalék körül mozog, és hát a sort hosszasán lehetne még sorolni. Az alacsony kihasználtságú stadionok amúgy bajban vannak, épp az új törvényjavaslat benyújtásának napján derült ki, hogy a rezsizsámlák miatt bezárják a Honvéd stadionját. Ezen létesítmények már a megépítésük napján is könnyelhetően veszteséges beruházások voltak.

Felmerül a kérdés persze, hogy kinek volt anyagi érdekében ezen létesítmények megépítése, amelyeknek a fenntartását és üzemeltetését is valamennyi adófizető állampolgár fogja most elszenvedni, lásd az állami költségvetés fogja fenntartani és üzemeltetni, ami, úgy néz ki, nem lesz elég, mert a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség Zrt. a közteherviselési költségek alól is mentesül majd. A meggondolatlan és a korrupciótól átítatott, fejetlen beruházások és stadionépítések vonatkozásában tehát nem az a megoldás, hogy az így is egyik napról a másikra élő, fizetni a saját rezsijét sem bíró magyar adófizető állampolgárokat hárítsuk át ezeknek a javarészt érthetetlen és indokolatlan beruházásoknak a fenntartási és üzemeltetési költségeit. Finanszírozzák ezt inkább azok a kormányközeli, közpénzből felduzzasztott vállalatok és NER-oligarchák, akik ezeket a kihasználatlan épületeket építették, megépítették, és amiből a zsebüket is jól megtölték, hiszen azért voltak túlzások bőven, még ha voltak nyilvánvalóan indokolt beruházások is.

December 31-én tehát megszűnne az eddigi egyetlen állami sportlétesítmény-üzemeltetéssel foglalkozó költségvetési szerv, a Nemzeti Sportközpontok, január 1-jétől a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség venné át a helyét. A törvényjavaslat szerint az NSÜ kezelésébe kerülne az NSK által üzemeltetett mintegy 140 létesítmény, valamint további 13, köztük a Papp László Sportaréna, a Puskás Aréna, az FTC, az Újpest, a Vasas, az MTK, a BVSC stadion, a Bozsik stadion, a Rátgéber Nemzeti Kosárlabda Akadémia, a Veszprém Aréna, a Tüskecsarnok és a Duna Aréna is. De a javaslatban nem szerepel a 238 milliárd forintból épülő Nemzeti Atlétikai Központ. Államtitkár úr, kérem, válaszolja meg, hogy ki fogja üzemeltetni a stadiont az atlétikai világbajnokság után.

Nyilvánvaló, hogy az elmúlt évtizedek sportingatlan-fejlesztései nagymértékben javították az ország sport-infrastrukturális helyzetét, ezt is el kell ismerni, de a kivitelezések megtervezésekor több szakértői vélemény jelezte, nem elég megépíteni a stadionokat, sportcsarnokokat, uszodákat, számolni kell a létesítmények fenntarthatóságával és a hosszú távú kihasználtságának biztosításával. Elrettentő példa a 2004-es athéni olimpiai létesítmények gyors amortizációja és a rendezés túlbecsült hasznának elmaradása.

Hazánk több száz milliárd forintot költött építkezésre az elmúlt évtizedben - többnyire uniós pénzből -, a létesítmények kihasználtsága, gazdasági fenntarthatósága viszont semmiképp sem megfelelő. Információim szerint egyébként személyesen Orbán Viktor elégedetlen a sportlétesítmények kihasználtságával, ezért van előttünk e törvényjavaslat; a jelenlegi Nemzeti Sportközpontokban dolgozóktól értesült erről a Mi Hazánk sportkabinete. *(Derűltég a kormánypartok soraiban.)*

A megszűnő Nemzeti Sportközpontok dolgozói egyébként januártól elveszítik közalkalmazotti státuszukat e törvény elfogadásával, esetükben így tehát évi néhány napos fizetett szabadság lehet főként a veszteség.

A jelenlegi felállás hátrányairól is beszéljünk, mert kétségkívül vannak, és ennyiből indokolt hozzáányulni a jelenlegi helyzethez, hiszen senki nem foglalkozott a létesítmények sokkal jobb kihasználásával, hogy bevétel is legyen. Én magam is járok a Nemzeti Sportközpontok egyik létesítményébe edzeni olykor, és hát nagy pangást tapasztalok jómagam is, sehol máshol, ami üzleti alapon működik, ilyen nem láthatunk. A zrt.-nek viszont illik majd nyereségesnek lennie.

(20.20)

Az adott létesítmény vezetőinek joguk volt 50 százalékos kedvezményt adni az általuk vezetett intézmény bérleti díjára, ami egy visszaélésre erősen okot adó rendelkezés, ha ilyen Bástya elvtársos szindromákra gondolunk. Az új felállással ez elvileg megszűnik. *(Dr. Harangozó Tamás: Az száz százalék!)* Az információk alapján sok az itt elhelyezett, munkájukhoz kevésbé értő kormányközeli rokon, ismerős. A zrt. esetében csak remélni tudjuk, hogy jobban megkövetelik a jövőben a szakértelmet.

A törvény a közfeladat ellátásának köntöse mögé bújtatva költségvetési pénzből finanszírozná tehát a magántulajdonban lévő sportlétesítmények fenntartását is. Érdemes most a közfeladatokat ellátó ingatlanok sorára is vetni egy pillantást, például a Veszprém Aréna, a szegedi multifunkciós csarnok. Kihasználtságuk szempontjából elsősorban a külföldi sportolók, élsportolók munkahelye. Vagy a Bozsik stadion, a Honvéd Akadémia, a Budapest Honvéd első csapatának keretében 15 légiós van, ami a keret 54 százalékát teszi ki. Aztán a kisvárdai Labdarúgó Akadémia, jelenleg a labdarúgócsapatuk keretének 66 százaléka külföldi állampolgár.

Tisztelt Országgyűlés! Én elfogadhatatlannak tartom, hogy az üzemeltetési és rezsitámogatásokat olyan létesítmények is megkapják, ahol az előzőket élvező klub magas százalékban idegenlégiósokat alkalmaz évek óta. Érthetetlen, hogy mindezt úgy teszi a törvény, hogy közben a közfeladat álcáját húzza a kiadások elé. Csapatsportjaink döntő többségében korlátozás nélkül alkalmazhatók külföldi, sőt, EU-n kívülről jövő sportolók is. Így fordulhat elő, hogy például az idei Szeged-Veszprém kézilabdadöntőn a pályára lépő 27 játékos közül mindössze csak 7 volt magyar játékos, vagy a tavaly ősszel megrendezett Fradi-Újpest futballmeccs kezdőiben 22-ből pusztán 3. Ráadásul nem is olyan jók, ugyebár, a külföldiek, bár kevés esélyt kapnak a magyarok, a labdarúgó gólkirályt az elmúlt években mégis a csak hazai játékosokkal felálló Paks csapata adta.

E jelenleg teljesen liberális szabályozatlansággal Magyarország azt is kinyilatkozza, hogy noha 120-130 évig kiemelkedő szinten működtettük a magyar sportot külföldiek mértéktelen alkalmazása nélkül, a 2020-as évekhez érve erre már nem vagyunk képesek. Most ez persze természetesen nem igaz, viszont a nemzeti önbecsülésünket a földre küldi, és elsorvasztja ezzel a magyar utánpótlás-nevelést is. Ahogy arra a Mi Hazánk

Mozgalom sportkabinetjének elnöke, Nagy Attila is felhívta többször a figyelmet, nem mindegy, hogy kik vívják ki a sikereket. Úgy gondoljuk, hogy jogunk van olyan törvény megalkotására, amely garantálja a magyar sportolók szereplését a magyar adófizetők pénzéből is megrendezett bajnokságokban, a befizetett adókból épített sportlétesítményekben.

A jelenlegi szabályozás viszont abszolúte nem ilyen. Ne fordulhasson elő a jövőben, hogy a klubokhoz bejövő taopénzek ilyen jelentős mértékben vándorolhassanak külföldi sportolók zsebeibe. Nincs persze arról szó, hogy külföldi ne szerepelhessen ezekben a bajnokságokban, de a pályán tartózkodó magyar állampolgárok számarányát sportágtól függően 50-70 százalékban határoznánk meg. A magát nemzetinek és sportbarátnak mondó kormány hogyan szolgáltathatja ki ennyire a külföldieknek a nemzeti büszkeségünk forrásának számító csapatsportjainkat? Államtitkár úr, erre szeretnénk választ kapni. Egyébként van pozitív példa. Például a röplabdában mindig a pályán lévők legalább egyharmada magyar játékos kell hogy legyen, ezért legutóbb a Nyíregyháza hiába nyert az otthonában 3:1-re az Újpest ellen, a Magyar Röplabda Szövetség a Nyíregyháza egy pillanatban nem teljesült magyar kvótája miatt is az Újpestnek ítélte végül a győzelmet. Ez ám a szankció, tetszik is!

Viszont az előttünk fekvő törvényjavaslatban az új szervezet nevét hadd illessem még kritikával. A Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség Zrt.-t is kifogásolja a Mi Hazánk Mozgalom. Egyrészt egy ügynökség szerepvállalása Magyarországon, azt gondolom, nem hangzik jól. Másrészt az infrastruktúra pedig egy kicsit nyelvtörő és magyartalan, ezért javasoljuk például a „nemzeti sportlétesítményeket kezelő zrt.” nevet.

Felmerülnek még további aggályok és kérdések a törvényjavaslattal kapcsolatban, hiszen megszüntetik a nemzeti sportközpontok tulajdonosjog-gyakorló feladatát, a 7. §-ra gondolok (*Nacsa Lőrinc: Útelágazódás!*), a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség kezébe adják a fenntartói jogokat, illetve a Nemzeti Sportügynökség Nonprofit Zrt. látja el az NSÚ feladatait. Miért van erre az átszervezésre szükség? Miért nem lehetett a megfelelő jogokkal a nemzeti sportközpontokat felruházni? Az NSÚ ráadásul a villamos energiáról szóló törvény és a távhőszolgáltatásról szóló törvény szerinti külön kezelt intézménynek minősül. Mit jelent ez pontosan? Ezt is szeretnénk tudni. Mekkora kedvezményt kapnak a bekerülő ingatlanok a piaci árból, ki fogja az árkülönbötet kifizetni, mennyibe fog kerülni ez a költségvetésnek, a magyar államnak, a magyar adófizetőknek?

Közfeladatok ellátása szempontjából minősítik a sportingatlanokat. Ha a tulajdonos kérelmezi, akkor a sportlétesítmény-fejlesztésért és gazdálkodásért felelős miniszter kezdeményezheti, hogy álláspontja alapján a létesítményt támogassák. Közfeladat-ellátásra minősített ingatlanok üzemeltetését akkor is vállalja a magyar állam, ha nincs tulajdonjoga benne. Ebben az esetben üzemeltetési-hasznosítási szerződés vagy együttműködési megállapodás alapján látja el a feladatot majd ez a bizonyos ügynökség.

De azért van, ami tetszik ebben a felsorolásban, és hadd zárjam ezzel. Amikor meghatározzák a támogatható közfeladatokat, azt gondolom, az, hogy a gyógyfürdők járóbeteg-szakellátását is bevették a sorba, mindenképpen egy pozitív szempont a törvény esetleges elfogadása esetén.

Vannak a törvényben tehát bőven támadható pontok, amelyek egyébként még súrolják az ingerküszöböt, ezekre hadd világítsak rá zárásként már csak címszavakban az idő szűkössége miatt: kivitelezők felelőssége, magántulajdon állami támogatása, átszervezések kellő jogkör megadása helyett, ingatlanok listája. A lista bővítési lehetőségének törvényi biztosítása a visszaélések melegágya lehet, hogy kik kerülnek be a kedvezményezett körbe, akik helyett úgymond majd az állam fizeti a rezsit. Kormányközeli klubtulajdonosok, létesítménytulajdonosok a kedvezményezettek.

Államtitkár úr, kormánypárti képviselők, elég volt a korrupcióból! Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most kétperces felszólalások következnek. Megadom a szót Vadai Ágnes képviselő asszonynak, DK-képviselőcsoport. Parancsoljon!

DR. VADAI ÁGNES (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Én mérhetetlenül nagy tisztelettel adózom a sportlétesítmények és a sportszeretet iránt. Én karcagi vagyok, és nekünk nemrég egy sámándobunk épült vagy épülget, de ettől még nem érzem magam sem sámánügyi, sem dobügyi szakértőnek. Tehát attól, hogy valakinek a választókerületében rendkívül nagy és sikeres sportélet van, attól még ő maga nem lesz szakértője a sportnak.

Megjegyzem: a Honvédelmi Minisztériumban van egy sportügyekért felelős államtitkár, mert arra azért teltt, dr. Schmidt Ádám. Ő nyugodtan el tudott volna jönni, és akkor nem államtitkár úrnak, akit egyébként a honvédelmi ügyek területén ismertünk meg, kellett volna beszélnie erről a témáról.

Másrészt szeretném megjegyezni azt, hogy Nacsa képviselő úrnak igaza van a tekintetben, hogy az önök kormányában van Igazságügyi Minisztérium, de aztán igazságot nem nagyon szoktunk látni Magyarországon, különösen az elmúlt 12 évben. Leginkább azt látjuk, hogy önök milyen eszközökkel próbálják elfedni azokat a valós folyamatokat, amelyek Magyarországon vannak. Persze értem, hogy az elmúlt 12 évvel ezelőtti elmúlt 8 évre kell visszautogatni, de javasolom az oktatás ügyéről beszélő képviselő úrnak, a kormánypárti képviselő hölgyeknek és uraknak, hogy tanulmányozzák a PISA-tesztet meg olvassanak, bár elnézve némelyiküket nem mindig megy az értő olvasás önöknek sem, nemhogy a felnövekvő új generációnak, akiknek azért nem megy, mert az oktatási rendszert egyébként szisztematikusan verték szét, és szállították le a tankötelezettség korhatárát 16-ra. (*Nacsa Lőrinc: 15 ezer pedagógust bocsátottatok el!*)

Végül pedig nagyon egyetérték azzal, hogy a Magyarország-brandet építeni kell. Nyilván a sportsikerek, a nemzetközi sportsikerek az adott sportolónak jelentenek elsősorban sikert. Büszkéek vagyunk mi is rájuk, hiszen elérték Magyarország színeiben. Tudom, hogy önök szerint nem, mert nyilván hazaárulók, sorosisták, egyebek vagyunk. *(Az elnök jelzi az időkeret leteltét.)* Folytatom. Köszönöm szépen.

(20.30)

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Harangozó Tamás képviselő úrnak, MSZP-képviselőcsoport.

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Itt este, késői órán egy kiemelt sportlétesítmények fenntartásával kapcsolatos törvényjavaslatot vitatunk éppen, fél kilenckor, és azt hallom, azt hallottuk itt az elmúlt percekben, fél órában, hogy a kormányparti képviselőtársaim, kiemelten Nacsa képviselő úr nem érti, hogy ezzel kapcsolatban miért tesszük szóvá azt, hogy ezeknél a stadionoknál, sportlétesítményeknél ez a törvény konkrétan a köztehervezési kötelezettség alóli mentesítést ad, illetve a villamosenergia-, illetve a távhőtörvény alóli kivételt ad. Tehát nagy valószínűséggel ezek az intézmények nem fogják 6-szoros meg 25-szörös áron kapni az áramot, mint ahogy a kedves magyar állampolgárok és egyéb önkormányzati intézmények, és nem fogják szintén 10-11-12-szeres áron kapni a távhőt, mint ahogy egyébként minden más közintézmény is Magyarországon.

Akkor, hogy ki mit nem ért, képviselőtársam, felolvasok önnek egy levelet, és akkor talán megérti ön is, hogy jelen pillanatban, amikor állítólag háború okozta veszélyhelyzet van Magyarországon, mit nem értünk. Ez a tankerületi központ levele Siófok polgármesterének: „Tisztelt Polgármester Úr! Ezúton kívánjuk tájékoztatni, hogy a jelen gazdasági helyzetre való tekintettel 2022. december első napjától nem tudjuk biztosítani a melegvíz-ellátást a siófoki köznevelési intézményekben a konyhák részére. Továbbiakban az önkormányzat feladata a melegvíz-ellátás biztosítása. Kérjük a fentiek szíves tudomásulvételét.” Képviselő úr, akkor most én hadd kérdezek vissza: mit nem ért? A gyerekeink iskolájában az állam feladja az alapvető funkcióit is, és azt mondja a kivézetett önkormányzatnak, amelyiktől a fenntartói jogot is elvették, hogy vagy te megoldod a gyerekeink iskolájának a fűtését, vagy nem lesz benne.

Érti már, képviselőtársam, hogy mi a bajunk azzal, ha a kiemelt sportlétesítmények megadókedvezményt meg fűtési kedvezményt kapnak? Ez! Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót normál időkeretben Vadaí Ágnes képviselő asszonynak, DK-képviselőcsoport. Parancsoljon!

DR. VADAI ÁGNES (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Akkor

ott szeretném folytatni, ahol az előbb félbeszakadt, a Magyarország-brand. Én egyetérték mindazokkal a képviselőkkel, akik azt mondják, nagyon fontos ennek a brandnek az építése, és valóban nem lehet vitatni, hogy olyan sportteljesítmények, mint az Európa-bajnoki vagy a világbajnoki, olimpiai bajnoki helyezések, érmek építik ezt a brandet. Ebben a Házban is ültek és ülnek olyanok, akik építették ezt a brandet, nagyon köszönjük nekik. Ez azonban, azt gondolom, hogy nem jelenti azt, hogy akkor innentől kezdve már mindent lehet. Nem jelenti ezt! És nem jelenti azt, hogy akkor innentől kezdve a Magyarország-brand-építésnek ez a kormány által leginkább kiemelt, finanszírozott, mindenféle kedvezményben részesített területe. Különösen olyan helyzetben, ahogy azt több képviselőtársam is, akár Hiszékeny képviselő úr, akár Harangozó képviselő úr említette, hogy más területeken pedig azzal szembesülnek a magyar polgárok, hogy nem-hogy különleges, hanem lassan normális, az államtól alapható elvárható bánásmódot nem kapnak.

Talán emlékeznek képviselőtársaim, hogy éppen az eredeti vezérszónoki felszólalásomban említettem azt a példát, amit Harangozó képviselő úr mondott, hogy igen, valóban az állam például Siófok esetében egyszerűen lepöckölte magáról ezt a felelősséget, ezt a feladatot, miközben ma este ebben a törvényjavaslatban arra kérnek tőlünk támogatást, hogy egyébként ezek a sportlétesítmények kerüljenek különleges elbírálás alá például a távhő vagy éppen a villamos energia szempontjából. Lehet, képviselőtársaim, lehet, csak legyen prioritás, legyen rendes, tisztességes sorrend. Én azt gondolom, hogy először talán az iskolák, különböző intézmények, az állampolgárokat közvetlenül szolgáló intézmények, különösen pedig, még egyszer szeretném hangsúlyozni, a gyerekek érdekeit szolgáló... - ha már önök családbarátok, mindig ezt hangoztatják, bár ahogy hallhatták az előző törvényjavaslatnál, itt azért többen elmondtuk, lehet, hogy önök valóban családbarátok, de azért mi szépen, rövid idő alatt fel tudnánk sorolni azokat a családokat, amelyeknek önök igazán barátai, mert azért nem minden magyar családnak a barátai. De ha már önök családbarát kormányának tekintik saját magukat, akkor egyszerűen érthetetlen, hogy ezekben az ügyekben miért ragaszkodnak ahhoz a nagyon merev és dogmatikus elképzeléshez, ami nyilván nem az önöké pusztán.

Nacsa képviselő úr kritizált engem azért, mert a honvédelmi kérdésekről beszéltem, azért szeretném kérni képviselő urat, hogy legközelebb ne tegye, mert nem engem kritizált ezzel, hanem a Ház vezetését, az pedig nem lehetséges. Ahogy arra is szeretném megkérni, hogy legközelebb ne mutogasson, amit megtett itt, a szavazással kapcsolatos mutogatást. Ilyen mutogatást tölem biztosan nem látott. Én azzal kapcsolatosan, hogy önöknek se kérdésük, se véleményük, se ellenvetésük nincsen a miniszterelnök úrral, az nem a plenáris ülés-teremben a szavazási magatartásra vonatkozik pusztán, hanem arra, hogy láthatóan még azokban az ügyekben sem állnak ki, amelyekről egyébként tudom, hogy meggyőződéssel mást gondolnak. Az önök képviselői között

van olyan, aki nem mer beszélni egyes politikai vezetőikkel, ezt saját szememmel láttam. *(Nacsa Lőrinc: Önöknél van ilyen!)* Nem, nálunk nincs ilyen, tehát mi bármelyik politikai vezetővel tudunk beszélni. Az önök egy része fél beszélni meghatározott politikai vezetőikkel még ebben a Házban is, hogy jaj, jaj, jaj, csak nehogy valami olyat mondjanak, amiből baj lesz.

En értem, el tudom fogadni, vagy tudomásul tudom venni, hogy önöknek ez az attitűdjük *(Nacsa Lőrinc: Hányszor mondott ellent Gyurcsány Ferencnek?)*, de azért nagyon-nagyon szeretném arra megkérni önöket, hogy álljanak fel, és néha szálljanak szembe a saját politikai vezetőikkel, leginkább a miniszterelnökkel. Mert az egy dolog, hogy a miniszterelnök kiszervezte saját maga köré a honvédelemmel kapcsolatos szervezeti egységeket és feladatokat, de az... *(Nacsa Lőrinc: Ez nem az a törvény!)* Képviselő úr, kiabálhat be, kérem, hogy ne kritizálja az ülés vezetését. A házelnök úr, a levezető elnök nem kritizálta azt, amit teszek, ön se tegye. Nem én vagyok ugyan ezért a felelős, de azt gondolom, hogy alelnök úr kiválóan vezet most az ülést. *(Derűltég a kormánypárti padsorokban.)*

De hozzá szeretném tenni, hogy sportügyekben az elmúlt években azt tapasztaltuk, hogy tulajdonképpen ez az ország, kollektíve minden adófizető, akár szerette az adott sportágat, akár nem, a miniszterelnök hobbiját finanszírozta. Ha a miniszterelnök számára kedves mérkőzés volt, akkor képes volt felszállni repülőgépre, és elutazni egy adott meccset megnézni. Ha a miniszterelnök számára a sportújság fontos, akkor az rögtön fontos lesz a magyar adófizetők pénzéből való finanszírozás szempontjából. Ha fontos a foci, akkor stadionokat építettünk. Ha a miniszterelnöknek fontos lenne valamelyik együttes, valamelyik rockbanda, akkor lehet, hogy minden héten az a rockbanda adna ebben az országban koncertet a magyar adófizetők pénzén. Álljanak ellen ennek a magatartásnak, mert ez nem szolgálja Magyarország érdekét, különösen ebben a helyzetben nem.

Önök nagyon sok mindenről beszélnek, és valóban ön nem a brüsszeli szankcióknak szószólója, ez igaz, tehát elnézést, ott tévedtem. Annak a szószólója a miniszterelnök, aki egy személyben megszavazta az összes szankciót Brüsszelben, és aztán itt önök megpróbálják letagadni, ami teljes képtelenség nyilvánvalóan, hiszen a miniszterelnök volt ott azokon a megbeszéléseken, ahol erről szavaztak. És nyilván önöket nem értesítették, pontosabban már csak a kommunikációs pamfletet kapták meg, hogy mit kell ezzel kapcsolatosan elmondani.

De én azért még egyszer szeretném felhívni arra a figyelmet - és akkor Nacsa képviselő úrnak mondom, hogy a következő törvényjavaslat nem a Magyar Honvédségről szól. *(Nacsa Lőrinc: Nem ezt mondtam!)* Tehát ha elolvasta rendesen azt a törvényjavaslatot, sajnos az sem arról szól, az már csak ilyen átnevezésekről szól, mert nyilván Simicskó képviselő úr igényét meg kell...

ELNÖK: Képviselő asszony, kérem, hogy a napirendnél szíveskedjen maradni!

DR. VADAI ÁGNES (DK): Így van, azt fogom!

ELNÖK: Eddig hallgattam. A következő napirendnél meglesz a lehetősége az álláspontját kifejteni.

DR. VADAI ÁGNES (DK): Így van. Köszönöm, alelnök úr.

ELNÖK: Még egyszer ismételtlen kérem. Köszönöm.

DR. VADAI ÁGNES (DK): De most mondtam, alelnök úr. Tehát köszönöm szépen a figyelmeztetést, csak szerettem volna képviselő úr figyelmét felhívni arra, hogy ahogyan ez a törvényjavaslat sem a Magyar Honvédségről szól, úgy a következő törvényjavaslat sem igazán arról szól. Ez a törvényjavaslat arról szól, hogy a honvédelmi tárca képviselőjében a miniszterhelyettes úr, hiszen nyilván a sportért felelős államtitkár nem ért rá bokros teendői közepe, az ingatlanokkal kapcsolatos tevékenységről benyújthatott itt egy javaslatot.

(20.40)

Amit többen is kifogásoltunk, és újra szeretném elővenni, és újra föl hívni a figyelmet, hogy a 419/ és a 421/2022. kormányhatározat már előrevetítte azt, ami mostantól kezdve nyilvánvalóan az önök politikája, nevezetesen, hogy a villamos energiáról és a távhőszolgáltatásról szóló törvény szerint ezek a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség alá tartozó intézmények külön kezelt intézménynek minősülnek.

Önök meg fogják szavazni ezt a törvényjavaslatot, hiszen a vezérszónokuk elmondta, ön elmondta, meg amúgy is mindig mindent megszavaznak, amit a kormány benyújt - ezt tapasztaltuk -, de egy apró megfontolás legyen már önöknél a tekintetben, hogy ezek az infrastrukturális beruházások meg egyáltalán ezek a sportlétesítmények most már vannak, ezeket nyilván valamilyen úton működtetni kell, csak értsék meg, hogy ebben az országban jelen helyzetben, konkrétan az önök téves gazdaságpolitikájának és teljesen elhibázott gazdaságpolitikájának köszönhetően Magyarországon nagyon sokan nagyon nehéz helyzetbe kerültek, és nemcsak a magyar polgárok, tehát nemcsak polgárokról beszélünk, hanem bizony sajnos különböző, akár magánfenntartású intézmények és az önkormányzatok.

Vannak olyan önkormányzatok, ahol a közvilágítás csökkentését fontolgatják. Ehhez képest önök ezeket a sportlétesítményeket külön intézményként kezelik a villamos energia szempontjából. Vannak olyan intézmények ebben az országban, ahol 18-20 fok van, olyan intézmények, ahol egyébként gyerekek tanulnak. Tudják, akikről önök mindig azt mondják, hogy ők a jövő, és mennyire fontosak. Ezek a gyerekek most 18-20 fokban üldögélnek bent. Persze nem azok, akik magániskolába járnak, mert nyilván, aki meg tudja fizetni - és önök között van olyan, aki meg tudja fizetni -, ott nyilván magasabb a hőmérséklet, mert a

szülők, ha más nem, akkor beleteszik ezt a pénzt, de azok az iskolások, akiknek a szülei nem tudják ezt megengedni, azok 18 és 20 fokban fognak ülni, miközben ezekben a sportlétesítményekben 18 fokot meghaladó hőmérséklet is lehet.

Könyörgöm, nagyon fontos a sport, de a Magyarország-brand építése nem itt kezdődik. Az ott kezdődik, hogy a felnövekvő, következő generáció számára olyan körülményeket biztosítanak, ami egészséges, és az egészséges körülményekhez és környezethez az is hozzátartozik, hogy ezek a gyerekek nem fájnak az iskolában. Értem, hogy fontos az, hogy a sportoló ne fázzon edzés közben, de ha választani kell, őszintén szólva, hogy a gyerekek ne fázzanak az iskolában vagy a sportolók ne fázzanak edzés közben, akkor a gyerekek ne fázzanak az iskolában. Ha annyi forrás van csak, hogy a gyerekek iskolai fűtését lehet megoldani, akkor képviselő hölgyek és urak, ha önök nem ezt választják, akkor önök nem egyszerűen rossz politikusok, hanem akkor ez embertelen, ez nem elfogadható. Márpedig mostanra olyan helyzetet teremtett éppen az önök kormányzása, és ez a törvény is világosan mutatja, hogy egy ponton választani kell, és az önök választása az, hogy a sportlétesítményekben legyen ez, hogy a sportlétesítményekben legyen minden, hogy azt kezeljék külön.

Hozzáteszem, azért lassan-lassan, ahogy itt beszélgetünk, meg a honvédelmi tárca képviselőire néztem, eszembe jutott, lehet, hogy végül azért került ez a sportügy - amellett, hogy maradjon is maguknál valamilyen terület -, mert ilyenkor majd lehet honvédelmi érdekre hivatkozni. Ennél az ügynökségnél is, meg az ügynökség zrt.-jénél is, meg egyáltalán az egész működtetésnél, ahogy Hiszékeny képviselő úr helyesen rámutatott, nagyon sok pénzre lesz szükség, rengeteg adófizetői pénz fog megjelenni.

Az elmúlt, most nem tudom azt mondani, hogy 12 évben, mert ez nem igaz, hiszen csak 2016-2017 óta, de igazából 2018 óta vannak rendes fejlesztések a HM-ben, előtte, 2010-15 között a GDP 1 százaléka alatt költöttek, tehát éppen csak elpötyögött valahogy a honvédelmi tárca. *(Nacsa Lőrinc: 2006-2010 között meg mínusz volt.)* Azt majd egyszer átvesszük közösen, képviselő úr, ha van rá igénye *(Nacsa Lőrinc: Van.)*, hogy megszámloljuk, hogy mi a kevesebb, a 0,9 vagy az 1, mert láthatóan matematikából gondok vannak. De ez itt világosan látszik, hogy ez az új ügynökség, amelyik a sportinfrastruktúrával foglalkozik, azért is kerülhet többek között az önök előterjesztésében ide a parlament elé, mert majd lehet azt mondani, hogy ez honvédelmi érdek, hogy ott kik dolgoznak, hogy hányan dolgoznak, milyen fizetésért, mekkora adófizetői pénzt költenek el - ahogy itt ezt képviselőtársaim is elmondták -, és akkor majd lehet a honvédelmi érdekre hivatkozva azt mondani, hogy ez honvédelmi érdekből nem nyilvános, önök ugyanis az elmúlt években ezt erőteljesen használták.

Még egy dolgot szeretnék önöknek mondani a Magyarország-brand kapcsán, amit a képviselő úr említett, és a sport valóban hozzájárul, de sok minden

más hozzájárul. Amit önök az elmúlt hetekben-hónapokban Magyarország európai uniós és NATO-tagsága és más országok NATO-tagsága kapcsán műveltek a parlamenten belül és kívül, az ezt a Magyarország-brandet súlyosan, súlyosan rombolja. Az, hogy Magyarország egy megbízható szövetséges legyen, ahhoz másfajta magatartásra van szükség, és nem arra, hogy önök bizonyos sportlétesítményeket előnyben részesítsenek, mondjuk, az iskolákkal, különböző intézményekkel szemben.

Én azt hiszem, ha önök Magyarország-brandet szeretnének építeni, akkor ennek az egyik legjobb módja az lenne, ha figyelemmel kísérenék azt, hogy Dobrev Klára, az árnyékkormány miniszterelnöke milyen lépéseket tesz annak érdekében, hogy ez az önök által lerombolt, önök által szétszaggatott Magyarország-brand, -imázs épüljön. Ehhez nagyon sokan - mármint ahhoz, hogy Magyarországnak legyen egyfajta imázsa -, még egyszer mondom, sportolók, nem sportolók hozzájárultak, az önök magatartása viszont az elmúlt években szisztematikusan lerombolta. És ma már Magyarországot nem azért emlegetik, mert rengeteg olimpiai aranyérmesünk, ezüstérmesünk, világbajnokaink, Európa-bajnokaink vannak, nem azért emlegetik, mert ott volt Puskás - én nem vagyok focista, a focihoz értő, de nyilvánvalóan azt én is meg tudom ítélni, hogy az ő tevékenysége kiváló volt, és igen maradandót alkotott nemcsak a magyar, hanem a nemzetközi futballvilágban is -, de ezenkívül voltak tudósok, voltak művészek, akik hozzájárultak a Magyarország-brand építéséhez. Önök viszont az elmúlt 12 évben szisztematikusan rombolták ezt le.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, KDNP-képviselőcsoport. Parancsoljon, képviselő úr!

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm a szót, képviselő úr. Fenntartom, hogy a honvédséggel kapcsolatos rágalomokra és félreértésekre majd a következő napirendnél válaszolok Vadai képviselő úrnak. *(Dr. Vadai Ágnes: Asszonynak!)* Képviselő asszony. Bocsanat, elnézést! *(Dr. Vadai Ágnes: Látható, hiába van nadrágban.)* Így-így.

Hiszékeny képviselő úrnak szeretném jelezni, mielőtt itt hangulatot keltene és rémhíreket terjesztene, hogy semmilyen hőmérséklet-szabályozás nem vonatkozik a szociális intézményekre. Ön elkezdett itt idősotthonokról, szociális intézményekről beszélni, meg 18 fokokról beszélni a szociális intézmények vonatkozásában. Képviselő úr, értem, hogy ellenzi ezt a törvényjavaslatot, és azt is értem, hogy ennek a hevében nagyokat akar mondani a kormányra, és kritizálni akarja a kormányt, csak követhetik az ülést, és hallgathatják az ön mondanivalóját olyanok, akik érintettek ebben a kérdésben, és esetleg a rémhírkeltés gyanúja föl ne merüljön abban a tekintetben, hogy megijednek ezek az emberek, ha azt hallják, amit ön mond. Szeretném ezt pontosítani, hogy ilyenről szó sincs.

Önök most egy rezszivitává tették ezt az előterjesztést, szerintem hibásan. Vadai képviselő asszony is a sportsikerek kapcsán közepesen becsmérlő módon beszélt arról, hogy ez csak részben járul hozzá a brandhez, de akkor is inkább csak egyénileg járul hozzá a Magyarország-brandhez, nem a közösség közös sikeréért lehet ezt megélni. A nemzeti büszkeség sosem volt az önök erőssége.

De nem válaszolt arra, tisztelt képviselő asszony - ha már annyiszor kritizálta a honvédelmi tárca -, hogy mit gondol: az önkormányzati minisztériumnál van helye a sportnak? Mert ugye, önöknél úgy volt. Egy olyan önkormányzati miniszter vezette a sporttárca, akit az önkormányzati bizottság a parlamentben nem támogatott, tisztelt képviselő asszony. Tehát a parlament, az önök többsége, az MSZP-SZDSZ-többség úgy gondolta, hogy nem alkalmas miniszternek, majd Gyurcsány Ferenc fenntartotta a jelölését, és így lett önkormányzati miniszter, aki a sportért is felelt, tisztelt képviselő asszony. Az egy jó sportpolitika volt? - kérdezném a tisztelt képviselő asszonyt, aki életében nem mondott még ellent Gyurcsány Ferencnek, de most azt mondja, hogy mi miért nem merünk ellentmondani Orbán Viktornak. Mondja az a DK-s alelnök, akinél a DK-ban ki van adva még az önkormányzati képviselőknél is, hogy kinek nem nyilatkozhatnak, melyik sajtóorgánumnak, és kinek nyilatkozhatnak; ahol lényegében olyan szervezeti struktúra van fölépítve, hogy a vezetés nélkül levegőt sem lehet venni, sőt föl kell hívni a pártelnökséget, hogy milyen ízű fagyit szeretne valaki venni a strandon esetleg a szabadságon.

(20.50)

Tisztelt Képviselőtársaim! Az a helyzet, hogy a vita nem rezszivita, nem energia... - pedig energiaválság van, sokat vitatkozunk erről, fontos az energiakérdés, fontos a rezsziválság, energiaválság megoldása, és fontos az, hogy az önök támogatása nélkül mi fenn tartottuk a rezszicsökkentést, és minden magyar család havi 181 ezer forintos rezszítámogatást kap. Mert ez az igazság, tisztelt képviselőtársaim, amikor megpróbálnak hangulatot kelteni, és megpróbálják szembeállítani a sportolókat, megpróbálják szembeállítani a diákokat, a szociális intézményben lakókat, akkor ez nem igaz. Első és legfontosabb a kormány számára az energiaválságban, hogy a magyar családoknak biztosítsa a rezszicsökkentést, és ezért az átlagfogyasztás szintjéig Európa legalacsonyabb árait fizeti a magyar lakosság. Ez az elsődleges prioritás. Minden más ezután következik.

Az iskolák fűtését is természetesen a kormány megoldja. Nem véletlenül történtek energiateremtési beruházások az elmúlt években az iskolákban, például ablakcsere, például szigetelés, például kazáncsere, és így tovább, tetőszigetelés, igen. Tessék körbenézni, Karcagon is történt ilyen, tisztelt képviselő asszony. Nem véletlenül például külső konténerkazánokat is szerzett be a kormány az energiaválság idejében, hogy

ki lehessen váltani több iskolában a gázfűtést, ahol az akkora pluszkielhasználást okoz.

Egyébként pedig a törvény világosan szabályozza, hogy mi az önkormányzati feladat és mi az állami feladat. Kéretik ezt nem politikai érdekből összekeverni, hogy mi önkormányzati feladat, és mi politikai feladat. Siófok polgármestere, ha nem az elmúlt egy évben Márki-Zay Péter követésével lett volna elfoglalva, akkor lehet, hogy jobb lenne a helyzet. Az a helyzet, tisztelt képviselőtársaim, hogy van állami feladat, és van önkormányzati feladat, és én annak örülnék, ha mindenki, polgármesterek is, állam és mindenki a törvényben foglalt feladatát el tudná látni.

Szerintem a sportsikereink - közös sportsikereink, még akkor is, ha nem mi voltunk a medencében, a pályán, a futópályán, a biciklipályán, és így tovább, akkor is nemzeti sikerek, amit értékelni kell, amire érdemes büszkének lenni. Szakítsunk végre a szocialista „merjünk kicsik lenni” politikával, törjünk nagyra, lakosságárányosan a legtöbb olimpiai éremmel rendelkezünk, tisztelt képviselőtársaim. Ez egy óriási eredmény. Olyan emberek jártak előttünk a sorban, és élnek most is közöttünk sokan, akikre érdemes büszkének lennünk, akiknek a teljesítménye egyébként sok száz fiatalot inspirált arra vagy sok ezer fiatalot inspirált arra, hogy azt a sportágat elkezdje. Én akkor kezdtem el vízilabdázni, amikor Sidney-ben nyert a vízilabda-csapat. Az inspirált engem is személyes példaként, hogy ott volt az a csapat, aki olyan teljesítményt rakott le az asztalra, hogy tízmilliók nemzetként a világ összes válogatottjánál jobbnak minősültünk. És így vannak sokan az úszással, a futballal, a kosárlabdával, a kézilabdával, a jégkoronggal és így tovább.

Erősíteni kell ezt a folyamatot, nem pedig gyengíteni. Nem ellene kell menni ennek a folyamatnak, hanem büszkének lenni rá. Örülünk annak, hogy az utánpótlás-nevelésben is nőttek az elmúlt időszakban a részt vevő fiatalok, főleg a látvány-csapatsportágakban, és nem véletlenül alakult ki a támogatási rendszer is. Mi azt szeretnénk, hogy minél több fiatal találja meg ezekben a sportágakban a példaképeit, minél több fiatal kezdjen el sportolni. Hál' istennek, hogy most már nem kell példaképekért külföldre rohángászni, meg nem kell különböző, csak nemzetközileg értékelhető eredményeket figyelemmel kísérni, hanem van magyar sport, amire érdemes büszkének lenni, és vannak eredmények. Ha nem megy olyan jól, akkor is ott kell lennünk, és akkor is arra kell bátorítani a fiatalokat, hogy vegyenek részt ebben, hogy segítsék ezzel is a nemzeti büszkeség kialakulását, mert a nemzeti büszkeség megalapozásához a sportsikerek és a közösségi sportélmények - mert nemcsak a profi sportról beszélünk, hanem a közösségi sportélményekről - is nagyban hozzájárulnak. Mi ezt szeretnénk támogatni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kétperces felszólalások következnek. Megadom a szót Vadai Ágnes képviselő asszonynak, DK-képviselőcsoport.

DR. VADAI ÁGNES (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Nacsa képviselő úr összekeveri a szezont a fazonnal, őszintén szólva. Tehát az, hogy büszkék vagyunk az olimpiai érmeseinkre, akármilyen érmet szereztek és akármilyen helyezést szereztek a résztvevőkkel szemben, ez teljesen természetes. De már ne haragudjon, mégse gondolom azt, hogy önnek aztán bármi köze lenne ahhoz, hogy Szabó képviselő asszonynak olimpiai ezüstérme van. Személyesen semmi köze sincs hozzá. Büszkék vagyunk erre, de önnek aztán az égadta világon ebben semmilyen teljesítménye személyesen nincsen, ahogy nekem se.

Tehát azért én azt gondolom, hogy ebbe az irányba elvinni ezt a vitát, ami az infrastruktúráról szól, hogy egyébként ki kire büszke, szerintem ez egy teljes vakvágány. Nincs ebben az országban olyan, mindegy, hogy milyen a pártállása, mindegy, hogy mennyire kedveljük vagy sem, aki ne lenne büszke azokra a sikerekre. Önök szeretik ezt hangoztatni, és különösen az önök propagandistái szeretik azt kiirogatni állandóan a Facebookra, hogy amikor valamilyen sportesemény van, például a fociban valami sikert ér el valamelyik csapat, akkor az ellenzék ennek nem örül, ami egy orbitális ostobaság, és önök ezt szeretik szajkózni.

Ez a törvény nem erről szól. Az, hogy kinek mit jelent a nemzeti büszkeség, szerintem ezt hagyjuk meg mindenkinek magának. Valaki arra büszke, hogy a sportban érték el a sportolók eredményt, ez jelenti számára a nemzeti büszkeséget, valaki arra büszke, hogy más a tudományban ért el, valaki arra, hogy mindenben. Egy dologban azért elég sokan, legalábbis ezen az oldalon biztosak vagyunk: az semmiképpen nem tölt el nemzeti büszkeséggel bennünket, ahogy önök kormányoznak, különösen nem, ahogyan itt a sportinfrastruktúrával bannak.

Teljesen világos és nyilvánvaló, hogy önök újabb és újabb pénzeket kívánnak ebbe betolni, egy zártkörűen működő részvénytársaságba mindezt úgy, hogy az ott lévő infrastruktúrát pedig külön kezelik mind a villamos energia, mind a távhő szempontjából. Ez egy nyilvánvaló kivételezettség.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hiszékeny Dezső képviselő úrnak két percben. Parancsoljon!

HISZÉKENY DEZSŐ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Szinte biztos voltam benne, hogy Nacsa képviselőtársam rögtön megragadja egész mondanivalómból a lényegét, és akkor azzal fog előállni. Meg is történt ez, aztán mindjárt rémhírterjesztéssel is megpróbált megvédeni. Ne féltse az embereket! Tudják, és most már mindennap érzik, hogy miről van szó. Ne féltse őket, hogy itt rémhírekkel meg lehet őket ijeszteni. Mindenki nagyon pontosan érzi azt, hogy mi az, amiről szó van.

Ebben az esetben még arról is szó van, és arra is gondoltam, hogy önök közül, képviselők közül például képviselő asszonynál érzem, hogy ő a munkáját végzi, ő a sportolókat próbálja meg itt képviselni, ezt

jól teszi. Mondjuk, elég magas támogatója van ebben az ügyben. De azt hiszem, hogy azt is látni kell, hogy itt azért most lényegesen többről van szó. És nem lesz könnyű dolga ennek az ügynökségnek sem akkor, ha ezeket a stadionokat megpróbálja kihasználtabbá tenni.

Sajnos ezek a stadionok úgy épültek, hogy futballra; ennek multifunkciónak kellene lennie. Ma arra használják ezeket a stadionokat, hogy havonta négy alkalommal 22 ember, ha asszisztenseket is meg a bírót hozzászámoljuk, akkor 30 ember sportol benne. Ez nem sportlétesítmény, ráadásul ennek a kétharmada még csak nem is magyar. Tehát ezek nem sportlétesítmények, az a probléma vele, hanem más jellegű ez, amire használni lehet. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, kíván-e valaki még felszólalni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Megkérdezem miniszterhelyettes urat, kíván-e válaszolni az elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen. Öné a szó.

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Nem gondolom, hogy ha egy felszólalás nem rövid, ellenben nagyon hosszú, és ebből következően nagyon hosszú ideig tart, akkor ezzel egy időben az egy jó felszólalás. Azt viszont gondolom, hogy annak van egy diszkrét bája, hogy felszólal egy országgyűlési képviselő, akinek a pártja 2002-2010 között vezette ezt az országot, és azzal vádolja ezt a kormányt, hogy tönkretette a Magyar Honvédséget, miközben ők tették tönkre a Magyar Honvédséget. *(Dr. Vadai Ágnes: Én konkrétan! Így van! Tessék hazudni!)* Ön is konkrétan, hiszen ön államtitkár volt ebben a kormányban, nyilván van felelőssége ebben.

(21.00)

Majd azt is állítja, hogy azért tettük tönkre a honvédséget, mert 2010 és 2015 között csak a GDP 1 százalékával finanszíroztuk. Megjegyzem, ez annak az eredménye volt, hogy 2002 és 2010 között az egész országot tönkretették. Tehát ennek volt az eredménye az 1 százalék. Most pedig 2 százalékkal támogatjuk. Mint ahogy korábban vállaltuk, mára elértük a GDP 2 százalékát. Nagyon határozottan azt gondolom, hogy minimum pimaszság ilyet állítani.

Azt is gondolom, hogy ha valaki figyelmesen elolvassa ezt a törvényjavaslatot, akkor kiolvashatja belőle, az, hogy külön kezeltek az intézmények, nem azt jelenti, hogy hány fok lesz ezekben az intézményekben. S ha a honvédelmi törvényt is elolvassa valaki figyelmesen, akkor tudja, hogy a honvédelmi törvény a sportra nem terjed ki, csak a Honvédelmi Minisztérium, a honvédelmi miniszter felel a sportért is. Nacsa képviselő úr elmondta, volt már olyan Magyarországon, hogy egy másik minisztérium felelt a sportért. Én szeretnék olyan példát felhozni, hogy van olyan európai ország, ahol szintén a honvédelmi minisztérium

felel a sportért. S ha a katonák életéből és feladataiból indulunk ki, és azt összehasonlítjuk a sportolók életével, akkor négy szó jut eszünkbe: a fegyelem, a kitartás, az elkötelezettség és a hűség, de azt hiszem, hogy ez szabadon még sok-sok fontos szóval folytatható. Ebből is érezhető, hogy a honvédelem ügyének milyen köze lehet a sport ügyéhez.

Azt is gondolom, nem biztos, hogy valamit azért kell megváltoztatni, mert nem jól működött, hanem azért kell változtatni rajta, mert ugyan jól működött, csak tudjuk még jobban csinálni.

Ha a köz javát szolgáló intézményeket közpénzből tartjuk fenn, akkor az, hogy bizonyos közterheket nem kell megfizetni, egyszerűen csak azt jelenti, hogy az állam az egyik zsebéből nem teszi át a másikba a pénzt. Ebből még nem következik az, hogy például a közbeszerzési törvény alól kivétel lenne.

*(Az elnöki széket dr. Oláh Lajos,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

Összegezve, azt gondolom, hogy egy világos és átlátható rendszert hoz létre ez a törvény. Az egyik pillére azért felel, hogy a létesítményeket hatékonyan és jól üzemeltesse, a másik pillére pedig azért felel ennek a Nemzeti Sportügynökségnek, hogy a sportrendezvényeket jól és úgy tudja megrendezni, hogy a magyar sportolók újabb dicsőségeket hozhassanak Magyarországnak. S nem gondolom, hogy attól lesz jó és hatékony ezeknek az intézményeknek a működése, hogy a neve ez vagy az a szó, ilyen vagy olyan szavakból áll. Tehát ez egy világos, egyértelmű és átlátható sportirányítási és működtetési rendszer.

Köszönöm szépen mindazoknak a képviselőknek, akik támogatták és támogatják a szavazáskor is, és köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Üdvözlök mindenkit. Folytatjuk az Országgyűlés munkáját. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására péntek 16 óráig van lehetőség.

Soron következik a **Magyar Honvédség működésével kapcsolatos egyes törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/1788. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót a Honvédelmi Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr!

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! A szomszédunkban háború dúl, és azt gondolom, mindennél fontosabb, hogy a Magyar Honvédség pontosan és hatékonyan, minél pontosabban és hatékonyabban végezhesse a feladatait, és felkészüljön arra, hogy Magyarország védelmét hatékonyan ellássa. Ennek a munkának és feladatnak része az is, hogy a Magyar Honvédség Parancsnokságának és parancsnoki

rendszerének minél rugalmasabb elve érvényesüljön. Ez tükröződik a javaslatban azzal, hogy ismét megjelenik a Honvéd Vezérkar elnevezés.

Az alapvető cél természetesen nem az, hogy ezt a felsővezetői szervet egyszerűen átkereszteljük, hanem így válik véglegessé és teljessé az a munka, amit elkezdünk, hogy a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség teljes egészében szétváljak egymástól. Ez az a bizonyos civil kontroll, amit nagyon sokszor nagyon rosszul értenek és értelmeznek. Ez a civil irányítás rendszere, a Honvédelmi Minisztérium a civil irányítás, a Magyar Honvédség pedig a végrehajtó. Ez a lépés egyrészt csökkenti a bürokráciát, másrészt a döntések hozatalát felgyorsítja és egyszerűsíti.

2022. november 1-jével, részben kiválással létrejöttek a középírányító haderónemi parancsnokságok, amelyek csökkentik az igazgatási terhet, és a Honvéd Vezérkar a felső szintű stratégiai irányító, a haderónemi parancsnokságok pedig közvetlenül irányítják az alárendeltek felkészítését a Magyar Honvédség alaprendeltetéséből adódó feladataik végrehajtására. Ez a műveleti reagálóképesség, a műveleti munka és a bürokráciacsökkentés egyik markáns lépése.

Tehát a jog és a hatáskör meghatározásakor a Honvéd Vezérkar elnevezés törvényi szinten is megjelenik, és ezt szükséges a törvényekben is átvezetni. Ez történik meg a T/1788. számú törvényjavaslattal. Kérem képviselőtársaimat, hogy támogassák ezt a javaslatunkat. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Simon Miklósnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. SIMON MIKLÓS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Az előttünk fekvő törvényjavaslatnak két főbb célja van. Az egyik a megújuló védelmi és biztonsági szabályok által érintett honvédelmi tárgyú törvények módosítása, a másik pedig a honvéd főparancsnokság Honvéd Vezérkarrá történő átnevezése. Röviden szót ejtenék mindkét témáról.

Amint arról már sok korábbi vitában szoltunk, az új védelmi és biztonsági rendszert megalapozó lényeges jogszabályi változások november 1-jén léptek hatályba. Most ezekhez az új szabályokhoz kapcsolódóan szükség van néhány kisebb korrekcióra. Csak néhány példát szeretnék kiemelni. A védelmi és biztonsági tevékenységben részt vevő szervezeteknek a jövőben kötelező lesz védelemgazdasági tervet készíteni. Meghatározásra kerülnek a települési és területi veszélyelhárítási terv elfogadásának és alkalmazásának a szabályai. Kormánydöntéshez lesz kötve a Nemzeti Eseménykezelő Központ működtetése. Az alkotmánybírák és a hivatalok alkalmazottai munkakörük teljesítésével eleget tesznek a polgári védelmi

kötelezettségük teljesítésének. Biztos vagyok benne, hogy a jövőben is találkozni fogunk még néhány, ezekhez hasonló, az új szabályok alkalmazása során felmerülő módosítási igénnyel is.

(21.10)

A Honvéd Vezérkar elnevezés újbóli bevezetésével kapcsolatban megjegyezném, hogy ez a törvényjavaslat strukturális változásokat nem vezet be. A Honvédelmi Minisztériumtól elkülönülő jelenlegi főparancsnoksági felépítés változatlan marad. Megítélésem szerint ezt a módosítást egyrészt a hagyománytisztélet, másrészt a praktikum indokolja. A vezérkar és a vezérkari főnök megnevezések mélyen gyökereznek a magyar honvédelmi nyelvezetben és észjárásban. Emellett pedig a nemzetközi kommunikációban is könnyebben értelmezhetőek.

Az előző parlamenti ciklus derekán, amikor megtörtént a minisztériumi adminisztráció és a honvédség vezetésének a szétválasztása, kézenfekvőnek tűnt, hogy ezt a komoly lépést egy nevezéktani váltással is támogassuk. A tapasztalatok ugyanakkor a jelenlegi módosítás irányába terelik a jogalkotást. A régi-új megnevezés bevezetését ez a javaslat hajtja végre az érintett törvényi helyeken.

A Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat igazolványának és jelvényeinek a bevezetését is szeretném megemlíteni, mint egy érdekes és fontos részletet. Több kisebb jogtechnikai jellegű módosítást is tartalmaz ezen javaslat.

Úgy gondolom, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslat rendelkezései támogathatók. A Fidesz-frakció természetesen támogatja a javaslatot, kérem tisztelt képviselőtársaim támogatását is. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm képviselő úrnak a hozzászólást. Most pedig megadom a szót Vadai Ágnesnek, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő asszony!

DR. VADAI ÁGNES, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Szóval, azt azért nem gondoltam volna, hogy körbe kell néznem így este 21 óra 12 perckor az Országgyűlésben, hogy kandi kamera van-e, és ez valamilyen valóságshow-nak a része-e, amit a honvédelmi tárca képviselőjében az államtitkár úr és a kormánypart, nagyobbik kormánypart képviselője, Simon képviselő úr itt előadott.

Képviselőtársaim! Önök az előbb azért szidtak le engem, mert én a Magyar Honvédség és a honvédelmi tárca tevékenységéről, illetve most már elvett tevékenységéről beszéltem, és önök arról beszéltek itt nekem, hogy na, majd a következő törvényjavaslatnál, majd a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség átalakításával kapcsolatos nagyon fontos kérdésekről fogunk beszélni. Hát, vissza kell vonnom azt a megállapításomat, hogy államtitkár úrnak nehezebb

esik a sportról beszélnie, mert pont 48 másodperccel többet beszélt a sportlétesítményes törvényről, mint az egyébként portfóliójába tartozó honvédségi törvényről.

Én nagyon fontosnak gondolom, hogy ezekről a kérdésekről komolyan beszéljünk, de ne haragudjanak, amit önök itt előadtak, az maga volt a burleszk. Tehát ilyen én még nem tapasztaltam, pedig higgye el, hogy az elmúlt húsz évben, hát, ültek már abban a székben, és különösen az elmúlt 12 évben ültek abban a székben olyan államtitkárok, akik, hogy mondjam, csak ha megszólaltak, és feltettek egy kérdést, az önmagában burleszk volt. Azt gondolom, hogy amit ön itt előadott, államtitkár úr, ennek a törvénynek az előterjesztőjeként, az egész egyszerűen kritikán aluli.

Azzal kezdte a mondandóját, hogy ez a mostani törvényjavaslat és ez a módosítás azért kiemelten fontos, mert a szomszédunkban háború dúl, és hogy a Magyar Honvédség a tevékenységét még jobban el tudja látni, ezért önök a Magyar Honvédség Parancsnokságát átnevezik Honvéd Vezérkarra. Hát, most ezt komolyan gondolja, államtitkár úr? Szeretném felhívni a figyelmét egy apró, de annál fontosabb dologra. Úgy hívták: Honvéd Vezérkarnak, és vezérkari főnöknek hívták. Csak az önök előző kormányában a korábbi miniszter idejött, és azt mondta, hogy az nem jó. És ezért átnevezte a Magyar Honvédség Parancsnokságának megparancsnokának, és megszüntette az integrált vezérkart, a Honvédelmi Minisztériumba integrált vezérkart. Ön elkezdett beszélni itt a civil kontrollról - önök pont ezt számolták föl, amikor megszüntették.

Most a következő történt: 2022 júliusában a „Don” vezénylő tábornok kiadta a parancsot, hogy ismét felállítjuk a Honvéd Vezérkart. És mivel önök tudták, hogy a miniszterelnök némiképp tévedésben van ezekben a dolgokban, mert honvéd vezérkar van, csak nem az a neve, most bejöttek ezzel a törvényjavaslattal ide, és előadják, hogy ez valami orbitálisan fontos dolog, hogy átnevezzék a Magyar Honvédség Parancsnokságát Honvéd Vezérkarnak, mert ezáltal a Magyar Honvédség sokkal ellenállóbb lesz az orosz agresszióval szemben, amivel az oroszok elfoglalták, megtámadták Ukrajnát. De most ne haragudjon, államtitkár úr, de azért én szívesen beszélgetek a Magyar Honvédség dolgairól még önnel is, de azért ezt én méltatlannak tartom a honvédelmi tárcahoz és a Magyar Honvédséghez is. Különösen a Magyar Honvédséghez.

Hozzáteszem: azt talán Nacsa képviselő úrral kell megvitatnia, mert tudomásom szerint az ő frakcióvezetőjének volt kifejezetten fontos kérése, hogy nevezék vissza Honvéd Vezérkarrá, és ne Magyar Honvédség Parancsnoksága legyen. Tehát van egy KDNP-s frakcióvezetői kíváncsálgatásom, majd júliusban van egy miniszterelnöki parancs, és önök idejönnek, és megpróbálják előadni, hogy hát ez már majdnem, nem tudom én, olyan hatalmas program, olyan hatalmas fejlesztés, ezzel az elnevezéssel, átnevezéssel a galaktikus háborút meg tudja vívni a Magyar Honvédség. Egészen felháborító, és nem is tudom mondani, penitensan szemtelen ez a hozzáállás.

Rádadásul, szeretném jelezni önöknek, hogy ez nagyon jó, hogy most átnevezik Honvéd Vezérkarrá a Magyar Honvédség parancsnokát, csak hamarosan érkezik egy új főnök, az pedig a Miniszterelnök Katonai Irodájának vezetője lesz. Mert ő lesz az, aki a valódi katonai vezető lesz, a politikai vezető pedig már régen nem a honvédelmi tárcánál van, ugye, ezt jeleztem az előző törvényjavaslatnál, és szépen levezettem: önök az elmúlt években ültek, és a legnagyobb nyugalommal, már-már beletörődve nézték azt, hogy hogyan veszi el, szervezi ki maga köré a miniszterelnök a honvédelem szempontjából, a haza védelme szempontjából fontos szervezeteket és egységeket.

Katonai beszerzés: említettem a civil kontrollnak a megszüntetését, és hiába mondja államtitkár úr, hogy ez bürokráciacsökkentő, nem így van, és ezt ön is tudja. Székesfehérváron duplikáció van pont azért, mert ezt a szétválasztást megcsinálták, mert ott is mindenki főnökösködni akar, főleg a vezetés akar főnökösködni, éppen ezért elindult az a duplikáció, amit korábban éppen az összevonás - megjegyzem, azt akkor önök is támogatták -, az összevonás ezt a bürokráciát csökkentette. A civil kontroll pedig lényegében felszámolódott, már az előző ciklusokban azzal, hogy önök a Honvédelmi és Rendészeti Bizottságnak soha semmilyen lényegi információt nem voltak hajlandók átadni, a bizottság kormánypárti tagjai ott csak kezét emelgettek, és nem gombot nyomogattak mindenre, bármit eléjük tettek, merthogy úgy gondolták, hogy meg sem kell kérdezni, hogy jó-e vagy rossz-e az a beszerzés.

A Védelmi Igazgatási Hivatal a Rogán Antalhoz került, most már az országbiztonság fokozása is ott van, miközben korábban nyilván ezzel is a honvédelmi tárca foglalkozott, ott van a Nemzeti Eseménykezelő szintén Rogán Antalnál, ő is rendkívüli módon ért ezekhez a dolgokhoz. Azt most nem tudjuk megmondani, hangsúlyozni szeretném, hogy hol vannak a hadiipari fejlesztések, mert eddig a Palkovics miniszter úrnál voltak, de már nem tudjuk, hogy van-e Palkovics miniszter úr. Azt sem tudjuk, hogy van-e még minisztériuma, de hát, előbb-utóbb majd kiderül. De a tegnapi döntés a Miniszterelnök Katonai Irodájával, őszintén szólva, zárójelbe tesz minden ilyen. Önök már régen politikai gyámság alá kerültek, és mostanra azzal, hogy egyébként egy olyan irodát állít föl a miniszterelnök, amely a Magyar Honvédség feladatai végrehajtásának követésével is foglalkozik, lényegében a katonai vezetés is gyámság alá került.

Azt szeretném hangsúlyozni, hogy az valóban nagyon fontos, és ezt Simon képviselő úrnak szeretném mondani, hogy a Katonai nemzetbiztonsági Szolgálat állományába tartozó honvédelmi alkalmazottak igazolványt és jelvényt kapnak.

(21.20)

Azt szeretném megkérdezni, hogy ez eddig miért nem jutott az eszükbe. Ez alap! Az az igazság, hogy ez a módosítás ebben a törvényjavaslatban az önök szokásos hanyag és inkompetens törvényalkotását mutatja.

Önök csak így tudnak kodifikálni ilyen ügyekben is, miközben legalább azt gondolom, hogy a haza védelmével kapcsolatos kérdésekben egyszer kellene egy rendes, jó törvényt megalkotni, esetleg nemzeti alapon, bár ezt nem várom el önöktől, hogy önök bennünket is a nemzet részének tekintsenek, mert nem szoktak, nem is érdeklí önöket a véleményünk. Korábban is odahívták az ellenzéki frakciókat egyeztetni, aztán az lett a vége, hogy mikor mi nem támogattuk a javaslatot, akkor önök azzal érveltek, hogy de hát ott voltunk a beszélgetésen. De beszélgetni és egyébként érdemben befolyásolni törvényjavaslatot két különböző dolog.

Önök benyújtottak egy törvényjavaslatot, amiről ön, államtitkár úr, előadta, hogy e nélkül a törvényjavaslat nélkül itt nem fog működni a Magyar Honvédség. Ez, tudják, miről szól? Átnevezik a Magyar Honvédség Parancsnokságát vagy visszanevezik Honvéd Vezérkarrá, a Magyar Honvédség parancsnokát vezérkari főnökre, a KNBSZ-es honvédelmi alkalmazottak kapnak egyébként jelvényt és igazolványt, amit érthetetlen módon eddig nem kaptak, és Rogán Antal Eseménykezelő Központját pedig szépen még finomítgatják és intézgetik.

És aztán ezt önnek kell itt előadnia - nem hosszasan, láthatóan nem sikerült olyan hosszasan, mint a sportlétesítményeknél - három perc kettő másodpercben. Még egyszer: itt szeretném hangsúlyozni, egyébként teljesen mindegy, hogy milyen ilyen típusú módosítást nyújtanak be, a miniszterelnök tegnapi döntése felülír mindent. Mindent!

A miniszterelnök különleges Katonai Irodája - különleges, nem ez a neve, de különleges katonai iroda... Érdekes módon népjóléti irodája nincsen, oktatási irodája nincsen, egészségügyi irodája nincsen, környezetvédelmi irodája nincsen, de Katonai Irodája van.

Ez a Katonai Iroda egyfelől a Magyar Honvédség és a Honvédelmi Minisztérium tevékenységével kapcsolatos, feladataival kapcsolatos végrehajtás és működés nyomon követését fogja végezni, magyarul ellenőrzi azt, hogy maguk végrehajtják-e a feladatokat, amiket kiadtak maguknak. Illetve ez a Katonai Iroda ellenőrzi a haderő- és védelmi ipari fejlesztési stratégiák és programok vezetői szándék szerinti megvalósulását.

Ez utóbbiról érdemes lenne beszélni, mert rettenetesen kíváncsi lennék, de nyilván nem önöktől kell megtudnom, mert önök semmit sem tudnak, de rettenetesen kíváncsi lennék arra, hogy vajon mi a vezetői szándéka a miniszterelnöknek. Nem nagyon értem, hogy azon kívül, hogy bele kíván szólni és ellenőrizni kívánja a Magyar Honvédség és a honvédelmi tárca működését, hogy minek oda akkor miniszter meg államtitkár, de mit szeretne ez a Katonai Iroda a vezetői szándékként, vagy a miniszterelnöknek mi a vezetői szándéka a védelmi ipari fejlesztési stratégiát illetően. Mert ha erről a kérdéstről beszélgetnénk, és ebben az ügyben lenne itt egy törvényjavaslat, az egy érdemi beszélgetés lenne a Magyar Honvédség tevékenységéről és működéséről és a honvédelmi tárca működéséről.

De az, hogy önök keresztaput játszanak - és most nem a doni értelemben, nem a Don Corleone-i értelemben gondolom azt, hanem hogy - átneveznek intézményeket, meg visszaneveznek intézményeket, a Magyar Honvédség Parancsnokságát visszanevezik Honvéd Vezérkarnak, és erről beszélünk a magyar Országgyűlésben, és valami - hogy mondjam? - elég groteszk módon adták ezt elő, ezt nem nagyon értem.

És azt sem nagyon értem, hogy Rogán Antal tevékenységét miért a honvédelmi tárca államtitkárnak javaslata segíti elő. Miért nem jön ide Rogán Antal, hogyha ő akar valamit a Nemzeti Eseménykezelő Központ tekintetében, ugyanis az nem önökhöz tartozik, államtitkár úr! Ez sem önökhöz tartozik.

Korábban a honvédelmi tárca - tudja, abban a nyolc évben, bár ön akkor még biztosan nem olvasta a honvédelmi tárca működésével kapcsolatos javaslatokat meg elképzeléseket meg szmsz-eket -, egy kicsit másféleképpen működött. És mivel ön a zárszámban arról beszélt, hogy abban a nyolc évben mennyi mennyi szörnyűség történt, és én személyesen miért vagyok felelős, el szeretném önnek mondani, államtitkár úr, hogy 2010-15 között - és itt ne hallgassanak Nacsa képviselő úrra, mert ő nem volt annyira jó matematikából - a GDP 1 százaléka alatt költöttek a Magyar Honvédségre, és az kevesebb volt, az 1 százalék - 0,9, sőt 0,88. A 0,88 kevesebb, mint az 1,2.

Én tudom, hogy ez bonyolult, az önök orbáni világában borzasztó nehéz ezeket megérteni, és olyan törvényjavaslatokat adnak be, ahol keresztelő van, ahol visszaneveznek szervezeteket, ahol jelvényt osztanak, szabályoznak a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatnak - még egyszer szeretném hangsúlyozni -, azért, mert trehány, nemtörődöm és alkalmatlan a jogalkotási eljárás. Hozzáteszem: a HM és a BM azért még a jobbak közé tartozik. Ha valaki megnézi más tárcák ilyen típusú törvényjavaslatait, azt látja, hogy van olyan törvényalkotási bizottsági ülés, de ültem sajnos már honvédelmi bizottsági ülésen is, ahol órákon keresztül helyesírást javítottunk, mert ezt sem tudták megoldani. Van olyan, amikor nemzetközi szerződésben kodifikációs probléma van, mert ezt sem tudják megoldani. De az, hogy önöknek nem jutott eszébe, hogy a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatnál egyébként dolgoznak civilek is, és ezt nem szabályozták, én ezt nem mondanám, képviselő úr - Simon képviselő úrnak mondom, bár ő nyilván a Honvédelmi Bizottság alelnökeként rendkívül nagy rálátással bír erre a területre -, de azért ez mégsem egy érdekes dolog, tudja? Ez nem egy érdekes dolog!

Nagyobb rálátással bír, hiszen én nem vagyok tagja a Honvédelmi és Rendészeti Bizottságnak, nem kell azon megsértődni, hogy egyébként most éppen pozitívan nyilatkoztam, de ha ez gond, akkor nem nyilatkozom sem Simon képviselő úrról, sem önről. Meg is kellett magam erőltetni, őszintén szólva, hogy ezt tegyem.

Összességében tehát azt tudom mondani: ez a törvényjavaslat és amit önök ketten itt előadtak, egészen felháborító, és külön az előadásmód és a tartalom, amit mondtak. Ez egy átnevezés. Simicskó frakcióvezető úr

kérésének, a miniszterelnök utasításának megfelelően egy keresztelő. A Magyar Honvédség parancsnoka mostantól kezdve honvéd vezérkari főnök lesz újra, ezzel semmi nem változik. A struktúra ugyanolyan marad, semmi nem változik, ugyanaz marad. Ugyanúgy nem lesz civil kontroll. Egy pozitívuma lesz a dolognak: a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat honvédelmi alkalmazottai kapnak egy jelvényt, hogy ők a KNBSZ álmányába tartoznak.

Hát, szégyen, amit önök ketten bemutattak, és biztos vagyok benne, hogy Nacsa képviselő úr is csatlakozni fog... *(Nacsa Lőrinc szólásra emelkedik.)* - már föl is állt ehhez a szégyenhez. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Megadom a szót Nacsa Lőrincnek, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Majd egy matematikai tesztre szívesen kiállok Vadai képviselő asszonnyal, hogy járt nyugodtan matematikára... Képviselő asszony, ha matematikáról beszélünk, akkor az a kérdésem, hogy 26 000 milliárd forint a kevesebb, vagy a 36 000 milliárd forint a kevesebb. *(Dr. Vadai Ágnes: Attól függ, hogy milyen...)*

Tudja, 2009-ben... Értem, hogy önöknél attól függ, így volt ez Sukorónál, meg sok helyen így volt, hogy a számok meg a nullák nem mindig stimmeltek. *(Dr. Vadai Ágnes: Aránypárok! Aránypárok vannak!)* Az elkobzott Apró-villánál is így volt, hogy nem mindig stimmeltek a számok, amikor azt olcsón ki kellett vásárolni és medencét építeni. *(Dr. Vadai Ágnes: Nekem ehhez mi közöm? Foglalkozom én a maguk dolgával?! - Az elnök csenget.)*

26 000 milliárd forint volt a GDP 2009-ben, és 36 000 milliárd forint volt 2014-ben, csak hogy minek a hány százaléka mennyi pénz. *(Dr. Harangozó Tamás közbeszól.)* Tehát többet költöttünk-e honvédségre, mint önök, vagy nem költöttünk többet? *(Dr. Vadai Ágnes: De arányaiban még úgy is kevesebb! Ne matematikázzon!)*

Mivel többet költöttünk... Elmondom, 2013-ban pedig 30 000 milliárd forint volt a GDP, 2009-ben meg 26 000 milliárd, '12-ben pedig 29! Tehát több volt, mint az önök idejében, tehát az egy százaléka is több. *(Dr. Vadai Ágnes közbeszól.)*

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Ezt a matematikai versenyt ne most játsszák le, legyenek szívesek! *(Nacsa Lőrinc: Majd fakton!)* Majd fakton! Majd matematika fakton, ahogy jött Nacsa képviselő úrtól a javaslat. Képviselő úr, parancsoljon, folytassa!

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm. Egy dolog még. Tényleg mondta Vadai képviselő asszony az előző vitánál, hogy rossz a szövegértésünk és az olvasás. Tényleg rosszul olvastam egy dolgot, mert azt olvastam, hogy az előterjesztő a Honvédelmi Minisztérium,

de kiderült, hogy Vadai Ágnes az előterjesztő, mert ő tudja, hogy mi van ebben a törvényben, sőt jobban tudja, mint a Honvédelmi Minisztérium államtitkára. Tehát kiderült, hogy Vadai Ágnes az előterjesztője ennek a törvényjavaslatnak. *(Dr. Vadai Ágnes: Akkor szavazzátok meg!)*

Képviselő Asszony! Ön is pontosan tudja, hiszen ennek a témának az avatott szakértője, hogy a Hvt.-ben eddig is benne volt, hogy a Magyar Honvédség parancsnoka betölti a honvéd vezérkari főnöki beosztást is, tehát nem megszűnt meg újra létrejönni. Tehát betöltötte eddig is a honvéd vezérkari főnöki beosztást a Magyar Honvédség parancsnoka, eddig is.

Nagyon szeretnék önnek még egy pár dolgot mondani, mielőtt elmegy. *(Dr. Vadai Ágnes, felállva képviselői helyéről: Nem megyek el, csak fel kell állnom.)*

(21.30)

Arról beszéltek képviselőtársaim, a döntési operativitásról és a gyorsaságról, amit ön is teljesen világosan kiolvashatott volna ebből a törvényből, hogy a haderőnemi középírányító szint jön létre ezzel, ami ezáltal a vezérkari főnökséget mentesíti, és a stratégiai döntések meghozatalára hagy elég mozgásteret, időt, energiát és figyelmet. Ez jelenti a döntési gyorsaságot és az operativitást, tisztelt képviselő asszony.

De hogy egy picit pörgessük vissza az idő kerekét, mert ön annyira várta, hogy elmondjuk, hogy ön és Gyurcsány Ferenc tönkretette a Magyar Honvédséget, hogy csak egy pár számot hadd soroljak fel, tisztelt képviselő asszony, azért, mert ha már készültem erre, hogy ezeket a számokat hadd mondjam el, tisztelt képviselő asszony. 2002-2010 között - de persze Harangozó képviselő úrnak is szól ez, mert MSZP-tagként és országgyűlési képviselőként ő is ennek a kormányzatnak egyfajta szellemi örököse, mert mégiscsak a párttársai vezették az útelágazódásokat és az összes szörnyűséget -, 2002-2010 között a honvédség létszáma 17 ezer fővel csökkent, tisztelt képviselő asszony. 50 ezer haditechnikai eszközt adtak el, kézi fegyvereket, védőfelszereléseket, egyenruhákat.

2002-2010 között a használatból kivontak 500 lánctalpas harcjárművet, javarészt eladtak 140 tüzérségi eszközt, és elajándékoztak 77 darab T-72-es harckocsit. Önök a leépítésben nemcsak presztízvesztést meg geopolitikai visszafejlődést okoztak, hanem hozzáértés hiánya is volt, meg szakmaiatlanság is volt. Az önjáró tüzérségi eszközöket az akkori piaci ár töredékéért, lényegében a vas áráért adták el, pedig most egyébként a szomszédban zajló háborúban is használnak ilyen fegyvereket. A Horn-kormány idején vásárolt T-72-es harckocsik alig tíz év használat után ajándékként kerültek Irakba, amelyekből volt, hogy az Iszlám Állam fegyvereként tért vissza valamelyik, tisztelt képviselő asszony, amit önök odaajándékoztak. A baloldali ámokfutás része volt többek között két lövészdandár, egy tüzérdandár és egy légvédelmi rakétaezred megszüntetése is. A hátszót sem kímélték, hiszen önök bezárták a

pécsi Honvédkórházat, és eladták a Bolyai János Katonai Műszaki Főiskola ingatlanjait is, még a hátszót is.

2010-re a baloldali kormányzat az önök „áldásos” tevékenységének köszönhetően - sokszoros idézőjelbe - a honvédség minimális védelmi erővel rendelkezett. Külön köszönet ezért Gyurcsány Ferencnek és Vadai Ágnesnek. *(Dr. Vadai Ágnes: Hazámat szolgálom!)* Bele se merjünk gondolni, hogy mi lett volna, hogy ha egy ilyen baloldali kormány által kivéreztetett és lezüllesztett honvédségnek kellett volna szembenéznie például a 2015-ös migrációs válsággal, vagy éppen most a szomszédunkban zajló háborús helyzetben, hogy ha egy olyan honvédségnek kellett volna szembenéznie ezekkel a veszélyekkel, amelyet önök lezüllesztettek, egyébként persze önök meg fegyvert küldenének eközben Ukrajnába. Ez egy teljesen kifordított baloldali logika. Tehát a Magyar Honvédség fegyvereit eladják, mert nem kell, de egy szomszédos országba egy háborúba pedig küldenének fegyvereket. Egészen sajátos baloldali logika.

Na most, a 2016-ban indult Zrínyi honvédelmi és haderőfejlesztési program egy helyes döntésnek bizonyult, hiszen kritikus kérdéssé vált ebben a térségben a haderő fejlettsége és korszerűsége. A Zrínyi-program keretében vásárolt a honvédség kettő A319 Airbus, 218 darab Lynx gyalogsági harcjárművet, 11 darab multifunkciós radart, légvédelmi rakétarendszert, Leopárd harckocsikat és PZH 2000-es tarackokat is.

A program továbbá, és ez nagyon fontos számunkra, önök ezt megint csak lenézik, a hazai hadiipart is fejleszti. Önök bezártak, mi pedig nyitunk. Gyulán helikopter-alkatrészgyár, Várpalotán lőszergyár, Zalaegerszegen Lynx-gyár épül. Ezek a hazai hadiipart is visszahozzák, illetve munkahelyeket is teremtenek magyar embereknek, tisztelt képviselő asszony.

Most ismét augusztustól a Gripenek látják el a Baltikum légtérvédelmét. A kormány haderőfejlesztésének köszönhetően professzionális felszerelésben és abszolút professzionális teljesítménnyel magyar katonák szolgálnak és missziókat teljesítenek több helyen szerte a világban, például a Balkánon is. Hamarosan erről is beszélni fogunk itt az Országgyűlésben.

Azt szeretném mondani végezetül, tisztelt képviselőtársaim, hogy a Gyurcsány-Vadai fémjelezte rombolás után azt gondolom, lassan-lassan a Magyar Honvédség ismét folyamatosan visszanyeri régi nagy hírét. Ezt a célt szolgálja a hadseregfejlesztés. Ezt a célt szolgálja a Magyar Honvédség működésével kapcsolatos modernizáció. Ezt a célt szolgálják a hadiipari fejlesztések, ezt a célt szolgálják azok a komplex haderőfejlesztési és honvédelmi fejlesztési csomagok, amelyeket az elmúlt években már többször volt lehetőségünk itt tárgyalni, és amelyeket önök is láthattak több alkalommal. Azt gondolom, ez a helyes irány, nem a lezüllesztés, amit önök tettek, ezért mi támogatni fogjuk ezt a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Harangozó Tamásnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. HARANGOZÓ TAMÁS, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Én is döbbsentem hallgattam államtitkár úr expozéját, mert egyébként döbbsenten is olvasta az ember ezt a törvényjavaslatot, de mégiscsak úgy gondoltuk, hogy bejövünk ide, hátha mond valamit róla az államtitkár úr, mégis minek nyújtották ezt be, vagy mi az értelme, vagy miért van.

Főleg azért, merthogy önök azért csak azt írták a javaslat indoklásába, hogy „A Magyar Honvédség Parancsnoksága Honvéd Vezérkarrá átalakításáról”. Nem átnevezéséről. Ezt írják bele, hogy átalakításáról. Na most, ebben a törvényjavaslatban sok minden van, de a honvédség átalakításáról egy huncut mondat nincsen benne.

Az egész törvénynek egyébként úgy általánosságban csak annyi értelme van, hogy bemutassa, hogy önök a) milyen kaotikusan irányítják és vezetnek mint kormány és mint Országgyűlés a honvédséget az elmúlt időszakban; kettő, mennyire nagy ívben lesajnálják azt az intézményt, amit magyar Országgyűlésnek hívnak. Nemcsak kiüresítik, de teljesen hülyét csinálnak ebből az intézményből.

2019. január 1-jétől szervezték át és nevezték át azt, amit most visszaneveznek. Aztán 2021. december 14-én elfogadta a parlament - itt vitatkoztunk azon is - az új honvédelmi törvényt, amely 2023. július 1-jén lépett volna hatályba, de most, 2022 nyarán az Országgyűléssel gyorsan megszavaztatták, hogy akkor mégiscsak most november 1-jével lépjen ez hatályba, amiben egyébként pont az ellenkezője van, mint ami ebben a törvényben. Ez november 1-jén hatályba lépett. Ez van most. Nincs honvéd vezérkari főnök, nincs Honvéd Vezérkar.

Erre fogják magukat, és először is itt állunk, emlékszem, október 26-án, és egy belügyi salátatörvényben, ami 166 oldal volt, ebből egy egymondatos, ilyen eldugott javaslatként jelenik meg először a Honvéd Vezérkar megnevezés. És akkor megkérdem itt az államtitkár urat, hogy segítsen már, hogy ezt mi olvassuk félre, önök írták félre, vagy valamire készülnek már megint - amiről a Honvédelmi Bizottság, csak mondom, alelnöktársam, semmit nem tud már megint, semmit, senki nem szól, senki nem mondja, hogy mire készülnek -, vagy valami kodifikációs probléma. Nyilván hallgat mindenki, mint az a bizonyos.

Aztán megérkezik ez a törvényjavaslat a november 1-jei hatálybalépés előtt egy vagy két nappal. Ez egészen nevetséges, amit ezzel csinálnak. Szerintem méltatlan egyébként a Magyar Honvédséghez is. Gondolom, a katonáknak a legkisebb bajuk az, hogy önök kit minek neveznek, meg hova nevezgetik át a vezetői kört, kinek a kénye-kedve szerint.

Ez igaz a Vbő. módosítására, amit most fogadtak el, megint senki semmit nem tud róla. Egy kormányrendeletből vagy határozatból megtudjuk, hogy Rogán

miniszter alá kerül be minden, teszem hozzá, elveszik a törvény értelmében önkéntől is, meg - amin nagyon csodálkozom - a belügtől is, egy csomó érdemi hatáskört, és majd Rogán Antal fogja vezényelni nemcsak az óriásplakátokon a bombákat, hanem most már azok beszerzését és a veszély mindenféle elhárítására való rendszerszerű felkészülésén keresztül a védelmi és biztonsági tevékenységet Magyarországon. Ehhez külön gratulálok a honvédelmi miniszternek és a belügyminiszter úrnak is!

De gondolom, ez ugyanaz a folyamat, amit tökéletesen látunk most az elmúlt napokban is, hogy azt sejtettük, mindenki sejtette, hogy Orbán Viktor talál ki meg mond mindent, de azért arra nem gondoltunk, hogy tényleg mindent, és hogy ő kívánja vezetni most már a Magyar Honvédséget is, a beszerzéseket is, a titkosszolgálatokat is természetesen, a belügy legfontosabb területeit is. Láttunk már ilyen időszakokat a történelemben. Hadd ne jegyezzem meg, hogy mikor volt például Miniszterelnöki Katonai Iroda Magyarország történetében, és milyen remek, sikeres funkciót töltött be abban a bizonyos vészterhes időszakban. Hogy most ahhoz kell visszanyúlni, az szerintem szintén beszédes.

De a lényeg az, tisztelt képviselőtársaim, államtitkár úr, hogy lehet itt kacarászni, meg 3 perces expozét elmondani a Magyar Honvédség nagyon fontos átalakításával kapcsolatos törvényről, de ami nincs benne ebben a törvényben, arról kéne beszélni.

(21.40)

Hát mi az, hogy - tegnap vagy tegnapelőtt? - hoznak egy kormányrendeletet, hogy a miniszterelnök mellett, ahogy említettem, Katonai Irodát hoznak létre, amelyik egyébként a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség feladatainak végrehajtásával és működésének nyomon követésével kapcsolatos feladatokat látja el? Hogy micsoda?! És ezt egy kormányrendeletben? És mi itt egy honvédelmi törvényt úgymond parlamentileg vitatunk, hogy átneveznek valakit, közben meg valódi irányítási és vezetési brutális hatáskörváltozást vezetnek be egy kormányrendeletben, és mi meg itt este ezzel szórakozunk, hogy hogy fogják hívni, parancsnoknak vagy vezérkarfőnöknek? Hát nem szégyen ez, államtitkár úr, ennek az intézménynek is meg az ott ül, szemben ülő katonai vezetőknek is meg akár a közkatonaig bezárólag mindenkinek?

Hát mondja már meg nekem, államtitkár úr, mit fog az jelenteni, hogy „a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség feladatainak végrehajtásával és működésének nyomon követésével kapcsolatos feladatokat” látja el a miniszterelnök irodája közvetlenül mellette? Milyen viszonya lesz ennek a honvédelmi miniszterhez? Milyen viszonya lesz ennek a vezérkarhoz? Ki fog itt kit irányítani, meg hogyan, mi alapján? „Valamint figyelemmel kíséri a haderő- és védelmi ipari fejlesztési stratégiák és programok vezetői szándék szerinti megvalósulását.” Hát, ugye,

a legérdekesebb, hogy mi a vezetői szándék, nyilvánvalóan, hogy ez a tartalmi vagy az összecszerúségre vonatkozik, azt mindenkinek a fantáziájára bízom, meg azt is, hogy egyébként ez hogy fogja érinteni a Honvédelmi Minisztérium még talán meglévő vagy visszakerülő hatásköreit, meg hogy fogja érinteni a TIM vagy ITM, vagy most nem is tudom, hogy hívják, a Palkovics... (Dr. Vadai Ágnes: Már nem Palkovics!) majdnem volt minisztériumának a volt miniszterének a hatáskörét?

Igaz-e, hogy a megvalósítás...? Szeretném, hogyha ezekre a kérdésekre válaszolna, államtitkár úr, amennyiben birtokában van az információnak, és esetleg saját hatáskörben bármit mondhat itt a parlamentben. Igaz-e, hogy a közvetlenül általa, mármint a miniszterelnök által irányított Katonai Irodát azért kellett létrehozni, mert elakadtak a részben államközi megállapodásokon alapuló haderőfejlesztési programok? Igaz-e, hogy a megvalósításért felelős tárcák közötti érdekelletének akadályozták a tervek megvalósulását? Igaz-e, hogy ez is az egyik oka Palkovics László lemondásának? Igazak-e azok a sajtóhírek, hogy a Katonai Iroda nemcsak a haderőfejlesztési feladatok megvalósítását irányítja, hanem közvetlen irányítási joga lesz a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség tevékenysége felett? - ami, halkan jegyzem meg, még az Alaptörvénnyel is ellentétes lenne. És igaz-e, vagy azt jelenti-e ez, amit én is érzékeltem, hogy gyakorlatilag a miniszterelnök a Magyar Honvédség és a Honvédelmi Minisztérium feletti irányítást egyszerűen alaptörvény-ellenesen és azt átélve magához vette?

Ezek a kérdések, államtitkár úr, amelyekre most kell válaszolni, mert ezt a döntést most hozták meg, és ezek számítanak, ezek a döntések, szemben ezekkel az átnevezésekkel meg a védelmi beszerzési törvény - mit tudom én, hányadika van? nem tudom, mindegy - egy héttel vagy két héttel a hatálybalépése utáni toldozgatása-foldozgatása helyett, meg hogy a nagyon kedves tisztos kollégáknak lesz szép új igazolványa. Nagyon fontos kérdés. De szerintem ezerszer fontosabb kérdés, hogy valójában mi folyik itt, mi folyik a honvédség irányítása és vezetése körül, miért érezte azt a miniszterelnök, hogy ezt meg kell lépnie. Elfogyott a bizalom, elakadtak a beszerzések, nem úgy megy a haderőreform, nem bízuk a saját minisztereiben, nem bízuk a tábornoki karban, vagy miért kell neki most magához vennie ennek a területnek a közvetlen felügyeletét, irányítását is, és ez mire terjed ki? Milyen szintig utasíthat, irányíthat vagy vezethet a miniszterelnök a saját irodáján keresztül? Na, ezek olyan kérdések, amelyekre szeretnénk tudni a választ, no pláne akkor, államtitkár úr..., és nem tudok már emellett elmenni, mert ez egy folyamat, amit önök csinálnak, kilencedik alaptörvény-módosítás, új honvédelmi törvény, új veszélyhelyzeti vagy új rendkívüli jogrend-szabályok, most november 1-jével lépett hatályba.

Mindenkit emlékeztetek, november 1-je óta a szükségállapot kihirdetéséhez Magyarországon nem

kell az alkotmányos rend megdöntésével szembeni erőszakos cselekménynek történnie, kivették az „erőszakos” szót. Tehát bárki, aki az alkotmányos rend ellen szervezkedik úgymond - aztán azt majd önök megmondják, hogy az ki, az mi, mondjuk, a pedagógusok meg a gyerekek, azok azok-e... (Nacsa Lőrinc: Ugyan már! - Dr. Vadai Ágnes: Nana!) Én értem az ugyan márt, de ez van a törvényben, hogy majd önök eldöntik, Nacsa úr, és nem ön fogja eldönteni, és hogyha valaki megőrül, és úgy dönt, ön is majd itt vagy bologat, és asszisztál hozzá, vagy majd meglátjuk, hogy lenne-e vér a pucájában, hogy felálljon, és azt mondja, hogy na, eddig, és ne tovább! De a törvényi kereteket megteremtették, és mindezzel együtt kivették az Alaptörvényből is, meg a honvédelmi törvényből, hogy ezen esetben a katonákat a saját állampolgáraikkal szemben csak abban az esetben lehet bevetni, hogyha a rendőri, rendvédelmi, titkosszolgálati eszközök nem elegendőek, ezt is kivették. Tehát főszabály szerint a Magyar Honvédséget be lehet vetni a saját lakossága ellen november 1-je óta, és közben néhány nappal később jön egy kormányrendelet a veszélyhelyzetre hivatkozva, hogy ja, és egyébként mindennek az irányítását a miniszterelnök egy személyben maga mellé veszi. De azt, hogy milyen tartalommal...?

Maguk beszélnek itt jogállamról? Hát, azt sem tudjuk, hogy ez a miniszterelnöki iroda milyen, mit engedhet meg magának, meg mit nem! Két mondat van benne. Azt, ugye, el tudjuk képzelni informálisan, hogyha a miniszterelnök úr felveszi a telefont, akkor körülbelül mi fog történni a Honvédelmi Minisztériumban, de ez most már intézményes módon is így van, és tényleg itt, már elnézést kérek, de itt megy a szájtépés arról, hogy átnevezzük-e vagy nem nevezük át, miközben ilyen fontos szervezeti változások valóban történnek, csak azzal nem tisztelik meg a magyar Országgyűlést, hogy behozzák ide, és nem mondják el, hogy valójában miért csinálják, és mi annak a tartalma. És azt meg engedjék már meg 12 év tapasztalat után, meg az általam elmondott előző törvényjavaslatok módosítása után, hogy ne valami óriási bizalommal tekintsünk erre a dologra!

Szóval, államtitkár úr, miért kellett az iroda? Bizalmi válság van? A beszerzések... (Vargha Tamás: El kell olvasni!) Elolvastam, föl is olvastam önnek - nem derül ki belőle semmi, nem derül ki belőle semmi! (Vargha Tamás: Magyarul van!) Két mondat. (Vargha Tamás közbeszól.) Az van benne, hogy a Magyar Honvédséget meg a Honvédelmi Minisztériumot is irányíthatja meg vezetheti a miniszterelnök. (Vargha Tamás: Ez pont nincs benne!) Végrehajtásával... működésének nyomon követésével... feladatokat látja el, így van! (Vargha Tamás: A nyomon követi, az nem irányítja, tisztázzuk!) És a haderő- és védelmi ipari fejlesztési stratégiákat is... Azt is kérdezném akkor még egyszer: bizalmi válság van (Vargha Tamás: Nincs!), elakadtak a beszerzések, vagy milyen oka van annak, hogy ezt... (Nacsa Lőrinc: Eddig ki irányította?) A honvédelmi miniszter... (Nacsa Lőrinc: A tevékenységét ki irányítja?)

A kormány. Tudja, mi a különbség? (*Nacsa Lőrinc: Igen.*) Tudja, mi...? De ez az, hogy nem is érti, hogy mi a különbség, ugye? Nem! Tehát tényleg nem érti - ugye? -, hogy mi az, hogy kormány, meg mi az, hogy miniszterelnök (*Nacsa Lőrinc közbeszól.*), mi az, hogy egy ember dönt el mindent ebben az országban (*Nacsa Lőrinc közbeszól.*), meg mi az, hogy amikor intézmények vannak, meg testületek, fogalma nincsen róla. Ebben szocializálódott, ez magának tetszik, nekem meg nem, és amikor a mi kis történetünkben, történelmünkben vagy Európa más országának a történetében ilyen irányba mentek a dolgok, annak, mint sokszor elmondtam, mindig sírás lett a vége.

Senki sem mindenható. És egyébként ezek a megoldások szerintünk nem jogállamiak, plusz szerintünk még a saját Alaptörvényüknek sem felelnek meg. De ezt is félretehettük, engem egy érdekel: miért volt erre szükség? Mert ha minden rendben van, akkor erre biztos, hogy nincsen szükség. És hogyha ilyenre szükség van, mert baj van, akkor arról kéne itt beszélnünk, hogy ezeket az intézményi változásokat megteszik, és miért teszik meg, és egyébként van-e ebben dolga a magyar Országgyűlésnek, vagy nincs. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. (*Taps a DK soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Sas Zoltánnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

SAS ZOLTÁN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársak! Tisztelt Ház! Az államtitkár úr a felvezetésében, ugye, az orosz-ukrán háborúra is hivatkozott, és ezzel kapcsolatban azért szeretném elmondani, hogy a haza védelme, a honvédség állapotának pontos ismerete és az előremutató szakmai fejlesztések eddig is és ezt követően is fontos szempont volt számomra is, és meggyőződésem, hogy mindannyiunk számára. A mostani biztonsági környezetben, amiről bátran kijelenthetjük, hogy rendkívül ellenséges, különösen indokolt a magyar haderő fejlesztése, teljesen világos, hogy hazánkknak, amely a NATO szövetségi rendszerébe tartozik, egy ütőképes, korszerű hadsereg van szüksége a saját nemzeti érdekeinek védelmére és a NATO szövetségi rendszerből adódó feladatainak a végrehajtása miatt.

Viszont - hogy az előterjesztésre is rátérjünk - nem túl régen került sor az irányítási rendszer átalakítására, ahol a Honvéd Vezérkarból lett a Magyar Honvédség Parancsnoksága, ahol az átalakítást a hatékonyság javításával is indokolták. Kérdés, hogy ez a mostani előterjesztés átnevezés csupán, vagy esetleg visszaalakítás, vagy egy újabb átszervezés kezdete. Ha csupán a címek visszavezetése, de tartalmi, irányítási elemek nem változnak, azt már megszokhattuk, hiszen így kerültek elő a vármegyék és a főispánok is - a mostani átalakítás legalább nem nyúl ennyire régi időkre.

A 2018. októberi előterjesztés dr. Benkő Tibor akkori honvédelmi minisztertől származott, és a T/3291. számon tárgyalta a Ház.

(21.50)

Több év távlatából, talán mielőtt egy újabb átalakításba kezdünk, érdemes lenne áttekinteni, hogy mit is végeztünk el, mi is alakult ezen átalakítás óta. Abból az előterjesztésből fogok idézni, amellyel az önök kormánya az akkori rendszert igyekezett felszámolni és átalakítani. „A miniszter csak irányítja a Magyar Honvédséget, a Magyar Honvédség parancsnoka pedig vezetné. Ezzel elválna az irányítás és a vezetés. A Magyar Honvédség katonai vezetése kiválna a Honvédelmi Minisztériumból, a magyar hadsereg felső szintű vezető szerveként önálló honvédségi szervezetként létrejönne a Magyar Honvédség Parancsnoksága, a Honvédelmi Minisztérium nem lenne a Magyar Honvédség része, tisztán központi államigazgatási szervként működne, és a miniszter irányítását gyakorolná a Magyar Honvédség felett.”

Ez az átalakítás megtörtént, kormánypárti képviselők megszavazták. Talán érdemes lenne arról egy kicsit beszélni, hogy a gyakorlati tapasztalatok alátámasztották-e, hogy ennek az átalakításnak voltak előnyei, indokolt volt-e, szükséges volt-e, ez egy hatékony szervezet-e? Működőképes rendszerről beszélünk, vagy találtak benne olyan hibákat vagy esetleg rendszerszintű hibákat, amelyek indokoltá teszik, hogy a Magyar Honvédség vezetését adott esetben újra át kívánják alakítani, és esetleg ezért van-e ez a mai előterjesztés napirenden?

Szintén az előző átalakítás során ismertetett általános indoklásból idézek: „A jelenleg hatályos irányítási és vezetési rend több belső ellentmondást hordoz magában.” Fölmerült a kérdés, hogy vajon az elmúlt időben ezt az alkotmánybírói határozatban is kifejtett ellentmondást sikerült-e feloldani, és a jelenlegi szabályozás változtatása nem generálja-e ismét ezt a problémát újra elő. Szintén idézet az akkori előterjesztésből, amivel megváltoztatták az akkori irányítási rendszer egészét: „A HM miniszteri szint alatti vezetése, a kétfejlésű hatásköri ütközéseket okozhat.” Vajon ez a megállapítás megvalósult-e, és voltak-e hatásköri ütközések, és az elmúlt időszakban sikerült-e ezeket a hatásköri ütközéseket vagy ennek csak a lehetőségét is felszámolni?

Dr. Benkő Tibor 2019. január 10-én azt mondta: „Vagyis egy olyan erős Magyar Honvédség Parancsnokságot kell létrehozni és működtetni, amely képes és kész a törvényben meghatározott feladatok teljes körű megvalósítására, de ehhez kell egy olyan erős minisztérium, amely képes a parancsnokságot irányítani.” Így fogalmazott az akkori miniszter. Itt is adja magát a kérdés, hogy vajon sikerült-e miniszter úr célkitűzését megvalósítani, és a Magyar Honvédség Parancsnoksága alkalmassá vált-e a törvényben megfogalmazott feladatainak teljes körű végrehajtására, esetleg a mostani, tárgyalat változás első lépcsője annak az átalakításnak, amely ne adj' isten, abból adódott, hogy ezt a kitűzött célt nem sikerült elérni?

Összességében jó lenne látni a valódi okot, megismerni azokat a körülményeket, amelyek az átalakítás-hoz vezettek, és természetesen az sem lenne hátrány,

ha a kitűzött és realisan megvalósítható célokkal is tisztában lennénk mi, ellenzéki képviselők is. Korábban is jeleztem, most is jelzem, hogy legalább a szakbizottságokon keresztül minket is érdemes lenne bevonni a munkába, nem csupán csak gesztusértékű lenne, hanem legitimitást is tudna erősíteni, itt hangsúlyozom, érdemi munkáról beszélek. Tudom, hogy nincsenek rákényszerülve, de talán ezért lehetnének nagyvonalúak és megtehetnék, mint ahogy az korábban egyébként szokás is volt.

Az előterjesztés 3. és 9. §-a között a tervezet egyszerűsíti, hogy a rendvédelmi szervek szerződéses állományából is lehetséges a Magyar Honvédség állományába az áthelyezés. Úgy gondolom, hogy az előterjesztés ezen része egy jó irány, a rendszer átjárhatóságának irányába mozdul. Nyilván az ilyen esetekben a szakképzés fontosságát is figyelembe kell venni. Sokan elmondták már, és én is megemlítem, hogy a javaslat szintén szabályozza a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat hivatásos állományú tagjainak a szolgálati igazolvánnyal és jelvénnel történő ellátását, ami örvendetes, és nyilván a szolgálati feladatok ellátása miatt szükséges és indokolt, reméljük, eddig ennek a hiánya nem okozta a munkájuk eredményességének veszélyeztetését.

Végezetül, ha a tervezet valódi célja kizárólag arra irányul, hogy átnevezi, illetőleg visszanevezi a Magyar Honvédség Parancsnokságát Honvéd Vezérkarrá, illetőleg a Magyar Honvédség parancsnokát a Honvéd Vezérkar főnökévé, akkor akár mondhatnánk azt is, hogy nem a név számít, hanem a tartalom, és a miniszter úr, ha úgy tetszik, hívhatja így is, úgy is ezt a beosztást és ezt a szervezetet. De vajon a honvédség hosszú távú stratégiai céljait szolgálja-e ez a névváltoztatás? Esetleg vizsgálták-e a honvédség nemzetközi megítélését a tervezett névváltozás miatt: előnyére válik, vagy azt gondolhatja bárki, hogy a Magyar Honvédség irányítói azt sem tudják eldönteni, hogy kit hogyan hívjanak? Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Novák Elődnek, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

NOVÁK ELŐD, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Altábornagy Úr! Sajnos, az Országgyűlés 2019-ben megszüntette a Honvéd Vezérkart, helyette lett Magyar Honvédség Parancsnoksága, most visszanevezik Honvéd Vezérkarnak. Ez azonban olyan elképesztő pótcselekvés, ami közben nem értjük, hogy miért nem foglalkoznak inkább a honvédség létszámhiányával, a toborzással, amit évek, évtizedek óta nem tudnak például megoldani, és sorolhatnám még a válságos területeit a honvédségnek, de talán mégsem volna ezeket jó itt mindenki füle hallatára, titkosszolgálatok legnagyobb örömeire is kivesézni.

Arról viszont beszélhetünk, ami itt előttünk fekszik már így is, úgy is, hogy milyen siralmas az, hogy

még hadkötelezettség bevezetése után is opcionális lehetőség lenne e javaslat szerint a honvédelmi alkalmazottaknak a tényleges katonai szolgálat. Valóban itt van előttünk, hogy a honvédelmi alkalmazott önkéntesen vállalhatja, hogy a hadkötelezettség bevezetését követően tényleges katonai szolgálatot teljesít. És ha ez még nem volna elég abszurd, úgy folytatódik, hogy ebben az esetben a honvédelmi alkalmazott a katonai szolgálathoz szükséges kiképzésen is köteles részt venni, ami, azt gondolom, hogy azért is abszurd, mert miért a hadkötelezettség bevezetése után kapják csak meg azt a kiképzést, amiről egy honvédelmi alkalmazott esetében talán feltételezhetné az ember, hogy megvan már eleve, de ezek szerint nincs. Ez tulajdonképpen ennek a nyílt beismerése.

Egy másik rázós terület, ugyanis azt terjesztik elő, hogy a végrehajtók és a közjegyzők automatikusan mentesüljenek a honvédelmi kötelezettségeik alól. Ez az, amivel viszont abszolút nem értek egyet. Úgy fogalmaz a javaslat, hogy a polgári védelmi kötelezettségét munkaköre ellátásával, köz megbízatása gyakorlásával teljesíti, mások mellett a közjegyző és a bírósági végrehajtó. Egyébként az is abszurd, hogy mindkettő hivatalos személy úgy, hogy mind a kettő magánvállalkozóként működik valójában. Szerintem igenis legyenek behívhatók a végrehajtók és a közjegyzők is. Semmi sem jogosítja fel őket, hogy kivételezzenek velük. Ráadásul a végrehajtómafia-botrány kirobbanása után sem állt meg a világ attól, hogy jó pár iroda vezetője úgymond eltűnt, megoldották helyettük a helyettesek, alkalmazottak az ügyek vitelét. Bár mondjuk, a Mi Hazánk Mozgalom ugyebár kérte a végrehajtó-maffia felfüggesztését, de ez nem történt meg.

Most viszont továbblépve azt is kezdeményezzük, hogy minősített helyzetben árveréseket új ingatlanokra ne lehessen kitűzni, és általános jelleggel vezessék be a kilakoltatási moratóriumot is. Egyébként gondoljunk bele, hogy hadiállapotban elviszik, mondjuk, a családfenntartót vagy csak az ingatlan tulajdonosát a frontra, közben meg a bank elviszi a házat ilyen vagy olyan ok miatt. Úgyhogy azt gondolom, hogy ez szakmailag is abszolút indokolható volna.

És akkor beszéljünk egy kicsit, ha már kivételesen a tábornoki kar ilyen magas rendfokozatú illusztris személye is megtisztelte a vitánkat részvételével, arról, hogy a honvédségben sajnos e törvényjavaslat sem biztosítja ennek a Covid-örületnek a felszámolását. Hiszen a rendőrséggel szemben, ahol már megszűnt az oltási kötelezettség, a honvédségnél még mindig fennáll, ami teljesen abszurd. Képzelnék el, csak mondjuk, az Ukrajnában zajló amerikai-orosz háborút, hogy ott egy ukrán katonára azt mondanák, hogy alkalmazatlan, mert nincsen beoltva?! Egészen elképesztő ez, miként egy kibúvási lehetőség is ez akkor a hadkötelezettség alól, ha valaki nem vállalja az oltást? Különösen abszurd pedig az, hogy a fizetés nélküli szabadságra küldött honvédek esetében leszerelessi tilalmat is bevezettek. Tehát kvázi haljanak éhen, mellette más munkát sem vállalhattak, ez volt talán az egész Covid-diktatúrának a legdurvább botránya, ami

konkrétan a Magyar Honvédségben történt, hogy nem elég, hogy fizetés nélküli szabadságra küldték, a megélhetésüktől, hivatásuktól, élethivatásuktól eltolták őket, de emellett még leszerelési tilalommal is súlyosbítva, mellékállás vállalásának tilalmával súlyosbítva gyakorlatilag azt mondták, hogy haljanak éhen azok, akik nem kívánnak ezzel élni.

Sajnos megint nem látjuk, hogy a honvédség foglalkozna egy másik nagy problémával, ez pedig a hazafiak kirekesztése a Magyar Honvédségből. Hiszen sajnos a szocialista kormányzatok után a jelenlegi kormányzat is folytatta azt a gyakorlatot, hogy nemzetbiztonsági kockázatnak minősítette, ha valaki előéletében a Magyar Gárda tagja volt, a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom, és sorolhatnánk még ezeket a Facebookhoz hasonlóan még csak leírni sem mert tilalmakat, ugyanakkor kiszivárgott hírek szerint tudjuk, hogy már például 2017-ben is a tartalékosoknak, konkrétan tudom, hogy nemzetbiztonsági kockázatként oktatták a HVM-et mint hazafias szervezetet - pedig hosszasan méltathatnánk -, egy bejegyzett, törvényesen működő szervezetet.

(22.00)

Nagyon általános az a gyakorlat, és sajnos Benkő miniszter úrnak is korábban hiába jeleztük írásbeli kérdésben konkrét példák kivizsgálását, és ajánlva azt, hogy nemzeti radikálisokat csak azért, mert egy LMBTQP-ellenes felvonulásra kimentek korábban tüntetni, vagy hasonló bármilyen nemzeti megnyilvánulás miatt egyszerűen mintegy nemzetbiztonsági kockázatnak tekintve kirekesztenek a honvédségből. Ez a mai napig sajnos általános gyakorlat. És amikor ilyen létszámbírányal küzd a honvédség, akkor épp hogy inkább be kellene fogadja ezeket a kitűnő hazafiakat, és nem pedig kirekeszesse azokat. Ezért én kérem mind altábornagy urat, mind államtitkár urat ismételtelen, hogy ezeket az ügyeket kivizsgálni szíveskedjenek. Ha kell, szívesen mondom olyan konkrét eseteket is, akiket kivizsgálhatnak név szerint is, hogy miért utasították el. Teljesen nyilvánvaló, hogy még mindig, a mai napig is üldözik sajnos a hazafiakat.

És végül, mivel Harangozó Tamás megint olcsó ríogatásba kezdett, ezért a honvédség jó hírnevének védelme érdekében is, ha már államtitkár úr nem nyomott gombot, lehet, hogy már szóra sem érdemesnek sem tartja, de mivel nem először ismételi meg, és mivel azért ezek terjednek... Olyannyira terjednek, hogy több ezren megosztották például idén azt a valótlan rémhírt, hogy ötvenfős tüntetésre automatikusan egy szakasznyi katonát vezényelnek ki a jövőben. Ezt idén több ezren megosztották, százezrekhez jutott el ez a rémhír. Én már akkor is felhívtam a figyelmet, hogy az akkor még úgy volt, hogy 2023. július 1-jén hatályba lépő törvénymódosítások, amik egyébként most végül november 1-jén előrehozottan hatályba léptek, korántsem eredményezik, vagy most már mondhatjuk, hogy eredményezték ezt. Tehát mi tegnap is tüntettünk a kormányfő hivatala előtt, az államfő hivatala előtt a megszorítások ellen, a

kormányzati hazugságok ellen, nyilvánvalóan többen voltunk, mint ötvenen, és nem lóttek ránk természetesen.

Egyébként az MSZMP jogutódjának minősülő MSZP képviselőjeként sem szégyelltem Harangozó Tamás azzal ríogatni a parlamenti vitában még tavaly ennek az említett törvényjavaslatnak az elfogadása során, amit lényegében most is valahogy így ismételt meg, de hadd idézzem az akkorit a jegyzőkönyvből. Szó szerint: „Gyakorlatilag lehetővé teszik, hogy a Magyar Honvédséget békeidőben civil állampolgárokkal szemben is rendszerszerűen be lehessen vetni.” (Dr. Harangozó Tamás: *Így van, folytasd tovább!*) Pedig hát önöknek volt miniszterelnökük a magyar forradalmárokat fegyvert fogó pufajkás Horn Gyula, úgyhogy nem kell olyan messzire szaladni, és nem kell ezzel a honvédséget gyanúsítani.

A Mi Hazánk honvédelmi kabinetje egyébként nyomom követi a honvédség esetleges túlkapásait is. Így tártuk fel például azt a visszaélést, hogy több helyen parancsmegtagadásnak minősítik az oltás elutasítását, parancsmegtagadásnak. Ezt jegyzőkönyvvel bizonyítottan is megmutattuk.

Az új törvények alapján egyébként a kormány elrendelheti a honvédség közreműködését a kapcsolódó rendőrségi feladatok ellátásában, így például a különösen veszélyes személyek elfogása immár honvédségi feladat is lett, ami egyébként felveti a jogos kérdést, hogy hol van ilyenkor a TEK.

Persze, egyébként eddig is volt számos példa a honvédség belföldi rendvédelmi bevetésére rendőrségi irányítással, tehát ne tegyünk úgy, mintha ez valami egészen abszurd dolog volna. A határvédelem a legismertebb, ahol a rendőrökkel együtt járőrparban szolgálnak, és jelenleg is minden esetben a járőrpar rendőr tagja a járőrparancsnok, függetlenül a rendfokozattól.

De azért a honvéd bajtársak védelme érdekében mondjunk ki és nézzünk néhány olyan konkrét példát, mint például a vörösiszap-katasztrófa. Bár a katasztrófavédelem állítólag tökéletesen működik, de azért a honvédség csak kellett a mentéshez. A bizonyos márciusi elhíresült hóhelyzet: bár az OMSZ és a magyar közútközlekedési állítólag nagyon szuper, azért a honvédségre mégis szükség volt ott is. (Nacsá Lőrinc: *Persze, ez helyes!*) Vagy az árvíz: bár a vízügyi igazgatás és a katasztrófavédelem állítólag nagyon ott van, de a honvédség nélkül azért ez sem ment. A déli határ kérdése: bár a rendőrség állítólag gond nélkül átvette a határőrség szerepét, de a honvédség nélkül mintha még mindig nem sikerülne, pedig miniszterelnök úr már nem tudom, hány hónapja mondta, hogy a katonáknak a laktanyákban és másutt kellene gyakorlatozniuk, nem pedig a határt védeniük a jelenlegi, szomszédos országban zajló háborús helyzetre való hivatkozással is. Vagy a Hableány roncsainak megtalálása és kiemelése: a katasztrófavédelem és a TEK állítólag tökéletesen irányította a műveletet, de mintha a honvédség nélkül ez se ment volna. Vagy a Covid: az egészségügy és az oltás állítólag nagyon működött,

mégis kellett a honvédség a vírus ellen. Jó, hát ezt már nehéz persze egészen komolyan venni. De mondok még komoly ügyeket, amiket viszont a kormányzat sem mert fölvetni. Olaszliszka, Jászapáti, Csenyété: állítólag két hét alatt rend lett, de azért, ha a Mi Hazánk Mozgalmon múlna, kapna még feladatot a honvédség az úgynevezett no-go zónákban.

Szóval, nem ördögtől való gondolat Harangozó Tamás előbbi felvetésével szemben is a katonaság betétele polgári ügyekben. *(Nacsa Lőrinc közbeszól.)* Ne riogassunk! Nagyon sokszor az állam működésének fenntartásánál katasztrófavédelmi feladatok ügyében szükség volt a honvédségre.

Az más kérdés, hogy a jelenlegi kormányzat már most is és eddig is olykor politikai megfélemlítésre használta a rendőrséget. Például egy személyes példa, amikor tavaly a rendőrség egy gépkarabélyos honvéddel megerősített ötfős egységgel próbálta megakadályozni a Mi Hazánk Mozgalom országgyűlési képviselő-jelöltjét bemutató sajtótájékoztatómat Zalaegerszegen. Ezeket fényképekkel is illusztráltuk. Egyébként abszurd módon megtiltották a Mi Hazánk Mozgalom irodája előtti nyilatkozatot, a párhelyiségben viszont már nem intézkedhettek.

Tehát a Mi Hazánk Mozgalom mindent megtesz azért, hogy a sajnos afganisztáni, iraki és hasonló megszállásokon szocializálódó honvédség ne népellenes pártpolitikai célokat szolgáljon, hanem a nemzet ügyét. Köszönöm figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm. A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalások következnek. Megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselő úrnak. Parancsoljon!

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Novák Előd képviselő úr számos mondatot kezdett úgy, hogy ha a Mi Hazánkon múlik. Hát, egyezünk meg abban, hogy hála istennek, nem a Mi Hazánkon múlik, tehát innentől kezdve folytathatjuk így a diskurzust.

Tisztelt Képviselő Úr! Ha megnézi a törvényeket korábban, például a polgári védelemről szólót, akkor a közjegyző meg a bírósági végrehajtó nem most kerül bele, az eddig is benne volt. Erről lehet vitatkozni, hogy jó vagy nem jó. Az alkotmánybírósági munkatársak kerülnek most bele, az az egyetlen újdonság, csak ilyenkor az egész E) pontot beleírják a törvénybe, tisztelt képviselő úr. Olyan ez a csúnya törvényalkotási folyamat, a nagy gonosz jogszabályok úgy jönnek, hogy az egész pontot föl kell tüntetni, tisztelt képviselő úr, ezért van ott ez a pont. Legalább akkor ne hangulatot keltsen feleslegesen egy olyan törvénymódosításban, ami nem igaz; amit ön mond, az nem igaz, ilyen egyszerű. Arról lehet vitatkozni, hogy jó, hogy benne van, vagy nem jó, hogy benne van, de benne van ezer éve a közjegyző és a bírósági végrehajtó, mint a bíró is meg egyébként számos más foglalkozás, egészségügytől kezdve számos más foglalkoztatás benne van kivételként.

Harangozó Tamásra szerettem volna reagálni, aki összekeveri a „nyomon követi”-t az „irányítás”-sal. Tehát ott van nagyon nagy szövegértési probléma. Tehát

nyomon követi. A honvédelmi miniszter főnöke a kormány, a kormányt pedig a miniszterelnök vezeti, és korábban is, még Gyurcsány Ferencnél is úgy volt benne a kormány statútumrendeletében, mint most, hogy a miniszterelnök határozza meg a kormány általános politikáját és irányítja ennek végrehajtását, meghatározza és koordinálja a miniszterek tevékenységét, amely keretében iránymutatást adhat a minisztereknek tevékenységük végzésével összefüggésben, és bármely miniszter és más állami vezetőik számára, államtitkár úr számára is, feladatot határozhat meg a miniszterelnök.

Ez így van most is, így volt négy éve, nyolc éve, meg 16 éve is így volt, tisztelt képviselőtársaim, hogy a miniszterelnök irányítja a miniszterek tevékenységét. Nyilvánvalóan a kormány a legfőbb szerv, és a kormányüléseket pedig a miniszterelnök vezeti. Tehát nem irányítja, hanem nyomon követi, alapvető magyar nyelvtani lecke. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Most a további képviselői felszólalások következnek. Megadom a szót Vadai Ágnesnek, a DK képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

DR. VADAI ÁGNES (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Szomorú vagyok, de ki kell mondanom: Nacsa képviselő úr hazudott, egész egyszerűen hazudott. *(Nacsa Lőrinc: Szerintem nem!)* Ez engem szomorúsággal tölt el, mert én úgy tudtam, hogy az önök világában csak az olyan hazaáruló, internacionalista, sorosista zsoldosok szoktak hazudni, mint amilyenek engem tartanak. *(Vargha Tamás: Jól tetszett mondani!)* Maguk, akik ilyen rendes keresztény emberek, akik a sportot is szeretik, akik a nemzeti büszkeségre apellálnak, sosem hazudnak. Magának pedig, képviselő úr, az a nagy helyzet, hogy minden egyes mondata, ami 2002-2010-re vonatkozott, az nettó hazugság volt. *(Nacsa Lőrinc: Nem!)*

Nézzünk egy-kettőt, jó? Már csak azért is, hogy tisztázzuk. Azért, hogy ilyen nagyra becsüli az én államtitkári tevékenységemet, én nagyon hálás vagyok, de azért szeretném mondani *(Nacsa Lőrinc: Máskor is, szívesen!)*, hogy itt azért olyan személyek segítettek a mi munkánkat, mint Benkő Tibor, ő volt az összhaderőnemi parancsnok. Az más kérdés, hogy mondjam, hogy nem mondanám, hogy továbbtanult, hanem az önök kormányában lett miniszter. Vagy Tömösl László, ő volt a vezérkari főnök, biztosan emlékszik rá, leváltották, és aztán legnagyobb meglepetésünkre, sokakéra Maróth Gáspárnál kötött ki.

(22.10)

És még tudnék sorolni: Kovács tábornok úr, aki szintén szakmailag segítette a munkánkat, aztán hirtelen ő is a miniszterelnök mellett találta magát államtitkárként, öltönyben. És még tudnék ilyeneket sorolni.

De Vargha államtitkár úrnak is volt fontos feladata annak idején, bár az lehet, hogy nem a mi időnkben. Ön kiválóan beszél angolul, ebben az egyben talán hasonlítunk, ha másban nem is igen. Ön a saját tevékenységével hozzájárult természetesen a Honvéd Vezérkar fejlődéséhez, fejlesztéséhez, és erre mindannyian nagyon büszkék vagyunk, hozzátette azt, ami szükséges volt, és kell is, hogy a Magyar Honvédség továbbfejlődjön. *(Nacsa Lőrinc: Hol hazudtam? Tételesen!)*

Azt hangsúlyozni szeretném, hogy azok a miszsiók, amelyekben a Magyar Honvédség részt vett nem 2002-ben, hanem jóval előtte, amikor lehetősége volt rá, rendkívül jó, hasznos, a Magyar Honvédséget építő missziók voltak, és nagyon büszkék vagyunk azokra a katonákra. Hihetetlen módon nekem ez is a nemzeti büszkeség részét képezi, de nem gondolom azt, hogy nekem személyesen közöm volt azokhoz a missziókhoz. Támogattam, amikor lehetett és kellett, ezeket fontosnak tartottam, a Magyar Honvédség katonái nagyon kiváló munkát végeztek.

Ámde amit ön állított, hogy mi vadonatúj T-72-es tankokat adtunk át *(Nacsa Lőrinc: 10 éves!)*, arra szeretném önnek mondani, hogy ezek a T-72-es tankok Kalocsán voltak, hadrendből kivont tankok voltak, ezeket amerikai pénzből újították fel, és 2005-ben a NATO szállította Irakba, és mit ad isten, az önök kormányzása idején derült az ki, hogy esetleg lehetséges, hogy az Iszlám Állam kezébe kerültek. Tehát akkor most vonjuk le azt a következtetést, hogy az önök kormányzása idején került ez az Iszlám Állam kezébe, tehát akkor önök a felelősek ezért? Ilyeneket tudunk mondani. *(Nacsa Lőrinc közbeszól.)*

A létszám tekintetében a következőt szeretném önnek mondani: 2000-ben 48 776 fő volt a Magyar Honvédség létszáma, 2002-ben 45 ezer, tehát már itt volt egy csökkenés. Ön elfeledkezett egy dologról, és lehet, hogy nem is az volt a probléma, hogy nem mondott igazat, hanem elfeledkezett róla, hogy 2004-ben megszűnt Magyarországon békeidőben a sorkatonai szolgálat. Ugyan önök nem szerették volna, az ön frakcióvezetője nem támogatta, de miután a magyar állampolgárok úgy gondolták, hogy nem szeretnének békeidőben sorkatonai szolgálatot, végül megszavazták.

Ön azt mondta, hogy 2010-ben 29 280 volt - nem ennyit mondott, de ez volt a létszám 2010-ben - a teljes létszám. *(Nacsa Lőrinc: Tehát igazat mondtam!)* Várjon! 29 280! *(Nacsa Lőrinc: A 45-ről!)* 2011-ben 28 830, 2012-ben 28 355. *(Nacsa Lőrinc: Tehát igazat mondtam!)* Képviselő úr, kevesebb volt az önök idejében! Ön mit állított? Ön mit állított? *(Nacsa Lőrinc: Az önök idejében 17 ezerrel csökkent!)* De az önök idejében még ennél is többel csökkent! *(Nacsa Lőrinc: De akkor igazat mondtam!)* Nem, nem mondott igazat, és azért nem mondott igazat, mert nem mondta el, hogy 2004-ben Magyarországon megszűnt a sorkatonai szolgálat. *(Nacsa Lőrinc: Megszüntették!)* Ön úgy állította be ezt, mintha azért csökkent volna a létszám, mert ezek a katonák, ezek a helyek úgy szűntek meg, hogy a Magyar Honvédség felszámolódott, tehát ön hazudott. *(Nacsa*

Lőrinc: Felszámolták!) Ezt csinálták az önök képviselői, az ön frakcióvezetője konkrétan megszavazta, ugyan kényszer hatására; akkor még az ellenzéki kényszer is rajta volt, hogy megszüntessék békeidőben a sorkatonai szolgálatot. *(Nacsa Lőrinc: Felszámolódott!)*

Ön azt állította, hogy önök többet költöttek minden tekintetben a Magyar Honvédségre, hiszen a GDP magasabb volt. Mondanék önnek számokat: 2011-ben 248 milliárd, 2012-ben 230 milliárd, 2013-ban 241 milliárd, ugyanennyi 2014-ben, 2015-ben 260 milliárd. Az első év, amikor 300 milliárd forint fölé került a honvédelmi költségvetés az önök kormányzása idején, 2016 volt. *(Nacsa Lőrinc: 2006-ban mennyi volt?)* 2006-ban 283 milliárd volt. Az önök kormányzása idején, 2011-ben 248 milliárd. Én nem megyek önrel közös matematikafakultációra, mert láthatóan a matematikai alapfogalmakkal nincsen tisztában.

Tehát abban a nyolc évben, amelyről ön állít ilyeneket, egyébként olyan személyek szolgálták a Magyar Honvédséget, mint Tömböl László, mint Benkő Tibor, és nyilvánvalóan szolgálták a hazát, feltételezem tisztességgel, és olyannak ismertem meg őket, akik, ha kritikájuk volt, azt megfogalmazták. *(Nacsa Lőrinc: Nekem a politikai vezetéssel volt...)* Hát, csak hallgattak, az a nagy helyzet, csak hallgattak! Annak a tárcának a vezetője nem én voltam, ugyanakkor örömmel veszem magamra annak az édes terhét, hogy mindenért engem tesz felelőssé 2002 és 2010 között. Nem zavar különösebben, rengeteg szép sikert értünk el, például 2009-ben, Pápán. Szeretném emlékeztetni Pápára, biztosan tudja, hogy mi történt ott: többek között annak a két országnak a részvételével valósult meg a C-17-es program, amely két ország NATO-csatlakozását önök konkrétan nem támogatják. *(Nacsa Lőrinc: De, támogatjuk!)* Nem támogatják! *(Nacsa Lőrinc: De, támogatjuk!)* Hát, ebben is hazudnak nyilvánvalóan, tehát ebben is nyilvánvalóan hazudnak.

Összességében azt látjuk - és a törvényjavaslat kapcsán vált igazán világossá -, hogy az önök számára jelen pillanatban a legfontosabb feladat a Magyar Honvédséggel kapcsolatosan az, hogy a Magyar Honvédség Parancsnoksága újra Honvéd Vezérkar legyen. Ez nem átalakítás szerintem - Harangozó képviselő úrnak teljesen igaza van, önök még ezt is elírták a törvényjavaslatban -, ugyanis önök nem alakítják át, hanem egész egyszerűen átnevezik, és ezt vezetik át végig nagyon sok törvényen keresztül.

Én őszintén azt gondolom, hogy az, ahogyan a honvédelmi tárca államtitkára, ellentétben egyébként más tárca államtitkárával, akik ennél talán kevésbé fontos törvények esetén is, ha kell, hosszan - nem feltétlenül érték vele egyet, mármint hogy a tartalmával - és korrekten elmondják az expozéjukat... - itt az államtitkár úrtól azt hallgattuk, hogy a Magyar Honvédség képességei szempontjából mennyire fontos ez a törvényjavaslat.

Szerintem szemtelen a Magyar Honvédséggel szemben azt állítani, hogy a Magyar Honvédség parancsnokságának Honvéd Vezérkarrá való átnevezésétől

lesz a Magyar Honvédség ütőképes. A Magyar Honvédség nem attól lesz ütőképes. A Magyar Honvédség attól lesz ütőképes, ellenállóképes, ha egyébként a legmodernebb, XXI. századi technológiával szereljük föl, ha a területvédelem mellett végre olyan kérdésekkel is foglalkoznak, mint a kibertérből érkező kihívások - mert ezek igen fontosak -, ha végre azt látjuk, hogy a szövetségi elkötelezettségünket nem ássák alá folyamatosan. Az önök minden külpolitikai lépése, akár Keletre, akár Nyugatra mennek, aláássa Magyarország európai uniós és NATO-szövetségi elkötelezettségét, és mind a kettő azért fontos, mert a következő törvényjavaslatnál éppen két fontos misszióról fogunk beszélni, az egyik NATO-, a másik európai uniós keretben történik. Én őszintén azt szeretném javasolni, hogy ezt az egész javaslatot így, ahogy van, szerintem felejtsek el, tehát hagyjuk, mert ez így igazán kínos.

Ha önök a Magyar Honvédséggel ... - ugye, az a címe: „A Magyar Honvédség működésével kapcsolatos egyes törvények módosításáról” szóló törvényjavaslat, tehát ha önök ezzel kapcsolatosan szeretnének benyújtani ide egy törvényjavaslatot, akkor először kérdezzék meg a Miniszterelnök Katonai Irodájának a vezetőjét, mert ő fogja megadni önöknek az iránymutatást. És lehet itt azzal jönni, képviselő úr, hogy irányítás meg felügyelet, szerintem a lényeg a hadiipari befektetések tekintetében a vezetői szándék, és ez szerepel a Magyar Közlönyben, a vezetői szándék, a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség feladatainak végrehajtásával és működésével kapcsolatosan pedig nyomon követés. Nyomon követés! Magyarul: mi történik? A politikai vezetés, amelyik már az előző ciklusban se túlságosan számított, ez teljesen világos volt, tehát nem számított, hogy ki a miniszter; mostanra megpróbálják gyámság alá helyezni a Magyar Honvédség katonai vezetését.

(22.20)

Én nem osztom egyébként azoknak az aggodalmát, ezt szeretném hangsúlyozni - nem az alaptörvény-módosítással kapcsolatos aggodalmakat, azt rajtam kívül és nálam sokkal képzettebb alkotmányjogászok figyelik aggodalommal -, akik azt gondolják, hogy a Magyar Honvédség vagy a magyar rendőrség tagjai szembeszállnának ma a tüntető állampolgárokkal. De nem azért nem osztom ezt az aggodalmat, mert én azt gondolom, hogy önök nem képesek erre, önök bármire képesek. *(Nacsa Lőrinc: Ugyan!)* Azért nem osztom ezt az aggodalmat *(Nacsa Lőrinc: Csak az önök idejében volt ilyen!)*, mert a Magyar Honvédség állománya a hazára esküszik fel. Önök ugyan szeretik magukat összekeverni a hazával, ezt igen gyakran tapasztalom *(Nacsa Lőrinc: Kardlapozás, szemkilövetés!)*, és mások is tapasztalhatják, különösen, amikor a magyar miniszterelnök Magyarországgént emlegeti saját magát, és Magyarországgént utal magára, de a Magyar Honvédség katonái és a magyar

rendőrség állománya a hazára esküszik fel. *(Nacsa Lőrinc: Azért volt csúnya, hogy emberek ellen vezényelték őket!)* És maguk nem jelentik a hazát, a haza mindannyiunkat jelent, és éppen ezért én nem osztom azok aggodalmát, akik attól félnek, hogy az önök politikai és permanens veszélyhelyzeti státusza, amit önök nagyon kedvelnek, ez a fajta... Nem tudom megmagyarázni, hogy miért akarnak mindig veszélyhelyzeti vagy valamilyen rendkívüli jogrendi helyzetet megteremtteni. Valószínűleg a miniszterelnöküknek van ezzel kapcsolatosan ilyen olthatatlan vágya. Ő, ahogy korábban is jeleztem, ő a Karmelita-kormányzást kedveli egyedül, és önöket csak arra tartja, hogy megnyomják a gombot akkor, amikor ez szükséges. Enélkül is nagyon jól el lehetne irányítani az országot.

Egyébként pedig kétharmaduk van a parlamentben, köszönhetően annak, hogy úgy alakították át a választási törvényt, hogy ez folyamatosan kétharmadot eredményez önöknek 2014 óta. *(Nacsa Lőrinc: A választóknak köszönhetjük! - Vargha Tamás: A választók, nem a törvény!)*

De egy dolgot akkor sem szabad elfelejteniük: önök felelősek azért, hogy a magyar rendőrség és a Magyar Honvédség állománya a hazához legyen hű. *(Nacsa Lőrinc: 2006! - Vargha Tamás közbeszól.)* Önök nem használhatják, akkor sem, ha politikai igényük van rá *(Nacsa Lőrinc: Szemkilövetés!)*, és van rá politikai igényük, a Magyar Honvédséget arra, hogy hazai földön bevessék őket.

Abban számtalan sok vitát lefolytattunk, hogy például a Magyar Honvédség határon túl történt bevetése alkotmányjogilag helyes volt-e. Nem, mert a magyar rendőrségnek kellett volna azt a feladatot ellátni, a magyar rendőrség dolgozta lett volna. De nem önökön múlik az, és nem az önök politikai józanságán, csak és kizárólag a Magyar Honvédség állományán múlik az, hogy olyan problémákkal, én őszintén remélem, nem kell majd szembesülni, amiről egyébként Harangozó képviselő úr beszélt. *(Nacsa Lőrinc: Vagy amit 2006-ban láttunk!)*

Még egyszer azt szeretném mondani önöknek, a honvédelmi tárca sajnálatos módon elveszítette politikai jelentőségét. *(Nacsa Lőrinc: Ön meg az idejét! - Nevetés a Fidesz és a KDNP mögötti páholyban.)* A honvédelmi miniszter... *(Közbeszólás: Az ideje is lejárt!)* Az öné is le fog nemsokára! *(A Fidesz és a KDNP mögötti páholyból az elnök felé mutatnak.)* A honvédelmi miniszter, a vezérkari főnök *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az idő leteltét.)* és a Magyar Honvédség parancsnoka a miniszterelnök, ő mondja meg maguknak, hogy mit csinálnak.

ELNÖK: Köszönöm. További felszólalásra senki nem jelentkezett. Az általános vitát lezárom. *(Dr. Vadai Agnes a Fidesz és a KDNP mögötti páholyra mutatva: Szóljon, hogy ne szóljanak onnan! A páholyból ne kiabáljanak be! - Novák Előd: Ne bírálja az ülésvezetést!)* Nagy tisztelettel kérek mindenkit, tudom, már fél tizenegy van... - egy picit figyelmet szeretnék kérni

képviselőtársaimtól! *(Dr. Vadai Ágnes: Nem igénylem a páholy véleményét! - Nacsá Lőrinc a DK mögötti páholyra mutatva: Ott mutogatnak! - Dr. Vadai Ágnes: Nem igénylem a páholy véleményét!)*

Megkérdézem az előterjesztőt, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen. Államtitkár úrnak megadom a szót. Parancsoljon!

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár: Köszönöm, elnök úr. Azt gondolom, hogy semmiképpen nem az expozé hossza és a felszólalás hossza az, ami számít percben vagy másodpercben, hanem az, hogy mit mondunk ez alatt az idő alatt.

A Honvéd Vezérkarnak főnöke van, képviselő asszony, nincsen vezérkari főnök. Ön nem olvasta el az előterjesztést. Rosszul használja a kifejezéseket, vezérkari főnökről nincsen benne szó, a Honvéd Vezérkarnak főnöke lesz.

A civil kontrollt sem érti képviselő asszony. A „civil control”, ami egy angol kifejezés *(Dr. Vadai Ágnes: Civil control, I know!)*, egyszerű lefordítása magyarra, az nem azt fejezi ki, amiről szól az eredeti kifejezés, ez civil irányítás. Civil ember a honvédelmi miniszter, és a kormány irányítja a Magyar Honvédséget. Erről szól a civil kontroll, nem pedig arról, hogy a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság civil kontrollt gyakorol a Magyar Honvédség felett. Tehát ez is egy tévedés.

Ön azt gondolja, ha én azt a szót használtam, hogy pimasz, akkor ha ön azt mondja, hogy penetránsan szemtelen, akkor azzal 2:1-re nyert, mivel már két szót használt egy helyett. *(Dr. Vadai Ágnes: Ez a válasz? Tényleg?)*

A Védelmi Igazgatási Hivatalt és a Katonai Irodát is idekeverték. Ez az előterjesztés nem erről szól. Nacsá Lőrinc képviselőtársam már elmagyarázta önöknek, hogy sem irányításról, sem vezetésről nincs szó abban a szövegben, ami a Katonai Iroda létrehozásáról szól. Ez a miniszterelnök munkáját segítő iroda, az ő döntéseit készíti elő, hiszen ő a kormány feje, és a kormány döntéseit ő készíti elő. A Védelmi Igazgatási Hivatal pedig a közigazgatással kapcsolatos feladatokat végzi. Ez sem irányítja és ez sem vezeti sem a Honvédelmi Minisztériumot, sem pedig a Magyar Honvédséget.

Ha ezt a számháborút ön folytatta vagy felidézte, ki költött többet vagy kevesebbet: a 2010 előtti időben a honvédelmi költségvetésnek része volt azon katonák nyugdíja, akik korábban mentek nyugdíjba. Ez az összeg benne volt a honvédelmi költségvetésben, 2010 után pedig nem tartalmazta a honvédelmi költségvetés ezt az összeget. Így tehát nem nagyon meglepő, hogy a 2010 előtti szám nominálisan is nagyobb lehet, mint a 2010 utáni szám. De még egyszer hangsúlyozom, hogy az önök 2010 előtti tevékenysége nyolc év, aminek ön része volt, hiszen ön a parlamenti többségnek is tagja volt országgyűlési képviselőként és a kormányzásnak is tagja volt államtitkárként. Tönkretették ezt az országot, ezért volt 2010 után, 2015-ig a költségvetés pontosan annyi, amennyit ön felsorolt.

Egyébként azzal, hogy ezt a költségvetést azon a szinten tartottuk, amit ön felsorolt, a szövetségeseink között igen nagy elismerést vívtunk ki, mert számtalan ország a NATO-szövetségen belül csökkentette a költségvetését, mi pedig szinten tartottuk egészen 2015-ig, amikor lehetőség volt a költségvetést emelni. És az általunk kitűzött célnál előbb elérjük a GDP 2 százalékát, 2023-ban, és ez is egy elismerésre méltó teljesítmény, el is ismerik azok, akik értenek hozzá. Mint ahogy elismerik a misszióban szolgáló katonák tevékenységét, munkáját, szolgálatát. Ezt tették mindig és minden alkalommal; amikor nekem személyesen lehetőségem van, mindig meg is köszönöm a katonáink munkáját és szolgálatát. Volt olyan amerikai miniszter, aki azt mondta, ha egy misszióba látogat, és ott látja a magyar zászlót lobogni, akkor ő nyugodt, mert tudja, hogy jó kezekben van a misszió.

Nem mondtam azt, képviselő asszony, hogy ütőképes lesz a Magyar Honvédség attól, hogy Honvéd Vezérkarnak fogják hívni a Honvéd Vezérkart.

(22.30)

Azt mondtam, hogy a bürokrácia csökken, és a döntések gyorsaságát fogja elősegíteni, mint ahogy az „átalakítás” szó is igaz, hiszen az eddigi Magyar Honvédség Parancsnoksága helyett létrejön egy Honvéd Vezérkar, és létrejönnek a haderőnemi parancsnokságok alatta középirányítói szinten. Ez egy átalakítása a Magyar Honvédség Parancsnokságának, és lesz Honvéd Vezérkar, amely a stratégiai irányításért felel, és lesznek alatta operatív haderőnemi parancsnokságok, amelyek gyorsítják a döntéshozatalt, gyorsítják a döntések meghozatalát. Mindösszesen ennyit mondtam, és azt hiszem, hogy ezt tartalmazza az előterjesztés is.

Még egyszer szeretném hangsúlyozni, nem attól lesz egy felszólalás vagy expozé jó, hogy hosszan tart, hanem attól, hogy a lényegről beszélünk, és az előterjesztés pedig ön előtt is ott van, és elolvashatta.

Azt kérem képviselőtársaimtól, hogy támogassák a szavazáskor ezt az előterjesztést. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Soron következik a **NATO koszovói békefenntartó műveletében (KFOR) történő magyar katonai szerepvállalásról** szóló beszámoló, valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés B/143. számon, a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság által benyújtott határozati javaslat pedig H/1827. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Tisztelt Országgyűlés! Elsőként megadom a szót Vargha Tamás úrnak, a Honvédelmi Minisztérium államtitkárának, a beszámoló előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr!

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A Magyar Honvédség nemzetközi szerepvállalásának egy kiemelt prioritású feladata a balkáni hadszíntéren folyó misszióban való részvétel, és ennek megfelelően a Magyar Honvédség jelentős képességekkel járul hozzá mind a koszovói KFOR, mind pedig a bosznia-hercegovinai EUFOR Althea-műveletekhez. Ennek a beszámolóknak az a célja, hogy az Alaptörvény 47. cikk (4) bekezdésében előírt kötelezettséget teljesítsük.

Az Országgyűlés, korábban a NATO irányítása alatt végrehajtott balkáni katonai békefenntartó műveletekhez történő magyar hozzájárulásról szóló országgyűlési határozatában a kormány a NATO-irányítású balkáni katonai béketámogató műveletekben részt vevő nemzetközi erőkből történő magyar katonai részvételről szóló kormányhatározatában rendelkezett a szerepvállalás kereteiről. Ugyanakkor az Országgyűlés és a kormányhatározatok meghozatala óta eltelt időben a koszovói műveletben való részvétel keretei bizonyos változásokat tettek szükségessé.

A magyar biztonság- és védelempolitikai célkitűzések között a Nyugat-Balkán békéje és biztonsága és a déli kihívások kezelése prioritásként szerepel. Azt gondoljuk, hogy a régió hosszú távú stabilitása a nyugat-balkáni országok sikeres integrációja révén valósulhat meg, de ennek alapfeltétele a biztonsági helyzet stabilizációja, amelyhez a két említett művelet jelentősen hozzájárul.

Hazánk a KFOR-misszió egyik legnagyobb hozzájárulója, és rendszeresen, rotációs alapon ellátja a parancsnokhelyettesi feladatokat is. Az elmúlt egy évben, 2021. október 15. és 2022. október 10. között magyar parancsnok, Kajári Ferenc vezérőrnagy vezette a KFOR-missziót, amelyet jelentős elismerés övezett.

A fentiekre való tekintettel a NATO koszovói békefenntartó műveletében történő magyar katonai szerepvállalásról szóló kormányhatározatok engedélyezték ezt a műveletet, de a 2021-ben hozott határozat mellett indokolt volt, hogy a korábbi, 2008-ban hozott kormányhatározatot és a 2001-ben hozott országgyűlési határozatot hatályon kívül helyezzük, amiről a kormány és az Országgyűlés döntött is.

Ezt tartalmazza az önök előtt fekvő beszámoló, amelynek szeretném kérni az elfogadását. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Megadom a szót Simon Miklósnak, a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság előadójának, a határozati javaslat előterjesztőjének. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. SIMON MIKLÓS, a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság előadója, a napirendi pont előadója, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Képviselőtársaim! Tisztelt

Államtitkár Úr! Szeretném jelezni, hogy most a határozati javaslat előterjesztője képviselőként és egyben a Fidesz-frakció vezérszónokaként is szólok.

A Honvédelmi és Rendészeti Bizottság november 2-án tartott ülésén megtárgyalta és elfogadásra alkalmasnak ítélte a NATO koszovói békefenntartó műveletében történő magyar katonai szerepvállalásról szóló beszámolót. A beszámoló elfogadásáról szóló határozati javaslatot az Országgyűlés elé terjesztettük. A beszámoló is hangsúlyozza, hogy hazánk biztonság- és védelempolitikai célkitűzései között Nyugat-Balkán békéjének megőrzése stratégiai prioritásként szerepel. A régió hosszú távú stabilitását a nyugat-balkáni országok sikeres euroatlanti integrációjával tartjuk megvalósíthatónak, azonban ennek előfeltétele a törékeny biztonsági helyzet javítása. A KFOR-műveletben való, hosszú évekre visszatekintő aktív részvételünk jól mutatja az elkötelezettséget ebben az irányban. A szövetség részéről pedig ezt a szerepvállalást nagyra értékelik. Ennek egyértelmű jele az a tény, hogy a művelet az elmúlt 12 hónapban magyar parancsnokság alatt működött. Itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy megköszönjem a KFOR-műveletben szolgálatot teljesítő állomány példás helytállását.

A beszámoló elfogadásáról szóló határozati javaslatot a Fidesz-frakció támogatja, kérem tisztelt képviselőtársaimat is, hogy támogassák a javaslatot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Vadai Ágnesnek, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. VADAI ÁGNES, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az első szó a köszöneté. Köszönet nemcsak azoknak a katonáknak, akik most szolgálnak, hanem mindazoknak, akik az elmúlt sok-sok évben szolgálták ott a biztonságot, és nemzeti büszkeség számunkra, hogy ilyen kollégák, ilyen katonák szolgáltak, és védtek, vigyáztak ott a békét, és próbáltak minél jobban ellátni a feladatukat.

Arra szeretném kérni tábornok urat, hogy adja át üdvözetemet, üdvözetünket a Magyar Honvédség valamennyi katonájának, s köszönjük nemcsak nekik, hanem mindazoknak, akik külföldi misszióban és általában is a haza védelmében tevékenykednek. Nagyon fontos az a feladat, amit ellátnak, és különösen fontos a KFOR és az EU Althea-műveletben a béke, a biztonság garantálása abban a térségben. Mindenképp ezzel kell kezdeni.

Természetesen támogatjuk is. Kevés olyan ügy van, őszintén szólva, amelyet az önök előterjesztésében támogatni tudok, de minden olyan, ami a nemzetközi misszióban a nemzetközi békét és biztonságot szolgálja, és minden olyan lépés, amely a magyar katonák számára előrelépési lehetőséget jelent, ahol megmutathatják, hogy mire képesek - és a nemzetközi missziók ilyenek, és természetesen tudjuk, hogy

milyen feladatokat végeznek, ez rendkívül fontos, hogy tudjuk -, ezekben az esetekben a támogatásunkat meg fogják kapni.

Ugyanakkor muszáj vagyok egy-két dolgot világossá tenni az önök számára. Az első és legfontosabb kérdés, hogy ezt a beszámolót 2021 decemberében nyújtotta be Benkő Tibor, az előző kormány minisztere. Lassan karácsony, csak már 2022-ben.

(22.40)

Értem én, ha önök meglátják manapság azt valamilyen előterjesztésben, hogy NATO, akkor azonnal eldobják, hogy az ráér, de ez talán mégse ért volna rá. És azért nem ért volna rá, mert sok ügyben vitatkozunk, sok ügyben élesen egymással szemben állunk, de azt gondolom, hogy ilyen típusú ügyekben a demokratikus ellenzék és a kormány egyet szokott érteni. A többiekkel meg nem kell foglalkozni, azt gondolom. A nemzetközi missziókban való ilyen típusú részvétel rendkívül fontos.

Éppen ezért nagyon örültem volna, ha ezt az ügyet hamarabb - dátumilag és óráilag is hamarabb - tárgyaljuk. Én szívesen üldögélek még háromnegyed 11-kor is a magyar Országgyűlésben, de ha van ügy, ahol érdemes megmutatni, hogy kormány és ellenzék egyet tud érteni, akkor azt érdemes megmutatni a magyar polgároknak. Már csak azért is, mert mi komolyan gondoljuk, hogy a Magyar Honvédség feladata a haza védelme és a nemzetközi kötelezettségekből fakadó missziókban való önkéntes részvétel. Mi büszkék vagyunk ezekre a katonákra, és nagyon örülünk, hogy részt vesznek ebben a műveletben, s nemcsak a KFOR-ban, hanem az Altheában is. S ezzel semmilyen gond nincs, sőt azt gondolom, nagyon helyes és nagyon nagy büszkeségre ad mindannyiunknak okot, hogy magyar parancsnok is volt. És azt kívánjuk, hogy minél többször legyen magyar parancsnok, és a magyar katonák minél többször meg tudják mutatni azt a képességet, amit az elmúlt években szerztek.

A gond az önök külpolitikája. Az a gond! Előzetesen már említettem a NATO-t. Ahogyan Rónay Sándor, Dobrev Klára árnyék-külgyminisztere tegnap Brüsszelben mondta, Orbán, miután nem lophat, új szenvedélynek hódol: zsarol. Önök az elmúlt hetekben, hónapokban szisztematikusan elutasították az ellenzék, közte a Magyar Szocialista Párt és a Demokratikus Koalíció azon javaslatát, hogy tűzzük napirendre a T/637. és T/638. számú törvényjavaslatokat, Finnország és Svédország NATO-csatlakozását. Önök ezt valamiért szisztematikusan elutasították, és láthatóan folyamatosan változott az ezzel kapcsolatos álláspontjuk is.

Azt észrevettük, és ezért nem vagyok meglepve, hogy a NATO KFOR-missziójával kapcsolatos jelentés csak most kerül az Országgyűlés elé, és azon sem vagyok meglepődve, hogy utolsó napirendként. De azt láttuk az idén év elején, hogy a NATO-val kapcsolatosan a magyar kormány, az Orbán-kormány egészen

másfajta retorikát kezdett alkalmazni és használni, mint azt tette korábban. Abban talán nincs közöttünk vita, hogy a magyar állampolgárok az Európai Unió mellett a NATO-t támogatják, a NATO-tagságunk mellett törnek lándzsát, és nagyobb arányban. Ennek ellenére önök az év elejétől kezdve folyamatosan kérdőjelezték meg a NATO-tagságunk szükségességét, fontosságát, hogy a NATO képes-e, akar-e bennünket megvédeni, vagy a Magyar Honvédség ezt egymaga teszi-e.

Önt nem, államtitkár úr, mert akkor még nyilván nem volt fontos szereplője ennek a honvédelmi vonalnak, hanem Benkő Tibor akkori minisztert küldték ki erről beszélni, és bizony sokszor tapasztaltuk, hogy a miniszter úr összevissza beszélt, néha sajnos a Magyar Honvédség parancsnoka, a Honvéd Vezérkar főnöke - Chief of Staff, if you like it -, tehát a Chief of Staff is furán beszélt a NATO-tagságunkról. És aztán azóta azt tapasztaljuk, hogy amikor Oroszország agresszív módon megtámadta Ukrajnát, s Finnország és Svédország - két olyan ország részéről, akikkel egyébként az Európai Unióban együtt vagyunk és együtt dolgozunk - részéről felvetődött az igény, hogy a NATO-hoz szeretnének csatlakozni, akkor az utolsó ratifikáló ország Magyarország előtt szeptember 25-én Szlovákia volt. Azóta a magyar kormányzó többség, a Fidesz- és a KDNP-frakció nem hajlandó ennek a két országnak a NATO-csatlakozással kapcsolatos ratifikációját napirendre tűzni.

Ez probléma! A NATO egy nagy közösség, és én azt gondolom, hogy Magyarországnak érdeke, hogy Finnországtól Törökorszáig terjedjen a keleti része. De önök ebben az ügyben - és ez a legutóbbi házbizottsági ülésen világossá vált - teljesen mást tesznek, s ezen nem vagyok meglepődve, mint amit mondanak. De a házbizottsági ülésen az önök egyik képviselője már kimondottan nem támogatta azt, hogy végül napirendre Finnország és Svédország NATO-csatlakozását ezen a héten. Ez probléma! Ez alássa az összes olyan erőfeszítést, amit a Magyar Honvédség katonái a KFOR-misszióban tesznek.

Ezzel párhuzamosan az önök külpolitikájában komoly problémát jelent az a destabilizációs tevékenység, amelyet kormányzati szinten végeznek. Bosznia-Hercegovinában, az Althea-misszióban, borzasztó törekeny a béke, ezt nem kell önöknek magyarázni. Borzasztó törekeny az egész helyzet. Megjelent egy olyan szereplő, Dodik elnök, aki az eddigi normális magatartáson túllépve arra törekszik, hogy destabilizálja Bosznia-Hercegovinát, és önök ennek az embernek 100 millió eurós gazdaságfejlesztési programot ígértek meg, és támogatják őt közvetlenül adófitetői pénzből. Ebből a boszniai választások előtt 35 millió eurót, azaz 14 milliárd forintot szét is osztottak. Ez az ember, akit önök támogatnak kormányzati szinten, azért dolgozik, hogy szétverje a daytoni békét, hogy megtörje ott azt a törekeny összehozott egységet, ami Bosznia-Hercegovinát jellemzi. Ez az önök balkáni politikájának egyik iránya.

A másik irány, hogy önök a volt észak-macedón miniszterelnököt, akit a hazájában korrupció miatt elítéltek, becsempészték Magyarországra diplomáciai segítséggel, és ez az ember itt - Nikola Gruevskiről van szó - úgy él, mint Marci Hevesen. Nem történik semmi, talán nem is tudom, hol alapított éppen céget, a legnagyobb lelki nyugalommal. Az egy bűnöző. Önök és az önök környékén lévő gazdasági - nem mondom, hogy szakemberek - oligarchák, akik egyébként adófizetői pénzből gazdagodtak, médiacégeken keresztül próbálták befolyásolni Észak-Macedóniát és Szlovéniát, olyannyira, hogy ennek ügyében konkrét európai vizsgálat is indult.

Ami meg Szerbiát illeti, önök azzal a szerb elnökkel ápolnak szoros kapcsolatot, aki nem támogatta Orbán Viktor brüsszeli szankciós politikáját. Az önök balkáni politikája, az erőszakos adófizetői pénzt felhasználó médiaterjeszkedés és egyéb gazdasági terjeszkedéseik, az önök boszniai tevékenysége, ahol olyan embert támogatnak szintén a magyar adófizetők pénzéből, aki szét akarja verni a bosznia-hercegovinai békét és a törékeny politikai egyensúlyt, nem segít semmilyen módon a Balkánon.

S hozzá szeretném tenni itt a végén, amikor a magyar katonák kint szolgálnak a NATO és az Európai Unió kötelékében és kiválóan végzik a munkájukat, akkor nagyon pozitívan gondolnak Magyarországra, és ezt nagyon szépen köszönjük. De amikor önök kiállnak és arról beszélnek, hogy azért nem ratifikálják Finnország és Svédország csatlakozását, mert nagyon sok dolguk van, akkor szeretném mondani, hogy én körülbelül holnap reggel 10.30-ig még ráérek, hogyha ezzel szeretnék foglalkozni. Az Egyetemes Postaegyesület ügyével tudtak foglalkozni, ezzel meg nem.

S tudják, képviselő urak, az, hogy a magyar kormány ebben az ügyben így viselkedik, a legnagyobb problémát majd éppen azoknak a nyugat-balkáni, az Európai Unióhoz és a NATO-hoz csatlakozni készülő országoknak fogja okozni, amelyeknek önök elvileg segíteni szeretnének, és aláássa azt a tevékenységet, azt a rendkívül pozitív és példamutató tevékenységet, amit a Magyar Honvédség katonái ezekben a missziókban végeznek. Éppen ezért illő tisztelettel szeretném megkérni önöket, amennyiben lehetséges, hogy módosítsanak ezen a magatartáson.

(22.50)

Legyenek szívesek, fejezzék be Bosznia-Hercegovinában Dodiknak a finanszírozását, és legyenek szívesek Nikola Gruevski esetében pedig eljárni úgy, ahogy azt kell! Azt az embert elítélték a saját országában azért, mert korrump volt. Önök pedig védik. Ez nem segít Magyarországnak, ez nem segít a Nyugat-Balkánnak, és ez aláássa azt a tevékenységet, amelyet hosszú-hosszú évek óta mindannyiunk örömeire és elégedettségére a Magyar Honvédség katonái a nyugat-balkáni misszióban végeznek.

Azzal szeretném zárni, hogy még egyszer köszönöm szépen a Magyar Honvédség katonáinak, további

sok sikert kívánok nekik minden misszióban, és hogy folytassák ezt a tevékenységet sikerrel, jöjjenek haza épen, egészségesen, és szolgálják tovább a hazájukat úgy, ahogy eddig. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Megadom a szót Nacsa Lőrincnek, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Végre egy olyan törvényjavaslat, aminél valamiben egyetértünk Vadai Ágnessel. Én is elsőként a köszönet hangján szeretnék megszólalni, köszönjük szépen a magyar katonáknak azt a külföldi missziót, a haza védelmében megtett erőfeszítéseket és azt a professzionalitást, határozottságot és önfeláldozást, amit mutatnak, és ezzel a Magyar Honvédség nemzetközi hírnevét öregbítik, és ezzel hazánk hírnevét is öregbítik.

Engem az a megtiszteltetés ért pont egy hónappal ezelőtt, hogy meglátogathattam a koszovói KFOR-missziót. Saját szememmel láthattam Horváth Sándor alezredes úr bemutatásával a magyar kontingent. 1999 óta van jelen magyar jelenlét, 1999 óta járul hozzá a Magyar Honvédség a KFOR-művelethez, és három fontos mérföldkövet tudunk 1999 óta meghatározni - ebből egy egyébként 2004-re, a szocialista időszakra esik, ezt teljes mértékben el kell ismerni, hiszen 2004 óta törzstisztekkel és kontingenssel is jelen van a Magyar Honvédség a KFOR-misszióban.

Aztán a következő nagyobb mérföldkő szerintem 2017, amikor 2017-ben átvettük a KFOR harcászati tartalék zászlóalj feladatrendszerét, amivel a térségbeli szerepvállalásunk jelentősen megnőtt. A harmadik nagy mérföldkő pedig 2021 ősze, amikor a KFOR-misszió magyar parancsnoka lett, Kajári vezérőrnagy személyében. Most, egy év után átadta egy olasz tábornoknak a parancsnoki feladatokat Kajári tábornok úr, de parancsnokhelyettesünk továbbra is van a KFOR-misszióban, és Kajári Ferenc nagyban hozzájárult diplomáciai utakon is és KFOR-parancsnokként is ahhoz, hogy például az elhíresült rendszámtáblaügy ne eszkalálódjon a térségben annyira, és hozzájárult ahhoz, hogy a Belgrád-Pristina párbeszéd élő maradjon, hiszen az Európai Uniónak is van kinevezettje a Belgrád-Pristina párbeszéd segítésére. Azt gondolom, hogy büszkének kell lennünk arra, hogy egy magyar katona ilyen magas rangban hozzá tudott járulni ahhoz, hogy ne rosszabb legyen a helyzet a szerb-koszovói határon, hanem javuljon, és a feszültségek csökkenjenek, még ha bármilyen nehéz feladat is.

Azért abból látszik, hogy a Nyugat-Balkán stabilitását ez a misszió nagyban garantálni tudja, egyre jobban hozzá tud járulni, és ez egy fontos út, amin járunk, hogy 1990-ben még több tíz ezer katona állomásozott a békefenntartó missziókban, mára négyezer-párszáz, közel ötezer katona az, aki részt vesz a KFOR-misszióban. A négyszázhetven-valahány magyar katonával, plusz azzal a 72 tiszttel és tiszthelyetessel,

aki a KFOR parancsnokságában dolgozik, a magyar kontingens a harmadik legnagyobb hozzájárulója ennek a műveletnek. Azt gondolom, hogy ez is egy olyan eredmény, amelyre méltán érdemes büszkének lennünk.

Meg tudom erősíteni itt helyből, a KFOR-misszió meglátogatása után is azt, hogy a nemzetközi partnerek, a többi ország vezetése is a legmagasabb elismeréssel szól a magyar kontingensről, a magyar katonák felkészültségéről, a technikáról, hiszen nagyon komoly technikánk van odakint, ami segíti a békefenntartást, hiszen olyan járőrözési, időnként tömegoszlatási, békefenntartási, sőt létesítményvédelmi feladatokat is látnak el a magyar katonák a KFOR-misszióban, ami, azt gondolom, hogy jelentősen hozzájárul a Nyugat-Balkán stabilitásához, és olyan gyakorlatokat is végeznünk kell, ami nagyon gyors Bosznia-Hercegovinába való átvonulást is eredményez. Nem is olyan régen volt ilyen gyakorlat. Azt gondolom, hogy a legmagasabb színvonalon teljesítették ezt a gyakorlatot is a magyar katonák és a magyar kontingens.

Természetes, hogy támogatjuk a beszámoló elfogadását, természetes, hogy támogatjuk mindenben, ami szükséges, a KFOR-missziót. Én a magam részéről az alig egy hónapos személyes tapasztalataim alapján is azt tudom mondani, hogy ez a helyes irány, és nem véletlenül vívta ki a NATO-kötelékben is a magyar katonák és a magyar parancsnokok felkészültsége azt a szakmai tiszteletet, amely övez bennünket a NATO-ban is. Köszönjük szépen a szolgálatot.

Vadai képviselő asszonynak, csak hogy legyen politika is a felszólalásomban, azért csak azt szeretném jelezni, hogy itt is azért történt egy fordítás. A Fidesz és a KDNP is támogatja Finnország és a Svéd Királyság NATO-csatlakozását. Én magam is ezt többször elmondtam önnek, ezt onnan lehet tudni, hogy nyilvánosak például a Külügyi Bizottság különböző jegyzőkönyvei, ahol erről a kérdéssel már egyébként beszéltünk. Tehát támogatjuk Finnország és a Svéd Királyság NATO-csatlakozását, és eszerint fogunk majd eljárni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Harangozó Tamásnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. HARANGOZÓ TAMÁS, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Vendégeink! Természetesen az MSZP elkötelezetten támogatja a NATO és az EU nemzetközi békefenntartásra irányuló erőfeszítéseit, misszióit. Ez így volt a múltban, így van a jelenben, és így lesz a jövőben is. *(Novák Előd: A múltban Varsói Szövetség volt!)* Magyarországnak különösen jelentős biztonsági érdeke fűződik a... *(Rövid szünetet tart.)* Semmi, elszámoltam ötig. Óbégatásra inkább nem reagálok.

Tehát visszatérve a tárgyhöz és annak szerintem fontosságához, Magyarországnak megítélésünk szerint különösen fontos biztonsági érdeke fűződik a

Balkán-félsziget stabilitásához, és azt gondolom, hogy jelen helyzetben, amiben ma vagyunk, vagy ma vannak a térségben élők, még különösen nagy, akár kézzelfogható jelentősége van a KFOR-erők jelenlétének.

Nem szeretném megismételni Vadai képviselőtársam aggályait, de azért azon érdemes elgondolkodni, hogy például a Bosznia-Hercegovina stabilitásának szándékos gyengítésére vagy szétverésére irányuló tevékenységnek bármilyen módon való támogatása milyen módon veszélyeztetheti az egyébként a térségben lévő magyar katonák fizikai biztonságát is. Jelenleg az az ország és az a helyzet, ami ott kialakult, puszkaporos hordó az egész Balkán stabilitása tekintetében.

Mindezekkel együtt természetesen a KFOR-műveletben történő magyar részvételt továbbra is támogatjuk. Szeretnénk köszönetünket kifejezni a békefenntartó műveletben példaértékű szolgálatot teljesítő és korábban szolgált honvédeknek is, név szerint Kajári Ferenc tábornok úrnak is. Kérem én is, hogy majd tolmácsolják elismerésünket. Most is, ahogy eddig, a mi megítélésünk szerint minden ilyen külföldi misszióban, nemcsak a szavak szintjén, hanem ténylegesen is büszkévé tettek ezek a honvédek minden magyar állampolgárt, és tényleg mindenhol csak elismerést, felkészültségükről, korrektségükről, a feladat-végrehajtással kapcsolatos tevékenységükről csak pozitív visszajelzést lehet hallani, és fontos, hogy ez ebben a Házban mindenki részéről hangozzon el. Köszönjük szépen a szolgálatot.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Novák Elődnek, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának, aki, ha jól látom, a pulpituson kívánja elmondani felszólalását. *(Novák Előd a pulpitusra lép.)*

NOVÁK ELŐD, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Altábornagy Úr! Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! Még megmaradt körülbelül 4 százaléka, akik itt éjfél közeledtével még követik a munkánkat.

A NATO koszovói békefenntartó műveletében történő magyar katonai szerepvállalásról szóló beszámoló, címével ellentétben nem érdemi beszámoló, csak egy jogi áttekintés, ha vette valaki a fáradságot és elolvasta. Hogy mit csináltak, milyen akciókba, veszélyekbe keveredtek a polgárháborús helyzetben, erre nem tér ki a beszámoló egy szóval sem. Hogy kiket haragítottak magukra vagy inkább hazánkra, mennyire fokozták Magyarország terrorfenyegetettségét, hogy ennek milyen anyagi vonzatai voltak, mennyibe került ez Magyarországnak, ezt nem tudjuk.

(23.00)

Hiába kérdeztem, hogy mennyibe került, az Országgyűlés Honvédelmi Bizottságának ülésén választ nem kaptunk erre, még kérdésre sem. Holott egy beszámolóban normális esetben eredetileg is szerepeltetni illett volna.

Sajnos, Afganisztánhoz hasonlóan titkosítják, mármint az afganisztáni megszállásban való részvételünkhöz hasonlóan titkosítják azokat a számokat, hogy mi be kerül ez Magyarországnak, hiszen Benkó miniszter urat a korábbiakban hiába kérdeztük még az előző ciklusban, és félek, hogy az új vezetés is most ezt a gyakorlatot követve nem kíván elszámolni az adófizetőknek, hogy mennyibe is kerülnek ezek a különböző megszállások vagy misszióknak nevezett katonai szerepvállalások.

Nem egyedi ez az eset, ugyanis hiába írtam miniszter úrnak majdnem két hónapja egy levelet, majdnem két hónapig nem is válaszoltak, majd sürgetésemre egy névtelen, egysoros levélben válaszolt a miniszter úr, holott magának a miniszternek írtam. Persze a kérdésemre sem kaptam érdemi választ, ilyen értelemben nincs újdonság, de azért hadd olvassam föl ennek a levelemnek az első sorát, így államtitkár úr figyelmébe is ajánlva, utána nézve, hogy esetleg nemcsak egy hivatali titkáron akadt-e el a levél. „Országgyűlési képviselőként nem szeretném írásbeli kérdésekkel, a parlament honlapján megjelenő nyilvános írásbeli kérdésekkel idegen államok szolgálatai számára is felhívni a figyelmet a Magyar Honvédség hiányosságaira, de felelősséget érzek azért, hogy néhány területre rávilágítsak miniszter úrnak, ha esetleg elkerülte volna a figyelmét.”

Ezek után egy kétségkívül hosszú, tételes felsorolásba kezdtem, kérdéseket is feltettem, ennek ellenére, ahogy mondtam, közel két hónapig semmilyen választ nem kaptam, majd a sürgetésemre kaptam ezt a bizonyos névtelen, egysoros levelet. Én azt gondolom, hogy nem így kellene működjön a nemzeti együttműködés rendszere, és kérem államtitkár urat, hogy ennek utánanézni szíveskedjen, hiszen egy érdemi párbeszédet szerettem volna, épp azért is nem a parlament honlapján megjelenő nyilvános írásbeli kérdéshez folyamodtam, hanem egy bizalmas levélben próbáltam a Magyar Honvédség hiányosságaira felhívni magyar hazafiként, a Mi Hazánk Mozgalom szakpolitikusaként a figyelmet.

Sajnos ezt a vitát is, most, ahogy láthatjuk sokan, mellőzik. Eredetileg sem jelzett hozzászólási szándékot a testnevelésből és történelemből felmentett Momentum, a Párbeszéd és az LMP képviselői sem. Én viszont szeretnék rávilágítani pár igencsak fajsúlyos problémára.

Altábornagy úrnak szeretnék köszönetet mondani, hogy teljesítik a parancsot, akármilyen is legyen az a parancs, illetve én kérek elnézést, hogy ezek a parancsok sok esetben külföldi megszállásokban való részvételre utasítják önöket. Viszont a Mi Hazánk Mozgalom az 1848-as márciusi ifjak és az '56-os pesti srácok követeléseit vallja, a 12 pontból idézhetjük, hogy magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk. És bizony az Irakban, Maliban, korábban csúfos bukással végződve Afganisztánban és hasonló megszállásokban való részvételünkre költött milliárdokból inkább vonzóbb itthoni javadalmazást és modernebb felszerelést, komolyabb

hazai hadgyakorlatokat biztosítanánk honvédeink számára.

Csak hogy egy kis személyes tapasztalatot mondjak, volt olyan, a déli határt védő bajtársam, aki már jó néhány éve, talán öt éve is tartalékos honvédként szolgált, ennek ellenére ő egész szolgálata alatt, a sok év alatt összesen hat darab lőszert lőhetett el a honvédségben, és így szolgált tizszer annyi, 60 éleslőszerez az oldalán a déli határon. Én azt gondolom, hogy az érdemi hadgyakorlatokra, lövészeti gyakorlatokra igenis szükség volna. Nagyon sok ilyen példát tudunk, és ezen, azt gondolom, hogy elengedhetetlen változtatni, a költségek és a különböző missziók, ha úgy tesszük, átcsoportosításával is.

Elfogadhatatlannak tartom azt is, hogy amely honvéd nem vállal külföldi megszállásban való részvételt, mert persze a hivatalos megfogalmazás szerint ez nem kötelező, annak viszont az előmenetele korlátozott. Tudomásom szerint alezredesnél magasabb rendfokozatra nem is tehet szert, aki ezekben nem szeretne részt venni, és csak szigorú értelemben itthon szeretné a hazáját szolgálni.

Miután a kormány korábbi ígérete ellenére mégis engedélyezte a NATO-csapatok hazánkba telepítését az amerikai-orosz háború keretében, a Mi Hazánk maradt az egyetlen párt, amely Magyarország függetlensége mellett szót emel. Idegen haderőknek nincs helyük a hazánkban, Magyarország a magyaroké.

A NATO-tagságunkból adódó szerződéses kötelezettségünk csak arra volna, hogy egy tagállam megtámadása esetén segítsünk annak védelmében, de például Szerbia, Koszovó vagy éppen Ukrajna nem NATO-tag. Kifejezetten ellenzem a kárpátaljai magyar nemzetrésszel szemben elnyomó politikát folytató sovénizma Ukrajna katonai támogatását a NATO farvizén, illetve az amerikai érdekek kiszolgálását még különösebben. Az oroszok elleni embargó így is felbecsülhetetlen károkat okozott a magyar gazdaságnak, közvetve a Magyar Honvédségnek is, persze legközvetlenebbül, mondjuk, a magyar mezőgazdaságnak, de most már ideje volna, hogy a magyar érdek legyen az első, és a miniszterelnök úr ezután most már ne szavazza meg ezeket a szankciókat.

A magyar kormány ne provokálja az oroszokat Ukrajna feltétel nélküli EU-csatlakozásának támogatásával vagy épp háborús helyzet fenntartásával, katonai készülődéssel sem! Magyarországnak felelőssége van abban, hogy függetlenség helyett sajnos idegen katonai felvonulási területté vált hazánk, fegyverszállítmányok mehetnek át rajtunk Románián és Szlovákián keresztül Ukrajnába. A Magyar Honvédség parancsnoka júliusban titokban meg is látogatta az ukrán vezérkart, erről ugye, csak utólag ukrán híradásból értesültünk, az ottani fegyveres erők vezetője úgy nyilatkozott, hogy elégedett Ukrajna és Magyarország katonai együttműködésének a szintjével. Hát, vajon mit tudhat még ő, amit a kormányunk, ugye, nem köt az orrunkra?! Azóta a balti légteret is magyar Gripenek biztosítják, büszkélkedett is vele a honvédség, hogy orosz vadászgépek úgymond elfogására is

sor került, tehát már konfliktusokba is kerültek a magyar vadászgépek az oroszokkal.

Ha már a levelekre való válaszadási, mondhatnám, erkölcsi kötelezettség elmulasztását illeti, sajnos arra sem kaptam itt eddig a parlamentben választ, hogy hajlandó-e a kormány a NATO-bővítés magyar vétójára a világháború elkerülése érdekében.

Vadai Ágnes és a KDNP-s képviselő között látnak itt egyfajta nagy demokratikus szerelmet kibontakozni, viszont a NATO-tagállamok bővítésének magyar vétóját azért szorgalmazza a Mi Hazánk Mozgalom, úgy tűnik, hogy akkor talán egyedüli pártként, mert a világháború felé tett újabb lépés, a katonai szövetség bővítése Oroszország határán provokáció volna, míg a semleges zóna szerintem nemzetközi érdek. Nincs bajunk Finnországgal és Svédországgal, de az ő érdekük is, hogy ne szélesítsük ki a háborús konfliktust a NATO-csatlakozásukkal épp most. Európa békéje és a törekény egyensúly akkor biztosított, ha Oroszország és a NATO nem vagy csak alig határos egymással, mert van egy katonailag semleges vagy egy úgynevezett pufferzóna. Eddig északon Finnország és Svédország töltötte be ezt a szerepet, Közép-Kelet-Európában pedig Ukrajna. Az elmúlt fél évben láthattuk, hogy ennek a pufferzónának a megszüntetésére, azaz Ukrajna globalizálására, nyugati szövetségi rendszerbe való integrálására irányuló kísérlet automatikusan a másik fél durva reakcióját váltja ki. Ezért elengedhetetlenül fontos, hogy ebben a helyzetben a konfliktus világháborúvá szélesedésének elkerülése érdekében katonailag semleges legyen Oroszország szomszédsága, amennyire lehet; tehát Finnország, Svédország, sőt Ukrajna és délebbre a többi volt szovjet tagköztársaság is.

A Mi Hazánk Mozgalom szerint itt az ideje, hogy a NATO-bővítés vétójával Magyarország végre fellépjen a háború kiszélesítése ellen. Köszönöm figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Tisztelt Országgyűlés! Most a kétperces felszólalások következnek. Megadom a szót Vadai Ágnesnek, a DK képviselőcsoportjából.

DR. VADAI ÁGNES (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Nacsa képviselő úrnak szeretném mondani, hogy most már bizonyíték kell, nem ígéret. Önök mindig elmondják, ahol csak lehet, hogy mennyire támogatják Finnország és Svédország NATO-csatlakozását, ami, azt gondolom, hogy Magyarország biztonsága szempontjából kiemelt fontosságú, hogy a keleti szárnya a NATO-nak megerősödjön. De az elmúlt hónapokban, egészen pontosan a júliusi madridi csúcs óta semmilyen konkrét lépést nem tettek annak érdekében, hogy az ott elfogadott, minden NATO-tagállam által elfogadott döntést a parlament megerősítse. Elutasították a Külügyi Bizottságban a javaslatunkat ezzel kapcsolatban,

a Házbizottság ülésén nem támogatták a javaslat napirendre tűzését, immár talán a harmadik alkalommal.

(23.10)

Novemberben még egy alkalom lesz, amikor az Országgyűlés tudja tárgyalni, aztán december elején véget ér az ülés. Nyilván készülnek a katarai foci-vb-re, ezért nem érnek rá ülésezni, pedig lenne miről.

Azt javaslom, hogy akkor a lehető leghamarabb támogassák azt, hogy napirendre tűzzük még novemberben Finnország és Svédország NATO-csatlakozásának ratifikálását. Ez egy fontos dolog.

Még egyszer szeretném hangsúlyozni, mert egy nagyon fontos beszámolóról van szó, amely a tavalyi évről datálódik, de nyilván nem volt idejük, hogy ezt napirendre tűzzék. Nagyon hálásak vagyunk azért a munkáért, amit a Magyar Honvédség elvégez, és mi büszkék vagyunk azokra a katonákra, akik a világ különböző pontjain szolgálták a hazát, és mindig a hazát szolgálták. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Most a további képviselői felszólalások következnek. Megadom a szót Sas Zoltánnak, a Jobbik képviselőcsoportjából. Parancsoljon!

SAS ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! Magyarország a NATO szövetségi rendszerének tagja, és méghozzá a legmagasabb felhatalmazással, népszavazással került erre sor, és az a helyzet, hogy ebből a tagságunkból adódóan vannak olyan nemzetközi katonai kötelezettségeink, amelyekben részt kell vennünk. Ezeket a feladatokat mind a Magyar Honvédség, mind pedig a magyar katonák kiválóan teljesítik. Tisztelet és köszönet érte.

Az elmúlt időszakban ezeket a feladatokat egyre nehezebb és egyre veszélyesebb körülmények között kellett ellátniuk, és tisztességgel helytálltak, és bár a beszámoló a tavalyi év decemberében készült, de azt gondolom, hogy ha Koszovóról beszélünk, akkor aktuális, hogy megemlítsük azt, hogy sajnos volt olyan katonánk ebben a misszióban, aki életét veszítette, ezért itt ragadnám meg az alkalmat, hogy altábornagy úr itt van, és szeretném őszinte részvételem kifejezni mind a honvédség, mind pedig a család részére is.

Ezúton még egyszer szeretnék köszönetet mondani minden magyar katonának a szolgálatteljesítéséért, tegyék ezt itthon vagy akár külföldön, bárhol. Köszönöm szépen. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! További felszólalásra senki nem jelentkezett. Az együttes általános vitát ezennel lezárom.

Megkérdezem a beszámoló előterjesztőjét, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, államtitkár úr!

VARGHA TAMÁS honvédelmi minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Az előttünk fekvő előterjesztés a NATO koszovói békefenntartó műveleteiben történő magyar katonai szerepvállalásról szól, és azt gondolom, hogy a magyar katonák szolgálata ebben és a többi műveletben is olyannyira jelentős és fontos ügy, hogy szeretnék kizárólag erről a témáról beszélni, és azt gondolom, hogy ennek az előterjesztésnek a keretében, mivel ez olyan fontos és jelentős ügy, méltatlan, hogy más témáról beszéljünk.

Tehát szeretném megismételni, amit ma már egyszer megtettem. Szeretném megköszönni Sándor Zsolt altábornagy úrnak személyesen (*A páholyban helyet foglaló Sándor Zsolt felállva hallgatja az államtitkár köszönetét.*), aki ő maga is nem egy műveletben részt vett, és minden magyar katonának a szolgálatát. És külön Kajári Ferenc vezérőrnagy úrnak a kiváló egyéves parancsnoki szolgálatát. Altábornagy úr, köszönjük. (*Általános taps.*)

ELNÖK: Köszönöm államtitkár úr. Megkérdem a határozati javaslat előterjesztőjét, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. (*Jelzésre:*) Nem. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Azzal az örömteli mondattal kell hogy folytassam, hogy mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk, képviselőtársaim.

Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Novák Előd, a Mi Hazánk részéről: „A kormánypárti képviselők miért szivárogtatnak a Nemzetbiztonsági Bizottság zárt üléséről, miközben a Mi Hazánkat kirekesztik onnan?” címmel. Parancsoljon, képviselő úr! Megadom a szót 5 percben.

NOVÁK ELŐD (Mi Hazánk): Köszönöm a szót. Tisztelt Országgyűlés! Kitiltott a kormánypárti többség a Nemzetbiztonsági Bizottság üléséről, noha a Mi Hazánk képviselőjeként sikeresen átmentem a nemzetbiztonsági átvilágításon.

A titkosított tanácskozáson csak az MSZP és a Jobbik bizottsági tagja vehetett részt a kormánypártokén kívül, majd még aznap kiszivárogtatták a Magyar Nemzetnek a számukra kedvező információkat, amiből már úgymond rendszert is csinálnak, ezért feljelentést tettem a Btk. 265. §-a szerinti minősített adattal visszaélés és a 305. § szerinti hivatali visszaélés gyanúja miatt.

A Mi Hazánk az országgyűlési ciklus elején elsődlegesen a Nemzetbiztonsági Bizottság elnöki posztját kérte, majd miután a kormánypártok nem adták, legalább bizottsági helyre tartott igényt abban a nemzeti radikális párt, de azt sem kapott. Ezért az Országgyűlésről szóló törvény 40. §-a alapján a bizottsági tagsággal nem rendelkező frakciónak járó tanácskozási jogú részvételt kérte a Mi Hazánk nemzetbiztonsági ellenőrzésen honvédelmi bizottsági tagként átment képviselőként számomra, a kormánypárti képviselők azonban indokolás nélkül leszavazták a zárt ülésen

való részvételi szándékot, így egy parlamentbe önálló listán bejutott pártot rekesztenek ki a bizottsági információhoz jutók köréből.

Szakértőnk jelenlétét sem engedélyezik ezenkívül, pedig az Ogy. törvény szerint képviselőcsoportonként egy szakértő az országgyűlési bizottság ülésén adott napirendi pont tárgyalásánál jelen lehet. Így fogalmaz a törvény, vagy inkább mégsem lehet jelen, úgy tűnik.

Ezek után különös gátlástalanság volt a zárt ülés egyes adatait kiszivárogtatni a Magyar Nemzetnek, mely még az ülés napján megírta, hogy titkosszolgálati vizsgálatot rendelt el a bizottság a baloldali pártok külföldi kampánytámogatásának ügyében, melyet a lap szerint a következő hetekben folyamatosan vizsgál a Nemzetbiztonsági Bizottság zárt üléseken.

A Mi Hazánk szerint teljes nyilvánosság előtt kellene vizsgálni a Márki-Zay Péter által beismert kampányfinanszírozási törvényt, illetve a Facebook szerepét, hiszen a külföldi érdekesoportok beavatkozása a magyar választásokba nemzetbiztonsági kockázatot is jelent, de fel kellene tárnunk a másik oldalon a CÖF, CÖKA, illetve a Kövess minket 2022. Kft. és hasonló fedőszerveik milliárdos kampányköltségeit és forrásait is.

Ha már nemzetbiztonsági kockázatról beszélünk, akkor említsük meg, hogy lesöpörték egyhangúlag a kormánypártok és a balliberális ellenzék, tehát az összes többi párt a Mi Hazánk Mozgalmat leszámítva, azt a törvénymódosító javaslatomat a héten, miszerint a képviselők esetleges kettős, többes állampolgárságáról kötelezően nyilatkozni kelljen a vagyonynyilatkozat keretében. Ahol kell nyilatkozni például közeli hozzátartozók nevével is, és még sorolhatnánk, egyébként nyelvismeretről és egyebekről is kell nyilatkozni a képviselőnek.

Azt gondolom, hogy a transzparencia jegyében szükség volna tisztán látni, hogy ki milyen köztársasággal rendelkezik, vagy épített ki magának egyfajta menekülő-útvonalat, mondjuk, egy afrikai banánköztársaságba. Ha emlékszünk még a volt államtitkár, Simon Gábor, az MSZP egykori elnökhelyettesének esetére, akinek nemcsak a bécsi bankszámláján találtak meg 240 millió forintot, hanem az itthoni széfjében több tíz millió további tisztázatlan eredetű pénz mellett egy közép-afrikai köztársaságba szóló útlevélet is.

Azt gondolom, hogy ha valaki egy ilyen afrikai banánköztársaságba épít ki menekülő-útvonalat, az eléggé beszédes, és ráirányítja a figyelmet, hogy itt, mondjuk, egy vagyonosodási vizsgálatra szükség volna. Illetve nagyon sokaknál merült fel, ugye, szintén nemzetbiztonsági kockázatként is a különböző titkosszolgálatokkal való együttműködés. Szabó Timeánál már sokszor hallottuk, hogy CIA-ügynökség gyanújával illeték, de hát legutóbb Murányi Levente, a Jobbik utolsó ötvenhatosa, immár kilépett ötvenhatosa mondta néhány hónapja, hogy Gyöngyösi Márton is CIA-ügynök, a Jobbik jelenlegi elnöke.

Azt gondolom, ideje volna tisztán látni ezekben a kérdésekben, és hadd hozzam zárásként csak az izraeli példát ide, hiszen tudjuk jól, hogy ott nemcsak, hogy nyilvános a képviselők kettős állampolgársága,

de le is kell mondjon vagy az állampolgárságáról, vagy a mandátumáról.

Ilyen értelemben a Mi Hazánk Mozgalom javaslata egy számomra is egyébként már-már vállalhatatlanul mérsékelt javaslat, de bízom benne, hogy kompromisszumként azért mégis előbb-utóbb meghallgatásra találhat. Ha ehhez kell egy kis társadalmi nyomás, előbb-utóbb meglesz az is. Köszönöm.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A napirend utáni felszólalások végére értünk. Megköszönöm munkájukat. Az Országgyűlés reggel 9 órakor folytatja ülését.

Az **ülénapot bezárom**. Köszönöm minden kollégának, aki segítette az Országgyűlés munkáját a mai nap folyamán.

(Az ülésnap 23 óra 19 perckor ért véget.)

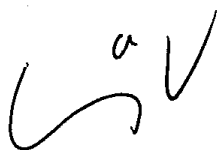
Berki Sándor s. k.
jegyző

Földi László s. k.
jegyző

Hiszékeny Dezső s. k.
jegyző

Mihálffy Béla s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója

Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)